UDKAST

Forslag
til
Lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v.

Kapitel 1
Institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser

§ 1-1. Loven gælder for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser.

Stk. 2. Undervisningsministeren sørger inden for rammerne i denne lov for en hensigtsmæssig institutionsstruktur af fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i hele landet, som både aktuelt og fremadrettet kan imødekomme landsdækkende, regionale og lokale behov for ungdoms- og voksenuddannelser.

§ 1-2. Institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning og skal virke uafhængigt inden for denne lovs rammer og inden for de rammer, som undervisningsministeren fastsætter i medfør af loven.

§ 1-3. Institutionens navn og et eventuelt supplerende navn skal være godkendt af undervisningsministeren.

Stk. 2. Institutionens navn godkendes efter følgende kriterier, jf. dog stk. 3:

a) Navnet skal være på dansk.
b) Navnet skal være alment genkendeligt.
c) Navnet skal være dækkende og retvisende i forhold til institutions aktiviteter og stedlige placering, herunder må navnet ikke kunne forveksles med navne på andre institutioner, foreninger, selskaber eller lignende.

Stk. 3. Historiske navneelementer kan uanset stk. 2 indgå i institutionens navn.

Stk. 4. Institutionens supplerende navn godkendes efter følgende kriterier:

a) Navnet skal være relevant i forhold til institutionens aktiviteter, alment kendt eller knyttet til institutionens historie.
b) Navnet skal stå i en parentes efter institutionens navn.
c) Navnet kan være udenlandsk.

Kapitel 2
Institutionernes opgaver

§ 2-1. Institutionens opgave er at udbyde uddannelser og undervisning på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med dens tildelte udbud efter lovgivningen om de enkelte uddannelser eller den pågældende undervisning. Institutionen kan desuden med udgangspunkt i sit udbud af uddannelser og undervisning varetage videns- og formidlingsopgaver.

Stk. 2. Institutionens opgaver kan omfatte varetagelse for en anden institution omfattet af denne lov af udlagt uddannelse og undervisning på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med den anden institutions tildelte udbud efter lovgivningen om de enkelte uddannelser eller den pågældende undervisning.

Stk. 3. Institutionens opgaver kan endvidere omfatte udbud af uddannelse eller undervisning i henhold til lovgivningen på en anden ministers område.

§ 2-2. En institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan efter overenskomst med en kommunalbestyrelse varetage opgaver med undervisning i henhold til folkeskoleloven.

§ 2-3. Institutionen skal i sit samlede virke under et og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

§ 2-4. Institutionen skal sørge for attraktive ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber for elever og kursister.

International Baccalaureate

§ 2-5. Undervisningsministeren kan godkende, at en institution, der udbyder uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen eller uddannelsen til teknisk studentereksamen, kan udbyde uddannelsen til International Baccalaureate (IB).

Stk. 2. For udbud af uddannelsen til International Baccalureate (IB) finder § 61, stk. 1 og 3-5, § 61 a og § 61 b i lov om de gymnasiale uddannelser tilsvarende anvendelse.

Kostafdelinger

§ 2-6. Undervisningsministeren kan beslutte at godkende, at en institution opretter og driver en eller flere kostafdelinger med tilbud om kost og logi til elever, lærlinge og kursister i tilskudsberettigede uddannelser.

Stk. 2. Nedlæggelse af en kostafdeling kan kun ske efter godkendelse af undervisningsministeren.

Stk. 3. Institutionen skal sikre, at der er forsvarlige forhold for elever, lærlinge og kursister, herunder ordnede beboelsesforhold, opsyn og forplejning.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om adgangen til kostafdelinger og om betaling for ophold på kostafdelinger.

Indtægtsdækket virksomhed

2-7. Institutionen kan indenfor rammerne i budgetvejledningen og lovgivningen i øvrigt gennemføre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed.

Administrative fællesskaber

§ 2-8. Institutionen kan efter aftale med en eller flere institutioner omfattet af denne lov og institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om maritime uddannelser, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner i et administrativt fællesskab.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionens aftaler med andre uddannelsesinstitutioner efter stk. 1.

Kapitel 3
Institutionernes ledelse
Bestyrelsens opgaver og ansvar

§ 3-1. Bestyrelsen har ansvaret for institutionen.

Stk. 2. Bestyrelsen fastlægger institutionens målsætning, strategi og budget. Bestyrelsen godkender institutionens regnskab.

§ 3-2. Bestyrelsen ansætter og afskediger lederen. Bestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for lederens virksomhed og bemyndige lederen til i et nærmere fastlagt omfang og under bestyrelsens ansvar at udøve de beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

Stk. 2. Bestyrelsen ansætter og afskediger institutionens øvrige personale. Bestyrelsen kan ikke bemyndige lederen til at træffe beslutning om suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål.

§ 3-3. Bestyrelsen vælger blandt de udefrakommende medlemmer, jf. § 3-7, stk. 2, sin formand og næstformand.

§ 3-4. Formanden og i dennes fravær næstformanden indkalder til og leder bestyrelsens møder. Indkaldelse til bestyrelsens første møde i dens funktionsperiode foretages af det medlem, der længst har været medlem af bestyrelsen, eller, hvis flere har været medlem lige længe, af det ældste af disse. Bestyrelsen holder mindst fire møder årligt. Møde skal endvidere afholdes, når mindst to bestyrelsesmedlemmer fremsætter krav herom.

Stk. 2. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst halvdelen af de stemmeberettigede medlemmer er fysisk eller digitalt til stede. Afgørelser træffes ved simpel stemmeflerhed, jf. dog stk. 3. I tilfælde af stemmelighed er formandens og i dennes fravær næstformandens stemme afgørende.

Stk. 3. Til beslutning om ændring af vedtægten, om køb, salg eller pantsætning af fast ejendom og om indstilling til undervisningsministeren om sammenlægning eller spaltning, jf. §§ 16-3 og 16-9, kræves, at mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer stemmer herfor.

Stk. 4. Bestyrelsens beslutninger optages i et referat, der underskrives af de tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer. Et bestyrelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening ført til referat.

Stk. 5. Bestyrelsens mødemateriale, herunder dagsordener og referater, skal være offentligt tilgængelige på institutionens hjemmeside

§ 3-5. Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke.

Stk. 2. Forretningsordenen skal som minimum fastlægge:

1) Retningslinjer for arbejdsdelingen mellem på den ene side bestyrelsen og den anden side institutionens leder, herunder med angivelse af muligheder for delegation.
2) Procedurer for stillingtagen til institutionens administration, herunder regnskabsfunktionen, den interne kontrol, it, organisering og budgettering, samt institutionens løn- og personalepolitik.

3) Procedure for fremskaffelse af oplysninger, der er nødvendige for opfyldelse af bestyrelsens opgaver samt for bestyrelsens drøftelser om bestyrelsens kompetenceprofil.
4) Procedure for opfølgning på planer, interne og eksterne evalueringer, rapporter om institutionens uddannelsesresultater, budgetter, rapporter om institutionens likviditet, aktivitetsudvikling, finansieringsforhold, pengestrømme m.v.
5) Procedure for og indhold af revisionsprotokol m.v.
6) Procedure for gennemgang af perioderegnskaber og lignende i løbet af regnskabsåret og herunder vurdering af budgettet og afvigelser herfra.
7) Procedure for fremskaffelse af det nødvendige grundlag for revision.

Stk. 3. Nedsætter bestyrelsen et forretningsudvalg, skal rammerne for dets nedsættelse, sammensætning og funktion fastlægges i forretningsordenen. Formanden og næstformanden er fødte medlemmer af forretningsudvalget. Forretningsudvalget kan alene tillægges beslutningskompetence i spørgsmål af forberedende karakter.

Bestyrelsens sammensætning og størrelse

§ 3-6. Institutionens bestyrelse består af 6-12 stemmeberettigede medlemmer og to ikke stemmeberettigede medlemmer. De stemmeberettigede medlemmer skal være myndige.

Stk. 2. Bestyrelsens funktionsperiode er fire år løbende fra førstkommende 1. maj efter, at valg til kommunalbestyrelser har været afholdt.

Stk. 3. Ved institutioner, der oprettes i funktionsperioden, eller som omfattes af sammenlægninger eller spaltninger med deraf følgende ændringer i bestyrelsens sammensætning, er funktionsperioden resten af perioden efter stk. 2.

§ 3-7. Bestyrelsen sammensættes således, at flertallet af stemmeberettigede medlemmer er udefrakommende, primært fra institutionens lokalområde. De udefrakommende stemmeberettigede medlemmer udpeges af de udpegningsberettigede inden for rammerne i §§ 3-8 –3-14, der er fastsat i institutionens vedtægt.

Stk. 2. De udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have:

1) Kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke.

2) Erfaringer i forhold til det arbejdsmarked eller den videre uddannelse institutionens udbud af uddannelser og undervisning har sigte på.

3) Erfaring med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber.

4) Erfaring fra grundskolesektoren.

§ 3-8. Ét udefrakommende medlem udpeges af en kommunalbestyrelse eller flere kommunalbestyrelser i forening eller af regionsrådet.

§ 3-9. De udefrakommende medlemmer, der udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, skal være ligeligt repræsenteret i bestyrelsen.

Stk. 2. Hvis en institution har udbud af erhvervsuddannelser, jf. lov om erhvervsuddannelser, eller arbejdsmarkedsuddannelser, jf. lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., den 1. august før det år, hvor funktionsperioden for en bestyrelse begynder, jf. § 3-6, stk. 3, skal en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer udpege udefrakommende medlemmer til bestyrelsen inden for rammerne i stk. 3 og 4.

Stk. 3. Hvis en institution har haft en tilskudsudløsende aktivitet på erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser, jf. stk. 4, der samlet udgør:

1) Mellem 5 pct. til 25 pct. af institutionens samlede tilskudsudløsende aktivitet skal to udefrakommende medlemmer udpeges af henholdsvis en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.
2) Mellem 25 pct. til 50 pct. af institutionens samlede tilskudsudløsende aktivitet skal fire udefrakommende medlemmer udpeges af henholdsvis en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.
3) Større end 50 pct. af institutionens samlede tilskudsudløsende aktivitet skal fire eller seks udefrakommende medlemmer udpeges af henholdsvis en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.

Stk. 4. Opgørelsen af den i stk. 3 nævnte tilskudsudløsende aktivitet sker på baggrund af institutionens aktivitet i regnskabsåret to år før det år, hvor funktionsperioden for en bestyrelse begynder, jf. § 3-6, stk. 3. For nye institutioner eller institutioner, der indgår i sammenlægning eller spaltning, jf. kapitel 16, fastsætter undervisningsministeren den tilskudsudløsende aktivitet nævnt i stk. 3.

§ 3-10. Ét udefrakommende medlem udpeges af en eller flere institutioner for videregående uddannelse.

§ 3-11. Et mindretal af de udefrakommende medlemmer af en bestyrelse kan udpeges ved selvsupplering, hvor de stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget til den tiltrædende bestyrelse, i forening og i overensstemmelse med vedtægtens regler herom senest en måned inde i bestyrelsens funktionsperiode udpeger det antal udefrakommende medlemmer af bestyrelsen, der ifølge vedtægten skal udpeges ved selvsupplering. Der kan højst udpeges 4 medlemmer ved selvsupplering.

Stk. 2. Ved bestyrelsens beslutning om selvsupplering efter stk. 1 skal der være flertal af udefrakommende medlemmer.

§ 3-12. Institutionens råd for elever, lærlinge og kursister, jf. § 5-2, udpeger blandt institutionens elever, lærlinge og kursister to medlemmer til institutionens bestyrelse, hvoraf et medlem har stemmeret.

§ 3-13. Institutionens medarbejdere udpeger blandt institutionens medarbejdere to medlemmer til institutionens bestyrelse, hvoraf et medlem har stemmeret.

Stk. 2. Medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

§ 3-14. Følgende personer kan ikke være medlemmer af bestyrelsen:

1) Personer der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.

2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.

3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der er omfattet af nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2.

4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der er omfattet af nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inkl. prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inkl. installationer.

§ 3-15. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde tillade fravigelse af § 3-6, stk. 1, med hensyn til antallet af stemmeberettigede medlemmer i en bestyrelse, eller fravigelse af § 3-6, stk. 2 og 3, med hensyn til funktionsperioden for en bestyrelse, herunder i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde tillade fravigelse fra § 3-8 og § 3-9 herunder af hensyn til det arbejdsmarked, som institutionens udbud af uddannelser og undervisning er rettet mod, og under hensyn til uddannelsesinstitutionens samlede udbud.

Stk. 3. Institutionen skal offentliggøre tilladelser efter stk. 1 og 2 på institutionens hjemmeside sammen med institutionens vedtægt, jf. § 3-1, stk. 3.

Bestyrelsesuddannelse

§ 3-16. Udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse inden for de første 12 måneder efter vedkommendes udpegning til bestyrelsen eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer som dem, bestyrelsesopgaven forudsætter.

Stk. 2. Bestyrelsen giver elev- og medarbejderrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse.

Stk. 3. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, jf. stk. 1 og 2, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.

Bestyrelsesvederlag

§ 3-17. Institutionen kan yde bestyrelsen særskilt vederlag efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Stk. 2. Bestyrelsesmedlemmernes rejseudgifter og øvrige udgifter i forbindelse med hvervet afholdes af institutionen efter reglerne om godtgørelse af udgifter ved tjenesterejser i staten.

Institutionens leder

§ 3-18. Institutionens leder har ansvaret for den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Stk. 2. Institutionens leder varetager sin daglige ledelse af institutionen således, at

1) uddannelserne tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med gældende regler,

2) de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige,

3) bestyrelsens godkendte budget overholdes,

4) institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

§ 3-19. Lederen af en institution, der udbyder 3-årig uddannelse til almen studentereksamen, merkantil studentereksamen eller teknisk studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for disse uddannelsers fagrække, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Hvis en leder ikke har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, skal den gymnasiale undervisning organiseres under ledelse af én, der har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence.

Stk. 3. Hvis institutionen udbyder erhvervsuddannelse, arbejdsmarkedsuddannelse eller almene voksenuddannelser, skal den, der har ansvar for den løbende pædagogiske og didaktiske udvikling af uddannelserne, have pædagogiske ledelseskompetencer mindst svarende til et modul af 10 ECTS-point eller 1/6 årsværk i en diplomuddannelse i pædagogisk ledelse. Kravet kan fraviges for ledere af almene voksenuddannelser, der har undervisningskompetence i mindst ét af de almene voksenuddannelsestilbud.

Tegningsret

§ 3-20. Institutionen tegnes af bestyrelsens formand og institutionens leder i forening eller af en af disse i forening med næstformanden.

Kapitel 4
Institutionens vedtægt

§ 4-1. Institutionens bestyrelses sammensætning fastsættes i en vedtægt. Vedtægten fastsættes uden for de i § 16-1, stk. 2, § 16-2, stk. 3, § 16-6, stk. 1, og § 16-12, stk. 1, nævnte tilfælde af bestyrelsen.

Stk. 2. Når § 3-9, stk. 4, kræver det, vedtager bestyrelsen ændring af vedtægten i overensstemmelse hermed, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Har bestyrelsen indhentet undervisningsministerens tilladelse til fravigelse af §§ 3-6, 3-8 eller 3-9, jf. § 3-15, stk. 1 og 2, kan bestyrelsen vedtage ændring af institutionens vedtægt i overensstemmelse hermed.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om vedtægters indhold, herunder i form af en standardvedtægt, og om institutionens frist for at bringe institutionens vedtægt i overensstemmelse med de fastsatte regler.

§ 4-2. Institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med angivelse af offentliggørelsesdatoen. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Stk. 2. I de i § 16-1, stk. 2, § 16-2, stk. 3, § 16-6, stk. 1, og § 16-12, stk. 1, nævnte tilfælde skal datoen for undervisningsministerens fastsættelse af vedtægten anføres sammen med offentliggørelsen, jf. stk. 1.

Stk. 3. I de i § 4-1, stk. 1, 2. pkt., nævnte tilfælde skal datoen for bestyrelsens vedtagelse anføres sammen med offentliggørelsen, jf. stk. 1.

Kapitel 5
Inddragelse af lærere, elever, lærlinge og kursister

Rådgivende pædagogisk organ

§ 5-1. Institutionens leder nedsætter et pædagogisk organ og fastsætter, hvordan det skal organiseres. Det pædagogiske organ omfatter institutionens leder og de af lærerkollegiet valgte lærerrepræsentanter.

Stk. 2. Det pædagogiske organ er rådgivende for institutionens leder i pædagogiske spørgsmål. Institutionens leder deltager i organets møder og beslutter, hvilke spørgsmål lederen vil forelægge for det pædagogiske organ samt hvilke ressourcer, der afsættes til det pædagogiske organs møder og øvrige arbejde.

Stk. 3. Institutionens leder kan delegere ansvaret for det pædagogiske organ til den leder, der har det pædagogiske ansvar for den eller de uddannelser, som det pædagogiske organ vedrører.

Råd for elever, lærlinge og kursister (elevrådet)

Elevrådets funktioner og opgavevaretagelse

§ 5-2. Elever, lærlinge og kursister og øvrige deltagere i den undervisning og i de uddannelser, som institutionen udbyder, har ret til at danne et elevråd, som i sit virke skal være baseret på demokratiske principper. Gennem elevrådet kan eleverne m.fl. varetage deres fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser over for institutionen.

Stk. 2. Overholder elevrådet ikke demokratiske principper, kan bestyrelsen suspendere elevrådet, indtil der foreligger sikkerhed for, at elevrådet igen kan virke på grundlag af demokratiske principper.

Stk. 3. Elevrådet samarbejder med bestyrelsen, lederen, det undervisende personale og øvrige personalegrupper om varetagelsen af sine opgaver. Elevrådet kan fremsætte forslag og afgive indstillinger til bestyrelsen og lederen om de forhold, der er nævnt i stk. 1.

§ 5-3. Rådet kan udpege repræsentanter til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever m.fl. i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevers deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Stk. 2. Elevrådet kan endvidere udpege undervisningsmiljørepræsentanter og repræsentanter til arbejdsmiljøgrupper, jf. § 4, stk. 1 og 2, i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

Stk. 3. På institutioner, der udbyder flere uddannelser eller har flere uddannelsessteder, kan elevrådet nedsætte faste elevudvalg for de enkelte udbud af uddannelse eller uddannelsessteder. Nærmere regler om nedsættelse af faste elevudvalg, disses funktioner og opgavevaretagelse og udpegning af medlemmerne fastsættes i elevrådsvedtægten.

§ 5-4. Elevrådsarbejde, jf. §§ 5-2-5-3, er ulønnet.

Stk. 2. Deltagelse i elevrådsmøder og i møder i forbindelse med repræsentation som nævnt i § 5-3, i undervisningstiden sidestilles med deltagelse i undervisningen og kan ikke registreres som fravær.

Stk. 3. I tilfælde af, at lederen vurderer, at dette er nødvendigt, aftaler elevrådet mødernes tidsmæssige placering og udstrækning med lederen.

Bestyrelsens og lederens samarbejde med elevrådet og eleverne m.fl. om elevdemokratiet på institutionen

§ 5-5. Bestyrelsen og lederen skal samarbejde med elevrådet. For at styrke den demokratiske forståelse blandt eleverne m.fl. medvirker bestyrelsen og lederen sammen med elevrådet til at udbrede kendskabet til elevdemokrati, blandt eleverne m.fl. For at fremme demokratiopfattelse skal elevråd sikres bistand fra en af institutionens medarbejdere, som skal understøtte elevrådets arbejde.

Stk. 2. Lederen skal opfordre eleverne m.fl. til at danne elevråd, hvis de ikke allerede benytter denne ret. Har institutionen ikke et elevråd, bistår lederen interesserede elever med at udarbejde et forslag til elevrådsvedtægt med henblik på at holde et elevmøde.

Stk. 3. Bestyrelsen og lederen skal inddrage elevrådet efter at beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution er truffet.

§ 5-6. Institutionen yder elevrådet tilskud til elevrådsarbejdet, herunder eventuelle udgifter til medlemskab af organisationer eller deltagelse i arrangementer af elevdemokratisk karakter. Bestyrelsen fastsætter tilskuddets størrelse under hensyntagen til et budgetforslag fra elevrådet. Elevrådet kan have andre indtægter end institutionens tilskud.

Stk. 2. Institutionen stiller et egnet lokale og kontorfaciliteter til rådighed for elevrådet. Institutionen stiller endvidere et egnet lokale til rådighed til brug for kulturelle, oplysende og organisatoriske møder i regi af elevrådsarbejdet, herunder elevmøder. Bestyrelsen fastsætter mål og rammer for, hvordan og i hvilket omfang lokalerne kan benyttes.

Elevrådets nedsættelse og valg af medlemmer

§ 5-7. Elevrådets medlemmer vælges på et årligt ordinært elevmøde, hvortil alle elever m.fl. på institutionen skal indbydes og have adgang med stemmeret. Tidspunktet for afholdelse af det ordinære elevmøde kan dog fraviges i visse tilfælde. Det kan fastsættes i elevrådsvedtægten, at det ordinære elevmøde afholdes særskilt for hvert uddannelsessted eller uddannelse.

Stk. 2. Alle elever m.fl. på institutionen har valgret og er valgbare til elevrådet under alle skole- og praktikperioder eller oplæringsperioder. Tidspunktet for afholdelse af det ordinære elevmøde og elevrådets funktionsperiode for institutionens erhvervsuddannelser fastsættes i elevrådsvedtægten.

Stk. 3. Et elevråd fungerer indtil næste ordinære elevmøde, eller indtil et nyt elevråd er valgt på et ekstraordinært elevmøde for resten af perioden indtil næste ordinære elevmøde. Hvis alle medlemmer af et elevråd træder tilbage, skal bestyrelsen opfordre eleverne m.fl. til at vælge et nyt elevråd for resten af perioden indtil det næste årlige ordinære elevmøde.

Elevrådsvedtægt og forretningsorden

§ 5-8. Elevrådet udarbejder og vedtager en elevrådsvedtægt, jf. dog § 5-5, stk. 2, 2. pkt. Elevrådets vedtægter skal indeholde rådets størrelse, fremgangsmåde ved valg af medlemmer og økonomi.

Stk. 2. Beslutning om ændring af elevrådsvedtægten skal vedtages på to på hinanden følgende elevrådsmøder for at være gældende.

Stk. 3. Elever m.fl., der ikke er medlemmer af elevrådet, kan stille forslag til ændring af elevrådsvedtægten. Elevrådet skal tage stilling til sådanne forslag.

Stk. 4. Elevrådet fastsætter efter behov selv en forretningsorden.

§ 5-9. Der skal forud for det ordinære elevmøde være foretaget regnskabsmæssig revision af elevrådets regnskab af to regnskabskyndige personer, der er udpeget af elevrådet og institutionens leder i forening.

Kapitel 6
Rammer for institutionernes økonomiske dispositioner

Institutionernes budget- og bevillingsmæssige rammer

§ 6-1. Institutionerne er omfattet af budgetvejledningens regler om statsfinansierede selvejende institutioner.

Stk. 2. Hvis en institution eller flere institutioner i forening har iværksat et projekt, hvor den estimerede samlede totaludgift ved iværksættelsen var under forelæggelsesgrænsen i budgetvejledningen, skal bestyrelsen for institutionen eller bestyrelserne for institutionerne straks orientere undervisningsministeren, hvis den samlede totaludgift efter projektets iværksættelse overskrider eller forventes at overskride forelæggelsesgrænsen. Orienteringen skal indeholde en redegørelse for årsagen til den forhøjede samlede totaludgift, og projektet skal herefter behandles i overensstemmelse med budgetvejledningens regler.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at institutionerne helt eller delvist er omfattet af regler for statsinstitutioners virksomhed, herunder om institutionernes indberetninger i forbindelse med sådanne regler.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan efter forhandling med finansministeren fastsætte regler om institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold.

§ 6-2. Institutionens midler må alene komme institutionens opgaver, jf. kapitel 2, til gode, og bestyrelsen skal forvalte institutionens midler til størst mulig gavn for opgaverne.

§ 6-3. Institutionen disponerer inden for rammerne i denne lov og institutionens opgaver, jf. kapitel 2, frit over de samlede statslige tilskud efter denne lov og over øvrige indtægter. Det er en betingelse, at institutionen overholder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og opgaver. Det er endvidere en betingelse, at institutionen gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionen kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Stk. 2. Tilskud, der efter § 7-9, § 7-10, § 7-12 eller § 7-14 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, er ikke omfattet af stk. 1.

§ 6-4. Undervisningsministeren kan påbyde en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove. Undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Stk. 2. Institutionen skal efter anmodning fra undervisningsministeren indberette investeringsbudgetter og regnskabstal i et af ministeren fastlagt format.

Institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår

§ 6-5. Institutionen skal følge de af finansministeren fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter bemyndigelse fra finansministeren fastsætte nærmere regler om ansættelsesvilkår for det personale ved institutionen, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår.

§ 6-6. Bestemmelserne i § 10, stk. 1, og §§ 19-25 i lov om tjenestemænd finder anvendelse på det personale ved institutionerne, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår. § 21, stk. 4, i tjenestemandsloven gælder for medlemmer af institutionernes bestyrelser.

Stk. 2. I forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner efter kapitel 16 overgår personale ansat som tjenestemænd, jf. stk. 4, og det personale ved institutionerne, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår, til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår.

Stk. 3. Institutionen, hvortil personale, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår, er overført afholder lønudgifter og indbetaler pensionsbidrag til den pensionsordning, der gælder for personalet.

Stk. 4. For tjenestemænd ansat ved institutionerne, som i henhold til lovgivningen om kommunalreformen blev overført til en selvejende institution omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse gælder § 13 i lov nr. 590 af 24. juni 2005 om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner

for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love som ændret ved lov nr. 575 af 9. juni 2006.

§ 6-7. Undervisningsministeren kan ved ydelse af tilskud efter § 7-1 og § 7-2 stille vilkår, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler).

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om sociale klausuler efter stk. 1.

Institutionernes indgåelse af aftaler m.v.

§ 6-8. Aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

§ 6-9. Institutionen anvender ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller offentliggør senest ved kontraktindgåelsen på institutionens hjemmeside sin begrundelse for at undlade dette, hvis det vedrører:

1) Bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum seks måneder og en kontraktværdi på mindst fem mio. kr. eksklusiv moms eller minimum fire mio. kr. i lønsum.

2) Tjenesteydelseskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum seks måneder, indeholder et driftselement som f.eks. rengøring eller kantinedrift, og har en kontraktværdi på mindst fem mio. kr. eksklusiv moms eller minimum fire mio. kr. i lønsum.

Stk. 2. Institutionen skal gennemføre en kontraktopfølgning for at sikre, at kontraktkravene til anvendelse af klausuler efter stk. 1 er overholdt.

§ 6-10. Institutionen skal ved afsætning af varer og tjenesteydelser, der bliver produceret i forbindelse med uddannelse eller undervisning, hvortil der ydes tilskud efter kapitel 7, og som ifølge lovgivningen om uddannelsen eller undervisningen må afsættes, følge god markedsføringsskik og må ikke påføre andre ubillig priskonkurrence.

§ 6-11. En institution, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser, er ikke forpligtet til at opkræve vederlag for at bistå virksomheder og enkeltpersoner med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. i forbindelse med tilmeldingen.

§ 6-12. Institutionen skal ved gennemførelse af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed følge god markedsføringsskik og må ikke påføre andre ubillig priskonkurrence.

Institutionernes bygningsmæssige forhold

§ 6-13. Institutionen er forpligtet til i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan at sikre de nødvendige bygninger og lokaler, aktuelt og fremadrettet, til gennemførelsen af institutionens aktiviteter og til at sikre, at aktiviteterne foregår i egnede lokaler med faciliteter, udstyr m.v., som er i en forsvarlig standard og stand.

Stk. 2. Institutionen er forpligtet til at vedligeholde de bygninger, den ejer, på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan.

§ 6-14. Institutionen kan udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner omfattet af denne lov eller lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, hvis institutionen i en periode har overskydende bygningskapacitet, og institutionen vurderer, jf. den i § 6-13, stk. 1, nævnte plan, at institutionen efter en periode igen vil få behov for at anvende den pågældende bygningskapacitet.

Stk. 2. Institutionen kan midlertidigt udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner omfattet af denne lov, institutioner omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse eller andre.

Stk. 3. Undervisningsministeren skal godkende aftaler om udlejning omfattet af stk. 1 og 2. Undervisningsministeren kan meddele en institution eller grupper af institutioner hel eller delvist fritagelse for godkendelseskravet i 1. pkt.

Stk. 4. Institutionen kan til andre institutioner omfattet af denne lov, institutioner omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse eller andre i en længere periode udleje institutionens bygningskapacitet i tidsrum, hvor institutionen ikke selv benytter den, såfremt den pågældende bygningskapacitet fortsat primært benyttes af institutionen selv, og institutionen med rimelig frist igen vil kunne råde over den fulde bygningskapacitet.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionernes aftaler om udleje efter stk. 1, 2 og 4.

Institutionernes finansielle risikostyring

§ 6-15. Institutionens bestyrelse skal have fastlagt en skriftlig strategi for institutionens finansielle risikostyring, som bestyrelsen og institutionen er forpligtet til at forvalte institutionens midler i overensstemmelse med. Bestyrelsen skal mindst hvert tredje år behandle og godkende strategien på ny.

Stk. 2. Strategien efter stk. 1 skal følge en skabelon, som undervisningsministeren fastlægger. Skabelonen offentliggøres på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Institutionernes placering af likvide midler

§ 6-16. Likvide midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, skal under hensyntagen til sikkerheden anbringes på en eller flere af følgende måder:

1) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.

3) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune eller region står som udsteder eller garant.

4) I værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Stk. 2. Institutionerne må ikke anbringe likvide midler i investeringsforeningsbeviser, andelsbeviser eller aktier, jf. dog stk. 3.

Stk.3. Institutionen kan under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

Stk. 4. Likvide midler, jf. stk. 1 og 3, må ikke anbringes i andet end danske kroner eller euro.

Institutionernes låntagning

§ 6-17. Institutionen kan alene indgå aftaler om optagelse af lån og finansielle instrumenter, der er:

1) Fastforrentede eller variabelt forrentede bank- eller realkreditlån, herunder almindelige kassekreditter, hos pengeinstitutter eller realkreditinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). Aftaler om fast rente eller renteloft i mere end fem år skal til enhver tid kunne indfries til kurs 105 eller derunder i aftalens løbetid.

2) Fastforrentede eller variabelt forrentede lån med en løbetid på fem år eller derunder ydet af andre långivere end pengeinstitutter eller realkreditinstitutter.

3) Fastforrentede eller variabelt forrentede lån med en løbetid på over fem år ydet af andre långivere end pengeinstitutter eller realkreditinstitutter, hvis lånet på forhånd er godkendt af undervisningsministeren.

4) Forhåndslån og byggekredit i pengeinstitutter i forbindelse med finansiering af nybyggeri, ombygning, renovering m.v.

Stk. 2. Institutionen må ikke optage lån eller indgå aftale om finansielle instrumenter i andet end danske kroner eller euro, jf. stk. 1.

§ 6-18. Institutionen kan ikke indgå aftaler om lån, hvor lånet er afdragsfrit i hele eller dele af lånets løbetid, jf. dog stk. 2 og 3, bortset fra lån med en løbetid på et år eller derunder samt almindelige kassekreditter.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter ansøgning fra institutionens bestyrelse godkende optagelse af lån med tidsbegrænset afdragsfrihed, som er begrundet i en økonomisk genopretning af institutionen eller i, at institutionen har et helt særligt investeringsbehov.

Stk. 3. Afdragsfrihed, jf. stk. 1, omfatter ikke kortvarig betalingshenstand, der svarer til almindeligt anvendte betalingsfrister, ved optagelse af lån samt ved køb af varer og tjenesteydelser, herunder bygge- og anlægsopgaver.

§ 6-19. Lån m.v., som institutionen indgår aftale om med en eller flere danske myndigheder, er ikke omfattet af § 6-17, stk. 1, og § 6-18, stk. 1.

Kapitel 7
Tilskud

Generelle statslige tilskud

§ 7-1. Undervisningsministeren yder institutionen ét eller flere grundtilskud.

Stk. 2. Rammer for grundtilskud efter stk. 1 fastsættes på de årlige finanslove, herunder størrelse og beregningsgrundlag.

§ 7-2. Undervisningsministeren yder institutionen ét eller flere taxametertilskud til de uddannelser og den undervisning, som institutionen er tildelt udbud af ministeren efter:

1) avu-loven,

2) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.,

3) lov om de gymnasiale uddannelser,

4) lov om erhvervsuddannelser,

5) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og 6) § 2-5 om uddannelsen til International Baccalaureate (IB).

Stk. 2. Undervisningsministeren yder institutionen ét eller flere taxametertilskud til aktiviteter, som institutionen har tildelt udbud af fra ministeren eller kan udbyde efter:

1) avu-loven med individuel kompetencevurdering,

2) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. med vurdering af basale færdigheder eller individuel kompetencevurdering,

3) lov om kommunal indsats for unge under 25 år med brobygning og introduktionskurser,

4) lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser og

5) § 2-6 om kostafdelinger.

Stk. 3. Rammer for taxametertilskud efter stk. 1 og 2, fastsættes på de årlige finanslove, herunder den aktivitetsenhed og den eller de takster tilskuddet ydes på grundlag af samt grundlaget for opgørelsen af den tilskudsudløsende aktivitet.

Stk. 4. Takster for de enkelte taxametertilskud efter stk. 1 og 2 kan fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser, undervisning eller aktiviteter. Hvor taksterne er fastsat for grupper af uddannelser, undervisning eller aktiviteter træffer undervisningsministeren beslutning om placering af den enkelte uddannelse, undervisning eller aktivitet i de på finansloven fastsatte grupper.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan i løbet af finansåret henføre nyoprettet uddannelse, undervisning eller aktivitet til eksisterende takster for de taxametertilskud, der ydes efter stk. 1 og 2.

§ 7-3. Undervisningsministeren skal for kursister i almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag omfattet af regler fastsat i henhold til § 8-17 nedsætte en eller flere takster pr. aktivitetsenhed, der er fastsat på de årlige finanslove, for de taxametertilskud, der ydes efter § 7-2, stk. 1, nr. 1 og 3, med det beløb, hvormed deltagerbetalingen er forhøjet for de pågældende kursister.

Stk. 2. For erhvervsuddannelser med en lille tilgang, hvor det ud fra erhvervsmæssige hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen som selvstændig uddannelse på en eller flere institutioner i landet, kan der på de årlige finanslove fastsættes særlige ordninger for de taxametertilskud, der ydes efter § 7-2, stk. 1 nr. 4.

Stk. 3. Det kan på de årlige finanslove fastsættes, at uddannelse eller undervisning efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser udbydes som indtægtsdækket virksomhed uden tilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 4.

§ 7-4. Undervisningsministeren kan yde institutionen ét eller flere sociale tilskud vedrørende elever, lærlinge og kursister på uddannelser omfattet af:

1) lov om de gymnasiale uddannelser og

2) lov om erhvervsuddannelser.

Stk. 2. Rammer for tilskud efter stk. 1 fastsættes på de årlige finanslove, herunder takster for de sociale tilskud og grundlaget for opgørelsen af tilskudsudløsende elever, lærlinge og kursister.

Afskæring af generelle statslige tilskud

§ 7-5 En institution skal som betingelse for at opnå tilskud til gymnasiale fuldtidsuddannelser sikre, at der fra den første opgørelse af klassekvotienter maksimalt er en gennemsnitlig klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, institutionen udbyder.

Stk. 2. En institution modtager uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 3, fra Undervisningsministeriet til uddannelse af elever, der er optaget ud over den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fravige den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 således, at en institution i særlige tilfælde uanset stk. 1 og 2 kan have en højere gennemsnitlig klassekvotient end 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter de konkrete rammer for opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, herunder om beregningen af klassekvotienten og opgørelsestidspunktet, og for fravigelser i særlige tilfælde efter stk. 3. De i 1. pkt. nævnte rammer kan fastsættes i en eller flere tilskudsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

§ 7-6. Kursister med en videregående uddannelse indgår ikke i beregningen af taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1, til:

1) Almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag.

2) Arbejdsmarkedsuddannelser efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. bortset fra arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet.

3) Enkeltfag på erhvervsuddannelserne efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser.

4) Deltidsuddannelser efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra.

5) Enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser.

§ 7-7. Kursister omfattet af § 7-13, stk. 1, indgår ikke i beregningen af taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1, til almen voksenuddannelse.

Stk. 2. Kursister omfattet af § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. indgår ikke i beregningen af taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1, til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse.

§ 7-8. Udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser kan kun indgå i beregningen af taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 4, eller stk. 2, nr. 5, hvis de

1) er meddelt opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1-3, § 8, stk. 1 eller 2, eller § 9 c, stk. 2, nr. 1 eller 2, tidsubegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark,

2) er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, eller § 9 c, stk. 1, som følge af en familiemæssig tilknytning til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3, eller § 8, stk. 1 eller 2,

3) er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, som medfølgende barn af en udlænding, som dels er statsborger i et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, dels er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, jf. dog stk. 2,

4) er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine,

5) er udvekslet med danske deltagere efter aftale mellem institutionen og en institution i udlandet,

6) efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere eller

7) har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 6 eller 7, og de, inden de blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af nr. 1-6.

Stk. 2. En udenlandsk elev og lærling er omfattet af stk. 1, nr. 3, uanset at forælderens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a ophører efter tidspunktet for påbegyndelsen af uddannelsen.

Stk. 3. Institutionens udbud af erhvervsuddannelser til eller indkvartering på kostafdeling af andre udenlandske elever og lærlinge end dem, der er nævnt i stk. 1 og 2, sker som indtægtsdækket virksomhed.

Formålsbestemte statslige lån og tilskud

§ 7-9. Undervisningsministeren kan yde en institution særlige tilskud til bestemte formål.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde en institution tilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed samt til iværksættelse af nye uddannelser.

Stk. 3. Rammer for tilskud efter stk. 1 og 2 fastsættes på de årlige finanslove.

§ 7-10. Undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til en institution, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde lån og tilskud i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner efter kapitel 16 og i forbindelse med en institutions overtagelse af elever efter § 16-15, stk. 3.

Stk. 3. Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 1 og 2.

Stk. 4. Rammer for lån og tilskud efter stk. 1 og 2 fastsættes på de årlige finanslove.

Generelle vilkår for statslige tilskud

§ 7-11. Undervisningsministeren fastsætter de konkrete tilskudsvilkår for tilskud efter §§ 7-1, 7-2, 7-3, 7-4, 7-9 og 7-10, herunder om opgørelsen af aktivitet til brug for beregning af tilskud, om aktivitetsindberetninger af

tilskudsudløsende aktivitet, om regulering af forskud og kontrol af udbetalte tilskud. De i 1. pkt. nævnte tilskudsvilkår kan fastsættes i en eller flere tilskudsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Kommunale og regionale tilskud

§ 7-12. Kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til en institutions anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan ikke uden særlig lovhjemmel yde tilskud til en institutions driftsudgifter eller lån til driftsudgifter eller anlægsudgifter.

§ 7-13. For kursister omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven, som ikke er fyldt 18 år på den første dag af undervisningsmodulet, betaler bopælskommunen tilskud efter en enhedstakst, der fastsættes på de årlige finanslove.

Stk. 2. Institutionen beregner og opkræver betaling af tilskud eller bevilling til uddannelse af de personer, der er nævnt i stk. 1, hos bopælskommunen på grundlag af antal aktivitetsenheder efter den takst, jf. stk. 1, der er fastsat på de årlige finanslove.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om administration af ordningen, herunder om tilmelding, anvendelse af tilmeldingsblanket med oplysning om den uddannelsessøgendes personnummer, beregning og opkrævning af betaling, betalingsfrister samt offentliggørelse af takster.

§ 7-14. Regionsrådet kan efter ansøgning fra en institution yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til de ungdomsuddannelser, der er nævnt i §§ 13-1, stk. 2, og til almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde.

Stk. 2. På Bornholm varetages regionsrådets opgave efter stk. 1 dog af kommunalbestyrelsen.

Tilskud til specialpædagogisk bistand

§ 7-15. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til dækning af en institutions afholdte udgifter til specialpædagogisk bistand til elever, lærlinge og kursister, der skal have tilbud herom efter:

1) avu-loven,

2) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.,

3) lov om de gymnasiale uddannelser,

4) lov om erhvervsuddannelser,

5) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten eller

6) § 2-5 om uddannelsen til International Baccalaureate (IB).

Stk. 2. Institutionens ansøgning om tilskud efter stk. 1 skal indgives til Undervisningsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som ministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Institutionen skal på tilsvarende vis modtage afgørelser og meddelelser vedrørende ansøgningen via den digitale løsning.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om administrationen af de særlige tilskud efter stk. 1 og om den digitale selvbetjeningsløsning efter stk. 2, herunder om indhold og udformning af ansøgninger, frister for indgivelse af ansøgninger, indhentede oplysninger og sagkyndige udtalelser, frister for indgivelse af sagkyndige udtalelser og oplysninger og udbetaling og tilbagebetaling af tilskud.

§ 7-16. Undervisningsministeren kan ved ydelse af tilskud efter § 7-15, stk. 1, til institutionerne stille krav om, at institutionerne anvender en eller flere centralt koordinerede indkøbsaftaler om levering af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand ved køb af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand til elever, lærlinge og kursister, der skal have tilbud om specialpædagogisk bistand efter:

1) avu-loven,

2) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.,

3) lov om de gymnasiale uddannelser,

4) lov om erhvervsuddannelser,

5) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og

6) § 2-5 om uddannelsen til International Baccalaureate (IB).

Stk. 2. Elever, lærlinge og kursister, der modtager specialpædagogisk bistand, kan frit vælge mellem de leverandører, der er omfattet af centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om institutionernes forpligtelse til at anvende centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1, herunder om proceduren og fremgangsmåden for anvendelsen heraf.

Kapitel 8

Deltagerbetaling m.v.

§ 8-1. Deltagelse i de uddannelser og den undervisning, herunder prøver, syge- og omprøver og anden bedømmelse, hvortil institutionen modtager

tilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2, er vederlagsfri, medmindre krav om deltagerbetaling m.v. følger af denne eller anden lov.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om frister vedrørende deltagerbetaling m.v. efter dette kapitel samt om, hvilke oplysninger der skal indgives ved tilmelding, herunder om tidligere uddannelse og arbejdsmarkedstilknytning. For arbejdsmarkedsuddannelser m.v. sker fastsættelse efter høring af Rådet for Voksen- og Efteruddannelse.

§ 8-2. Forudgående betaling af deltagerbetaling m.v. efter denne eller anden lov er en forudsætning for deltagelse i uddannelse, undervisning, prøver, herunder syge- og omprøver og anden bedømmelse, og for selvstuderendes deltagelse i prøver, herunder syge- og omprøver og anden bedømmelse, jf. dog stk. 2. Forudgående betaling er dog ikke en forudsætning for deltagelse i ekskursioner, jf. § 8-20, eller for udlevering af undervisningsmidler, jf. § 8-21.

Stk. 2. For en elev, lærling eller kursist, der er omfattet af § 1, stk. 2, i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., kan betaling af deltagerbetaling i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør § 2, stk. 5, i samme lov, ske efter, at eleven, lærlingen eller kursisten har påbegyndt uddannelse, undervisning, prøve, syge- og omprøve eller anden bedømmelse.

§ 8-3. Størrelsen af deltagerbetaling m.v. efter denne lov fastsættes på de årlige finanslove, jf. dog §§ 8-11 og 8-12.

§ 8-4. Deltagerbetalingen m.v. dækker den uddannelse eller undervisning, som en elev, lærling eller kursist er tilmeldt, og den eller de prøver og anden bedømmelse, der er knyttet til den pågældende uddannelse eller undervisning, inkl. eventuelle syge- eller omprøver, for selvstuderende dog kun prøver, inkl. eventuelle syge- eller omprøver, og anden bedømmelse.

Stk. 2. Undervisningsministeriet offentliggør umiddelbart efter en finanslovs vedtagelse størrelsen af de fastsatte beløb på sin hjemmeside.

§ 8-5. Forhøjelsen af deltagerbetalingen på hf-enkeltfag og almen voksenuddannelse efter § 8-17, stk. 1, fastsættes pr. fag og må ikke være højere, end at den samlede deltagerbetaling er mindre end deltagerbetalingen for kursister med en videregående uddannelse efter § 8-16, stk. 2.

§ 8-6. I deltagerbetalingen for ekskursioner m.v., jf. § 8-20, kan ikke indgå betaling for udgifter, der vedrører undervisningen eller lærernes deltagelse.

Stk. 2. Der kan ikke på de årlige finanslove fastsættes en betaling for deltagelse i ekskursioner m.v., der overstiger 50 kr. i 1998-niveau pr. påbegyndt døgn pr. elev, lærling eller kursist, hvis deltagelse skal være omfattet af Undervisningsministeriets regler om mødepligt.

Stk. 3. Rabat ydet i form af frirejser eller el.lign. skal komme samtlige deltagere til gode og fratrækkes den fastsatte deltagerbetaling, uanset om denne overstiger 50 kr. i 1998-niveau pr. påbegyndt døgn pr. elev, lærling eller kursist.

§ 8-7. For undervisningsmidler, jf. § 8-21, kan der på de årlige finanslove maksimalt fastsættes et beløb på 2.500 kr. for hele uddannelsen for den enkelte elev, lærling eller kursist i en gymnasial uddannelse på heltid eller en erhvervsuddannelses grundforløb på heltid.

Erhvervsuddannelser

§ 8-8. Institutionen opkræver betaling pr. fag for deltagelse i adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9.-klasseafgangsprøve, jf. § 7 i lov om erhvervsuddannelser.

Arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

§ 8-9. Institutionen opkræver betaling for deltagelse i:

1) Arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. §§ 1, 2 og 10, i lov herom, dog ikke for deltagelse i Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu), jf. lovens § 26.

2) Enkeltfag fra en erhvervsuddannelse i det omfang, faget er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse i medfør af § 2, stk. 5, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Stk. 2. Deltagerbetalingen reduceres forholdsmæssigt, hvis uddannelsestiden afkortes i henhold til regler fastsat herom i medfør af § 27, stk. 5, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

§ 8-10. En kursist med en videregående uddannelse betaler fuld deltagerbetaling, dvs. den deltagerbetaling, der er fastsat på de årlige finanslove, jf. § 8-3, tillagt det beløb, som institutionen beregner at ville have modtaget for kursisten i taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2, jf. dog 2. pkt. En deltager med en videregående uddannelse betaler ikke fuld deltagerbetaling for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet.

Stk. 2. Danmarks Fængsler betaler fuld deltagerbetaling for en deltager, der er omfattet af § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

§ 8-11. Institutionen kan oven i den deltagerbetaling, der er fastsat efter § 8-3, kan opkræve et tillæg som betaling for en særlig tilrettelæggelses- eller afholdelsesform.

Stk. 2. Institutionen specificerer ved annoncering af udbuddet af uddannelse eller undervisning, hvad et tillæg efter stk. 1 dækker. Tillæggets størrelse kan helt eller delvis dække den afholdende udbyders meromkostninger ved den særlige tilrettelæggelses- og afholdelsesform.

§ 8-12. Institutionen kan aftale med en arbejdsgiver, at denne betaler en tillægspris for, at uddannelsen eller undervisningen gennemføres med færre kursister end det antal kursister, der i annonceringen af undervisningen eller uddannelsen er angivet som minimum for gennemførelse (tompladsordning). Der kan tidligst indgås en sådan aftale fem dage før første undervisningsdag.

Stk. 2. Tillægsprisen efter stk. 1 må ikke overstige, hvad institutionen ville have fået i taxametertilskud for det antal kursister, der mangler i forhold til det annoncerede minimumskrav.

§ 8-13. Institutionen kan opkræve det beløb, der er fastsat på finansloven, af en arbejdsgiver, der har tilmeldt en kursist, som uden lovligt forfald udebliver fra første dag af uddannelsen, undervisningen, prøven, inkl. syge- eller omprøve, eller bedømmelse, eller som framelder sig senere end en uge før første dag, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Tilmeldingsvilkåret, jf. stk. 1, skal gælde alle arbejdsgivere og alle de arbejdsmarkedsuddannelser m.v., som udbyderen er godkendt til at udbyde.

Stk. 3. En arbejdsgiver, der erstatter en udeblevet eller frameldt kursist med en anden kursist, eller som betaler tillægspris, jf. § 8-12 skal ikke betale for udeblivelsen eller frameldingen. Det samme gælder, når undervisningen eller aktiviteten aflyses på udbyderens foranledning, medmindre udbyderen aflyser på grund af kursisters udeblivelse på første undervisningsdag.

Visse former for gymnasial uddannelse

§ 8-14. En elev, der har tilmeldt sig en særlig ordning efter § 67, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, kan afkræves betaling for egen rejse, eget ophold og egen forplejning i forbindelse med dette udlandsophold. Der kan på de årlige finanslove fastsættes et maksimum for det beløb, en elev kan

afkræves efter 1. pkt. Undervisningsministeriet offentliggør umiddelbart efter en finanslovs vedtagelse størrelsen af et maksimum fastsat efter 2. pkt. på sin hjemmeside.

Stk. 2. Der kan ikke kræves betaling af eleven for udgifter, der vedrører uddannelsen eller undervisningen eller lærernes deltagelse.

Stk. 3. Hjælp til afholdelse af omkostninger, der er forbundet med uddannelsen eller undervisningen i udlandet, skal komme samtlige deltagere til gode, medmindre der er tale om rabatter, legater el.lign., der efter givers bestemmelse er ydet til bestemte af deltagerne.

§ 8-15. Uddannelsen eller undervisningen med tilhørende prøver er vederlagsfri for en kursist på gymnasiale suppleringskurser (gsk) og supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen, jf. § 65, stk. 2 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser, hvis undervisningen er påbegyndt senest den 1. oktober i det kalenderår, der er to år efter det kalenderår, hvor den adgangsgivende eksamen er afsluttet. Uddannelsen eller undervisningen med tilhørende prøver skal være afsluttet senest ét år efter, at uddannelsen eller undervisningen er påbegyndt.

Hf-enkeltfag og almen voksenuddannelse

§ 8-16. En hf-enkeltfagskursist og en kursist på almen voksenuddannelse betaler for deltagelse i alle fag i uddannelser eller undervisning, hvortil institutionen modtager tilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2, og som kursisten tilmelder sig, selvstuderende dog kun for prøver, jf. § 8-4. For kursister omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven, som ikke er fyldt 18 år på den første dag af undervisningsmodulet, gælder § 7-3.

Stk. 2. En hf-enkeltfagskursist og en kursist på almen voksenuddannelse med en videregående uddannelse betaler fuld deltagerbetaling, dvs. den deltagerbetaling, der er fastsat på de årlige finanslove, jf. § 8-3, tillagt det beløb, som institutionen beregner at ville have modtaget for kursisten i taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2.

Stk. 3. Danmarks Fængsler betaler fuld deltagerbetaling, jf. stk.1, for en kursist, der deltager i almen voksenuddannelse eller hertil knyttede prøver i fængsler eller arresthuse.

§ 8-17. En hf-enkeltfagskursist og en kursist på almen voksenuddannelse, som modtager efterløn eller aldersbetinget pension, betaler forhøjet deltagerbetaling i form af fuld deltagerbetaling efter § 8-16, stk. 1, tillagt

en forhøjelse, jf. dog stk. 2, medmindre vedkommende har haft en arbejdsmarkedstilknytning på mere end otte timer om ugen i gennemsnit i de sidste 12 uger før tilmelding til uddannelse, undervisning eller prøve.

Stk. 2. En kursist, som modtager efterløn eller aldersbetinget pension, og som har en videregående uddannelse, betaler ikke den forhøjede deltagerbetaling efter stk. 1.

Tilbagebetaling

§ 8-18. Institutionen betaler efter anmodning deltagerbetalingen tilbage til en elev, lærling, kursist eller selvstuderende uden videregående uddannelse efter reglerne i § 8-19.

§ 8-19. En elev, lærling, kursist eller selvstuderende skal for at få tilbagebetaling efter § 8-18 have dokumenteret, at vedkommende har betalt deltagerbetalingen og har opfyldt et af kravene i stk. 2. Vedkommende må først efter deltagelse i uddannelse, undervisning eller prøver, der er dækket af deltagerbetalingen, have opfyldt det pågældende krav i stk. 2. Tilbagebetalingen sker uden tillæg af renter og med fradrag af det tilskud til deltagerbetaling, der er ydet i henhold til lov om statens uddannelsesstøtte eller lov om statens voksenuddannelsesstøtte.

Stk. 2. Tilbagebetaling efter stk. 1 sker til:

1*)* En hf-enkeltfagskursist eller selvstuderende uden en videregående uddannelse, som

a) får bevis for en fuld højere forberedelseseksamen sammenstykket af hf-enkeltfag, jf. § 41 i lov om de gymnasiale uddannelser,

b) får bevis for bestået prøve i hvert fag i en fagpakke, der er adgangsgivende til et bredt videregående uddannelsesområde på især erhvervsakademier eller professionshøjskoler, jf. § 37, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, eller

c) er optaget til skoleundervisning i en erhvervsuddannelses hovedforløb med eux, og som deltager i hf-enkeltfag på C-niveau, jf. § 4, stk. 3, i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., der indgår i adgangsgrundlaget til hovedforløbet med eux.

2) En elev, lærling, kursist eller selvstuderende, som

a) får bevis for at have bestået kernefag, jf. avu-lovens § 5, stk. 1, på de niveauer, der kræves for at starte på skoleundervisningen i hovedforløbet som erhvervsuddannelse for voksne i henhold til regler fastsat i medfør af

§ 4, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser om erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent eller om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent, eller

b) deltager i enkeltfag, som er grundfag på C-niveau fra en erhvervsuddannelse, med bestående adgangskrav til hovedforløbet, og efterfølgende afslutter 2. del af et grundforløb i en erhvervsuddannelse som led i et eux-forløb.

Stk. 3. Undervisningsministeren refunderer institutionen deltagerbetaling, som institutionen har tilbagebetalt til en elev, lærling eller kursist, på baggrund af indberetning fra institutionen om gennemført tilbagebetaling. Ministeren fastsætter konkrete rammer for refusionen i en instruks for tilskud m.v.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om, hvilke oplysninger der skal indgives til dokumentation for gennemført uddannelse, undervisning, prøve og bedømmelse og frister for indgivelse heraf, om frister vedrørende tilbagebetaling, om hvilken institution der skal tilbagebetale deltagerbetaling, samt om refusion til institutionen for tilbagebetaling og om revision. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af blanket.

Ekskursioner

§ 8-20. Institutionen kan afkræve en elev, lærling eller kursist på en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse, herunder hf-enkeltfag, betaling for deltagelse i ekskursioner m.v., der indgår som en del af uddannelsen eller undervisningen, jf. §§ 8-3 og 8-6.

Undervisningsmidler

§ 8-21. Institutionen stiller vederlagsfrit de undervisningsmidler, der er nødvendige for undervisningen, til rådighed for elever, lærlinge og kursister, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Institutionen kan inden for begrænsningerne i § 8-7 beslutte, at elever, lærlinge eller kursister selv i begrænset omfang anskaffer en del af undervisningsmidlerne. Undervisningsmidler, som en elev, lærling eller kursist selv har afholdt udgifterne til, forbliver vedkommendes ejendom.

Stk. 3. Institutionen kan, hvor institutionen har truffet beslutning efter stk. 2, beslutte, at betaling for fotokopier til undervisningsbrug fastsættes som en gennemsnitsbetaling for institutionens elever, lærlinge eller kursister eller for grupper af elever, lærlinge og kursister på en institution.

Identifikationskort el.lign.

§ 8-22. Udsteder institutionen identifikationskort, uddannelseskort, studiekort eller lign. som bevis for, at en elev, lærling eller kursist er indskrevet på den undervisning og de uddannelser, som institutionen udbyder, kan institutionen opkræve gebyr for udstedelse og fornyelse heraf, herunder hvis kortet er bortkommet.

Kapitel 9
Momskompensation

§ 9-1. Statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13 ydes ikke til dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Stk. 2. Fuld deltagerbetaling efter § 8-10 eller § 8-16, stk. 2, omfatter ikke dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

§ 9-2. Undervisningsministeren kompenserer institutionen for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionen afholder ved køb af varer og tjenesteydelser:

1) Som bruges ved uddannelser, undervisning og aktiviteter til hvilke der ydes statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13.

2) Som bruges ved undervisningsaktiviteter, hvor der opkræves fuld deltagerbetaling efter § 8-10, stk. 1, eller § 8-16, stk. 2.

3) Som bruges ved aktiviteter, der relaterer sig til et administrativt fællesskab efter § 2-8.

4) Som bruges ved uddannelsesaktiviteter til hvilke der ydes betaling efter lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m.

§ 9-3. Undervisningsministeren fastsætter de konkrete vilkår for udbetaling af momskompensation efter § 9-2, herunder om opgørelsen af momskompensation og om regulering og kontrol af udbetalt momskompensation, samt om der skal etableres en a conto-ordning for udbetaling af momskompensation. De i 1. pkt. nævnte vilkår kan fastsættes i en eller flere momskompensationsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Kapitel 10
Regnskab og revision

§ 10-1. Institutionen er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v.

Stk. 2. Institutionens regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab, der underskrives af bestyrelsen og institutionens leder.

Stk. 3. Bestyrelsens medlemmer skal sammen med årsregnskabet afgive en erklæring om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. 3-14.

§ 10-2. Institutionens regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Rigsrevisor og undervisningsministeren kan i henhold til § 9, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en af institutionens bestyrelse udpeget institutionsrevisor.

Stk. 2. Bestyrelsen udpeger en institutionsrevisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor. Bestyrelsen underretter rigsrevisor og undervisningsministeren om den udpegede institutionsrevisor og om skift af institutionsrevisor. I tilfælde af skift af institutionsrevisor skal den tiltrædende institutionsrevisor rette henvendelse til den fratrædende institutionsrevisor, der har pligt til at oplyse grundene til fratrædelsen.

Stk. 3. Bestyrelsen påser, at institutionsrevisoren opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven. Bestyrelsen påser endvidere, at institutionsrevisor ikke samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer. 2. pkt. gælder ikke, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inklusiv prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inklusiv installationer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med rigsrevisor regler om institutionsrevisorens revisionsopgaver. Undervisningsministeren kan endvidere fastsætte regler om institutionsrevisorens kontrol af oplysninger til brug ved beregning af tilskud efter kapitel 7, opgørelse af momskompensation efter kapitel 9 eller tilsyn med institutionen, herunder opfølgning med institutionens overholdelse af loven.

§ 10-3. Rigsrevisor kan påbyde bestyrelsen at udpege en anden institutionsrevisor til at udføre institutionsrevisorens opgaver, hvis den udpegede institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til § 10-2, stk. 4, udstedte regler om institutionsrevisorens revisionsopgaver eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som institutionsrevisor.

Stk. 2. Opfylder en institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter institutionsrevisoren i øvrigt sine pligter som revisor, kan undervisningsministeren påbyde bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden institutionsrevisor.

Kapitel 11
Institutionernes oplysningsforpligtelser m.v.

§ 11-1. Undervisningsministeren kan til brug for varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet indhente enhver oplysning fra institutionerne og andre relevante parter, der varetager eller bidrager til opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger.

§ 11-2. Institutionerne eller grupper af institutioner skal efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse anvende fælles administrative it-systemer.

§ 11-3. Institutionerne skal ved anvendelse af forskellige administrative it-systemer opfylde krav efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse.

§ 11-4. Institutionerne skal sikre, at informationer om institutionerne efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse på en lettilgængelig måde er oplyst på institutionernes hjemmeside på internettet.

Kapitel 12
Tilsyn og sanktioner m.v.

§ 12-1. Undervisningsministeren fører tilsyn med institutionen.

§ 12-2. Undervisningsministeren kan give en institution påbud om at berigtige nærmere angivne forhold, som ikke er i overensstemmelse med

1) denne lov, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
2) avu-loven, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
3) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
4) lov om de gymnasiale uddannelser, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
5) lov om erhvervsuddannelser herunder regler, der er fastsat i henhold hertil, og
6) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil.

§ 12-3. Undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis over for en institution, der ikke overholder

1) denne lov, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
2) avu-loven, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
3) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
4) lov om de gymnasiale uddannelser, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
5) lov om erhvervsuddannelser, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil, og
6) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil.

§ 12-4. Hvis en institutions bestyrelse ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller

2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Stk. 2. Hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan undervisningsministeren beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

§ 12-5. Undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde. Når resultatet af analysen foreligger for bestyrelsen, sender bestyrelsen straks afrapporteringen herom til ministeren. Bestyrelsen sender tillige snarest derefter og senest inden en frist, som ministeren fastsætter, sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. Bestyrelsen offentliggør afrapporteringen og sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil, når ministeren har besluttet dette. Indtil da er materialet fortroligt.

§ 12-6. Undervisningsministeren kan give bestyrelsen for en institution påbud om at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig.

Stk. 2. I indsatsaftalen fastsættes bl.a. mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fratage en institution eller et uddannelsessted på en institution adgangen til at optage elever efter § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser og § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, hvis institutionen har fået påbudt en indsatsaftale med ministeren, jf. stk. 1 og 2.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan nedlægge en institution, jf. § 16-10, hvis den ikke inden for en 3-årig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe afgørelse om sammenlægning eller spaltning af en institution. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af §§ 16-3–16-14.

Stk. 5. Nedlægges, sammenlægges eller spaltes en institution i medfør af stk. 4, kan undervisningsministeren pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den nedlagte, sammenlagte eller spaltede institution.

§ 12-7. Regionsrådet skal træffe beslutning om, hvorvidt bestyrelsen for en institution med udbud af gymnasiale uddannelser skal pålægges at udarbejde en genopretningsplan, hvis institutionens eller et uddannelsessteds andel af tildelte ansøgere, der ved seneste fordeling havde institutionen eller uddannelsesstedet som førsteprioritet, er mindre end 70 pct. Andelen opgøres pr. uddannelse.

Stk. 2. Genopretningsplanen skal indeholde konkrete mål og indsatser for genopretningen.

Stk. 3. Regionsrådet afgiver efter høring af den berørte institution og tidligst to år efter genopretningsplanens iværksættelse indstilling til undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller uddannelsessted bør nedlægges, hvis den efter iværksættelse af genopretningsplanen, jf. stk. 1 og 2, fortsat ikke har opnået den i stk. 1 forudsatte andel af tildelte ansøgere.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra regionsrådet, jf. stk. 3, nedlægge en institution eller uddannelsessted, hvis institutionen eller uddannelsesstedet efter genoprettelsesplanens iværksættelse fortsat ikke har opnået den i stk. 1 forudsatte andel af tildelte ansøgere.

Stk. 5. Nedlægges en institution eller et uddannelsessted i medfør af stk. 4, kan undervisningsministeren pålægge en eller flere institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den nedlagte institution eller uddannelsessted.

§ 12-8. Undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for en institution, som er begæret erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er fare for, at en institutions virksomhed må indstilles.

§ 12-9. Undervisningsministeren kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller hvis tilskudsberegningen har været fejlagtig.

§ 12-10. Undervisningsministeren kan modregne for meget udbetalt tilskud i kommende tilskudsudbetalinger.

§ 12-11. Beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, institutionsrevisor eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.

Kapitel 13
Den regionale koordinering

§ 13-1. Regionsrådet koordinerer den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdoms- og voksenuddannelser, jf. stk. 2, herunder for så vidt angår den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på uddannelserne med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og va-

rieret uddannelsestilbud til unge og voksne i regionen. Regionsrådet koordinerer endvidere fordelingen af elever på uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen. Regionsrådets koordinering sker i samarbejde med alle selvejende institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere ungdoms- eller voksenuddannelser i regionen, bortset fra private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Koordineringen omfatter:

1) Uddannelsen til almen studentereksamen.
2) Uddannelsen til hf-eksamen.
3) Uddannelsen til merkantil studentereksamen.
4) Uddannelsen til teknisk studentereksamen.
5) Grundforløbene i erhvervsuddannelserne.
6) Almen voksenuddannelse.
7) Forberedende voksenundervisning.
8) Ordblindeundervisning for voksne.

Stk. 3. De institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere af de i stk. 2 nævnte uddannelser i regionen, samarbejder med regionsrådet og med andre institutioner, der udbyder uddannelserne, om den i stk. 1 nævnte koordinering i regionalt forankrede samarbejder, jf. § 13-3 og 13-4.

§ 13-2. Regionsrådet afgiver indstilling til undervisningsministeren om den stedlige placering af nye uddannelsessteder i regionen for de i § 13-1, stk. 2, nr. 1-5, nævnte uddannelser samt hf-enkeltfag og for uddannelsen til International Baccalaureate.

Regionalt forankrede samarbejder

§ 13-3. En institution, der udbyder den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen, uddannelse til merkantil studentereksamen eller uddannelse til teknisk studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, skal indgå i et eller flere samarbejder med andre institutioner, der udbyder en af disse uddannelser. En institution omfattet af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser med udbud af den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen kan deltage i samarbejdet, i det omfang regionsrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

Stk. 2. Samarbejdet nedsættes af regionsrådet. Institutionerne inddrages i at fastsætte samarbejdets geografiske afgrænsning.

Stk. 3. Samarbejdet består af 1 eller 2 repræsentanter for regionsrådet og 1 repræsentant for hver institution eller uddannelsessted i det geografiske

område. Regionsrådet har formandskabet for samarbejdet og stiller sekretariatsmæssig betjening til rådighed.

Stk. 4. Regionsrådets koordinering af samarbejdet skal omfatte koordinering af et tilstrækkeligt og varieret udbud af studieretninger og valgfag og i øvrigt understøtte regionsrådets koordinering af den samlede indsats, jf. § 13-1. Herudover fastsætter regionsrådet det nærmere indhold af samarbejdet.

§ 13-4. En institution, der udbyder en eller flere erhvervsuddannelser, skal indgå i lokale samarbejder med andre institutioner omfattet af loven, der udbyder en eller flere erhvervsuddannelser.

Stk. 2. En institution, der udbyder almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning eller ordblindeundervisning for voksne, skal indgå i lokale samarbejder med andre institutioner omfattet af loven, der udbyder almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Stk. 3. Samarbejdet, jf. stk. 1 og 2, har til formål at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud. Samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser.

Stk. 4. Som led i samarbejdet danner institutionerne et lokalt fælles smarbejdsforum, som mødes mindst én gang hvert kvartal og for institutioner omfattet af stk. 2 mindst to gange om året med regionsrådet.

Kapitel 14

Kapacitetsstyring for de gymnasiale ungdomsuddannelser m.v.

§ 14-1. Undervisningsministeren sikrer kapacitet til de fire gymnasiale ungdomsuddannelser i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne efter kapitel 2 i lov om de gymnasiale uddannelser, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en gymnasial ungdomsuddannelse, kan fuldføre denne.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter den samlede kapacitet på landsplan og for de fire regioner for hver af de fire gymnasiale ungdomsuddannelser og pre-ib.

Stk. 3. Inden for rammerne af undervisningsministerens beslutning efter stk. 2 fastsætter regionsrådet efter indstilling fra institutionerne og, hvor det er relevant i dialog med naboregionerne, en kapacitet for hver enkelt

gymnasial uddannelse og pre-ib på den pågældende institution eller det pågældende uddannelsessted. Større kapacitetstilpasninger i nedadgående retning på enkeltinstitutioner eller uddannelsessteder skal ske gradvis.

Stk. 4. Regionsrådet skal efter ansøgningsfristens udløb tilpasse institutionernes eller uddannelsesstedernes kapacitet, hvis det er nødvendigt.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om koordinering af undervisningstilbuddet i bestemte fag, der er nødvendige for optagelse til videregående uddannelse, og pålægge institutionerne at oprette undervisning i sådanne fag.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om regionernes kapacitetsfastsættelse, herunder om procedure, tildeling af overkapacitet, gradvis indfasning af større kapacitetstilpasninger og institutionernes indstilling om kapacitet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke hensyn regionsrådene skal tage i forbindelse med fastsættelse af de enkelte institutioners og uddannelsessteders kapacitet, hvilken periode institutionernes og uddannelsesstedernes kapacitet fastsættes for, og regionsrådets efterfølgende tilpasning af institutionernes og uddannelsesstedernes kapacitet, herunder institutionernes og uddannelsesstedernes indberetninger til regionen om ledig kapacitet.

§ 14-2. Regionsrådet kan, jf. stk. 2, godkende en institution efter denne lov til, at institutionen eller et uddannelsessted er et profilgymnasium. Til et profilgymnasium kan ansøgere, der er relevante for profilen, opnå forrang til at få reserveret en foreløbig plads på institutionen eller uddannelsesstedet som profilelev.

Stk. 2. Regionsrådet kan godkende et profilgymnasium, jf. stk. 1, hvis godkendelsen bidrager til at sikre elevgrundlaget i et tyndt befolket område, eller hvis godkendelsen bidrager til at skabe en mere balanceret elevsammensætning på en institution i et byområde, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. En institution eller et uddannelsessted skal have en særlig stærk faglig profil eller vurderes at være i gang med at opbygge en særlig stærk faglig profil for at blive godkendt som profilgymnasium. Regionsrådet kan ved godkendelsen og løbende fastsætte og ændre et loft over institutionens eller uddannelsesstedets andel af profilelever. Regionsrådet kan tidsbegrænse og tilbagekalde en godkendelse efter 1. pkt.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte et loft over andelen af profilelever på en institution eller et uddannelsessted, ændre loftet over andelen af profilelever, som regionsrådet har fastsat, suspendere optaget af profilelever på institutionen eller uddannelsesstedet i et eller flere år eller tilbagekalde institutionens godkendelse som profilgymnasium.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte regler for institutionernes ansøgning og regionsrådets godkendelse til profilgymnasium, herunder om kriterier og vilkår for godkendelse, loft for antal profilelever, tidsbegrænsning og tilbagekaldelse af godkendelse samt krav til faglige rammer og frister.

Kapitel 15
Elevfordeling i de gymnasiale uddannelser

§ 15-1. Styrelsen for It og Læring indhenter til brug for elevfordeling oplysninger på individniveau om personnummer, institutionsnummer, uddannelse, klassetrin, klassebetegnelse, tilrettelæggelsen af elevens undervisningsforløb og start- og slutdato hos institutionen og oplysninger om cpr-id, navn, forældremyndighedsindehavere, adresse og beskyttelse af navn og adresse hos Det Centrale Personregister og Danmarks Adresseregister. Adresser samkøres med Social- og Boligstyrelsens liste over udsatte boligområder og liste over KUO-områder, hvis regionsrådet, jf. § 15-7, har truffet beslutning om supplerende lokale elevfordelingsregler.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte oplysninger, som er nødvendige for regionernes opgaver i henhold til §§ 14-2, 15-2, 15-5 til 15-9 og 19-4, videregives til regionerne.

§ 15-2. Styrelsen for It og Læring stiller som databehandler en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, til rådighed for regionerne til brug for fordeling af ansøgere til de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og teknisk studentereksamen, den 2-årige uddannelse til hf-eksamen og pre-ib. Styrelsen for It og Læring udvikler og driver fordelingsmekanismen på regionernes vegne. Regionerne er dataansvarlige for behandlingen af de indlæste personoplysninger i fordelingsmekanismen og kan i opgaveløsningen bl.a. behandle ansøgernes personnumre med henblik på en entydig identifikation.

Stk. 2. Styrelsen for It og Læring handler som databehandler alene efter dokumenteret instruks fra regionerne, for så vidt angår fordelingsmekanismen. Styrelsen skal sikre, at it-løsningen for systemet til elevfordeling opfylder forordningens krav til databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger.

Stk. 3. Styrelsen for It og Læring skal efter anmodning fra regionerne give tilstrækkelige oplysninger til, at regionerne kan påse, at der er truffet de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.

Stk. 4. Styrelsen for It og Læring fastsætter efter forhandling med Danske Regioner nærmere regler om regionernes opgaver og ansvar som dataansvarlige, jf. stk. 2, og om styrelsens opgaver og ansvar som databehandler.

§ 15-3. Ansøgerne fordeles i fordelingsmekanismen, jf. stk. 2-4 og § 15-4. Førsteprioritetsønsker søges imødekommet før andenprioritetsønsker, som søges imødekommet før tredjeprioritetsønsker, som søges imødekommet før fjerdeprioritetsønsker, mens fjerdeprioriteter og efterfølgende prioriteter er sidestillede.

Stk. 2. Ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en gymnasial ungdomsuddannelse på en bestemt institution eller et bestemt uddannelsessted, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller uddannelsesstedet som deres førsteprioritet, og i visse tilfælde, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller uddannelsesstedet som deres andenprioritet. Ansøgere, som får forrang, kan få reserveret plads på en institution eller et uddannelsessted forud for øvrige ansøgere med samme prioritet, jf. regler fastsat i medfør af stk. 4.

Stk. 3. For ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om procedure, forrang for visse elevgrupper, opgørelse af bopæl, transporttid og transportafstand.

§ 15-4. Alle ansøgere, som har prioriteret en institution eller et uddannelsessted som førsteprioritet, får reserveret en plads på institutionen eller uddannelsesstedet, hvis institutionen eller uddannelsesstedet ikke har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller uddannelsesstedet har kapacitet til at optage. Hvis en institution eller et uddannelsessted har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller uddannelsesstedet har kapacitet til, får en ansøger, der har kortere transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transportafstand. Hvis to eller flere ansøgere har samme transportafstand og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller uddannelsesstedet, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller uddannelsesstedet. Ansøgere, som ikke får reserveret en foreløbig plads på deres førsteprioritet, fordeles så vidt muligt til en plads på et efterfølgende prioriteret uddannelsesønske, jf. § 15-3, stk. 2. 2. og 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved fordeling af ansøgere til efterfølgende prioriteter.

Stk. 2. Ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. stk. 1, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller et uddannelsessted med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet, dog inden for maksimalt 45 minutters transporttid, jf. § 15-3, stk. 3. Undervisningsministeren kan beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til en institution eller et uddannelsessted efter 1. pkt.

§ 15-5. Regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, fordeler de ansøgere, som ikke er blevet fordelt i den centrale fordelingsmekanisme efter § 15-4.

Stk. 2. Regionsrådet fordeler ansøgerne, jf. stk. 1, til en af ansøgeren prioriteret institution eller uddannelsessted med ledig kapacitet i den af ansøgeren prioriterede rækkefølge. Hvis der ikke er plads på en institution eller et uddannelsessted, jf. 1. pkt., skal regionsrådet fordele ansøgerne til den uddannelse, den enkelte ansøger har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller det uddannelsessted med ledig kapacitet, hvor ansøgeren har kortest transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet. Regionsrådet kan kun placere ansøgeren efter 2. pkt. på en institution eller et uddannelsessted inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Hvis der ikke er plads på en institution eller et uddannelsessted, jf. 1.-3. pkt., skal regionsrådet hæve kapaciteten på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller det uddannelsessted, hvor ansøgeren får kortest transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet. Regionsrådet kan dog i særlige tilfælde hæve kapaciteten på en anden institution eller et andet uddannelsessted inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne, hvis de nærmeste institutioner eller uddannelsessteder fra ansøgerens bopæl ligger i en tilstødende region.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår regionsrådet kan hæve kapaciteten på en anden institution eller et andet uddannelsessted, end den hvor ansøgeren har kortest transportafstand, jf. stk. 2, 5. pkt.

§ 15-6. Regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, fordeler til og med første hele uge af november de ansøgere, hvis ansøgning ikke er indgået i fordelingsrunden efter §§ 15-4 og 15-5, og de ansøgere og elever, som bliver optaget på eller skifter til en gymnasial uddannelse frem til og med første uge af november. 1. pkt. gælder dog ikke for ansøgere og elever, som bliver optaget efter § 14 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Stk. 2. Fordelingen nævnt i stk. 1 skal ske inden for rammerne af institutionernes eller uddannelsesstedernes kapacitet til en af ansøgerens eller elevens prioriterede uddannelsesønsker eller til den uddannelse, ansøgeren eller eleven har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller et uddannelsessted inden for 45 minutters transporttid. Regionsrådet kan hæve kapaciteten på en institution eller et uddannelsessted, hvis det er nødvendigt eller i ganske særlige tilfælde for at tildele disse ansøgere og elever plads. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne og eleverne, hvis de nærmeste institutioner eller uddannelsessteder fra ansøgerens og elevens bopæl ligger i en tilstødende region.

Supplerende lokale elevfordelingsregler for de gymnasiale uddannelser

§ 15-7. Regionsrådet skal træffe beslutning om, hvorvidt der skal fastsættes supplerende lokale regler for fordeling af ansøgere, jf. § 15-8, stk. 1, hvis:

1. En institutions eller uddannelsessteds andel af tildelte ansøgere, der ved seneste fordeling havde institutionen eller uddannelsesstedet som førsteprioritet, er mindre end 70 pct. Andelen opgøres pr. uddannelse.
2. Bestyrelsen for en institution anmoder regionsrådet om at fastsætte supplerende lokale regler.

Stk. 2. Det er en forudsætning for, at regionsrådet kan beslutte at fastsætte supplerende lokale regler efter stk. 1, at det kan sandsynliggøres, at elevsammensætningen på institutionen eller på et uddannelsessted under institutionen giver eller vil give anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

Stk. 3. Regionsrådet kan træffe beslutning om at fastsætte supplerende lokale regler for fordeling af ansøgere, jf. § 15-8, hvis regionsrådet kan sandsynliggøre, at elevsammensætningen på en institution eller et uddannelsessted giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

§ 15-8. Regionsrådet kan, jf. § 15-7, stk. 1 og 3, fastsætte supplerende lokale regler på en eller flere uddannelser på en eller flere institutioner eller uddannelsessteder i regionen, der indeholder nedenstående elementer eller en kombination heraf, såfremt reglerne er egnede til at løse eller imødegå de konkrete udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter:

1. Loft over andelen af ansøgere fra bestemte typer af boligområder.
2. Reservation af pladser til ansøgere fra bestemte typer af boligområder.

Stk. 2. Ansøgere, der opfylder betingelserne for at få plads i en ASF-klasse eller på pre-ib, omfattes ikke af et loft eller en reservationsplads.

§ 15-9. Regionsrådet kan i helt særlige tilfælde begrundet i lokale forhold fastsætte supplerende lokale regler for fordeling af ansøgere, hvor ansøgere bosat i udvalgte kommuner, postnumre eller sogne får forrang på en eller flere uddannelser på udvalgte institutioner.

§ 15-10. Regionrådet indberetter senest den 7. december til Undervisningsministeriet, hvilke uddannelser på hvilke institutioner eller uddannelsessteder der er omfattet af supplerende lokale fordelingsregler jf. § 15-7, 15-8 og 15-9. Samtidig offentliggør regionen, hvilke uddannelser på hvilke institutioner eller uddannelsessteder, der er omfattet af supplerende lokale fordelingsregler, og informerer de mulige ansøgere om virkningen heraf.

Kapitel 16
Ændringer i institutionsstruktur

Oprettelse af nye institutioner

§ 16-1. Undervisningsministeren kan oprette en ny institution for at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter en ny institutions vedtægt, jf. § 4-1, stk. 1.

§ 16-2. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for en privat institution for gymnasiale uddannelser, jf. lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, godkende, at institutionen overgår til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelser efter denne lov, hvis det vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2.

Stk. 2. Der skal på datoen for overgangen fra en privat institution for gymnasiale uddannelser til en institution for ungdoms- og voksenuddannelser ske en opgørelse af den private institution for gymnasiale uddannelsers formue.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter vedtægten ved overgangen fra en privat institution for gymnasiale uddannelser til en institution for ungdoms- og voksenuddannelser.

Sammenlægning af institutioner

§ 16-3. Bestyrelserne for to eller flere institutioner omfattet af denne lov kan i fællesskab afgive indstilling til undervisningsministeren om sammenlægning af de deltagende institutioner til én fortsættende institution omfattet af denne lov.

Stk. 2. Bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde:

1) En redegørelse for, hvordan sammenlægningen bidrager til en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2.

2) En sammenlægningsredegørelse, der som minimum består af

a) en redegørelse for den fortsættende institutions aktiviteter, økonomi, administration, organisation, it-forhold og bygningsmæssige forhold,

b) resultatet af en undersøgelse af eksistensen af eventuelle aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner,

c) et udkast til en vedtægt for den fortsættende institution, jf. § 4-1,

d) et begrundet forslag til navn for den fortsættende institution, jf. § 1-3,

e) en redegørelse for, om sammenlægningen skal gennemføres som en sammenlægning uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-4, eller under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte,

f) en redegørelse for, hvorvidt den fortsættende institution oprettes som en ny institution, jf. § 16-8, stk. 2, eller om en af de deltagende institutioner videreføres som den fortsættende institution, jf. § 16-8, stk. 3, og

g) en redegørelse for, hvornår sammenlægningen skal have virkning fra.

§ 16-4. Hvis det fremgår af bestyrelsernes fælles indstilling, at en sammenlægning skal gennemføres uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-3, stk. 2, nr. 2, litra e, skal der udarbejdes en økonomisk erklæring om den påtænkte sammenlægning bestående af:

1) En redegørelse for den fortsættende institutions økonomiske forhold.

2) En redegørelse for, hvorvidt kreditorerne i hver af de deltagende institutioner, må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter sammenlægningen.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte erklæring skal udarbejdes af og være underskrevet af institutionsrevisorerne, jf. § 10-2, stk. 2, i de deltagende institutioner.

§ 16-5. Antages det i den § 16-4, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved sammenlægningen, skal bestyrelserne for de deltagende institutioner indrykke en bekendtgørelse om den planlagte sammenlægning i Statstidende, hvor det anføres,

at kreditorerne inden for fire uger kan anmelde deres fordringer til den institution, der er debitor, hvis fordringerne er stiftet forud for bekendtgørelsen i Statstidende, og hvis der ikke er stillet betryggende sikkerhed for fordringerne.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan der forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Bestyrelserne for de deltagende institutioner i sammenlægningen skal orientere undervisningsministeren, når bekendtgørelse i Statstidende er sket, jf. stk. 1, og når der er taget stilling til eventuelt anmeldte fordringer fra kreditorerne, jf. stk. 2.

§ 16-6. Undervisningsministeren fastsætter en vedtægt, jf. § 4-1, stk. 1, for den fortsættende institution.

Stk. 2. I vedtægten for den fortsættende institution skal der optages bestemmelser, der sikrer videreførelse af eventuelle vedtægtsbestemte formål og rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen.

§ 16-7. Undervisningsministeren kan godkende en indstilling efter § 16-3, hvis

1) sammenlægningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2,

2) der ikke ved sammenlægningen sker indskrænkninger i bestående rettigheder,

3) eventuelle anmeldte fordringer fra kreditorer er afgjort, jf. § 16-5, hvor sammenlægningen gennemføres uden kreditorernes samtykke, og

4) der er udpeget en bestyrelse i overensstemmelse med den fortsættende institutions vedtægt, jf. § 16-6, stk. 1, og udpeget en institutionsrevisor, jf. § 10-2, stk. 2.

Stk. 2. Når undervisningsministeren har godkendt sammenlægningen, jf. stk. 1, indrykkes der en bekendtgørelse i Statstidende om sammenlægningen. Undervisningsministeren skal orienteres, når bekendtgørelse i Statstidende er sket.

Stk. 3. Der skal på datoen for sammenlægningens virkning ske en opgørelse af formuen for hver af de deltagende institutioner.

§ 16-8. Når sammenlægningen er godkendt af undervisningsministeren, jf. § 16-7, stk. 1, anses aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser for at overgå eller for at være overgået til den fortsættende institution pr. den

dato for sammenlægningen, som fremgår af sammenlægningsredegørelsen, jf. § 16-3, stk. 2, nr. 2, litra g.

Stk. 2. Ved en sammenlægning, hvor den fortsættende institution oprettes som en ny institution, opløses alle de deltagende institutioner uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Stk. 3. Ved en sammenlægning, hvor en af de deltagende institutioner er den fortsættende institution, opløses de øvrige deltagende institutioner uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Spaltning af institutioner

§ 16-9. Bestyrelserne for to eller flere institutioner omfattet af denne lov kan i fællesskab afgive indstilling til undervisningsministeren om spaltning af en afgivende institution, hvorved den afgivende institution enten overdrager sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som en helhed til flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov eller overdrager en del af sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov.

Stk. 2. Bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde:

1) En redegørelse for, hvordan spaltningen bidrager til en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2.

2) En spaltningsredegørelse, der som minimum består af

a) en redegørelse for de efter spaltningen fortsættende institutioners aktiviteter, økonomi, administration, organisation, it-forhold og bygningsmæssige forhold,

b) resultatet af en undersøgelse af eksistensen af eventuelle aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner,

c) et udkast til en vedtægt for hver af de fortsættende institutioner, jf. § 4-1,

d) et begrundet forslag til navn for hver af de fortsættende institutioner, jf. § 1-3,

e) en redegørelse for, om spaltningen skal gennemføres som en spaltning uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-10, eller under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte,

f) en redegørelse for, hvorvidt spaltningen skal gennemføres ved overdragelse af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og for-

pligtelser som en helhed til flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov eller ved overdragelse af en del af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov, og

g) en redegørelse for, hvornår spaltningen skal have virkning fra.

§ 16-10. Hvis det fremgår af bestyrelsernes fælles indstilling, at en spaltning skal gennemføres uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-9, stk. 2, nr. 2, litra e, skal der udarbejdes en økonomisk erklæring om den påtænkte spaltning bestående af:

1) En redegørelse for de fortsættende institutioners økonomiske forhold efter spaltningen.

2) En redegørelse for, hvorvidt kreditorerne i hver af de deltagende institutioner må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen.

Stk. 2. Den i stk. 1 nævnte erklæring skal udarbejdes af og være underskrevet af institutionsrevisorerne, jf. § 10-2, stk. 2, i de deltagende institutioner.

§ 16-11. Antages det i den § 16-10, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved spaltningen, skal bestyrelserne for de deltagende institutioner indrykke en bekendtgørelse om den planlagte spaltning i Statstidende, hvor det anføres, at kreditorerne inden for fire uger kan anmelde deres fordringer til den institution, der er debitor, hvis fordringerne er skiftet forud for bekendtgørelsen i Statstidende, og hvis der ikke er stillet betryggende sikkerhed.

Stk. 2. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan der forlanges betryggende sikkerhed.

Stk. 3. Bestyrelserne for de deltagende institutioner i spaltningen skal orientere undervisningsministeren, når bekendtgørelse i Statstidende er sket, jf. stk. 1, og når der er taget stilling til eventuelt anmeldte fordringer fra kreditorerne, jf. stk. 2.

§ 16-12. Undervisningsministeren fastsætter en vedtægt, jf. § 4-1, stk. 1, for de fortsættende institutioner.

Stk. 2. I vedtægten for de fortsættende institutioner skal der optages bestemmelser, der sikrer eventuelle vedtægtsbestemte formål og rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved spaltningen.

§ 16-13. Undervisningsministeren kan godkende en indstilling efter § 16-9, hvis

1) spaltningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2,

2) der ikke ved spaltningen sker indskrænkninger i bestående rettigheder,

3) eventuelle anmeldte fordringer fra kreditorer er afgjort, jf. § 16-11, hvor spaltningen gennemføres uden kreditorernes samtykke, og

4) der for hver af de fortsættende institutioner er udpeget en bestyrelse i overensstemmelse med den fastsætte vedtægt, jf. § 16-12, stk. 1, og udpeget en institutionsrevisor, jf. § 10-2, stk. 2.

Stk. 2. Når undervisningsministeren har godkendt spaltningen, jf. stk. 1, indrykkes der en bekendtgørelse i Statstidende om spaltningen. Undervisningsministeren skal orienteres, når bekendtgørelse i Statstidende er sket.

Stk. 3. Der skal på datoen for spaltningens virkning ske en opgørelse af formuen for hver af de deltagende institutioner.

§ 16-14. Når spaltningen er godkendt af undervisningsministeren, jf. § 16-13, stk. 1, anses aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser for at overgå eller for at være overgået fra den afgivende institution til den eller de fortsættende institutioner pr. den dato for spaltningen, som fremgår af spaltningsredegørelsen, jf. § 16-9, stk. 2, nr. 2, litra g.

Stk. 2. Ved en spaltning, hvorved den afgivende institution overdrager alle sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov, opløses den afgivende institution uden likvidation ved overdragelsen til de modtagende institutioner.

Stk. 3. Ved en spaltning, hvorved den afgivende institution overdrager en del af sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov, består den afgivende institution ved overdragelsen til den eller de modtagende institutioner.

Nedlæggelse

§ 16-15. Undervisningsministeren kan efter høring af bestyrelsen beslutte at nedlægge en institution, hvis der ikke længere er behov for institutionen til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed. Undervisningsministeren kan endvidere

uden høring af bestyrelsen beslutte at nedlægge en institution, hvis det er fastslået, at institutionen på grund af sin økonomiske situation ikke kan fortsætte sin virksomhed.

Stk. 2. Ved institutionens nedlæggelse ved en solvent likvidation forestås likvidationen af et likvidationsudvalg på tre medlemmer, der udpeges af bestyrelsen. Institutionens bestyrelse fungerer, indtil likvidationsudvalget er nedsat.

Stk. 3. Ved en institutions nedlæggelse kan undervisningsministeren påbyde andre institutioner omfattet af denne lov at optage alle eller en del af de elever, lærlinge og kursister, der har påbegyndt eller er tilmeldt en uddannelse eller undervisning, som den nedlagte institution har udbudt med tilskud efter § 7-2, stk. 2, eller driften af en kostafdeling som den nedlagte institution har drevet med tilskud efter § 7-2, stk. 2, nr. 5.

§ 16-16. Ophører en institution ved nedlæggelse, jf. § 16-15, stk. 1, tilfalder institutionens tiloversblevne nettoformue statskassen, jf. dog stk. 2 og 6. Gaver skænket til institutionen [den 1. januar 2027] eller senere tilfalder statskassen, medmindre andet følger af dansk rets almindelige regler.

Stk. 2. Hvis der er dækning i den tiloversblevne nettoformue, anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. [31. december 2026] efter stk. 3-5, hvis nettoformuen eller dele heraf hidrører fra en institution for erhvervsrettet uddannelse, der pr. [31. december 2006] var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Stk. 3. Nettoformue opgjort pr. [31. december 2026], der hidrører fra en institution for erhvervsrettet uddannelse, der pr. 31. december 2006 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og som der er dækning for i den tiloversblevne nettoformue, anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter undervisningsministerens bestemmelse, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. Hvis der er dækning i den tiloversblevne formue fra en institution omfattet af stk. 3, anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. 31. december 1990 samt gaver skænket den 1. januar 1991 eller senere frem til den 31. december 2026 i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom til de formål, der er fastsat i den pr. 1. august 2012 gældende vedtægt. For en institution, hvor opgørelsen af nettoformuen eller dele heraf er sket på en anden dato end 31. december 1990, gælder dog datoen for formueopgørelsen og dagen efter i stedet for datoerne i 1. pkt.

Stk. 5. Nettoformue, der hidrører fra en institution godkendt efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse

m.v. eller fra en institution, der den 31. december 2006 var amtskommunal, der ved en sammenlægning eller en spaltning er indgået i en institution for erhvervsrettet uddannelse i perioden fra den 31. december 2006 til den [31. december 2026], tilfalder statskassen.

Stk. 6. Formue hidrørende fra en privat institution for gymnasiale uddannelser, jf. opgørelsen efter § 16-2, stk. 2, anvendes til de i vedtægten for den private institution for gymnasiale uddannelser ved overgangen fastsatte formål.

Kapitel 17

Andre institutioner m.v. på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet

Andre udbydere af erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser og den 2-årige uddannelse til hf-eksamen

§ 17-1. For andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder, der er godkendt til at udbyde grundforløb eller hovedforløb, jf. 18, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, eller er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser, disses eventuelle delmål og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, jf. § 16, stk. 1, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., finder § 7-2, § 7-6, § 7-8, § 7-11, § 7-15, § 7-16, § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-7, § 8-8, § 8-9, § 8-10, § 8-11, § 8-12, § 8-13, § 8-18, § 8-19, § 8-20, § 8-21, § 8-22, § 11-1, § 11-2, § 11-3, § 12-1, § 12-2, § 12-3, § 12-8, § 12-9, og § 12-10 tilsvarende anvendelse, for så vidt angår de pågældende uddannelser. Det kan dog fastsættes på de årlige finanslove, at tilskud efter § 7-2 udbetales på grundlag af løbende års aktivitet kvartalsvist bagud.

Stk. 2. En udbyder af erhvervsuddannelser i medfør af § 18, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser kan opkræve betaling for deltagelse i undervisningen m.v. Dette gælder dog kun, hvis udbyderen ikke modtager samme tilskud fra staten som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse.

Stk. 3. For andre uddannelsesinstitutioner, der er omfattet af ordninger om momskompensation, finder § 9-1, § 9-2 og § 9-3 tilsvarende anvendelse, for så angår vidt tilskud til de pågældende uddannelser.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter de konkrete vilkår for regnskab og revision heraf over for de enkelte udbydere omfattet af stk. 1.

Stk. 5. For Professionshøjskolen VIA University Colleges udbud af den 2-årige uddannelse til hf-eksamen (hf med eller uden overbygning) i Nørre Nissum gælder de i stk. 1 nævnte bestemmelser, bortset fra § 8-8, § 8-9, § 8-10, § 8-11, § 8-12 og § 8-13, tilsvarende, ligesom de i stk. 3 nævnte bestemmelser og § 8-14 gør det.

Håndværkerskolehjemmet

§ 17-2. Undervisningsministeren kan beslutte, at der ydes tilskud til Håndværkerskolehjemmet efter § 7, stk. 2, nr. 5, til drift af et tilbud om kost og logi til elever, lærlinge og kursister i tilskudsberettigede uddannelser, jf. § 7-2, stk. 1, nr. 2 og 4. For driften af sådan et tilbud og tilskud hertil finder § 2-6, stk. 3 og 4, kapitel 6 bortset fra § 6-1, § 7-8, § 7-11, § 9-1, § 9-2, § 9-3, § 11-1, § 11-2, § 11-3, § 12-1, § 12-2, nr. 1, 12-3, nr. 1, § 12-8, § 12-9 og § 12-10 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter de konkrete vilkår for Håndværkerskolehjemmets regnskab og revision heraf.

Særlige institutioner under Københavns Kommune

§ 17-3. Undervisningsministeren kan tillade, at Københavns Kommune driver:

1) En gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium med en særlig musikalsk profil.

2) En europaskole.

§ 17-4. Undervisningsministeren kan yde tilskud til Københavns Kommunes drift af en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium svarende til det, en institution for ungdoms- og voksenuddannelser ville få i tilskud efter kapitel 7, for den samme aktivitet.

Stk. 2. For driften af en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium finder § 2-4, § 3-19, kapitel 5, § 7-15, § 7-16, § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-7, § 8-14, kapitel 11, § 12-1, § 12-2, nr. 1 og 4, § 12-3, nr. 1 og 4, § 12-9, § 12-10, § 13-1, § 13-3, § 14-1, § 14-2, stk. 1, 2. pkt., § 15-1, § 15-2, § 15-3, § 15-4, § 15-5, § 15-6, § 15-7, § 15-8, § 15-9, § 15-10, og § 19-1 tilsvarende anvendelse.

§ 17-5. Undervisningsministeren kan yde tilskud til Københavns Kommunes drift af de sidste tre klassetrin på en europaskole. Rammer for tilskud efter 1. pkt. fastsættes på de årlige finanslove, herunder for taxametertilskud den aktivitetsenhed og den eller de takster, tilskud ydes på grundlag af, samt grundlaget for opgørelsen af den tilskudsudløsende aktivitet.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter høring af Københavns Kommune fastlægge et kapacitetsloft for europaskolens sidste tre klassetrin.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter de konkrete tilskudsvilkår for tilskud efter stk. 1, herunder om opgørelsen af aktivitet til brug for beregning af tilskud, om aktivitetsindberetning af tilskudsudløsende aktivitet, om regulering af forskud og kontrol af udbetalte tilskud.

§ 17-6. For europaskolens sidste tre klassetrin finder § 8-15, § 8-16, § 8-17, § 12-1, § 12-2, nr. 1, § 12-3, nr. 1, § 12-9, § 12-10 og § 19-1 i denne lov og, for så vidt angår ordensregler, § 43 i lov om de gymnasiale uddannelser tilsvarende anvendelse, og for så vidt angår elever med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, §§ 61 – 61 b i lov om de gymnasiale uddannelser tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til Københavns Kommunes udgifter til specialpædagogisk bistand efter stk. 1. For sådanne tilskud finder § 7-15 og § 7-16 tilsvarende anvendelse.

§ 17-7. For europaskolens første ti klassetrin finder § 3, stk. 2, 3. pkt., § 12, stk. 2, § 50, stk. 1, nr. 1, og stk. 2-9, og § 52 i lov om folkeskolen tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. For hver elev, der er på de første ti klassetrin på Europaskolen, betaler bopælskommunen den faktiske udgift forbundet med elevens undervisning. Betalingsforpligtelsen udløses for elever, der den 5. september i et givet skoleår er optaget på Europaskolen, og som har folkeregisteradresse i en anden kommune end Københavns Kommune. Bopælskommunens betalingsforpligtelse udløses alene for elever, hvortil Københavns Kommune ikke i forvejen modtager tilskud fra EU. Betalingsforpligtelsen gælder for hele skoleåret.

Stk. 3. Afgørelser og beslutninger, der træffes af bestyrelsen for en europaskole eller af Borgerrepræsentationen vedrørende de første ti klassetrin på europaskolen, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelser om henvisning til eller afslag på specialundervisning kan dog efter bestemmelserne i lov om folkeskolen indbringes for Klagenævnet for Specialundervisning.

Sorø Akademis Skole

§ 17-8. Sorø Akademis Skole er en statsinstitution under Undervisningsministeriet.

Stk. 2. For driften af Sorø Akademis Skole finder § 2-4, § 2-6, stk. 3 og 4, § 3-19, kapitel 5, § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-7, § 8-20, § 8-21, § 8-22, § 13-1, § 13-2, § 13-3, § 14-1, § 14-2, kapitel 15 og § 19-1 tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Et administrativt fællesskab, jf. § 2-8, kan for Sorø Akademis Skole varetage nærmere bestemte administrative opgaver, som Sorø Akademis Skole overlader til det administrative fællesskab.

Kapitel 18
Mulighed for fravigelser på Bornholm

§ 18-1. Undervisningsministeren kan efter indstilling for bestyrelserne for de enkelte institutioner fravige denne lov med henblik på at skabe særlige muligheder for samarbejde og sammenlægning af institutioner for videregående uddannelser og institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser på Bornholm.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan efter indstilling fra bestyrelserne for de enkelte institutioner fravige denne lov med henblik på at skabe særlig mulighed for samarbejde mellem og sammenlægning af institutioner for forberedende grunduddannelse og institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser på Bornholm.

Kapitel 19
Klage

§ 19-1. Efter [nærmere] regler fastsat af undervisningsministeren kan klager over en institutions afgørelser indbringes for ministeren.

§ 19-2. Afgørelser truffet af styrelsen om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever, lærlinge, kursister og studerende med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 7-15, kan af eleven, lærlingen, kursisten eller den studerende indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden fire uger efter, at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

§ 19-3. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan styrelsens afgørelser ikke indbringes for ministeren.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan dog fastsætte regler om, at visse typer af afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, i et nærmere bestemt omfang kan indbringes for ministeren. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om adgangen til at klage og fremgangsmåden herved.

§ 19-4. Efter anmodning fra en ansøger eller forældremyndighedens indehaver genoptager regionsrådet sin behandling af ansøgningen til de gymnasiale uddannelser, jf. kap. 15, med henblik på vurdering af, om der er grundlag for at give ansøgeren helt eller delvis medhold. Anmodning om genoptagelse skal indgives senest 10 kalenderdage efter, at afgørelsen om den foreløbige plads er modtaget.

Stk. 2. Regionsrådets afgørelse om den foreløbige plads kan af ansøgeren eller forældremyndighedens indehaver påklages til undervisningsministeren. Påklage kan ikke ske, før genvurdering som nævnt i stk. 1 har fundet sted. Klagen efter 1. pkt. skal indgives senest 10 kalenderdage efter afgørelsens modtagelse til det regionsråd, der har truffet afgørelsen.

Stk. 3. Regionsrådet skal, hvis regionsrådet ikke imødekommer klagen fuldt ud, senest seks kalenderdage efter klagens indgivelse videresende klagen til undervisningsministeren. Klagen skal ved videresendelsen til undervisningsministeren være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens afgørelse, og en udtalelse fra regionsrådet med bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 4. Når regionsrådet videresender klagen til undervisningsministeren, sender regionsrådet samtidig en kopi af sin udtalelse til ansøgeren eller forældremyndighedens indehaver med en frist for at afgive bemærkninger til undervisningsministeren på fem dage fra modtagelsen.

Stk. 5. Undervisningsministeren kan træffe afgørelse om fastholdelse af regionsrådets afgørelse, om ændring af afgørelsen til fordel for ansøgeren eller om hjemvisning af sagen til regionsrådets fornyede behandling.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan efterprøve retlige spørgsmål.

Kapitel 20
Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 20-1. Loven træder i kraft den [1. april 2027], jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kapitler 1-15 og 17-19 træder i kraft den [1. juli 2027].

Stk. 3. Følgende love ophæves den [1. juli 2027]:

1) Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026.

2) Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

Stk. 4. Følgende regler, der er fastsat i henhold til de i stk. 3 nævnte love, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat med hjemmel i denne lov:

1) Bekendtgørelse 522 af 18. juni 1992 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved erhvervsskoler, skolehjem, private seminarier, handelshøjskoler, handelshøjskoleafdelinger og teknika.

2) Bekendtgørelse 101 af 1. februar 2007 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og kostafdelinger.

3) Bekendtgørelse nr. 870 af 23. juni 2025 om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser.

4) Bekendtgørelse nr. 871 af 23. juni 2025 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser.

5) Bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

6) Bekendtgørelse nr. 290 af 10. marts 2025 om regulering af beløb for elevers deltagerbetaling ved ekskursioner m.v. på ungdomsuddannelserne.

Stk. 5. Følgende regler, der er fastsat i henhold til den i stk. 3, nr. 1, nævnte lov, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat med hjemmel i § 68 b i lov om erhvervsuddannelser:

1) Bekendtgørelse nr. 2185 af 29. november 2021 om erhvervsrettet konstabeluddannelse for kamptropperne i Hæren.

§ 20-2. Bestemmelsen i § 6-16 om anbringelse af likvide midler skal være opfyldt den 1. januar 2029 eller senest, når midlerne kan frigøres med kontraktmæssigt varsel.

Stk. 2. Kapitel 7, § 17-4, stk. 1, og § 17-5 om tilskud har virkning for tilskud til institutionerne fra finansåret 2028 og frem. For tilskud i finansåret 2027 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. Kapitel 8 om deltagerbetaling har virkning for deltagerbetaling, der betales i finansåret 2028 og frem. For deltagerbetaling, der skal betales frem til den 31. december 2027, finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Kapitel 10 om regnskab har virkning fra aflæggelse af institutionernes årsregnskaber for 2028 og frem. For aflæggelsen af årsregnskaber for 2027 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 5. § 12-7 om genopretningsplaner har virkning fra den 1. januar 2030. Indtil da finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 6. § 14-2 om godkendelse af profilgymnasier har virkning fra den 1. januar 2030. Indtil da finder de hidtil gældende regler anvendelse. Institutioner, der er godkendt som profilgymnasium efter de hidtil gældende regler, opretholder denne status indtil deres godkendelse udløber, eller regionsrådet beslutter andet efter § 14-2.

Stk. 7. Kapitel 15 om elevfordeling har virkning fra optagelse til de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2030-31. For elevfordeling til og med skoleåret 2029-30 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 20-3. §§ 3-6 – 3-15 om sammensætning af institutionernes bestyrelser finder ikke anvendelse for bestyrelser nedsat pr. 1. maj 2026. For disse bestyrelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 3-16 finder ikke anvendelse for udefrakommende medlemmer af bestyrelser, som i medfør af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er nedsat før den [1. juli 2027]. For sådanne bestyrelsesmedlemmer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 3. På institutioner, der forud for den 1. juli 2027 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, finder kravet om undervisningskompetence i § 3-19, først anvendelse, når stillingen som leder eller en relevant mellemlederstilling skal bestrides af en anden stillingsindehaver end den på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse aktuelle stillingsindehaver.

§ 20-4. En institution, der pr. [1. juli 2027] drev kollegievirksomhed som indtægtsdækket virksomhed efter § 15 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan fortsætte hermed.

Stk. 2. Stk. 1 omfatter også en institution, der ved en sammenlægning eller spaltning efter kapitel 16 overtager driften af kollegievirksomhed som indtægtsdækket virksomhed.

§ 20-5. En institution, der [pr. 31. december 2026] har udlejet overskydende bygningskapacitet efter tekstanmærkning nr. 201 til § 20 på finansloven for 2026, kan opretholde udlejningen uanset § 6-6. Sådanne lejemål er ikke omfattet af bestemmelserne i erhvervslejeloven, jf. erhvervslejelovens § 2.

Stk. 2. En institution, der pr. [pr. 31. december 2026] har udlejet bygninger m.v. til 3. mand efter tekstanmærkning nr. 202 til § 20 på finansloven for 2026, kan opretholde udlejningen.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 omfatter også en institution, der ved en sammenlægning eller spaltning efter kapitel 16 overtager den bygning m.v. det udlejede er en del af.

§ 20-6. Institutioner, der er godkendt i de § 20-1, stk. 2, nævnte love, overgår den [1. juli 2027] til at være omfattet af denne lov. Undervisningsministeren kan fastsætte en frist for institutionens fremsendelse af forslag til navn til ministeren, jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. De institutioner, der skal indgå i omlægning som led i det nye uddannelses- og institutionslandskab, får ved godkendelse af sammenlægning eller spaltning (som led i det nye uddannelses- og institutionslandskab) godkendt deres navne og eventuelle supplerende navne efter § 1-3.

Stk. 3. De institutioner, der ikke indgår i omlægning som led i det nye uddannelses- og institutionslandskab, og selv vurderer, at deres navne ikke opfylder kravene efter § 1-3, skal senest efter den endelige godkendelse af det nye uddannelses- og institutionslandskab, indsende deres forslag til navne og eventuelle supplerende navne.

Stk. 4. Håndværkerskolehjemmet, der er godkendt efter § 18, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, overgår ved lovens ikrafttræden til at være omfattet af denne lovs § 17-2.

Stk. 5. Gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium og europaskolen som Københavns Kommune driver efter § 58 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. overgår ved lovens ikrafttræden til at være omfattet af dennes lovs § 17-3.

§ 20-7. Undervisningsministeren kan indtil den [31. juli 2030] beslutte, at der uden kreditorernes samtykke skal ske en sammenlægning eller en spaltning af en eller flere institutioner omfattet af denne lov, hvis hensynet til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål tilsiger det, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed. Hvis en sammenlægning eller spaltning skal gennemføres uden kreditorernes samtykke finder § 16-4 og § 16-5 eller § 16-10 og § 16-11 finder anvendelse.

Stk. 2. Med henblik på gennemførelse af en sammenlægning eller en spaltning efter stk. 1 kan undervisningsministeren påbyde en bestyrelse at tilvejebringe materiale til brug for forberedelsen af en sammenlægning eller spaltning efter stk. 1. Hvis en bestyrelse ikke inden for [3] måneder har efterkommet ministerens påbud efter 1. eller 2. pkt., kan ministeren træffe beslutning efter § 12-4, stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. De pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse for personalet ved institutioner, der omfattes af sammenlægninger og spaltninger inden den 1. august 2030 efter stk. 1.

Kapitel 20
Territorialbestemmelse

§ 20-8. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning
2.	Baggrund
3.	Lovforslagets hovedpunkter
3.1.	Institutionernes formål mv.
3.1.1	En institutionstype
3.1.1.1	Gældende ret
3.1.1.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.1.1.3	Den foreslåede ordning
3.1.2	Inden for den offentlige forvaltning
3.1.2.1	Gældende ret
3.1.2.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.1.2.3.	Den foreslåede ordning
3.1.3	Institutionsnavne
3.1.3.1.	Gældende ret
3.1.3.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.1.3.3.	Den foreslåede ordning
3.1.4	Samlede virke
3.1.4.1	Gældende ret
3.1.4.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.1.4.3	Den foreslåede ordning

3.1.5	Uddannelsessteder
3.1.5.1	Gældende ret
3.1.5.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.1.5.3	Den foreslåede ordning
3.2.	Rammer for institutionernes opgaver
3.2.1.	Institutionernes opgaver med udbud af uddannelser mv.
3.2.1.1	Gældende ret
3.2.1.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.2.1.3	Den foreslåede ordning
3.2.2	International Baccalaureate
3.2.2.1	Gældende ret
3.2.2.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.2.2.3	Den foreslåede ordning
3.2.3.	Kostafdelinger
3.2.3.1	Gældende ret
3.2.3.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.2.3.3	Den foreslåede ordning
3.2.4	Administrative fællesskaber
3.2.4.1	Gældende ret
3.2.4.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.2.4.3	Den foreslåede ordning
3.2.5	Indtægtsdækket virksomhed
3.2.5.1	Gældende ret

3.2.5.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.2.5.3	Den foreslåede ordning
3.3	Institutionernes ledelse
3.3.1	Standardvedtægt
3.3.1.1	Gældende ret
3.3.1.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.1.3	Den foreslåede ordning
3.3.2	Bestyrelsens sammensætning og størrelse
3.3.2.1	Gældende ret
3.3.2.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.2.3	Den foreslåede ordning
3.3.3	Styrkelse af bestyrelserne- bestyrelsesuddannelse
3.3.3.1	Gældende ret
3.3.3.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.3.3	Den foreslåede ordning
3.3.4	Styrkelse af bestyrelserne- bestyrelsesvederlag
3.3.4.1	Gældende ret
3.3.4.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.4.3	Den foreslåede ordning
3.3.5.	Bestyrelsens ansvar og opgaver
3.3.5.1	Gældende ret
3.3.5.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.5.3	Den foreslåede ordning

3.3.6.	Institutionsleder
3.3.6.1	Gældende ret
3.3.6.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.6.3	Den foreslåede ordning
3.3.7	Undervisningskompetence
3.3.7.1	Gældende ret
3.3.7.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.7.3	Den foreslåede ordning
3.3.8	Tegningsret
3.3.8.1	Gældende ret
3.3.8.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.3.8.3	Den foreslåede ordning
3.4.	Inddragelse af lærere, elever, lærlinge og kursister
3.4.1	Rådgivende pædagogisk organ
3.4.1.1	Gældende ret
3.4.1.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.4.1.3	Den foreslåede ordning
3.4.2	Råd for elever, lærlinge og kursister
3.4.2.1	Gældende ret
3.4.2.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.4.2.3.	Den foreslåede ordning
3.6.	Rammer for institutionens økonomiske forhold
3.6.1.	Gældende ret

3.6.1.1	Institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold
3.6.1.2.	Institutionernes overordnede forvaltning af midler
3.6.1.3.	Institutionernes dispositionsfrihed
3.6.1.4.	Institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår
3.6.1.5.	Generelt krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår
3.6.1.6.	Krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler
3.6.1.7.	Vilkår for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser
3.6.1.8.	Bygningsmæssige dispositioner
3.6.1.9.	Institutionernes finansielle forhold
3.6.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.6.2.1	Institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold
3.6.2.2.	Institutionernes overordnede forvaltning af midler
3.6.2.3.	Institutionernes dispositionsfrihed
3.6.2.4.	Institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår
3.6.2.5.	Generelt krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår
3.6.2.6.	Krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler
3.6.2.7.	Vilkår for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser
3.6.2.8.	Bygningsmæssige dispositioner
3.6.2.9.	Institutionernes finansielle forhold
3.6.3	Den foreslåede ordning
3.6.3.1	Institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold
3.6.3.2.	Institutionernes overordnede forvaltning af midler

3.6.3.3.	Institutionernes dispositionsfrihed
3.6.3.4.	Institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår
3.6.3.5.	Generelt krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår
3.6.3.6.	Krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler
3.6.3.7.	Vilkår for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser
3.6.3.8.	Bygningsmæssige dispositioner
3.6.3.9.	Institutionernes finansielle forhold
3.7.	Forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering
3.7.1	Gældende ret
3.7.1.1.	Statslige tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.1.1.1.	Grundlæggende rammer for ydelse af de statslige tilskud
3.7.1.1.2.	Grundtilskud
3.7.1.1.3.	Taxametertilskud
3.7.1.1.3.1.	Taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne
3.7.1.1.3.2.	Taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser
3.7.1.1.3.3.	Taxametertilskud til erhvervsuddannelser
3.7.1.1.3.4.	Taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser
3.7.1.1.3.5.	Taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser
3.7.1.1.3.6.	Taxametertilskud til åben uddannelse
3.7.1.1.3.7.	Taxametertilskud til International Baccalaureate (IB)

3.7.1.1.3.8.	Taxametertilskud til andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.1.1.3.9.	Taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v.
3.7.1.1.3.10.	Taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser
3.7.1.1.3.11.	Taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser
3.7.1.1.3.12.	Taxametertilskud til kostafdelinger
3.7.1.1.4.	Sociale tilskud
3.7.1.1.5.	Afskæring af taxametertilskud
3.7.1.1.5.1.	Afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser
3.7.1.1.5.2.	Afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser
3.7.1.1.5.3.	Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år
3.7.1.1.5.4.	Afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser
3.7.1.1.5.5.	Afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse
3.7.1.1.6.	Formålsbestemte statslige lån og tilskud
3.7.1.1.6.1.	Særlige tilskud til bestemte formål
3.7.1.1.6.2.	Tilskud til forsøg og udvikling m.v.
3.7.1.1.6.3.	Lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner
3.7.1.1.7.	Generelle vilkår for statslige tilskud
3.7.1.2.	Kommunale og regionale tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.1.2.1.	Kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter
3.7.1.2.2.	Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år
3.7.1.2.3.	Regionale tilskud til institutionerne

3.7.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.7.2.1.	Statslige tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.2.1.1.	Grundlæggende rammer for ydelse af de statslige tilskud
3.7.2.1.2.	Grundtilskud
3.7.2.1.3.	Taxametertilskud
3.7.2.1.3.1.	Taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne
3.7.2.1.3.2.	Taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser
3.7.2.1.3.3.	Taxametertilskud til erhvervsuddannelser
3.7.2.1.3.4.	Taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser
3.7.2.1.3.5.	Taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser
3.7.2.1.3.6.	Taxametertilskud til åben uddannelse
3.7.2.1.3.7.	Taxametertilskud til International Baccalaureate (IB)
3.7.2.1.3.8.	Taxametertilskud til andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.2.1.3.9.	Taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v.
3.7.2.1.3.10.	Taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser
3.7.2.1.3.11.	Taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser
3.7.2.1.3.12.	Taxametertilskud til kostafdelinger
3.7.2.1.4.	Sociale tilskud
3.7.2.1.5.	Afskæring af taxametertilskud

3.7.2.1.5.1.	Afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser
3.7.2.1.5.2.	Afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser
3.7.2.1.5.3.	Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år
3.7.2.1.5.4.	Afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser
3.7.2.1.5.5.	Afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse
3.7.2.1.6.	Formålsbestemte statslige lån og tilskud
3.7.2.1.6.1.	Særlige tilskud til bestemte formål
3.7.2.1.6.2.	Tilskud til forsøg og udvikling m.v.
3.7.2.1.6.3.	Lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner
3.7.2.1.7.	Generelle vilkår for statslige tilskud
3.7.2.2.	Kommunale og regionale tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.2.2.1.	Kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter
3.7.2.2.2.	Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år
3.7.2.2.3.	Regionale tilskud til institutionerne
3.7.3.	Den foreslåede ordning
3.7.3.1.	Statslige tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.3.1.1.	Grundlæggende rammer for ydelse af de statslige tilskud
3.7.3.1.2.	Grundtilskud

3.7.3.1.3.	Taxametertilskud
3.7.3.1.3.1.	Taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne
3.7.3.1.3.2.	Taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser
3.7.3.1.3.3.	Taxametertilskud til erhvervsuddannelser
3.7.3.1.3.4.	Taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser
3.7.3.1.3.5.	Taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser
3.7.3.1.3.6.	Taxametertilskud til åben uddannelse
3.7.3.1.3.7.	Taxametertilskud til International Baccalaureate (IB)
3.7.3.1.3.8.	Taxametertilskud til andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.3.1.3.9.	Taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v.
3.7.3.1.3.10.	Taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser
3.7.3.1.3.11.	Taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser
3.7.3.1.3.12.	Taxametertilskud til kostafdelinger
3.7.3.1.4.	Sociale tilskud
3.7.3.1.5.	Afskæring af taxametertilskud
3.7.3.1.5.1.	Afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser
3.7.3.1.5.2.	Afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser
3.7.3.1.5.3.	Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år

3.7.3.1.5.4.	Afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser
3.7.3.1.5.5.	Afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse
3.7.3.1.6.	Formålsbestemte statslige lån og tilskud
3.7.3.1.6.1.	Særlige tilskud til bestemte formål
3.7.3.1.6.2.	Tilskud til forsøg og udvikling m.v.
3.7.3.1.6.3.	Lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner
3.7.3.1.7.	Generelle vilkår for statslige tilskud
3.7.3.2.	Kommunale og regionale tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse
3.7.3.2.1.	Kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter
3.7.3.2.2.	Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år
3.7.3.2.3.	Regionale tilskud til institutionerne
3.7A.1	Tilskud til specialpædagogisk bistand
3.7A.1.1	Gældende ret
3.7A.1.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.7A.1.3.	Den foreslåede ordning
3.8.	Forenkling og ensretning af deltagerbetaling m.v.
3.8.1	Gældende ret
3.8.1.1.	Vederlagsfri uddannelse og undervisning m.v.
3.8.1.1.1.	Det erhvervsrettede område
3.8.1.2.	Krav om deltagerbetaling m.v.

3.8.1.2.1	Det erhvervsrettede område
3.8.1.2.2.	Det almene område
3.8.1.3.	Tilbagebetaling
3.8.1.1	Det erhvervsrettede område
3.8.1.3.2.	Det almene område
3.8.1.4.	Ekskursioner
3.8.1.4.1	Det erhvervsrettede område
3.8.1.4.2.	Det almene område
3.8.1.5.	Undervisningsmidler
3.8.1.5.1	Det erhvervsrettede område
3.8.1.5.2.	Det almene område
3.8.1.6.	Identifikationskort el.lign.
3.8.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.8.3	Den foreslåede ordning
3.9	Momskompensation
3.9.1	Gældende ret
3.9.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.9.3.	Den foreslåede ordning
3.10.	Regnskab og revision
3.10.1.	Gældende ret
3.10.1.1.	Regnskab
3.10.1.2.	Revision
3.10.1.3.	Pålæg om udpegning af ny intern revisor

3.10.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.10.3	Den foreslåede ordning
3.12.	Tilsyn og sanktioner
3.12.1	Gældende ret
3.12.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.12.3.	Den foreslåede ordning
3.12.2.	Styrkelse af bestyrelserne- ekstern analyse
3.12.2.1	Gældende ret
3.12.2.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.12.2.3.	Den foreslåede ordning
3.12.3	Genopretningsplan og lukning
3.12.3.1	Gældende ret
3.12.3.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.12.3.3.	Den foreslåede ordning
3.13.	Den regionale koordinering mv.
3.13.1	Den regionale koordinering
3.13.1.1.	Gældende ret
3.13.1.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.13.1.3.	Den foreslåede ordning
3.13.2	Regionalt forankrede samarbejder
3.13.2.1.	Gældende ret
3.13.2.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.13.2.3.	Den foreslåede ordning

3.14.	Kapacitetsstyring for de gymnasiale uddannelser
3.14.1	Kapacitetsstyring for de gymnasiale uddannelser
3.14.1.1	Gældende ret
3.14.1.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.14.1.3.	Den foreslåede ordning
3.14.3.	Minimumskapacitet
3.14.3.1	Gældende ret
3.14.3.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.14.3.3.	Den foreslåede ordning
3.14.4	Profilgymnasier
3.14.4.1	Gældende ret
3.14.4.2.	Undervisningsministeriets overvejelser
3.14.4.3.	Den foreslåede ordning
3.15.	Elevfordeling i de gymnasiale uddannelser
3.15.1	Elevfordeling i de gymnasiale uddannelser
3.15.1.1	Gældende ret
3.15.1.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.15.1.3	Den foreslåede ordning
3.15.2	Transportafstand
3.15.2.1	Gældende ret
3.15.2.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.15.2.3	Den foreslåede ordning
3.15.3	Ventelister

3.15.3.1	Gældende ret
3.15.3.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.15.3.3	Den foreslåede ordning
3.15.4	Supplerende lokale fordelingsregler
3.15.4.1	Gældende ret
3.15.4.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.15.4.3	Den foreslåede ordning
3.16.	Ændringer i institutionsstruktur
3.16.1	Gældende ret
3.16.1.1.	Oprettelse af nye institutioner
3.16.1.2.	Sammenlægning og spaltning af institutioner
3.16.1.3.	Nedlæggelse af institutioner
3.16.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.16.2.1.	Oprettelse af nye institutioner
3.16.2.2.	Sammenlægning og spaltning af institutioner
3.16.2.3.	Nedlæggelse af institutioner
3.16.3	Den foreslåede ordning
3.16.3.1.	Oprettelse af nye institutioner
3.16.3.2.	Sammenlægning og spaltning af institutioner
3.16.3.3.	Nedlæggelse af institutioner
3.17.	Særlige institutioner
3.17.1	Gældende ret
3.17.1.1.	Private udbydere mv

3.17.1.2.	Håndværkerskolehjemmet
3.17.1.3.	Skt. Annæ Gymnasium og Europaskolen
3.17.1.4	Sorø Akademis Skole
3.17.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.17.2.1.	Private udbydere mv
3.17.2.2.	Håndværkerskolehjemmet
3.17.2.3.	Skt. Annæ Gymnasium og Europaskolen
3.17.2.4	Sorø Akademis Skole
3.17.3	Den foreslåede ordning
3.17.3.1.	Private udbydere mv
3.17.3.2.	Håndværkerskolehjemmet
3.17.3.3.	Skt. Annæ Gymnasium og Europaskolen
3.17.3.4	Sorø Akademis Skole
3.18.	Klageadgang
3.18.1	Gældende ret
3.18.2	Undervisningsministeriets overvejelser
3.18.3.	Den foreslåede ordning
3.	Forholdet til databeskyttelseslovgivningen i relation til elevfordeling
4.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6.	Administrative konsekvenser for borgerne
7.	Klimamæssige konsekvenser

8.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9.	Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter
10.	Forholdet til EU-retten
11.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti indgik den 11. juni 2025 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet (herefter aftale om fælles institutionslov), der udmønter dele af aftale om ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 (herefter epx-aftalen).

Lovforslaget udmønter de dele af aftale om fælles institutionslov, som kræver lovændringer bortset fra de initiativer, som udmøntes i det samtidigt hermed fremsatte lovforslag.

Dette lovforslag udmønter følgende initiativer:

- Ny fælles institutionslov
- Institutionsnavne
- Kompetencekrav til øverste leder eller afdelingsledere
- Regler om bestyrelsessammensætning
- Styrkelse af bestyrelserne
- Vilkår for medarbejderinddragelse
- Attraktive ungdomsmiljøer, inddragelse og tæt kontakt til foreningslivet
- Vilkår for skolehjem/kostafdelinger på det gymnasiale område, herunder epx
- Regler for oprettelse og lukning af institutioner og afdelinger samt regler for udbudsgodkendelse
- Krav til samarbejder på tværs af institutioner
- Forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering
- Entydig definition af uddannelsessteder
- Institutionernes bygningsmæssige rammer
- Datahjemler

Lovforslaget udmønter i øvrigt den del af epx-aftalen, som handler om genopretningsplaner, mulighed for profilering og håndtering af ansøgere til de gymnasiale uddannelser.

Derudover indeholder lovforslaget forslag om ophævelse af minimumskapaciteten på de gymnasiale ungdomsuddannelser samt afskaffelse af forbuddet mod ventelister.

2. Baggrund

Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti indgik den 18. februar 2025 en aftale om ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (herefter epx-aftalen).

Med aftalen blev partierne enige om en reform, der skal sikre etableringen af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse og den økonomiske ramme afsat hertil.

Det fremgår af epx-aftalen, at "Med denne reform ønsker partierne at sikre tre overordnede principper for fremtidens ungdomsuddannelser: 1) Alle unge efter grundskolen har mulighed for at starte på en gymnasieuddannelse i nærheden af deres bopæl, 2) hvor der er et stærkt ungdomsmiljø, og som 3) åbner dørene til videre uddannelse.

Med reformen etableres en ny gymnasieuddannelse kaldet erhvervs- og professionsrettet eksamen (epx), der skal forberede eleverne til at starte på en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse. Dermed udvides gymnasieskolens formål til også at forberede eleverne til erhvervsuddannelserne. På epx vil unge i Danmark få en ny vej til studiekompetence, herunder almen dannelse. Fagene vil afspejle erhvervs- og professionsrettede ambitioner og introducere eleverne til både humanistiske, tekniske, naturvidenskabelige, etiske, æstetiske og digitale perspektiver på almen dannelse. Uddannelsen skal samtidig ruste eleverne med solide forberedende færdigheder til de uddannelser, de opnår studiekompetence til. Det er desuden reformens ambition, at epx vil give eleverne erfaringer med arbejdsformer, der kombinerer teori med praksis og understøtter, at epx-eleverne udvikler evne til at arbejde vedholdende og koncentreret, at fordybe sig og at gøre sig umage. Epx-gymnasier skal være præget af et tæt samarbejde med erhvervsliv og relevante offentlige institutioner og på den måde introducere eleverne til kunde- og borgerkontakt og forståelse for privat-, samfunds- og virksomhedsøkonomi. Der vil under hele uddannelsen blive arbejdet med at fremme elevernes karakterdannelse og demokratiske selvtillid.

Epx-uddannelsen etableres i en tid med stigende polarisering og pres på de demokratiske værdier. Partierne bag denne aftale lægger derfor særlig vægt på, at alle gymnasieuddannelser skal bygge videre på folkeskolens formål om at gøre eleverne fortrolige med vores egen kultur og historie, samt forberede dem til deltagelse i et samfund med frihed og folkestyre.

Aftalepartierne anser det for vigtigt, at fremtidens elever på den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse bliver solidt rodfæstet i de værdier om åndsfrihed, ligeværd og demokrati, som vores samfund bygger på. Det medfører forandringer for den enkelte unge, når der etableres en ny uddannelse, de endnu ikke kender. Derfor er det helt afgørende for partierne, at de unge føler sig set og hørt. Ingen unge skal opleve at blive tabt mellem to stole, når der sker ændringer i uddannelsessystemet. Falder en ung fra en ungdomsuddannelse eller efterskole, skal den unge have hjælp til at komme videre i uddannelse eller beskæftigelse."

Det fremgår bl.a. endvidere af epx-aftalen, at "De nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov inden for den offentlige forvaltning. Alle institutioner vil fremadrettet have mulighed for at blive godkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser inden for de kriterier, der følger af lovgivningen om de pågældende uddannelser. Aftalepartierne vil i forbindelse med drøftelse af en ny samlet institutionslov drøfte, hvordan lovgivningen understøtter et attraktivt ungdomsmiljø og tæt kontakt til foreningslivet i det omkringliggende lokalsamfund."

Det følger også af epx-aftalen, at den daværende regering vil fremlægge et oplæg til forhandlinger om én ny fælles institutionslov for alle statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Det fremgår herudover af epx-aftalen, at "Aftalepartierne har en ambition om at understøtte udfordrede institutioner i at tiltrække ansøgere og tilbyde gymnasiale uddannelser med god kvalitet. Det er aftalepartiernes ambition, at de grundlæggende udfordringer relateret til håndtering af ansøgere til de gymnasiale uddannelser skal håndteres via den justering af taxameter- og tilskudssystemet, der blev besluttet med finanslovsaftalen for 2025, epx-udbudsplacering, jf. punkt 2.4, samt via nedenstående tiltag.

Nedenstående tiltag igangsættes for at håndtere udfordringerne i den eksisterende model, som har erstattet den tidligere foreslåede model, hvor forældreindtægt indgik som kriterium.

6.1. Aftalepartierne er således enige om, at reglerne for profilgodkendelse skal ændres, så regionerne fremadrettet vil kunne godkende nye profilgymnasier, hvis godkendelsen:

- bidrager til at sikre elevgrundlaget på institutionen, hvis institutionen ligger i et tyndt befolket område, eller

- bidrager til at skabe en mere balanceret elevsammensætning på institutionen eller andre institutioner i lokalområdet, hvis der er tale om en institution i et byområde, der har problemer med elevsammensætningen.

Samtidig skal institutionen have en særlig stærk faglig profil eller vurderes at være i gang med at opbygge en sådan inden for et bestemt fagligt område, der ikke findes tilsvarende på andre institutioner i nærheden.

6.2. Aftalepartierne er enige om, at der ifm. en samling af institutionslovene ses på muligheder for at styrke bestyrelserne på de gymnasiale institutioner. Det kan fx dreje sig om at indføre et krav til bestyrelsesuddannelse for nye udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, såfremt de ikke har tilsvarende formelle eller uformelle kompetencer.

6.3. Aftalepartierne er endvidere enige om, at den gældende regel vedr. genopretningsplan og evt. lukning af institutioner/afdelinger, der ikke tiltrækker nok 1. prioritetsansøgere, skal ændres, så:

- Regionerne overtager børne- og undervisningsministerens beføjelse til at pålægge en institution/afdeling at udarbejde en genopretningsplan.

- Regionerne skal overveje pålæg om en genopretningsplan, hvis en institution/afdeling et år viser sig kun i ringe grad at kunne tiltrække 1. prioritetsansøgere, defineret ved at institutionens/afdelingens andel af tildelte ansøgere med institutionen/afdelingen som 1. prioritet (opgjort pr. uddannelse) er mindre end 70 procent. I overvejelserne skal regionerne bl.a. inddrage en vurdering af institutionen som helhed, om der er tale om en midlertidig tilstand, og om det vil være relevant at iværksætte andre tiltag først.

Beslutning om evt. nedlæggelse af en institution/afdeling i forlængelse af en genopretningsplan forbliver hos børne- og undervisningsministeren. I de tilfælde, hvor institutionen i en kortere årrække efter en genoprettelsesplans iværksættelse ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere som ovenfor anført, vil børne- og undervisningsministeren efter høring af regionsrådet kunne nedlægge institutionen.

6.4. Endelig er aftalepartierne enige om, at håndtering af ansøgere til de gymnasiale uddannelser har det formål i videst muligt omfang at opfylde ansøgernes første prioritet, at sikre opfyldelse af ansøgernes valg af specifik uddannelse, at understøtte en bred geografisk dækning samt at understøtte en balanceret elevsammensætning på de få institutioner rundt om i landet, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. Det skal ske efter en model baseret på lokale beslutninger truffet af regionsrådene, der grundlæggende består af følgende elementer:

- Ansøgerne til de gymnasiale uddannelser i hele landet håndteres på baggrund af deres prioriterede uddannelsesønsker samt transportafstand ved overansøgte gymnasier. Dette er en videreførelse af gældende regler bortset fra, at transportafstand erstatter transporttid som kriterium.

- Regionerne får pligt til at overveje lokalt at fastsætte supplerende, lokale regler i følgende to tilfælde:

a) Institutionen kan kun i ringe grad tiltrække 1. prioritetsansøgere, dvs. hvis institutionens andel af tildelte ansøgere med institutionen som 1. prioritet (opgjort pr. uddannelse) er mindre end 70 procent. Dette er det samme kriterium, som kan udløse krav om at udarbejde en genopretningsplan, jf. ovenfor, og brugen af supplerende, lokale regler vil således kunne indgå i en samlet genopretningsplan for institutionen.

b) En udfordret institution anmoder regionen om at gribe ind.

I begge tilfælde er det en forudsætning, at elevsammensætningen på institutionen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. Regionerne får endvidere mulighed for at fastsætte supplerende lokale regler, som ansøgerne skal håndteres efter, hvis elevsammensætningen på institutionen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer:

- Regionerne vil kunne fastsætte supplererede lokale regler på baggrund af en centralt fastsat værktøjskasse, der består af muligheden for at fastsætte loft eller reservationspladser i forhold til ansøgere fra en særlig type boligområde. Regionen vil alene kunne anvende loft eller reservationspladser i det omfang, det er egnet til at afhjælpe de konkrete udfordringer og under hensyn til, at det skal have den mindst mulige påvirkning på førsteprioritetsopfyldelsen for ansøgere fra lokalområder, og regionen vil derfor samtidig skulle overveje muligheden for at hæve kapaciteten på de pågældende institutioner.

• Herudover vil regionerne få mulighed for at fastsætte supplerende lokale regler til håndtering af ansøgere i forhold til visse lokale udfordringer, der tidligere kunne håndteres med "lex Stevns".

6.5 Det er aftalepartiernes ambition, at ovenstående tiltag samlet set kan medvirke til, at alle unge føler, at de har et reelt valg af en gymnasial uddannelse med god kvalitet, hvad enten de søger stx, hhx, (htx) eller epx."

Den 11. juni 2025 indgik partierne (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti) 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet (herefter aftale om fælles institutionslov).

Det fremgår af aftale om fælles institutionslov, at "Det følger af epx-aftalen, at der skal ske en større strukturel omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet med henblik på at understøtte god geografisk dækning af socialt og fagligt bæredygtige uddannelser på økonomisk bæredygtige institutioner. Omlægningen indebærer en reformproces med sammenlægning og spaltning af eksisterende institutioner og afdelinger samt udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

Det er en vigtig prioritet for aftalepartierne, at der er gode uddannelsesmuligheder i hele landet for unge såvel som voksne. Uddannelses- og institutionslandskabet har forskellige karakteristika rundt omkring i landet. Aftalepartierne er derfor enige om, at omlægningen af uddannelses- og institutionslandskab skal ske med afsæt i overordnede pejlemærker, der afspejler, at omlægningen er en kompleks proces med flere og til tider modsatrettede hensyn, hvor lokale udfordringer vil kræve forskellige løsninger."

Det fremgår også af aftale om fælles institutionslov, at "Det følger også af epx-aftalen, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet (hhv. lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.) ophæves og samles i én ny fælles institutionslov inden for den offentlige forvaltning, og at alle institutioner fremadrettet vil have mulighed for at blive godkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser inden for de kriterier, der følger af lovgivningen om de pågældende uddannelser. Aftalepartierne er enige om, at en ny fælles institutionslov for institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser skal forenkle og ensrette regule-

ringen af institutionerne i forhold til de nuværende institutionslove og bekendtgørelser samt understøtte en effektiv institutionsdrift. Aftalepartierne er derfor enige om følgende:

2.1. Kompetencekrav til øverste leder eller afdelingsledere

Det er vigtigt, at ledelsen på institutioner med udbud af gymnasiale uddannelser har pædagogisk-didaktiske kompetencer, da det pædagogiskdidaktiske område udgør institutionernes kerneaktivitet. Der skal derfor stilles krav om, at institutionens øverste leder eller den relevante afdelingsleder har undervisningskompetence i et eller flere fag inden for den pågældende uddannelses fagrække på alle institutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser (hhx, (htx), stx, epx og gymnasiale enkeltfag). Der etableres overgangsbestemmelser, så institutioner, hvor de relevante ledere i dag ikke har undervisningskompetence, først omfattes af kravet ifm. ledelsesskifte.

Der skal desuden være tydelig ledelsesforankring af ansvaret for institutionens uddannelser og uddannelsessteder. Et uddannelsessted, der ligger adskilt fra institutionens hovedadresse, skal derfor have en lokal ledelsesforankring. Lokal ledelsesforankring vil indebære, at eleverne og lærerne skal opleve, at der er en synlig pædagogisk og faglig ledelse lokalt i forhold til elevernes forhold, herunder i forhold til konkrete afgørelser, og til at sikre uddannelsesstedets sammenhængskraft og kultur.

2.2. Regler om bestyrelsessammensætning

Der er med et nyt uddannelses- og institutionslandskab og én samlet institutionslov, hvor alle institutioner får mulighed for at blive godkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser, behov for fælles regler for bestyrelsessammensætning. De nye regler skal understøtte, at bestyrelsen har kompetencer inden for institutionens uddannelsesudbud samt repræsenterer perspektiver fra aftagere af institutionens elever og kursister.

Arbejdsmarkedets parter kan bidrage med viden om arbejdsmarkedet på de institutioner, der udbyder epx i et nyt uddannelses- og institutionslandskab, da epx bl.a. skal forberede eleverne til at starte på en erhvervsuddannelse. Der skal derfor være krav om, at der skal indgå to partsudpegede medlemmer i bestyrelser for institutioner, som har udbud af epx. Arbejdsmarkedets parter skal i særlig grad udpege medlemmer til bestyrelser for institutioner med væsentlig aktivitet inden for erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser, da disse uddannelser uddanner direkte til arbejdsmarkedet, og viden om arbejdsmarkedets behov derfor er særligt relevant her. Antallet af bestyrelsesmedlemmer udpeget af arbejdsmarkedets parter skal afspejle

institutionens uddannelsesudbud forholdsmæssigt med udgangspunkt i andelen af årselever på erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser ud af institutionens samlede antal årselever, jf. tabel 1. Disse medlemmer udpeges i tillæg til medlemmer udpeget som følge af udbud af epx, dog kan arbejdsmarkedets parter maksimalt udpege seks medlemmer i alt. Gældende undtagelser for bestyrelsessammensætningen på landbrugsskoler og SOSU-skoler videreføres.

Tabel 1: Antal partsudpegede bestyrelsesmedlemmer med ny institutionslov (ud over medlemmer som følge af udbud af epx)

Andel årselever på eud og amu ud af institutionens samlede aktivitet	Medlemmer udpeget af arbejdsmarkedets parter
0 pct. – 5. pct.	Ingen medlemmer
5 pct. til 25 pct.	2 medlemmer
25 pct. til 50 pct.	4 medlemmer
Større end 50 pct.	4-6 medlemmer*

*) Dog maks. 6 medlemmer i alt, når medlemmer som følge af evt. udbud af epx tælles med.

Der indføres desuden krav om et bestyrelsesmedlem fra de videregående uddannelser på alle institutioner samt et bestyrelsesmedlem fra erhvervsskolerne på institutioner, som har udbud af epx, men ikke har erhvervsuddannelsesaktivitet. Endvidere udpeges et medlem af en eller flere kommunalbestyrelser i forening eller af regionen. Bestyrelsens samlede størrelse fastsættes til minimum 6 og maksimum 12 medlemmer. Nye hovedregler om bestyrelsessammensætning er sammenfattet i tabel 2 nedenfor

Der indføres desuden krav om et bestyrelsesmedlem fra de videregående uddannelser på alle institutioner samt et bestyrelsesmedlem fra erhvervsskolerne på institutioner, som har udbud af epx, men ikke har erhvervsuddannelsesaktivitet. Endvidere udpeges et medlem af en eller flere kommunalbestyrelser i forening eller af regionen. Bestyrelsens samlede størrelse fastsættes til minimum 6 og maksimum 12 medlemmer. Nye hovedregler om bestyrelsessammensætning er sammenfattet i tabel 2 nedenfor:

Tabel 2: Hovedregler om bestyrelsessammensætning m.v. i ny institutionslov

Antal medlemmer	6-12 med stemmeret
- heraf elever	2 (1 med stemmeret)
- heraf medarbejdere	2 (1 med stemmeret)
- heraf kommuner/regioner	1 (udpeges af en eller flere kommunalbestyrelser i forening eller af regionen.)
- heraf udpeget af arbejdsmarkedets parter	Evt. repræsentation afhænger af institutionens uddannelsesudbud. 0-6 medlemmer udpeges af arbejdsmarkedets parter, heraf 2, hvis institutionen har udbud af epx, samt 2-6 medlemmer, hvis institutionen har eud- eller amu-aktivitet, jf. tabel 1, dog maks. 6 medlemmer i alt. Der skal være lige mange repræsentanter for arbejdsgivere hhv. lønmodtagere.
- heraf videregående uddannelser	1
- heraf erhvervsskoler	1 (på institutioner med udbud af epx uden eud-aktivitet)
Selvsupplering	Et mindretal af de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer kan udpeges ved selvsupplering, 0-4 medlemmer
Krav til erfaring fra specifikke sektorer	Ja (grundskole)
Krav vedr. udefrakommende medlemmer	Flertallet af medlemmer skal være udefrakommende. Bestyrelsen vælger en formand blandt de udefrakommende medlemmer.

I forbindelse med sammenlægning eller spaltning videreføres gældende regler, så der i en overgangsperiode kan godkendes fravigelse fra regler om loft for antallet af bestyrelsesmedlemmer samt regler om bestyrelsens sammensætning, herunder antallet af partsudpegede medlemmer.

2.3. Styrkelse af bestyrelserne

Institutionerne skal have professionelle og effektive bestyrelser med kompetencer inden for institutionernes uddannelsesudbud. De gældende regler for institutioner for erhvervsrettet uddannelse vedrørende krav om bestyrelsesuddannelse, ekstern analyse og kompetenceprofiler skal gælde alle institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser. Samtidig skal beløbsgrænserne for bestyrelseshonorarerne harmoniseres til samme niveau, som der i dag gælder for institutioner for erhvervsrettet uddannelse med henblik på at understøtte, at institutionerne kan tiltrække bestyrelsesmedlemmer med de rette kompetencer.

2.4. Vilkår for medarbejderinddragelse

Der oprettes et rådgivende pædagogisk organ med demokratisk forankring i det samlede lærerkollegium på alle institutioner, således at lærerkollegiet aftaler sin egen repræsentation. Dette skal understøtte en stærk pædagogisk-didaktisk praksis på tværs af institutionens virke. Institutionens ledelse beslutter selv, hvordan det rådgivende pædagogiske organ organiseres, herunder ift. mødefrekvens, dagsordener m.v. Det vil være et krav, at

institutionens øverste leder nedsætter et rådgivende pædagogisk organ og deltager i organets møder. Den øverste leder kan delegere ansvaret for kontakten til det rådgivende pædagogiske organ til den leder, som har ledelsesansvaret for den eller de uddannelser, som det rådgivende pædagogiske organ vedrører

2.5. Attraktive ungdomsmiljøer, inddragelse og tæt kontakt til foreningslivet

Elever, lærlinge og kursister har et særligt kendskab til institutionerne og det sociale miljø på den enkelte skole. I forbindelse med omlægning af institutionslandskabet skal de derfor sikres mulighed for at bidrage til udviklingen af de nye institutioner, bl.a. med henblik på at skabe socialt attraktive ungdomsmiljøer. Elevrådene/kursistrådene skal inddrages efter, at beslutningen om sammenlægning eller spaltning er truffet.

For at fremme elever, lærlinge og kursisters demokratiopfattelse skal elevråd og kursistråd sikres bistand fra en af institutionens medarbejdere, som skal understøtte elev- og kursistrådets arbejde.

Yderligere skal der foretages en gennemgang af elevrådsbekendtgørelsen med henblik på en ajourføring og fremtidssikring i forhold til den kommende institutionsstruktur på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Endvidere skal folkeoplysende foreninger have mulighed for at få stillet ledige lokaler til rådighed efter anvisning fra kommunen på alle institutioner. Det er vigtigt for aftalepartierne, at foreninger m.v., hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan anvises lokaler på institutionerne.

Endvidere skal institutionerne i en ny samlet institutionslov forpligtes til at understøtte institutionens ungdomsmiljø med henblik på at skabe et stærkt ungdomsmiljø på tværs af forskellige gymnasieuddannelser. Det kan ske fx ved at understøtte relevante klubber og udvalg m.v. drevet af eleverne, herunder ved at stille ledige lokaler og faciliteter til rådighed, eller på anden vis understøtte elevfællesskaber, som er relevante for de unges sociale og/eller faglige trivsel.

2.6. Vilkår for skolehjem/kostafdelinger på det gymnasiale område, herunder epx

Der foretages en harmonisering af vilkårene for oprettelse, optag og egenbetaling på kostafdelinger på tværs af det gymnasiale område, således at elever på hhx, (htx) og epx omfattes af de samme vilkår som elever på stx i

dag. Det betyder, at reglerne for oprettelse af kostafdelinger harmoniseres, så børne- og undervisningsministeren kan godkende oprettelse af eventuelle nye kostafdelinger på alle institutioner, hvor der vurderes at være et begrundet og varigt behov. Børne- og undervisningsministeren får ligeledes mulighed for at fastsætte regler om kostafdelingers fysiske indretning og pædagogiske tilbud for at skabe mere lige vilkår og ensartethed på tværs af kostafdelinger. Endvidere bliver reglerne for egenbetaling på kostafdelinger harmoniseret på tværs af de gymnasiale uddannelser, så egenbetalingen fastsættes efter institutionens egne bestemmelser, mens elever under 18 år udløser statstilskud til nedsættelse af egenbetalingen.

Fremover vil alle elever på gymnasiale uddannelser (stx, hhx, (htx) og epx) kunne optages med statstilskud på en kostafdeling, såfremt de bor mere end fem kvarters transporttid fra den nærmeste institution med den ønskede uddannelse eller er vurderet frafaldstruede.

Elever på landbrugsuddannelsen har i det nuværende uddannelseslandskab særskilte vilkår for optag på kostafdeling, så disse skal tilbydes optag på en kostafdeling uanset transporttid modsat øvrige elever på erhvervsuddannelserne. Landbrugsuddannelsen er den centrale aktivitet på de syv monofaglige landbrugsskoler samt Jordbrugets UddannelsesCenter Århus. Disse skoler har gennem mange år udviklet særlige landbrugsspecialiserede undervisningsmiljøer, som har været understøttet af, at stort set alle elever på disse skoler bor på skolens kostafdeling. Det er endnu ikke besluttet om og hvilke af disse skoler, som eventuelt får mulighed for at udbyde epx. Aftalepartierne er dog enige om at tilvejebringe hjemmel til, at såfremt disse institutioner får mulighed for at udbyde epx, vil epx-elever på disse institutioner kunne optages på kostafdeling på lige fod med elever på landbrugsuddannelsen – dvs. uden kravet om transporttid. Dette er for at sikre, at disse skolers særlige undervisningsmiljøer også vil blive gældende for eventuelt kommende epx-elever. De særlige undervisningsmiljøer vil blive udmøntet som kriterier, som institutioner skal opfylde for at kunne optage elever på kostafdelinger under disse særlige vilkår

2.7. Regler for oprettelse og lukning af institutioner og afdelinger samt regler for udbudsgodkendelse

Oprettelse og nedlæggelse af institutioner vil ske på initiativ af børne- og undervisningsministeren, men lokale aktører kan fortsat bidrage med forslag og ønsker. En institutionsgodkendelse medfører ikke automatisk ret til at udbyde en eller flere uddannelser. Det beror på de enkelte uddannelsers lovgivning, hvorvidt en institution kan komme i betragtning til at udbyde

uddannelsen. Godkendelse af udbud gives særskilt og med mulighed for præcisering af stedlig placering. Børne- og undervisningsministeren skal desuden have mulighed for at påbyde en institution et bestemt udbud, hvis det er nødvendigt for at sikre uddannelsens geografisk dækning. En varig lukning af tildelte udbud vil tilsvarende forudsætte børne- og undervisningsministerens godkendelse.

Reglerne for sammenlægning og spaltning videreføres. Dog indføres, at børne- og undervisningsministeren midlertidigt i forbindelse med omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet indtil opstart i epx i august 2030 – uanset bestyrelsesanmodning herom - kan træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning, hvis hensynet til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål tilsiger det, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed. I sådanne situationer vil børne- og undervisningsministeren kunne nedsætte en midlertidig bestyrelse for institutionen.

Endelig fastlægges et entydigt afdelingsbegreb, som danner grundlag for en klar registrering af institutionernes underliggende uddannelsessteder til brug for bl.a. tilskudsadministration og statistik.

2.8. Krav til samarbejder på tværs af institutioner

Et velfungerende samarbejde på tværs af institutioner er afgørende for at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem. Der indføres derfor uddannelsesopdelte regionalt forankrede samarbejder. Regionsrådet kan anvende det regionalt forankrede samarbejde til at koordinere indsatsen med henblik på at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser samt et tilstrækkeligt og varieret voksenuddannelsesudbud. Regionalt forankrede samarbejder viderefører og erstatter nuværende gymnasiesamarbejder for gymnasiale uddannelser samt nuværende lokale fællesskaber for erhvervsuddannelser og voksenuddannelser. Regionalt forankrede samarbejder vil – i lighed med gymnasiesamarbejder i dag – være et krav for institutioner med udbud af gymnasiale uddannelser. Rammerne for regionalt forankrede samarbejder vil blive udmøntet, så der samlet set ikke kommer flere administrative opgaver i regionerne til at koordinere indsatsen på uddannelsesområdet.

2.9. Forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering

Tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet er i dag reguleret i fem forskellige materielle love med forskellige kriterier og

detaljeringsgrader, hvilket komplicerer tilskudsadministrationen og forståelsen af tilskudsreglerne på de forskellige uddannelser. Der foretages derfor en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering. Det betyder blandt andet, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove. Samtidig indarbejdes en række gældende tekstanmærkninger af varig karakter fra finansloven i den nye institutionslov.

I dag er der krav om, at statsfinansierede selvejende institutioner skal aflægge årsrapport, som bl.a. skal give et retvisende billede af institutionernes økonomiske nøgletal. Som led i aflæggelsen af årsrapporten skal alle institutioner samtidig udarbejde et formålsregnskab. Formålsregnskabet fordeler institutionens indtægter og omkostninger på en række centralt definerede formål, hvilket skal sikre åbenhed og sammenlignelighed mellem forskellige uddannelser, institutionsdrift m.v. Efter etableringen af epx vil der også blive fastsat krav om, at institutionerne skal aflægge et formålsregnskab for epx, der afspejler institutionernes indtægter og omkostninger til gennemførelse af undervisningen på epx

2.10 Institutionernes bygningsmæssige rammer

Institutionernes bygningsmæssige rammer er et centralt aktiv, der understøtter deres uddannelsesmæssige opgave. Institutionernes forvaltning og styring af deres bygningsmæssige rammer inkluderer også fysiske og bygningsmæssige samarbejder, herunder indbyrdes udlejning af bygninger, lokaler og faciliteter. Institutionerne får derfor bedre muligheder for at udleje overskydende bygningskapacitet til hinanden over en længere periode.

Institutionerne vil fortsat ikke have mulighed for at udleje overskydende bygningskapacitet på permanent basis, og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil skulle godkende udlejning af overskydende bygningskapacitet mellem uddannelsesinstitutioner. Dertil fastsættes gældende regulering af institutionernes låntagning fremover ved lov frem for ved bekendtgørelse.

Som led i implementering af epx og i lyset af konsolideringen af institutionslandskabet ved sammenlægning og spaltninger lægges der endvidere op til at undersøge mulighederne for en midlertidig ordning, hvor statsfinansierede selvejende institutioner berørt af omlægningen – under forbehold for samtykke fra Freja Ejendomme A/S (statens ejendomsselskab) – får mulighed for at sælge overskydende bygningsmasse til Freja Ejendomme A/S efter samme tilgang, som der kendes for regionerne i dag.

2.11. Datahjemler

Som følge af en ny fælles institutionslov videreføres og om nødvendigt opdateres, forenkles og ensrettes nødvendige og relevante bestemmelser, som regulerer eller medfører behandling af data."

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Institutionernes formål mv.

3.1.1.En institutionstype

3.1.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, hvilke institutioner der er omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Det fremgår af § 1, stk. 1, 1. pkt., at loven omfatter institutioner, der er godkendt af undervisningsministeren til at udbyde og varetage uddannelsen til almen studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, gymnasial enkeltfagsundervisning (hf-enkeltfag) samt almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. Af § 1, stk. 1, 2. pkt., fremgår, at private institutioner for gymnasial uddannelse ikke er omfattet af loven.

Af § 1, stk. 1, 1.pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. nr. 440 af 21. april 2026, fremgår, at loven omfatter institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Institutioner for erhvervsrettet uddannelse udbyder bl.a. erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser og de gymnasiale uddannelser til teknisk studentereksamen og merkantil studentereksamen.

Såvel institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse som institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan være godkendt til at udbyde uddannelser, der ellers udbydes af den anden institutionstype.

3.1.1.2.Undervisningsministeriets overvejelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov. Det fremgår videre, at alle institutioner fremadrettet vil have mulighed for at blive godkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser inden for de kriterier, der følger af lovgivningen om de pågældende uddannelser.

Undervisningsministeriet vurderer på den baggrund, at der fremadrettet alene skal være en institutionstype, der omfatter alle ungdoms- og voksenuddannelsesinstitutioner, der er statsfinansierede selvejende institutioner og som har fælles rammebetingelser i form af fælles institutionsregler med hensyn til bl.a. styring, økonomiske rammer og tilskud, men samtidig med rum for at indrette de enkelte institutioner under hensyntagen til deres tildelte udbud af uddannelse og undervisning ud fra det nye sæt af fælles grundbetingelser.

Undervisningsministeriet finder videre, at det vil være hensigtsmæssigt, at der ikke til selve det at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelser er knyttet konkrete udbud, men at det vil det bero på bestemmelserne i den relevante uddannelseslovgivning, hvilken uddannelser og undervisning de enkelte institutioner kan udbyde.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at det vil være hensigtsmæssigt, at der i loven fremgår, hvad de overordnede rammer er for udviklingen af institutionsstrukturen af institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser med henblik på, at de kan imødekomme de landsdækkende, regionale og lokale behov for ungdoms- og voksenuddannelser indenfor rammerne i loven. Det vil give både ministeriet og de enkelte institutioner mulighed for at indrette deres virksomhed på grundlag heraf.

3.1.1.3. Den foreslåede ordning

I overensstemmelse med aftalen, jf. ovenfor, foreslås det, at der i en ny samlet institutionslov alene er en institutionstype, der omfatter alle institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser uanset der udbud.

Det foreslås endvidere, at der i loven er en bestemmelse, der angiver de overordnede rammer for udviklingen af institutionsstrukturen.

Der henvises til lovforslagets § 1-1 og bemærkningerne hertil.

3.1.2. Inden for den offentlige forvaltning

3.1.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1, stk. 5, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Det fremgår af § 4 a, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Dette skal fremgå af institutionens vedtægt.

Det fremgår desuden af § 5, stk. 9, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at for bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved institutionen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v., jf. dog § 4 a, stk. 2.

Det fremgår af § 14 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 29 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at en institution, der er omfattet af loven, i sit virke som selvejende institution skal være uafhængig, og institutionens midler må alene komme institutionens formål til gode.

3.1.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Der er i dag, jf. ovenfor, forskel på, hvorvidt statsfinansierede selvejende institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser er inden for eller uden for den offentlige forvaltning.

Institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Institutioner for erhvervsrettet uddannelse er ligeledes selvejende institutioner, men de er som udgangspunkt uden for den offentlige forvaltning. Dog er institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, herunder SOSU-skoler, eller som er et resultat af en sammenlægning/spaltning med selvejende institutioner, der tidligere var amtskommunale, inden for den offentlige forvaltning. Hertil kommer, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning er omfattet af bl.a. forvaltningsloven, offentlighedsloven og ombudsmandsloven. Dette indebærer, at elever og ansatte har en række partsrettigheder i forbindelse

med afgørelser, dvs. forpligtelser for institutionen, bl.a. partshøring, begrundelsespligt, klagevejledningspligt og overholdelse af de almindelige sagligheds- og lighedsgrundsætninger. Det er f.eks. i forbindelse med institutionens beslutninger om sanktion over for elever eller nægtet oprykning til næste klassetrin, afskedigelse af medarbejdere mv. Der er desuden adgang for alle, herunder f.eks. journalister, til at bede institutioner om aktindsigt, og institutionernes virksomhed er omfattet af ombudsmandens kompetence.

Selvejende institutioner uden for den offentlige forvaltning er ikke omfattet af bl.a. forvaltningsloven, offentlighedsloven og ombudsmandsloven, herunder således kravene til partshøring, begrundelse mv. Dog gælder forvaltningslovens inhabilitets- og tavshedspligtsreglerne for bestyrelser, lederen og andre ansatte. Endvidere kan visse af de forpligtelser, som følger af den offentligretlige lovgivning, være udstrakt til også at gælde for institutionerne uden for den offentlige forvaltning, f.eks. er det fastsat, at forvaltningsloven, herunder bestemmelserne om habilitet, partshøring, begrundelse og klagevejledning, gælder, når der træffes en afgørelse om iværksættelse af en sanktion i medfør af institutionens studie- og ordensregler på det gymnasiale område. Der er ikke adgang for alle, herunder f.eks. journalister, til at bede institutioner om aktindsigt, og institutionernes virksomhed er ikke omfattet af ombudsmandens kompetence.

Det fremgår af pkt. 2.5 i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 og af pkt. 2.0 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at ”[d]e nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov inden for den offentlige forvaltning.”

3.1.2.3.Den foreslåede ordning

I overensstemmelse med aftalerne, jf. ovenfor, foreslås det, at alle institutioner, der omfattes af en ny samlet institutionslov, bliver statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Det vil indebære, at bl.a. forvaltningsloven, offentlighedsloven, lov om offentligt ansattes ytringsfrihed og ombudsmandsloven vil gælde for alle institutionerne.

Der er i dag omkring 2/3 af de nuværende institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er uden for den offentlige forvaltning. De vil med det foreslåede ændre status.

Det vil skabe ens vilkår, så elever og medarbejdere på tværs af alle statsfinansierede selvejende institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser sikres de samme rettigheder. Det forhold, at institutionerne er inden for den offentlige forvaltning, vil således have betydning i forhold til bl.a. retssikkerhed for elever og medarbejdere.

Dertil vil der kunne anmodes om aktindsigt uden at være part i en sag, f.eks. vil journalister kunne anmode institutionen om aktindsigt.

Dertil vil institutionerne blive omfattet af Folketingets Ombudsmands kompetence, herunder f.eks. ved spørgsmål om ytringsfrihed for medarbejdere.

Det foreslåede om, at institutionerne skal virke uafhængigt, er en videreførelse af første led i § 14, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og første led i § 29, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Andet led i § 14, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andet led i § 29, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. om, at institutionens midler alene må komme institutionens formål til gode er videreført under den foreslåede bestemmelse i lovens § 6-2.

Der henvises til lovforslagets § 1-2 og bemærkningerne hertil.

3.1.3. Institutionsnavne

3.1.3.1. Gældende ret

Det følger af § 2, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og i § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren og fastsættes i vedtægten.

For så vidt angår lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., følger det af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 74 som fremsat, side 15, at ”med den foreslåede indsættelse af bestemmelsen i § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skal institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren

og fastsættes i institutionens vedtægt. Som følge af den foreslåede lempelse af kravet om ministeriets godkendelse af alle vedtægtsændringer, jf. forslagets § 4, nr. 1, foreslås tilføjet en bestemmelse i lovens § 1, hvorefter institutionens navn skal godkendes af ministeren og fastsættes i institutionens vedtægt efterfølgende. Efter gældende ret godkendes navnet på institutionen af ministeren i forbindelse med godkendelsen af en vedtægtsændring, idet vedtægten er det juridiske dokument, hvori institutionens navn fastsættes. Ministeriet påser ved godkendelsen af navn, at de almindelige krav til juridiske personers navne overholdes, herunder om at navnet ikke må kunne forveksles med navne på andre institutioner, foreninger, selskaber og lignende. Ministeriet vil således ikke efter gældende praksis godkende, at to institutioner har det samme navn, eller at institutionens navn er vildledende i forhold til institutionens aktiviteter. Institutionens navn vil ikke kunne ændres i Institutionsregisteret på ministeriets hjemmeside, før det er godkendt af ministeriet."

For så vidt angår lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse følger det, at af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2011-12, tillæg A, L 74 som fremsat, side 15, at "med den foreslåede indsættelse af et nyt stykke i bestemmelsen i § 2, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren og fastsættes i institutionens vedtægt. Som følge af den foreslåede lempelse af kravet om ministeriets godkendelse af alle vedtægtsændringer, jf. forslagets § 5, nr. 1, foreslås tilføjet en bestemmelse i lovens § 2, hvorefter institutionens navn skal godkendes af ministeren og fastsættes i institutionens vedtægt efterfølgende. Efter gældende ret godkendes navnet på institutionen af ministeren i forbindelse med godkendelsen af en vedtægtsændring, idet vedtægten er det juridiske dokument, hvori institutionens navn fastsættes. Ministeriet påser ved godkendelsen af navn, at de almindelige krav til juridiske personers navne overholdes, herunder om at navnet ikke må kunne forveksles med navne på andre institutioner, foreninger, selskaber og lignende. Ministeriet vil således ikke efter gældende praksis godkende, at to institutioner har det samme navn, eller at institutionens navn er vildledende i forhold til institutionens aktiviteter. Institutionens navn vil ikke kunne ændres i Institutionsregisteret på ministeriets hjemmeside, før det er godkendt af ministeriet."

Efter gældende praksis skal institutionsnavne være dækkende og retvisende i forhold til institutionens aktiviteter og stedlige placering. Denne vurdering sker med udgangspunkt både i institutionens primære udbud og lokation/lokationerne for institutionens udbud.

Efter gældende praksis er det ikke et krav, at institutionens navn skal være dansk, hvorfor et udenlandsk navn (f.eks. et tysk- eller engelskklingende navn) kan godkendes, hvis det har en særlig begrundelse, f.eks. i institutionens historie, og kan anses for dækkende og retvisende i forhold til institutionens aktiviteter.

3.1.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det følger af 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet pkt. 1.2, at "nye institutionsnavne skal ifølge gældende retningslinjer bl.a. være alment genkendelige samt dækkende og retvisende i forhold til den konkrete institutions aktiviteter og stedlige placering. I forbindelse med den forestående omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet er aftalepartierne enige om, at institutioner, der berøres af omlægningen og som i dag ikke lever op til gældende retningslinjer for nye institutionsnavne, skal have et nyt institutionsnavn, som efterlever gældende praksis.

Det er samtidig aftalepartiernes intention, at institutioner med historiske navne som fx "katedralskole" fortsat vil beholde disse navne. Det er børne- og undervisningsministeren, der endeligt godkender navnene.

Aftalepartierne er desuden enige om, at institutioner dertil kan vælge at have et udenlandsk navn (fx et engelsk- eller tyskklingende navn) som supplement til det danske navn. Det kan for eksempel være relevant for institutioner, der har samarbejdsskoler i udlandet eller udbyder IB-uddannelsen, og som derfor ønsker også at kunne kommunikere til et udenlandsk publikum.

Ovenstående regler om nye institutionsnavne bliver skrevet ind i en ny fælles institutionslov"

3.1.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der fremover skal fremgå af den foreslåede lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v., hvilke kriterier der skal være opfyldt for, at undervisningsministeren godkender navne og supplerende navne på institutioner.

Den foreslåede ordning vil medføre, at institutionens navn godkendes efter visse kriterier. Det gælder for alle institutioner, der vil være omfattet af den foreslåede lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. Det foreslås således, at navnene på alle institutioner omfattet af den foreslåede lov skal være på dansk.

Det foreslås endvidere, at navnet skal være alment genkendeligt, og at navnet skal være dækkende og retvisende i forhold til den konkrete institutions aktiviteter og stedlige placering, herunder må navnet ikke kunne forveksles med navne på andre institutioner, foreninger, selskaber eller lignende.

Det foreslås derudover, at historiske navneelementer – uanset ovenstående kriterier - kan indgå i institutionens navn.

Det foreslås også, at institutionens supplerende navn godkendes efter følgende kriterier, såsom at navnet kan være udenlandsk, skal være relevant i forhold til institutionens aktiviteter, alment kendt eller knyttet til institutionens historie og skal stå i en parentes efter institutionens navn.

For nærmere om regler om institutionsnavne henvises til lovforslagets §1-3 og bemærkningerne hertil.

3.1.4. Samlede virke

3.1.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionen i sit samlede virke under et og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner skal medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

Tilsvarende bestemmelse fremgår af § 1, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026.

3.1.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Bestemmelsen kom ind i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ved lov nr. 1746 af 27. december 2015 som vedrører indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.

Følgende fremgik af de almindelige bemærkninger til loven, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 59 som fremsat, side 13:

”Der er således ikke et eksplicit lovgrundlag i institutionslovgivningen, der forpligter en institution til at bidrage til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, der enten rækker udover institutionens aktuelle udbud, eller hvor de kan være til fordel for enkelte af de aktuelle udbud fremfor andre.

Af aftale af 24. februar 2014 om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser fremgår det af afsnit 9.7.1. om det statslige kvalitetstilsyn bl.a., at institutionernes forpligtelse til at bidrage til at opfylde reformmålene klart skal fremgå af institutionslovgivningen. Af aftale af 3. juni 2016 om styrkede gymnasiale uddannelser fremgår det, at det statslige kvalitetstilsyn med de gymnasiale uddannelser skal afspejle de retningsgivende mål (aftalen side 42).

Det foreslås derfor tydeliggjort i institutionslovgivningen om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. samt institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionerne ved opfyldelsen af deres uddannelsesformål også har en forpligtelse til inden for deres formål at medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål. Forpligtelsen gælder institutionens samlede virke, herunder også samarbejdet med andre uddannelsesinstitutioner.

De foreslåede bestemmelser tydeliggør, at bestyrelserne på de enkelte institutioner - udover at være forpligtet på de konkrete uddannelsesformål, som institutionen har - skal inddrage hensyn til, hvordan opfyldelsen af de konkrete uddannelsesformål sker henset til de nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, der er opstillet for de pågældende områder.

Det vil hermed tydeligt fremgå af lovgivningen, at bestyrelserne kan og skal inddrage de målsætninger, som er opstillet for uddannelsesområdet.

Det ændrer ikke ved, at institutionerne skal være uafhængige, dvs. at den enkelte institution skal indrette sin virksomhed alene med henblik på at varetage institutionens egne interesser til gavn for dens elever og kursister og, at den ikke må indgå i et styret fællesskab eller på anden måde være styret af uvedkommende eller udefrakommende interesser.

De foreslåede bestemmelser skal understrege, at institutionerne ved opfyldelsen af deres formål har en videregående forpligtelse end blot at gennemføre den enkelte uddannelse eller at optimere aktiviteterne i forhold til en bestemt uddannelse, men også er forpligtet på nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål. Det kunne f.eks. være 95 pct-målsætningen,

ambitionen om at bryde negativ social arv eller lignede. De enkelte institutioner er en del af et samlet uddannelsessystem, der skal være effektivt ikke alene for den enkelte institution på lokalt plan, men også på nationalt plan.

Beslutning om nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål er truffet ved politisk aftale og kræver inddragelse af respektive forligs-/aftaleparter for at kunne ændres."

3.1.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at bestemmelsen videreføres.

Der henvises til lovforslagets § 2-3, og bemærkningerne hertil.

3.1.5.Uddannelsessteder

3.1.5.1. Gældende ret

Af de almindelige bemærkninger til lovforslag L 157 om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale uddannelser af 31. marts 2021, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, spalte 1, side 13, som vedtaget ved lov nr. 880 af 21. juni 2021, fremgår følgende i forhold til definition af et afdelingsbegreb:

"På den baggrund anvendes begrebet afdeling i dette lovforslag i forbindelse med regulering af kapacitetsfastsættelse og elevfordeling. I lovforslaget forstås ved en afdeling, en afdeling af en offentlig uddannelsesinstitution med udbud af gymnasiale uddannelser, som en geografisk lokation, hvor institutionen har tilskudsudløsende uddannelses- eller undervisningsaktiviteter. En sådan afdeling er geografisk placeret på en eller flere matrikler, der kan identificeres som én fysisk undervisningshelhed, dvs. en lokation og dertilhørende bygninger mv., som er nødvendige for at gennemføre undervisningen. Dertilhørende bygninger mv. dækker fx over lejede lokaler, hvor dele af enhedens undervisningsaktivitet gennemføres. En afdeling har én hovedadresse, der udgøres af den adresse, der fremgår af Institutionsregistret."

3.1.5.2.Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 2.7 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, at der skal "fastlægges et entydigt afdelingsbegreb, som danner grundlag for en klar registrering af institutionernes underliggende uddannelsessteder til brug for bl.a. tilskudsadministration og statistik."

Der har i Undervisningsministeriet siden aftaleindgåelsen pågået et arbejde til afklaring og afgrænsning af et entydigt afdelingsbegreb, med henblik på at få skabt et begreb, der kan dække såvel regulering af kapacitetsfastsættelse og elevfordeling som bl.a. tilskudsadministration og statistik for institutioner, som udbyder uddannelser på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

3.1.5.3. Den foreslåede ordning

På ovennævnte baggrund foreslås følgende definition fremover:

”Et uddannelsessted er en geografisk lokation, hvor en uddannelsesinstitution udbyder uddannelser på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, og har tilskudsudløsende uddannelses- og undervisningsaktiviteter. Et uddannelsessted består af en eller flere matrikler, som er placeret i umiddelbar nærhed af hinanden, med dertilhørende bygninger m.v., som er nødvendige for at gennemføre de pågældende uddannelses- og undervisningsaktiviteter. Et uddannelsessted skal samlet kunne identificeres som én fysisk undervisningsenhed med én primæradresse, uanset antallet af matrikler, bygninger mv., eller uddannelser udbudt på lokationen. Uddannelsesstedets primæradresse udgøres af den adresse, der fremgår af Undervisningsministeriets register for uddannelsesinstitutioner og deres underliggende uddannelsessteder.”

Der er med den foreslåede definition tale om en tilrettet videreførelse af den definition af afdelinger, som fremgår af pkt. 3.1.2.4, side 13, i de almindelige bemærkninger til lovforslag L 157 om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser af 31. marts 2022, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, spalte 1, side 13, som blev vedtaget som lov nr. 880 af 21. juni 2022.

Justeringerne af definitionen består bl.a. af ændringer af terminologien vedrørende den underliggende enhed, således at betegnelsen ”afdeling” erstattes af betegnelsen ”uddannelsessted”, der blandt andet i højere grad afspejler den tiltænkte geografiske dimension, samt en udvidelse af de omfattede uddannelsesområder, således at begrebet dækker underliggende enheder af offentlige uddannelsesinstitutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Hertil kommer sproglig opstramning. De nævnte tilrettelser har ikke indvirkning på opgaver, processer, beregninger mv. knyttet til regulering af kapacitetsfastsættelse og elevfordeling.

Definitionen af uddannelsessted vil omfatte både gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser. ”Dertilhørende bygninger mv., som er nødvendige for

at gennemføre de pågældende uddannelses- og undervisningsaktiviteter" kan således omfatte for eksempel produktionslokaler, værksteder og staldbygninger samt lejede lokaler, hvor dele af uddannelsesstedets uddannelses- eller undervisningsaktiviteter gennemføres.

Begrebet "uddannelsessted" i ovennævnte definition vil ikke indebære krav til institutionen om en bestemt funktionel opdeling, organiseringsform eller et specifikt udbud eller uddannelsesområde.

Formålet med definitionen af uddannelsessteder er først og fremmest at kunne understøtte Undervisningsministeriets tilskudsadministration. Ligesom begrebet fortsat skal kunne understøtte i forbindelse med kapacitetsfastsættelse og elevfordeling/håndtering af ansøgere.

Hertil kommer understøttelse af en mere ensartet og korrekt registrering i Undervisningsministeriet af uddannelsesinstitutioner og deres underliggende uddannelsessteder samt stedligt at kunne placere, hvor elevernes undervisning- og uddannelsesaktiviteter finder sted til brug for netop tilskudsadministrationen, jf. ovenfor, styring og statistik.

Der er et stort og stigende behov på ministerområdet for styrkede data vedrørende institutionernes underliggende enheder. Institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet har over årene gradvist undergået en transformation, der blandt andet har medført mere komplekse organisatoriske strukturer, flere fusioner og større institutioner samt et stigende antal underliggende enheder.

Et centralt defineret begreb skal således gøre det muligt at foretage en konsistent og ensartet registrering i Undervisningsministeriets register over uddannelsesinstitutioner og deres geografisk afgrænsede uddannelsessteder og dernæst skabe betingelserne for en styrket og systematisk opgørelse, indberetning og fordeling af aktivitet på de specifikke uddannelsessteder i de øvrige relevante systemer, der anvender stamdata herfra.

Det er væsentligt for Undervisningsministeriet at have relevant og systemunderstøttet viden om og overblik over strukturen for så vidt angår de underliggende enheder på ungdomsuddannelsesområdet, herunder særligt hvor mange underliggende enheder, der er på ministeriets område, dvs. antallet af uddannelsessteder, samt hvor i landet den relevante aktivitet er placeret, dvs. elevernes indplaceringer på uddannelsesstederne.

For at Undervisningsministeriet mere specifikt kan understøtte og skabe viden og data om elever og uddannelser på et detaljeret underliggende niveau til brug for flere forskellige konkrete formål, herunder potentielt beregning og udbetaling af tilskud, styring og tilsyn samt statistik- og analyseproduktion, er det nødvendigt, at centrale data til ministeriel styring og governance, tilsynsaktiviteter, prøveplanlægning, optagelsesproces mv. i høj grad er i overensstemmelse med den lokale virkelighed. Samtidig skal data vedrørende institutionernes underliggende uddannelsessteder kunne understøtte ministeriets statistikproduktion, statistikindberetninger og statistikdata, samt ministeriets interne og eksterne analyseproduktion i forbindelse med blandt andet faste rapporter og større analyseprojekter, folketingsspørgsmål, politikudvikling, evaluering af politiske initiativer mv. Dertil har ministeriet en langsigtet målsætning om, at statstilskud til institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i højere grad vil kunne basere sig på og være beregnet på grundlag af indberettet tilskudsudløsende uddannelsesaktivitet fordelt på de underliggende uddannelsessteder.

En entydig og konsistent begrebsbrug, hvor definitionen af uddannelsessteder er tiltænkt så vidt muligt at gå på tværs af både uddannelsesområder, it-systemerne på ministerområdet og styringsmæssige, administrative og statistiske formål, vil kunne forbedre datakvaliteten, mulighederne for systemunderstøttelse samt give institutionerne større klarhed omkring registreringen af underliggende enheder og kravene til indberetning i forhold til disse.

Dertil vil en stringent definition af institutionernes underliggende uddannelsessteder også kunne styrke ministeriets håndhævelses- og sanktionsmuligheder i forbindelse med institutionernes indberetninger til Undervisningsministeriet.

En definition af uddannelsessteder vil således udgøre en effektiv ramme for registreringen af institutionernes uddannelsessteder samt institutionernes stedligt placerede indberetninger, men det forudsættes, at der foretages en efterfølgende implementering og oprydning i Undervisningsministeriets register for uddannelsesinstitutioner og deres underliggende uddannelsessteder samt de relevante systemer, der anvender data herfra.

Det bemærkes, at en række institutioner kun har et uddannelsessted. Beliggenheden af uddannelsesstedet vil dermed være sammenfaldende med institutionens beliggenhed. Institutionen har således ikke nogen underliggende enheder. For at sikre en ensartet it-understøttelse i sektoren vil alle

institutioner i Undervisningsministeriets register over uddannelsesinstitutioner og deres geografiske afgrænsede uddannelsessteder som minimum have tilknyttet ét uddannelsessted.

3.2. Rammer for institutionernes opgaver

3.2.1. Institutionernes opgaver med udbud af uddannelser m.v.

3.2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at loven omfatter institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Af bestemmelsens § 1, stk. 1, 2. pkt., fremgår, at institutionerne er selvejende og godkendt af børne- og undervisningsministeren til at give erhvervsrettet grund- og efteruddannelse, jf. dog § 4, stk. 1, 1. pkt., og efter aftale med et erhvervsakademi eller en professionshøjskole, der er sammenlagt med et erhvervsakademi, kan gennemføre erhvervsakademiuddannelser og efter- og videreuddannelser i tilknytning hertil, jf. kapitel 4 og 4 a i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og kapitel 3 a og 3 b i lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

Af bestemmelsens § 1, stk. 1, 3. pkt., fremgår, at institutionerne i særlige tilfælde kan give erhvervsrettet uddannelse på niveauet for mellemlange videregående uddannelser.

Af bestemmelsens § 1, stk. 1, 4. pkt., fremgår, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan udbyde adgangskurser, jf. lov om erhvervsuddannelser.

Af bestemmelsens § 1, stk. 1, 5. pkt., fremgår, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at udbyde valgfag for elever på 7.-9. klassetrin og varetage visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne og om at varetage 10.-klasseundervisning, jf. folkeskoleloven.

Af bestemmelsens § 1, stk. 1, 6. pkt., fremgår, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, kan indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om at udbyde praktiske undervisningsforløb til elever i juniormesterlæreordningen, jf. folkeskolelovens § 9 a.

Af bestemmelsens § 1, stk. 1, 7. pkt., fremgår, at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, endvidere kan indgå overenskomst med en skole om at tilrettelægge og varetage undervisning af skolens elever svarende til det, der er fastsat i folkeskolelovens § 22, stk. 8-10, jf. lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler.

Af bestemmelsens § 1, stk. 1, 8. pkt., fremgår, at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at en institution inden for den offentlige forvaltning også kan udbyde almengymnasial uddannelse.

Det fremgår af § 1, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutioner godkendt efter denne lov eller andre institutioner, der gennemfører grundforløb i henhold til lov om erhvervsuddannelser, kan godkendes af børne- og undervisningsministeren til at udbyde uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen. Det fremgår videre af bestemmelsen, at børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde kan pålægge en institution at etablere uddannelsen til merkantil studentereksamen eller uddannelsen til teknisk studentereksamen eller at optage et bestemt antal elever.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at loven omfatter institutioner, der er godkendt af børne- og undervisningsministeren til at udbyde og varetage uddannelsen til almen studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, gymnasial enkeltfagsundervisning (hf-enkeltfag) samt almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. Det fremgår videre af bestemmelsen, at private institutioner for gymnasial uddannelse ikke er omfattet af loven.

Det fremgår af § 1, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionerne af børne- og undervisningsministeren kan godkendes til at udbyde anden gymnasial ungdomsuddannelse og voksenuddannelse. Det fremgår videre af bestemmelsen, at ministeren kan fastsætte vilkår for godkendelsen.

3.2.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Af pkt. 2.7. i aftale om udmøntning af epx-aftalen: 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 fremgår bl.a., at en institutionsgodkendelse ikke automatisk medfører ret til at udbyde en eller flere uddannelser. Det beror på de enkelte uddannelsers lovgivning, hvorvidt en institution kan komme i betragtning til at udbyde uddannelsen.

Undervisningsministeriet finder, at bestemmelserne om udbud af de enkelte uddannelser og undervisning på den baggrund kan samles i lovene om uddannelser og undervisningen. Den nye fælles institutionslov vil derfor ikke skulle indeholde bestemmelser, der regulerer udbuddet af de enkelte uddannelser og den enkelte undervisning, men bestemmelser, der angiver den overordnede ramme for de opgaver, som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse vil kunne varetage med uddannelse og undervisning.

Undervisningsministeriet finder, at de gældende bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, om institutioner for erhvervsrettet uddannelses adgang til efter aftale med et erhvervsakademi eller en professionshøjskole, der er sammenlagt med et erhvervsakademi, at gennemføre erhvervsakademiuddannelser og efter- og videreuddannelser i tilknytning hertil, jf. kapitel 4 og 4 a i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og kapitel 3 a og 3 b i lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, ikke længere er relevante, hvorfor der ikke er behov for at videreføre disse.

Undervisningsministeriet finder, at de gældende bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse om adgang for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der har udbud af erhvervsuddannelser, til at indgå overenskomst med en kommunalbestyrelse om institutionens varetagelse for kommunalbestyrelsen af undervisning efter folkeskoleloven bør videreføres, men således, at det i den nye fælles institutionslov alene er angivet som en opgave, som institutionerne kan varetage, medens de nærmere rammer for opgaven, som hidtil, beror på folkeskolelovens bestemmelser herom. Det vil således fortsat skulle være kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for opgaveløsningen efter folkeskoleloven, og som er ansvarlig for,

at folkeskolelovens krav til indhold, varighed m.v. er opfyldt, og at undervisningen lever op til de rammer, der er fastlagt i den indgående overenskomst mellem institutionen og kommunalbestyrelsen om institutionens gennemførelse af undervisningen for kommunalbestyrelsen.

Undervisningsministeriet finder, at de gældende bestemmelser i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, om udbud af de gymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser bør flyttes til de pågældende uddannelseslove, jf. det samtidig fremsatte lovforslag [følgeforslaget].

Undervisningsministeriet finder, at der i den nye institutionslov bør fremgå, at institutionerne udover opgaver med udbud af uddannelser og undervisning også med udgangspunkt i deres udbud kan varetage videns- og formidlingsopgaver.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at der i en ny institutionslov bør fremgå, at en institution for ungdoms- og voksenuddannelse kan varetage opgaver med udlagt uddannelse og undervisning for andre institutioner, hvor det efter lovgivningen om den pågældende uddannelser og undervisning er muligt at udlægge uddannelse og undervisning. Endvidere bør det i en ny institutionslov fremgå, at institutionerne kan varetage opgaver med uddannelser eller undervisning i henhold til lovgivningen på en anden ministers område.

Undervisningsministeriet finder, at det vil være hensigtsmæssigt i den nye institutionslov med en samlet overordnet beskrivelse af de opgaver, som en institution for ungdoms- og voksenuddannelse kan varetage med uddannelse og undervisning.

3.2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i den nye institutionslov er en samlet overordnet beskrivelse af de opgaver, som en institution for ungdoms- og voksenuddannelse kan varetage med lovreguleret uddannelse og undervisning.

Det foreslås, at det i den nye institutionslov fremgår, at institutionens opgave er at udbyde uddannelser og undervisning på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med dens udbudsgodkendelser efter lovgivningen om de enkelte uddannelser eller den pågældende undervisning. Det

foreslås videre, at det tydeliggøres i loven, at institutionens opgaver også kan omfatte videns- og formidlingsopgaver med udgangspunkt i dens udbud af uddannelser og undervisning. Det vil bl.a. f.eks. kunne omfatte, at en institution varetager funktion som videnscenter.

Det foreslås videre, at en institutions opgaver kan omfatte varetagelse for en anden institution af udlagt uddannelse og undervisning på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med den anden institutions udbudsgodkendelser efter lovgivningen om de enkelte uddannelser eller den pågældende undervisning.

Det foreslås videre, at en institutions opgaver kan omfatte udbud af uddannelse eller undervisning i henhold til lovgivningen på en anden ministers område.

Endelig foreslås en videreførelse af gældende regler, hvorefter en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, efter overenskomst med en kommunalbestyrelse kan varetage opgaver med undervisning i henhold til folkeskoleloven. Der ændres med det foreslåede ikke på ansvarsfordelingen mellem institutionen, der udbyder erhvervsuddannelser, og kommunalbestyrelsen.

For nærmere om rammerne for institutionernes opgaver henvises til lovforslagets § 2-1 og § 2-2 og bemærkningerne hertil.

3.2.2. International Baccalaureate

3.2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 1 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at loven omfatter institutioner, der er godkendt af børne- og undervisningsministeren til at udbyde og varetage uddannelsen til almen studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, gymnasial enkeltfagsundervisning (hf-enkeltfag) samt almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. Private institutioner for gymnasial uddannelse er ikke omfattet af loven.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at institutionerne af børne- og undervisningsministeren kan godkendes til at udbyde anden gymnasial ungdomsuddannelse og voksenuddannelse. Ministeren kan fastsætte vilkår for godkendelsen.

Af bestemmelsens stk. 3. fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at de institutioner, der er nævnt i stk. 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).

Det fremgår af § 37 c i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at institutioner, der er godkendt til udbud af uddannelsen til merkantil studentereksamen eller uddannelsen til teknisk studentereksamen, jf. § 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).

Bestemmelserne, hvorefter børne- og undervisningsministeren kan godkende, at en institution udbyder uddannelsen til International Baccalaureate (IB), kom ind i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ved lov nr. 289 af 15. april 2009 vedrørende udvidelse af udbuddet af International Baccalaureate (IB). Loven udmøntede den i november 2008 indgåede politiske aftale om principperne for indplacering af International Baccalaureate (IB) i det danske uddannelsessystem. Aftalen er indgået mellem de daværende regeringspartier (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre. Aftalen er sidenhen suppleret med aftale om ny udbudsmodel for International Baccalaureate (IB) som led i reform af international rekruttering fra 20. november 2014.

Af § 69, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1106 af 12. september 2025, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fravige lovens bestemmelser om tilrettelæggelsen af det første år i en 3-årig uddannelse til teknisk eller almen studentereksamen, i tilfælde hvor en institution, der er godkendt til en sådan uddannelse, udbyder International Baccalaureate (ib), hvis det sker for at sikre, at elever på uddannelserne efter første år har mulighed for at fortsætte på andet år af uddannelsen eller at fortsætte deres uddannelse på International Baccalaureate (ib).

Det er således muligt efter lov om de gymnasiale uddannelser og på baggrund af en konkret vurdering at udbyde den særlige, danske 1-årige forberedelse til IB, pre-IB. Det gælder for institutioner med udbud af stx- og htx-uddannelserne, dog således, at 1.g og 1. htx kun kan tilrettelægges som pre-IB på institutioner, der også udbyder IB-uddannelsen, hvis indhold i væsentligt omfang er naturvidenskabeligt.

Muligheden omfatter ikke hhx-uddannelsen. Det skyldes, at hhx-uddannelsen i modsætning til htx-uddannelsen ikke har et naturvidenskabeligt indhold, og at uddannelsens første år derfor ikke kan tilrettelægges som pre-IB forløb, der både kan fungere som en mulig indgang til IB-uddannelsen og samtidig udgøre første år af hhx.

3.2.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Af bemærkningerne til lov nr. 289 af 15. april 2009 vedr. udvidelse af udbuddet af International Baccalaureate (IB), jf. Folketingstidende 2008-09, tillæg A, L 100, som fremsat, side 3059, følger det, at det i sin tid var vurderingen, at IB's profil med undervisning på engelsk og med en international placering i et globalt netværk af IB-skoler på gymnasialt niveau med særligt fokus på kvalificering til videregående uddannelser i udlandet kunne bidrage til at fremme realiseringen af intentionerne i den daværende regerings globaliseringsstrategi "Danmark i den globale økonomi" fra juni 2006.

Uddannelsen til International Baccalaureate (IB) er en toårig international, gymnasial ungdomsuddannelse, som i Danmark i dag udbydes på 13 offentlige gymnasier samt fire private gymnasier. Derudover har børne- og undervisningsministeren i december 2025 givet godkendelse til yderligere tre offentlige udbud, som er betinget af, at institutionerne modtager autorisation ved den internationale IB-organisation (IBO).

Uddannelsen foregår på engelsk, og IB-uddannelsen er ikke reguleret ved dansk lov. IB-skolerne godkendes enkeltvis af International Baccalaureate Organisation (IBO), som er IB-skolernes hovedorganisation beliggende i Geneve, Schweiz. Organisationen er en non-profit organisation, der akkrediterer de enkelte institutioner efter en bestemt fastlagt procedure og har ansvaret for uddannelsen, herunder fagrække, læreplaner, prøvekrav, lærerkompetencer, censur samt kvalitetssikring.

Det fremgår af en undersøgelse fra december 2024 foretaget af Epinion for Børne- og Undervisningsministeriet, at der i perioden fra 2012 til 2023 har været en stigning i antallet af IB-elever på ca. 120 procent, og at efterspørgslen efter IB forventes at stige med ca. 70 procent fra 2023 til 2033.

I IB-uddannelsen vælger eleverne seks fag inden for en række fagområder (sprog, naturvidenskab, kreative fag m.m.). Til sammenligning har eleverne på stx-uddannelsen mindst 13 fag og derudover ofte yderligere fag, f.eks. valgfag. IB-uddannelsen er således mere fokuseret på de enkelte fag.

Derudover omfatter uddannelsen en større skriftlig opgave, et videnskabsteoretisk og filosofisk fag samt en række mere praksisorienterede forløb med selvudvikling og projektstyring.

IB-uddannelsen afsluttes med skriftlige og mundtlige prøver med stor vægt på det skriftlige. Alle karakterer gives af et censorkorps udvalgt af IBO. Karakterer gives efter et IBO-karaktersystem, som bliver omregnet til dansk skala ved optagelse på de videregående uddannelser.

På de enkelte gymnasiale ungdomsuddannelsesinstitutioner foregår uddannelsen i IB-klasser adskilt fra de øvrige uddannelser, da det på grund af IB's fagstruktur og de særlige prøveformer ikke er muligt at etablere tværgående forløb med de øvrige ungdomsuddannelser.

IB-uddannelsen i Danmark på offentlige institutioner er hovedsageligt finansieret af offentlige midler. For de private institutioner for gymnasiale uddannelser er statstilskuddet suppleret af en egendækning. Mindstegrænsen for egendækning fastsættes på de årlige finanslove.

I Danmark er der med hjemmel i § 69, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1106 af 12. september 2025, etableret en særlig etårig indgang til IB-uddannelsen kaldet pre-IB. Det er en særlig tilrettelæggelse af 1.g i stx-uddannelsen og 1.g i htx-uddannelsen. Pre-IB er underlagt danske uddannelses- og institutionsregler og giver eleverne adgang til at fortsætte i den toårige IB-uddannelse, eller hvis de opfylder de almindelige danske optagelsesbetingelser, i 2. g på stx-uddannelsen eller htx-uddannelsen. Øvrige elever optages efter en konkret vurdering af rektor i henhold til fælles retningslinjer for IB-skolerne.

IB-uddannelsen imødekommer uddannelsesbehovet hos en særlig gruppe internationalt orienterede unge, som ellers ville have vanskeligheder ved at finde et relevant gymnasialt tilbud. Den er målrettet mod grupper af danske såvel som udenlandske elever, der har et særligt behov for en internationalt tilrettelagt uddannelse, herunder børn af arbejdskraft fra udlandet, som midlertidigt arbejder i Danmark, samt elever med dansk skolebaggrund, der allerede inden gymnasiestart forventer, at de skal til udlandet og fortsætte deres uddannelse.

3.2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på ovennævnte baggrund, at bestemmelserne videreføres, så undervisningsministeren også fremover kan godkende, at en institution udbyder uddannelsen til International Baccalaureate (IB).

Det vil således med det foreslåede også fremover være muligt efter konkret ansøgning at godkende institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere af de gymnasiale uddannelser, til udbud af IB-uddannelsen. Det gælder uddannelserne til stx (almen studentereksamen), hf (hf-eksamen), hhx (merkantil studentereksamen) og htx (teknisk studentereksamen).

Offentlige institutioner, der ikke er godkendt til at udbyde IB-uddannelsen, skal søge Undervisningsministeriet om godkendelse, hvis de ønsker at udbyde uddannelsen. En godkendelse vil være betinget af, at institutionerne også bliver godkendt af IBO.

Ved eventuelt kommende godkendelser af IB-uddannelsen vil der blandt andet blive lagt vægt på, at det nye udbud bidrager til geografisk spredning på landsplan, at det nye udbud understøtter udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft, at det nye udbud er økonomisk bæredygtigt, dvs. at det nye udbud ikke udtynder grundlaget for eksisterende IB-udbud i regionen.

Generelt vil det blive vurderet, om institutionen kan forvalte sit ansvar i forhold til de aktiviteter, som den i øvrigt udbyder.

Endvidere vil der blive lagt vægt på eventuelt samarbejde med nærliggende uddannelsesinstitutioner og internationalt orienterede virksomheder.

Det forudsættes, at undervisningen hovedsageligt skal foregå i Danmark.

Det bemærkes endeligt, at regionsrådene skal afgive begrundede indstillinger til undervisningsministeren om den stedlige placering i regionerne af nye IB-uddannelsessteder, jf. § 13-2.

Behovet for den samlede landsdækkende offentlige kapacitet for IB-uddannelser forventes at kunne dækkes af de nuværende 13 offentlige udbydere, sammenholdt med at børne- og undervisningsministeren i december 2025 har givet godkendelse til yderligere tre offentlige udbud, som er betinget af, at institutionerne modtager autorisation ved den internationale IB-organisation (IBO). Dertil kommer de private udbud, som for tiden ligger på fire institutioner.

En eventuel beslutning om godkendelse af flere end 16 offentlige udbydere forudsætter fornyet drøftelse i aftalekredsen, jf. aftale af 20. november 2014, jf. ovenfor.

Private gymnasier vil som i dag fortsat frit kunne udbyde IB-uddannelsen under hensyntagen til de regler, der gælder for oprettelse af private udbud af uddannelsen, samt den fornødne godkendelse fra IBO.

Der henvises til lovforslagets § 2-5 og bemærkningerne hertil.

Fsva. tilskud til IB henvises til lovforslagets § 7-2, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

3.2.3. Kostafdelinger
3.2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 4 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan godkende oprettelse af kostafdelinger ved institutioner for uddannelsen til almen studentereksamen, hvis der efter ministerens skøn er behov herfor. Nedlæggelse af kostafdelinger kan kun ske efter børne- og undervisningsministerens beslutning og efter høring af institutionens bestyrelse. På en kostafdeling med elever på uddannelsen til almen studentereksamen kan tillige optages kursister fra et hf-kursus tilknyttet samme institution.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om optagelsen og fordelingen af kostelever og om elevbetalingen for kostophold.

Bemyndigelsen i stk. 2 er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1360 af 11. december 2025 om optagelse af kostelever og om elevbetaling for kostophold ved institutioner for uddannelsen til studentereksamen.

Det fremgår endvidere af § 34, at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til de i § 4, stk. 1, nævnte kostafdelinger og fastsætter regler herom.

Bemyndigelsen er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. regler for optagelse på kostafdelinger ved institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. samt om egenbetaling for opholdsudgifter.

Det fremgår af § 18 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til kostafdelinger, hvis disse

1) drives af en institution godkendt efter loven eller af en anden selvejende institution og

2) er bolig for deltagere i tilskudsberettigede uddannelser.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at tilskud efter stk. 1 udgøres af taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte kostafdelings antal kostårselever og en takst pr. kostårselev. Taksterne pr. kostårselev fastsættes på de årlige finanslove for forskellige grupper af deltagere i uddannelse. Deltagere, der betaler fuld pris for benyttelse af kostafdelingen i henhold til regler fastsat efter stk. 2, indgår ikke i tilskudsberegningen. Der kan derudover ydes grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af kostårselever for forskellige grupper af deltagere efter stk. 3.

Bemyndigelsen i stk. 2 er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 984 af 27. juni 2025 om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. regler for optagelse på kostafdelinger ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt for betaling for kost og logi. Reglerne omfatter institutioner med kostafdelinger, der modtager tilskud efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Derudover fastlægger bekendtgørelsen kriterierne for optagelse af elever og lærlinge på kostafdelinger, herunder afstandskrav mellem bopæl og uddannelsessted og prioritering mellem ansøgere.

Fra 2026 er der sikret udvidet adgang til ophold på kostafdelingerne på institutioner for erhvervsrettet uddannelse i ferier og på helligdage for elever fra Færøerne og Grønland. Det er en tilskudsbetingelse, at elever og lærlinge med adresse på Færøerne og Grønland kan bo på kostafdeling i ferier og på helligdage bortset fra sommerferie i løbet af skoleåret. Det indebærer, at kostafdelinger, som har eleverne, for at være berettiget til tilskud, skal holde åbent for dem i de pågældende perioder, hvis eleverne har behov for at blive på kostafdelingen. Derudover opfordres kostafdelingerne til at give mulighed for overnatning i weekender efter behov. Ændringerne er indført som led i implementering af den politiske aftale om ”en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne” af 6. maj 2025.

Bemyndigelsen i stk. 4 er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v.

3.2.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser

De selvejende institutioner på ungdomsuddannelsesområdet har som formål at udbyde og varetage uddannelse på en række gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser. I tillæg hertil har institutionerne mulighed for efter ministerens godkendelse, at oprette kostafdelinger til indlogering af elever, som af geografiske eller f.eks. sociale grunde har svært ved at gennemføre en given uddannelse.

Der findes i dag ni offentlige almengymnasiale institutioner med en godkendt kostafdeling. Formålet med de gymnasiale kostafdelinger er at sikre uddannelsestilbud til elever fra områder uden uddannelsesdækning, f.eks. elever fra mindre øer. Desuden kan de almengymnasiale kostafdelinger understøtte fastholdelse af unge, der er personligt eller familiært udfordret. Det bemærkes, at flere af de gymnasiale kostafdelinger ligger på gymnasier, der udbyder IB, og hvor en del af eleverne således er børn af forældre bosiddende i udlandet. I 2023 udgjorde eleverne på Pre-IB og IB ca. 65 pct. af den samlede tilskudsudløsende aktivitet på de gymnasiale kostafdelinger.

Blandt institutioner for erhvervsrettet uddannelse findes der i dag 43 institutioner med godkendt kostafdeling, herunder Håndværkerskolehjemmet, jf. den foreslåede § 17-2. Her er formålet med kostafdelingen dels at tilbyde indkvartering til elever, der har langt til nærmeste udbud af den ønskede erhvervsuddannelse, dels af hjælpe frafaldstruede elever med at gennemføre deres erhvervsuddannelse ved at tilbyde dem mulighed for fællesskab med øvrige elever. Førstnævnte formål afspejler, at nogle erhvervsuddannelser udbydes meget få steder i landet, hvormed de erhvervsrettede kostafdelinger også understøtter en mere lige adgang til erhvervsuddannelse i hele landet.

Det bemærkes, at elever på erhvervsuddannelserne ofte opholder sig på kostafdelingerne i kortere skoleperioder grundet vekseluddannelsesprincippet, mens de almengymnasiale elever bor på kostafdelingen mere fast. Der er af samme årsag forskellig praksis for f.eks. weekendtilbud på tværs af institutioner for erhvervsrettet uddannelse og almene gymnasiale institutioner.

Der er i dag også en række forskelle i de fysiske og pædagogiske forhold på de forskellige former for kostafdelinger på institutioner med udbud af ungdomsuddannelse, da dette ikke er nærmere reguleret.

Det fremgår af pkt. 2.6. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at "[d]er foretages en harmonisering af vilkårene for oprettelse, optag og egenbetaling på kostafdelinger på tværs af det gymnasiale område, således, at elever på hhx, htx) og epx omfattes af de samme vilkår som elever på stx i dag. Det betyder, at reglerne for oprettelse af kostafdelinger harmoniseres, så børne- og undervisningsministeren kan godkende oprettelse af eventuelle nye kostafdelinger på alle institutioner, hvor der vurderes at være et begrundet og varigt behov. Børne- og undervisningsministeren får ligeledes mulighed for at fastsætte regler om kostafdelingers fysiske indretning og pædagogiske tilbud for at skabe mere lige vilkår og ensartethed på tværs af kostafdelinger. Endvidere bliver reglerne for egenbetaling på kostafdelinger harmoniseret på tværs af de gymnasiale uddannelser, så egenbetalingen fastsættes efter institutionens egen bestemmelser, mens elever under 18 år udløser statstilskud til nedsættelse af egenbetalingen.

Fremover vil alle elever på gymnasiale uddannelser stx, hhx (htx) og epx kunne optages med statstilskud på en kostafdeling, såfremt de bor mere end fem kvarters transporttid fra den nærmeste institution med den ønskede uddannelse eller er vurderet frafaldstruede."

3.2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at den eksisterende overordnede ramme for godkendelse af kostafdelinger videreføres for institutioner med udbud af såvel gymnasiale som erhvervsrettede udbud, herunder bemyndigelsen til at undervisningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til kostafdelingerne og betaling for ophold på kostafdelingerne, men at der som noget nyt indarbejdes en eksplicit forpligtelse for institutionerne til at sikre, at der er forsvarlige forhold for elever, lærlinge og kursister, herunder ordnede beboelsesforhold, opsyn og forplejning.

Selve harmoniseringen i forhold til adgangen til kostafdelingerne og i forhold til betalingen for ophold på kostafdelingerne for elever i de gymnasiale uddannelser vil blive udmøntet fra 2030 ved bekendtgørelse via den foreslåede videreførelse af bemyndigelsen hertil.

Der henvises til lovforslagets § 2-6 og bemærkninger hertil.

3.2.4. Administrative fællesskaber

3.2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 2 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at en institution efter aftale med en eller flere andre institutioner omfattet af § 1, stk. 1, og institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om maritime uddannelser, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at for institutionens aktiviteter omfattet af stk. 1 finder momskompensationsordningen efter § 36 tilsvarende anvendelse.

Tilsvarende fremgå det af § 33 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at en institution for erhvervsrettet uddannelse, jf. § 1, stk. 1, efter aftale med andre institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om maritime uddannelser, lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at for institutionens aktiviteter omfattet af stk. 1 finder momskompensationsordningen efter § 21 a tilsvarende anvendelse.

Bemyndigelserne er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1771 af 22. december 2016 om administrative fællesskaber mellem visse uddannelsesinstitutioner.

3.2.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser

De statsfinansierede selvejende institutioner kan i dag i henhold til gældende ret, jf. ovenfor, indgå i administrative fællesskaber med andre uddannelsesinstitutioner om varetagelse af en række administrative opgaver. Det drejer sig blandt andet om opgaver vedrørende tekniske støttefunktioner, økonomi, rejseadministration, indkøb, løn, personaleadministration, IT samt bygninger og service. Opgaver, der indeholder myndighedsudøvelse, kan ikke varetages af en anden institution og kan derfor ikke uddelegeres til et administrativt fællesskab.

3.2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at gældende ret videreføres.

For nærmere henvises til lovforslagets § 2-8, og § 9-2 og bemærkningerne hertil.

3.2.5. Indtægtsdækket virksomhed
3.2.5.1. Gældende ret

Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, generelle bestemmelser om institutionernes adgang til at gennemføre aktiviteter efter reglerne indtægtsdækket virksomhed.

Af forarbejderne til lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår det, at institutionerne vil kunne gennemføre aktiviteter i tilknytning til uddannelserne, blandt andet som indtægtsdækket virksomhed. Der henvises til det den 20. marts 2002 fremsatte lovforslag nr. L 179 Forslag til lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvor det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, jf. Folketingstidende 2001-02, 2. samling, tillæg A, side 4592.

Det fremgår videre af § 36 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionerne ved udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence. Det forudsættes således i bestemmelsen, at institutionerne kan udbyde kurser og anden aktivitet som indtægtsdækket virksomhed, uanset at loven ikke i øvrigt indeholder en bestemmelse herom.

Af forarbejderne til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår det, at institutionerne er omfattet af budgetvejledningens regler om indtægtsdækket virksomhed. Der henvises til det den 29. marts 2006 fremsatte lovforslag nr. L 183 Forslag til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvor det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 39, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 6087.

Det fremgår af § 4, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at uddannelsesinstitutionerne kan udbyde åben uddannelse som indtægtsdækket virksomhed uden tilskud efter denne lov til virksomheder eller lignende. Uddannelsesaktiviteten kan tilrettelægges efter aftale med den eller de pågældende virksomheder.

Det fremgår videre af § 4, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at uddannelsesinstitutionerne efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed frit kan udbyde efter- og videreuddannelse, der ikke er omfattet af denne lov eller anden lovgivning.

Det fremgår af pkt. 2.11.5.1. i Finansministeriets Budgetvejledning for 2021, at en statsfinansieret selvejende institution kan modtage tilskud fra staten samt modtage øvrige indtægter, herunder gennemføre aktiviteter efter reglerne i budgetvejledningens punkt 2.6.8 om indtægtsdækket virksomhed.

Institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse har på den baggrund adgang til at gennemføre uddannelser og anden aktivitet inden for rammerne af reglerne om indtægtsdækket virksomhed i lovgivningen, herunder budgetvejledningen.

Der er således i lovgivningen i en række tilfælde eksplicit fastsat aktiviteter, som skal eller kan gennemføres som indtægtsdækket virksomhed.

Det fremgår f.eks. af § 15, stk. 7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at institutionernes udbud erhvervsuddannelser til visse udenlandske deltagere sker som indtægtsdækket virksomhed. Videre fremgår det af § 15 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionerne i særlige tilfælde drive kollegievirksomhed som indtægtsdækket virksomhed.

Det fremgår videre f.eks. af § 3 i lov om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 6. februar 2017, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse kan udbyde uddannelser og særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i udlandet som indtægtsdækket virksomhed.

Det fremgår endvidere f.eks. af § 5, stk. 6, i lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1077 af 11. august 2023, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan udbyde særligt tilrettelagte forløb, herunder afklaringsforløb, supplerende undervisningstilbud og tilrettelæggelse som indtægtsdækket virksomhed.

3.2.5.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for institutionernes indtægtsdækkede virksomhed.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med én ny fælles institutionslov kan være hensigtsmæssigt i kapitlet om institutionernes opgaver at medtage en bestemmelse om indtægtsdækket virksomhed, så det fremgår af beskrivelsen i loven af de opgaver, som en institution kan varetage, at den kan gennemføre indtægtsdækket virksomhed inden for rammerne i budgetvejledningen og lovgivningen i øvrigt.

3.2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at de gældende rammer for institutionernes gennemførelse af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed videreføres. Den foreslåede ordning vil medføre, at institutionerne som hidtil kan gennemføre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed inden for rammerne i budgetvejledningen eller lovgivningen i øvrigt.

For nærmere om rammerne for institutionernes indtægtsdækkede virksomhed henvises til lovforslagets § 2-7 og bemærkningerne hertil.

3.3. Institutionernes ledelse

3.3.1. Standardvedtægt

3.3.1.1. Gældende ret

Det følger af § 2, stk. 4, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionens styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter. Ved institutionens oprettelse og ved etablering eller ophør af en institutions varetagelse af opgaven som voksenuddannelsescenter godkender børne- og undervisningsministeren institutionens vedtægtsbestemmelser, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægtens indhold, herunder i en af ministeren udstedt standardvedtægt.

Institutionens vedtægt skal, jf. § 2, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens godkendelse, jf. § 2, stk. 4, 2. pkt., og § 4, stk. 2, 2. pkt., og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Endvidere følger det af § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionernes styrelse reguleres i en vedtægt, som institutionens bestyrelse fastsætter. Det følger af § 1, stk. 7, at institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med datoerne for bestyrelsens vedtagelse, børne- og undervisningsministerens fastsættelse, jf. § 3, stk. 1, 2. pkt. (ny institution oprettet af børne- og undervisningsministeren), eller godkendelse, jf. § 3, stk. 3, 3. pkt. (privat institution for gymnasial uddannelses overgang til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning), § 6, stk. 2, 5. pkt. (spaltning), og § 7, stk. 2 (sammenlægning), og offentliggørelsen på hjemmesiden. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen. Det følger af § 3, stk. 2, at ministeren for institutioner, der er omfattet af loven, kan fastsætte regler om vedtægternes indhold i en af ministeren udstedt standardvedtægt.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om vedtægternes indhold i en af ministeren udstedt standardvedtægt er for institutioner for erhvervsrettet uddannelse udmøntet ved bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og for institutioner

for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse ved bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Begge bekendtgørelser foreskriver, at vedtægten indeholder meget detaljerede regler (om f.eks. bestyrelsens opgaver og ansvar, om bestyrelsens arbejdsform, om forretningsorden og interne procedurer, om kompetence mellem bestyrelse og leder, om økonomistyring og revision samt – hvor dette er relevant – om indgåede aftaler om varetagelse af nærmere bestemte administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner), herunder i betydeligt omfang ufravigelig regulering, inklusive gentagelse af lovregler.

3.3.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Ministeriet anerkender den aktuelle, meget udførlige standardvedtægts værdi som let tilgængelig genvej for praktikere til information om gældende regler og som praktisk legitimationsdokument i institutionens interaktion med omverdenen, f.eks. i forbindelse med bankforretninger.

Det er dog samtidig ministeriets opfattelse, at jo mindre vedtægten reproducerer lovbestemmelser, des sjældnere vil der alt andet lige være behov for at ændre vedtægten, og des mindre er risikoen for, at vedtægten bliver en kilde til misforstået retsanvendelse pga. forældede regler. Dertil kommer, at dobbeltregulering generelt bør undgås.

Ministeriet finder på den baggrund, at en retstilstand, hvor vedtægten udelukkende indeholder lokal, institutionsspecifik regulering, og hvor praktikerens behov for hurtigt overblik over den almindelige institutionsretlige regulering opfyldes ved en ministeriel vejledning af nogenlunde samme detaljeringsgrad som den gældende standardvedtægts citering af gældende lovregler og øvrige ufravigelige bestemmelser, vil være den mest formålstjenlige løsning. Vejledningen vil herunder kunne indeholde afsnit, som i overskuelig form behandler de spørgsmål af relevans for institutionens interaktion med omverdenen, som vedtægten hidtil har bidraget til den praktiske håndtering af.

3.3.1.3. Den foreslåede ordning

Ministeriet foreslår, at indholdet af institutionens vedtægt fremover, bortset fra de praktisk fornødne identifikationsoplysninger (normalt institutionens navn og cvr-nr.), udelukkende bør udgøres af lokal regulering i form af institutionsspecifikke regler om bestyrelsens sammensætning.

De lovbestemmelser, som hidtil har været inkorporeret i standardvedtægten, foreslås videreført i stort set uændret skikkelse, mens den obligatoriske institutionsretlige regulering, som i dag alene fremgår af standardvedtægten,

omskrives til lovbestemmelser af helt overvejende identisk indhold eller vil fremgå som præciserende bemærkningsstof til denne lov.

Der henvises til lovforslagets §§ 4-1 og 4-2 og bemærkningerne hertil.

3.3.2. Bestyrelsens sammensætning og størrelse

3.3.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 16 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionen ledes af en bestyrelse.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at bestyrelsen består af 6-10 medlemmer, jf. dog stk. 8. Flertallet af medlemmer skal være udefrakommende, primært fra den enkelte institutions lokalområde. Bestyrelsernes funktionsperiode er på 4 år og følger normalt valgperioden for kommuner.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal have kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke. 1 medlem udpeges af kommunalbestyrelserne i regionen i forening. De øvrige udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og skal tilsammen have erfaring med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. I bestyrelserne for institutioner for uddannelsen til almen studentereksamen, institutioner for uddannelsen til 2-årig uddannelse til almen studentereksamen og institutioner for uddannelsen til hf-eksamen skal der være udefrakommende medlemmer, der har erfaring fra erhvervsliv, grundskolesektor og den videregående uddannelsessektor. I bestyrelsen for et voksenuddannelsescenter skal der tillige være 1 udefrakommende medlem, der har erfaring fra erhvervsskolesektoren.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at af og blandt institutionens medarbejdere udpeges 2 medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene har stemmeret. Institutionens elevråd eller kursistråd udpeger 2 medlemmer til bestyrelsen, af hvilke det ene har stemmeret. Eleven eller kursisten, der har stemmeret, skal være myndig. Medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Af bestemmelsens stk. 5 fremgår det, at bestyrelsen vælger en formand blandt de udefrakommende medlemmer.

Af bestemmelsens stk. 6 fremgår det, at der kan ydes vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret, efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Af bestemmelsens stk. 7 fremgår det, at institutionens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Af bestemmelsens stk. 8 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde kan tillade, at bestyrelsen består af mere end 10 medlemmer. Ved institutionssammenlægninger, i hvilke en institution for erhvervsrettet uddannelse indgår, og som godkendes efter denne lov, består bestyrelsen i den fortsættende institution af 6-12 medlemmer. I en overgangsperiode på 4-8 år kan børne- og undervisningsministeren tillade, at den fortsættende institution kan have mere end 12 medlemmer.

Det fremgår af § 17 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at følgende personer ikke kan være medlemmer af bestyrelsen: 1) Personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen. 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen. 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme til institutionen. 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang, finder stk. 1, nr. 1-4, ikke anvendelse. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler herom.

Bemyndigelsen er udmøntet ved § 21 i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Det fremgår af § 5 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionen ledes af en bestyrelse.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at bestyrelsen består af 6-12 medlemmer. Børne- og undervisningsministeren kan dog tillade, at bestyrelsen

består af flere end 12 medlemmer, jf. stk. 10. Bestyrelsen sammensættes således, at flertallet af stemmeberettigede medlemmer er udefrakommende, primært fra institutionens lokalområde. Bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, der er udefrakommende.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at bestyrelsens medlemmer tilsammen skal bidrage til at fremme institutionens strategiske virke med deres erfaring og faglige indsigt i uddannelse og i arbejdsmarkedets behov for uddannelserne.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og at de tilsammen skal have relevant erhvervserfaring i forhold til institutionens virkefelt og erfaring med ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. En eller flere kommunalbestyrelser i forening udpeger 1 medlem til bestyrelsen. De medlemmer, der udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, skal være ligeligt repræsenteret i bestyrelsen.

Af bestemmelsens stk. 5 fremgår det, at 2 medlemmer udpeges af og blandt medarbejderne ved institutionen, hvoraf 1 har stemmeret. Elevrådet, jf. § 35, udpeger 2 medlemmer, hvoraf 1 har stemmeret. Eleven, der har stemmeret, skal være myndig. Medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Af bestemmelsens stk. 6 fremgår det, at institutionens leder er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Af bestemmelsens stk. 7 fremgår det, at følgende personer ikke kan være medlemmer af bestyrelsen: 1) Personer der udlejer ejendomme m.m. til institutionen. 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen. 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der er omfattet af nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2. 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der er omfattet af nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2.

Af bestemmelsen stk. 8 fremgår det, at hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang, finder stk. 7, nr. 1-4, ikke anvendelse. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler herom.

Bemyndigelsen er udmøntet ved § 21 i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v.

Af bestemmelsens stk. 9 fremgår det, at for bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved institutionen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v., jf. dog § 4 a, stk. 2.

Af bestemmelsens stk. 10 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren i særlige tilfælde kan tillade fravigelse fra bestemmelserne i stk. 2 og 4, herunder i forbindelse med sammenlægning af institutioner.

Der er i gældende ret ikke eksplicitte lovbestemmelser vedr. bestyrelsernes mulighed for selvsupplering. Af bemærkningerne til § 16 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. Folketingstidende 2005/2006, tillæg A, L 183 som fremsat den 29. marts 2026, side 6080, 2. spalte, og § 5 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, Folketingstidende 2005/2006, tillæg A, jf. L 184 som fremsat den 29. marts 2006, side 6110, 2. spalte, fremgår i forhold til selvsupplering følgende: ”Herudover forslås det, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om bestyrelsens nedsættelse og organisering m.v. i form af en bindende standardvedtægt. Selvsupplering vil kunne finde anvendelse i et vist omfang, hvis dette fremgår af vedtægten. Funktionsperioden foreslås at være på 4 år og vil normalt skulle følge valgperioden for kommuner, og genudpegning kan kun finde sted én gang for så vidt angår bestyrelsesmedlemmer, der er valgt ved selvsupplering.”

3.3.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 2.2 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, at ”[d]er er med et nyt uddannelses- og institutionslandskab og én samlet institutionslov, hvor alle institutioner får mulighed for at blive godkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser, behov for fælles regler for bestyrelsessammensætning. De nye regler skal understøtte, at bestyrelsen har kompetencen inden for institutionens uddannelsesudbud samt repræsenterer perspektiver fra aftagere af institutionens elever og kursister.”

Det fremgår endvidere, at ”[a]rbejdsmarkedets parter skal i særlig grad udpege medlemmer til bestyrelser for institutioner med væsentlig aktivitet inden for erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser, da disse uddannelser uddanner direkte til arbejdsmarkedet, og viden om arbejdsmar-

kedets behov derfor er særlig relevant her. Antallet af bestyrelsesmedlemmer udpeget af arbejdsmarkedets parter skal afspejle institutionens uddannelsesudbud forholdsmæssigt med udgangspunkt i andelen af årselever på erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser ud af institutionens samlede antal årselever".

Det fremgår af tabel 1 i pkt. 2.2 i delaftalen, at hvis andelen af årselever på eud og amu ud af institutionens samlede aktivitet udgør 0 pct – 5. pct., så skal ingen medlemmer være udpeget af arbejdsmarkedets parter. Hvis andelen er 5 pct til 25 pct, så skal 2 medlemmer være udpeget af arbejdsmarkedets parter. Er andelen mellem 25 pct. til 50 pct., så skal 4 medlemmer være udpeget af arbejdsmarkedets parter. Er andelen af årselever på eud og amu ud af institutionens samlede aktivitet større end 50 pct, så skal 4-6 medlemmer udpeges af arbejdsmarkedets parter.

Det fremgår desuden af aftalen, at "[g]ældende undtagelser for bestyrelsessammensætningen på landbrugsskoler og SOSU-skoler videreføres.

Der er i tabel 2 i pkt. 2.2 i delaftalen fastsat følgende hovedregler om bestyrelsessammensætning i en ny institutionslov:

Bestyrelsens samlede størrelse fastsættes til minimum 6 og maksimum 12 medlemmer med stemmeret. Heraf skal 2 være elever (1 med stemmeret), 2 være medarbejdere (1 med stemmeret) og 1 medlem udpeges af en eller flere kommunalbestyrelser i forening eller af regionen. Repræsentation af arbejdsmarkedets parter afhænger af institutionens uddannelsesudbud, jf. ovenfor. Der indføres desuden krav om et bestyrelsesmedlem fra de videregående uddannelser på alle institutioner. Et mindretal af de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer kan udpeges ved selvsupplering, 0-4 medlemmer. Der vil være krav om erfaring fra grundskolesektoren. Flertallet af medlemmer skal være udefrakommende. Bestyrelsen vælger en formand blandt de udefrakommende medlemmer.

Ligesom det fremgår, at "[i] forbindelse med sammenlægning eller spaltning videreføres gældende regler, så der i en overgangsperiode kan godkendes fravigelse fra regler om loft for antallet af bestyrelsesmedlemmer samt regler om bestyrelsens sammensætning, herunder antallet af partsudpegede medlemmer."

Bestyrelsesforeningerne har udtrykt ønske om muligheden for at fjerne begrænsningen på udpegningsperioden for selvsupplerende medlemmer. Undervisningsministeriet ser ingen grund til at opretholde den gældende begrænsning.

3.3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at reglerne for bestyrelsessammensætning implementeres i overensstemmelse med pkt. 2.2. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Den gældende begrænsning på udpegningsperioden for selvsupplerende medlemmer til institutionernes bestyrelser foreslås ikke videreført.

Der henvises til lovforslagets § 3-6 - §3-15 og bemærkningerne hertil.

3.3.3. Styrkelse af bestyrelserne - bestyrelsesuddannelse

3.3.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 5 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer som dem, bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelse skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen.

Bestemmelsen blev indsat ved lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ved lov nr. 547 af 7. maj 2019 vedrørende styrkede erhvervsuddannelser, mere praksisfaglighed i grundskolen, uddannelsesparathedsvurdering til alle ungdomsuddannelser m.v.

Bemyndigelsen i § 5, stk. 2, har ikke været udmøntet.

Undervisningsministeriet har i stedet udarbejdet en vejledning om bestyrelseskursus samt vejledende kompetenceprofiler.

Hensigten med et bestyrelseskursus er at give et overordnet indblik i og forståelse for institutionens økonomiske og juridiske rammer med henblik

på at klæde udefrakommende bestyrelsesmedlemmer på til at varetage deres arbejde.

Formålet med de vejledende kompetenceprofiler er at uddybe lovbestemte kompetencekrav og beskrive øvrige relevante kompetencer i en bestyrelse med henblik på at understøtte bestyrelser og de indstillingsberettigede parter i udpegningen af nye eksterne bestyrelsesmedlemmer og vejlede om opkvalificeringen af allerede tiltrådte bestyrelsesmedlemmer. Det gælder både, når en bestyrelse udpeges og ved vakancer i løbet af en funktionsperiode. Kompetenceprofilerne bidrager kort sagt til at kvalificere udvælgelsen af medlemmer til institutionernes bestyrelser og opkvalificeringen af de fungerende bestyrelsesmedlemmer.

Udefrakommende bestyrelsesmedlemmer på institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse har efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, ikke været underlagt tilsvarende krav.

3.3.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 2.3 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at institutionerne skal have professionelle og effektive bestyrelser inden for institutionernes uddannelsesudbud. Aftalepartierne er på den baggrund blevet enige om, at gældende regler for institutioner for erhvervsrettet uddannelse vedrørende krav om bestyrelsesuddannelse skal gælde alle institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser.

3.3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at de gældende regler fra lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse videreføres, således at der fremover for udefrakommende bestyrelsesmedlemmer ved institutioner omfattet af lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. vil være krav om gennemførsel af kort bestyrelsesuddannelse, såfremt de ikke har tilsvarende kompetencer andetsteds fra. Bestyrelsen får ligeledes adgang til at give medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse.

For nærmere henvises til lovforslagets § 3-16 og bemærkningerne hertil.

3.3.4. Styrkelse af bestyrelserne – bestyrelsesvederlag

3.3.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 16, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at der kan ydes vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret, efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Det fremgår af § 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionen kan yde bestyrelsen særskilt vederlag efter nærmere regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Bemyndigelserne er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 826 af 28. april 2021 om særskilt vederlæggelse af bestyrelsesmedlemmer ved visse uddannelsesinstitutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område.

Bekendtgørelsen fastsætter de rammer, inden for hvilke bl.a. institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. pr. kalenderår kan yde særskilt vederlag til bestyrelsesmedlemmer.

Det fremgår bekendtgørelsens bilag 1, at beløbsstørrelserne for vederlagene for institutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og beløbsstørrelserne for vederlagene for institutioner omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er fastsat forskelligt.

Endvidere følger det af § 13, stk. 2, i A-standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt af § 13, stk. 2, i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og § 13, stk. 2, i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at , at bestyrelsesmedlemmernes rejseudgifter og øvrige udgifter i forbindelse med hvervet afholdes af institutionen efter reglerne om godtgørelse af udgifter ved tjenesterejser

i staten. De regler, hvortil der henvises, fremgår af Finansministeriets cirkulære om tjenesterejseaftalen, jf. cirkulære nr. 9002 af 31. januar 2023.

3.3.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 2.3 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at institutionerne skal have professionelle og effektive bestyrelser inden for institutionernes uddannelsesudbud. Aftalepartierne er på den baggrund blevet enige om, at gældende regler vedrørende beløbsgrænserne for bestyrelsesvederlaget skal harmoniseres til samme niveau, som der i dag gælder for institutioner for erhvervsrettet uddannelse med henblik på at understøtte, at institutionerne kan tiltrække bestyrelsesmedlemmer med de rette kompetencer.

3.3.4.3. Den foreslåede ordning

Bemyndigelsen til, at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om, at institutionen kan yde bestyrelsens særskilt vederlag, foreslås derfor videreført.

I forbindelse med bekendtgørelsesopfølgningen vil beløbsstørrelserne for bestyrelsesvederlaget blive harmoniseret.

Gældende regler for godtgørelse af rimelige rejseudgifter og øvrige udgifter i forbindelse med hvervet foreslås videreført.

For nærmere henvises til lovforslagets § 3-17 og bemærkningerne hertil.

3.3.5. Bestyrelsens ansvar og opgaver

3.3.5.1. Gældende ret

De gældende regler om bestyrelsens opgaver og ansvar fremgår dels direkte af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen har den overordnede ledelse af institutionen, dels af de standardvedtægter, hvis indhold er reguleret i bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Reglerne indebærer samlet, at bestyrelsen har det overordnede ansvar for institutionens strategiske, økonomiske og organisatoriske ledelse samt for institutionens drift og økonomistyring. Reglerne fastlægger endvidere nærmere krav til bestyrelsens arbejde, beslutningsprocedurer, forretningsorden og offentlighed omkring bestyrelsens virksomhed.

Det følger af § 18, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 7, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen har den overordnede ledelse af institutionen.

Det følger af § 7, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen fastlægger institutionens overordnede målsætning og strategi for institutionens aktiviteter og uddannelser og godkender budget og regnskab.

Endvidere følger det af § 7, stk. 2, i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og § 7, stk. 2, i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, at bestyrelsen efter indstilling fra institutionens leder fastlægger institutionens målsætning og strategi for uddannelserne og de tilknyttede aktiviteter på kort og på langt sigt samt godkender budget og regnskab og de årlige programmer for institutionens virksomhed.

Efter § 19, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 9, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ansætter og afskediger bestyrelsen institutionens leder og godkender efter indstilling fra lederen ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale.

Det følger af § 19, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 9, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for lederens virksomhed og bemyndige lederen til i et nærmere bestemt omfang at udøve beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

Efter § 19, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 9, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse træffes beslutning om suspension af medarbejdere, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål af institutionens bestyrelse.

Det følger af § 18, 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 7, stk. 1, 2. pkt., i lov om

institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke.

Det følger af § 12, stk. 1, i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning, standardvedtægten for voksenuddannelsescentre og A-standardvedtægten for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen blandt de udefrakommende medlemmer vælger en formand og kan vælge en næstformand, og af standardvedtægternes § 12, stk. 2, 1. pkt., i, at formanden og i dennes fravær næstformanden (hvis der er en sådan) indkalder til og leder bestyrelsens møder.

Der afholdes mindst 4 møder årligt, og møde skal endvidere afholdes, når mindst 2 bestyrelsesmedlemmer fremsætter krav herom, jf. standardvedtægternes 12, stk. 2, 2. pkt.

Ifølge standardvedtægternes § 12, stk. 3, 1. pkt., er bestyrelsen beslutningsdygtig, når mindst halvdelen af de stemmeberettigede medlemmer er til stede, og afgørelser træffes ved simpel stemmeflerhed.

Det følger af standardvedtægternes § 12, stk. 3, 2. pkt., at afgørelser træffes ved simpel stemmeflerhed, og at det i tilfælde af stemmelighed er formandens stemme – og i dennes fravær næstformandens stemme, hvis bestyrelsen har en næstformand – som er afgørende.

Efter standardvedtægternes § 12, stk. 4, kræves til beslutning om ændring af vedtægten, om køb, salg eller pantsætning af fast ejendom og om sammenlægning eller spaltning, at mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer stemmer herfor.

Videre følger det af standardvedtægternes § 12, stk. 5, at bestyrelsens beslutninger optages i et referat, der underskrives af samtlige bestyrelsesmedlemmer, og at et bestyrelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening ført til referat.

Efter standardvedtægternes § 12, stk. 6, skal bestyrelsens mødemateriale, herunder dagsordener og referater, gøres offentligt tilgængelige på institutionens hjemmeside. Sager, dokumenter og oplysninger, der er omfattet af lovgivningens bestemmelser om tavshedspligt, må dog ikke offentliggøres, og personsager og sager, hvori der indgår oplysninger om kontraktforhandlinger med private eller tilsvarende forhandlinger med offentlige samarbejdspartnere, kan undtages fra offentliggørelse, hvis det på grund af sagens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt findes nødvendigt.

Det følger af standardvedtægternes § 14, stk. 1, at bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke. Forretningsordenen skal som minimum fast-

lægge retningslinjer for arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og institutionens leder, procedurer for institutionens administration, regnskabsfunktion, interne kontrol, it, organisering og budgettering samt institutionens løn- og personalepolitik. Endvidere skal forretningsordenen fastlægge procedurer for fremskaffelse af oplysninger, der er nødvendige for opfyldelse af bestyrelsens opgaver, for bestyrelsens drøftelser om bestyrelsens kompetenceprofil og for opfølgning på planer, interne og eksterne evalueringer, rapporter om institutionens uddannelsesresultater, budgetter, rapporter om institutionens likviditet, aktivitetsudvikling, finansieringsforhold og pengestrømme m.v. Ligeledes skal forretningsordenen fastlægge procedurer for og indhold af revisionsprotokol m.v., for gennemgang af perioderegnskaber og lignende i løbet af regnskabsåret og herunder vurdering af budgettet og afvigelser herfra samt for fremskaffelse af det nødvendige grundlag for revision.

Nedsætter bestyrelsen et forretningsudvalg. skal rammerne for forretningsudvalgets nedsættelse, sammensætning og funktion fastlægges i forretningsordenen, jf. standardvedtægternes § 14, stk. 2, 1. pkt. Ifølge § 14, stk. 2, 2.-pkt., kan forretningsudvalget ikke tillægges beslutningskompetence i spørgsmål, der henhører under bestyrelsens kompetence.

Ifølge standardvedtægternes § 14, stk. 3, kan bestyrelsen bemyndige lederen til i et nærmere fastlagt omfang og under bestyrelsens ansvar at udøve de beføjelser, der er tillagt bestyrelsen, medmindre der er tale om konkrete handlepligter og lignende for bestyrelsen.

Det følger af § 16, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 6 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionen kan yde bestyrelsen særligt vederlag efter nærmere regler fastsat af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren. Endvidere afholdes bestyrelsesmedlemmernes rejseudgifter og øvrige udgifter i forbindelse med hvervet af institutionen efter reglerne om godtgørelse af udgifter ved tjenesterejser i staten, jf. standardvedtægternes § 13, stk. 2.

3.3.5.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Undervisningsministeriet finder, at den gældende regulering på området helt overvejende er fyldestgørende og bør videreføres med samme hovedindhold som i dag, men at reglerne rettelig bør samles i lovteksten, frem for som i dag at være fordelt mellem lovtekst og standardvedtægter. Dette styrker for det første overblikket over retstilstanden og forhindrer for det andet, at vedtægterne bliver kilde til forældet ret, jf. også bemærkningerne til pkt. [om vedtægter].

3.3.5.3. Den foreslåede ordning

Ministeriet foreslår, at den gældende regulering videreføres med helt overvejende identisk indhold, men samles i loven i stedet for som i dag at være fordelt mellem lovtekst og standardvedtægter.

De lovbestemmelser, som hidtil har været inkorporeret i standardvedtægten, foreslås således videreført i stort set uændret skikkelse, mens den obligatoriske institutionsretlige regulering, som i dag alene fremgår af standardvedtægten, omskrives til lovbestemmelser af helt overvejende identisk indhold eller vil fremgå som præciserende bemærkningsstof til denne lov.

Der henvises til lovforslagets §§ x -x og bemærkningerne hertil.

3.3.6. Institutionens leder

3.3.6.1. Gældende ret

Det fremgår af § 24 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionens leder har den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at institutionens leder påser, 1) at uddannelserne gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, 2) at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige, 3) at det af bestyrelsen godkendte budget overholdes, og 4) at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

Det fremgår af § 13 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionens daglige ledelse varetages af en leder, der påser, 1) at uddannelserne gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, 2) at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige, 3) at det af bestyrelsen godkendte budget overholdes, og 4) at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at lederen afgiver forslag til program for institutionens virksomhed i det kommende år til bestyrelsen.

3.3.6.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Lederen af de selvejende institutioner omfattet af hhv. lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse varetager i dag den daglige

ledelse og har ansvaret for, at den daglige drift er forsvarlig og i overensstemmelse med gældende regler og vilkår og med bestyrelsens retningslinjer og beslutninger. Lederen er ligeledes forpligtet til at underrette bestyrelsen om forhold af betydning for bestyrelsens varetagelse af deres ansvar for institutionen.

3.3.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at bestemmelserne om institutionens leder i justeret form videreføres.

For nærmere henvises til lovforslagets § 3-18 og bemærkningerne hertil.

3.3.7. Undervisningskompetence

3.3.7.1. Gældende ret

Det fremgår af § 25 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at lederen af en institution, der udbyder uddannelsen til almen studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for den pågældende uddannelses fagrække, jf. dog stk. 3.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at hvis en leder ikke har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, skal undervisningen til almen studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, jf. dog stk. 3.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at ledere af voksenuddannelsescentre, der udbyder uddannelsen til hf-eksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen samt hf-enkeltfag, og som er ansat før den 1. august 2004, ikke er omfattet af kravene i stk. 1 og 2 om undervisningskompetence.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2005-06, 1. samling, tillæg A, side 6082, spalte 2, at "[b]estemmelsen skal ses i lyset af bestemmelsen i § 6, der åbner mulighed for, at statslige selvejende uddannelsesinstitutioner kan sammenlægges med andre uddannelsesinstitutioner med den foreslåede indsættelse". Med udgangspunkt heri har det generelt været antaget, at stk. 2 om muligheden for at organisere den almengymnasiale undervisning i en afdeling under ledelse af én, der har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, hvis institutionens leder ikke har

det, alene tilkommer institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., der er et resultat af en sammenlægning.

Der gælder ikke et tilsvarende kompetencekrav for ledere af en institution omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der udbyder uddannelsen til merkantil studentereksamen eller uddannelsen til teknisk studentereksamen.

De nuværende regler indebærer også, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der ved sammenlægning får udbud af almengymnasiale uddannelser, men forbliver omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, ikke bliver underlagt et krav om, at institutionens leder har undervisningskompetence. Heller ikke institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som bliver godkendt til almengymnasiale udbud, bliver underlagt krav om, at institutionens leder skal have undervisningskompetence.

I praksis vil en relevant leder på institutionen for erhvervsrettet uddannelse med udbud af gymnasiale uddannelser ofte have undervisningskompetence.

Der findes ikke lovbestemmelser, der stiller krav om undervisningskompetence for ledere af institutioner, der udbyder erhvervsuddannelse. I kraft af § 13, stk. 7, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser gælder det, at ledere, der har ansvar for den løbende pædagogiske og didaktiske udvikling af erhvervsuddannelser, skal have pædagogiske ledelseskompetencer mindst svarende til et modul af 10 ECTS-point eller 1/6 årsværk i en diplomuddannelse i pædagogisk ledelse.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, med tilhørende bekendtgørelser indeholder ikke kvalifikationskrav til ledere. Der findes heller ikke nogen lovbestemmelser om kvalifikationskrav til ledere af almen voksenuddannelse.

Af § 18 i lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 362 af 13. marts 2026, fremgår det, at undervisning efter denne lov skal forestås af en leder, der har de fornødne kvalifikationer.

3.3.7.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Der stilles i dag forskellige krav til kompetencerne hos ledere af selvejende institutioner omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og institutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det fremgår af pkt. 2.1 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, at "[d]et er vigtigt, at ledelsen på institutioner med udbud af gymnasiale uddannelser har pædagogisk-didaktiske kompetencer, da det pædagogisk-didaktiske område udgør institutionernes kerneaktivitet. Der skal derfor stilles krav om, at institutionens øverste leder eller den relevante afdelingsleder har undervisningskompetence i et eller flere fag inden for den pågældende uddannelses fagrække på alle institutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser. Der etableres overgangsbestemmelser, så institutioner, hvor de relevante ledere i dag ikke har undervisningskompetence, først omfattes af kravet ifm. ledelsesskifte."

3.3.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at § 25 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, jf. ovenfor, videreføres, så kompetencekravet fremover omfatter øverste leder eller eventuelt en relevant leder under denne på alle institutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser.

Endvidere foreslås det at fastsætte udtrykkeligt i loven, at der også er krav om pædagogiske ledelseskompetencer for ledere, der har ansvar for den løbende pædagogiske og didaktiske udvikling af erhvervsuddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser og almene voksenuddannelser. For så vidt angår de to sidstnævnte, er der tale om nye krav. For så vidt angår almene voksenuddannelser, kan kravet fraviges, hvis lederen har undervisningskompetence i mindst ét af de almene voksenuddannelsestilbud.

For nærmere henvises til lovforslagets § 3-19 og bemærkningerne hertil.

3.3.8. Tegningsret

3.3.8.1. Gældende ret

Dispositioner, der kræver tegningsret, er væsentlige dispositioner, der forpligter institutionen over for tredjemand, f.eks. pantsætning, lånoptagelse, køb og salg af fast ejendom og indgåelse af større kontrakter i øvrigt. Udenfor falder dispositioner, der ligger inden for sædvanlig drift, f.eks. indkøb af kontorartikler og mindre driftsaftaler (rengøring o.l.).

Det følger af § 16 i A-standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt af § 16 i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser

inden for den offentlige forvaltning og § 16 i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionen tegnes af bestyrelsens formand og institutionens leder i forening eller – hvis bestyrelsen har en næstformand – af en af disse i forening med næstformanden.

3.3.8.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Undervisningsministeriet finder, at der ikke er behov for at ændre de gældende tegningsregler, bortset fra at spørgsmålet findes at burde regulere direkte i loven.

3.3.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at institutionen tegnes af bestyrelsens formand og institutionens leder i forening eller af en af disse i forening med næstformanden, og at spørgsmålet fremover reguleres i direkte i loven.

Da valgfriheden med hensyn til, om der skal vælges en næstformand eller ikke, samtidig foreslås ophævet, således at en næstformand fremover bliver obligatorisk, vil den gældende tegningsregels skelnen mellem tilfælde, hvor der er en næstformand, og tilfælde, hvor der ikke er en sådan, ikke blive videreført.

3.4. Inddragelse af lærere, elever, lærlinge og kursister

3.4.1. Rådgivende pædagogisk organ

3.4.1.1.Gældende ret

Det følger af § 26, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionen nedsætter et pædagogisk råd, der omfatter institutionens leder, afdelingsledere og alle institutionens lærere. Det følger af § 26, stk. 2 og 3, at det pædagogiske råd er rådgivende for institutionens leder og selv fastsætter sin forretningsorden og vælger sin formand. Det følger af § 26, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om pædagogiske råd.

Med hjemmel i § 26, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., er der fastsat regler i bekendtgørelse om pædagogisk råd på institutioner, der udbyder almengymnasial

uddannelse eller almen voksenuddannelse (bekendtgørelsen om pædagogisk råd). Det følger af § 1 i bekendtgørelsen om pædagogisk råd, at institutionen nedsætter et pædagogisk råd, der omfatter institutionens leder, eventuelle afdelingsledere samt alle de lærere, der underviser på institutionen. Det følger af § 2, at det pædagogiske råd er rådgivende for institutionens leder i pædagogiske spørgsmål, og at institutionens leder beslutter, hvilke spørgsmål lederen vil forelægge for det pædagogiske råd.

Det følger af § 3, at det pædagogiske råd fastsætter selv sin forretningsorden og vælger selv sin formand, samt at forretningsordenen indeholder bestemmelser om, i hvilket omfang den del af institutionens ledelse, der ikke er omfattet af § 1, institutionens teknisk-administrative personale og institutionens elever/kursister kan deltage i det pædagogiske råds møder og øvrige arbejde.

Det følger af §§ 4 og 5, at institutionens leder beslutter, hvilke ressourcer der afsættes til det pædagogiske råds møder og øvrige arbejde, samt at det pædagogiske råd afholder mindst ét møde hvert skoleår i forbindelse med institutionens planlægning af skoleåret.

Det følger af § 6, at hvis en statslig selvejende institution med almengymnasial uddannelse eller almen voksenuddannelse sammenlægges med en institution for erhvervsrettet uddannelse, og den sammenlagte institution godkendes efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, gælder denne bekendtgørelse kun for den eller de dele af den sammenlagte institution, der varetager almengymnasial uddannelse eller almen voksenuddannelse.

Der er ikke regler om et pædagogisk råd i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det følger af § 40, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at en institution for erhvervsrettet uddannelse, der er godkendt til at udbyde erhvervsuddannelser, nedsætter et eller flere lokale uddannelsesudvalg, der tilsammen skal dække de erhvervsuddannelser, institutionen udbyder.

De lokale uddannelsesudvalg er sammensat af medlemmer, der repræsenterer arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer med sæde i vedkommende faglige udvalg. Disse medlemmer af det lokale uddannelsesudvalg skal udgøre flertallet i uddannelsesudvalget og de udpeges efter indstilling fra organisationernes lokale afdelinger. Arbejdsgivere og arbejdstagere skal være ligeligt repræsenteret.

Institutionens lokale uddannelsesudvalg skal rådgive skolen om udbud af erhvervsuddannelser (og AMU), så de matcher det lokale arbejdsmarkeds behov og vil i den sammenhæng være bindeled mellem skolen og det lokale erhvervsliv. De lokale uddannelsesudvalg skal følge uddannelsernes kvalitet og komme med forslag til fornyelse og skal i den forbindelse deltage i fastsættelsen af institutionens lokale undervisningsplan (LUP), der er institutionens dokumentation for undervisningen, jf. §§ 53 og 54 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Det følger af § 22 i lov om erhvervsuddannelser, at skoleundervisningen på en erhvervsuddannelse skal under hele uddannelsesforløbet på en helhedsorienteret måde omfatte både praktisk og teoretisk undervisning.

Det følger af § 69, stk. 1, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at institutionen fastlægger det pædagogiske, didaktiske og metodiske grundlag for undervisningens gennemførelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer og systematik for anvendelse af metoder og strategi til fremme af undervisningsdifferentiering. Institutionens pædagogiske, didaktiske og metodiske grundlag skal være tilgængeligt på skolens hjemmeside.

Det følger endvidere af § 69, stk. 2, i bekendtgørelsen om erhvervsuddannelser, at undervisningen skal gennem undervisningsdifferentiering m.v. tage hensyn til den enkelte elevs og lærlings faglige og personlige forudsætninger for at lære og skal være praksisrelateret for derved at styrke elevernes og lærlingenes evne til at forbinde teori og praksis. I løbet af et uddannelsesforløb skal eleven og lærlingen møde forskellige undervisnings- og arbejdsformer, herunder sådanne der sigter mod at fremme lysten og evnen til fortsat læring i et livslangt perspektiv.

3.4.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det følger af aftalens pkt. 2.4 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at aftalepartierne er enige om, at der skal oprettes et rådgivende pædagogisk organ med demokratisk forankring i det samlede lærerkollegium på alle institutioner, således at lærerkollegiet aftaler sin egen repræsentation. Dette skal understøtte en stærk pædagogisk-didaktisk praksis på tværs af institutionens virke.

Derudover er aftalepartierne enige om, at institutionens ledelse selv beslutter, hvordan det rådgivende pædagogiske organ organiseres, herunder ift. mødefrekvens, dagsordener m.v. Det vil være et krav, at institutionens

øverste leder nedsætter et rådgivende pædagogisk organ og deltager i organets møder. Den øverste leder kan delegere ansvaret for kontakten til det rådgivende pædagogiske organ til den leder, som har ledelsesansvaret for den eller de uddannelser, som det rådgivende pædagogiske organ vedrører.

Det er Undervisningsministeriets vurdering, at på en institution, der er godkendt til at udbyde erhvervsuddannelser, vil et rådgivende pædagogisk organ skulle samarbejde med institutionens lokale uddannelsesudvalg om kvalitetssikring og udvikling af skoleundervisningen.

3.4.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der fremover på alle institutioner, der er omfattet af en fælles institutionslov, skal oprettes et pædagogisk organ. Det medfører, at der både på institutioner, der i dag er omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., og på institutioner, der i dag er omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, vil skulle oprettes et pædagogisk organ, som rådgiver institutionens leder i pædagogiske spørgsmål. Krav om rådgivning i pædagogiske spørgsmål ved et medarbejderorgan vil være nyt for de fleste institutioner med udbud af erhvervsuddannelser (eud), arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) og erhvervsgymnasiale uddannelser (hhx og htx-uddannelserne).

Det foreslås også, at relevante regler, der i dag følger af bekendtgørelsen om pædagogisk råd, fastsættes i den foreslåede lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v.

Endvidere foreslås det, at organet omfatter institutionens leder og de af lærerkollegiet valgte lærerrepræsentanter. Der vil således ikke i en ny fælles institutionslov blive stillet krav om oprettelse af et pædagogisk organ med deltagelse af alle institutionens lærere, som det kendes fra institutioner med udbud af almengymnasiale uddannelser (stx- og hf-uddannelserne) og almene voksenuddannelser (avu, FVU og ordblindeundervisning) i dag. Omvendt vil institutionens leder kunne beslutte, at alle institutionens lærere skal deltage i det pædagogiske organ, såfremt det findes hensigtsmæssigt.

Det foreslås også, at institutionens leder beslutter, hvilke spørgsmål lederen vil forelægge for det pædagogiske organ, samt hvilke ressourcer, der afsættes til det pædagogiske organs møder og øvrige arbejde.

Da institutionerne omfattet af den foreslåede lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. kan have store indbyrdes forskelle i

størrelse, uddannelsessammensætning og antallet af afdelinger på forskellige adresser, foreslås det, at institutionens leder fastsætter, hvordan organet skal organiseres, herunder ift. organets størrelse, mødefrekvens, dagsordener m.v. Der vil for eksempel i en forretningsorden kunne fastsættes, at det pædagogiske råd vil skulle samarbejde med det lokale uddannelsesudvalg om rådgivning i pædagogiske spørgsmål i relation til institutionens udbud af erhvervsuddannelser. Dette medfører, at institutionens leder vil have den nødvendige fleksibilitet i organiseringen. Det foreslås i forlængelse heraf, at institutionens leder kan delegere ansvaret for det pædagogiske organ til den leder, der har det pædagogiske ansvar for den eller de uddannelser, som det pædagogiske organ vedrører.

For nærmere om rådgivende pædagogisk organ henvises til lovforslagets § 5-1 og bemærkningerne hertil.

3.4.2. Råd for elever, lærlinge og kursister mv.

3.4.2.1.Gældende ret

Det følger af § 27, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv., at ved hver institution for uddannelsen til almen studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen har eleverne ret til at danne et elevråd, og på institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen og uddannelsen til almen voksenuddannelse har kursisterne ret til at danne et kursistråd. Elevrådet eller kursistrådet udpeger repræsentanter for eleverne eller kursisterne til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever/kursister i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevers og kursisters deltagelse ville stride mod anden lovgivning. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om valg til elevråd og kursistråd, om rådenes virksomhed og om bestyrelsens forpligtelse over for dem.

Det følger af § 27, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv., at på institutioner, der udbyder flere uddannelser, nedsættes ét elev- eller kursistråd.

Det følger af § 35 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at der nedsættes et råd for deltagere i uddannelse ved hver institution for erhvervsrettet uddannelse. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om valg af rådene og disses virksomhed. Rådet udpeger repræsentanter for deltagere i uddannelse til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for deltagerne i almindelighed. Dette

gælder dog ikke udvalg m.v., hvor deltagernes deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Med hjemmel i § 27 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. og i § 35 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er der fastsat regler om elevråd mv. i bekendtgørelse om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser. Det følger af bekendtgørelsen f.eks. regler om elevrådets opgaver, nedsættelse og institutionens samarbejde med elevrådet.

Det følger af bekendtgørelsens § 1, at denne gælder for:

1) Institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

2) Institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

3) Institutioner for forberedende grunduddannelse.

4) Private institutioner for gymnasiale uddannelser.

5) Gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium.

Det følger af bekendtgørelsens § 2, at der i bekendtgørelsen forstås følgende ved:

1) Elevråd: Elevråd eller kursistråd ved de i § 1 nævnte institutioner m.v.

2) Elever: Elever, lærlinge eller kursister på de i § 1 nævnte institutioner m.v.

Det følger af bekendtgørelsens § 3, at elevrådet er elevernes repræsentation over for institutionen.

Det følger af bekendtgørelsens § 4, at elevrådet gennem samarbejde med bestyrelsen, lederen og øvrige personalegrupper varetager elevernes fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser på institutionen. Elevrådet har ret til at afgive indstillinger om de forhold, der er nævnt i stk. 1.

Det følger af bekendtgørelsens § 5, stk. 1, at elevrådet ved de i § 1, nr. 1 og 2, nævnte institutioner udpeger to medlemmer til institutionens bestyrelse,

af hvilke den ene har stemmeret. Den stemmeberettigede skal være myndig.

Det følger af bekendtgørelsens § 5, stk. 2, at elevrådet ved de i § 1, nr. 3, nævnte institutioner udpeger en tilforordnet til institutionens bestyrelse.

Det følger af bekendtgørelsens § 5, stk. 3, at elevrådet ved de i § 1, nr. 4, nævnte institutioner udpeger en repræsentant til institutionens bestyrelse. Repræsentanten har ikke stemmeret i bestyrelsen, medmindre andet er fastsat i institutionens vedtægt.

Det følger af bekendtgørelsens § 6, at elevrådet udpeger repræsentanter til alle udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for eleverne i almindelighed. Det gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevers deltagelse ville stride mod anden lovgivning. Elevrådet kan udpege undervisningsmiljørepræsentanter, jf. lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

Det følger af bekendtgørelsens § 7, at eleverne ved de i § 1 nævnte institutioner m.v. har ret til at danne et elevråd. På en institution med flere uddannelser eller afdelinger nedsættes ét elevråd for hele institutionen. Det kan i vedtægterne, jf. § 12, stk. 2, nr. 1, fastsættes, at elevrådet herudover kan nedsætte faste råd for de enkelte uddannelser eller afdelinger på institutionen.

Det følger af bekendtgørelsens § 8, at elevrådets medlemmer vælges på et årligt ordinært elevmøde, hvortil alle elever på institutionen skal indbydes og have adgang med stemmeret. Det kan i vedtægterne, jf. § 12, stk. 1, nr. 4, fastsættes, at det årlige ordinære elevmøde afholdes adskilt på hver afdeling. Et elevråd fungerer indtil det næste årlige ordinære elevmøde, eller indtil et nyt elevråd er valgt på et elevmøde for resten af perioden indtil det næste årlige ordinære elevmøde. Hvis et elevråd i enighed beslutter at træde tilbage, skal institutionens leder opfordre eleverne til at vælge et nyt elevråd for resten af perioden indtil det næste årlige ordinære elevmøde.

Det følger af bekendtgørelsens § 9, at alle elever på institutionen har valgret og er valgbare til elevrådet. Elever på en erhvervsuddannelse og elever i forberedende grunduddannelse har valgret og valgbarhed til elevrådet under alle skole- og praktikperioder.

Det følger af bekendtgørelsens § 10, at elevrådets medlemmer er ulønnede. Deltagelse i elevrådsmøder, herunder deltagelse i møder i faste råd, jf. §

12, stk. 2, nr. 1, i undervisningstiden sidestilles med deltagelse i undervisningen og registreres ikke som fravær. Mødernes tidsmæssige placering og udstrækning skal dog være aftalt med institutionens leder.

Det følger af bekendtgørelsens § 11, stk. 1, at et forslag til elevrådets vedtægter udarbejdes af elevrådet, jf. dog § 15, stk. 2, og vedtages på et elevrådsmøde.

Det følger af bekendtgørelsens § 11, stk. 2 og 3, at alle beslutninger om ændringer af elevrådets vedtægt skal vedtages på to på hinanden følgende elevrådsmøder, jf. stk. 1. Elever, der ikke er medlemmer af elevrådet, kan stille forslag til ændringer af elevrådets vedtægter.

Det følger af bekendtgørelsens § 12, stk. 1, at elevrådets vedtægter skal indeholde bestemmelser om:

1) Elevrådets størrelse.

2) Fremgangsmåden ved valg af elevrådsmedlemmer og eventuelt af suppleanter, herunder eventuelt om fast repræsentation for forskellige uddannelser eller afdelinger.

3) Afholdelse af det årlige ordinære elevmøde, jf. § 8, stk. 1, herunder hvornår mødet senest skal holdes, frister for indkaldelse til mødet og for indgivelse af forslag til behandling på mødet samt faste dagsordenspunkter.

4) Afholdelse af øvrige elevmøder, herunder frister for indkaldelse til mødet og for indgivelse af forslag til behandling på mødet.

5) Elevrådets økonomi og regnskabsaflæggelse.

6) Fremgangsmåden ved vedtægtsændringer.

Det følger af bekendtgørelsens § 12, stk. 2, at elevrådets vedtægt kan indeholde yderligere bestemmelser, herunder om:

1) Elevrådets nedsættelse af faste råd for enkelte uddannelser eller afdelinger på institutionen samt om valg til sådanne råd og deres sammensætning og opgaver.

2) Elevrådets nedsættelse af faste udvalg samt om valg til sådanne udvalg og deres sammensætning og opgaver.

3) Elevrådets udpegning af undervisningsmiljørepræsentanter, jf. § 6, stk. 2.

Det følger af bekendtgørelsens § 13, at der forud for det årlige ordinære elevmøde, jf. § 8, stk. 1, og § 12, stk. 1, nr. 3, skal være foretaget regnskabsmæssig revision af elevrådets regnskab af to regnskabskyndige personer, der er udpeget af elevrådet og institutionens leder i forening.

Det følger af bekendtgørelsens § 14, at elevrådet selv fastsætter sin forretningsorden.

Det følger af bekendtgørelsens § 15, at institutionens leder er forpligtet til at opfordre eleverne til at danne et elevråd, hvis eleverne ikke selv tager initiativ hertil. Hvis institutionen ikke har et elevråd, kan institutionens leder i samarbejde med interesserede elever udarbejde et vedtægtsforslag med henblik på at holde et elevmøde, jf. § 11, stk. 1.

Det følger af bekendtgørelsens § 16, at institutionens leder i samarbejde med elevrådet skal medvirke til at udbrede kendskabet blandt eleverne til elevrådet, herunder rådets virke og opgaver, for at styrke den demokratiske forståelse blandt eleverne. Institutionens leder skal løbende sikre et samarbejde med elevrådet om at udbrede elevernes kendskab til elevdemokratiet, herunder via informationsmateriale, brug af institutionens hjemmeside og information om det årlige ordinære elevmøde, jf. § 8, stk. 1, og § 12, stk. 1, nr. 3.

Det følger af bekendtgørelsens § 17, stk. 1, at institutionen yder elevrådet tilskud til elevrådsarbejdet, herunder eventuelle udgifter til medlemskab af organisationer eller deltagelse i arrangementer af elevdemokratisk karakter. Institutionens bestyrelse fastsætter tilskuddets størrelse under hensyntagen til et budgetforslag fra elevrådet.

Det følger af bekendtgørelsens § 17, stk. 2, at elevrådet kan have andre indtægter end institutionens tilskud efter stk. 1.

Det følger af bekendtgørelsens § 18, at institutionen stiller et egnet lokale og kontorfaciliteter til rådighed for elevrådet. Institutionen stiller endvidere et egnet lokale til rådighed til brug for kulturelle, oplysende og organisatoriske møder i regi af elevrådsarbejdet, herunder elevmøder. Institutionens leder beslutter, hvordan og i hvilket omfang lokalerne kan benyttes.

3.4.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 2.5 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at "Elever, lærlinge og kursister har et særligt kendskab til institutionerne og det sociale miljø på den enkelte skole. I forbindelse med omlægning af institutionslandskabet skal de derfor sikres mulighed for at bidrage til udviklingen af de nye institutioner, bl.a. med henblik på at skabe socialt attraktive ungdomsmiljøer. Elevrådene/kursistrådene skal inddrages efter, at beslutningen om sammenlægning eller spaltning er truffet.

For at fremme elever, lærlinge og kursisters demokratiopfattelse skal elevråd og kursistråd sikres bistand fra en af institutionens medarbejdere, som skal understøtte elev- og kursistrådets arbejde. Yderligere skal der foretages en gennemgang af elevrådsbekendtgørelsen med henblik på en ajourføring og fremtidssikring i forhold til den kommende institutionsstruktur på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet."

3.4.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at institutionen skal sørge for attraktive ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber for elever, lærlinge og kursister og øvrige deltagere. Det foreslåede indebærer, at institutionen er forpligtet til at fremme ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber. Med forslaget understreges vigtigheden af, at institutionen skal sikre, at elever m.fl. trives fagligt og socialt via fællesskaber. Dette kan f.eks. ske med, at institutionen inddrager elevrådet.

Det foreslås også, at det i den nye institutionslov fastsættes, at elever, lærlinge og kursister og øvrige deltagere i den undervisning og i de uddannelser, som institutionen udbyder, har ret til at danne et elevråd. Gennem elevrådet kan eleverne m.fl. varetage deres fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser over for institutionen. Det foreslås endvidere, at elevrådet i sit virke skal være baseret på demokratiske principper. Hvis elevrådet ikke overholder demokratiske principper, kan bestyrelsen suspendere elevrådet, indtil der foreligger sikkerhed for, at elevrådet igen kan virke på grundlag af demokratiske principper.

Det foreslås også, at rådet kan udpege repræsentanter for eleverne, m.fl. til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever m.fl. i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevers deltagelse m.fl. ville stride mod anden lovgivning.

Derudover foreslås det, at regler i gældende bekendtgørelse om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser med visse ændringer overføres til den foreslåede lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser mv. Det betyder blandet andet, at det foreslås, at elevråd for at fremme demokratiopfattelse skal sikres bistand fra en af institutionens medarbejdere, som skal understøtte elevrådets arbejde. Det foreslås videre, at bestyrelsen og lederen skal inddrage elevrådet, efter at en beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution er truffet.

Overførelsen af reglerne i bekendtgørelsen til den nye institutionslov medfører også, at alle regler om elevråd på de relevante institutioner i den nye institutionslov bliver samlet på lovniveau.

For nærmere råd for elever, lærlinge og kursister mv. henvises til lovforslagets § 5-2 - §5-9 og bemærkningerne hertil.

3.6. Rammer for institutionens økonomiske forhold

3.6.1. Gældende ret

3.6.1.1. Institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold

Det fremgår af § 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte nærmere regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem.

Det fremgår af § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem. Det fremgår videre af § 39, stk. 1, 2. pkt., at institutionerne er omfattet af statens selvforsikringsordning.

Det fremgår videre af tekstanmærkning nr. 200 ad § 20.38., 20.48., 20.55. og 20.78. på finansloven for 2026, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at selvejende uddannelsesinstitutioner omfattet af bl.a. lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. skal bidrage til energieffektiviseringen i statens institutioner på samme måde som statens øvrige institutioner. Af tekstanmærkningens stk. 2 følger videre, at

børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at de i stk. 1 nævnte institutioner hvert år inden en fastsat frist efter nærmere retningslinjer udsendt af Energistyrelsen skal indberette oplysninger om deres samlede energi- og vandforbrug til en central database, som administreres af Energistyrelsen.

De ovenfor nævnte bemyndigelser i § 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er brugt til at udstede bekendtgørelse nr. 714 af 27. maj 2015 om budget- og bevillingsmæssige forhold ved institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse som ændret ved bekendtgørelse nr. 1377 af 30. september 2022 og bekendtgørelse nr. 254 af 3. februar 2026.

Af bekendtgørelsens § 2 fremgår, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse er omfattet af de statslige budget- og bevillingsregler, som er fastsat i Budgetvejledningen, og som vedrører statsfinansierede selvejende institutioner.

Af bekendtgørelsens § 3 fremgår, at hvis et bygge- eller anlægsprojekt på en af institutionerne er iværksat uden forelæggelse for Finansudvalget, jf. afsnit 2.11.5.4 i Budgetvejledningen, og den samlede totaludgift efter iværksættelsen viser sig at overskride den i budgetvejledningen fastsatte forelæggelsesgrænse, skal institutionens bestyrelse eller institutionernes bestyrelser straks efter konstatering af overskridelsen orientere undervisningsministeren om overskridelsen og baggrunden herfor med henblik på orientering af Finansudvalget.

Af bekendtgørelsens § 4 fremgår, at hvis et it-projekt er iværksat af institutionerne uden høring i It-projektrådet og forelæggelse for Finansudvalget, jf. afsnit 2.11.5.5 i Budgetvejledningen, og projektet efterfølgende overskrider forelæggelsesgrænsen i Budgetvejledningen i løbet af anskaffelses- eller gennemførelsesfasen, skal institutionens bestyrelse eller institutionernes bestyrelser straks efter konstatering af overskridelsen orientere undervisningsministeren om overskridelsen og baggrunden herfor med henblik på behandling af projektet i Statens It-projektråd samt forelæggelse for Finansudvalget, inden projektet føres videre.

Der har i bekendtgørelse nr. 714 af 27. maj 2015 tidligere været fastsat regler, hvorefter institutionerne var omfattet af Cirkulære om energieffektivisering i statens institutioner, men disse regler er ophævet ved bekendtgørelse nr. 254 af 3. februar 2026.

De ovenfor nævnte bemyndigelser i § 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er endvidere brugt til at udstede bekendtgørelse nr. 1034 af 8. august 2025 om midlertidig regulering af budget- og bevillingsmæssige forhold som værn mod visse økonomiske dispositioner forud for påtænkt ændring af institutionslandskabet, der indebærer en række begrænsninger i institutionernes adgang til at foretage økonomiske dispositioner, herunder krav om forudgående godkendelse fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet af visse økonomiske dispositioner.

3.6.1.2. Institutionernes overordnede forvaltning af midler

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål.

Det fremgår videre af § 14 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at en institution, der er godkendt efter loven, i sit virke som selvejende institution skal være uafhængig, og institutionens midler må alene komme institutionens formål til gode.

Det fremgår af § 21, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål.

Det fremgår videre af § 29 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at en institution, der er omfattet af loven, i sit virke som selvejende institution skal være uafhængig, og institutionens midler må alene komme institutionens formål til gode.

3.6.1.3. Institutionernes dispositionsfrihed

Det fremgår af § 22, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionerne disponerer frit inden for deres formål ved anvendelsen af de samlede statslige

tilskud efter §§ 15-21 og øvrige indtægter under ét, jf. dog stk. 3. Det er en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål, og gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Det fremgår videre af § 22, stk. 2, at hvis tilskud efter § 20 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, er dette tilskud ikke omfattet af stk. 1.

Det fremgår videre af § 22, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Børne- og undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Det fremgår videre af § 22, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.

Det følger endvidere af § 26, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionerne efter anmodning fra børne- og undervisningsministeren skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 22, stk. 3 og 4.

Det fremgår af § 37, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionerne inden for deres formål frit disponerer over de samlede statslige tilskud efter §§ 30, 31, 33 og 34 og over øvrige indtægter under et, jf. dog stk. 3. Det er en betingelse, at institutionerne opfylder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål, og gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Institutionerne kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Det fremgår videre af § 37, stk. 2, at tilskud, der efter § 31 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, ikke er omfattet af stk. 1.

Det fremgår videre af § 37, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren kan pålægge en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på finansloven. Børne- og undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Det fremgår videre af § 37, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om forvaltningen af investeringsrammen, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. stk. 3.

Det følger endvidere af § 42, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionerne efter anmodning fra børne- og undervisningsministeren skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal, jf. § 37, stk. 3 og 4.

Den flerårige investeringsramme for de statsfinansierede selvejende uddannelsesinstitutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område, der udover institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse også omfatter institutioner for forberedende grunduddannelse, er fastsat ved tekstanmærkning nr. 4 til § 20 på finansloven for 2026.

3.6.1.4. Institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår
Det fremgår af § 23, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionerne skal følge de af finansministeren fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Det fremgår videre af § 23, stk. 2, at bestemmelserne i § 10, stk. 1, og §§ 19-25 i lov om tjenestemænd finder anvendelse på det personale ved institutionerne, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår. § 21, stk. 4, i tjenestemandsloven gælder for medlemmer af institutionernes bestyrelser.

Der er ved bekendtgørelse nr. 522 af 18. juni 1992 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved erhvervsskoler, skolehjem, private seminarier, handelshøjskoler, handelshøjskoleafdelinger og teknika, der er opretholdt ved § 39, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse,

og i bekendtgørelse nr. 101 af 1. februar 2007 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og kostafdelinger, fastsat regler om ansættelsesvilkår for det personale ved institutionerne, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår.

Det fremgår af § 24 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren ved ydelse af tilskud til institutionerne kan stille vilkår, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler). Ministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Det fremgår af § 38 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren ved ydelse af tilskud til institutionerne kan stille vilkår, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler). Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

De ovenfor nævnte bemyndigelser om mulighed for ved ydelse af tilskud til institutionerne kan stille vilkår, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler) er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 932 af 3. juli 2017 om sociale klausuler som betingelse for modtagelse af statstilskud på selvejende uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet fastsat regler om sociale klausuler som betingelser for modtagelsen af statstilskud. De stillede krav vedrørende, at institutionerne skal udarbejde en handlingsplan, der beskriver, hvorledes institutionen vil fremme formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, og hvilke foranstaltninger institutionen vil iværksætte, for at institutionen anvender af 3,5 % af sine årsværk, svarende til 37 timer om ugen, til personer omfattet af særlige vilkår. Endvidere stilles der krav om, at institutionen ved den årlige regnskabsaflæggelse afgiver en redegørelse for, hvor mange personer institution har ansat på særlige vilkår.

Det fremgår af § 40 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionen skal følge de af finansministeren fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

For personale ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der som tjenestemænd ved kommunalreformen den 1. januar 2007 blev overført fra en amtskommunal institution til en selvejende institution, der i dag er en institution for erhvervsrettet uddannelse eller en institution for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, gælder bestemmelserne i § 13 i lov nr. 590 af 24. juni 2005 om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår det almene gymnasium, hf, social- og sundhedsuddannelser og andre ungdomsuddannelser samt voksenuddannelsescentre (VUC)) som ændret ved § 64, nr. 1, i lov nr. 575 af 9. juni 2006 om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det fremgår af § 13, stk. 1, at tjenestemandslovgivningen finder tilsvarende anvendelse for tjenestemænd, som i henhold til lovgivningen om kommunalreformen overføres til en selvejende institution omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Beslutningen om afskedigelse af en overført tjenestemand samt om suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål efter tjenestemandslovens regler træffes af institutionen.

Det fremgår af § 13, stk. 2, at klage over en selvejende institutions beslutning, jf. stk. 1, kan af vedkommende tjenestemand indbringes for undervisningsministeren, for så vidt angår klage over retlige spørgsmål. Klagen skal være indgivet inden 4 uger efter den selvejende institutions meddelelse af beslutningen.

Det fremgår af § 13, stk. 3, at i tilfælde af institutionens ophør afholdes eventuelle udgifter til ventepenge eller rådighedsløn til de overførte tjenestemænd af statskassen, hvis den ophørende institution ikke har midler til at afholde udgiften.

Det fremgår af § 13, stk. 4, at staten yder fortsat tilskud til pensionsudgifter vedrørende tjenestemandsansatte rektorer og lærere ved Københavns Kommunes gymnasieafdeling på Sank Annæ Gymnasium, som fratræder efter den 1. januar 2007.

Det fremgår af § 13, stk. 5, at de statsligt selvejende institutioner indbetaler efter de for statsinstitutioner til enhver tid gældende regler pensionsbidrag til statskassen vedrørende ansatte i tjenestemandsstillinger.

Det fremgår af § 13, stk. 6, at ved pensionering af tjenestemænd ved statsligt selvejende institutioner afholder statskassen udgiften til pension. Det samme gælder udgiften til pension til tjenestemændenes efterladte.

Det fremgår af § 13, stk. 7, at til de i stk. 6 nævnte tjenestemænd, som afskediges på grund af arbejdsmangel eller uegnethed, refunderer den enkelte institution statskassen pensionsudgiften, indtil den pensionerede bliver 63½ år. Det samme gælder udgiften til førtidspension til de pågældende tjenestemænd, indtil de bliver 63½ år, hvis de efter den 1. januar 2007 fratræder som led i en frivillig fratrædelsesordning.

3.6.1.5. Generelt krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår
Det fremgår af § 17, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionerne end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Det fremgår af § 22, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Det fremgår videre af § 22, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er nævnt i stk. 1. Bemyndigelsen er på nuværende tidspunkt ikke anvendt til at fastsætte regler om huslejeaftaler.

3.6.1.6. Krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler
Det fremgår af § 24 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionen ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser anvender klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller offentliggør senest ved kontraktindgåelsen på

institutionens hjemmeside på internettet sin begrundelse for at undlade dette.

Det fremgår videre af § 24 a, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om forpligtelsen efter stk. 1, herunder om, hvilke udbud der er omfattet af forpligtelsen.

Det fremgår af § 38 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionen ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser anvender klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller offentliggør senest ved kontraktindgåelsen på institutionens hjemmeside på internettet sin begrundelse for at undlade dette.

Det fremgår videre af § 38 a, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om forpligtelsen efter stk. 1, herunder om, hvilke udbud der er omfattet af forpligtelsen.

De ovenfor nævnte bemyndigelser i § 24 a, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og i § 38 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1676 af 14. december 2018 om sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud på visse selvejende uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet. Bekendtgørelser omfatter udover institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse også private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Af bekendtgørelsens § 1 fremgår, hvilke udbud og efterfølgende kontraktindgåelser der er omfattet af institutionens forpligtelse til at anvende sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller senest ved kontraktindgåelsen at offentliggøre sin begrundelse for at undlade dette på institutionens hjemmeside. Af § 1, nr. 1, fremgår, at det omfatter bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum 6 måneder og en kontraktværdi på mindst 5 mio. kr. eksklusiv moms eller minimum 4 mio. kr. i lønsum, og af § 1, nr. 2, at det omfatter tjenesteydelseskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum 6 måneder, indeholder et driftselement som f.eks. rengøring eller kantinedrift, og har en kontraktværdi på mindst 5 mio. kr. eksklusiv moms eller minimum 4 mio. kr. i lønsum.

Af bekendtgørelsens § 2 fremgår, at institutionen skal gennemføre en kontraktopfølgning for at sikre, at kontraktkravene til anvendelse af sociale klausuler er overholdt.

3.6.1.7. Vilkår for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser
Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, generelle bestemmelser om institutionernes afsætning af varer og tjenesteydelser.

Det fremgår af § 66 g, stk. 2, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at skoleoplæring kan tilrettelægges med produktion af varer og levering af tjenesteydelser, som efter samråd med det lokale uddannelsesudvalg kan afsættes på vilkår, som ikke udgør urimelig konkurrence over for private udbydere af tilsvarende varer og ydelser.

De budget- og budgetretlige regler for institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse indebærer, at institutionerne, hvis de overfor virksomheder m.v. i forbindelse med tilmelding til tilskudsfinansierede uddannelser m.v., præsterer en ydelse, der rækker ud over den fornødne vejledning og bistand i forbindelse med tilmeldingen, fx hvis de med fuldmagt fra virksomheden overtager opgaven med tilmelding, skal opkræve betaling fra virksomhederne efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Det fremgår af § 2 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at en uddannelsesinstitution, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser, er ikke forpligtet til at opkræve vederlag for at bistå virksomheder og enkeltpersoner med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. i forbindelse med tilmeldingen.

Det fremgår desuden af § 11, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at uddannelsesinstitutionerne ved udbud af uddannelsesaktiviteter skal iagttage principperne for god markedsføringsskik. Videre fremgår det af § 11, stk. 2, at uddannelsesinstitutionernes udbud af uddannelsesaktiviteter som indtægtsdækket virksomhed ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence.

Det fremgår af § 36 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionerne ved udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence.

3.6.1.8. Bygningsmæssige dispositioner

Det fremgår af § 11, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionen er forpligtet til at vedligeholde sine bygninger på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionernes byggevirksomhed.

Det fremgår af § 21, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionen er forpligtet til at vedligeholde de bygninger, den ejer, på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om institutionernes byggevirksomhed.

Bemyndigelserne til at fastsætte regler om institutionernes byggevirksomhed er ikke udmøntet.

Efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er institutionernes formål uddannelses- og undervisningsformål, jf. nærmere pkt. i de alm bemærkninger om formålsbestemmelser. Det er således ikke et formål for en institution for erhvervsrettet uddannelse eller en institution for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse at drive udlejningsvirksomhed, herunder erhverve eller bygge ejendomme med henblik på udleje. Institutionerne må alene erhverve eller bygge ejendomme til institutionens eget formål, som er at drive uddannelses- og undervisningsvirksomhed. Endvidere må institutionerne ikke udleje på permanent basis, og institutionerne skal derfor forsøge at afhænde ejendomme eller anden overskydende kapacitet, der ikke længere anvendes, og som der ikke forventes behov for igen på længere sigt.

Hverken lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse

m.v. indeholder bestemmelser, som direkte regulerer en institutions udlejning af bygninger, lokaler eller andre faciliteter.

Det følger dog af Styrelsen for Undervisning og Kvalitets praksis, at institutionerne må udleje eksisterende bygninger og lokaler, såfremt der er tale om midlertidig overskydende kapacitet. Ved midlertidig overskydende bygningskapacitet forstås bygninger og lokaler, som der på et givent tidspunkt ikke er behov for til institutionens uddannelses- og undervisningsformål indenfor de opgaver, institutionen varetager, men som institutionen forventer at få behov for at anvende indenfor en kortere periode. Institutionernes udlejning af midlertidig overskydende kapacitet kan ske uden godkendelse fra Undervisningsministeriet.

Institutionerne må endvidere udleje bygningskapacitet i form af lokaler, faciliteter m.v., som fx en idrætshal, i tidsrum, hvor institutionen ikke selv har brug for dem til egen undervisning m.v. Det forudsættes ved sådan udlejning, at den relevante kapacitet hovedsageligt benyttes af institutionen selv, og at udlejning sker på vilkår, der sikrer, at institutionen med rimelig frist vil kunne råde over den fulde bygningskapacitet igen.

For begge tilfælde af udlejning gælder, at udlejningen skal ske i overensstemmelse med bestemmelserne om uafhængighed og anvendelse af institutionens midler i § 14 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 29 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Udlejningen skal endvidere ske på vilkår, der ikke stiller institutionen ringere end sædvanlige markedsvilkår, jf. § 17 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 22, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det fremgår videre af tekstanmærkning nr. 201 ad § 20.85.12 på finansloven for 2026, at børne- og undervisningsministeren - eventuelt efter aftale med uddannelses- og forskningsministeren – kan bestemme, at statsfinansierede selvejende institutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område - og eventuelt på Uddannelses- og Forskningsministeriets område - uanset bestemmelserne i § 17 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, § 31, stk. 1, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, § 32, stk. 1, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, § 22, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almenvoksenuddannelse m.v., § 22, stk. 1, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, samt § 29, stk. 1, i lov om medie- og journalisthøjskolen,

kan leje overskydende bygningskapacitet ud til andre statsfinansierede selvejende institutioner omfattet af de nævnte love til bygningstaxameterniveau og ikke på markedsvilkår. Disse lejemål er ikke omfattet af bestemmelserne i erhvervslejeloven, jf. erhvervslejelovens § 2.

Det fremgår videre af tekstanmærkning nr. 202 ad § 20.85.12 på finansloven for 2026, at institutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almenvoksenuddannelse m.v., der får overdraget bygninger eller lejemål af staten i medfør af § 12 i lov nr. 590 af 24. juni 2005 eller § 9 i lov nr. 591 af 24. juni 2005, hvorfra der på overdragelsestidspunktet lejes ud til 3. mand, kan opretholde udleje af det pågældende areal til 3. mand. Dette gælder også statsfinansierede selvejende institutioner, der kommer i besiddelse af en sådan ejendom ved fusion eller anden overdragelse.

3.6.1.9. Institutionernes finansielle forhold

Det fremgår af § 11, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionen under størst mulig hensyntagen til sikkerheden skal anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder angivet i bestemmelsens nr. 1-4.

Af § 11, stk. 3, nr. 1, fremgår, at likvide midler kan anbringes i fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.

Af § 11, stk. 3, nr. 2, fremgår, at likvide midler kan anbringes i fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, Kreditforeningen af Kommuner i Danmark eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.

Af § 11, stk. 3, nr. 3, fremgår, at likvide midler kan anbringes som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

Af § 11, stk. 3, nr. 4, fremgår, at likvide midler kan anbringes i værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 1-3, bortset fra aktier og investeringsforeningsbeviser.

Det fremgår af § 11, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionen uanset bestemmelsen i stk. 3, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang kan anbringe likvide midler

i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

Det fremgår af § 21, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, under hensyntagen til sikkerheden skal anbringes på en eller flere af følgende måder angivet i bestemmelsens nr. 1-4.

Af § 21, stk. 3, nr. 1, fremgår, at likvide midler kan anbringes som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

Af § 21, stk. 3, nr. 2, fremgår, at likvide midler kan anbringes i fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.

Af § 21, stk. 3, nr. 3, fremgår, at likvide midler kan anbringes i fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.

Af § 21, stk. 3, nr. 4, fremgår, at likvide midler kan anbringes i værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, bortset fra aktier og investeringsbeviser, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Det fremgår af § 11, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionen kan uanset bestemmelsen i stk. 3, nr. 4, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele. Andelene og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

Det fremgår af § 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte nærmere regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem.

Det fremgår af § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem.

Der er i medfør af bemyndigelserne udstedt bekendtgørelse nr. 1954 af 14. december 2020 om optagelse af lån m.v. og om strategi for finansiel risikostyring for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, at institutionen alene kan indgå aftaler om optagelse af de lån og finansielle instrumenter, der er omfattet af bilag 1.

Det fremgår af bekendtgørelsens bilag 1, at følgende lån og finansielle instrumenter er omfattet af bekendtgørelsens § 2.
For det første fastforrentede bank- eller realkreditlån.
For det andet variabelt forrentede bank- eller realkreditlån, herunder almindelige kassekreditter. Aftaler om fast rente i mere end 5 år, skal til enhver tid kunne indfries til kurs 105 eller derunder i fastrenteperioden.
For det tredje variabelt forrentede bank- eller realkreditlån og variabelt forrentede lån ydet af andre långivere med fast renteloft i hele lånets løbetid eller hvor renteloft fastsættes flere gange i lånets løbetid. Aftaler om renteloft i mere end 5 år, skal til enhver tid kunne indfries til kurs 105 eller derunder i renteloftperioden.
For det fjerde forhåndslån og byggekredit i forbindelse med finansiering af nybyggeri, ombygning, renovering m.v.

Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 2, stk. 2, at institutionen ikke kan optage lån eller indgå aftale om finansielle instrumenter i andet end danske kroner eller euro, jf. stk. 1.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, at institutionen ikke kan indgå aftaler om lån, hvor lånet er afdragsfrit i hele eller dele af lånets løbetid, jf.

dog stk. 2-4. Det følger dog af praksis, at ét-årige lån, der indfries fuldt ud ved lånets udløb, men hvor der ikke afdrages i løbet af lånets løbetid, ikke betragtes som lån med afdragsfrihed.

Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 3, stk. 2, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet efter ansøgning fra institutionens bestyrelse kan godkende optagelse af lån med tidsbegrænset afdragsfrihed, som er begrundet i en økonomisk genopretning af institutionen eller i, at institutionen har et helt særligt investeringsbehov.

Det fremgår videre af § 3, stk. 3, at ved behandling af ansøgning om afdragsfrihed begrundet i et helt særligt investeringsbehov lægger Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vægt på følgende kriterier: 1) institutionen har en robust egenkapital, 2) institutionen har robuste driftsøkonomiske forhold, 3) institutionen afdrager på en væsentlig del af den samlede gæld, og 4) institutionen har udarbejdet en plan for den efterfølgende periode med afdrag.

Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 3, stk. 4, at afdragsfrihed, jf. stk. 1, ikke omfatter kortvarig betalingshenstand, der svarer til almindeligt anvendte betalingsfrister, ved optagelse af lån samt ved køb af varer og tjenesteydelser, herunder bygge- og anlægsopgaver.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 4, at lån m.v., som institutionen indgår aftale om med en eller flere danske myndigheder, er ikke omfattet af § 2, stk. 1, og § 3, stk. 1.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 5, stk. 1, at institutionens bestyrelse skal senest den 1. juli 2021 have fastlagt en skriftlig strategi for institutionens finansielle risikostyring, som bestyrelsen og institutionen er forpligtet til at forvalte institutionens midler i overensstemmelse med. Bestyrelsen skal senest hvert tredje år behandle og godkende strategien på ny.

Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 5, stk. 2, at strategien efter stk. 1 skal følge de retningslinjer, som Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fastlægger.

Det fremgår endeligt af bekendtgørelsens § 5, stk. 3, at ved revision af institutionens årsregnskab påser institutionens revisor, om institutionen har en skriftlig strategi for finansiel risikostyring, der er fastlagt i henhold til stk. 1 og 2, og om institutionen følger strategien.

3.6.2. Undervisningsministeriets overvejelser

3.6.2.1. Institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold
Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov, hvor der sker en videreførelse af den gældende ordning for institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold, bør fremgå direkte i loven, at institutionerne er omfattet af budgetvejledningens regler om statsfinansierede selvejende institutioner. Det fremgår af budgetvejledningens regler om statsfinansierede selvejende institutioner, at institutionerne er omfattet af statens selvforsikringsordning, hvorfor der ikke er behov for at videreføre bestemmelsen i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. herom.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at de nugældende bekendtgørelsesfastsatte orienteringspligter for institutionerne ved overskridelse af forelæggelsesgrænser i budgetvejledningen kan indarbejdes i selve loven.

Undervisningsministeriet finder samtidig, at lovens bestemmelser bør ændres med henblik på, at tekstanmærkninger, som den gældende tekstanmærkning nr. 200 ad § 20.38., 20.48., 20.55. og 20.78. på finansloven for 2026, ikke vil være nødvendige, hvis det ønskes, at institutionerne skal omfattes af regler for statsinstitutioners virksomheder, herunder af indberetningskrav i forbindelse med sådanne ordninger.

3.6.2.2. Institutionernes overordnede forvaltning af midler
Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for institutionernes overordnede forvaltning af midler.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov, hvor der sker en videreførelse af den gældende ordning for institutionernes overordnede forvaltning af midler, kan ske en samling af bestemmelserne om, at bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål, og at institutionens midler alene må komme institutionens formål til gode, i én bestemmelse.

Samtidig kan kravet om, at institutionerne i deres virke som selvejende institution skal være uafhængig flyttes til en anden bestemmelse også henset til, at uafhængighedskravet gælder hele institutionens virke og ikke alene økonomiske dispositioner, jf. den foreslåede § 1-2.

3.6.2.3. Institutionernes dispositionsfrihed
Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for institutionernes dispositionsfrihed.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov, hvor der sker en videreførelse af den gældende ordning for institutionernes dispositionsfrihed kan ske en række sproglige præciseringer i bestemmelserne, men at der i øvrigt kan ske en uændret videreførelse af de gældende bestemmelser.

Det foreslås, at der i bestemmelsen om institutionernes dispositionsfrihed præciseres, at institutionens dispositionsfrihed er inden for rammerne i denne lov og institutionens opgaver, jf. det foreslåede kapitel 2, i stedet for

som i de gældende love alene at henvise til institutionens formål. Det tydeliggøres herved, at institutionernes brug af midler skal være indenfor de rammer, der følger af loven, og vedrører deres opgaver.

Endvidere foreslås det, at det i bestemmelsen om institutionernes dispositionsfrihed præciseres, at institutionen skal overholde de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og opgaver, i stedet for, som i de gældende love, at institutionen skal opfylde de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og formål. Der er alene tale om en sproglig præcisering.

3.6.2.4. Institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår
Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for institutionernes løn- og ansættelsesvilkår.

Undervisningsministeriet finder, at der kan ske en uændret videreførelse af de gældende bestemmelser. Undervisningsministeriet finder dog, at der i loven bør ske en præcisering af hjemlen til at udstede regler om ansættelsesvilkår for det personale ved institutionen, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår, så det fremgår, at undervisningsministeren kan udstede sådanne regler efter forhandling med og bemyndigelsen fra finansministeren.

Lovforslaget indebærer således ikke ændringer for personale ved institutionerne, der som tjenestemænd ved kommunalreformen den 1. januar 2007 blev overført fra en amtskommunal institution til en selvejende institution. For personale omfattet heraf vil fortsat gælde bestemmelserne i § 13 i lov nr. 590 af 24. juni 2005 om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love (Udmøntning af kommunalreformen, for så vidt angår det almene gymnasium, hf, social- og sundhedsuddannelser og andre ungdomsuddannelser samt voksenuddannelsescentre (VUC)) som ændret ved §

64, nr. 1, i lov nr. 575 af 9. juni 2006 om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Undervisningsministeriet finder, at de nugældende muligheder for ved ydelse af tilskud til institutionerne kan stille vilkår, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler) bør videreføres.

3.6.2.5. Generelt krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår
Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af det generelle krav om krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår.

Undervisningsministeriet finder, at der kan ske en uændret videreførelse af de gældende bestemmelser med undtagelse af bemyndigelsen i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, hvorefter børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er sædvanlige markedsvilkår. Denne bemyndigelse er ikke udmøntet og findes ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026. Ministeriet finder på den baggrund ikke, at der er behov for at videreføre denne bemyndigelse.

3.6.2.6. Krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler
Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af kravene til institutionerne om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler.

Undervisningsministeriet finder, at de nugældende bekendtgørelsesfastsatte regler om, hvilke udbud, der er omfattet af kravene til institutionerne om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler, kan indarbejdes i selve loven.

3.6.2.7. Vilkår for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser
Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for vilkår for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med én ny fælles institutionslov kan være hensigtsmæssigt at etablere en samlet regulering af vilkårene for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser med henblik på at skabe overblik herover.

Undervisningsministeriet finder på den baggrund, at der i den nye institutionslov bør være en bestemmelse om rammerne for salg af varer og tjenesteydelser, der produceres som led i undervisningen og som ifølge lovgivningen om uddannelsen må afsættes. Det vil stadig bero på de enkelte uddannelseslove, hvorvidt undervisningen kan tilrettelægges med produktion af varer og levering af tjenesteydelser, som kan afsættes.

Undervisningsministeriet finder, at den gældende bestemmelse i § 2 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, hvorefter en uddannelsesinstitution, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser, ikke er forpligtet til at opkræve vederlag for at bistå virksomheder og enkeltpersoner med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. i forbindelse med tilmeldingen, med fordel kan indarbejdes i den nye samlede institutionslov, så bestemmelser om fravigelser af budgetreglerne fremgår af institutionsloven.

Undervisningsministeriet finder, at den gældende bestemmelse i § 36 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440

af 21. april 2026, hvorefter institutionerne ved udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence, med fordel kan videreføres i et tilpasset format, så den omfatter alle institutioner omfattet af loven.

3.6.2.8. Institutionernes bygningsmæssige forhold
Det fremgår af pkt. 2.10 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at institutionernes bygningsmæssige rammer er et centralt aktiv, der understøtter deres uddannelsesmæssige opgave, samt at institutionernes forvaltning og styring af deres bygningsmæssige rammer også inkluderer fysiske og bygningsmæssige samarbejder, herunder indbyrdes udlejning af bygninger, lokaler og faciliteter. Endvidere fremgår det af delaftalen, at institutionerne skal have bedre muligheder for at udleje overskydende bygningskapacitet til hinanden over en længere periode.

Det fremgår videre, at institutionerne fortsat ikke vil have mulighed for at udleje overskydende bygningskapacitet på permanent basis, og at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet vil skulle godkende udlejning af overskydende bygningskapacitet mellem uddannelsesinstitutioner.

Undervisningsministeriet finder, at den nuværende ordning, hvorefter institutionerne ikke har til formål at – og derfor som udgangspunkt ikke må – udleje bygninger og lokaler, bør videreføres således, at en institution fortsat ikke må erhverve, bygge eller beholde bygninger, lokaler eller andre faciliteter med henblik på at drive udlejningsvirksomhed.

Den gældende praksis, hvorefter en institution, der midlertidigt har overskydende bygningskapacitet, kan udleje den pågældende bygningskapacitet i denne midlertidige periode, foreslås videreført og indarbejdet så den fremgår af loven.

Med henvisning til pkt. 2.10 i 1. delaftale foreslås det endvidere, at institutionerne skal have en udvidet mulighed for at udleje overskydende bygningskapacitet til hinanden samt institutioner for forberedende grunduddannelse i en periode, som går ud over midlertidig udleje, uden at der er tale om udleje på permanent basis.

Det vil være en konkret vurdering, hvor lang denne periode kan være, og med henblik på, at der er et grundlag for denne vurdering, foreslås det, at

institutionerne skal udarbejde en flerårig plan for deres behov for bygninger og lokaler både aktuelt og fremadrettet. Institutionens mulighed for at udleje overskydende bygningskapacitet i en længere periode til en anden institution vil dermed være baseret på, hvad tidshorisonten i henhold til den flerårige plan vurderes at være for, at institutionen igen selv skal anvende den pågældende bygningskapacitet.

Det vil således skulle vurderes, om udleje kan ske til en anden institution, eller om udsigten til institutionens eget brug er for usikker eller tidsmæssigt for langt ude i fremtiden, og den pågældende bygningskapacitet derfor i stedet skal søges afhændet. Det vil bl.a. indgå i vurderingen heraf, hvor stor en bygningskapacitet, der er tale om, hvor bygningskapaciteten er placeret i forhold til institutionens øvrige bygningskapacitet, som fortsat anvendes af institutionen selv, og hvilke muligheder der er for at udskille den pågældende bygningskapacitet med henblik på et frasalg.

Det bemærkes, at institutionerne i forvejen skal udarbejde flerårige investeringsbudgetter, jf. pkt. 3.1.1.3, hvorfor det ikke vil være en egentlig ny opgave for institutionerne at udarbejde en flerårig bygningsplan. Det må således forudsættes, at institutionerne i forvejen løbende overvejer og har et overblik over deres fremadrettede behov for bygninger og lokaler af hensyn til bl.a. deres investeringsplanlægning.

Undervisningsministeriet finder, at en ordning, hvor institutionerne kan udleje overskydende bygningskapacitet indbyrdes over en længere periode vil indebære, at institution, som udlejer bygningskapaciteten, har mulighed for at nyttiggøre overskydende bygningskapacitet i et større omfang, end de hidtidige rammer har givet mulighed for. Med henblik på at sikre, at sådan udlejning sker indenfor de beskrevne rammer og i øvrigt i overensstemmelse med øvrige relevante bestemmelser i loven, herunder bestemmelserne om uafhængighed, anvendelse af institutionens midler og sædvanlige markedsvilkår, bør lejeaftalerne skulle godkendes af undervisningsministeren (opgaven hermed vil blive delegeret til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet).

Med henblik på en fleksibel godkendelsesordning bør undervisningsministeren kunne meddele en institution eller grupper af institutioner hel eller delvist fritagelse fra godkendelseskravet.

Undervisningsministeriet finder, at den nuværende mulighed for, at en institution kan udleje bygningskapacitet i form af lokaler, faciliteter m.v.,

som fx en idrætshal, i tidsrum, hvor institutionen ikke selv har brug for dem til egen undervisning m.v. bør videreføres uændret, men så den fremgår af loven.

Undervisningsministeriet finder, at den gældende ordning, hvorefter institutionerne skal have flerårige vedligeholdelsesplaner for deres bygninger, bør videreføres.

3.6.2.9. Institutionernes finansielle forhold

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for institutionernes placering af likvide midler, men det fremgår, at den gældende regulering af institutionernes låntagning, der er fastsat i bekendtgørelse, fremover fastsættes ved lov.

Undervisningsministeriet finder, at der kan ske en uændret videreførelse af de gældende bestemmelser institutionernes placering af likvide midler bortset fra en sproglig ensretning samt tilføjelse af en bestemmelse om, at likvide midler ikke må anbringes i andet end danske kroner eller euro for at sikre, at placeringen af institutionernes likvide midler ikke indebærer en valutakursrisiko. Den foreslåede ordning, hvorefter likvide midler alene må placeres i danske kroner eller euro, svarer til ordningen for institutionernes optagelse af lån eller aftaler om finansielle instrumenter.

Undervisningsministeriet finder, at reguleringen af institutionernes låntagning kan indarbejdes, så den i lighed med reguleringen af placeringen af likvide midler, kommer til at fremgå af loven. Det vil indebære, at der i loven indarbejdes bestemmelser svarende til de gældende regler i bekendtgørelse nr. 1954 af 14. december 2020 om optagelse af lån m.v. og om strategi for finansiel risikostyring for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende grunduddannelse.

Undervisningsministeriet finder, at der kan ske en uændret videreførelse af de gældende regler for institutionernes låntagning, bortset fra en præcisering af bestemmelserne om adgangen til at opsige eller indfri låneaftaler, der indebærer vilkår om fast rente eller renteloft mv., og om optagelse af lån fra andre långivere end banker og realkreditinstitutioner, samt indførelse af et krav om undervisningsministerens forhåndsgodkendelse af lån fra sådanne andre långivere med en løbetid på fem år eller herover.

Med hensyn til det gældende bekendtgørelsesfastsatte krav om en skriftlig strategi for institutionens finansielle risikostyring finder Undervisningsministeriet, at de kan indarbejdes i loven bortset fra kravene til institutionsrevisorens kontrol med, at der er sådan en strategi, og at den følges.

3.6.3. Den foreslåede ordning

3.6.3.1. Institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold
Det foreslås, at den gældende ordning, hvor institutionerne er omfattet af budgetvejledningens regler om statsfinansierede selvejende institutioner og skal orientere undervisningsministeren ved overskridelse af forelæggelsesgrænserne i budgetvejledningen, videreføres, men indarbejdes direkte i loven fremfor at skulle fastsættes ved bekendtgørelse.

Endvidere foreslås det, at der i loven indarbejdes en generel hjemmel til, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at institutionerne helt eller delvist er omfattet af regler for statsinstitutioners virksomhed, herunder om indberetninger i forbindelse med sådanne ordninger.

Det foreslås videre, at undervisningsministeren som hidtil efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om budget- og bevillingsmæssige forhold.

For nærmere om de generelle rammer for institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold henvises til lovforslagets § 6-1 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.2. Institutionernes overordnede forvaltning af midler
Det foreslås, at den gældende ordning for institutionernes overordnede forvaltning af midler, hvorefter bestyrelsen skal forvalte institutionens midler, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål og institutionens midler må alene komme institutionens formål til gode videreføres.

For nærmere om institutionernes overordnede forvaltning af midler henvises til lovforslagets § 6-2 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.3. Institutionernes dispositionsfrihed
Det foreslås, at den gældende ordning for dispositionsfrihed, hvorefter institutionerne er omfattet af et bloktilskudsprincip for de statslige tilskud m.v. videreføres.

For nærmere om institutionernes dispositionsfrihed henvises til lovforslagets § 6-3 og § 6-4 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.4. Institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår
Det foreslås, at den gældende ordning for personales løn- og ansættelsesvilkår videreføres. Det foreslås dog, at der indsættes en udtrykkelig bemyndigelse, hvorefter undervisningsministeren efter forhandling med og bemyndigelsen fra finansministeren kan udstede regler om ansættelsesvilkår for det personale ved institutionen, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår.

For nærmere om institutionernes personales løn- og ansættelsesvilkår samt mulighed for ved ydelse af tilskud til institutionerne kan stille vilkår, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler) henvises til lovforslagets § 6-5, § 6-6 og § 6-7 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.5. Generelt krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår
Det foreslås, at det gældende krav om indgåelse af aftaler på markedsvilkår videreføres. Det foreslåede indebærer dog, at den nugældende bemyndigelse i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, hvorefter børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er sædvanlige markedsvilkår, ikke videreføres.

For nærmere om det generelle krav til aftaler på markedsvilkår henvises til lovforslagets § 6-8 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.6. Krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler
Det foreslås, at den gældende ordning, hvor institutionerne er omfattet af krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud videreføres, men således, at de bekendtgørelsesfastsatte

krav om, hvilke kontrakter, der er omfattet af kravet om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler, indarbejdes direkte i loven fremfor at skulle fastsættes ved bekendtgørelse.

For nærmere om krav om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler henvises til lovforslagets § 6-9 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.7. Vilkår for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser
Det foreslås, at der i forbindelse med én ny fælles institutionslov etableres en samlet regulering af vilkårene for institutionernes salg af varer og tjenesteydelser.

For nærmere om vilkår for salg af varer og tjenesteydelser, der efter lovgivningen om uddannelser produceres i forbindelse med undervisningen henvises til lovforslagets § 6-10 og bemærkningerne hertil.

For nærmere om institutionens mulighed for at yde vederlagsfri bistand uden opkrævning af betaling efter de budgetretlige rammer henvises til lovforslagets § 6-11 og bemærkningerne hertil.

For nærmere om vilkår for udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed henvises til lovforslagets § 6-12 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.8. Institutionernes bygningsmæssige forhold
Den foreslås, at der i forbindelse med én ny fælles institutionslov etableres mulighed for, at institutionerne kan udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner omfattet af denne lov eller lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, hvis institutionen i en periode har sådan overskydende bygningskapacitet. Det foreslås endvidere, at institutionerne fortsat midlertidigt kan udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner omfattet af denne lov, institutioner omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse eller andre.

Vurderingen af den overskydende bygningskapacitet skal ske med grundlag i en flerårig plan for institutionens aktuelle og fremadrettede bygningsbehov og aftalerne om udleje vil skulle godkendes af undervisningsministeren.

Muligheden for, at en institution kan udleje bygningskapacitet i form af lokaler, faciliteter m.v., som fx en idrætshal, i tidsrum, hvor institutionen ikke

selv har brug for den pågældende bygningskapacitet til egen undervisning m.v., foreslås indarbejdet i loven, men videreføres i øvrigt uændret.

Den nuværende ordning med en flerårig plan for institutionens vedligeholdelse af dens bygninger foreslås videreført.

For nærmere om institutionernes bygningsmæssige forhold henvises til lovforslagets § 6-13 og § 6-14 og bemærkningerne hertil.

3.6.3.9. Institutionernes finansielle forhold

Det foreslås, at det gældende bekendtgørelseslagte krav om, at institutionen har en skriftlig strategi for institutionens finansielle risikostyring videreføres, men indarbejdes i loven bortset fra reguleringen af institutionsrevisorens opgaver.

For nærmere om kravet en strategi for institutionens finansielle risikostyring henvises til lovforslagets § 6-15 og bemærkningerne hertil. For nærmere om institutionsrevisorens opgaver henvises til lovforslagets § 10-2, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

Den foreslås, at den gældende ordning for institutionernes placering af likvide midler videreføres med tilføjelse af en bestemmelse om, at likvide midler ikke må anbringes i andet end danske kroner eller euro for at sikre, at placeringen af institutionernes likvide midler ikke indebærer en valutakursrisiko. Den foreslåede ordning, hvorefter likvide midler alene må placeres i danske kroner eller euro svarer til kravene for institutionernes optagelse af lån eller aftaler om finansielle instrumenter.

For nærmere om institutionernes placering af likvide midler henvises til lovforslagets § 6-16 og bemærkningerne hertil.

Den foreslås, at den gældende ordning for institutionernes låntagning videreføres med en række præciseringer.

Det præcises i bestemmelsen, at den omfatter bank- eller realkreditlån, herunder almindelige kassekreditter, hos pengeinstitutter eller realkreditinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). Afgrænsningen til pengeinstitutter eller realkreditinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet

land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) svarer til den gældende afgrænsning af pengeinstitutioner, hvor der kan placeres likvide midler.

Den hidtidige formulering af bestemmelserne i bekendtgørelsen har kunnet give anledning til tvivl om, hvorvidt aftaler om fastforrentede bank- eller realkreditlån med en løbetid på mere end fem år skal kunne opsiges til kurs 105 eller derunder i hele lånets løbetid, og om andre långivere end banker og realkreditinstitutter udelukkende vil kunne yde variabelt forrentede lån med renteloft.

Institutionernes adgang til at optage lån hos andre långivere end banker og realkreditinstitutioner har hidtil været afgrænset til lån med variabel rente og renteloft, men det foreslås med den forestående ordning udvidet til at omfatte alle lån med fast eller variabel rente med en løbetid på op til fem år. Det er ministeriets vurdering, at den hidtidige adgang til at optage lån hos andre långivere end banker og realkreditinstitutter ikke har været udnyttet i væsentligt omfang. Kravet om, at lån med længere løbetid end fem år hos andre långivere skal forhåndsgodkendes af undervisningsministeren foreslås med henblik på at sikre institutionerne mod at optage langfristede lån på ugennemsigtige eller særligt bebyrdende vilkår.

Den foreslåede affattelse af § 6-17, stk. 1, nr. 1, indebærer, at kravet om opsigelse af lån til kurs 105 eller derunder gælder alle fastforrentede lån og aftaler om renteloft m.v. i tilknytning til variabelt forrentede lån. Endvidere foreslås § 6-17, stk. 1, nr. 3, affattet således, at undervisningsministeren skal forhåndsgodkende lån, der ydes af andre långivere end banker og realkreditinstitutioner, når løbetiden for et sådant lån overstiger fem år

For nærmere om institutionernes låntagning henvises til lovforslagets § 6-17, § 6-18 og § 6-19 og bemærkningerne hertil.

3.7. Forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering

3.7.1. Gældende ret

3.7.1.1. Statslige tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse

3.7.1.1.1. Grundlæggende rammer for ydelse af de statslige tilskud

Børne- og undervisningsministeren yder tilskud til de selvejende uddannelsesinstitutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026. Det følger af de gældende bestemmelser i de to nævnte institutionslove og en række uddannelseslove.

For såvel institutioner for erhvervsrettet uddannelse som institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse er taxametersystemet den bærende bevillingsmodel til fordeling af statslige tilskud, idet taxameterstyringen dog er suppleret med en række andre styringsredskaber i form af grundtilskud, særlige tilskud til fx specialpædagogisk støtte, målrettede forsøgs- og udviklingstilskud etc.

Taxameterstyringen indebærer grundlæggende, at der fordeles aktivitetsafhængige bevillinger til de enkelte uddannelsesinstitutioner ud fra de tilskud, der er fastlagt i lovgivningen, og de takster for tilskud, der er fastsat på de årlige finanslove. Tilskuddene ydes til institutionernes igangværende aktiviteter i finansåret.

Det bemærkes, at administrationen af bevillingssystemet for såvel institutioner for erhvervsrettet uddannelse som institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse indebærer behov for behandling af forskellige personoplysninger i forhold til elever, lærlinge og kursister, deltagere etc. på uddannelsesinstitutionerne i forbindelse med tilskudsadministrationen. Der behandles almindelige personoplysninger om elever, lærlinge og kursister, deltagere etc. i form af navn, den uddannelse eller undervisning vedkommende deltager i, uddannelsesinstitution, klasse- eller holdtilhørsforhold og personnumre med henblik på, at de pågældende kan indgå i institutionernes aktivitetsopgørelser i forbindelse med tilskudsadministrationen.

Databeskyttelsesforordningen artikel 6, stk. 1, litra e, indebærer, at der kan ske lovlig behandling af almindelige personoplysninger, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Bestemmelsen giver således mulighed for – under iagttagelse af reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven i øvrigt – at foretage behandlinger, herunder videregivelse, af personoplysninger, når behandlingerne er nødvendige bl.a. med henblik på varetagelsen af opgaven med at

udbetale tilskud, som institutionerne er pålagt med de love, der regulerer institutionerne, og finansloven.

Undervisningsministeriet har hjemmel til at indhente alle oplysninger fra institutionerne til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Det fremgår af § 31, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne, herunder ved institutionsbesøg, om uddannelserne, deltagere i uddannelse, personalet, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 5, stk. 7 og 8, til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Det fremgår af § 54, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne, herunder ved institutionsbesøg, om uddannelserne, elever, kursister, personale, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 17, til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

3.7.1.1.2. Grundtilskud

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, bl.a., at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til fællesudgifter i form af grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove.

Af § 18, stk. 3, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår i forhold til kostafdelinger ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at der kan derudover ydes grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår af § 30, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren bl.a. yder tilskud til fællesudgifter i form af et eller flere grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove.

Der er fastsat regler om tilskud i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v.

3.7.1.1.3. Taxametertilskud

3.7.1.1.3.1. Taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne

Det fremgår af § 30, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til fællesudgifter i form af et eller flere grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove, og taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever, jf. dog stk. 4, og en takst pr. årselev, der fastsættes på de årlige finanslove.

Af § 30, stk. 2, fremgår det videre, at børne- og undervisningsministeren yder taxametertilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter fraregnet indtægter ved deltagerbetaling. Tilskuddet ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever, jf. dog stk. 4, og en takst pr. årselev for hver af de uddannelser og hver type af undervisning, hvortil tilskud ydes efter denne bestemmelse. Taksten pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser eller uddannelsesforløb.

Af § 30, stk. 3, fremgår det endvidere, at børne- og undervisningsministeren yder taxametertilskud til dækning af institutionernes lokaleforsyningsudgifter på grundlag af den enkelte institutions antal årselever, jf. dog stk. 4, og en takst pr. årselev. Taksten pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser og uddannelsesforløb.

Af § 30, stk. 5, fremgår, at børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at tilskud til forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne til dækning af undervisningsudgifter, fællesudgifter og bygningsudgifter kan ydes som en samlet takst pr. årselev for henholdsvis forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne. Denne bemyndigelse er aktuelt ikke i brug.

Af § 30, stk. 8, fremgår, at der på de årlige finanslove kan fastlægges særlige tilskud, herunder bl.a. til færdiggørelse af uddannelser.

Af § 30, stk. 11, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud efter bl.a. stk. 1-3, 5 og 8, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter bl.a. stk. 1-5 og om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

Af § 30, stk. 12, fremgår, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om ydelse af tilskud til de i § 1, stk. 1, nævnte institutioner og kan herunder i en overgangsperiode fravige bestemmelserne i dette kapitel. Adgang til at fravige bestemmelserne vedrører overgangen i forbindelse med kommunalreformen i 2007 og bruges ikke længere.

Af § 30, stk. 13, fremgår, at uanset stk. 1-3 kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes lokaleforsyningsudgifter.

Det fremgår af § 33 b i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der udbyder særligt tilrettelagte forløb på uddannelsen til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen for elever med nedsat psykisk funktionsevne. Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove.

Der er fastsat regler om tilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det fremgår af § 41 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastlægge minimums- og maskmumsrammer for den tilskudsudløsende tilgang til uddannelser. Bestemmelsen vedrører fastsættelse af minimums- eller maksimumsrammer for den enkelte institution og ikke på landsplan.

Det fremgår af § 49 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren for kursister omfattet af regler fastsat i henhold til stk. 1 skal nedsætte en eller flere takster pr. årselev, som er fastsat på de årlige finanslove, for de taxametertilskud, der ydes efter § 30, stk. 1-3, med det beløb, hvormed deltagerbetalingen er forhøjet for de pågældende kursister

Det fremgår af § 49 a, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regler fastsat efter stk. 1 og takstnedsættelse efter stk. 2 kan tidligst have virkning for undervisningsforløb, der påbegyndes 1 måned efter bekendtgørelsens offentliggørelse i Lovtidende.

§ 49 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. vedrører forhøjet deltagerbetaling for kursister, der modtager efterløn eller en aldersbetinget pension, og som ikke eller kun i mindre omfang har arbejdsmarkedstilknytning, og som deltager i almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag, jf. pkt. 3.8.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3.7.1.1.3.2. Taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, bl.a., at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever og en takst pr. årselev. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren yder taxametertilskud til institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer ud fra den enkelte institutions antal årselever og en takst pr. årselev. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af årselever efter stk. 2 og 3.

Det fremgår af § 15, stk. 10, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at uanset stk. 2 og 3 og § 19, stk. 1 og 2, kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer.

Det fremgår af § 15 c, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der udbyder særligt tilrettelagte forløb på uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen for elever med nedsat psykisk funktionsevne. Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove.

Det fremgår af § 15 c, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.

Det fremgår af § 18 c, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at staten yder tilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter ved uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen fraregnet indtægter ved uddannelserne. Tilskuddet til undervisningsudgifter bestemmes ud fra antallet af årselever ved uddannelserne og et gennemsnitligt tilskud pr. årselev fastlagt i de årlige finanslove. Der kan på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning.

Det fremgår af § 18 c, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at staten yder et særligt tilskud for færdiggørelse af uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen. Taksten fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår af § 18 c, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at staten kan yde særlige tilskud i forbindelse med uddannelsesforsøg for elever i enkeltfagsundervisning samt for skoler med lille elevtilgang, hvis det ud fra regionale hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen det pågældende sted.

Det fremgår af § 18 c, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler efter stk. 1-4, herunder om betingelser for og beregning af det særlige tilskud efter stk. 2, om betingelser for og beregning af andelen af frafaldstruede elever efter stk. 3 og om særlige tilskud i forbindelse med uddannelsesforsøg og skoler med lille elevtilgang efter stk. 4.

Der er fastsat regler om tilskud i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsuddannelse uddannelse m.v.

3.7.1.1.3.3. Taxametertilskud til erhvervsuddannelser

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, bl.a., at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever og en takst pr. årselev. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren yder taxametertilskud til institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer ud fra den enkelte institutions antal årselever og en takst pr. årselev. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af årselever efter stk. 2 og 3.

Det fremgår af § 15, stk. 10, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at uanset stk. 2 og 3 og § 19, stk. 1 og 2, kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer.

Det fremgår af § 19, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at staten yder tilskud til dækning af de direkte undervisningsudgifter fraregnet indtægter ved skoleundervisning efter denne lov. Tilskuddet ydes ud fra antal årselever og en takst pr. årselev. For elever og lærlinge, der har indgået uddannelsesaftale, der omfatter grundlæggende praktisk oplæring i oplæringsvirksomheden, jf. § 12, stk. 1, 4. pkt., ydes endvidere et tilskud pr. elev eller lærling. Taksten og tilskuddet pr. elev eller lærling fastsættes på de årlige finanslove for grupper af grund- og hovedforløb samt øvrige uddannelseselementer.

Det fremgår af § 19, stk. 8, i lov om erhvervsuddannelser, at Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser afgiver indstilling til ministeren om kriterier for henføring af grund- og hovedforløb til taksterne, jf. stk. 1. Børne- og undervisningsministeren kan i løbet af finansåret henføre nye uddannelser til eksisterende takster.

Det fremgår af § 19, stk. 9, i lov om erhvervsuddannelser, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte særlige tilskudsregler for uddannelser med lille tilgang, hvis det ud fra erhvervsmæssige hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen som selvstændig uddannelse på en eller flere skoler i landet. Børne- og undervisningsministeren træffer efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser beslutning om, hvilke uddannelser der er omfattet af reglerne, og hvilke skoler der kan tilbyde uddannelserne i henhold til reglerne.

Det fremgår af § 19, stk. 10, i lov om erhvervsuddannelser, at tilskuddet i henhold til stk. 1, 8 og 9 ydes til institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og til andre skoler, institutioner og virksomheder, som er godkendt til at meddele erhvervsuddannelse, jf. § 18.

Det fremgår af § 19, stk. 11, i lov om erhvervsuddannelser, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud efter § 19, stk. 1, herunder om aktivitetsindberetninger, udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever samt tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

Det fremgår af § 19, stk. 12, i lov om erhvervsuddannelser, at der uanset stk. 1 på de årlige finanslove kan fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, jf. § 2, stk. 4.

Det fremgår af § 19 b i lov om erhvervsuddannelser, at skolen modtager tilskud til skoleoplæring, jf. § 66 d, på grundlag af det antal årselever, som er indskrevet til skoleoplæring ved skolen. I antallet af årselever indgår elever og lærlinge, der modtager oplæring i virksomheder uden uddannelsesaftale, jf. § 66 f, stk. 1 og 3, dog højst med 3 uger for den enkelte elev eller lærling ved oplæring i samme virksomhed og med højst 6 uger af elevens eller lærlingens samlede oplæring. Tilskud til skoleoplæring ydes på grundlag af takster pr. årselev, som fastsættes i de årlige finanslove for større grupper af uddannelser med skoleoplæring, og kan fastsættes til et mindre beløb for elever og lærlinge, der modtager oplæring i virksomheder med eller uden uddannelsesaftale, jf. § 66 f, stk. 1 og 3.

Det fremgår af § 19 c, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at staten kan yde et særligt tilskud ved færdiggørelse af uddannelse efter denne lov. Der ydes ikke tilskud for hovedforløb, der afsluttes i skoleoplæring. Taksten fastsættes på de årlige finanslove. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betingelser for og beregning af det særlige tilskud.

Det fremgår af § 19 e, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at skolen modtager tilskud pr. årselev for elever og lærlinge indskrevet på fgu-baseret erhvervsuddannelse, jf. § 66 p. I antallet af årselever indgår elever og lærlinge, der modtager oplæring i virksomheder uden uddannelsesaftale, dog højst med 3 måneder for den enkelte elev eller lærling ved oplæring i samme virksomhed.

Det fremgår af § 19 e, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, at skolen modtager endvidere tilskud pr. elev eller lærling ved iværksættelse af uddannelsesplan, jf. § 13, stk. 2, og ved gennemførelse af grundlæggende praktisk oplæring, jf. § 66 r, stk. 2.

Det fremgår af § 19 e, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, at tilskud efter stk. 1 og 2 ydes på grundlag af takster, som fastsættes i de årlige finanslove, og kan fastsættes til et mindre beløb for elever og lærlinge, der modtager oplæring i virksomheder med eller uden uddannelsesaftale, jf. § 66 r, stk. 3.

Det fremgår af § 19 e, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tilskud efter stk. 1-3, herunder om aktivitetsindberetninger, udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever og tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

3.7.1.1.3.4. Taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser

Det fremgår af § 6, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at staten yder tilskud til delvis dækning af undervisningsudgifter inkl. prøver og anden bedømmelse og udgifter til administration, ledelse og bygningsdrift ved åben uddannelse og ved supplerende uddannelsesaktiviteter efter § 2, stk. 2, jf. dog stk. 2, stk. 5, 2. pkt., stk. 8 og 9 samt § 4 om indtægtsdækket virksomhed. Staten yder tilskud efter 1. pkt. til delvis dækning af udgifter ved udstedelse af eksamensbevis.

Det fremgår af § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at staten yder tilskud til dækning af de udgifter, der er nævnt i stk. 1, jf. dog stk. 5, 2. pkt., og § 8, stk. 3, ved blandt andet følgende uddannelser og uddannelsesaktiviteter: Arbejdsmarkedsuddannelser efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., dog undtaget Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU).

Det fremgår af § 6, stk. 4, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte særlige regler om tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., med lille elevtilgang.

Det fremgår af § 6, stk. 5, 1. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at tilskuddet bestemmes på grundlag af antallet af årselever eller årsstuderende og af en takst pr. årselev eller årsstuderende, der fastlægges i de årlige finanslove for grupper af uddannelser og uddannelsesaktiviteter. Det fremgår videre af § 6, stk. 5, 4. pkt., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren træffer beslutning om placering af de enkelte uddannelser og uddannelsesaktiviteter i grupper.

Det fremgår af § 6, stk. 7, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskuddet og om opgørelse af antallet af årselever eller årsstuderende, herunder kriterierne for opgørelsen.

Det fremgår af § 6, stk. 8, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren for de enkelte uddannelsesinstitutioner kan fastsætte et loft for, hvor stort et tilskud der kan ydes til alle eller grupper af uddannelser og uddannelsesaktiviteter nævnt i stk. 2.

Det fremgår af § 6, stk. 9, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren endvidere for de enkelte uddannelsesinstitutioner kan fastsætte et loft for, hvor stort et tilskud der kan ydes til konkrete uddannelser eller uddannelsesaktiviteter nævnt i stk. 2 eller i øvrigt omfattet af § 2, stk. 1 og 2.

Det fremgår af § 6, stk. 11, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne og undervisningsministeren kan betinge tilskud til konkrete arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., af, at uddannelsesinstitutionerne bringer udførelse af nærmere bestemte dele af uddannelsen eller uddannelsesaktiviteten i offentligt udbud. Ministeren kan efter udtalelse fra Rådet for Voksen- og Efteruddannelse fastsætte nærmere regler om den i 1. pkt. nævnte ordning, herunder om udbud og udfordring. Reglerne kan give nævnet efter § 12 beføjelser i forhold til konflikter mellem uddannelsesinstitutioner og private initiativtagere om udbud og udfordring og kan bestemme, at der ud over de i § 12, stk. 2, nævnte medlemmer deltager et eller flere sagkyndige medlemmer ved afgørelsen af disse sager.

Det fremgår af § 6, stk. 13, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at uanset stk. 1, 2 og 5 kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning ved uddannelser og uddannelsesaktiviteter, der udbydes efter denne lov, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes udgifter til bygningsdrift.

3.7.1.1.3.5. Taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser

Det fremgår af § 27, stk. 1, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, at staten yder tilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser.

Det fremgår af § 27, stk. 2, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at træningsskolens indtægter i forbindelse med uddannelsernes gennemførelse kan genanvendes og indgår som en del af finansieringen af institutionens aktiviteter.

Det fremgår af § 27, stk. 3, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tilskud efter stk. 1.

Det fremgår af § 27, stk. 4, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om bl.a. administration, revision, beregning og udbetaling af tilskud.

3.7.1.1.3.6. Taxametertilskud til åben uddannelse

Det fremgår af § 6, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at staten yder tilskud til delvis dækning af undervisningsudgifter inkl. prøver og anden bedømmelse og udgifter til administration, ledelse og bygningsdrift ved åben uddannelse og ved supplerende uddannelsesaktiviteter efter § 2, stk. 2, jf. dog stk. 2, stk. 5, 2. pkt., stk. 8 og 9 samt § 4 om indtægtsdækket virksomhed. Staten yder tilskud efter 1. pkt. til delvis dækning af udgifter ved udstedelse af eksamensbevis.

Det fremgår af § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at staten yder tilskud til dækning af de udgifter, der er nævnt i stk. 1, jf. dog stk. 5, 2. pkt., og § 8, stk. 3, ved blandt andet følgende uddannelser og uddannelsesaktiviteter: Enkeltfag på erhvervsuddannelserne efter denne lov, deltidsuddannelser efter denne lov på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra, enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter denne lov og deltidsuddannelser ved social- og sundhedsuddannelserne efter denne lov og enkeltfag herfra.

Det fremgår af § 6, stk. 5, 1. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at tilskuddet bestemmes på grundlag af antallet af årselever eller årsstuderende og af en takst pr. årselev eller årsstuderende, der fastlægges i de årlige finanslove for grupper af uddannelser og uddannelsesaktiviteter.

Det fremgår af § 6, stk. 5, 4. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren træffer beslutning om placering af de enkelte uddannelser og uddannelsesaktiviteter i grupper.

Det fremgår af § 6, stk. 6, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, det i de årlige finanslove kan bestemmes, at deltidsuddannelser og enkeltfag herfra efter § 2, stk. 1, nr. 1 og 3, udbydes uden tilskud efter denne lov eller som indtægtsdækket virksomhed. Korte kurser efter § 2, stk. 1, nr. 5, udbydes som indtægtsdækket virksomhed medmindre andet bestemmes i de årlige finanslove.

Det fremgår af § 6, stk. 7, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskuddet og om opgørelse af antallet af årselever eller årsstuderende, herunder kriterierne for opgørelsen.

Det fremgår af § 6, stk. 8, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kan for de enkelte uddannelsesinstitutioner fastsætte et loft for, hvor stort et tilskud der kan ydes til alle eller grupper af uddannelser og uddannelsesaktiviteter nævnt i stk. 2.

Det fremgår af § 6, stk. 9, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kan endvidere for de enkelte uddannelsesinstitutioner fastsætte et loft for, hvor stort et tilskud der kan ydes til konkrete uddannelser eller uddannelsesaktiviteter nævnt i stk. 2 eller i øvrigt omfattet af § 2, stk. 1 og 2.

Det fremgår af § 6, stk. 10, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om tilskud til delvis dækning af udgifter til afgangsprojekter ved fleksible forløb samt vejledning og udarbejdelse af uddannelsesplaner efter § 17, jf. § 25, stk. 2, i lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

Det fremgår af § 6, stk. 13, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at uanset stk. 1, 2 og 5 kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning ved uddannelser og uddannelsesaktiviteter, der udbydes efter denne lov, herunder at der ved

fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes udgifter til bygningsdrift.

3.7.1.1.3.7. Taxametertilskud til International Baccalaureate (IB)

Det fremgår af § 37 c, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelse efter stk. 1, dvs. International Baccalaureate (IB).

Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet. Bemyndigelsen er ikke udmøntet.

Det fremgår af § 33 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelse efter lovens § 1, stk. 3, dvs. International Baccalaureate (IB). Tilskuddet fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.

Der er fastsat regler om tilskud til International Baccalaureate (IB) i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

3.7.1.1.3.8. Taxametertilskud til andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Der udbydes på institutioner for erhvervsrettet uddannelse en række uddannelser, hvortil der ikke ydes tilskud efter den pågældende uddannelseslovgivning. Det er bl.a. lokomotivføreruddannelsen, jf. bekendtgørelse nr. 689 af 22. juni 2010 om uddannelse til lokomotivfører, og fodterapeutuddannelsen, jf. bekendtgørelse nr. 722 af 28. maj 2020 om uddannelsen til fodterapeut, der begge har hjemmel i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Der ydes tilskud til sådanne uddannelser efter følgende bestemmelser:

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, bl.a., at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte institutions antal årselever og en takst pr. årselev. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren yder taxametertilskud til institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer ud fra den enkelte institutions antal årselever og en takst pr. årselev. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af årselever efter stk. 2 og 3.

Det fremgår af § 15, stk. 10, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at uanset stk. 2 og 3 og § 19, stk. 1 og 2, kan der på de årlige finanslove fastsættes særskilte takster for fjernundervisning, herunder at der ved fjernundervisning ikke ydes tilskud til dækning af institutionernes erhvervelse og opretholdelse af lokaler, bygninger og arealer.

Det fremgår af § 19, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud til de direkte undervisningsudgifter til uddannelse ved institutionerne i tilfælde, hvor der ikke ydes tilskud til undervisningsudgifterne efter lovgivningen om uddannelserne, jf. dog § 15, stk. 10, eller § 18 c. § 15, stk. 10, vedrører fjernundervisning og § 18 c vedrører de erhvervsgymnasiale uddannelser.

Det fremgår af § 19, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at tilskuddet ydes som et taxametertilskud ud fra den enkelte institutions antal årselever og en takst pr. årselev. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår af § 19, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af årselever.

Det fremgår af § 19, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at staten kan yde et særligt tilskud ved færdiggørelse af uddannelse, hvor der ikke ydes tilskud efter lovgivningen om uddannelserne. Taksten fastsættes på finansloven. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betingelser for og beregning af det særlige tilskud.

Der er fastsat regler om tilskud i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsuddannelse uddannelse m.v.

3.7.1.1.3.9. Taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v.

Det fremgår af § 34 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til dækning af udgiften til individuel kompetencevurdering efter § 27, stk. 1, i avu-loven. Tilskud ydes med en takst pr. årselev, der fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår endvidere af § 34 a, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud efter stk. 1, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter stk. 1 samt om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud. Der er fastsat regler om tilskud i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det fremgår af § 6, stk. 3, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at staten yder tilskud til dækning af individuel kompetencevurdering i forbindelse med uddannelser og uddannelsesaktiviteter efter denne lov og lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

3.7.1.1.3.10. Taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser

Det fremgår af § 10 f, stk. 1, i lov om kommunal indsats for unge under 25 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 387 af 17. marts 2026, at finansieringen af brobygning og introduktionskurser sker gennem aktivitetsafhængige taxametertilskud til ungdomsuddannelsesinstitutionerne. Taksterne pr. årselev fastsættes på de årlige finanslove.

3.7.1.1.3.11. Taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Det fremgår af § 30, stk. 10, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til pædagogikum, jf. lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 786 af 21. juni 2017, på grundlag af den enkelte institutions antal årspædagogikumkandidater. Takster pr. årspædagogikumkandidat fastsættes på de årlige finanslove for en eller flere grupper af uddannelsesforløb. Det følger videre af § 30, stk. 11, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud efter bl.a. stk. 10, herunder om aktivitetsindberetning og udbetaling af tilskud, og om opgørelse af årspædagogikumkandidater efter stk. 10.

Det fremgår af § 18 b, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til pædagogikum, jf. lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser, på grundlag af den enkelte institutions antal af årspædagogikumkandidater. Takster pr. årspædagogikumkandidat fastsættes på de årlige finanslove for en eller flere grupper af uddannelsesforløb. Det følger videre af § 18 b, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud efter stk. 1, herunder om aktivitetsindberetninger og om opgørelse af årspædagogikumkandidater.

Der er fastsat regler om tilskud til pædagogikum på institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner og lov om institutioner for erhvervsrettet i bekendtgørelse nr. 586 af 24. juni 2009 om tilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

3.7.1.1.3.12. Taxametertilskud til kostafdelinger

Det fremgår af § 18, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til kostafdelinger, hvis disse drives af en institution godkendt efter loven eller af en anden selvejende institution og er bolig for deltagere i tilskudsberettigede uddannelser.

Det følger videre af § 18, stk. 3, 1. pkt., at tilskud efter stk. 1 udgøres af taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte kostafdelings antal kostårselever og en takst pr. kostårselev. Af § 18, stk. 3, 2. pkt., fremgår, at taksterne pr. kostårselev fastsættes på de årlige finanslove for forskellige grupper af deltagere i uddannelse. Af § 18, stk. 3, 3. pkt., fremgår, at deltagere, der betaler fuld pris for benyttelse af kostafdelingen i henhold til regler fastsat af børne- og undervisningsministeren efter § 18, stk. 2, ikke indgår i tilskudsberegningen.

Det fremgår af § 18, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af kostårselever for forskellige grupper af deltagere efter stk. 3.

Der er fastsat regler om tilskud til kostafdelinger i §§ 13 og 14 i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v. og § 1, nr. 4, § 2, § 4 og § 5 i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det fremgår af § 34 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren yder tilskud til de i lovens § 4, stk. 1, nævnte kostafdelinger og fastsætter regler herom.

Der er fastsat regler om tilskud til sådanne kostafdelinger i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

3.7.1.1.4. Sociale tilskud

Det fremgår af § 18 c, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at staten yder et særligt tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever på uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen. Taksten fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår af § 19, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at staten kan yde et særligt tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever, hvor der ikke ydes tilskud efter lovgivningen om uddannelserne. Taksten fastsættes på finansloven. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om betingelser for og beregning af tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever.

Af § 30, stk. 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår, at der kan på de årlige finanslove bl.a. fastlægges særlige tilskud, herunder bl.a. på baggrund af andelen af frafaldstruede elever.

Det fremgår af § 19 c, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at staten yder et særligt tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever og lærlinge. Taksten fastsættes på finansloven. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om betingelser for og beregning af tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever og lærlinge.

3.7.1.1.5. Afskæring af taxametertilskud

3.7.1.1.5.1. Afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser

Det fremgår af § 15 b, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at en institution skal som betingelse for at opnå tilskud til gymnasiale fuldtidsuddannelser sikre,

at der fra den første opgørelse af klassekvotienter maksimalt er en gennemsnitlig klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, institutionen udbyder.

Det fremgår af § 15 b, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at en institution modtager uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke aktivitetsafhængige tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af elever eller kursister, der er optaget ud over den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Det fremgår af § 15 b, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, herunder om beregningen af klassekvotienten og opgørelsestidspunktet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en institution i særlige tilfælde uanset stk. 1 og 2 kan have en højere gennemsnitlig klassekvotient end 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, herunder om vilkår for en højere gennemsnitlig klassekvotient. Der er fastsat regler i henhold til § 15 b, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsuddannelse uddannelse m.v.

Det fremgår af § 30 b, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at en institution som betingelse for at opnå tilskud til gymnasiale fuldtidsuddannelser skal sikre, at der fra den første opgørelse af klassekvotienter maksimalt er en gennemsnitlig klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, institutionen udbyder.

Det fremgår af § 30 b, stk. 2, at en institution uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke modtager aktivitetsafhængige tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af elever, der er optaget ud over den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Det fremgår videre af § 30 b, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, herunder om beregningen af klassekvotienten og opgørelsestidspunktet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at en institution i særlige tilfælde uanset stk. 1 og 2 kan have en højere gennemsnitlig klassekvotient end 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, herunder om vilkår for en højere gennemsnitlig klassekvotient. Der er fastsat regler i henhold til § 30 b, stk. 3, i bekendtgørelse

nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

3.7.1.1.5.2. Afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser

På en række uddannelser, hvis målgruppe er kortuddannede, er bestemmelser, der indebærer, at personer med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskuddene. Ordningerne indebærer en målretning af de midler, staten anvender på disse uddannelser, til målgruppen. Ved en videregående uddannelse forestås uddannelser på erhvervsakademiniveau eller højere.

Af § 30, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår, at kursister med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter § 30, stk. 1-3 til almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag.

Det fremgår af § 6, stk. 5, 2. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at kursister med en videregående uddannelse indgår ikke i beregningen af tilskud til de uddannelser, der er nævnt i stk. 2. Blandt de uddannelser, der er nævnt i § 6, stk. 2, er arbejdsmarkedsuddannelser, enkeltfag på erhvervsuddannelserne, deltidsuddannelser på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra, enkeltfag på fodterapeutuddannelsen og deltidsuddannelser ved social- og sundhedsuddannelserne og enkeltfag herfra.

3.7.1.1.5.3. Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år

Almen voksenuddannelse for kursister under 18 år, der efter avu-lovens § 2, stk. 2, modtager undervisning efter avu-loven finansieres af kommunale tilskud til institutionen, jf. pkt. 3.7.1.2.2. Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år nedenfor.

Det fremgår af § 30 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionerne uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke modtager aktivitetsafhængige tilskud eller bevillinger fra Børne- og Undervisningsministeriet til uddannelse af personer omfattet af stk. 1, hvorefter der ydes kommunale tilskud til visse kursister på avu. Institutioner

opkræver ikke deltagerbetaling, jf. § 48, eller betaling for undervisningsmidler, jf. § 46, stk. 8, jf. § 49, for kursister omfattet af stk. 1.

3.7.1.1.5.4. Afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser

Det fremgår af § 15, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at udenlandske deltagere i erhvervsuddannelser kun kan indgå i beregningen efter stk. 2 og 3 og § 19, stk. 4, hvis de

1) er meddelt opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1-3, § 8, stk. 1 eller 2, eller § 9 c, stk. 3, nr. 1 eller 2, tidsubegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark,

2) er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, eller § 9 c, stk. 1, som følge af en familiemæssig tilknytning til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3, eller § 8, stk. 1 eller 2,

3) er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, som medfølgende barn af en udlænding, som dels er statsborger i et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, dels er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, jf. dog stk. 6,

4) er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine,

5) er udvekslet med danske deltagere efter aftale mellem institutionen og en institution i udlandet,

6) efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere eller

7) har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 5 eller 6, og de, inden de blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af nr. 1-6.

Det fremgår af § 15, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at en udenlandsk deltager er omfattet af stk. 5, nr. 3, uanset at forælderens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a ophører efter tidspunktet for påbegyndelsen af uddannelsen.

Det fremgår af § 15, stk. 7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionens udbud af erhvervsuddannelser til andre udenlandske deltagere end dem, der er nævnt i stk. 5 og 6, sker som indtægtsdækket virksomhed.

Det fremgår af § 19, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at udenlandske elever og lærlinge kan kun indgå i beregningen efter stk. 1, hvis

1) de er meddelt opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1-3, § 8, stk. 1 eller 2, eller § 9 c, stk. 3, nr. 1 eller 2, tidsubegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark,

2) de er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, eller § 9 c, stk. 1, som følge af en familiemæssig tilknytning til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3, eller § 8, stk. 1 eller 2,

3) de er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, som medfølgende barn af en udlænding, som dels er statsborger i et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, dels er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, jf. dog stk. 3,

4) de er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine,

5) de er udvekslet med danske elever og lærlinge efter aftale mellem institutionen og en institution i udlandet,

6) de efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere eller

7) de har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 5 eller 6, og de, inden de blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af nr. 1-7.

Det fremgår af § 19, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, at en udenlandsk elev eller lærling er omfattet af stk. 2, nr. 3, uanset at forælderens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a ophører efter tidspunktet for påbegyndelsen af uddannelsen.

Det fremgår af § 19, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, at institutionens udbud af uddannelse til andre udenlandske elever og lærlinge end dem, der er nævnt i stk. 2 og 3, sker som indtægtsdækket virksomhed.

Det fremgår videre af § 13 i bekendtgørelse nr. 238 af 11. marts 2024 om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at indkvartering på kostafdelinger af udenlandske elever og lærlinge, der ikke er omfattet af § 19, stk. 2 og 3, i lov om erhvervsuddannelser, sker efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

3.7.1.1.5.5. Afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse

Det fremgår af § 6, stk. 5, 3. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at kursister omfattet af § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. indgår ikke i beregningen af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Kursister omfattet af § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. er kursister, der er indsatte i fængsel eller arresthus, hvor der efter aftale mellem Danmarks Fængsler og en godkendt udbyder af arbejdsmarkedsuddannelser, disses eventuelle delmål og enkeltfag afholdes undervisning, hvor alene indsatte kan deltage.

3.7.1.1.6. Formålsbestemte statslige lån og tilskud

3.7.1.1.6.1. Særlige tilskud til bestemte formål

Det fremgår af § 20 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren bl.a. kan helt eller delvis yde tilskud til andre særlige formål ved institutionerne.

Det fremgår videre af § 31 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren bl.a. yde tilskud til andre særlige formål ved institutionerne.

Det fremgår videre af tekstanmærkning nr. 235 ad § 20.78.03. på finansloven for 2026, at børne- og undervisningsministeren bemyndiges til at yde tilskud til institutioner omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der varetager opgaver som voksenuddannelsescenter og opretholder økonomisk udfordrede afdelinger med udbud af almen

voksenuddannelse (avu) og/eller den 2-årige hf-uddannelse og/eller hf-enkeltfag. Tilskuddet ydes med henblik på, at institutionerne kan opretholde driften af de pågældende afdelinger.

Af tekstanmærkningens stk. 2 fremgår, at tilskud efter stk. 1 ydes på baggrund af ansøgninger og efter en konkret vurdering til: 1) Hel eller delvis dækning af en økonomisk ubalance på en økonomisk udfordret afdeling og 2) Dækning af dokumenterede udgifter på op til 25.000 kr. til revisorerklæringer udarbejdet i forbindelse med ansøgning om tilskud til opretholdelse af en økonomisk udfordret afdeling.

Af tekstanmærkningens stk. 3 fremgår, at en ansøgning om tilskud efter stk. 2, nr. 1, skal indeholde: 1) En redegørelse for den økonomiske ubalance på afdelingen på baggrund af en revisorpåtegnet opgørelse af afdelingens samlede indtægter og omkostninger udarbejdet efter en centralt fastlagt vejledning, 2) En redegørelse for institutionens samlede økonomiske forudsætninger for at opretholde afdelingen og 3) En handlingsplan for hvordan opretholdelse af afdelingen kan sikres fremadrettet.

Af tekstanmærkningens stk. 4 fremgår, at det er en betingelse for tilskud efter stk. 1, at den pågældende afdeling under voksenuddannelsescentret i det på udmøntningstidspunktet senest kendte regnskabsår har haft under 100 årselever, og at voksenuddannelsescentret har planlagt, at der på afdelingen i det skoleår, der begynder 1. august i finansåret, skal udbydes enten almen voksenuddannelse (avu) og/eller hf-enkeltfag. For afdelinger, hvor der ikke er udbud af almen voksenuddannelse (avu) og/eller hf-enkeltfag, men alene forberedende voksenundervisning og/eller ordblindeundervisning for voksne, kan tilskud ydes, hvis en lukning af afdelingen vil betyde, at der ikke er sådanne tilbud, herunder ved en driftsoverenskomstpart, inden for en rimelig geografisk afstand.

Af tekstanmærkningens stk. 5 fremgår, at for tilskud omfattet af stk. 2, nr. 1, er opretholdelse af den pågældende afdeling i det skoleår, der starter den 1. august i finansåret, en betingelse for tilskuddet. Hvis institutionen lukker den pågældende afdeling i løbet af skoleåret, skal institutionen tilbagebetale tilskuddet forholdsvist fra nedlæggelsesdatoen.

Af tekstanmærkningens stk. 6 fremgår, at har børne- og undervisningsministeren bemyndiget Styrelsen for Undervisning og Kvalitet til at udøve beføjelser efter stk. 1-5, kan styrelsens afgørelser ikke indbringes for ministeren.

3.7.1.1.6.2. Tilskud til forsøg og udvikling m.v.

Det fremgår af § 20 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren bl.a. kan helt eller delvis yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed samt til iværksættelse af nye uddannelser ved institutionerne.

Det fremgår af § 31 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed samt til iværksættelse af nye uddannelser ved institutionerne.

Det fremgår af § 7, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kan yde tilskud samt på vilkår fastsat efter forhandling med finansministeren lån og statsgaranti for oprettelse af lån til gennemførelsen af forsøgs- og udviklingsarbejde og til køb af apparatur og undervisningsmateriel i forbindelse hermed.

Det fremgår af § 7, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tildeling af tilskud efter stk. 1.

3.7.1.1.6.3. Lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner

Det fremgår af § 15, stk. 8, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til institutioner, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Det fremgår af § 15, stk. 9, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud og lån i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner.

Det fremgår af § 15, stk. 11, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 8 og 9.

Det fremgår af § 30, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til institutioner, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Det fremgår af § 30, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud og lån i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner og i forbindelse med en institutions overtagelse af elever efter lovens § 9, stk. 2.

Det fremgår af § 30, stk. 9, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 6 og 7.

3.7.1.1.7. Generelle vilkår for statslige tilskud

Det fremgår af § 15, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af årselever efter stk. 2 og 3.

Det fremgår af § 15 c, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.

Det fremgår af § 18, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af kostårselever for forskellige grupper af deltagere efter stk. 3. Bestemmelsen i stk. 3 vedrører bl.a. taxametertilskud ud fra den enkelte kostafdelings antal kostårselever, hvor taksterne pr. kostårselev fastsættes på de årlige finanslove for forskellige grupper af deltagere.

Det fremgår af § 18 c, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler efter stk. 1-4, herunder om betingelser for og beregning af det særlige tilskud efter stk. 2, om betingelser for og beregning af andelen af frafaldstruede elever efter stk. 3 og om særlige tilskud i forbindelse med uddannelsesforsøg og skoler med lille elevtilgang efter stk. 4.

Det fremgår af § 19, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud til de direkte undervisningsudgifter til uddannelse ved institutionerne i tilfælde, hvor der ikke ydes tilskud til undervisningsudgifterne efter lovgivningen om uddannelserne, jf. dog § 15, stk. 10, eller § 18 c.

Det fremgår af § 19, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af årselever.

Det fremgår af § 19, stk. 4, 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betingelser for og beregning af det særlige tilskud. Det særlige tilskud vedrører færdiggørelse af uddannelse, hvor der ikke ydes tilskud efter lovgivningen om uddannelserne.

Det fremgår af § 19, stk. 5, 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om betingelser for og beregning af tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever.

Det fremgår af § 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren bl.a. kan fastsætte nærmere regler om udbetaling af tilskud til institutionerne.

Af § 30, stk. 11, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om tilskud efter bl.a. stk. 1-3, 5 og 8, herunder om aktivitetsindberetninger og udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever efter bl.a. stk. 1-5 og om tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

Af § 33, 3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet. Bemyndigelsen vedrører tilskud til International Baccalaureate (IB).

Af § 35 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at tilskud kan udbetales forskudsvis.

Af § 39, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår bl.a. børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om tilskud til de statslige selvejende institutioners virksomhed efter § 30, stk. 1-3 og 5-9, og om udbetaling af tilskud til institutionerne.

Der er fastsat regler om tilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det fremgår af § 19, stk. 11, i lov om erhvervsuddannelser, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud efter § 19, stk. 1, herunder om aktivitetsindberetninger, udbetaling af tilskud, opgørelse af årselever samt tilbagebetaling og kontrol af udbetalte tilskud.

Det fremgår af § 19 c, stk. 1, 3. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om betingelser for og beregning af det særlige tilskud. Det særlige tilskud vedrører færdiggørelse af uddannelse efter denne lov.

Det fremgår af § 19 c, stk. 2, 3. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om betingelser for og beregning af tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever og lærlinge.

Det fremgår af § 27, stk. 3, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tilskud efter stk. 1. Bestemmelsen i stk. 1 vedrører tilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser.

Det fremgår af § 6, stk. 7, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilskuddet og om opgørelse af antallet af årselever eller årsstuderende, herunder kriterierne for opgørelsen. Bemyndigelsen vedrører tilskud til åben uddannelse og arbejdsmarkedsuddannelser.

Der er fastsat regler om tilskud i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsuddannelse uddannelse m.v.

3.7.1.2. Kommunale og regionale tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse

3.7.1.2.1. Kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter

Det fremgår af § 16 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at kommuner kan yde tilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse til anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning. Kommuner kan ikke uden særlig lovhjemmel yde tilskud til institutionernes driftsudgifter eller lån til anlægsudgifter.

Det fremgår af § 32 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at kommuner kan yde tilskud til institutionerne, jf. § 1, stk. 1, til anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning. Kommuner kan ikke yde tilskud til institutionernes driftsudgifter eller lån til driftsudgifter og anlægsudgifter.

Det bemærkes, at tilskud i bestemmelserne efter praksis ikke alene omfatter, at en kommunalbestyrelse kan yde egentlige kontante tilskud, men også omfatter kommunalbestyrelsen kan sælge en ejendom til institutionen med et nedslag i prisen, så ejendommen sælges under markedsværdi.

3.7.1.2.2. Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år

Almen voksenuddannelse for kursister under 18 år, der efter avu-lovens § 2, stk. 2, modtager undervisning efter avu-loven finansieres af kommunale tilskud til institutionen.

Det fremgår af § 30 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at for kursister omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven, som ikke er fyldt 18 år på den første dag af undervisningsmodulet, betaler bopælskommunen tilskud efter en enhedstakst, der fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår af § 30 a, stk. 3, at institutionerne beregner og opkræver betaling af tilskud eller bevilling til uddannelse af de personer, der er nævnt i stk. 1, hos bopælskommunen på grundlag af antal årskursister efter den takst, jf. stk. 1, der er fastsat i finansloven.

Det fremgår af § 30 a, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om administration af ordningen, herunder om tilmelding, anvendelse af tilmeldingsblanket med oplysning om den uddannelsessøgendes personnummer, beregning og opkrævning af betaling, betalingsfrister samt offentliggørelse af takster.

Der er fastsat nærmere regler i bekendtgørelse nr. 688 af 2. juli 2009 om betaling for kursister under 18 år ved påbegyndelsen af almen voksenuddannelse.

De statslige tilskud til institutionerne for kursister under 18 år, hvor undervisningen finansieres af kommunale tilskud til institutionen, er afskåret, jf. ovenfor pkt. 3.7.1.1.5.3. Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

3.7.1.2.3. Regionale tilskud til institutionerne

Det fremgår af § 34 a, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at regionsrådet efter ansøgning fra en selvejende institution kan yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til de ungdomsuddannelser, der er nævnt i stk. 5, bortset fra ungdomsuddannelser, som finder sted på private hf-kurser og private gymnasieskole, samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde. På Bornholm varetages regionsrådet opgave dog af kommunalbestyrelsen. De i lovens § 34 a, stk. 5, nævnte ungdomsuddannelser er uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen, uddannelsen til teknisk studentereksamen og grundforløbene til erhvervsuddannelserne.

Det fremgår af § 10, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at regionsrådet efter ansøgning fra en godkendt institution, jf. § 1, stk. 1, kan yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til de ungdomsuddannelser, der er nævnt i § 13, stk. 2, og til almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde. På Bornholm varetages regionsrådets opgave dog af kommunalbestyrelsen. De i lovens § 13, stk. 2, nævnte ungdomsuddannelser er uddannelsen til al-

men studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen, uddannelsen til teknisk studentereksamen og grundforløbene til erhvervsuddannelserne.

3.7.2. Undervisningsministeriets overvejelser

3.7.2.1. Statslige tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse

3.7.2.1.1. Grundlæggende rammer for ydelse af de statslige tilskud

Det fremgår af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i dag er reguleret i fem forskellige materielle love med forskellige kriterier og detaljeringsgrader, hvilket komplicerer tilskudsadministrationen og forståelsen af tilskudsreglerne på de forskellige uddannelser. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der skal foretages en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering. Det fremgår af delaftalen, at det blandt andet betyder, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår endvidere, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov kan ske samling af den materielle regulering af de statslige tilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i en lov. Det vil indebære en forenkling af lovgivningen, der vil bidrage til øget gennemsigtighed både i lovgivningen og om fordeling af bevillingerne, hvilket vil kunne bidrage til en enklere tilskudsadministration.

Der er under udarbejdelsen af lovforslaget identificeret tilskudsbestemmelser, der vil vedrøre tilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, i seks forskellige materielle love, hvorfor samlingen foreslås at omfatte samlet seks forskellige materielle love og ikke fem som forudsat i pkt. 2.9 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025.

Undervisningsministeriet finder videre, at en regulering af de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser på de årlige finanslove også vil

medvirke til skabe ensartede og klare rammer for tilskuddene til de enkelte uddannelser og for institutionerne medvirke til en enklere tilskudsadministration.

3.7.2.1.2. Grundtilskud

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.1.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov kan ske en samling af bestemmelserne om grundtilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i den nye lov.

3.7.2.1.3. Taxametertilskud

3.7.2.1.3.1. Taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Det fremgår desuden af pkt. 5.8. i Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasialeuddannelse af 18. februar 2025, at der skal være øget fokus på, at der ikke udbetales tilskud il gymnasierne for elever, der har fravær i et sådant omfang, at de reelt er studieinaktive. Det fremgår af aftalen, at for at understøtte at gymnasierne ikke af økonomiske årsager holder på elever, som burde udskrives, vil aftalepartierne afskaffe færdiggørelsestilskuddet på de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2029/2030 og tilbageføre midlerne til uddannelserne gennem undervisningstaksterne.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelser og undervisning ved institutionerne efter avu-loven, lov om de gymnasiale uddannelser og lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten.

Undervisningsministeriet finder med hensyn til afskaffelse af færdiggørelsestilskuddet på de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2029/2030, at en generel bestemmelse om taxametertilskud vil kunne give mulighed for at færdiggørelsestilskud kan indgå som et element i det samlede taxametertilskudssystem, hvis det fastlægges på de årlige finanslove.

3.7.2.1.3.2. Taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Det fremgår desuden af pkt. 5.8. i Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasialeuddannelse af 18. februar 2025, at der skal være øget fokus på, at der ikke udbetales tilskud il gymnasierne for elever, der har fravær i et sådant omfang, at de reelt er studieinaktive. Det fremgår af aftalen, at for at understøtte at gymnasierne ikke af økonomiske årsager holder på elever, som burde udskrives, vil aftalepartierne afskaffe færdiggørelsestilskuddet på de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2029/2030 og tilbageføre midlerne til uddannelserne gennem undervisningstaksterne.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelser og undervisning ved institutionerne bl.a. efter lov om de gymnasiale uddannelser.

Undervisningsministeriet finder med hensyn til afskaffelse af færdiggørelsestilskuddet på de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2029/2030, at en generel bestemmelse om taxametertilskud vil kunne give mulighed for at færdiggørelsestilskud kan indgå som et element i det samlede taxametertilskudssystem, hvis det fastlægges på de årlige finanslove.

3.7.2.1.3.3. Taxametertilskud til erhvervsuddannelser

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til erhvervsuddannelser kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelser og undervisning ved institutionerne efter lov om erhvervsuddannelser. Som en del af den generelle bestemmelse vil muligheden for, at børne- og undervisningsministeren kan henføre nye erhvervsuddannelser til eksisterende takster i løbet af finansåret blive videreført, men således, at den omfatter alle nye uddannelser m.v.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at den nuværende ordning med særlige tilskudsregler for erhvervsuddannelser med en lille tilgang, hvor det ud fra erhvervsmæssige hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen som selvstændig uddannelse på en eller flere institutioner i landet, bør bevares.

Undervisningsministeriet finder, at der bør ske en videreførelse af den nuværende ordning, hvorefter Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettet Uddannelser afgiver indstilling om kriterier for henføring af grund- og hovedforløb til takster for tilskud til undervisning i erhvervsuddannelserne.

Med hensyn til ordningen med indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettet Uddannelser om, hvilke uddannelser, der er omfattet af særlige tilskudsregler for uddannelser med lille elevtilgang, og hvilke skoler, der kan tilbyde uddannelser i henhold til reglerne, finder Undervisningsmi-

nisteriet, at den også bør videreføres med en præcisering, så det er om indretningen af særlige tilskudsordninger for uddannelser med lille tilgang, der afgives indstilling om.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at reguleringen af indstillinger fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettet Uddannelser bør ske i lov om erhvervsuddannelser, der i forvejen indeholder bestemmelserne om rådets opgaver med hensyn til erhvervsuddannelserne. Med en regulering i lov om erhvervsuddannelser er bestemmelserne om rådets opgaver samlet i en lov.

3.7.2.1.3.4. Taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelser og undervisning ved institutionerne efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. Som en del af den generelle bestemmelse vil ordningen for bl.a. arbejdsmarkedsuddannelser med fastsættelse af takster for grupper af uddannelser eller uddannelsesaktiviteter blive videreført, men således, at den omfatter alle uddannelser, al undervisning og alle aktiviteter, hvortil der ydes taxametertilskud efter den nye institutionslov.

Undervisningsministeriet finder, at den nuværende bestemmelse i § 6, stk. 11, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., hvorefter tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., kan betinges af, at uddannelsesinstitutionerne bringer udførelse af nærmere bestemte dele af uddannelsen eller aktiviteten i offentligt udbud, kan ophæves. Den pågældende bestemmelse har ikke været i brug og der vurderes på baggrund derfor ikke at være anledning til at videreføre den som en tilskudsmæssig regel. Vilkårene for udbudsgodkendelser til ar-

bejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., følger i alt af kapitel 5 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

3.7.2.1.3.5. Taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelser og undervisning ved institutionerne efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

3.7.2.1.3.6. Taxametertilskud til åben uddannelse

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til åben uddannelse kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelser og undervisning ved institutionerne.

Det foreslås i § 12 i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og

om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.), at lov om åben uddannelse ikke længere skal omfatte aktiviteter på Undervisningsministeriets område. De uddannelsesaktiviteter på Undervisningsministeriets område, der hidtil har været omfattet af lov om åben uddannelse vil overgå til at være omfattet af lov om erhvervsuddannelser eller lov om arbejdsmarkedsuddannelser. Undervisningsministeriet finder, at tilskud til aktiviteterne dermed vil kunne blive ydet efter bestemmelserne om tilskud til uddannelsesaktiviteter omfattet af lov om erhvervsuddannelser eller lov om arbejdsmarkedsuddannelser.

3.7.2.1.3.7. Taxametertilskud til International Baccalaureate (IB)

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til International Baccalaureate (IB) kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelse ved institutionerne til International Baccalaureate (IB).

3.7.2.1.3.8. Taxametertilskud til andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til det som i dag er andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. uddannelser og undervisning ved institutionerne i forbindelse med det som i dag er andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

3.7.2.1.3.9. Taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v.

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v. efter avu-loven, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. individuel kompetencevurdering m.v. efter avu-loven, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

3.7.2.1.3.10. Taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år med brobygning og

introduktionskurser kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. brobygning og introduktionskurser efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år.

3.7.2.1.3.11. Taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. pædagogikum i de gymnasiale uddannelser efter lobv om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

3.7.2.1.3.12. Taxametertilskud til kostafdelinger

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at en forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen for taxametertilskud til kostafdelinger kan ske ved, at der i den nye institutionslov er en generel bestemmelse om taxametertilskud, herunder om reguleringen heraf på de årlige finanslove, til bl.a. kostafdelinger.

3.7.2.1.4. Sociale tilskud

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.2.1.1. ovenfor fremgår det af pkt. 2.9 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at der i forhold til tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ske en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering, der blandt andet vil betyde, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at der bør ske en videreførelse bestemmelserne om sociale tilskud baseret på baggrund af andelen af frafaldstruede elever, lærlinge og kursister på uddannelser omfattet af lov om de gymnasiale uddannelser og lov om erhvervsuddannelser. Under hensyntagen til, at det med 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 finder ministeriet, at bestemmelserne bør justeres, så det vil bero på de årlige finanslove, hvorvidt der ydes sociale tilskud og hvilke uddannelser de ydes i forbindelse med.

Undervisningsministeriet finder videre, at de sociale tilskud fortsat ikke skal omfattes af betalingen mellem institution og kommune eller anden aktør i henhold til lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. Baggrunden herfor er ønsket om at undgå en situation, hvor kommunen og anden aktør har økonomisk incitament til at købe uddannelsesaktiviteter hos uddannelsesinstitutioner, som ikke modtager socialt tilskud frem for hos uddannelsesinstitutioner, som modtager socialt tilskud, da det samlede taxametertilskud beregnet for den enkelte elev, kursist eller lærling og dermed betalingen for uddannelsesaktiviteten vil være lavere på førstnævnte type af institution end på sidstnævnte.

3.7.2.1.5. Afskæring af taxametertilskud

3.7.2.1.5.1. Afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov, hvor der sker en videreførelse af den gældende ordning for rammerne for afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser kan ske en tilpasning af de administrative rammer, så de svarer til rammerne for den øvrige tilskudsadministration og fastlægges i tilskudsinstrukser ligesom de øvrige tilskudsvilkår.

3.7.2.1.5.2. Afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende afskæring af taxametertilskud for kursister med videregående uddannelser.

Undervisningsministeriet finder, at der i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende afskæring af taxametertilskud for kursister med videregående uddannelser.

3.7.2.1.5.3. Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

Undervisningsministeriet finder, at der i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

3.7.2.1.5.4. Afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser.

Undervisningsministeriet finder i den forbindelse, at de gældende regler i § 13 i bekendtgørelse nr. 238 af 11. marts 2024 om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter indkvartering på kostafdelinger af udenlandske elever og lærlinge, der ikke er omfattet af § 19, stk. 2 og 3, i lov om erhvervsuddannelser, sker efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed, bør indarbejdes i loven.

3.7.2.1.5.5. Afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende afskæring af tilskud til af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse for så vidt kursister omfattet af § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. indgår ikke i beregningen af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse.

3.7.2.1.6. Formålsbestemte statslige lån og tilskud

3.7.2.1.6.1. Særlige tilskud til bestemte formål

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Det fremgår af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i dag er reguleret i fem forskellige materielle love med forskellige kriterier og detaljeringsgrader, hvilket komplicerer tilskudsadministrationen og forståelsen af tilskudsreglerne på de forskellige uddannelser. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der skal foretages en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering. Det fremgår af delaftalen, at det blandt andet betyder, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 fastlagt eksplicitte ændringer af rammerne for de særlige tilskud til bestemte formål, men det indgår i aftalerne, at der skal foretages en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering samt, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende særlige tilskud til bestemte formål. Ministeriet finder, at de i lighed med de øvrige tilskud bør reguleres på de årlige finanslove.

3.7.2.1.6.2. Tilskud til forsøg og udvikling m.v.

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Det fremgår af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i dag er reguleret i fem forskellige materielle love med forskellige kriterier og detaljeringsgrader, hvilket komplicerer tilskudsadministrationen og forståelsen af tilskudsreglerne på de forskellige uddannelser. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der skal foretages en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering. Det fremgår af delaftalen, at det blandt andet betyder, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 fastlagt eksplicitte ændringer af rammerne for tilskud til forsøg og udvikling m.v., men det indgår i aftalerne, at der skal foretages en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering samt, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende tilskud til forsøg og udvikling m.v. Ministeriet finder, at de i lighed med de øvrige tilskud bør reguleres på de årlige finanslove.

3.7.2.1.6.3. Lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner. Ministeriet finder, at de i lighed med de øvrige tilskud bør reguleres på de årlige finanslove.

3.7.2.7. Generelle vilkår for statslige tilskud

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Det fremgår af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i dag er reguleret i fem forskellige materielle love med forskellige kriterier og detaljeringsgrader, hvilket komplicerer tilskudsadministrationen og forståelsen af tilskudsreglerne på de forskellige uddannelser. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der skal foretages en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering. Det fremgår af delaftalen, at det blandt andet betyder, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov, hvor der sker en samling af reguleringen af de statslige tilskud i den nye institutionslov også kan ske en forenkling af reglerne om tilskuddene således, at den nærmere regulering heraf overfor institutionerne samles i en række tilskudsinstrukser eller sker i konkrete tilskudsvilkår overfor den enkelte institution. Det vurderes, at ville kunne understøtte en forenkling og

ensretning af tilskudsadministrationen både på institutionerne og i ministeriet.

Undervisningsministeriet vurderer, at den nuværende bestemmelse i § 35 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter tilskud kan udbetales forskudsvis, kan udgå af loven. Der er ikke tilsvarende bestemmelse i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og adgang forudbetaling af tilskud kan opnås ved særlig bevillingsbestemmelse på de årlige finanslove, jf. Budgetvejledningen 2021 pkt. 2.2.13. Det findes derfor bedst i overensstemmelse med aftalens hensigt om, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove, at dette også gælder adgang til forudbetaling af tilskud.

3.7.2.2. Kommunale og regionale tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse

3.7.2.2.1. Kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter eller af forbuddet mod, at der ydes kommunale tilskud til driftsudgifter eller kommunale lån til institutionerne.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende kommunale tilskud og lån til institutionerne. Det vil således fortsæt skulle være mulighed for kommunale tilskud til institutionernes anlægsudgifter, hvorimod forbuddet mod kommunale driftstilskud og lån uden særlig hjemmel bør opretholdes. Det foreslås, at det i bemærkningerne til bestemmelser præciseres i overensstemmelse med praksis, at tilskud til anlægsudgifter ikke alene omfatter egentlige kontante tilskud, men også omfatter det tilfælde, at en kommunalbestyrelse sælger en ejendom til en institution med et nedslag i prisen, hvorved ejendommen sælges til under markedsværdien.

3.7.2.2.2. Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

3.7.2.2.3. Regionale tilskud til institutionerne

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne vedrørende regionale tilskud til institutionerne.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende regionale tilskud til institutionerne.

3.7.3. Den foreslåede ordning

3.7.3.1. Statslige tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse

3.7.3.1.1. Grundlæggende rammer for ydelse af de statslige tilskud

Det foreslås, at der sker en samling af reguleringen af de statslige tilskud vedrørende til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse i den nye fælles institutionslov.

Den foreslåede ordning vil medføre, at der sker en samling af tilskudsbestemmelserne om institutionernes uddannelser, undervisning og aktiviteter således, at den foreslåede institutionslov udover de tilskud, der er reguleret de to institutionslove, dvs. lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, også regulerer tilskud efter lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16- marts 2026, og lov om kommunal indsats for unge under 25 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 387 af 17. marts 2026.

Med den foreslåede ordning fastlægges den overordnede ramme for institutionernes bevillingsmodel i loven, mens den konkrete udformning fastlægges på de årlige finanslove. Bevillingsmodellen består grundlæggende af grundtilskud og taxametertilskud. Tilskuddene vil blive ydet i forbindelse med gennemførelse af en institutions drift i det pågældende finansår.

3.7.3.1.2. Grundtilskud

Den foreslås, at der i den nye institutionslov sker en samling i en bestemmelse af den materielle lovregulering af grundtilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, hvor det fremsættes, at de konkrete rammer for grundtilskuddene fremover vil blive reguleret på de årlige finanslove. Det vil således være på de årlige finanslove, at det fastsættes hvilke grundtilskud, der ydes til institutionerne og størrelsen af grundtilskuddene.

For nærmere om grundtilskud henvises til lovforslagets § 7-1 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3. Taxametertilskud

3.7.3.1.3.1. Taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne

Det foreslås, at taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

Det foreslåede vil medføre, at der på de årlige finanslove vil kunne fastlægges færdiggørelsestilskud, men der vil således ikke være noget krav om, at der skal indgå færdiggørelsestilskud blandt de taxametertilskud, der ydes i henhold til den foreslåede bestemmelse. Den ved pkt. 5.8. i Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasialeuddannelse af 18. februar 2025 aftalte afskaffelse af færdiggørelsestilskuddet på de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2029/2030 vil således kunne gennemføres på de årlige finanslove for 2029 og frem.

Det foreslåede indebærer endvidere, at den nuværende ordning med nedsættelsen af taxametertilskud vedrørende visse kursister i almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag med det beløb, hvormed deltagerbetalingen er forhøjet videreføres. Der henvises om forhøjet deltagerbetaling til pkt. 3.7.17.1X8, i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

For nærmere om taxametertilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil. For nærmere om nedsættelse af tilskud ved forhøjet deltagerbetaling henvises til lovforslagets § 7-3, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.2. Taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser

Det foreslås, at taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

Det foreslåede vil medføre, at der på de årlige finanslove vil kunne fastlægges færdiggørelsestilskud, men der vil således ikke være noget krav om, at der skal indgå færdiggørelsestilskud blandt de taxametertilskud, der ydes i henhold til den foreslåede bestemmelse. Den ved pkt. 5.8. i Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasialeuddannelse af 18. februar 2025 aftalte afskaffelse af færdiggørelsestilskuddet på de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2029/2030 vil således kunne gennemføres på de årlige finanslove for 2029 og frem.

For nærmere om taxametertilskud til de erhvervsgymnasiale uddannelser henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.3. Taxametertilskud til erhvervsuddannelser

Det foreslås, at taxametertilskud til erhvervsuddannelser reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

Det foreslås videre, at den gældende mulighed for undervisningsministeren til i løbet af et finansår, at henføre nye erhvervsuddannelser til eksisterende takster for taxametertilskud videreføres, men i justeret form, så den omfatter alle uddannelser, undervisning og aktiviteter, hvortil der ydes taxametertilskud efter den nye institutionslov.

Det foreslås endvidere, at der på de årlige finanslove vil kunne fastsættes særlige ordninger for erhvervsuddannelser med lille elevtilgang, hvor det ud fra erhvervsmæssige hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen som selvstændig uddannelse på en eller flere institutioner i landet.

Med hensyn til bestemmelser om Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettet Uddannelsers indstilling om kriterier for henføring af grund- og hovedforløb til takster for tilskud til undervisning i erhvervsuddannelserne samt om særlige tilskudsregler for uddannelser med lille elevtilgang foreslås det, at reguleringen heraf sker i lov om erhvervsuddannelser, jf. § 9, nr. 9, i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.).

For nærmere om taxametertilskud til erhvervsuddannelser henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil. For nærmere om særlige ordninger for erhvervsuddannelser med lille tilgang henvises til lovforslagets § 7-3, stk. 2, og bemærkninger hertil.

3.7.3.1.3.4. Taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser

Det foreslås, at taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

Det foreslås videre, at der ikke i den nye fælles institutionslov sker en videreførelse af den nuværende bestemmelse i § 6, stk. 11, i lov om åben ud-

dannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., hvorefter tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., kan betinges af, at uddannelsesinstitutionerne bringer udførelse af nærmere bestemte dele af uddannelsen eller aktiviteten i offentligt udbud.

For nærmere om taxametertilskud til arbejdsmarkedsuddannelser henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.5. Taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser

Det foreslås, at taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

For nærmere om taxametertilskud til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.6. Taxametertilskud til åben uddannelse

Det foreslås i § 12 i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.), at lov om åben uddannelse ikke længere skal omfatte aktiviteter på Undervisningsministeriets område. De uddannelsesaktiviteter på Undervisningsministeriets område, der hidtil har været omfattet af lov om åben uddannelse vil overgå til

at være omfattet af lov om erhvervsuddannelser eller lov om arbejdsmarkedsuddannelser og tilskud til aktiviteterne vil blive ydet efter bestemmelserne om tilskud hertil.

For nærmere om taxametertilskud til aktiviteter omfattet af lov om erhvervsuddannelser eller lov om arbejdsmarkedsuddannelser henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.7. Taxametertilskud til International Baccalaureate (IB)

Det foreslås, at taxametertilskud til International Baccalaureate (IB) reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

For nærmere om taxametertilskud til International Baccalaureate (IB) henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.8. Taxametertilskud til andre uddannelser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Det foreslås, at taxametertilskud til andre uddannelser ved de hidtidige institutioner for erhvervsrettet uddannelse reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

For nærmere om taxametertilskud til andre uddannelser ved de hidtidige institutioner for erhvervsrettet uddannelse henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.9. Taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v.

Det foreslås, at taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v. reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

For nærmere om taxametertilskud til individuel kompetencevurdering m.v. henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.10. Taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser

Det foreslås, at taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

For nærmere om taxametertilskud til brobygning og introduktionskurser henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.11. Taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser

Det foreslås, at taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

For nærmere om taxametertilskud til pædagogikum i de gymnasiale uddannelser henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.3.12. Taxametertilskud til kostafdelinger

Det foreslås, at taxametertilskud til kostafdelinger reguleres i en overordnet bestemmelse om taxametertilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, hvorefter rammerne for tilskuddene, herunder aktivitetsenhed og takster, fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede ordning vil medføre, at taxametertilskuddene ydes til institutionerne på baggrund af størrelsen af institutionens aktivitet og på finansloven politisk fastsat takst. Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret. Tilskuddene ydes med de takster, der er fastsat på de årlige finanslove.

For nærmere om taxametertilskud til kostafdelinger henvises til lovforslagets § 7-2 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.4. Sociale tilskud

Det foreslås, at den nuværende mulighed for fastsættelse af sociale tilskud vedrørende uddannelser omfattet af lov om de gymnasiale uddannelser og lov om erhvervsuddannelser videreføres, men sådan, at det beror på de årlige finanslove, hvorvidt der ydes sådanne tilskud.

For nærmere om sociale tilskud henvises til lovforslagets § 7-4 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.5. Afskæring af taxametertilskud

3.7.3.1.5.1. Afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser

Det foreslås, at den nuværende ordning med afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser videreføres med et fleksibelt klasseloft på 28,0 elever i de gymnasiale fuldtidsuddannelser på institutioner omfattet af den nye institutionslov. Det foreslåede er svarende til det, som hidtil har været gældende for gymnasiale fuldtidsuddannelser, der udbydes på institutioner omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Det foreslås, at konkrete rammer for afskæringen fastsættes i lighed med den øvrige tilskudsadministration sker i tilskudsinstrukser.

For nærmere om afskæring af taxametertilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser henvises til lovforslagets § 7-5 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.5.2. Afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser

Det foreslås, at den nuværende ordning med afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser videreføres.

For nærmere om afskæring af taxametertilskud til kursister med videregående uddannelser henvises til lovforslagets § 7-6 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.5.3. Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år

Det foreslås, at den nuværende ordning med afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år videreføres.

For nærmere om afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år henvises til lovforslagets § 7-7, stk. 1, og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.5.4. Afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser

Det foreslås, at den nuværende ordning med afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser videreføres. Det foreslås videre, at de nuværende bekendtgørelsesfastsatte regler om, at indkvartering på kostafdelinger af udenlandske elever og lærlinge, der er omfattet af bestemmelserne om tilskudsafskæring, sker efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed, indarbejdes i loven.

For nærmere om afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser henvises til lovforslagets § 7-8 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.5.5. Afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse

Det foreslås, at den nuværende ordning med afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse videreføres.

For nærmere om afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelse henvises til lovforslagets § 7-7, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.6. Formålsbestemte statslige lån og tilskud

3.7.3.1.6.1. Særlige tilskud til bestemte formål

Det foreslås, at særlige tilskud til bestemte formål på institutionerne reguleres i en overordnet bestemmelse herom, hvorefter rammerne for tilskuddene fastsættes på de årlige finanslove.

For nærmere om særlige tilskud til bestemte formål henvises til lovforslagets § 7-9, stk. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.6.2. Tilskud til forsøg og udvikling m.v.

Det foreslås, at tilskud til forsøg og udvikling m.v. på institutionerne reguleres i en overordnet bestemmelse herom, hvorefter rammerne for tilskuddene fastsættes på de årlige finanslove.

For nærmere om tilskud til forsøg og udvikling m.v. henvises til lovforslagets § 7-9, stk. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.6.3. Lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner

Det foreslås, at lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner reguleres i en overordnet bestemmelse herom, hvorefter rammerne for tilskuddene fastsættes på de årlige finanslove.

For nærmere om lån og tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner henvises til lovforslagets § 7-10 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.1.7. Generelle vilkår for statslige tilskud

Det foreslås, at der i forbindelse med, at der sker en samling af den lovmæssige tilskudsregulering af de statslige tilskud i den nye institutionslov også gennemføres en forenkling og ensretning af den konkrete opstilling af tilskudsvilkår for institutionerne således, at dette sker i tilskudsinstrukser med de konkrete tilskudsvilkår, der kan udformes generelt for alle eller grupper af institutioner eller være konkret rettet til en enkelt institution.

For nærmere om generelle vilkår for statslige tilskud henvises til lovforslagets § 7-11 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.2. Kommunale og regionale tilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse

3.7.3.2.1. Kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter

Det foreslås, at den nuværende ordning videreføres således, at der kan ydes kommunale tilskud til institutionernes anlægsudgifter, men at der fortsat er forbud mod kommunale tilskud til institutionernes driftsudgifter og lån til anlægsudgifter og driftsudgifter.

For nærmere om kommunale tilskud til institutionernes anlægsudgifter henvises til lovforslagets § 7-12 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.2.2. Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år

Det foreslås, at den nuværende ordning videreføres således, at der fortsat er kommunal finansiering af til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

For nærmere om kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år henvises til lovforslagets § 7-13 og bemærkningerne hertil.

3.7.3.2.3. Regionale tilskud til institutionerne

Det foreslås, at den nuværende ordning videreføres således, at kan ydes formåls- og tidsbestemte regionale udviklingstilskud til institutionerne.

For nærmere om formåls- og tidsbestemte regionale udviklingstilskud henvises til lovforslagets § 7-14 og bemærkningerne hertil.

3.7A.1. Tilskud til specialpædagogisk bistand

3.7A.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 18 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til elever, lærlinge, kursister og studerende, der efter lov om erhvervsuddannelser, lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven), lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. eller lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne skal have tilbud om specialpædagogisk bistand.

Det fremgår af § 18 a, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at handicappede elever, der er optaget på uddannelser godkendt efter § 37 c, og som har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom. Børne- og undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand.

Det fremgår af § 18 a, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af de særlige tilskud efter stk. 1 og 2, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen.

Det fremgår af § 18 a, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at ansøgning om tilskud til specialpædagogisk bistand, jf. stk. 1 og 2, skal indgives til Børne- og Undervisningsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som ministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Uddannelsesinstitutionen skal på tilsvarende vis modtage afgørelser og meddelelser vedrørende ansøgningen digitalt. Elever og kursister skal modtage afgørelser og meddelelser m.v. vedrørende ansøgningen digitalt.

Det fremgår af § 18 a, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om, at ansøgning om tilskud til specialpædagogisk bistand og modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Det fremgår af § 18 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indretning og administration af den digitale løsning, jf. stk. 4 og 5, herunder om 1) indhold og udformning af ansøgninger, 2) frister for indgivelse af ansøgninger, 3) frister for indgivelse af oplysninger og 4) frister for udbetalinger af støtte.

Det fremgår af § 18 a, stk. 7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af digital signatur og anden sikker personidentifikation.

Det fremgår af § 18 d, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan ved ydelse af tilskud efter § 18 a, stk. 1, til institutionerne stille krav om, at institutionerne ved køb af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand til elever og lærlinge, der skal have tilbud om specialpædagogisk bistand efter lov om erhvervsuddannelser, lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven), lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. eller lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, anvender en eller flere centralt koordinerede indkøbsaftaler om levering af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand.

Det følger videre af § 18 d, stk. 2, at elever, lærlinge, kursister og studerende, der modtager specialpædagogisk bistand, kan frit vælge mellem de leverandører, der er omfattet af centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1.

Det følger videre af § 18 d, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionernes forpligtelse til at anvende centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1, herunder om proceduren og fremgangsmåden for anvendelsen heraf.

Det fremgår af § 44, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde særlige tilskud

til institutionernes udgifter til elever og kursister, der efter lov om de gymnasiale uddannelser, lov om erhvervsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i hf-uddannelsen og i uddannelsen til studentereksamen (avu-loven) og lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne skal have tilbud om specialpædagogisk bistand.

Det fremgår af § 44, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at handicappede elever, der er optaget på uddannelser godkendt efter § 1, stk. 3, eller på de sidste tre klassetrin af europaskolen godkendt efter § 58, og som har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom. Børne- og undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand.

Det fremgår af § 44, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om administration af de særlige tilskud efter stk. 1 og 2, herunder om ansøgning, indhentede sagkyndige udtalelser, tildeling, udbetaling, udbetaling af forskud til og tilbagebetaling fra institutionerne samt refusion af udgifter, som institutionerne har afholdt i overensstemmelse med tildelingen.

Det fremgår af § 44 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ansøgning om tilskud til specialpædagogisk bistand, jf. § 44, skal indgives til Børne- og Undervisningsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som ministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening). Uddannelsesinstitutionen skal på tilsvarende vis modtage afgørelser og meddelelser vedrørende ansøgningen digitalt. Elever og kursister skal modtage afgørelser og meddelelser m.v. vedrørende ansøgningen digitalt.

Det fremgår af § 44 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om, at ansøgning om tilskud til specialpædagogisk bistand og modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende.

Det fremgår af § 44, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om indretning og administration af den digitale løsning, herunder om 1) indhold og udformning af ansøgninger, 2)

frister for indgivelse af ansøgninger, 3) frister for indgivelse af oplysninger og 4) frister for udbetalinger af støtte.

Det fremgår af § 44, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af digital signatur og anden sikker personidentifikation.

Det fremgår af § 44 b, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan ved ydelse af tilskud efter § 44, stk. 2 og 3, til institutionerne stille krav om, at institutionerne ved køb af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand til elever, der skal have tilbud om specialpædagogisk bistand efter lov om de gymnasiale uddannelser og lov om erhvervsuddannelser, og handicappede elever, der er optaget på uddannelser godkendt efter § 1, stk. 3, eller på de sidste tre klassetrin af Europaskolen godkendt efter § 58, og som har behov for specialpædagogisk bistand, anvender en eller flere centralt koordinerede indkøbsaftaler om levering af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand.

Det følger videre af § 44 b, stk. 2, at elever, der modtager specialpædagogisk bistand, kan frit vælge mellem de leverandører, der er omfattet af centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1.

Det følger videre af § 44 b, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionernes forpligtelse til at anvende centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1, herunder om proceduren og fremgangsmåden for anvendelsen heraf.

Der er fastsat regler om tilskud til specialpædagogisk bistand i bekendtgørelse nr. 1947 af 10. december 2020 om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand m.v. til elever, kursister og deltagere med funktionsnedsættelser eller tilsvarende svære vanskeligheder.

3.7A.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt ud-

dannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for finansieringen af specialpædagogisk bistand til elever, lærlinge og kursister på institutionerne.

Undervisningsministeriet finder, at det i forbindelse med en ny institutionslov, hvor der sker en videreførelse af den gældende ordning for særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand, der skal tilbydes efter uddannelseslovene kan ske en række lovtekniske forenklinger og sproglige præciseringer i bestemmelserne, men der i øvrigt kan ske en indholdsmæssigt uændret videreførelse af de gældende bestemmelser. Det indebærer bl.a., at der sker en samling af bemyndigelserne i § 18 a, stk. 3 og 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 44, stk. 3, og § 44 a, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, i en samlet bemyndigelse om fastsættelse af regler om administration af tilskuddene og om den digitale selvbetjeningsløsning.

Undervisningsministeriet finder, at de nuværende bestemmelser i § 18 a, stk. 4, 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 44 a, stk. 1, 3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, hvorefter elever og kursister skal modtage afgørelser om meddelelser m.v. vedrørende ansøgningen om tilskud til specialpædagogisk støtte digitalt kan udgå af loven. Tilsvarende finder ministeriet, at de nuværende bestemmelser i § 18 a, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 44 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, hvorefter børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om, at ansøgning om tilskud til specialpædagogisk bistand og modtagelse af afgørelser herom og meddelelser i øvrigt kan ske på anden vis end ved digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende kan udgå af loven.

Der er i lov om Digital Post fra offentlige afsendere, jf. lovbekendtgørelse nr. 686 af 15. april 2021, fastsat bestemmelser om digital kommunikation i postløsningen Digital Post mellem offentlige afsendere, som fx Undervisningsministeriet med styrelser, og fysiske personer, som fx elever, lærlinge og kursister samt forældremyndighedens indehavere for mindreårige elever, lærlinge og kursister. Særligt for mindreårige er der yderligere i § 4 a i lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 6.

januar 2025, bestemmelser om, at offentlige myndigheder m.v., når de sender digital post, som indeholder meddelelse om et barns forhold, som efter sit indhold i henhold til den relevante sektorlovgivning er rettet mod begge indehavere af forældremyndigheden over barnet, skal sende den digitale post til dem begge, medmindre særlige hensyn, herunder hensynet til barnets bedste, hensynet til den anden indehaver af forældremyndigheden eller hensyn i anden lovgivning, taler for alene at sende posten til den ene indehaver af forældremyndigheden.

Undervisningsministeriet vurderer, at rammerne i lov om Digital Post fra offentlige afsendere og lov om ligestilling af kvinder og mænd for ministeriets kommunikation med elever, lærlinge og kursister samt forældremyndighedens indehavere for mindreårige elever, lærlinge og kursister er tilstrækkelig, hvorfor det ikke er nødvendigt at videreføre de gældende bestemmelser herom.

Med hensyn til de gældende bestemmelser om mulighed for at indgive ansøgning på anden vis end via den digitale selvbetjeningsløsning vurderes der i forhold til uddannelsesinstitutionerne ikke at være behov for at videreføre muligheden. Institutionerne er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, hvorfor Undervisningsministeriet vurderer, at de bør kunne pålægges at bruge den anviste digitale selvbetjeningsløsning til indgivelse af ansøgning og i øvrigt til kommunikation med ministeriet om behandlingen af ansøgningen.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at de gældende bestemmelser i § 18 a, stk. 7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 44 a, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, hvorefter der kan fastsættes regler om anvendelse af digital signatur og anden sikker personidentifikation kan udgå. Bemyndigelsen er ikke udmøntet i gældende bekendtgørelse nr. 1947 af 10. december 2020 om særlige tilskud til specialpædagogisk bistand m.v. til elever, kursister og deltagere med funktionsnedsættelser eller tilsvarende svære vanskeligheder.

3.7A.1.3. Den foreslåede ordning

Den foreslås, at den gældende ordning for særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand, der skal tilbydes efter uddannelseslovene videreføres. Der foreslås dog en række forenklinger i selve lovbestemmelserne, herunder at regulering af digital kommutation med elever og kursister udgår af bestemmelser idet sådan kommunikation er

omfattet af lov om Digital Post fra offentlige afsendere, jf. lovbekendtgørelse nr. 686 af 15. april 2021.

For nærmere om institutionernes overordnede forvaltning af midler henvises til lovforslagets §§ 7-15 og 7-16 og bemærkningerne hertil.

3.8. Forenkling og ensretning af deltagerbetaling m.v.

3.8.1. Gældende ret

3.8.1.1. Vederlagsfri uddannelse og undervisning m.v.

Det er et grundlæggende princip på Undervisningsministeriets område, at uddannelse og undervisning som udgangspunkt finansieres af staten og er vederlagsfri for borgerne, jf. herved forslag til lov om vederlagsfri undervisning m.v. i de offentlige højere almenskoler, der blev vedtaget den 1. juni 1954 på baggrund af lovforslag herom, jf. Folketingstidende 1953-54, tillæg A, spalte 2302-2306. Det fremgår af spalte 2303-2304, at baggrunden for lovforslaget var et principielt ønske om at gøre undervisning samt læremidler vederlagsfri for børn over den undervisningspligtige alder i de offentlige skoler ved at afskaffe den hidtidige opkrævning af skoleafgifter, således at skoleafgiftskravet ikke skulle hindre børnene i at tage den uddannelse, deres evne berettigede dem til, samt i forlængelse heraf at gøre op med det hidtidige princip om, at forældrene betalte for læremidler.

Disse principper har siden fundet udtryk i Undervisningsministeriets lovgivning. På ministeriets område er der således ikke alene for institutioner uden for, men også for institutioner inden for den offentlige forvaltning, i lovgivningen fastsat bestemmelser om vederlagsfri uddannelser og undervisning, uagtet at opkrævning af betaling for deltagelse i uddannelse og undervisning i henhold til legalitetsprincippet ikke vil kunne ske uden lovhjemmel inden for den offentlige forvaltning. Disse bestemmelser har, i alt på det offentlige område, således mere politisk end juridisk karakter.

På Udlændinge- og Integrationsministeriets område er udlændinge- og integrationsministeren efter § 10, stk. 9, i lov om integrationsgrunduddannelse (igu), jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 16. april 2026, bemyndiget til efter forhandling med vedkommende minister fastsætte nærmere regler om bl.a. deltagerbetaling i henhold til anden lovgivning i forbindelse med udlændingens deltagelse i skoleundervisning under integrationsgrunduddannelsen, herunder om udlændingens fritagelse fra betaling af deltagerbetaling og om fravigelse af krav om indbetaling af deltagerbetaling som betingelse for at kunne deltage i undervisning.

På Undervisningsministeriets område er bemyndigelsen udnyttet i § 17, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1825 af 28. december 2023, hvorefter udlændinge, der som led i skoleundervisning under en integrationsgrunduddannelse deltager i 1) almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag, er fritaget fra at betale deltagerbetaling efter § 47, stk. 1, og § 48, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., og 2) arbejdsmarkedsuddannelser, er fritaget fra at betale deltagerbetaling efter § 8 a i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsens § 17, stk. 2, at § 47, stk. 6, og § 48, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter indbetaling af deltagerbetaling for det pågældende fag er en betingelse for at deltage i undervisning og prøver, ikke finder anvendelse for udlændinge, der som led i skoleundervisning under en integrationsgrunduddannelse deltager i almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag.

3.8.1.1.1. Det erhvervsrettede område
Det fremgår af § 19 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at skoleundervisningen er vederlagsfri.

For erhvervsrettet voksenuddannelse er deltagerbetaling reguleret i lovgivningen om åben uddannelse, der bl.a. finder anvendelse på arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, er erhvervsrettet voksenuddannelse som altovervejende hovedregel ikke vederlagsfri, jf. pkt. 3.8.1.2.1 nedenfor.

Det fremgår af § 8 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at elever, der som led i et kombinationsforløb under forberedende grunduddannelse, jf. § 23 i lov om forberedende grunduddannelse, deltager i arbejdsmarkedsuddannelser, er fritaget fra at betale deltagerbetaling.

3.8.1.1.2. Det almene område
På det almene område er deltagerbetaling reguleret i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

Undervisningen på selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, der udbyder uddannelsen til almen studentereksamen, den 2-årige uddannelse til studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen, er vederlagsfri, jf. lovens § 46, stk. 1.

Undervisningen for kursister på gymnasiale suppleringskurser (gsk) og supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen, jf. § 65, stk. 2 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 18. juni 2026, er ligeledes vederlagsfri, jf. § 47 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Det er en forudsætning herfor, at undervisningen er påbegyndt senest den 1. oktober i det kalenderår, der er 2 år efter det kalenderår, hvor den adgangsgivende eksamen er afsluttet. Undervisningen med tilhørende prøver skal være afsluttet, senest 1 år efter at undervisningen er påbegyndt.

Undervisningen er i henhold til § 47 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. vederlagsfri for kursister på gymnasiale indslusningskurser for fremmedsprogede (gif), jf. § 65, stk. 4, i lov om de gymnasiale uddannelser.

Elever, der som led i et kombinationsforløb under forberedende grunduddannelse, jf. § 23 i lov om forberedende grunduddannelse, deltager i hf-enkeltfagskurser, er fritaget fra at betale deltagerbetaling efter § 47, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Betaling for deltagelse i forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne reguleres i lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026.

Det fremgår af lovens § 15, stk. 1, 1. pkt., at deltagelse i undervisning, der udbydes af voksenuddannelsescentre og driftsoverenskomstparter, samt deltagelse i prøver er vederlagsfri.

3.8.1.2. Krav om deltagerbetaling m.v.
Krav om deltagerbetaling fastsættes f.eks. for at begrænse overefterspørgsel og sikre, at uddannelse og undervisning følges af personer, der reelt ønsker og har behov for undervisningen af hensyn til samfundets økonomi.

Nye deltagerbetalingssatser, der fastsættes ved bekendtgørelse, eller som justeres som følge af satsregulering, træder normalt i kraft den 1. august det

pågældende år, mens nye deltagerbetalingssatser, der fastsættes på finansloven, træder i kraft pr. 1. januar.

Kravet om, at en kursist med en videregående uddannelse skal betale fuld deltagerbetaling, hvorved forstås en betaling, der svarer til taxametertilskuddene og den almindelige deltagerbetaling, er således indsat i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., fordi det havde vist sig, at en række uddannelser, hvis målgruppe er kortuddannede, søgtes af personer med en videregående uddannelse, dvs. uddannelser på erhvervsakademiniveau eller højere, jf. Folketingstidende 2010-11, 1. samling, tillæg A, L 33 som fremsat, side 6. Den daværende regering (Venstre og Konservative) ønskede at målrette de midler, staten anvender på uddannelser, hvis målgruppe er kortuddannede, til målgruppen.

Muligheden for i visse tilfælde at få deltagerbetaling tilbagebetalt på hf-enkeltfag og stx-enkeltfag blev samtidig begrænset, så personer med en videregående uddannelse ikke kunne få tilbagebetalt deres deltagerbetaling.

Der henvises både om fuld deltagerbetaling og begrænsningen af adgangen til tilbagebetaling til Folketingstidende 2010-11, 1. samling, tillæg A, L 33 som fremsat, side 6.

I øvrigt henvises nærmere til pkt. 3.8.1.2.1 og 3.8.1.2.2 nedenfor.

3.8.1.2.1. Det erhvervsrettede område
En skole skal, jf. § 19 a, stk. 9, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, opkræve deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag for deltagelse i undervisning og prøver, som udbydes i medfør af lovens § 7. Efter den sidstnævnte bestemmelse kan en skole udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9.-klasseafgangsprøve.

Videre fremgår det af lovens § 19 a, stk. 5, at beløbet i stk. 9 reguleres hvert år med virkning fra den 1. august med satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 10. Reguleringen sker på grundlag af den på reguleringstidspunktet gældende grænse før afrunding. Når reguleringen giver anledning til en forhøjelse eller nedsættelse af beløbet, bekendtgøres dette af børne- og undervisningsministeren.

For erhvervsrettet voksenuddannelse er deltagerbetaling reguleret i lovgivningen om åben uddannelse, der bl.a. finder anvendelse på arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. § 6, stk. 2, nr. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026.

Arbejdsmarkedsuddannelser m.v. gennemføres med et væsentligt element af statsfinansiering, og for at sikre at efterspørgslen er kvalificeret og udtryk for et reelt opkvalificeringsbehov, er der som hovedregel krav om opkrævning af deltagerbetaling.

Uddannelsesinstitutionen opkræver efter § 8, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, betaling for deltagelse i undervisningen inkl. prøver og anden bedømmelse. Betalingen omfatter det antal eksamensforsøg, der er mulighed for efter reglerne for den enkelte uddannelse, medmindre institutionen i vilkårene udtrykkeligt har fastsat, at betalingen kun omfatter et lavere antal, dog mindst to forsøg.

Efter § 8, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. skal uddannelsesinstitutionen udarbejde et beregningsgrundlag til brug ved fastsættelse af deltagerbetalingen. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler for udarbejdelse af beregningsgrundlag. Børne- og undervisningsministeren kan indhente oplysninger om beregningsgrundlag.

Børne- og undervisningsministeren kan i henhold til § 8, stk. 3, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. for enkelte, grupper af eller alle uddannelser og uddannelsesaktiviteter nævnt i § 6, stk. 2, bestemme, at der alene ydes tilskud til delvis dækning af udgifter til uddannelserne og uddannelsesaktiviteterne, samt at der opkræves betaling herfor. Bestemmelsen i § 6, stk. 2, omfatter bl.a. arbejdsmarkedsuddannelser m.v., dog undtaget Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu).

Henvisning til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu) kan ske fra kommunen, hvis en deltager er omfattet af § 1, stk. 2, i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 380 af 13. marts 2026. I så tilfælde afholder kommunalbestyrelsen udgiften, jf. lovens § 1, stk. 1.

Staten, dvs. Børne- og Undervisningsministeriet, betaler for deltagelse i Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu), jf. § 27, stk. 1, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026.

Børne- og undervisningsministeren kan for enkelte, grupper af eller alle uddannelser og uddannelsesaktiviteter nævnt i § 6, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., dvs. f.eks. arbejdsmarkedsuddannelser m.v., bestemme, at der alene ydes tilskud til delvis dækning af udgifter til uddannelserne og uddannelsesaktiviteterne, samt at der opkræves betaling herfor, jf. § 8, stk. 3, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Efter § 8, stk. 4, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. opkræves der fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse, og for kursister som deltager i arbejdsmarkedsuddannelser i fængsler og arresthuse, for hvem betalingen opkræves af Kriminalforsorgen, nu Danmarks Fængsler. Disse to typer kursister indgår ikke i beregningen af tilskud til f.eks. arbejdsmarkedsuddannelser, jf. lovens § 6, stk. 5, 2. og 3. pkt.

Ved fuld deltagerbetaling forstås efter § 8, stk. 4, 3. pkt., en betaling, der svarer til taxametertilskuddene og den almindelige deltagerbetaling. Der henvises til lovforslagets § 7-2.

Kursister, der deltager i arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet, indgår dog i tilskudsberegningen og skal ikke betale fuld deltagerbetaling, jf. lovens § 6, stk. 5, 2. pkt., og § 8, stk. 4, 1. pkt. Denne fravigelse fra udgangspunktet om, at kursister med videregående uddannelse betaler fuld deltagerbetaling, blev indført for, at sådanne kursister via arbejdsmarkedsuddannelse kan opnå en god forståelse for og en grundig introduktion til social- og sundhedsuddannelsesfagene og dermed på sigt bedre mulighed for at gennemføre en social- og sundhedsuddannelse. Ordningen er særligt relevant for udlændinge i Danmark, som ikke kan bruge deres videregående uddannelse fra hjemlandet. Der henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 43 som fremsat, side 3.

Børne- og undervisningsministeren kan, jf. lovens § 8, stk. 5, fastsætte nærmere regler om deltagerbetalingen, herunder om størrelsen, bortfald og tilbagebetaling af deltagerbetalingen, og om, hvilke oplysninger der skal gives i forbindelse med tilmelding.

Det fremgår af § 18, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1529 af 5. december 2025 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at der kan ske afkortning af uddannelsestiden ud fra en konkret vurdering af den enkelte kursists forudsætninger. Af bestemmelsens stk. 8 fremgår det, at der kan ske kollektiv afkortning, hvis mindst tre kursister oplyses at have erhvervet forudgående, relevante kompetencer.

Børne- og undervisningsministeren fastsætter efter høring af Rådet for Voksen- og Efteruddannelse regler om deltagerbetaling for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser, herunder ved omprøve, og enkeltfag fra erhvervsrettet uddannelse optaget i en fælles kompetencebeskrivelse og fastlægger en normpris, dvs. normalpris, jf. § 8 a, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Deltagerbetaling består af normprisen og kan yderligere tillægges et beløb efter stk. 2. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at enkelte eller grupper af uddannelser fritages for deltagerbetaling eller dele heraf.

Videre fremgår det af § 8 a, stk. 2, at uddannelsesinstitutionen ved fastlæggelse af deltagerbetaling efter stk. 1 kan tillægge et beløb som betaling for en særlig tilrettelæggelses- og afholdelsesform ved deltagelse i en af de uddannelser eller et af de enkeltfag, der er nævnt i stk. 1. Det tillagte beløb kan ikke overstige et beløbsloft, som ministeren fastsætter. Institutionen skal i den annoncering af udbud af åben uddannelse, der kræves efter lovens § 3, stk. 8, 1. pkt., specificere, hvad tillægget dækker.

Efter § 9 i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. opkræver uddannelsesinstitutionen betaling hos den selvstuderende til dækning af udgifterne til afholdelse af prøve eller anden bedømmelse. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om beregningen af udgifterne.

Det fremgår af lovens § 10 a i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at bestyrelsen for en uddannelsesinstitution kan beslutte, at institutionen ved tilmeldinger til alle arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse skal stille som vilkår, at der skal ske betaling efter bestemmelsens stk. 2-6 og regler fastsat i medfør af bestemmelsens stk. 7. Vilkårene kan kun gælde for arbejdsgiveres og selvstændigt erhvervsdrivendes tilmelding af deltagere.

Det følger af § 10 a, stk. 2, at arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende for en tilmeldt deltagers udeblivelse fra uddannelsens første dag betaler 2.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på til og med 37 lektioner og 3.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på mere end 37 lektioner.

Tilsvarende fremgår det af § 10 a, stk. 3, at arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende for en tilmeldt deltagers udeblivelse fra uddannelsens første dag betaler 1.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på til og med 37 lektioner og 2.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på mere end 37 lektioner. Dokumenterer arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende, at udeblivelse eller framelding skyldes lovligt forfald, fritages denne for betalingen, jf. § 10 a, stk. 4.

Hvis en arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende erstatter en udeblevet eller frameldt deltager med en anden deltager, skal arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende ikke betale for udeblivelsen eller frameldingen, jf. § 10 a, stk. 5, 1. pkt. Det samme gælder, når uddannelsen eller enkeltfaget aflyses på institutionens foranledning, medmindre institutionen aflyser på grund af udeblivelse på første undervisningsdag, jf. stk. 5, 2. pkt. Det er i praksis institutionen, der vurderer, hvor mange eller hvor stor en andel udeblevne deltagere, der medfører, at institutionen aflyser.

Det fremgår af § 10 a, stk. 6, at en arbejdsgiver, som betaler tillægspris for afholdelse af et hold med færre deltagere end det annoncerede minimumsantal, jf. § 10 b, ikke skal betale for udeblivelse eller framelding.

Med § 10 a, stk. 7, er børne- og undervisningsministeren bemyndiget til at fastsætte regler om vilkår for betaling ved udeblivelse eller framelding. Bemyndigelsen er ikke udmøntet.

Det fremgår af § 10 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., at uddannelsesinstitutionen kan aftale med en arbejdsgiver, at denne betaler en tillægspris for, at institutionen gennemfører undervisningen på en arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag inden for en fælles kompetencebeskrivelse med færre deltagere end det antal deltagere, der i annonceringen af udbuddet af uddannelsen eller enkeltfaget er angivet som minimum for gennemførelse, den såkaldte tompladsordning. Der kan tidligst indgås en sådan aftale fem dage før første undervisningsdag. Tillægsprisen kan helt eller delvis dække institutionens meromkostninger ved at gennemføre undervisningen med færre deltagere.

Selv om arbejdsgiveren betaler en sådan tillægspris, bliver undervisningen ikke lukket for, at andre kursister end ansatte hos den pågældende arbejdsgiver kan tilmelde sig undervisningen.

I medfør af bemyndigelser i § 8, stk. 5, og § 8 a, stk. 1 og 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. er udstedt bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse med senere ændringer.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, nr. 1 og 2, at arbejdsmarkedsuddannelser, dog undtaget Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu), og enkeltfag på erhvervsuddannelserne i det omfang, de er er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., er omfattet af bekendtgørelsens regler om deltagerbetaling.

Det fremgår af § 4, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1529 af 5. december 2025 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet efter udtalelse fra Rådet for Voksen- og Efteruddannelse kan træffe beslutning om, at bl.a. enkeltfag skal optages i de fælles kompetencebeskrivelser.

Normprisen for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser m.v., dog undtaget Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu), og for enkeltfag på erhvervsuddannelserne, som er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., fastsættes på de årlige finanslove, jf. bekendtgørelsens § 4, jf. stk. 1. En tilsvarende undtagelse er ikke indsat for indsatte i fængsler og arresthuse.

Institutionerne for arbejdsmarkedsuddannelser opkræver i henhold til bekendtgørelsens § 4, stk. 2, normprisen i forhold til uddannelsesaktiviteternes faktiske varighed. For enkeltfag opkræver institutionerne normprisen i forhold til uddannelsesaktiviteternes normerede varighed, idet normprisen dog reduceres forholdsmæssigt i tilfælde af, at aktiviteterne tilrettelægges med en kortere uddannelsestid eller mindre årsværksbelastning end den normerede uddannelsestid, henholdsvis årsværksnormering, jf. bekendtgørelse nr. 957 af 19. august 2015 om åben uddannelse og tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 5, at loftet for det tillæg til deltagerbetalingen, som uddannelsesinstitutionerne kan fastlægge efter § 8 a, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. for særlig tilrettelæggelse, fastsættes på de årlige finanslove.

Det er efter bekendtgørelsens § 8, stk. 1, 1. pkt., en betingelse for at modtage tilskud til uddannelsesaktiviteter nævnt i §§ 1 og 2, at normprisen er erlagt og indberettet til Undervisningsministeriet senest ved fristen for revisorerklæringen for det kvartal, hvor normprisen er betalt, og at annonceringskravet i lovens § 8 a, stk. 2, 3. pkt., er opfyldt.

3.8.1.2.2. Det almene område
På det almene område er deltagerbetaling reguleret i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

Elever, der har tilmeldt sig en særlig ordning efter § 67, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 18. juni 2006, hvorefter dele af undervisningen kan foregå ved en udenlandsk uddannelsesinstitution, kan afkræves betaling for egen rejse, eget ophold og egen forplejning i forbindelse med dette udlandsophold, jf. § 46, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Der kan ikke kræves betaling af eleverne for udgifter, der vedrører undervisningen eller lærernes deltagelse. Hjælp til afholdelse af omkostninger, der er forbundet med undervisningen i udlandet, skal komme samtlige deltagere til gode, medmindre der er tale om rabatter, legater el. lign., der efter givers bestemmelse er ydet til bestemte af deltagerne. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte et maksimum for det beløb, en elev kan afkræves for et udlandsophold.

Det fremgår af lovens § 47, stk. 1, at hf-enkeltfagskursister for alle fag skal betale for at deltage i undervisning og prøver. Det fremgår videre, at selvstuderende skal betale for at gå til prøve bortset fra ved gymnasial supplering og enkeltfagsundervisning til højere forberedelseseksamen som led i supplerende overbygningsforløb på uddannelsen til højere forberedelseseksamen, jf. dog §§ 47 a og 47 b.

Videre fremgår det af § 47, stk. 1, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om deltagerbetalingen, herunder om deltagerbetalingens størrelse, og om oplysninger, der skal gives i forbindelse med tilmelding. Institutionen opkræver fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse. Ved fuld deltagerbetaling forstås en betaling, der svarer til taxametertilskuddene og den almindelige deltagerbetaling.

Børne- og undervisningsministeren fastsætter, jf. § 47 a, stk. 3, regler om deltagerbetalingen, herunder om deltagerbetalingens størrelse, og om oplysninger, der skal gives i forbindelse med tilmelding, for kursister på

gymnasiale suppleringskurser (gsk), for hvem undervisningen ikke er vederlagsfri efter § 47 a, stk. 1.

Kursister på almen voksenuddannelse skal for alle fag betale for at deltage i undervisning og prøver, og selvstuderende skal betale for at gå til prøve, jf. § 48, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om deltagerbetalingen og om, hvilke oplysninger der skal gives i forbindelse med tilmelding. Deltagerbetalingen udgør 110 kr. pr. fag for kernefagene, jf. § 5, stk. 1, i avu-loven. Deltagerbetalingen udgør 1.100 kr. pr. fag for øvrige fag. For kursister med en videregående uddannelse opkræves dog fuld deltagerbetaling for alle fag, jf. § 47, stk. 1, 3. og 4. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Kravet om deltagerbetaling gælder ikke for kursister omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven, som ikke er fyldt 18 år på den første dag af undervisningsmodulet, idet bopælskommunen betaler tilskud efter en enhedstakst, der fastsættes på de årlige finanslove, jf. § 30 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

§ 48, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder en regel svarende til § 19 a, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser om satsregulering og bekendtgørelse af det beløb, deltagerbetalingen udgør.

Betaling af deltagerbetaling for det pågældende fag, jf.§ 48, stk. 1, er for såvel hf-enkeltfagskursister som kursister på almen voksenuddannelse, jf. henholdsvis § 47, stk. 6, og § 48, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., en betingelse for at kunne deltage i undervisning og prøver. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om fravigelse af 1. pkt. for kursister, der er omfattet af § 1, stk. 2, i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 380 af 13. marts 2026.

I henhold til § 16, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag, opkræves deltagerbetaling ikke for kursisters deltagelse i undervisning eller prøve ved almen voksenuddannelse ved uddannelsesinstitutioner under Kriminalforsorgen, nu Danmarks Fængsler. Almen voksenuddannelse i fængsler finansieres fuldt ud af Kriminalforsorgen, nu Danmarks Fængsler.

Det fremgår af § 49 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om, at kursister, der modtager efterløn eller en aldersbetinget pension, og som ikke eller kun i mindre omfang har arbejdsmarkedstilknytning, og som deltager i almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag, skal betale en deltagerbetaling, der er højere end den, andre kursister skal betale efter regler fastsat i henhold til § 47, stk. 1, eller efter § 48, stk. 1. Forhøjelsen af deltagerbetalingen fastsættes på de årlige finanslove.

Det fremgår af § 49 a, stk. 1, at denne bestemmelse ikke gælder for kursister, som er omfattet af § 30, stk. 4, dvs. kursister, som har en videregående uddannelse.

Efter § 49 a, stk. 3, kan regler fastsat efter stk. 1 tidligst kan have virkning for undervisningsforløb, der påbegyndes 1 måned efter bekendtgørelsens offentliggørelse i Lovtidende.

Bestemmelsen i § 49 a blev indført ved lov nr. 1570 af 21. december 2010, jf. udvalgsbetænkningen til det bagvedliggende lovforslag, jf. Folketingstidende 2010-11, 1. samling, tillæg A, L 33. Der er tale om en udmøntning af finansloven for 2011, hvoraf det bl.a. fremgår, at tilskuddene til almene voksenuddannelser i højere grad målrettes personer med arbejdsmarkedstilknytning.

Det fremgår af betænkningen, at bestemmelsen i § 49 a vedrører personer, der modtager efterløn eller en aldersbetinget pension, og som ikke eller kun i mindre omfang har arbejdsmarkedstilknytning.

Det fremgår videre af betænkningen, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte den nærmere afgrænsning af den omfattede persongruppe, herunder at undtage personer, der er under en bestemt alder, eller som har en vis tilknytning til arbejdsmarkedet. Grænsen for mindre tilknytning forventedes at blive sat til mindre end 8 timer om ugen i gennemsnit over en periode.

Ved en aldersbetinget pension blev angivet folkepension, arbejdsmarkedsmarkedspension samt privattegnede pensioner (ratepension, livrenter m.v.) og lign. Det fremgik videre, at der i reglerne ville blive fastsat en positivliste over de pensionsydelser, der omfattes, og at den konkrete afgrænsning, der den vil kunne variere med udviklingen på arbejdsmarkedet og udviklingen af pensionsordninger, ville blive fastlagt ved udmøntning af reglerne.

Desuden fremgik det, at forhøjelsen af deltagerbetalingen pr. fag for efterfølgende år skulle fastsættes på de årlige finanslove.

Det angives i betænkningen, at den samlede deltagerbetaling for den gruppe, der omfattes af § 49 a, vil være mindre end den fulde deltagerbetaling, som gælder for kursister med en videregående uddannelse.

Det angives desuden i betænkningen, at der vil blive fastsat regler om oplysninger, der skal gives i forbindelse med tilmelding om tidligere videregående uddannelse og arbejdsmarkedstilknytning m.v.

Bemyndigelserne er udnyttet i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale.

Betaling for deltagelse i forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne reguleres i lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026.

I henhold til lovens § 15, stk. 2, kan børne- og undervisningsministeren fastsætte regler om, at der skal opkræves gebyr for deltagelse i forberedende voksenundervisning samt for deltagelse i prøver som selvstuderende. Deltagelse i undervisning og prøver vil i givet fald være betinget af, at gebyr i henhold til disse regler er betalt.

Denne bemyndigelse er ikke udnyttet, og der er således ikke fastsat regler om betaling for deltagelse i forberedende voksenundervisning eller om betaling for deltagelse i prøver som selvstuderende.

3.8.1.3. Tilbagebetaling

Bestemmelser om tilbagebetaling fastsættes f.eks. for at belønne gennemførelse, dvs. at tilbagebetaling er betinget af gennemført uddannelse og undervisning, herunder bestået af eventuelle prøver, og gives ikke til personer med en videregående uddannelse. Dermed tilsigtes det, at flere opkvalificerer sig til at komme videre med uddannelse eller undervisning eller til at komme ind på eller forblive på arbejdsmarkedet.

3.8.1.3.1. Det erhvervsrettede område

§ 8, stk. 5, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder bl.a. bemyndigelse til, at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilbagebetaling af deltagerbetaling.

Bemyndigelsen er udmøntet i § 9 i bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

En kursist, der deltager i et enkeltfag, som er grundfag på C-niveau fra en erhvervsuddannelse, og som har betalt deltagerbetaling efter § 6, og som efterfølgende afslutter 2. del af et grundforløb i en erhvervsuddannelse som led i et eux-forløb og med bestået adgangskrav til hovedforløbet, har efter bekendtgørelsens § 9, stk. 1, ret til at få den erlagte deltagerbetaling tilbagebetalt.

Endvidere kan en kursist få den erlagte deltagerbetaling tilbagebetalt, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 2, hvis kursisten har erlagt betaling for deltagelse i et enkeltfag, som er nævnt i § 3, stk. 5, i bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent, eller i § 3, stk. 5, i bekendtgørelse om den pædagogiske assistentuddannelse, og efterfølgende får udstedt et uddannelsesbevis for bestået prøve i social- og sundhedsuddannelsens trin 1 som erhvervsuddannelse for voksne eller den pædagogiske assistentuddannelse som erhvervsuddannelse for voksne.

Tilbagebetalingen sker efter såvel § 9, stk. 1, som § 9, stk. 2, med fradrag af tilskud til deltagerbetalingen, der er ydet i henhold til lov om statens uddannelsesstøtte eller lov om statens voksenuddannelsesstøtte.

Uddannelsesinstitutionen tilbagebetaler, jf. § 9, stk. 3, deltagerbetalingen efter stk. 1 og 2, til kursister mod dokumentation for, at betingelserne herfor er opfyldt, og for, at deltagerbetalingen er erlagt.

Bekendtgørelsens § 9, stk. 4 og 5, indeholder bl.a. en tidsfrist for tilbagebetalingen, og regler om Børne- og Undervisningsministeriets refusion af deltagerbetaling til uddannelsesinstitutioner, der har indberettet tilbagebetaling til en kursist, herunder krav om revisorattestation.

3.8.1.3.2. Det almene område

Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder i henholdsvis § 47 og § 48 regler om tilbagebetaling til hf-enkeltfagskursister og kursister på almen voksenuddannelse.

Deltagerbetalingen tilbagebetales i henhold til lovens § 47, stk. 2 og 3, til hf-enkeltfagskursister, som henholdsvis får udstedt bevis for en samlet enkeltfagseksamen, henholdsvis får udstedt bevis for bestået prøve i hvert fag

i en fagpakke, der er adgangsgivende til mellemlange videregående uddannelser, for de fag, der indgår i fagpakken. Tilsvarende regler findes i § 13, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag med senere ændringer.

Det fremgår af lovens § 47, stk. 4, at der sker tilbagebetaling til hf-enkeltfagskursister, der er optaget til skoleundervisning i en erhvervsuddannelses hovedforløb med eux, for hf-enkeltfag på C-niveau, der indgår i adgangsgrundlaget til hovedforløbet med eux. En tilsvarende regel findes i § 13, stk. 5, i bekendtgørelsen om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

Efter lovens § 48, stk. 4, tilbagebetales deltagerbetalingen til kursister, som får udstedt bevis for bestået prøve på social- og sundhedsuddannelsens trin 1 som erhvervsuddannelse for voksne eller den pædagogiske assistentuddannelse som erhvervsuddannelse for voksne.

En regel svarende til lovens § 47, stk. 4, og § 48, stk. 4, findes i § 13, stk. 1, i bekendtgørelsen om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 11, stk. 2, at deltagerbetalingen ikke tilbagebetales i tilfælde af, at kursistens deltagelse afbrydes før undervisningens afslutning.

Tilbagebetaling efter lovens § 47, stk. 2, 3 og 4, samt § 48, stk. 4, sker med fradrag for tilskud til deltagerbetaling, der er ydet i henhold til lov om statens uddannelsesstøtte eller lov om statens voksenuddannelsesstøtte. En tilsvarende regel findes i bekendtgørelsens § 13, stk. 6, suppleret med angivelse af, at tilbagebetaling sker uden renter.

Kursister med en videregående uddannelse får dog ikke tilbagebetalt deltagerbetalingen, jf. § 47, stk. 2 og 3.

Bemyndigelserne er udnyttet i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag med senere ændringer.

Børne- og undervisningsministeren fastsætter efter lovens § 47, stk. 5, og § 48, stk. 5, nærmere regler om tilbagebetaling af deltagerbetalingen, herunder om anvendelse af blanket og krav til dokumentation som betingelse for tilbagebetalingen.

Bemyndigelserne er udmøntet i bekendtgørelsen om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

Deltagerbetalingen betales pr. fag, uanset om undervisningen afsluttes over ét eller flere semestre, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1.

Det fremgår af § 12, stk. 2, at deltagerbetalingen dækker undervisningen og den eller de prøver, der er knyttet til det pågældende fag, samt en eventuel syge- eller omprøve. For selvstuderende dækker betalingen den eller de prøver, der er knyttet til det pågældende fag, samt en eventuel syge- eller omprøve.

Deltagerbetalingen dækker, uanset om undervisningen afsluttes ved en anden institution end den institution, hvortil deltagerbetalingen er betalt, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 14, stk. 1, at der ved ansøgning om tilbagebetaling skal vedlægges dokumentation for deltagerbetalingen, og for afsluttede fag og beståede prøver. Efter § 14, stk. 2, er der krav om brug af blanket.

§ 14, stk. 3 og 4, angiver, hvilken institution der skal foretage tilbagebetalingen, og stk. 5 angiver en frist for tilbagebetalingen samt, at institutionen skal foretage tilbagebetalingen via Nemkontoordningen, jf. lov om offentlige betalinger m.v.

I henhold til bekendtgørelsens § 15 refunderer Børne- og Undervisningsministeriet kvartalsvist en institution den deltagerbetaling, som institutionen har tilbagebetalt efter bekendtgørelsens § 13. Det angives, at refusion sker på baggrund af institutionens indberetning om gennemført tilbagebetaling, og at indberetningen skal attesteres af institutionens revisor, samt at de nærmere retningslinjer for refusionen fremgår af Børne- og Undervisningsministeriets instruks for tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse (AGV-instruksen).

3.8.1.4. Ekskursioner

3.8.1.4.1. Det erhvervsrettede område

§ 19 a, stk. 2-5, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, indeholder bestemmelser om betaling for deltagelse i ekskursioner, der indgår som et led i undervisningen.

Efter § 19 a, stk. 2, kan elever og lærlinge på erhvervsuddannelser opkræves betaling for deltagelse i ekskursioner, dog ikke for udgifter, der vedrører undervisningen eller lærernes deltagelse. Rabat ydet i form af frirejser el. lign. skal komme samtlige deltagere til gode. Institutionen skal tilbyde alternativ undervisning til elever og kursister, der ikke deltager i en ekskursion.

Ekskursioner m.v. med en deltagerbetaling, der alene vedrører forplejning og højst udgør 50 kr. (1998-niveau) pr. påbegyndt døgn pr. deltager, er omfattet af ministeriets regler om mødepligt, mens deltagelse er frivillig, hvis prisen overstiger dette beløb, jf. § 19 a, stk. 3-4. En elev eller lærling kan dog ikke udelukkes fra deltagelse heri på grund af manglende erlæggelse af deltagerbetaling. Institutionen skal tilbyde alternativ undervisning til elever og lærlinge, der ikke deltager.

Beløbet på de 50 kr. reguleres hvert år, jf. § 19 a, stk. 5, med virkning fra den 1. august med satsreguleringsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det fremkomne beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 10. Reguleringen sker på grundlag af den på reguleringstidspunktet gældende grænse før afrunding. Når reguleringen giver anledning til en forhøjelse eller nedsættelse af beløbet, bekendtgøres dette af børne- og undervisningsministeren.

Det fremgår af § 60 i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1106 af 12. september 2025, at dele af undervisningen kan tilrettelægges som ekskursioner m.v.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 58 som fremsat, side 100-101, at bestemmelsen er en videreførelse af de dengang gældende bestemmelser i § 15 i lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx), gymnasielovens § 16 og hf-lovens § 12.

Det angives i bemærkningerne, at begrebet »ekskursioner m.v.« omfatter en- eller flerdagsaktiviteter i ind- eller udland, der er tilrettelagt for alle elever i en klasse eller på et hold, og som har et sigte i forhold til realisering af uddannelsernes formål og de faglige mål i fagene m.v.

Det fremgår af disse bemærkninger, at der ikke samtidig blev ændret ved den institutionelle lovgivning på ungdomsuddannelsesområdet om betaling for deltagelse i ekskursioner m.v., jf. § 46, stk. 3-6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der blev således heller ikke ændret ved § 37 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter § 46 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. finder anvendelse på erhvervsgymnasial undervisning, herunder ekskursioner m.v.

Beløbet på de 50 kr. er senest reguleret (til 100 kr.) ved § 1 i bekendtgørelse nr. 290 af 10. marts 2025 om regulering af beløb for elevers deltagerbetaling ved ekskursioner m.v. på ungdomsuddannelserne.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, indeholder ikke bestemmelser om ekskursioner, bortset fra en angivelse i henholdsvis § 25 a, stk. 3, nr. 1, af at deltagere med behov for specialpædagogisk bistand kan anvende tildelt støtte i uddannelsens almindelige undervisning og ekskursioner som led i uddannelsen. Lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder ikke regler om betaling for deltagelse i ekskursioner.

3.8.1.4.2. Det almene område

I § 46, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, henvises til § 60 i lov om de gymnasiale uddannelser, hvorefter dele af undervisningen kan tilrettelægges som ekskursioner m.v.

Avu-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 603 af 23. maj 2019, indeholder ikke bestemmelser om ekskursioner, bortset fra en angivelse i henholdsvis § 25 a, stk. 3, nr. 1, og § 12 a, stk. 3, af at deltagere og kursister med behov for specialpædagogisk bistand kan anvende tildelt støtte i uddannelsens almindelige undervisning og ekskursioner som led i uddannelsen. § 48 vedrørende

deltagerbetaling på avu i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder ikke særskilte bestemmelser om betaling for deltagelse i ekskursioner.

Lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026, indeholder ikke bestemmelser om ekskursioner. Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder ikke bestemmelser om betaling for deltagelse i forberedende voksenundervisning, ordblindeundervisning for voksne eller ordblindetesten.

Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder i § 46, stk. 3-6, bestemmelser svarende til § 19 a, stk. 2-5, i lov om erhvervsuddannelser, om opkrævning af betaling for deltagelse i ekskursioner m.v., og om betalingens størrelse, herunder reguleringen heraf. Der henvises herved til pkt. 3.8.1.4.1 ovenfor.

Bekendtgørelse nr. 290 af 10. marts 2025 om regulering af beløb for elevers deltagerbetaling ved ekskursioner m.v. på ungdomsuddannelserne regulerer nærmere størrelsen af deltagerbetalingen fr ekskursioner. Der henvises herom til pkt. 3.8.1.4.1 ovenfor.

3.8.1.5. Undervisningsmidler

3.8.1.5.1. Det erhvervsrettede område

Lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, indeholder i § 19 a, stk. 6 og 7, bestemmelser om undervisningsmidler. Det fremgår heraf, at institutionen stiller nødvendige undervisningsmidler til rådighed for elever og lærlinge uden betaling, idet børne- og undervisningsministeren dog kan bestemme, at eleverne og lærlingene i begrænset omfang selv anskaffer undervisningsmidler. Betaling for fotokopier til undervisningsbrug kan fastsættes som en gennemsnitsbetaling for skolens elever og lærlinge eller for grupper af elever og lærlinge på skolen.

Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, indeholder ikke bestemmelser om undervisningsmidler, herunder ikke bestemmelser om, i hvilket omfang sådanne stilles vederlagsfrit til rådighed. Det fremgår af § 19, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1529 af 5. december 2025 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at uddannelsesinstitutionen, uanset hvor undervisningen afholdes, skal sikre, at nødvendige teori- og værkstedslokaler, udstyr og materialer stilles til rådighed.

Bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse med senere ændringer indeholder ikke regler om undervisningsmidler eller betaling herfor.

I bekendtgørelse nr. 1711 af 20. december 2006 om elevers og kursisters betaling for undervisningsmidler i de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne er fastsat nærmere regler. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. en gengivelse af, at det som udgangspunkt er institutionen, der betaler for undervisningsmidler, men at institutionen kan bestemme, at elever og kursister selv i begrænset omfang anskaffer en del af undervisningsmidlerne. Omfanget kan ikke overstige 2.500 kr. for en elev eller en kursist i en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelses grundforløb.

Det fremgår videre af bekendtgørelsen, at institutionen efter drøftelse med eleverne eller kursisterne træffer afgørelse om, hvilke undervisningsmidler eleverne eller kursisterne selv skal anskaffe, når institutionen har besluttet, at eleverne eller kursisterne skal anskaffe en begrænset del af undervisningsmidlerne.

3.8.1.5.2. Det almene område

Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder for uddannelsen til almen studentereksamen, den 2-årige uddannelse til almen studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen de i § 46, stk. 7 og 8, bestemmelser svarende til § 19 a, stk. 6 og 7, i lov om erhvervsuddannelser.

Bestemmelserne i § 46, stk. 7 og 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., finder tilsvarende anvendelse for almen voksenuddannelse, jf. lovens § 49.

Bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag med senere ændringer indeholder ikke regler om undervisningsmidler eller betaling herfor.

Det fremgår af lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026, § 15, stk. 1, 2. pkt., at nødvendige undervisningsmidler stilles til rådighed for deltagerne uden betaling, idet børne- og undervisningsministeren efter bestemmelsens 2. pkt. dog kan bestemme, at deltagerne i

begrænset omfang anskaffer undervisningsmidler. Denne mulighed er ikke udnyttet.

Bestemmelsen i § 15 blev indsat ved lov nr. 487 af 31. maj 2000. Bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 1999-00, tillæg A, side 21, indeholder ikke relevante fortolkningsbidrag.

Om bekendtgørelse nr. 1711 af 20. december 2006 om elevers og kursisters betaling for undervisningsmidler i de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne henvises til pkt. 3.8.1.5.1 ovenfor.

3.8.1.6. Identifikationskort el.lign.
Mulighed for, at en institution, der udsteder identifikationskort, studiekort og lign., kan opkræve gebyr for udstedelse og fornyelse, herunder ved bortkomst, af sådanne kort, findes på Undervisningsministeriets område alene i § 46, stk. 4, i lov om forberedende grunduddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 420 af 27. marts 2026.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, der dengang var stk. 2, at »elever med identifikationskort og studiekort bl.a. vil kunne kopiere på institutionens kopimaskiner, opnå diverse rabatter og [få] adgang til fester på institutionen. Et studiekort kan derfor også have værdi for unge, der ikke er indskrevet ved institutionen. Forslaget om opkrævning af gebyr – ikke mindst i tilfælde, hvor studiekortet er bortkommet, skal således bidrage til at sikre, at eleverne passer godt på deres identifikationskort og studiekort.« Der henvises herved til Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 199 som fremsat, side 71.

3.8.2. Undervisningsministeriets overvejelser
Spørgsmål om deltagerbetaling er alene omhandlet i aftale af 18. februar 2025 om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse vedrørende perioden fra 2030, hvor hf-enkeltfag vil blive erstattet af gymnasiale enkeltfag, som der ikke skal være deltagerbetaling for, og hvor deltagerbetaling vil blive afskaffet for almen voksenuddannelse, jf. aftalens pkt. 4.3.

Af aftalens pkt. 2.5 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet skal ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Undervisningsministeriet finder på denne baggrund, at der ikke bør ændres ved, at uddannelse og undervisning med tilhørende prøver som udgangspunkt er vederlagsfri, at der på nogle uddannelses- og undervisningsområder

er regler om opkrævning af deltagerbetaling m.v., i visse tilfælde i form af fuld eller på anden måde forhøjet deltagerbetaling, at betaling af deltagerbetaling som hovedregel er en forudsætning for deltagelse i undervisning m.v., eller at der er muligheder for at få deltagerbetaling tilbagebetalt.

Endelig finder ministeriet på denne baggrund ikke, at der bør ændres ved indholdet af reglerne om betaling for ekskursioner og undervisningsmidler.

Der henvises om de gældende regler nærmere til pkt. 3.8.1 ovenfor.

Dog finder ministeriet, at reglerne om deltagerbetaling som led i den forenkling og ensretning af tilskudsreguleringen, der følger af pkt. 2.9 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, så vidt muligt bør forenkles, herunder sprogligt, og samles, hvor det er muligt uden at ændre ved indholdet af reglerne om deltagerbetaling m.v.

Som led i forenklingen af reglerne og som led i effektivisering af den offentlige sektor finder ministeriet det endvidere hensigtsmæssigt i videst muligt omfang at overføre regler om deltagerbetaling fra bekendtgørelser herom til den sammenskrevne institutionslov for derved at minimere antallet af bekendtgørelsesregler.

Som led i forenklingen og effektiviseringen finder ministeriet det endvidere hensigtsmæssigt at ensliggøre kravene til, hvordan priser for deltagerbetaling m.v. fastsættes ved, at deltagerbetalingens størrelse fremover på alle uddannelses- og undervisningsområder vil blive fastsat på de årlige finanslove frem for, at størrelsen af deltagerbetaling i nogle tilfælde fastsættes på finansloven, i nogle tilfælde ved bekendtgørelse efter bemyndigelse til ministeren og nogle tilfælde direkte i lov med årlig regulering efter lov om en satsreguleringsprocent, jf. nærmere pkt. 3.8.1 ovenfor.

3.8.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at de gældende regler om, hvornår uddannelse og undervisning med tilhørende prøver er vederlagsfri eller belagt med deltagerbetaling, mulighederne for tilbagebetaling, og reglerne om betaling for ekskursioner og undervisningsmidler videreføres.

Det foreslås dog samtidig at mindske antallet af regler ved at overføre en række regler fra bekendtgørelser til lov samt at forenkle og sammenskrive

reglerne, hvor det er muligt uden at ændre på, i hvilke tilfælde der vil blive opkrævet hvilken deltagerbetaling.

Der foreslås kun i begrænset omfang indført realitetsændringer i forhold til i dag.

Undervisningsministeren vil med det foreslåede fremover kunne fastsætte nærmere regler om frister vedrørende deltagerbetaling m.v., samt om, hvilke oplysninger der skal indgives ved tilmelding, herunder om tidligere uddannelse og arbejdsmarkedstilknytning, jf. lovforslagets § 8-1, stk. 2. For arbejdsmarkedsuddannelser m.v. vil fastsættelse af bekendtgørelsesregler fremover ligesom i dag ske efter høring af Rådet for Voksen- og Efteruddannelse.

Hvad angår Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser henvises til § 9, nr. 10, i det samtidig fremsatte lovforslag om ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v., jf. lovforslag nr. L XX. Det foreslås i dette lovforslag, at der i § 35 i lov om erhvervsuddannelser som stk. 1, nr. 28, indsættes en bestemmelse om, at dette råd skal høres over bekendtgørelsesændringer af de samme forhold på erhvervsuddannelserne, som Rådet for Voksen- og Efteruddannelse foreslås hørt over, jf. herved nærværende lovforslags § § 8-1, stk. 2, for så vidt angår arbejdsmarkedsuddannelser m.v. Dermed vil de to råd på det erhvervsrettede område blive ligestillede.

Betingelsen om, at betaling af deltagerbetaling, hvor en sådan er fastsat, er forudsætning for at deltage i uddannelse og undervisning med tilhørende prøver, foreslås gjort udtrykkelig for al uddannelse og undervisning m.v. omfattet af lovforslaget, jf. den foreslåede § 8-2. Det vil ikke i sig selv være nyt for nogen uddannelse eller undervisning med tilhørende prøver, at betaling af deltagerbetalingen er en forudsætning for deltagelse, men det vil være nyt for adgangskurser til erhvervsuddannelserne, arbejdsmarkedsuddannelser m.v., gymnasial supplering i form af gsk og supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen, at en bestemmelse herom fremgår udtrykkeligt af reglerne.

Der vil ikke med det foreslåede blive ændret ved, at det afgørende betalingstidspunkt for en elev, lærling, kursist, eller selvstuderende, der er omfattet af § 1, stk. 2, i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i for-

bindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 380 af 13. marts 2026, vil kunne ske inden for den frist, der fremgår af betalingsaftalen mellem den pågældende kommune og institutionen.

Som led i forenklingen og ensliggørelsen af reglerne foreslås det endvidere, at deltagerbetalingens størrelse, hvor der i denne lov vil blive fastsat krav om deltagerbetaling m.v., som altovervejende hovedregel fastsættes på finansloven, jf. lovforslagets § 8-3.

Det foreslås, at det fremover ikke, som i den gældende § 10 a i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, og pkt. 3.8.1.2.1 ovenfor, udtrykkeligt vil fremgå af lovforslagets § 8-9, at det er institutionens bestyrelse, der for arbejdsmarkedsuddannelser m.v. kan fastsætte, at det skal være et tilmeldingsvilkår, at der opkræves et beløb for udeblivelse eller framelding, men derimod blot, at der er institutionens kompetence.

Det foreslåede er begrundet i, at det udtrykkelige krav om, at det er en bestyrelseskompetence, harmonerer dårligt med arbejdsmarkedsuddannelseslovgivningen. Det er efter denne den godkendte udbyder eller den udbyder, som undervisningen eller aktiviteten er udlagt til, jf. § 16, stk. 4 og 6, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, som har kompetencen til at fastsætte sådanne beløb, jf. praksis for udlægning efter § 24 i bekendtgørelse nr. 1529 af 5. december 2025 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. som beskrevet i Vejledning til udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser (Vejledning om udbud, tilrettelæggelse og gennemførelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v.) af november 2025.

Undervisningsministeren vil fremover i modsætning til i dag ikke skulle udstede en positivliste over, hvilke former for alderspension der omfattes af lovforslagets § 8-13, i bekendtgørelsesform. Den tidligere model, jf. pkt. 3.8.1.2.2 ovenfor, hvorefter der administrativt skulle fastsættes en sådan positivliste, er bureaukratisk tung og foreslås derfor ikke videreført.

Der henvises nærmere til lovforslagets §§ 8-1 til 8-21 og bemærkningerne dertil.

Det foreslås som noget nyt at indføre mulighed for, at en institution, der udsteder identifikationskort, studiekort og lign., vil kunne opkræve gebyr for udstedelse og fornyelse, herunder ved bortkomst, jf. lovforslagets § 8-

18. En sådan gebyrmulighed findes allerede for elever på forberedende grunduddannelse (fgu), jf. § 46, stk. 4, i lov om forberedende grunduddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 420 af 27. marts 2026.

Opkrævning af gebyr vil - ikke mindst i tilfælde, hvor studiekortet er bortkommet - bidrage til at sikre, at elever, lærlinge og kursister passer godt på deres identifikationskort og studiekort. Der henvises herved nærmere til pkt. 3.8.1.2.2 ovenfor om baggrunden for indførelse af gebyrmuligheden i lov om forberedende grunduddannelse.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 8-22 og bemærkningerne dertil.

3.9. Momskompensation

3.9.1. Gældende ret

Det følger af § 21 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at tilskud efter §§ 15, 18-20 og 37 c ikke ydes til dækning af institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Det følger videre af § 21 a, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud efter §§ 15, 18-20 og 37 c.

Det følger videre af § 21 a, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompensationen efter stk. 2 og herunder kan beslutte, at der skal etableres en a conto-ordning for momskompensationen til institutionerne.

Det følger videre af § 33 a, stk. 2, at momskompensationsordningen efter § 21 a finder tilsvarende anvendelse for institutionens aktiviteter omfattet af § 33 a, stk. 1, vedrørende administrative fællesskaber.

Det følger af § 36, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 30 a ikke ydes til dækning af institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven. Det følger videre af § 36, stk. 1, 2. pkt., at fuld deltagerbetaling efter § 47, stk. 1, 3. pkt., eller § 48, stk. 1, 5.

pkt., ikke omfatter dækning af institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Det følger videre af § 36, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes statslige tilskud m.v. efter denne lov og kommunale tilskud efter § 30 a, eller som bruges ved undervisningsaktiviteter, hvor der opkræves fuld deltagerbetaling efter § 47, stk. 1, 3. pkt., eller § 48, stk. 1, 5. pkt.

Det følger videre af § 36, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om kompensation efter stk. 2 og herunder kan beslutte, at der etableres en acontoordning for momskompensation til institutionerne.

Det følger videre af § 2, stk. 2, at momskompensationsordningen efter § 36 finder tilsvarende anvendelse for institutionens aktiviteter omfattet af § 2, stk. 1, vedrørende administrative fællesskaber.

Det følger af § 19, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at til institutioner, der er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, ydes tilskud efter denne lov ikke til dækning af udgifter til betaling af udgifter i henhold til momsloven.

Det følger videre af § 19, stk. 6, at børne- og undervisningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikke fradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud efter denne lov.

Det følger videre af § 19, stk. 7, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompensationen efter stk. 6 og kan herunder beslutte, at der skal etableres en a conto-ordning for momskompensationen til institutionerne.

Det følger af § 6 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at tilskud efter § 6, stk. 1 og 2, til institutioner, der er godkendt efter lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om institutioner

for erhvervsrettet uddannelse og lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, ikke ydes til dækning af udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven. Det følger videre af § 6 a, stk. 1, 2. pkt., at fuld deltagerbetaling efter § 8, stk. 4, ikke omfatter dækning af de i 1. pkt. nævnte institutioners udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Det følger videre af § 6 a, stk. 2, at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud efter § 6, stk. 1 og 2, eller som bruges ved undervisningsaktiviteter, hvor der opkræves fuld deltagerbetaling efter § 8, stk. 4.

Det følger videre af § 6 a, stk. 3, at børne- og undervisningsministeren eller uddannelses- og forskningsministeren fastsætter nærmere regler om kompensationen efter stk. 2 og herunder kan beslutte, at der skal etableres en a conto-ordning for momskompensationen til institutionerne.

Det følger af stk. 1, i tekstanmærkning nr. 206 ad 20.72.41 og 20.72.42 til finansloven for 2026, at tilskud til Træningsskolen for Arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU) efter § 27 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser ikke ydes til dækning af udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Det følger videre af stk. 2, i tekstanmærkning nr. 206, at børne- og undervisningsministeren kan kompensere TAMU for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionen afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der ydes tilskud efter § 27 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser.

Det følger videre af stk. 3, i tekstanmærkning nr. 206, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om kompensationen efter stk. 2 og herunder kan beslutte, at der skal etableres en a conto-ordning for momskompensationen til TAMU.

Der er fastsat regler om momskompensationsordningen i bekendtgørelse nr. 1168 af 8. december 2008 om momskompensation til institutioner for erhvervsrettet uddannelse, institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, erhvervsakademier, professionshøjskoler

m.fl. Bekendtgørelsen er ændret ved bekendtgørelse nr. 1106 af 27. november 2009 og bekendtgørelse nr. 1588 af 21. december 2010.

Det følger bl.a. af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at momskompensationsordningen bl.a. omfatter tilskud efter §§ 15 og 18 - 20 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, tilskud efter § 30 a og statslige tilskud efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., betaling efter § 2, stk. 1, jf. § 2, stk. 2, i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., tilskud efter lov om erhvervsuddannelser og tilskud efter § 6, stk. 1, og stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Det fremgår videre af bekendtgørelsens § 1, stk. 2, at der ydes momskompensation til institutioner, der forestår undervisning for en anden institution (udlagt undervisning), for institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikke-fradragsberettiget købsmoms), og som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, til hvilke der er ydet tilskud eller betaling efter de i stk. 1 nævnte bestemmelser.

3.9.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Af pkt. 2.5. i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophæves og samles i én ny fælles institutionslov.

Det fremgår af pkt. 2.9. i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at tilskudsreglerne på tværs af ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i dag er reguleret i fem forskellige materielle love med forskellige kriterier og detaljeringsgrader, hvilket komplicerer tilskudsadministrationen og forståelsen af tilskudsreglerne på de forskellige uddannelser. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der skal foretages en forenkling og ensretning af den lovmæssige tilskudsregulering. Det fremgår af delaftalen, at det blandt andet betyder, at de konkrete tilskudsvilkår for de enkelte uddannelser fremover i højere grad vil blive reguleret på de årlige finanslove.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for momskompensation til § institutionerne.

Undervisningsministeriet finder, at der i forbindelse med en ny institutionslov må ske en videreførelse af de gældende rammer vedrørende momskompensation til institutionerne. Idet momskompensationsordningen er en del af den samlede tilskudsregulering, finder ministeriet, at videreførelsen af de gældende rammer vedrørende momskompensation til institutionerne ligesom tilskudsregulering med fordel kan ske samlet i den nye institutionslov, og ligesom for tilskud kan der i den forbindelse ske en forenkling af reglerne om momskompensation således, at den nærmere regulering heraf overfor institutionerne samles i en række momskompensationsinstrukser. Det vurderes at ville kunne understøtte en forenkling og ensretning af tilskudsadministrationen både på institutionerne og i ministeriet.

3.9.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at den nuværende ordning med momskompensationsordning videreføres, men således, at der som led i forenkling og ensretning af den samlede tilskudsadministration kan ske opstilling i en eller flere momskompensationsinstrukser af vilkårene for institutionerne for modtagelse af momskompensation.

For nærmere om momskompensation henvises til lovforslagets §§ 9-1, 9-2 og 9-3 og bemærkningerne hertil.

3.10. Regnskab og revision

3.10.1. Gældende ret

3.10.1.1. Regnskab

Det fremgår af § 26, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. Institutionernes årsregnskab indsendes til Børne- og Undervisningsministeriet. I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Børne- og Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 5, stk. 7 og 8.

Det fremgår videre af § 26, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af børne- og undervisningsministeren.

Det fremgår af § 42, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af

5. marts 2026, at institutionernes regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og institutionens leder. I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Børne- og Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. § 17, stk. 1.

Det fremgår videre af § 42, stk. 5, 1. og 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af børne- og undervisningsministeren.

De ovenfor nævnte bemyndigelser i § 26, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 42, stk. 5, 1. og 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 1721 af 21. december 2010 om anvendelse af statens regnskabsvæsen m.v. for uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets ressortområde.

Det fremgår af § 2 i bekendtgørelse om anvendelse af statens regnskabsvæsen m.v. for uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets ressortområde, at de i § 1 nævnte institutioner er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v. og regler fastsat i medfør af loven. De i § 1 nævnte institutioner er bl.a. institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Lov nr. 131 af 28. marts 1984 om statens regnskabsvæsen m.v. regulerer bogføringen og udarbejdelsen af statens regnskaber. Reglerne omfatter samtlige ministerier, institutioner m.v., hvis driftsbudget er optaget på bevillingslov, og bemyndiger finansministeren til at fastsætte nærmere regler om det regnskabsmateriale, der danner grundlaget for statsregnskabet, regnskabsvæsenets indretning og anvendelse af regnskabssystemer. Formålet er at sikre en ensartet forvaltning af statens midler.

Det fremgår af § 2, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 116 af 19. februar 2018 om statens regnskabsvæsen m.v., at bestemmelserne om statens regnskabsvæsen omfatter statsfinansierede selvejende institutioner, der modtager tilskud på bevillingslovene under bevillingstypen statsfinansieret selvejende institution.

Institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse er som statsfinansierede selvejende institutioner således omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v. og regler fastsat i medfør af loven.

3.10.1.2. Revision

Det fremgår af § 26, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionernes regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Endvidere udpeger bestyrelsen for institutionen en intern revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision i henhold til regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor. Bestyrelsen underretter Børne- og Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den udpegede interne revisor og om skift af intern revisor.

Det fremgår videre af § 26, stk. 4, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren og rigsrevisor i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. kan aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 3 nævnte interne revisor.

Det fremgår videre af § 26, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om den interne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.

Det fremgår af § 27, 1. og 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen påser, at revisor opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven. Bestyrelsen må endvidere ikke antage en revisor, der samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer, medmindre lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Det fremgår af § 27, 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om, hvornår lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om, hvornår lejeforholdet er af uvæsentligt omfang, er udmøntet i § 21 i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v., hvor det

fremgår, at et lejeforhold, herunder leasingforhold, er af uvæsentligt omfang, jf. bl.a. § 27, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inkl. prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inkl. installationer.

Det fremgår af § 42, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionernes regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Endvidere udpeger bestyrelsen for institutionen en intern revisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor, til at udføre revision i henhold til regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor. Bestyrelsen underretter Børne- og Undervisningsministeriet og rigsrevisor om den udpegede interne revisor og om skift af intern revisor.

Det fremgår videre af § 42, stk. 4, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren og rigsrevisor i henhold til § 9 i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. kan aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og den i stk. 3 nævnte interne revisor.

Det fremgår videre af § 42, stk. 5, 3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om den interne revisors kontrol af institutionens oplysninger til brug ved beregning af statstilskud.

Det fremgår af § 43, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen påser, at revisor opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven. Bestyrelsen må endvidere ikke antage en revisor, der samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer, medmindre lejeforholdet er af uvæsentligt omfang. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om, hvornår lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om, hvornår lejeforholdet er af uvæsentligt omfang, er udmøntet i § 21 i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvor det fremgår, at et lejeforhold, herunder leasingforhold, er af uvæsentligt omfang, jf. bl.a. § 43, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.,

hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inkl. prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inkl. installationer.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 2110 af 24. november 2021 om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionens regnskab revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Det fremgår videre af § 2, stk. 2, at institutionens bestyrelse udpeger en institutionsrevisor (intern revisor), som skal være en godkendt revisor.

Det fremgår videre af § 2, stk. 3, at bestyrelsen underretter Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Rigsrevisionen om den udpegede institutionsrevisor og om skift af institutionsrevisor.

Det fremgår videre af § 2, stk. 4, at i tilfælde af revisorskifte skal den tiltrædende institutionsrevisor rette henvendelse til den fratrædende institutionsrevisor, der har pligt til at oplyse grundene til fratrædelsen.

Der er i bekendtgørelsens §§ 3-8 og bilag 1 fastsat nærmere regler om udførelsen af institutionsrevisorens revisionsopgaver. Det fremgår herunder bl.a. af § 3, stk. 1, at revisionen skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.v. og ifølge Standarder for Offentlig Revision. Det fremgår videre af § 3, stk. 2, at revisionen omfatter institutionens årsregnskab, kontrol med institutionens tilskudsgrundlag og attestation af indberetninger, hvor Styrelsen for Undervisning og Kvalitet kræver særskilt revisorerklæring.

Der er i bekendtgørelsens § 9 fastsat nærmere regler om forholdet mellem institutionsrevisoren og Rigsrevisionen, herunder om koordinering og om Rigsrevisionens adgang til institutionsrevisors materiale.

3.10.1.3. Pålæg om udpegning af ny intern revisor

Det fremgår af § 26, stk. 4, 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 3, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Det fremgår af § 27, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at opfylder revisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan børne- og undervisningsministeren pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

Det fremgår af § 42, stk. 4, 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at rigsrevisor kan pålægge bestyrelsen at udpege en anden intern revisor til at udføre denne revisionsopgave, hvis den interne revisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til stk. 3, 2. pkt., udstedte regler om intern revision eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som intern revisor.

Det fremgår af § 43, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at opfylder revisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter revisor i øvrigt sine pligter som revisor, kan børne- og undervisningsministeren pålægge bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden revisor.

3.10.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Undervisningsministeriet finder, at den nuværende ordning for regnskab og revision for institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse fungerer hensigtsmæssig, hvorfor der i forbindelse med gennemførelsen af en samlet fælles institutionslov for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser ikke er behov for, at der foretages ændringer i den nuværende ordning for institutionernes regnskabsaflæggelse og revision heraf.

I de nugældende bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår det ikke direkte af selve loven, at institutionerne er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v. Undervisningsministeriet finder, at det vil være hensigtsmæssigt, at det fremgår direkte af loven.

I de nugældende bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at bestyrelsesmedlemmerne afgiver en er-

klæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen. Undervisningsministeriet finder, at det er tilstrækkeligt at der afgives en erklæring herom, hvorfor tro og love kan udgå.

I de nugældende bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. bruges betegnelse »intern revisor« som betegnelse for den statsautoriserede eller registrerede revisor som institutionens bestyrelse udpeger til at udføre revision. Undervisningsministeriet finder, at en ændring af denne betegnelse vil være hensigtsmæssig henset til, at revisoren ikke er et internt revisionsorgan på institutionen, men en ekstern revisor, der i øvrigt er omfattet af revisorloven. I bekendtgørelse om revision og tilskudskontrol m.m. ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. bruges begrebet »institutionsrevisor« om den interne revisor, hvorfor tilsvarende begreb med fordel vurderes at kunne anvendes i loven.

Undervisningsministeriet vurderer endvidere, at en række forhold, der i dag er reguleret i bekendtgørelse med fordel kan flyttes til selve loven. Det drejer sig om den tiltrædende institutionsrevisors henvendelse til den fratrædende institutionsrevisor om grundene til fratrædelsen samt reguleringen af, hvornår institutionsrevisoren kan være revisor for udlejer af fast ejendom m.m. til institutionen.

3.10.3. Den foreslåede ordning

Undervisningsministeriet finder, at den eksisterende ordning for regnskab og revision ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse bør videreføres, således at institutionerne er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen og revisionen af regnskaberne varetages af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. Som hidtil skal institutionernes bestyrelse udpege en revisor, der kan varetage revisionsopgaver i overensstemmelse med en aftale mellem rigsrevisor og børne- og undervisningsministeren. Rigsrevisor og børne- og undervisningsministeren vil endvidere som hidtil have kunne give institutionens bestyrelse et påbud om at skifte institutionsrevisor, hvis revisionsopgaven ikke varetages på tilfredsstillende måde.

Med lovforslaget tilsigtes således ikke nogen indholdsmæssig ændring af de gældende regler.

For nærmere om regnskab og revision henvises til lovforslagets §§ 10-1, 10-2 og 10-3 og bemærkningerne hertil.

3.12. Tilsyn og sanktioner m.v.

3.12.1. Gældende ret

Det følger af § 50, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.) og § 29, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse), at børne- og undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne.

Tilsynet omfatter såvel institutionernes overholdelse af de relevante institutionslove som de regler, der er fastsat i medfør heraf, herunder regler om institutionernes økonomiske og administrative forhold.

Det følger endvidere af § 51 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 28 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at hvis det af revisionsprotokollen for en institution fremgår, at der er sket lovovertrædelser eller konstateres forhold, der strider mod god forvaltningsskik i forbindelse med forvaltningen af institutionens midler, skal ministeren snarest iværksætte foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis ministeren på anden måde bliver bekendt med de nævnte forhold.

Efter bestemmelserne omfatter tilsynet således både institutionernes overholdelse af lovgivningen og en mere generel kontrol med, at institutionernes midler forvaltes lovligt og forsvarligt.

Det følger af § 50, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 29, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at ministeren kan udstede påbud til en institution om at ændre den pågældende virksomhed, hvis institutionens virksomhed ikke er i overensstemmelse med lovgivningen eller regler eller aftaler fastsat eller indgået i medfør heraf.

Efter § 52, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. kan ministeren over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår eller ministerens påbud efter § 50, stk. 2, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Det samme gælder for institutioner, der

ikke følger bestemmelser i gymnasieloven, hf-loven eller lov om almen voksenuddannelse samt regler fastsat i medfør heraf eller ministerens pålæg efter disse love.

Efter § 30, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan ministeren over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår eller ministerens påbud efter § 29, stk. 2, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis.

Det følger endvidere af § 52, stk. 1, nr. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at ministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for institutioner, som begæres erklæret konkurs eller tages under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er fare for, at en institutions virksomhed må indstilles.

Efter § 52, stk. 1, nr. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan ministeren kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig.

Det følger endvidere af § 52, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at for meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.

Bestemmelserne giver således ministeren adgang til at anvende både fremadrettede og bagudrettede økonomiske sanktioner over for institutioner, der ikke overholder lovgivningen eller de krav, der følger heraf.

Det følger af § 20, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 10, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at ministeren kan beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode skal varetages af personer udpeget af ministeren, eller at bestyrelsen skal træde tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Bestemmelserne finder anvendelse, hvis bestyrelsen ikke efterkommer ministerens påbud om berigtigelse af nærmere angivne forhold.

Reglerne giver således mulighed for et direkte ledelsesmæssigt indgreb i tilfælde, hvor institutionens ledelse ikke bringer konstaterede ulovlige eller uforsvarlige forhold til ophør.

Det følger af § 53 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at ministeren kan pålægge bestyrelsen ved en institution at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis kvaliteten af institutionens undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig.

Efter § 53 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal indsatsaftalen bl.a. fastsætte mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Det følger endvidere af § 53, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at ministeren kan fratage en institution eller en afdeling af en institution adgangen til at optage elever eller lærlinge på nærmere angivne uddannelser, hvis kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen er utilstrækkelig, og institutionen som følge heraf er pålagt en indsatsaftale.

Efter § 53, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan ministeren nedlægge institutionen eller tilbagekalde institutionens godkendelse, hvis institutionen ikke inden for en 3-årig periode har indfriet de mål, der er fastsat i indsatsaftalen.

Det følger videre af § 53, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at ministeren i tilfælde af nedlæggelse, sammenlægning eller spaltning af en institution kan pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever eller lærlinge, som har påbegyndt deres uddannelse på den pågældende institution.

Bestemmelserne giver således ministeren adgang til gradvist skærpede kvalitetsmæssige indgreb, herunder indsatsaftaler, optagelsesstop og i sidste ende nedlæggelse eller tilbagekaldelse af institutionens godkendelse.

Det følger af § 23 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 12 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af børne- og undervisningsministeren.

Bestemmelserne indebærer, at ministeren i særlige tilfælde kan træffe beslutning om at forfølge erstatningskrav på institutionens vegne, hvis institutionen er påført et tab som følge af ansvarspådragende forhold.

3.12.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at kommende regulering, som sammenskriver lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse til en samlet institutionslov, bør videreføre den gældende retstilstand, som allerede i dag er overensstemmende mellem de to institutionslove.

3.12.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at de reglerne videreføres med stort set uforandret indhold i en samlet institutionslov.

Der henvises til lovforslagets kapitel 12 og bemærkningerne hertil.

3.12.2. Styrkelse af bestyrelserne – ekstern analyse

3.12.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 30 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at Børne- og undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde. Når resultatet af analysen foreligger for bestyrelsen, sender bestyrelsen straks afrapporteringen herom til ministeren. Bestyrelsen sender tillige snarest derefter og senest inden en frist, som ministeren fastsætter, sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. Bestyrelsen offentliggør afrapporteringen og sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil, når ministeren har besluttet dette. Indtil da er materialet fortroligt.

Bestemmelsen kom ind i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ved lov nr. 547 af 7. maj 2019 vedrørende styrkede erhvervsuddannelser,

mere praksisfaglighed i grundskolen, uddannelsesparathedsvurdering til alle ungdomsuddannelser m.v.

Der er ikke en tilsvarende bestemmelse i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Bestyrelserne på institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. kan således ikke blive pålagt at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde.

3.12.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 2.3 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at institutionerne skal have professionelle og effektive bestyrelser inden for institutionernes uddannelsesudbud. Aftalepartierne er på den baggrund blevet enige om, at gældende regler for institutioner for erhvervsrettet uddannelse vedrørende børne- og undervisningsministerens adgang til at pålægge bestyrelsen på institutioner, der er under skærpet tilsyn, at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde, skal gælde alle institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser.

3.12.2.3. Den forslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at de gældende regler fra lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse videreføres, således at børne- og undervisningsministeren fremover vil kunne pålægge alle bestyrelser at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde.

For nærmere henvises til lovforslagets § 12-5 og bemærkningerne hertil.

3.12.3. Genopretningsplan og lukning

3.12.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 53 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 c, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en genopretningsplan, hvis institutionen eller en afdeling under institutionen i 3 på hinanden følgende år ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet til den pågældende gymnasiale uddannelse.

Af bestemmelsernes stk. 2 fremgår, at genopretningsplanen skal indeholde konkrete mål og indsatser for genopretningen.

Af bestemmelsernes stk. 3 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren efter høring af regionsrådet, jf. henholdsvis § 11, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 b, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan nedlægge en institution eller en afdeling, hvis institutionen eller afdelingen senest 2 år efter genoprettelsesplanens iværksættelse ikke har opnået førsteprioritetsansøgere til den pågældende gymnasiale uddannelse på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet.

Efter bestemmelsernes stk. 4 fremgår, at hvis en institution eller en afdeling nedlægges i medfør af stk. 3, kan børne- og undervisningsministeren pålægge en eller flere institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den nedlagte institution eller afdeling.

Det fremgår af § 11, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 b, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at regionsrådet efter høring af den berørte institution afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller en afdeling bør nedlægges, hvis den efter iværksættelse af en genopretningsplan, jf. respektivt § 53 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller § 30 c i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, de efterfølgende to år ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet til den eller de pågældende uddannelser.

3.12.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 6.3 i *aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* af 18. februar 2025, at aftalepartierne er enige om, at den gældende regel vedr. genopretningsplan og evt. lukning af institutionen/afdelinger, der ikke tiltrækker nok førsteprioriteringsansøgere, skal ændres, så regionerne overtager børne- og undervisningsministerens beføjelse til at pålægge en institution/afdeling at udarbejde en genopretningsplan, og at regionerne skal overveje pålæg om en genopretningsplan, hvis en institution/afdeling et år viser sig kun i ringe grad at kunne tiltrække førsteprioritetsansøgere, defineret ved at institutionens/afdelingens andel af tildelte ansøgere med institutionen/afdelingen som førsteprioritet (opgjort pr. uddannelse) er mindre end 70 procent. I overvejelserne skal regionerne bl.a. inddrage en

vurdering af institutionen som helhed, om der er tale om en midlertidig tilstand, og om det vil være relevant at iværksætte andre tiltag først.

Det fremgår endvidere, at beslutning om evt. nedlæggelse af en institution/afdeling i forlængelse af en genopretningsplan forbliver hos børne- og undervisningsministeren. I de tilfælde, hvor institutionen i en kortere årrække efter en genopretningsplans iværksættelse ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere som ovenfor anført, vil børne- og undervisningsministeren efter høring af regionsrådet kunne nedlægge institutionen.

3.12.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at de gældende bestemmelser om genopretningsplaner og lukning i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ændres, så det fremover er det enkelte regionsråd, der har kompetencen til at pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en genopretningsplan. Endvidere foreslås det, at kriteriet for, hvornår og på hvilken indikation der skal træffes beslutning om, hvorvidt der skal udarbejdes en genopretningsplan, justeres.

Der henvises til lovforslagets § 12-7 og bemærkningerne hertil.

Det er aftalepartiernes ambition, jf. aftalens pkt. 6.5, at ovenstående tiltag sammen med bl.a. muligheden for at fastsætte supplerende lokale elevfordelingsregler, godkende profilgymnasier og en styrket bestyrelsessammensætning samlet set kan medvirke til, at alle unge føler, at de har et reelt valg af en gymnasial uddannelse med god kvalitet.

Der henvises til lovforslagets §§ 3-6 – 3-14, 14-2, 15-7 – 15-10 og bemærkningerne hertil.

3.13. Den regionale koordinering mv.

3.13.1. Den regionale koordinering

3.13.1.1.Gældende ret

Det fremgår af § 10 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at regionsrådet koordinerer den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, herunder for så vidt angår den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på uddannelserne, med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret uddannelsestilbud til

alle unge og voksne i regionen. Regionsrådet koordinerer endvidere fordelingen af elever på uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen. Regionsrådets koordinering sker i samarbejde med alle selvejende institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere ungdomsuddannelser i regionen, bortset fra private institutioner for gymnasial uddannelse.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at regionsrådet i samarbejde med alle voksenuddannelsescentre i regionen skal koordinere indsatsen, herunder for så vidt angår den stedlige placering af udbuddet i regionen og kapaciteten, med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret voksenuddannelsestilbud til alle. Voksenuddannelsescentre og andre udbydere af almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, bortset fra private institutioner for gymnasial uddannelse, skal samarbejde med regionsrådet om koordineringen.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at regionsrådet efter ansøgning fra en godkendt institution, jf. § 1, stk. 1, kan yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til de ungdomsuddannelser, der er nævnt i § 13, stk. 2, og til almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde. På Bornholm varetages regionsrådets opgave dog af kommunalbestyrelsen.

Det fremgår af § 34 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at regionsrådet koordinerer den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, herunder for så vidt angår den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på uddannelserne med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret uddannelsestilbud til unge i regionen. Regionsrådet koordinerer endvidere fordelingen af elever på uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen. Regionsrådets koordinering sker i samarbejde med alle selvejende institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere ungdomsuddannelser i regionen, bortset fra private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at med henblik på at understøtte regionens udviklingsstrategi kan regionsrådet efter ansøgning fra en selvejende

institution yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til de ungdomsuddannelser, der er nævnt i stk. 5, bortset fra ungdomsuddannelser, som finder sted på private hf-kurser og private gymnasieskole, samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde. På Bornholm varetages regionsrådet opgave dog af kommunalbestyrelsen.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at de institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere af den i stk. 5, nr. 5, nævnte ungdomsuddannelse i regionen, samarbejder med regionsrådet og med andre institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, om den i stk. 1 nævnte koordinering.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at samarbejdet efter stk. 3 mellem de institutioner, som udbyder de i stk. 5, nr. 1-4, nævnte uddannelser, og regionsrådet foregår dog gennem gymnasiesamarbejdet, som er nævnt i § 14 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Af bestemmelsens stk. 5 fremgår det, at koordineringen omfatter:

1) Uddannelsen til almen studentereksamen.

2) Uddannelsen til hf-eksamen.

3) Uddannelsen til merkantil studentereksamen.

4) Uddannelsen til teknisk studentereksamen.

5) Grundforløbene i erhvervsuddannelserne.

Af bestemmelsens stk. 6 fremgår det, at § 8, stk. 2-4 og 6, om kapacitetsfastsættelse og §§ 11 b-12 og 12 b om elevfordeling i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen samt uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det fremgår af § 11 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådet afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om den stedlige placering i regionen af nye uddannelsessteder for uddannelsen til almen studentereksamen, 2-årig

uddannelse til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, hf-enkeltfag og uddannelsen til International Baccalaureate.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at regionsrådet efter høring af den berørte institution afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller en afdeling bør nedlægges, hvis den efter iværksættelse af en genopretningsplan, jf. § 53 a, de efterfølgende 2 år ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet til den eller de pågældende uddannelser.

Det fremgår af § 34 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at regionsrådet afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om den stedlige placering af nye uddannelsessteder i regionen for de i § 34 a, stk. 5, nr. 3-5, nævnte uddannelser og for uddannelsen til International Baccalaureate.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at regionsrådet efter høring af den berørte institution afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller en afdeling bør nedlægges, hvis den efter iværksættelse af en genopretningsplan, jf. § 30 c, de efterfølgende 2 år ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet til den eller de pågældende uddannelser.

Det fremgår af § 13 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at de institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen i regionen, samarbejder gennem de i § 14, stk. 1 og 2, nævnte samarbejder med regionsrådet og med andre institutioner, som udbyder de i stk. 2 nævnte uddannelser i regionen om den i § 10, stk. 1, nævnte koordinering. Koordineringen omfatter:

1) Uddannelsen til almen studentereksamen.

2) Uddannelsen til hf-eksamen.

3) Uddannelsen til merkantil studentereksamen.

4) Uddannelsen til teknisk studentereksamen.

5) Grundforløbene i erhvervsuddannelserne.

Regionsrådenes koordinerende funktioner på ungdomsuddannelsesområdet, herunder i forhold til at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, muligheden for at understøtte regionernes udviklingsstrategi, indstillingsretten til børne- og undervisningsministeren om den stedlige placering af nye uddannelsessteder i regionen for visse uddannelser m.v., blev tillagt regionerne i forbindelse med den samlede lovgivningsmæssige gennemførelse af kommunalreformen tilbage i 2005-2006. Tilsvarende fsva. voksenuddannelsesområdet.

Regionsrådenes rolle i forbindelse med elevfordeling blev nærmere præciseret i forbindelse med lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedrørende kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

I samme forbindelse kom regionsrådenes indstillingsret til børne- og undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller afdeling indstilles nedlagt, hvis institutionen eller afdelingen de efterfølgende to år ikke ved at iværksætte tiltag i forlængelse af genopretningsplanen ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens kapacitet til den gymnasiale uddannelse, ind i den institutionelle lovgivning.

3.13.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Af pkt. 2.8 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 fremgår det, at ”[e]t velfungerende samarbejde på tværs af institutioner er afgørende for at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem. Der indføres derfor uddannelsesopdelte regionalt forankrede samarbejder. Regionsrådet kan anvende det regionalt forankrede samarbejde til at koordinere indsatsen med henblik på at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser samt et tilstrækkeligt og varieret voksenuddannelsesudbud. Regionalt forankrede samarbejder viderefører og erstatter nuværende gymnasiesamarbejder for gymnasiale uddannelser samt nuværende lokale fællesskaber for erhvervsuddannelser og voksenuddannelser. Regionalt forankrede samarbejder vil – i lighed med gymnasiesamarbejder i dag – være et krav for institutioner med udbud af gymnasiale uddannelser. Rammerne for regionalt forankrede samarbejder vil blive udmøntet, så der samlet set ikke kommer flere administrative opgaver i regionerne til at koordinerer indsatsen på uddannelsesområdet.”

3.13.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at bestemmelserne om, at regionsrådet koordinerer den samlede indsats i regionen, videreføres i justeret og forenklet form. Koordineringen sker for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdoms- og voksenuddannelser.

Det foreslås endvidere, at regionsrådet også fremover afgiver indstilling til undervisningsministeren om den stedlige placering af nye uddannelsessteder i regionen for de af koordineringen omfattede uddannelser.

Der henvises til § 13-1 og 13-2 og bemærkningerne hertil.

For nærmere om mulighederne for at understøtte regionens udviklingstilskud henvises til § 7-14.

3.13.2. Regionalt forankrede samarbejder

3.13.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 34, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionerne samarbejder med andre institutioner, der er godkendt efter loven, og andre uddannelsesinstitutioner i et lokalt fællesskab. Samarbejdet har til formål at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser. Som led i samarbejdet danner institutionerne et lokalt fælles samarbejdsforum, som mødes mindst en gang hvert kvartal.

Det er således pligt for institutionerne til at samarbejde med andre institutioner godkendt efter loven, men også med andre uddannelsesinstitutioner i lokalområdet.

Det fremgår af § 13 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at de institutioner, der er godkendt til at udbyde uddannelsen til almen studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen i regionen, samarbejder gennem de i § 14, stk. 1 og 2, nævnte samarbejder med regionsrådet og med andre institutioner, som udbyder de i stk. 2 nævnte uddannelser i regionen om den i § 10, stk. 1, nævnte koordinering. Koordineringen omfatter:

1) Uddannelsen til almen studentereksamen.

2) Uddannelsen til hf-eksamen.

3) Uddannelsen til merkantil studentereksamen.

4) Uddannelsen til teknisk studentereksamen.

5) Grundforløbene i erhvervsuddannelserne.

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at en institution, der udbyder den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen, uddannelse til merkantil studentereksamen eller uddannelse til teknisk studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, skal indgå i et eller flere gymnasiesamarbejder med andre institutioner, der udbyder en af disse uddannelser. En institution omfattet af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser med udbud af den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen kan deltage i samarbejdet, i det omfang regionsrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

Det fremgår af § 14, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at gymnasiesamarbejdet nedsættes af regionsrådet. Institutionerne inddrages i at fastsætte samarbejdets geografiske afgrænsning.

Det fremgår af § 14, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at gymnasiesamarbejdet består af 1 eller 2 repræsentanter for regionsrådet og 1 repræsentant for hver institution eller afdeling i det geografiske område. Regionsrådet har formandskabet for gymnasiesamarbejdet og stiller sekretariatsmæssig betjening til rådighed.

Det fremgår af § 14, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådets koordinering skal omfatte koordinering af et tilstrækkeligt og varieret udbud af studieretninger og valgfag og i øvrigt understøtte regionsrådets koordinering af den samlede indsats, jf. § 10, stk. 1. Herudover fastsætter regionsrådet det nærmere indhold af gymnasiesamarbejdet.

Det fremgår af § 14, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om gymnasiesamarbejdet og om regionsrådets udøvelse af dets beføjelse efter stk. 2-4. Med hjemmel i denne bestemmelse er det fastsat regler i bekendtgørelse om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at voksenuddannelsescentrene samarbejder med andre voksenuddannelsescentre, institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andre uddannelsesinstitutioner i et lokalt fællesskab. Samarbejdet har til formål at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud. Samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser.

Det er således pligt for voksenuddannelsescentrene til at samarbejde med hinanden og institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andre uddannelsesinstitutioner i et lokalt fællesskab. Der er en lignende bestemmelse i § 34 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at som led i samarbejdet danner institutionerne et lokalt fælles samarbejdsforum, som mødes mindst en gang hvert kvartal og mindst to gange om året med regionsrådet, jf. § 10, stk. 2.

3.13.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 2.8 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, at "[e]t velfungerende samarbejde på tværs af institutioner er afgørende for at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem. Der indføres derfor uddannelsesopdelte regionalt forankrede samarbejder. Regionsrådet kan anvende det regionalt forankrede samarbejde til at koordinere indsatsen med henblik på at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser samt et tilstrækkeligt og varieret voksenuddannelsesudbud. Regionalt forankrede samarbejder viderefører og erstatter nuværende gymnasiesamarbejder for gymnasiale uddannelser samt nuværende lokale fællesskaber for erhvervsuddannelser og voksenuddannelser. Regionalt forankrede samarbejder vil – i lighed med gymnasiesamarbejder i dag – være et krav for institutioner med udbud af gymnasiale uddannelser.

Rammerne for regionalt forankrede samarbejder vil blive udmøntet, så der samlet set ikke kommer flere administrative opgaver i regionerne til at koordinere indsatsen på uddannelsesområdet."

3.13.2.3. Den foreslåede ordning

Regionalt forankrede samarbejder skal bidrage til og understøtte en koordination og samarbejde mellem institutioner, så der skabes et velfungerende

og sammenhængende udbud af uddannelser inden for det pågældende uddannelsesområde.

Det foreslås, at de institutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser, også fremover skal indgå i samarbejder, samt at regionsrådene nedsætter samarbejderne.

Det foreslås desuden, at de institutioner, der udbyder hhv. en eller flere erhvervsuddannelser eller almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning eller ordblindeundervisning for voksne, også fremover skal samarbejde med andre institutioner i lokale samarbejder, der efter forslaget bliver omfattet af den nye institutionslov. Disse samarbejders formål er at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud. Samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser. Institutionerne danner som led i samarbejdet lokale samarbejdsfora, som mødes mindst én gang hvert kvartal og for institutioner, der udbyder, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne mindst to gange om året med regionsrådet.

Der henvises til lovforslagets 13-3 og 13-4 og bemærkningerne hertil.

3.14. Kapacitetsstyring for de gymnasiale uddannelser

3.14.1. Kapacitetsstyring for de gymnasiale uddannelser

3.14.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 8 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren sikrer kapacitet til de almengymnasiale uddannelser i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne efter kapitel 2 i lov om de gymnasiale uddannelser, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en almengymnasial uddannelse, kan fuldføre denne.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter den samlede kapacitet på landsplan og for de fem regioner for hver af de fire gymnasiale ungdomsuddannelser og pre-ib.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at inden for rammerne af børne- og undervisningsministerens beslutning efter stk. 2 tildeler regionsrådet efter indstilling fra institutionerne og, hvor det er relevant, i dialog med naboregionerne hver institution eller afdeling en kapacitet for hver enkelt gymnasial uddannelse og pre-ib på den pågældende institution eller afdeling.

Større kapacitetstilpasninger i nedadgående retning på enkeltinstitutioner eller afdelinger skal ske gradvis.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at hver institution, hvis institutionen ikke har afdelinger, eller hver afdeling mindst skal have en kapacitet på 84 elever. Børne- og undervisningsministeren kan efter indstilling fra et regionsråd tillade, at regionsrådet fastsætter minimumskapaciteten, jf. 1. pkt., til færre elever, hvis det vurderes at være nødvendigt for at opretholde tilstrækkelig uddannelsesdækning i et geografisk område, herunder i andre geografiske områder. På institutioner eller afdelinger med flere gymnasiale uddannelser opgøres minimumskapaciteten samlet for de gymnasiale uddannelser.

Af bestemmelsens stk. 5 fremgår det, at regionsrådet efter ansøgningsfristens udløb skal tilpasse institutionernes eller afdelingernes kapacitet, hvis det er nødvendigt.

Af bestemmelsens stk. 6 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om koordinering af undervisningstilbuddet i bestemte fag, der er nødvendige for optagelse til videregående uddannelse, og pålægge institutionerne at oprette undervisning i sådanne fag.

Af bestemmelsens stk. 7 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kapacitetsfastsættelsen, herunder om procedure, tildeling af overkapacitet, gradvis indfasning af større kapacitetstilpasninger og institutionernes indstilling om kapacitet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke hensyn regionsrådene skal tage i forbindelse med fastsættelse af de enkelte institutioners og afdelingers kapacitet, hvilken periode institutionernes og afdelingernes kapacitet fastsættes for, og regionsrådets efterfølgende tilpasning af institutionernes og afdelingernes kapacitet, herunder institutionernes og afdelingernes indberetninger til regionen om ledig kapacitet.

Det fremgår af § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at § 8, stk. 2-5 og 7, om kapacitetsfastsættelse og §§ 11 b-12 og 12 b om elevfordeling i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen samt uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det fremgår af § 8 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at uanset bestemmelser i denne lov om fastsættelse af institutioners kapacitet kan følgende institutioner ikke optage elever i 1. g eller på 1. hf til skoleåret 2022/23 på de angivne udbud af gymnasial uddannelse:

1) Herlev Gymnasium og HF på den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen og den 2-årige uddannelse til hf-eksamen.

2) Hvidovre Gymnasium og HF på den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen.

3) Høje-Taastrup Gymnasium på den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen, dog undtaget særligt tilrettelagte forløb, jf. § 33 b, og op til 32 elever i SAFE-klasser, institutionen har etableret.

4) Viby Gymnasium på den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren yder et særtilskud til institutioner omfattet af stk. 1.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at bestyrelsen for en institution omfattet af stk. 1 skal udarbejde en udviklingsplan for anvendelsen af særtilskuddet, jf. stk. 2. Udviklingsplanen skal dække hele den 3-årige periode, hvortil der udbetales tilskud. Udviklingsplanen, der skal godkendes af børne- og undervisningsministeren, skal senest den 1. april 2022 sendes til Børne- og Undervisningsministeriet.

Af § 34 c, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fremgår det, at uanset bestemmelser i denne lov om fastsættelse af institutioners kapacitet kan følgende institutioner ikke optage elever i 1. g eller på 1. hf til skoleåret 2022/23 på de angivne udbud af gymnasial uddannelse:

1) AARHUS TECH på den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen og den 2-årige uddannelse til hf-eksamen. For begge uddannelsers vedkommende på institutionens afdeling i Tilst.

2) NEXT UDDANNELSE KØBENHAVN – *Københavns erhvervs- og gymnasiale uddannelser* på den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen og den 3-årige uddannelse til merkantil studentereksamen. For begge uddannelsers vedkommende på institutionens afdelinger i Ishøj.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren yder et særtilskud til institutioner omfattet af stk. 1.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at bestyrelsen for en institution omfattet af stk. 1 skal udarbejde en udviklingsplan for anvendelsen af særtilskuddet, jf. stk. 2. Udviklingsplanen skal dække hele den treårige periode, hvortil der udbetales særtilskud. Udviklingsplanen, der skal godkendes af børne- og undervisningsministeren, skal senest den 1. april 2022 sendes til Børne- og Undervisningsministeriet.

3.14.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Ved lov nr. 2532 af 22. december 2021 vedrørende bl.a. midlertidigt stop for optag blev der for visse institutioner blev indført forbud mod at optage elever i 1.g eller 1. hf i skoleåret 2022/23.

Ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedrørende kapacitetsfastsættelse og elevfordeling blev den ovenfor i gældende ret beskrevne ordning med kapacitetsstyring indført. Ordningen indebærer en styring af, hvor mange elever institutionerne og afdelingerne må optage.

Den strammere kapacitetsstyring var et centralt element i at kunne skabe en mere balanceret elevsammensætning på de gymnasiale institutioner og afdelinger, og institutioner og afdelinger i tyndtbefolkede områder skulle sikres bedre overlevelsesmuligheder gennem kapacitetsstyringen, bl.a. ved at indføre minimumskapaciteter.

De første tre år efter ordningens indførelse fastsatte Børne- og Undervisningsministeriet de enkelte udbuds kapaciteter i samarbejde med regionerne og efter indstilling fra institutionerne. Efter tre år, dvs. for skoleåret 2026/27 overgik fastsættelsen af de enkelte udbuds kapaciteter til regionerne.

Der indgår ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for kapacitetsstyringen for de gymnasiale uddannelser.

3.14.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på ovennævnte baggrund at videreføre reglerne om, at det er undervisningsministeren (delegeret til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet), der fastsætter kapacitetsrammen på landsplan og på regionalt plan,

mens regionerne fastsætter kapaciteten på det enkelte udbud. Dog foreslås reglen om minimumskapacitet ikke videreført. For nærmere herom henvises til pkt. xx nedenfor i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Hertil foreslås visse justeringer som følge af sammenskrivningen af de to institutionslove, herunder at undervisningsministerens forsyningsforpligtelse udvides til at dække alle fire gymnasiale ungdomsuddannelser.

Det foreslås, at § 8 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 c i lov om institutioner for erhvervsrettede uddannelser vedrørende visse institutioners forbud mod optag af elever til skoleåret 2022/23 ikke videreføres, da bestemmelsen har udlevet sig selv.

For nærmere henvises til lovforslagets § 14-1 og bemærkningerne hertil.

3.14.3. Minimumskapacitet

3.14.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 8, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at hver institution, hvis institutionen ikke har afdelinger, eller hver afdeling mindst skal have en kapacitet på 84 elever. Børne- og undervisningsministeren kan efter indstilling fra et regionsråd tillade, at regionsrådet fastsætter minimumskapaciteten, jf. 1. pkt., til færre elever, hvis det vurderes at være nødvendigt for at opretholde tilstrækkelig uddannelsesdækning i et geografisk område, herunder i andre geografiske områder. På institutioner eller afdelinger med flere gymnasiale uddannelser opgøres minimumskapaciteten samlet for de gymnasiale uddannelser.

Det fremgår af lovbemærkningerne, jf. Folketingstidende, 2023-24, tillæg A, L 29 som fremsat, side 14, at "Minimumskapaciteten vil indebære, at de pågældende afdelinger – i modsætning til i dag – i al væsentlighed vil blive sikret et antal elever svarende til minimumskapaciteten. Det forventes især at ville have betydning for en række afdelinger i tyndtbefolkede områder. Det endelige elevtal vil dog fortsat kunne være mindre end minimumskapaciteten, hvis der ikke er tilstrækkeligt mange ansøgere inden for 45 minutters transporttid eller som følge af frafald m.v."

Hensigten med reglerne om minimumskapacitet har således været, at de enkelte afdelinger i det store hele får tildelt elever svarende til minimumskapaciteten.

Samtidig er der fastsat regler om, at ansøgere fordeles med udgangspunkt i deres prioriteter. Ansøgerne prøves først på deres førsteprioritet og får plads dér, hvis der ikke er flere ansøgere end pladser. Dernæst prøves de på efterfølgende prioriteter i prioriteret rækkefølge. Det gælder for alle ansøgere, og der er således ikke særlige fordelingsregler for ansøgere, som bor omkring små institutioner eller afdelinger med henblik på, at de først og fremmest skal tildeles plads på den lokale institution eller afdeling.

3.14.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Fordelingen af ansøgere de seneste skoleår har vist, at flere små institutioner eller uddannelsessteder ikke har fået tildelt elever svarende til minimumskapaciteten, selv om vurderingen fra Undervisningsministeriets side har været, at der var tilstrækkeligt elevgrundlag inden for 45 minutter. Det er Børne og Undervisningsministeriets vurdering, at det også vil være tilfældet, hvis kapaciteten sættes ned på omkringliggende institutioner eller uddannelsessteder. Erfaringerne fra de seneste års elevfordeling har således vist, at det ikke er muligt med de gældende regler via kapacitetsfastsættelsen at sikre, at små gymnasier med minimumskapacitet eller derunder, (tilnærmelsesvist) får tildelt et antal elever svarende til den fastsatte kapacitet.

3.14.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på ovennævnte baggrund, at reglerne om minimumskapacitet ikke videreføres. Dette vil indebære, at regionerne i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen ikke er forpligtet til at sikre, at hver institution, hvis institutionen ikke har uddannelsessteder, eller hvert uddannelsessted som udgangspunkt mindst skal have en kapacitet på 84 elever. Regionerne vil i forlængelse heraf i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen, hvis det vurderes nødvendigt, kunne fastsætte kapaciteten til færre end 84 elever, også af andre grunde end for at opretholde en tilstrækkelig uddannelsesdækning i et geografisk område.

Det foreslås imidlertid, at regionerne i forbindelse med kapacitetsfastsættelse vil kunne inddrage det som et hensyn, at der skal være fokus på at understøtte institutioner og uddannelsessteder i tyndtbefolkede områder. For nærmere herom henvises til lovforslagets § 14-1, stk. 6, og bemærkningerne hertil.

3.14.4. Profilgymnasier

3.14.4.1. Gældende ret

Det fremgår af § 11 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 d, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at regionsrådet kan godkende en institution efter denne lov til, at institutionen eller en afdeling under institutionen er et profilgymnasium. Til et profilgymnasium kan ansøgere, der er relevante for profilen, opnå forrang til at få reserveret en foreløbig plads på institutionen eller afdelingen som profilelev. En institution eller en afdeling skal have en særlig stærk faglig profil for at blive godkendt som profilgymnasium. Regionsrådet kan ved godkendelsen og løbende fastsætte og ændre et loft over institutionens eller afdelingens andel af profilelever. Regionsrådet kan tilbagekalde en godkendelse efter 1. pkt.

Af bestemmelsernes stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte et loft over andelen af profilelever på en institution eller afdeling, ændre loftet over andelen af profilelever, som regionsrådet har fastsat, suspendere optaget af profilelever på institutionen eller afdelingen i et eller flere år eller tilbagekalde institutionens godkendelse som profilgymnasium.

Af bestemmelsernes stk. 3 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler for institutionernes ansøgning og regionsrådets godkendelse til profilgymnasium, herunder om kriterier og vilkår for godkendelse, loft for antal profilelever, tilbagekaldelse af godkendelse, krav til faglige rammer og frister.

Bemyndigelsen i bestemmelsernes stk. 3 er i udmøntet ved bekendtgørelse nr. 871 af 23. juni 2025 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser. I bekendtgørelsens §§ 12-16 er det blandt andet reguleret, hvad der skal til for, at en institution eller en afdeling har en særlig stærk faglig profil, ligesom regionsrådets mulighed for at tidsbegrænse og tilbagekalde en profilgodkendelse, for at fastsætte loft over antallet af profilelever og for at fastsætte procedurer og ansøgningsfrister for ansøgning om at blive profilgymnasium er reguleret.

3.14.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det fremgår af pkt. 6.1 i *aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* af 18. februar 2025, at aftalepartierne er enige om, at reglerne for profilgodkendelse skal ændres, så regionerne fremadrettet vil kunne godkende nye profilgymnasier, hvis godkendelsen bidrager til at sikre elevgrundlaget på institutionen, hvis institutionen ligger i et tyndt befolket område eller, hvis godkendelsen bidrager til at skabe en mere balan-

ceret elevsammensætning på institutionen eller andre institutioner i lokalområdet, hvis der er tale om en institution i et byområde, der har problemer med elevsammensætningen. Det fremgår endvidere, at institutionen samtidig skal have en særlig stærk faglig profil eller vurderes at være i gang med at opbygge en sådan inden for et bestemt fagligt område, der ikke findes tilsvarende på andre institutioner i nærheden.

En godkendelse som profilgymnasium vurderes at kunne bidrage til at gøre en institution mere attraktiv, både for ansøgere fra gymnasiets nærområde og for ansøgere, der kommer længere væk fra, og vil dermed kunne bidrage til, at institutionen kan tiltrække flere ansøgere eller bestemte typer af ansøgere.

3.14.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at bestemmelsen ændres i overensstemmelse med aftalegrundlaget.

Der henvises til lovforslagets § 14-2 og bemærkningerne hertil.

Det er aftalepartiernes ambition, jf. pkt. 6.5, i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse, at ovenstående tiltag sammen med bl.a. justering af muligheden for at iværksætte genopretningsplaner, muligheden for at fastsætte supplerende lokale elevfordelingsregler og en styrket bestyrelsessammensætning samlet set kan medvirke til, at alle unge føler, at de har et reelt valg af en gymnasial uddannelse med god kvalitet.

3.15. Elevfordeling i de gymnasiale uddannelser

3.15.1. Elevfordeling i de gymnasiale uddannelser

3.15.1.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om elevfordeling fremgår af § 11 b – 12 b i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

Der redegøres for bestemmelserne om elevfordeling nedenfor, dog redegøres der særskilt for ventelister i pkt. 3.15.3. nedenfor.

Om baggrunden for bestemmelserne om elevfordeling, jf. nedenfor, kan det oplyses, at der den 1. juli 2022 trådte en ny elevfordelingsmodel i kraft, jf. lov nr. 880 af 21. juni 2022 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om private institutioner for

gymnasiale uddannelser og lov om de gymnasiale uddannelser (Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser).

Et af hovedelementerne i den med lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel var, at fordelingen skulle ske i en it-understøttet fordelingsmekanisme. Samtidig var øvrige centrale hovedelementer, at i de dele af landet, hvor udfordringen med en skæv elevsammensætning var størst, skulle ansøgerne fordeles på baggrund af forældrenes indkomst således, at disse ansøgere skulle fordeles med udgangspunkt i deres prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser i den indkomstkategori, som ansøgeren hørte til, ville en ansøger, der havde kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, få plads forud for en ansøger medlængere transporttid (fordelingszoner). I alle andre dele af landet skulle ansøgerne fordeles med udgangspunkt i ansøgerens prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser på en institution eller afdeling, ville en ansøger med kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen få plads forud for en ansøger med længere transporttid (afstandszoner).

Den med lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel blev justeret ved lov nr. 157 af 11. februar 2023 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (Afstandszoner i skoleåret 2023/24 og afskaffelse af tilskudsloft for elever på private gymnasier).

Herefter skulle alle ansøgere til de gymnasiale ungdomsuddannelser til skoleåret 2023/24 fordeles efter fordelingskriterierne for afstandszoner, dvs. at prioriteter og transporttid blev anvendt som fordelingskriterier i hele landet. Konkret skete det ved at gøre alle zoner til afstandszoner. Der var i første omgang tale om en midlertidig ordning, som kun gjaldt for fordeling af ansøgere til skoleåret 2023/24.

Den midlertidige ordning blev indført med henblik på en efterfølgende permanent afskaffelse af kriteriet vedrørende forældrenes indkomst fra fordeling til skoleåret 2024/25 og frem. Dette skete ved lov nr. 1355 af 29. november 2023 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.) med virkning fra den 1. december 2023.

I den forbindelse blev bestemmelser i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som direkte eller indirekte blev påvirket af, at forældreindkomst blev afskaffet som kriterium,

ændret, herunder bestemmelser om opdeling af landet i geografisk sammenhængende zoner

Det fremgår af § 11 b, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at Styrelsen for It og Læring til brug for elevfordeling indhenter oplysninger på individniveau om personnummer, institutionsnummer, uddannelse, klassetrin, klassebetegnelse, tilrettelæggelsen af elevens undervisningsforløb og start- og slutdato hos institutionen og oplysninger om cpr-id, navn, beskyttelse af navn og adresse, registrerede forældre og adresse hos Det Centrale Personregister og Danmarks Adresseregister.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at de i stk. 1 nævnte oplysninger, som er nødvendige for regionernes opgaver i henhold til §§ 11 a, 11 c, 11 j, 11 k og 12, videregives til regionerne.

Det fremgår af § 11 c, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at Styrelsen for It og Læring som databehandler stiller en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, til rådighed for regionerne til brug for fordeling af ansøgere til de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og teknisk studentereksamen, den 2-årige uddannelse til hf-eksamen og pre-ib. Styrelsen for It og Læring udvikler og driver fordelingsmekanismen på regionernes vegne. Regionerne er dataansvarlige for behandlingen af de indlæste personoplysninger i fordelingsmekanismen og kan i opgaveløsningen bl.a. behandle ansøgernes personnumre med henblik på en entydig identifikation.

Af bestemmelsens stk. 2, fremgår det, at Styrelsen for It og Læring som databehandler alene handler efter dokumenteret instruks fra regionerne, for så vidt angår fordelingsmekanismen. Styrelsen skal sikre, at it-løsningen for systemet til elevfordeling opfylder forordningens krav til databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at Styrelsen for It og Læring efter anmodning fra regionerne skal give tilstrækkelige oplysninger til, at regionerne kan påse, at der er truffet de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at Styrelsen for It og Læring efter forhandling med Danske Regioner fastsætter nærmere regler om regionernes opgaver og ansvar som dataansvarlige, jf. stk. 2, og om styrelsens opgaver og ansvar som databehandler.

Det fremgår af § 11 g i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ansøgerne fordeles i fordelingsmekanismen, jf. stk. 2-4 og § 11 h. Førsteprioritetsønsker søges imødekommet før andenprioritetsønsker, som søges imødekommet før tredjeprioritetsønsker, som søges imødekommet før fjerdeprioritetsønsker, mens fjerdeprioriteter og efterfølgende prioriteter er sidestillede.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en gymnasial ungdomsuddannelse på en bestemt institution eller afdeling, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres førsteprioritet, og i visse tilfælde, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres andenprioritet. Ansøgere, som får forrang, kan få reserveret plads på en institution eller afdeling forud for øvrige ansøgere med samme prioritet, jf. regler fastsat i medfør af stk. 4.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at for ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om procedure, forrang for visse elevgrupper og opgørelse af transporttid.

Det fremgår af § 11 h i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at alle ansøgere, som har prioriteret en institution eller afdeling som førsteprioritet, får reserveret en plads på institutionen eller afdelingen, hvis institutionen eller afdelingen ikke har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller afdelingen har kapacitet til at optage. Hvis en institution eller afdeling har flere førsteprioritetsansøgere, end den har kapacitet til, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transporttid. Hvis to eller flere ansøgere har samme transporttid og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller afdelingen, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller afdelingen. Ansøgere, som ikke får reserveret en foreløbig plads på deres førsteprioritet, fordeles så vidt muligt til en plads på et efterfølgende prioriteret uddannelsesønske, jf. § 11 g, stk. 2. 2. og 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved fordeling af ansøgere til efterfølgende prioriteter.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. stk. 1, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution

eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, dog inden for maksimalt 45 minutter, jf. § 11 g, stk. 4. Børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til en institution eller afdeling efter 1. pkt.

Det fremgår af § 11 j i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, fordeler de ansøgere, som ikke er blevet fordelt i den centrale fordelingsmekanisme efter § 11 h.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at regionsrådet fordeler ansøgerne, jf. stk. 1, til en af ansøgeren prioriteret institution eller afdeling med ledig kapacitet i den af ansøgeren prioriterede rækkefølge. Hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. 1. pkt., skal regionsrådet fordele ansøgerne til den uddannelse, den enkelte ansøger har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren har kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Regionsrådet kan kun placere ansøgeren efter 2. pkt. på en institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. 1.-3. pkt., skal regionsrådet hæve kapaciteten på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling, hvor ansøgeren får kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Regionsrådet kan dog i særlige tilfælde hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne, hvis de nærmeste institutioner eller afdelinger fra ansøgerens bopæl ligger i en tilstødende region.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår regionsrådet kan hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling end den, hvor ansøgeren har kortest transporttid, jf. stk. 2, 4. pkt.

Det fremgår af § 11 k i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, til og med første hele uge af november fordeler de ansøgere, hvis ansøgning ikke er indgået i fordelingsrunden efter §§ 11 h og 11 j, og de ansøgere og elever, som bliver optaget på eller skifter til en gymnasial uddannelse frem til og med første uge af november. 1. pkt. gælder dog ikke for ansøgere og elever, som bliver optaget efter § 14 eller § 14 b i lov om de gymnasiale uddannelser.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at fordelingen nævnt i stk. 1 skal ske inden for rammerne af institutionernes eller afdelingernes kapacitet til en af ansøgerens eller elevens prioriterede uddannelsesønsker eller til den uddannelse, ansøgeren eller eleven har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling inden for 45 minutters transporttid. Regionsrådet kan hæve kapaciteten på en institution eller afdeling, hvis det er nødvendigt eller i ganske særlige tilfælde for at tildele disse ansøgere og elever plads. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne og eleverne, hvis de nærmeste institutioner eller afdelinger fra ansøgerens og elevens bopæl ligger i en tilstødende region.

Det fremgår af § 12, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådet efter anmodning fra en ansøger eller forældremyndighedens indehaver genoptager sin behandling af ansøgningen med henblik på vurdering af, om der er grundlag for at give ansøgeren helt eller delvis medhold. Anmodning om genoptagelse skal indgives, senest 10 kalenderdage efter at afgørelsen om den foreløbige plads er modtaget.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at regionsrådets afgørelse om den foreløbige plads af ansøgeren eller forældremyndighedens indehaver kan påklages til børne- og undervisningsministeren. Påklage kan ikke ske, før genvurdering som nævnt i stk. 1 har fundet sted. Klagen efter 1. pkt. skal indgives senest 10 kalenderdage efter afgørelsens modtagelse til det regionsråd, der har truffet afgørelsen.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at regionsrådet, hvis regionsrådet ikke imødekommer klagen fuldt ud, senest 6 kalenderdage efter klagens indgivelse skal videresende klagen til børne- og undervisningsministeren. Klagen skal ved videresendelsen til børne- og undervisningsministeren være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens afgørelse, og en udtalelse fra regionsrådet med bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at når regionsrådet videresender klagen til børne- og undervisningsministeren, sender regionsrådet samtidig en kopi af sin udtalelse til ansøgeren eller forældremyndighedens indehaver med en frist for at afgive bemærkninger til børne- og undervisningsministeren på 5 dage fra modtagelsen.

Af bestemmelsens stk. 5 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan træffe afgørelse om fastholdelse af regionsrådets afgørelse, om ændring af afgørelsen til fordel for ansøgeren eller om hjemvisning af sagen til regionsrådets fornyede behandling.

Af bestemmelsens stk. 6 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan efterprøve retlige spørgsmål.

Det fremgår af § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at § 8, stk. 2-5 og 7, om kapacitetsfastsættelse og §§ 11 b-12 og 12 b om elevfordeling i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen samt uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

3.15.1.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Reglerne om fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser tager først og fremmest udgangspunkt i ansøgerens egne prioriterede ønsker om, hvilke gymnasier ansøgerne ønsker at gå på.

Hvis der er flere ansøgere end pladser på et bestemt gymnasium, er det som udgangspunkt ansøgerens transporttid fra bopæl til gymnasiets adresse, der er afgørende for fordelingen. Det indebærer, at ansøgere med kortere transporttid får plads på gymnasiet forud for ansøgere med længere transporttid.

Af aftalen om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 fremgår det af pkt. 6.4, at ” aftalepartierne [er] enige om, at håndtering af ansøgere til de gymnasiale uddannelser har det formål i videst muligt omfang at opfylde ansøgernes førsteprioritet, at sikre opfyldelse af ansøgernes valg af specifik uddannelse, at understøtte en bred geografisk dækning samt at understøtte en balanceret elevsammensætning på de få institutioner rundt om i landet, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.” Samtidig fremgår det, at ”ansøgerne til de gymnasiale uddannelser i hele landet håndteres på baggrund af deres prioriterede uddannelsesønsker samt transportafstand ved overansøgte gymnasier. Dette er en videreførelse af gældende regler bortset fra, at transportafstand erstatter transporttid som kriterium.”

3.15.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på ovennævnte baggrund, at de gældende regler for elevfordeling, herunder klagemulighed, videreføres, dog således at transportafstand erstatter transporttid som kriterium, og at der indføres mulighed for fastsættelse af supplerende lokale elevfordelingsregler.

For nærmere om ændringen fra transporttid til transportafstand henvises til pkt. xx nedenfor i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For nærmere om muligheden for fastsættelse af supplerende lokale elevfordelingsregler henvises til pkt. 3.15.4 nedenfor i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås endvidere, at forbuddet mod oprettelse af ventelister afskaffes. For nærmere om afskaffelsen af forbud mod oprettelse af ventelister henvises til pkt. 3.15.3.3 nedenfor i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For nærmere henvises til lovforslagets § 15 - § 15-6 og bemærkningerne hertil.

3.15.2. Transportafstand

3.15.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 11 g, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at for ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 157, som fremsat, side 50, sammenholdt med ændringsforslag stillet til L 157, jf. betænkning til L 157, at fordelingsmekanismen ikke kan fordele ansøgere til en institution eller afdeling, hvor ansøgeren får mere end 45 minutters transporttid hver vej, med mindre ansøgeren selv har ønsket afdelingen, jf. § 11 h, stk. 2 og § 11 i, stk. 3. Bestemmelsen indebærer endvidere, at regionen heller ikke kan fordele en ansøger til en afdeling, hvor ansøgeren får mere end 45 minutters transporttid hver vej, med mindre ansøgeren selv har ønsket afdelingen, jf. § 11 j og k.

Hvis ansøgeren selv har prioritet en afdeling, som ligger mere end 45 minutters transporttid fra ansøgerens bopæl, kan fordelingsmekanismen, jf. §§ 11 h og i eller regionen, jf. §§ 11 j og k, godt placere ansøgeren på afdelingen, selvom det medfører mere end 45 minutters transporttid.

Transporttid opgøres som den estimerede rejsetid fra ansøgerens bopæl til afdelingens adresse (vejpunkt til vejpunkt) med enten offentlig transport eller cykel. Rejsetiden opgøres i hele minutter. Det er den af de to transportformer, der har den korteste estimerede transporttid, der lægges til grund for den maksimale transporttid, jf. § 11 h, og ved regionens fordeling af ansøgere efter § 11 j og k.

Transporttiden bliver beregnet fra ansøgerens bopæl til afdelingens adresse om morgenen og fra afdelingens adresse til ansøgerens bopæl om eftermiddagen. Ved beregning af transporttid med offentlig transporttid beregnes rejsetiden som en samlet rejsetid fra ansøgeren forlader sin adresse til ansøgeren er nået frem til afdelingens adresse, inklusiv ventetid undervejs.

Til brug for beregning af transporttid med cykel eller offentlig transporttid anvender Børne- og Undervisningsministeriet it-værktøjer, der beregner de mest optimale ruter og estimerede rejsetider via disse ruter.

Af § 11, g, stk. 4, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om procedure, forrang for visse elevgrupper og opgørelse af transporttid.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 157, som fremsat, side 51, at bestemmelsen for så vidt angår opgørelsen af transporttid "vil kunne indebære, at børne- og undervisningsministeren vil kunne fastsætte regler om opgørelse af transporttid. Det er bl.a. hensigten at fastsætte regler om, hvordan offentlig transport skal afgrænses, herunder om der skal anvendes transporttid på cykel og/eller gang fra bopælen til det offentlige transportmiddel, og at der alene indgår transport, som kører i rutefart. Det er endvidere bl.a. hensigten at fastsætte regler om, hvilken dag og hvilke tidspunkter, transporttiden skal beregnes, og hvad der lægges til grund, hvis der ikke kan beregnes en korrekt transporttid for en ansøger, fx fordi ansøgeren ikke har en kendt adresse, eller hvis ansøgeren oplyser at skulle skifte bopælsadresse efter ansøgningstidspunktet. Børne- og undervisningsministeren vil inden for rammerne af bestemmelsen løbende kunne justere reglerne, hvis det viser sig, at transporttiden kan beregnes på en mere hensigtsmæssig måde."

Af § 11 h, stk. 1, 1. pkt., fremgår det, at alle ansøgere, som har prioriteret en institution eller afdeling som førsteprioritet, får reserveret en plads på institutionen eller afdelingen, hvis institutionen eller afdelingen ikke har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller afdelingen har kapacitet til at optage. Af bestemmelsens 2. pkt. fremgår det, at hvis en institution eller afdeling har flere førsteprioritetsansøgere, end den har kapacitet

til, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transporttid. Af bestemmelsens 3. pkt. fremgår det, at hvis to eller flere ansøgere har samme transporttid, og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller afdelingen, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller afdelingen.

Af § 11 h, stk. 2, 1. pkt. fremgår det, at ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. stk. 1, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, dog inden for maksimalt 45 minutter, jf. § 11 g, stk. 4.

Af § 11 j, stk. 2, 1. pkt., fremgår det, at regionsrådet fordeler ansøgerne, jf. stk. 1, til en af ansøgeren prioriteret institution eller afdeling med ledig kapacitet i den af ansøgeren prioriterede rækkefølge. Hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. 1. pkt., skal regionsrådet fordele ansøgerne til den uddannelse, den enkelte ansøger har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren har kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Af bestemmelsens 3. pkt. fremgår det, at regionsrådet kun kan placere ansøgeren efter 2. pkt. på en institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Af bestemmelsens 4. pkt. fremgår det, at hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. 1-3. pkt., skal regionsrådet hæve kapaciteten på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling, hvor ansøgeren får kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Af bestemmelsens 5. pkt. fremgår det, at regionsrådet dog i særlige tilfælde kan hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Af bestemmelsens 6. pkt. fremgår, at regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne, hvis de nærmeste institutioner eller afdelinger fra ansøgerens bopæl ligger i en tilstødende region.

Af § 11 k, stk. 2, 1. pkt. fremgår det, at fordelingen nævnt i stk. 1 skal ske inden for rammerne af institutionernes eller afdelingernes kapacitet til en af ansøgerens eller elevens prioriterede uddannelsesønsker eller til den uddannelse, ansøgeren eller eleven har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling inden for 45 minutters transporttid.

3.15.2.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Der har gennem tiden været anvendt både transporttid og transportafstand i forbindelse med elevfordeling på det almengymnasiale område.

Frem til lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser var det primære fordelingskriterium afstanden mellem elevens bopæl og uddannelsessted. Det vil sige, at en ansøger gik forud for andre ansøgere, der havde længere afstand mellem bopælen og uddannelsesstedet end ansøgeren. Dog kunne der gives forrang til ansøgere som ikke på anden måde kunne få plads på en institution inden for en rimelig transporttid (normalt 60 minutter med offentlig transport).

Ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser blev det i relation til elevfordeling fastlagt, at transporttid skulle anvendes som fordelingskriterium. Ansøgere til de gymnasiale uddannelser fordeles således i dag på baggrund af deres prioriteter, og hvis der er flere ansøgere end pladser på en bestemt gymnasial institution eller afdeling, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, plads forud for en ansøger med længere transporttid. Samtidig anvendes transporttid til at sikre, at en ansøger, der ikke får opfyldt sine prioriterede uddannelsesønsker, ikke kan fordeles til en uddannelse på en institution eller afdeling, hvor ansøgeren vil få en transporttid på mere end 45 minutter.

Der er politisk og fra sektoren udtrykt ønske om at ændre fordelingskriteriet fra transporttid til transportafstand. Det er fx blevet påpeget, at transporttid er et svært gennemskueligt kriterium, og at det mindsker ansøgerens mulighed for at vurdere, om det er realistisk at få plads på en bestemt institution eller uddannelsessted. Andre har fremhævet, at opgørelsen af transporttid i landområder ikke er retvisende. Det er ligeledes blevet fremhævet, at transporttider kan variere mellem beregningstidspunkt og fx skolestart med øget risiko for flere klager over elevfordelingen ved transporttidskriteriet end ved afstandskriteriet.

Med *aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* af 18. februar 2025, pkt. 6.4, blev aftalepartierne enige om, at ansøgerne til de gymnasiale uddannelser i hele landet håndteres på baggrund af deres prioriterede uddannelsesønsker samt transportafstand ved overansøgte gymnasier. Dette er en videreførelse af gældende regler bortset fra, at transportafstand erstatter transporttid som kriterium.

3.15.2.3. Den foreslåede ordning

På ovennævnte baggrund foreslås det med lovforslaget at ændre fordelingskriteriet transporttid til transportafstand i de tilfælde, hvor det på en overansøgt institution eller et overansøgt uddannelsessted skal afgøres, hvilke ansøgere, der skal have plads på institutionen eller uddannelsesstedet frem for andre ansøgere, og når det skal afgøres, hvilken institution eller uddannelsessted en ansøger har kortest afstand til.

Ansøgere til de gymnasiale uddannelser vil således blive fordelt på baggrund af deres prioriteter, og hvis der er flere ansøgere end pladser på en bestemt gymnasial institution eller uddannelsessted, får en ansøger, der har kortere transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet, plads forud for en ansøger med længere transportafstand.

Transportafstanden opgøres som afstanden via færdselsnettet fra ansøgerens bopæl til uddannelsesstedets adresse (vejpunkt til vejpunkt). Transportafstanden vil blive opgjort i hele meter. En ensartet opgørelse af transportafstanden er nødvendig for, at transportafstand kan benyttes i den centrale fordelingsmekanisme. Det er derfor bl.a. hensigten, at der fastsættes regler om afgrænsningen af færdselsnettet, og hvad der skal lægges til grund, hvis der ikke kan beregnes en korrekt transportafstand for en ansøger.

Til brug for beregning af transportafstand vil Undervisningsministeriet anvende it-værktøjer, der beregner den korteste ruter og estimerer transportafstanden via denne rute.

Det bemærkes, at transporttid fortsat vil indgå i forbindelse med beregning af maksimal transporttid på 45 minutter for ansøgere, som ikke får opfyldt et af deres prioriterede uddannelsesønsker. Det vil være en sikkerhed for sådanne ansøgerne, at de ikke bliver placeret på et uddannelsessted, de ikke har ønsket, hvis de derved får mere end 45 minutters transporttid. I disse situationer vurderes ansøgerens interesser således fortsat at kunne tilgodeses bedst muligt ved brug af transporttid frem for transportafstand.

Skift fra transporttid til transportafstand forventes ikke at påvirke graden af førsteprioritetsopfyldelsen, da kriteriet anvendes ved udvælgelse mellem to ansøgere med samme prioritet i tilfælde, hvor der er flere ansøgere end pladser på en bestemt gymnasial institution eller uddannelsessted.

For nærmere henvises til lovforslagets §§ 15-3 – 15-6, og bemærkningerne hertil.

3.15.3. Ventelister

3.15.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 12 b i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionen ikke kan anvende ventelister for ansøgere, der ikke er optaget på eller har fået reserveret plads på institutionen, med henblik på efterfølgende tildeling af plads. Dette gælder også for ansøgere, der er elever på andre gymnasiale institutioner. 1. og 2. pkt. gælder ikke særligt tilrettelagte forløb, jf. § 33 b i den nævnte lov og § 15 c i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det fremgår af § 34 a, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at § 12 b om elevfordeling i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen samt uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

3.15.3.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Forbuddet mod anvendelsen af ventelister blev indført i forbindelse med lov nr. 2532 af 22. december 2021 vedrørende udskydelse af solnedgangsklausul, afskaffelse af ventelister, begrænsning af mulighed for institutionsskift, etablering af tilskudsloft for elever på private gymnasier og midlertidigt stop for optag, som udmøntede elementer af aftale om den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser af den 10. juni 2021.

Formålet var at modvirke, at elever kunne tage deres uddannelse på en anden institution, end den de var fordelt til i elevfordelingsmodellen, da dette kunne medføre en skæv elevsammensætning, ligesom det kunne give institutionerne incitament til at konkurrere om eleverne.

Forbuddet mod anvendelsen af ventelister har vist sig at være uhensigtsmæssigt.

En afskaffelse af forbuddet mod ventelister vil forventeligt gøre institutionernes administration af ledige pladser og optag lettere for så vidt angår elever, der ønsker at skifte fra en institution til en anden efter reglerne i § 14 i lov om de gymnasiale uddannelser.

3.15.3.3 Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at bestemmelsen om forbud mod ventelister ikke videreføres. Dette vil ikke ændre på, hvordan regionerne skal fordele ansøgere og elever efter lovens § 15-6.

3.15.4. Supplerende lokale fordelingsregler

3.15.4.1. Gældende regler

Efter gældende regler fordeles alle ansøgere til de gymnasiale uddannelser samt pre-ib i alle dele af landet med udgangspunkt i ansøgerens prioriteter, og hvis der er flere ansøgere end pladser på en institution eller afdeling, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, plads forud for en ansøger med længere transporttid. Dette følger af § 11 h i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der er ingen gældende regler, hvorefter der vil kunne fastsættes supplerende lokale fordelingsregler.

3.15.4.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Ved bekendtgørelse nr. 1773 af 19. december 2017 blev der i 2018 indført mulighed for, at de daværende fordelingsudvalg i helt særlige tilfælde begrundet i lokale forhold kunne beslutte, at en institution kunne optage et mindre antal ansøgere i stedet for andre ansøgere, der ellers ville skulle optages på institutionen efter afstandskriteriet eller som profilelev (populært kaldet ”lex Stevns”).

Ved § 1, nr. 6, i lov nr. 1562 af 27. december 2019 vedrørende mulighed for fastsættelse af lokale elevfordelingsregler blev der etableret mulighed for, at de daværende fordelingsudvalg ved enstemmig afgørelse kunne fastsætte lokale elevfordelingsregler med det formål at løse eller imødegå udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter, som havde sammenhæng med elevsammensætningen på en eller flere institutioner i fordelingsudvalgets område. Fordelingsudvalget skulle kunne sandsynliggøre, at elevsammensætningen på en eller flere institutioner i fordelingsudvalgets område gav anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

Den 1. juli 2022 trådte en ny elevfordelingsmodel i kraft, jf. lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser, hvorved muligheden for lokale fordelingsregler ikke indgik.

Hovedelementerne i den indførte elevfordelingsmodel var, at i de dele af landet, hvor udfordringen med en skæv elevsammensætning var størst, skulle ansøgerne fordeles på baggrund af forældrenes indkomst således, at disse ansøgere skulle fordeles med udgangspunkt i deres prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser i den indkomstkategori, som ansøgeren hørte til, ville en ansøger, der havde kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, få plads forud for en ansøger med længere transporttid (fordelingszoner). I alle andre dele af landet skulle ansøgerne fordeles med udgangspunkt i ansøgerens prioriteter, og hvis der var flere ansøgere end pladser på en institution eller afdeling, ville en ansøger, med kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, få plads forud for en ansøger med længere transporttid (afstandszoner).

Som følge af S, V og M's regeringsgrundlag »Ansvar for Danmark« blev den ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 etablerede elevfordelingsmodel justeret, og forældreindkomst udgik som fordelingskriterium.

Herefter har hovedkriteriet for fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser været ansøgerens prioritet og transporttiden mellem elevens bopæl og den søgte institution.

Det fremgår af indledningen til pkt. 6 i *aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* af 18. februar 2025, at aftalepartierne har en ambition om at understøtte udfordrede institutioner i at tiltrække ansøgere og tilbyde gymnasiale uddannelser med god kvalitet.

Det fremgår af pkt. 6.4 i *aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* af 18. februar 2025, at aftalepartierne er "enige om, at håndtering af ansøgere til de gymnasiale uddannelser har det formål i videst muligt omfang at opfylde ansøgernes første prioritet, at sikre opfyldelse af ansøgernes valg af specifik uddannelse, at understøtte en bred geografisk dækning samt at understøtte en balanceret elevsammensætning på de få institutioner rundet om i landet, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. Det skal ske efter en model baseret på lokale beslutninger truffet af regionsrådene, der grundlæggende består af følgende elementer:

Ansøgerne til de gymnasiale uddannelser i hele landet håndteres på baggrund af deres prioriterede uddannelsesønsker samt transportafstand ved overansøgte gymnasier. Dette er en videreførelse af gældende regler bortset fra, at transportafstand erstatter transporttid som kriterium.

Regionerne får pligt til at overveje lokalt at fastsætte supplerende, lokale regler i følgende to tilfælde:

a) Institutionen kan kun i ringe grad tiltrække førsteprioritetsansøgere, dvs. hvis institutionens andel af tildelte ansøgere med institutionen som førsteprioritet (opgjort pr. uddannelse) er mindre end 70 procent. Dette er samme kriterium, som kan udløse krav om at udarbejde en genopretningsplan, jf. pkt. 3.12-3, og brugen af lokale regler vil således kunne indgå i en samlet genopretningsplan for institutionen.

b) En udfordret institution anmoder regionen om at gribe ind.

I begge tilfælde er det en forudsætning, at elevsammensætningen på institutionen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

Regionerne får endvidere mulighed for at fastsætte supplerende lokale regler, som ansøgerne skal håndteres efter, hvis elevsammensætningen på institutionen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

Regionerne vil kunne fastsætte supplerende lokale regler på baggrund af en centralt fastsat værktøjskasse, der består af muligheden for at fastsætte loft eller reservationspladser i forhold til ansøgere fra en særlig type boligområde. Regionen vil alene kunne anvende loft eller reservationspladser i det omfang, det er egnet til at afhjælpe de konkrete udfordringer og under hensyn til, at det skal have den mindst mulige påvirkning på førsteprioritetsopfyldelsen for ansøgere fra lokalområder, og regionen vil derfor samtidig skulle overveje muligheden for at hæve kapaciteten på de pågældende institutioner.

Herudover vil regionerne få mulighed for at fastsætte supplerende lokale regler til håndtering i forhold til visse lokale udfordringer, der tidligere har kunne håndteres med ”lex Stevns”.”

3.15.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at regionsrådene i overensstemmelse med den politisk aftale af 18. februar 2025 får mulighed for lokalt at fastsætte elevfordelingsregler, der supplerer de generelle fordelingsregler, for at imødegå udfordringer rundt om i landet, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

Der henvises til lovforslaget §§ 15-7, 15-8, 15-9 og 15-10 og bemærkningerne hertil.

Det er aftalepartiernes ambition, jf. aftalens pkt. 6.5, at ovenstående tiltag sammen med bl.a. justering af muligheden for at iværksætte genopretningsplaner, godkende profilgymnasier og en styrket bestyrelsessammensætning samlet set kan medvirke til, at alle unge føler, at de har et reelt valg af en gymnasial uddannelse med god kvalitet.

Der henvises lovforslagets §§ 12-7, 14-2 og § 3-6 til 3-14 og bemærkningerne hertil.

3.16. Ændringer i institutionsstruktur

3.16.1. Gældende ret

3.16.1.1. Oprettelse af nye institutioner

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan godkende en institution efter lovens § 1, hvis institutionen indgår som et hensigtsmæssigt led i en landsomfattende eller regional planlægning til opfyldelse af konstaterede eller forventede behov for sådanne institutioner. Ministeren kan fastsætte vilkår for godkendelsen.

Det fremgår af § 3, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan oprette en ny institution, hvis den indgår som et hensigtsmæssigt led i opfyldelsen af konstaterede eller forventede behov for sådanne institutioner. Børne- og undervisningsministeren fastsætter institutionens vedtægt.

Det fremgår videre af § 3, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at en privat institution for gymnasial uddannelse overgår til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning efter denne lov, hvis betingelserne i stk. 1 er opfyldt. Ministeren kan fastsætte vilkår for godkendelsen. Ministeren godkender vedtægten ved overgangen til selvejende institution inden for den offentlige forvaltning.

3.16.1.2. Sammenlægning og spaltning af institutioner

Der er bestemmelser om sammenlægning og spaltning af institutioner for erhvervsrettet uddannelse i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026. Bestemmelserne blev

oprindeligt indarbejdet i den dagældende lov om erhvervsskoler ved lov nr. 482 af 31. maj 2000 om ændring af lov om selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. og en række andre love (Etablering af sektor for Centre for Videregående Uddannelse (CVU er)). Af bemærkningerne til lovforslag nr. L 187 fremsat den 2. februar 2000 fremgår om sammenlægning og spaltning, jf. Folketingstidende 1999-00, tillæg A, side 5076-5077, følgende:

»Undervisningsministerens tilladelse indeholder et *uddannelsespolitisk* aspekt, idet ministeren skal vurdere det uddannelsespolitiske perspektiv i, at sammenlægningen sker, og i at den fortsættende institution godkendes efter selvejeloven. Bestemmelsen omfatter sammenlægning af statslige uddannelsesinstitutioner og/eller selvejende uddannelsesinstitutioner. Institutioner, der udbyder videregående uddannelse efter regler i andre ministeriers lovgivning, vil efter omstændighederne kunne indgå en sammenlægning, men dette vil skulle ske på grundlag af det regelsæt, som gælder for den pågældende institution.

Undervisningsministerens godkendelse indeholder endvidere et *fondsretligt aspekt*, nemlig når der indgår selvejende institutioner i sammenlægningen. Selvejende uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets område er fonde, men institutionerne er undtaget fra reglerne i lov om fonde og visse foreninger, jf. dennes § 1, stk. 2, nr. 3. For disse institutioner har spørgsmål om vedtægtsændringer, sammenlægning m.v. hidtil været reguleret af almindelige permutationsretlige grundsætninger. Afgørelse er blevet truffet af Undervisningsministeriet efter høring af Civilretsdirektoratet, som udøver Justitsministeriets permutationskompetence.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at beslutning i sager om sammenlægning af uddannelsesinstitutioner fremover alene træffes af undervisningsministeren. Ved administrationen af ordningen vil Undervisningsministeriet følge den praksis, som Civilretsdirektoratet på det fondsretlige område har fastlagt vedrørende sammenlægninger m.v., jf. lov om fonde og visse foreninger § 32. Ved vurderingen af en ansøgning om sammenlægning vil undervisningsministeren bl.a. påse, at der tages de fornødne hensyn til aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra institutionerne, jf. stk. 3 (berettigede forventninger er også retskrav). Undervisningsministeren vil i øvrigt inddrage de særlige forhold, som kendetegner selvejende uddannelsesinstitutioner, når det vurderes, om der bør gives tilladelse til sammenlægning.«

Det fremgår af § 4, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere institutioner, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til almen studentereksamen, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til hf-eksamen og hf-enkeltfag samt bestyrelsen for en eller flere institutioner for almen voksenuddannelse m.v. kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Børne- og undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægning mellem en institution for almengymnasiale uddannelser, uddannelsen til hf-eksamen og hf-enkeltfag eller almen voksenuddannelse og en institution for erhvervsrettet uddannelse finder bestemmelsen i § 26 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. anvendelse for den del af den sammenlagte institution, der varetager uddannelsen til almen studentereksamen, hf-eksamen, hf-enkeltfag eller almen voksenuddannelse. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver og gæld til den fortsættende institution.

Det fremgår videre af § 4, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade, at en institution, der er godkendt efter loven, ved spaltning overdrager sine aktiver og gæld som helhed eller en del heraf til en eller flere selvejende uddannelsesinstitutioner. Ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt.

Det fremgår endvidere af § 4, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at det er en betingelse for at opnå tilladelse efter stk. 1 og 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. På samme måde skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke udløses ved sammenlægningen eller spaltningen.

Det fremgår af § 4, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at sammenlægning og spaltning efter stk. 1 og 2 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Det følger endvidere af § 4, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler, hvorefter kapitel 15 i selskabsloven med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på sammenlægning eller spaltning efter stk. 1 og 2.

Der er i medfør af bemyndigelsen i § 4, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fastsat regler i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner.

Af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, fremgår, at en selvejende uddannelsesinstitution kan opløses uden likvidation ved overdragelse af institutionens aktiver og gæld som helhed til en bestående selvejende uddannelsesinstitution eller ved sammenslutning af flere selvejende uddannelsesinstitutioner til én nystiftet selvejende uddannelsesinstitution, hvis den fortsættende institution godkendes efter selvejeloven eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Af bekendtgørelsens § 1, stk. 2, fremgår, at beslutning om sammenlægning træffes under iagttagelse af vedtægternes bestemmelser herom samt § 5 a, stk. 1, i selvejeloven eller § 4, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Af bekendtgørelsens § 1, stk. 3, fremgår, at overdragelse af en selvejende institutions aktiver og gæld som helhed til en institution eller sammenslutning af flere selvejende institutioner til én institution kan i stedet for efter reglerne i denne bekendtgørelse foregå under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte.

Af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, fremgår, at bestyrelserne i de institutioner, der skal sammenlægges, skal udarbejde forskelligt materialet i forbindelse med sammenlægningen. Af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 1, fremgår, at materialet for det første skal omfatte en redegørelse for sammenlægningen, hvori sammenlægningen forklares og begrundes under henvisning til blandt andet dens perspektiver i forhold til opgavevaretagelsen samt dens økonomiske og administrative perspektiver. Redegørelsen skal særligt indeholde en undersøgelse af overensstemmelsen mellem de vedtægtsmæssige formål i de selvejende institutioner, der deltager i sammenlægningen, samt eksistensen af aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner. Endvidere skal redegørelsen indeholde et udkast til vedtægt for den fortsættende institution. Redegørelsen skal indeholde oplysning om eventuelle aftaler mellem de

deltagende institutioner om en bestemt anvendelse af midler i den fortsættende institution. Redegørelsen skal underskrives af bestyrelserne i de deltagende institutioner i forening. Af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 2, fremgår, at materialet for det andet skal omfatte en revideret, fælles regnskabsopstilling, der udviser samtlige aktiver og passiver i hver af institutionerne, de reguleringer, som overtagelsen antages at ville medføre, samt udkast til en åbningsbalance for den fortsættende institution udarbejdet i overensstemmelse med selvejelovens § 24 henholdsvis lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse § 26. Datoen for åbningsbalancen må ikke ligge mere end 6 måneder forud for sammenlægningsredegørelsens underskrivelse. Af bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 3, fremgår, at materialet for det tredje skal omfatte en revideret resultatopgørelse, anlægsoversigt og balance for hver af de institutioner, der skal sammenlægges, for den forløbne del af det løbende regnskabsår forud for den under nr. 2 nævnte åbningsbalance.

Af bekendtgørelsens § 2, stk. 2, fremgår, at revisorerne i de institutioner, der skal sammenlægges, afgiver erklæring om, hvorvidt kreditorerne i den enkelte selvejende institution, der deltager i sammenlægningen, må antages at være tilstrækkelig sikrede efter denne.

Af bekendtgørelsens § 2, stk. 3, fremgår, at inden 4 uger efter sammenlægningsredegørelsens underskrivelse indsender bestyrelserne de i stk. 1 og 2 nævnte dokumenter til Undervisningsministeriet med henblik på godkendelse, jf. § 1, stk. 2. Ministeriet kan som betingelse for godkendelse af sammenlægningen foreskrive særlige betingelser.

Af bekendtgørelsens § 2, stk. 4, fremgår, at når Undervisningsministeriet har godkendt sammenlægningen, jf. stk. 3, indrykker ministeriet en bekendtgørelse i Statstidende om modtagelsen af de i stk. 1 og 2 nævnte dokumenter.

Af bekendtgørelsens § 2, stk. 5, fremgår, at antages det i revisorerklæringen efter stk. 2, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved sammenlægningen, skal det i bekendtgørelsen i henhold til stk. 4 anføres, at kreditorerne inden 4 uger efter, at sammenlægningen er bekendtgjort efter stk. 4, kan anmelde deres fordringer, hvis fordringerne er stiftet forud for bekendtgørelsen efter stk. 4, og hvis der ikke er stillet særskilt sikkerhed. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Af bekendtgørelsens § 2, stk. 6, fremgår, at de i stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2 nævnte revisionsopgaver foretages af den i § 24, stk. 3, i selvejeloven eller § 26, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse nævnte revisor. For øvrige institutioner foretages opgaverne af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Af bekendtgørelsens § 3, stk. 1, fremgår, at en ophørende selvejende institution anses for opløst, og dens rettigheder og forpligtelser anses for overgået som helhed til den fortsættende institution, når 1) krav efter § 2, stk. 5, er afgjort, 2) eventuelle af Undervisningsministeriet stillede betingelser er opfyldt, og 3) sammenlægningen er endeligt godkendt af Undervisningsministeriet.

Af bekendtgørelsens § 3, stk. 2, at dannes der ved sammenlægningen en ny selvejende institution, skal der som betingelse for de i stk. 1 nævnte retsvirkningers indtræden tillige være udpeget bestyrelse og revisor i den nye institution.

Af bekendtgørelsens § 4 fremgår, at inden 4 uger efter, at sammenlægningens retsvirkninger er indtrådt efter § 3, skal bestyrelserne i de deltagende institutioner indgive anmeldelse herom til Undervisningsministeriet, der bekendtgør gennemførelsen af sammenlægningen i Statstidende.

Af bekendtgørelsens § 5, stk. 1, fremgår, at en selvejende uddannelsesinstitution kan opløses uden likvidation ved overdragelse af sine aktiver og gæld som helhed til flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner, der godkendes efter selvejeloven. Endvidere kan en selvejende uddannelsesinstitution ved spaltning overdrage en del af sine aktiver og gæld til én eller flere bestående eller nystiftede selvejende institutioner, der godkendes efter selvejeloven.

Af bekendtgørelsens § 5, stk. 2, fremgår, at en selvejende uddannelsesinstitution, der er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan opløses uden likvidation ved overdragelse af sine aktiver og gæld som helhed til flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner. Endvidere kan en selvejende uddannelsesinstitution, der er godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, ved spaltning overdrage en del af sine aktiver og gæld til én eller flere bestående eller nystiftede selvejende institutioner.

Af bekendtgørelsens § 5, stk. 3, fremgår, at beslutning om spaltning træffes under iagttagelse af vedtægtens bestemmelser herom samt § 5 a, stk. 2

eller 3, i selvejeloven eller § 4, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Af bekendtgørelsens § 5, stk. 4, fremgår, at overdragelse af en selvejende institutions aktiver og gæld som helhed til flere institutioner eller dele heraf til en eller flere institutioner kan i stedet for efter reglerne i denne bekendtgørelse foregå under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte.

Af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, fremgår bestyrelserne i de institutioner, der deltager i spaltningen skal udarbejde forskelligt materialet i forbindelse med spaltningen. Af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 1, fremgår, at materialet for det første skal omfatte en redegørelse for spaltningen, hvori spaltningen forklares og begrundes under henvisning til blandt andet dens perspektiver i forhold til opgavevaretagelsen samt dens økonomiske og administrative perspektiver. Redegørelsen skal særligt indeholde en undersøgelse af overensstemmelsen mellem de vedtægtsmæssige formål i de selvejende institutioner, der deltager i spaltningen, samt eksistensen af aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner. Endvidere skal redegørelsen indeholde udkast til vedtægter for de fortsættende institutioner. Redegørelsen skal indeholde oplysning om eventuelle aftaler mellem de deltagende institutioner om en bestemt anvendelse af midler i den eller de modtagende eller nystiftede institutioner. Redegørelsen skal, hvis der deltager flere bestående institutioner i spaltningen, underskrives af bestyrelserne i disse institutioner i forening. Af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 2, fremgår, at materialet for det andet skal omfatte en revideret, fælles regnskabsopstilling, der udviser samtlige aktiver og passiver i hver af institutionerne, de reguleringer, som overtagelsen antages at ville medføre, samt udkast til åbningsbalance for hver enkelt af de fortsættende institutioner, som deltager i spaltningen, udarbejdet i overensstemmelse med de regler om regnskabsaflæggelse, der følger af lovgivningen for den pågældende institution. Datoen for åbningsbalancen må ikke ligge mere end 6 måneder forud for spaltningsredegørelsens underskrivelse. Af bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 3, fremgår, at materialet for det tredje skal omfatte en revideret resultatopgørelse, anlægsoversigt og balance for hver af de institutioner, der deltager i spaltningen, for den forløbne del af det løbende regnskabsår forud for den under nr. 2 nævnte åbningsbalance.

Af bekendtgørelsens § 6, stk. 2, fremgår, at revisorerne i bestående institutioner, der skal deltage i spaltningen, afgiver erklæring om, hvorvidt kreditorerne i den enkelte selvejende institution, der deltager i spaltningen, må antages at være tilstrækkelig sikrede efter denne.

Af bekendtgørelsens § 6, stk. 3, at inden 4 uger efter spaltningsredegørelsens underskrivelse indsender bestyrelserne de i stk. 1 og 2 nævnte dokumenter til Undervisningsministeriet med henblik på godkendelse, jf. § 5, stk. 3. Ministeriet kan som betingelse for godkendelse af spaltningen foreskrive særlige betingelser.

Af bekendtgørelsens § 6, stk. 4, fremgår, at når Undervisningsministeriet har godkendt spaltningen, jf. stk. 3, indrykker ministeriet en bekendtgørelse i Statstidende om modtagelsen af de i stk. 1 og 2 nævnte dokumenter.

Af bekendtgørelsens § 6, stk. 5, fremgår, at antages det i revisorerklæringen efter stk. 2, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved spaltningen, skal det i bekendtgørelsen i henhold til stk. 4 anføres, at kreditorerne inden 4 uger efter, at spaltningen er bekendtgjort efter stk. 4, kan anmelde deres fordringer, hvis fordringerne er stiftet forud for bekendtgørelsen efter stk. 4, og hvis der ikke er stillet særskilt sikkerhed. Anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan forlanges betryggende sikkerhed.

Af bekendtgørelsens § 6, stk. 6, fremgår, at hvis en kreditor i den institution, hvortil forpligtelsen er blevet overført, ikke er blevet fyldestgjort, hæfter de modtagende institutioner og den institution, hvorfra forpligtelsen er blevet overført, solidarisk for en sådan forpligtelse, der bestod på tidspunktet for bekendtgørelsen efter stk. 4. Hæftelsen er dog begrænset til den tilførte eller resterende nettoværdi i den enkelte institution på tidspunktet for bekendtgørelsen efter stk. 4.

Af bekendtgørelsens § 6, stk. 7, fremgår, at de i stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2 nævnte revisionsopgaver foretages af den i § 24, stk. 3, i selvejeloven eller § 26, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse nævnte revisor. For øvrige institutioner foretages opgaverne af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Af bekendtgørelsens § 7, stk. 1, fremgår, at overgangen af rettigheder og forpligtelser fra den selvejende institution til den eller de modtagende eller nystiftede institutioner samt opløsningen af en eventuelt ophørende institution anses for sket, når 1) krav efter § 6, stk. 5, er afgjort, 2) eventuelle af

Undervisningsministeriet stillede betingelser er opfyldt, og 3) spaltningen er endeligt godkendt af Undervisningsministeriet.

Af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, fremgår, at dannes ved spaltningen en eller flere nye selvejende institutioner, skal der som betingelse for de i stk. 1 nævnte retsvirkningers indtræden tillige være udpeget bestyrelse og revisor i de nye institutioner.

Af bekendtgørelsens § 8 fremgår, at inden 4 uger efter, at spaltningens retsvirkninger er indtrådt efter § 7, skal bestyrelserne i de deltagende institutioner indgive anmeldelse herom til Undervisningsministeriet, der bekendtgør gennemførelsen af spaltningen i Statstidende.

Af bekendtgørelsens § 9 fremgår, at statslige uddannelsesinstitutioner kan deltage i sammenlægning efter § 1, stk. 1, hvis den fortsættende institution godkendes efter selvejeloven, og i spaltning efter § 5, stk. 1. Aftale herom med andre deltagende institutioner forhandles af ledelsen for den statslige uddannelsesinstitution. Endelig beslutning træffes af Undervisningsministeriet efter forhandling med den statslige uddannelsesinstitution.

Af bekendtgørelsens § 10 fremgår, at vis en kreditor i en statslig uddannelsesinstitution, der indgår i en sammenlægning efter kapitel 1, ikke er blevet fyldestgjort, og retsforfølgning mod den fortsættende institution har vist sig forgæves, hæfter staten for en sådan forpligtelse, der bestod på tidspunktet for bekendtgørelsen efter § 2, stk. 4.

Af bekendtgørelsens 10, stk. 2, fremgår, at ved spaltning efter kapitel 2, hvori deltager statslige uddannelsesinstitutioner, finder § 6, stk. 6, tilsvarende anvendelse for statens hæftelse over for kreditorer i de statslige uddannelsesinstitutioner.

Af bekendtgørelsens § 11 fremgår, at § 1, stk. 3, og § 5, stk. 4, gælder tilsvarende for statslige uddannelsesinstitutioner.

Af bekendtgørelsens § 12 fremgår, at bekendtgørelsen ikke gælder for sammenlægninger eller spaltninger, hvori deltager uddannelsesinstitutioner under såvel Undervisningsministeriets som andre ministeriers ressort, medmindre det aftales mellem undervisningsministeren og vedkommende minister.

Der er bestemmelser om sammenlægning og spaltning af institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse

m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, der svarer til bestemmelserne i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse er ikke omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper, jf. bemærkningerne til lovforslag nr. L 183 fremsat den 29. marts 2006, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 6073.

Det fremgår af § 6, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere af de institutioner, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, og bestyrelsen for en eller flere institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Reglerne om uddannelserne og tilskud til uddannelserne følger reglerne i de pågældende uddannelseslove. Børne- og undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. Ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Det fremgår af § 6, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution kan godkende en spaltning af institutionen. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som helhed til flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner. Endvidere kan en bestyrelse tage beslutning om en spaltning, ved hvilken institutionen overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til en eller flere bestående eller nye selvejende uddannelsesinstitutioner. Børne- og undervisningsministeren beslutter, efter hvilken lov de involverede institutioner godkendes. Ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt.

Det fremgår af § 6, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at det er en betingelse for at opnå godkendelse efter stk. 1 og 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder. I vedtægten for den fortsættende eller modtagende institution skal der optages bestemmelser, som sikrer, at de deltagende institutioners formål tilgodeses. På samme måde skal der optages bestemmelser, som sikrer eventuelle vedtægtsbestemte rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen eller spaltningen.

Det fremgår af § 6, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at sammenlægning og spaltning efter stk. 1 og 2 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

Det følger af § 6, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om sammenlægning og spaltning af institutioner, herunder regler, efter hvilke kapitel 15 i selskabsloven med de fornødne tilpasninger finder anvendelse på sammenlægning eller spaltning efter stk. 1 og 2.

Bemyndigelsen i § 6, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er ikke udmøntet, men der bruges i praksis retningslinjer svarende til reglerne i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner.

Det fremgår af § 7, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ved en sammenlægning af institutioner, i hvilken et voksenuddannelsescenter indgår, påser børne- og undervisningsministeren ved oprettelsen af institutionen, at sagkundskaben vedrørende det voksenpædagogiske miljø er repræsenteret i bestyrelsen for den sammenlagte institution.

Det fremgår af § 7, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ved etablering eller ophør af en institutions varetagelse af opgaven som voksenuddannelsescenter godkender ministeren institutionens vedtægtsbestemmelser.

3.16.1.3. Nedlæggelse af institutioner

Det fremgår af § 2, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at en godkendelse efter stk. 1, dvs. børne- og undervisningsministerens godkendelse af en institution som en institution for erhvervsrettet uddannelse, kan tilbagekaldes, hvis der ikke længere er behov for institutionen, herunder i forhold til behovet for uddannelsesudbydere i en landsomfattende eller regional planlægning, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at der efter gældende ret ikke er grundlag for at høre institutionens bestyrelse over en beslutning om ned-

læggelse, hvis det på et objektivt grundlag allerede er fastslået, at institutionen ikke kan fortsætte sin virksomhed på grund af institutionens økonomiske forhold f.eks. fordi bestyrelsen har indgivet egenbegæring om konkurs.

Det fremgår af § 2, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan modsætte sig nedlæggelse af en institution, hvis der efter ministerens skøn stadig er behov for institutionen, og kan fastsætte vilkårene for institutionens videreførelse.

Det fremgår af § 3, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at i tilfælde af institutionens ophør anvendes tiloversbleven formue til undervisnings- og uddannelsesformål efter børne- og undervisningsministerens bestemmelse, jf. dog stk. 2.

Det fremgår af § 3, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at hvis der er dækning i den tiloversblevne formue, anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. 31. december 1990 samt gaver skænket den 1. januar 1991 eller senere i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom til de formål, der er fastsat i den pr. 1. august 2012 gældende vedtægt. For institutioner, der på tidspunktet for overgang til denne lov er godkendt efter lov om arbejdsmarkedsuddannelsescentre, er datoerne i 1. pkt. dog henholdsvis 31. december 1993 og 1. januar 1994.

Det fremgår af § 3, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at formue hidrørende fra en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, der pr. 31. december 2006 var amtskommunal, jf. lovens § 4 a, stk. 1, tilfalder statskassen ved institutionens ophør.

Det fremgår af § 3, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at for fusionerede uddannelsesinstitutioner, hvori indgår selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, opgøres de enkelte institutioners formueandel, jf. stk. 1 og 2, på fusionstidspunktet. Ved ophør tilfalder den del af nettoformuen, der hidrører fra de tidligere amtskommunale institutioners formue, statskassen. Øvrig nettoformue fordeles efter reglerne i stk. 1 og 2.

Det følger af § 3, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om opgørelsen af formuen efter stk. 1 og 2.

Det fremgår af § 5, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366

af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren efter høring af institutionens bestyrelse kan nedlægge en institution, hvis der ikke længere er behov for institutionen, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed.

Undervisningsministeriet finder endvidere, at der efter gældende ret ikke er grundlag for at høre institutionens bestyrelse over en beslutning om nedlæggelse, hvis det på et objektivt grundlag allerede er fastslået, at institutionen ikke kan fortsætte sin virksomhed på grund af institutionens økonomiske forhold f.eks. fordi bestyrelsen har indgivet egenbegæring om konkurs.

Det fremgår af § 5, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ministeren kan fastsætte vilkår for nedlæggelsen af en institution.

Det fremgår af § 5, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ophører en institution, tilfalder institutionens nettoformue statskassen, jf. dog stk. 4.

Det fremgår af § 5, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at ophører en sammenlagt institution, der er godkendt efter denne lov, jf. lovens § 6, stk. 1, i hvilken der indgår en institution for erhvervsrettet uddannelse (bortset fra social- og sundhedsskoler), anvendes den del af nettoformuen opgjort på sammenlægningsdatoen, der hidrører fra institutionen for erhvervsrettet uddannelse, i overensstemmelse med reglerne i § 3, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse. For den øvrige del af nettoformuen gælder bestemmelsen i stk. 3.

Det fremgår af § 5, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelsen af formuen efter stk. 3 og 4.

Der er i de gældende standardvedtægter for institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, jf. bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse og bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, obligatoriske vedtægtsbestemmelser, hvoraf det følger, at ved institutionens nedlæggelse

forestås likvidationen af et likvidationsudvalg på 3 medlemmer, der udpeges af bestyrelsen. Institutionens bestyrelse fungerer, indtil likvidationsudvalget er nedsat.

3.16.2. Undervisningsministeriets overvejelser

3.16.2.1. Oprettelse af nye institutioner

Det fremgår af pkt. 2.7 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at oprettelse af institutioner vil ske på initiativ af børne- og undervisningsministeren, men lokale aktører kan fortsat bidrage med forslag og ønsker. En institutionsgodkendelse medfører ikke automatisk ret til at udbyde en eller flere uddannelser. Det beror på de enkelte uddannelsers lovgivning, hvorvidt en institution kan komme i betragtning til at udbyde uddannelsen. Godkendelse af udbud gives særskilt og med mulighed for præcisering af stedlig placering. Børne- og undervisningsministeren skal desuden have mulighed for at påbyde en institution et bestemt udbud, hvis det er nødvendigt for at sikre uddannelsens geografiske dækning. En varig lukning af tildelte udbud vil tilsvarende forudsætte børne- og undervisningsministerens godkendelse.

Undervisningsministeriet vurderer på denne baggrund, at det skal være børne- og undervisningsministeren, der beslutter, hvorvidt der skal oprettes nye institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser. Det vurderes, at beslutningen om oprettelse af en ny institution i lighed med gældende ret må tage udgangspunkt i, hvorvidt der er behov for institutionen. Det er vurderingen, at børne- og undervisningsministerens adgang til at oprette nye institutioner må ske med udgangspunkt i den foreslåede ordning, hvorefter ministeren skal sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur af fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner i hele landet, som både aktuelt og fremadrettet kan imødekomme landsdækkende, regionale og lokale behov for af ungdoms- og voksenuddannelser.

Undervisningsministeriet vurderer endvidere, at den nuværende mulighed for, at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at en privat institution for gymnasial uddannelse overgår til at være en selvejende institution inden for den offentlige forvaltning, skal opretholdes. Det vurderes dog, at bestemmelsen bør præcises således, at det fremgår, at der skal ske en opgørelse af den private institution for gymnasiale uddannelses formue på datoen for overgangen. Det skal ses i sammenhæng med formueordningen ved en nedlæggelse af institutionen, jf. pkt. 3.16.2.3. Undervisningsministeriet fin-

der endvidere, at den nuværende ordning, hvor ministeren godkender vedtægten ved overgangen skal ændres til, at ministeren fastsætter vedtægten ved overgangen, hvorved der bliver en ens model for håndteringen af vedtægter, hvor udformningen af de konkrete vedtægter beror på ministerens beslutning.

3.16.2.2. Sammenlægning og spaltning af institutioner

Det fremgår af pkt. 2.7 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at reglerne for sammenlægning og spaltning videreføres. Dog indføres, at børne- og undervisningsministeren midlertidigt i forbindelse med omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet indtil opstart i epx i august 2030 – uanset bestyrelsesanmodning herom - kan træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning, hvis hensynet til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål tilsiger det, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed. I sådanne situationer vil børne- og undervisningsministeren kunne nedsætte en midlertidig bestyrelse for institutionen.

Undervisningsministeriet vurderer på denne baggrund, at den nuværende ordning for sammenlægninger og spaltninger af institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse skal videreføres. Gennemførelse af sammenlægning eller spaltning vil således også fremover kræve et initiativ fra bestyrelserne for de berørte institutioner og kan således ikke – bortset fra i en midlertidig periode indtil opstart i epx i august 2030 – gennemføres alene på initiativ af børne- og undervisningsministeren. Børne- og undervisningsministeren kan dog som hidtil gå i dialog med en eller flere institutioner om de institutionelle forhold, herunder sammenlægninger og spaltninger, med henblik på, at bestyrelserne kan overveje, hvorvidt de skal tage initiativ til en institutionel forandring.

Det er Undervisningsministeriets opfattelse, at gældende bekendtgørelsesregler om den nærmere gennemførelse af en sammenlægning eller en spaltning i et opdateret og forenklet format kan indarbejdes i selve loven fremfor fortsat at være bekendtgørelsesfastsat. Der er herved henset til, at bekendtgørelsesreglerne vedrører forhold, der er så væsentlige, at de bør reguleres direkte ved lov.

Det følger af 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025,

at der skal ske en omlægning af institutionslandskabet. Der er for oplægningen i aftalens pkt. 1.2. opstillet fire centrale pejlemærker, der skal understøtte geografisk dækning af både gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser samt almene voksenuddannelser på økonomisk, fagligt og socialt bæredygtige institutioner. De fire pejlemærker indebærer overordnet 1) konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i byskoler i mindre byområder, 2) konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i mellemstore byområder, 3) konsolidering af udbud af erhvervsuddannelser i områdeskoler og 4) konsolidering af eksisterende voksenuddannelsescentre (VUC).

Undervisningsministeriet vurderer, at det for at sikre den samlede omlægning af institutionslandskabet kan være nødvendigt, at børne- og undervisningsministeren kan træffe beslutning om sammenlægning eller spaltning, hvis hensynet til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål tilsiger det, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed.

3.16.2.3. Nedlæggelse af institutioner

Det fremgår af pkt. 2.7 i 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, at nedlæggelse af institutioner vil ske på initiativ af børne- og undervisningsministeren, men lokale aktører kan fortsat bidrage med forslag og ønsker.

Undervisningsministeriet vurderer på den baggrund, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser skal omfattes af en videreførelse af den nuværende ordning for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter børne- og undervisningsministeren efter høring af institutionens bestyrelse kan beslutte at nedlægge en institution, hvis der ikke længere er behov for institutionen, eller hvis institutionen på grund af institutionens økonomiske forhold skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed.

Undervisningsministeriet vurderer i relation hertil, at der allerede efter gældende ret ikke er grundlag for at høre institutionens bestyrelse over en beslutning om nedlæggelse, hvis det på et objektivt grundlag allerede er fastslået, at institutionen ikke kan fortsætte sin virksomhed på grund af institutionens økonomiske forhold f.eks. fordi bestyrelsen har indgivet egenbegæring om konkurs. Undervisningsministeriet vurderer dog, at denne nuance i relation til høring af institutionens bestyrelse med fordel kan fremgå direkte af loven.

Undervisningsministeriet vurderer, at den gældende ordning for anvendelse af institutionernes eventuelt tiloversblevne nettoformue ved nedlæggelse for så vidt angående institutioner for erhvervsrettet uddannelse bør justeres som følge af, at alle institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse omfattes af det samme lovgrundlag og den samme institutionstype.

Den nuværende ordning for institutioner for erhvervsrettet uddannelse indebærer, at udgangspunktet for anvendelsen af institutioner for erhvervsrettet uddannelse tiloversblevne nettoformue ved nedlæggelse er, at den anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter børne- og undervisningsministerens bestemmelse. For institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og for de institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, er udgangspunktet, at tiloversblevne nettoformue ved nedlæggelse tilfalder statskassen.

Undervisningsministeriet vurderer, at der bør gælde den samme ordning for anvendelse af institutionernes eventuelt tiloversblevne nettoformue ved nedlæggelse, uanset om institutionen tidligere var omfattet af den ene eller anden ordning. Henset til, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser primært finansieres ved statslige tilskud, finder Undervisningsministeriet, at eventuelt tiloversblevne nettoformue ved nedlæggelse bør tilfalde statskassen, og at det bør fremgå af loven. Dette er en følge af, at en statsligt selvejende institutions nettoformue er beskyttet af grundlovens § 73 mod indgreb i ejendomsretten. Dette gælder, selv om institutionens formue er opbygget på grundlag af statslige tilskud. Staten kan derfor ikke disponere over eller inddrage institutionens formue f.eks. i forbindelse med nedlæggelse af en sådan selvejende institution, medmindre der er hjemmel til dette i institutionens vedtægter eller i den lov, i henhold til hvilken institutionen er oprettet.

Med hensyn til den formue, som institutionerne har den 31. december 2026, må de nuværende formål for anvendelse af eventuelt tiloversblevne nettoformue ved nedlæggelse respekteres således, at de nuværende bestemmelser i lov institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse finder anvendelse ved nedlæggelse, hvis den eventuelt tiloversblevne nettoformue hidrører fra institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der ikke tidligere var amtskommunale, eller fra en privat institution for gymnasiale uddannelser, der er overgået til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelse.

En institution for ungdoms- og voksenuddannelse er ikke omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper. Der vil i forbindelse med nedlæggelse af en institution, der har formue, der er omfattet af vedtægtsbestemmelser, der i overensstemmelse med loven fastsætter andre formål end, at den tiloversblevne formue skal tilfalde statskassen, kunne opstå spørgsmål om anvendelse af tiloversblevne formue i overensstemmelse med de vedtægtsbestemte formål, herunder f.eks., hvis en berettigede organisation ikke længere findes. Sådanne spørgsmål må afgøres efter almindelige fondsretlige principper.

3.16.3. Den foreslåede ordning

3.16.3.1. Oprettelse af nye institutioner

Det foreslås, at undervisningsministeren vil kunne oprette nye institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, hvis det vurderes nødvendigt for at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur. Endvidere vil private institutioner for gymnasiale uddannelser kunne overgå til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelser, hvis undervisningsministeren godkender det.

Der henvises til lovforslaget §§ 16-1 og 16-2 og bemærkningerne hertil.

3.16.3.2. Sammenlægning og spaltning af institutioner

Det foreslås, at undervisningsministeren på baggrund af indstilling fra institutionerne vil kunne godkende sammenlægninger og spaltninger. Det fastlægges i loven en procedure for at sikre en proces omkring gennemførelsen af sammenlægning og spaltning, der sikrer både hensyn til institutionsdriften, herunder overfor elever, lærlinge og kursister, og hensyn til eksterne, herunder institutionernes kreditorer.

I en overgangsperiode frem til 2030 vil undervisningsministeren med forslaget kunne gennemføre sammenlægninger og spaltninger selvom institutionerne ikke af egen drift har afgivet indstilling derom.

Der henvises til lovforslaget §§ 16-3 -16-14 og bemærkningerne hertil.

3.16.3.3. Nedlæggelse af institutioner

Det foreslås, at undervisningsministeren vil kunne beslutte at nedlægge en institution, hvis der ikke længere er behov for institutionen til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed. Der

foreslås endvidere bestemmelser om anvendelse af institutionens formue ved ophør.

Der henvises til lovforslaget §§ 16-15 og 16-16 og bemærkningerne hertil.

3.17. Særlige institutioner

3.17.1. Gældende ret

3.17.1.1. Private udbydere m.v.

Det fremgår af § 37, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder, der er godkendt til at udbyde bestemte uddannelser i overensstemmelse med reglerne for uddannelserne, finder reglerne i §§ 18 og 29-31 anvendelse, for så vidt angår de pågældende uddannelser. Børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at §§ 15 og 26-28 finder hel eller delvis anvendelse, og at § 33 finder anvendelse.

Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 4603 fremgår, at institutioner »godkendt efter loven vil være de primære udbydere af erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse, men også en række andre offentlige og halvoffentlige uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder kan godkendes og opnå tilskud til undervisningsudgifterne efter lovgivningen om uddannelserne. De krav, der skal opfyldes til behov for uddannelserne, til kvalitet, lærerkvalifikationer, udstyrs- og lokalefaciliteter m.v. fremgår af uddannelseslovene. Det vil endvidere være et krav, at udbyderne skal opfylde bestemmelserne efter forslaget om tilsyn og oplysningsforpligtelser.

Der kan også opnås tilskud til eventuelle kostafdelinger i tilknytning til disse institutioner m.v., ligesom der efter konkret bestemmelse kan ydes andre tilskud omfattet af forslagets § 15. Hvis det findes påkrævet, kan det endvidere bestemmes, at disse institutioner m.v. helt eller delvist er omfattet af bestemmelserne i §§ 26-28 om regnskab og revision m.v.«

3.17.1.2. Håndværkerskolehjemmet

Det fremgår af § 18, stk. 1, nr. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til kostafdelinger, hvis disse drives af en institution godkendt efter loven eller af en anden selvejende institution.

En kostafdeling kan således drives af en institution, der er godkendt efter loven, eller af en anden selvejende institution.

Af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, side 4599 fremgår, at »Med forslaget om en enstrenget institutionsstruktur med fælles uddannelsesinstitutioner, der har til opgave at udbyde erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse, foreslås de tre boformer i fremtiden omfattet af én fællesbetegnelse, kostafdelinger. I forbindelse med regeringens mål for en mere sammenhængende struktur for den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse (fase 3) vil der i overvejelserne i efteråret 2002 indgå spørgsmål om kost og logi i forbindelse med uddannelserne og betaling herfor.

Undervisningsministeren vil fortsat have mulighed for at godkende en kostafdeling til tilskud, også hvor denne ikke er en del af selve uddannelsesinstitutionen, men er organiseret som en selvstændig selvejende institution. Dette er i dag tilfældet for Håndværkerskolehjemmet i København.«

3.17.1.3. Sankt Annæ Gymnasium og Europaskolen
Det fremgår af § 58, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren kan tillade, at Københavns Kommune driver gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium, og at Københavns Kommune i tilknytning til Sankt Annæ Gymnasium eller som en særskilt institution opretter og driver en europaskole.

Det fremgår af § 58, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestemmelserne i denne lov finder tilsvarende anvendelse for gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium, hvis gymnasieafdelingen drives af Københavns Kommune.

Det fremgår af § 58, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at for europaskolens sidste tre klassetrin finder § 46, stk. 4-8, §§ 50-55, § 56, stk. 1, og § 57 i denne lov og, for så vidt angår ordensregler, § 43 i lov om de gymnasiale uddannelser tilsvarende anvendelse.

Det fremgår af § 58, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at for europaskolens første ti klassetrin finder § 3, stk. 2, 2. pkt., § 12, stk. 2, § 50, stk. 1, nr. 1, og stk. 2-9, og § 52 i lov om folkeskolen tilsvarende anvendelse.

Det fremgår af § 58, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at for hver elev, der er på de første ti klassetrin på europaskolen, betaler bopælskommunen den faktiske udgift forbundet med elevens undervisning. Betalingsforpligtelsen udløses

for elever, der den 5. september i et givet skoleår er optaget på europaskolen, og som har folkeregisteradresse i en anden kommune end Københavns Kommune. Bopælskommunens betalingsforpligtelse udløses alene for elever, hvortil Københavns Kommune ikke i forvejen modtager tilskud fra EU. Betalingsforpligtelsen gælder for hele skoleåret.

Det fremgår af § 58, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at afgørelser og beslutninger, der træffes af bestyrelsen for den samlede institution, af den enkelte institutions bestyrelse, hvis der er tale om organisatorisk adskilte institutioner, jf. stk. 1, eller af Borgerrepræsentationen vedrørende de første ti klassetrin på europaskolen, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelser om henvisning til eller afslag på specialundervisning kan dog efter bestemmelserne i lov om folkeskolen indbringes for Klagenævnet for Specialundervisning. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre afgørelser kan indbringes for ministeren.

Det fremgår af § 58, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om driften af gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium og europaskolen, herunder regler, som fraviger bestemmelserne i denne lov.

Det fremgår af § 58, stk. 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan efter høring af Københavns Kommune fastlægge et kapacitetsloft for europaskolens sidste tre klassetrin.

Det fremgår af § 33 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til Københavns Kommunes drift af de sidste tre klassetrin på europaskolen godkendt efter § 58. Tilskud fastsættes på grundlag af takster på de årlige finanslove. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om tilskud, herunder om aktivitetsindberetninger og opgørelse af aktivitet.

Det fremgår af § 44, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bl.a. handicappede elever, der er optaget på uddannelser på de sidste tre klassetrin af europaskolen godkendt efter § 58, og som har behov for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand, skal have tilbud herom. Børne- og undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til institutionernes udgifter til specialpædagogisk bistand.

3.17.1.4. Sorø Akademis Skole
Det fremgår af § 58, stk. 9, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at Sorø Akademis Skole er en statsinstitution under Børne- og Undervisningsministeriet.

Det fremgår videre af tekstanmærkning nr. 321. ad 20.42.51. på finansloven for 2026, at Sorø Akademis Skole kan opkræve brugerbetaling for undervisningsmaterialer i henhold til § 46, stk. 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almenvoksenuddannelse m.v.

Det fremgår videre af tekstanmærkning nr. 236 ad 20.42.51. på finansloven for 2026, at Sorø Akademis Skole kan indgå i administrative fællesskaber med statsligt selvejende institutioner i henhold til § 2 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

3.17.2. Undervisningsministeriets overvejelser

3.17.2.1. Private udbydere m.v.

Der er ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for private udbydere m.v., der er godkendt til at udbyde bestemte uddannelser.

Undervisningsministeriet finder, at den nuværende regulering af private udbydere m.v. bør videreføres indenfor rammerne i en ny institutionslov.

De private udbydere m.v. kan efter gældende uddannelseslovgivning udbyde erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser. Undervisningsministeriet finder det bør fremgå af bestemmelsen, hvilke uddannelser private udbydere omfattet af bestemmelsen kan udbyde.

Undervisningsministeriet finder videre, at den nuværende ordning, hvorefter tilskud til private udbydere udbetales i forhold til løbende års aktivitet kvartalsvist bagud og således ikke udbetales som forskud, som det vil ske til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, bør kunne videreføres.

3.17.2.2. Håndværkerskolehjemmet

Der er ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for kostafdelinger, der ikke er en del af en institution godkendt efter loven.

Den gældende mulighed for at kunne godkende kostafdeling, der drives af en anden selvejende institution og altså ikke af en institution, der er godkendt efter loven, finder i dag alene anvendelse på Håndværkerskolehjemmet. Der er ikke i de sidste 25 år godkendt nye kostafdelinger på andre selvejende institutioner.

Undervisningsministeriet finder, at den nuværende mulighed for at godkende nye kostafdelinger på andre selvejende institutioner kan udgå af loven, men Håndværkerskolehjemmet skal kunne fortsætte inden for lovens rammer.

Undervisningsministeriet finder samtidig, at det med fordel kan fremgå af loven, hvilke af lovens bestemmelser Håndværkerskolehjemmet er omfattet.

3.17.2.3. Sankt Annæ Gymnasium og Europaskolen

Der er ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for Sankt Annæ Gymnasium og Europaskolen som Københavns Kommune driver efter § 58 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

Undervisningsministeriet finder, at de nuværende tilbud Sankt Annæ Gymnasium og Europaskolen bør kunne videreføres indenfor rammerne i en ny institutionslov.

Undervisningsministeriet finder med hensyn til gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium, at det vil være hensigtsmæssigt, at det af loven fremgår, at gymnasieafdelingen har en særlig musikalsk profil. Der er herved henset til, at den særlige musikalske profil er baggrunden for, at Sankt Annæ Gymnasium består som en samlet institution med både folkeskole og gymnasium.

Idet de nuværende bemyndigelser i § 58, stk. 6, 3. pkt., og stk. 7, ikke er udmøntet finder Undervisningsministeriet ikke behov for at videreføre

disse bemyndigelser. Det betyder, at bemyndigelserne til at fastsatte regler om driften af gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium og europaskolen, herunder regler, som fraviger bestemmelserne i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og til at fastsætte regler om, at andre afgørelser end dem, der er nævnt i § 58, stk. 6, 1. og 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. kan indbringes for ministeren, ikke videreføres.

3.17.2.4. Sorø Akademis Skole

Der er ikke i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse af 18. februar 2025 eller 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025 ændringer af rammerne for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole.

Undervisningsministeriet finder, at Sorø Akademis Skole bør kunne videreføres indenfor rammerne i en ny institutionslov.

3.17.3. Den foreslåede ordning

3.17.3.1. Private udbydere m.v.

Det foreslås på den baggrund, at forholdene for private udbydere af erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser reguleres i den nye institutionslov således, at de private udbydere er omfattet af de samme bestemmelser med hensyn til taxametertilskud, opkrævning af deltagerbetaling, oplysningsforpligtelser og tilsyn m.v. som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse, der udbyder de samme uddannelser. Det foreslås dog, at det med hensyn til tilskud vil kunne fastsættes på de årlige finanslove, at tilskud udbetales i forhold til løbende års aktivitet kvartalsvist bagud.

Der henvises til lovforslaget § 17-1 og bemærkningerne hertil.

3.17.3.2. Håndværkerskolehjemmet

Det foreslås på den baggrund, at forholdene for Håndværkerskolehjemmet reguleres i den nye institutionslov således, at Håndværkerskolehjemmet er omfattet af de samme bestemmelser med hensyn til institutionens økonomiske forhold, tilskud, opkrævning af deltagerbetaling, oplysningsforpligtelser og tilsyn m.v. som kostafdelinger ved institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse.

Der henvises til lovforslaget § 17-2 og bemærkningerne hertil.

3.17.3.3. Sankt Annæ Gymnasium og Europaskolen

Det foreslås på den baggrund, at forholdene for Sankt Annæ Gymnasium og Europaskolen reguleres i den nye institutionslov således, at Københavns Kommune fortsat kan drive disse institutioner som i dag.

Det foreslås, at fastsættes, at undervisningsministeren kan godkende Sankt Annæ Gymnasium som en gymnasieafdeling med en særlig musikalsk profil. Det foreslås videre, at det eksplicit fastsættes i den nye institutionslov hvilke bestemmelser, der er gældende for Sankt Annæ Gymnasium med hensyn til de tilskudsmæssige forhold og med hensyn til sikring af et attraktivt ungdoms- og voksenuddannelsesmiljø, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber, lederkvalifikationer, elevråd, deltagerbetaling, [kapitel 11 oplysningsforpligtelser], tilsyn, den regionale koordinering, kapacitetsstyring af de gymnasiale ungdomsuddannelser, elevfordeling og klageregler.

Det foreslås, at det for europaskolen fastsættes eksplicit i den nye institutionslov hvilke bestemmelser, der er gældende for europaskolens tre sidste klassetrin med hensyn til de tilskudsmæssige forhold og med hensyn til deltagerbetaling, [kapitel 11 oplysningsforpligtelser], tilsyn og klageregler.

Der henvises til lovforslaget §§ 17-3 – 17-7 og bemærkningerne hertil.

3.17.3.4. Sorø Akademis Skole

Det foreslås på den baggrund, at forholdene for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole reguleres i den nye institutionslov således, at Sorø Akademis Skole kan forsætte som statsinstitution. Det foreslås, at det eksplicit fastsættes i den nye institutionslov hvilke bestemmelser, der er gældende for statsinstitutionen med hensyn til sikring af et attraktivt ungdoms- og voksenuddannelsesmiljø, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber, adgang til og betaling for ophold på kostafdelingen, lederkvalifikationer, elevråd, deltagerbetaling, , den regionale koordinering, kapacitetsstyring af de gymnasiale ungdomsuddannelser, elevfordeling og klageregler.

Der henvises til lovforslaget § 17-8 og bemærkningerne hertil.

3.18. Klageadgang

3.18.1. Gældende ret

Ifølge § 38 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan klager over en institutions afgørelser indbringes for børne- og undervisningsministeren efter nærmere regler fastsat af ministeren. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver, herunder om at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Det følger af § 56 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at klager over en institutions afgørelser kan indbringes for børne- og undervisningsministeren efter regler fastsat af ministeren. Klage over et voksenuddannelsescenters prøver og bedømmelse af prøver kan indbringes for børne- og undervisningsministeren. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om klage over et voksenuddannelsescenters prøver og bedømmelse af prøver, herunder om klagefrist.

Det følger af § 38 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at afgørelser truffet af styrelsen om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever, lærlinge, kursister og studerende med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 18 a, kan af eleven, lærlingen, kursisten eller den studerende indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden 4 uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

Det følger af § 57 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at afgørelser truffet af styrelsen om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever og kursister med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 44, stk. 3, kan af eleven eller kursisten indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden 4 uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

Det følger af § 38 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og af § 57 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at har børne- og undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Børne- og Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om, at afgørelsen ikke kan indbringes for ministeren.

Det følger af bemærkninger til § 38 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, som blev indsat ved L 2016-12-27 nr. 1746 - Ændring af

lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.), at "der ikke findes særskilte bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse om den interne organisering og fordeling af opgaver på Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings område, herunder i forhold til afskæring af klage, hvor ministeren for børn, undervisning og ligestilling har henlagt behandling af klagesager til en styrelse.

Efter den foreslåede bestemmelse, der er ny i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, reguleres klageforholdene i de tilfælde, hvor ministeren for børn, undervisning og ligestilling har henlagt opgaver efter loven til en styrelse under ministerens instruktion. F.eks. er opgaver vedrørende tilsyn og administration af tilskud i dag henlagt til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Det foreslås med bestemmelsen, at ministeren for børn, undervisning og ligestilling her kan fastsætte regler om fremgangsmåde ved indgivelse af klager, herunder fx at en klage først skal sendes til styrelsen, der så skal vurdere sagen med henblik på, om afgørelsen skal ændres, eller klagen sendes videre til ministeriet med styrelsens udtalelse, eller fastsætte regler om, at afgørelser truffet af styrelser under Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling ikke kan påklages til ministeriet, så styrelsens afgørelse bliver den endelige administrative afgørelse af sagen.

Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at afskære klageadgang, der i øvrigt følger af lovgivningen.

Bestemmelsen indføres for at bringe lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse i overensstemmelse med den nyere lovgivningspraksis på Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestillings område, jf. § 36 i lov om kombineret ungdomsuddannelse, § 21 a i lov om produktionsskoler, § 40 b i lov om friskoler og private grundskoler mv., § 49 a lov om efterskoler og frie fagskoler, § 7 i lov om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet og § 18, stk. 3, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. En tilsvarende bestemmelse er i § 73 i det samtidig fremsatte forslag til lov om de gymnasiale uddannelser."

Det følger af § 1, nr. 12 og 13, i bekendtgørelse nr. 970 af 16. august 2024 om afskæring af klageadgang til ministeren for visse afgørelser truffet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet eller Styrelsen for It og Læring,

som er udstedt med hjemmel i § 38 b, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og af § 57 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at i den udstrækning ministeren har bemyndiget en underliggende myndighed til at træffe afgørelse efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. henholdsvis lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan afgørelserne ikke indbringes for ministeren.

For en beskrivelse af gældende ret for så vidt angår klagemuligheder for elever i forbindelse med elevfordeling henvises til pkt. 3.15 ovenfor.

3.18.2. Undervisningsministeriets overvejelser

Det følger af aftalens pkt. 2, at de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet (hhv. lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.) ophæves og samles i én ny fælles institutionslov inden for den offentlige forvaltning, og at alle institutioner fremadrettet vil have mulighed for at blive godkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser inden for de kriterier, der følger af lovgivningen om de pågældende uddannelser.

Aftalepartierne er enige om, at en ny fælles institutionslov for institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser skal forenkle og ensrette reguleringen af institutionerne i forhold til de nuværende institutionslove og bekendtgørelser samt understøtte en effektiv institutionsdrift.

Det er ministeriets opfattelse, at der er behov for at samle regler om klageadgang som følge af aftalen.

3.18.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at samle de relevante bestemmelser om klageadgang til ministeriet og Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger samt adgang til klager vedr. elevfordelingsregler efter loven i et samlet kapitel i den nye institutionslov. Dette skal være med til at tydeliggøre klageadgangene i den nye lov.

For nærmere henvises til lovforslagets § 19-1- § 19-4 og bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen i relation til elevfordeling
Behandling af personoplysninger er i almindelighed reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk (elektronisk) databehandling, og for anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed er reguleret af forvaltningsloven. Ved videregivelse af personoplysninger til en anden forvaltningsmyndighed finder databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven anvendelse, medmindre videregivelsen er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, jf. forvaltningslovens § 28. Den foreslåede § 15-1 vil medføre en videregivelse af personoplysninger, som ikke er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger. Den behandling af personoplysninger, Styrelsen for It og Læring og regionerne vil skulle foretage i medfør af de foreslåede §§ 15-1 og 15-2, vil skulle ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Styrelsen for It og Læring er dataansvarlig for den behandling, der sker i forbindelse med indhentning og behandling af data, jf. § 15-1. Oplysningerne indsamles i Undervisningsministeriets stamdataregister for elever og personer (administrativt betegnes registrene Elevdatabasen og Persondatamodulet). Data heri bliver også anvendt til at understøtte datakvaliteten og de administrative opgaver på tværs af Undervisningsministeriets it-systemer, herunder gennemførelse af prøver, indberetning af beviser og ansøgning til ungdomsuddannelserne. Elevdatabasen skal også sikre bedre data til brug for Undervisningsministeriets statistiske opgaver og mindske behovet for tilbagevendende indberetninger fra institutionerne. Oplysningerne er ligeledes relevante i forbindelse med løbende opfølgning og tilpasning af aftalen. Oplysningerne vil kun blive viderebehandlet med formål, der ligger inden for Undervisningsministeriets ressort, hvilket vurderes at være foreneligt med de formål, hvortil oplysningerne er indhentet, nemlig elevfordeling og andre myndighedsopgaver inden for Undervisningsministeriets område.

Data, jf. § 15-1, stk. 1, som er nødvendige for regionenernes opgaver i henhold til §§ 14-2, 15-2, 15-5 til 15-9 og 18-3, videregives til regionerne, jf. § 15-2, stk. 2.

Regionerne er dataansvarlige for de oplysninger, der behandles i den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, jf. § 15-2, som består af dele af Optagelse.dk og Fordelingsmekanismen, og Styrelsen for It og Læring er databehandler. Se nærmere om systemerne i de specielle bemærkninger til 14-2 til 15-9.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, må almindelige, ikke-følsomme personoplysninger bl.a. behandles, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller udførelse af en opgave, som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, fremgår det, at følsomme personoplysninger kan behandles, hvis behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Behandling af oplysninger, jf. § 15-1, omfatter personoplysninger på individniveau, herunder oplysninger om personnummer, institutionsnummer, uddannelse, klassetrin, klassebetegnelse, tilrettelæggelsen af elevens undervisningsforløb, start- og slutdato hos institutionerne og oplysninger om CPR ID, navn, beskyttelse af navn og adresse, registrerede forældre og adresse. Der er som udgangspunkt kun tale om almindelige personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, samt oplysninger om personnummer omfattet af databeskyttelseslovens § 11. Oplysningerne på individniveau vil blive tilgængelige bag et login og vil kun kunne ses af de personer, for hvem oplysningerne er relevante, hvorfor de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder navnlig litra f, vil skulle iagttages. Behandlingen omfatter ikke den specifikke adresse for personer undergivet særlig adressebeskyttelse i CPR.

For så vidt angår den behandling af ikke-følsomme personoplysninger som følge af den foreslåede ordning i forslagets § 15-1, vurderes det, at ministe-

riet vil kunne behandle oplysningerne inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Formålet med behandlingen vil være elevfordeling. Data vil også blive anvendt til at kunne stille ensartede og konsoliderede data til rådighed for udførelse af opgaver i øvrige systemer, som henhører under Undervisningsministeriets område, herunder til brug for elevfordeling.

I den centrale fordelingsmekanisme, jf. § 15-2, vil der i forbindelse med elevfordelingen blive behandlet oplysninger om ansøgere (elever i 9. og 10. klasse samt øvrige borgere, der har påbegyndt en ansøgning) og disses personoplysninger, herunder f.eks. navn, personnummer, adresse, uddannelse, forældremyndighedsindehaver samt transporttid og transportafstand.

Der er som udgangspunkt kun tale om almindelige personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, samt oplysninger om cpr. -nr., jf. databeskyttelseslovens § 11. Der vil dog kunne forekomme følsomme oplysninger, eksempelvis hvis der skal markeres, at en elev har forrang til en plads på en institution på grund af eksempelvis et handicap. Der kunne eksempelvis også være en markering af, at en elev var ordblind. Oplysningerne vil blive tilgængelige bag et login og vil kun kunne ses af de personer, for hvem oplysningerne er relevante, hvorfor de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder navnlig litra f, vil skulle iagttages.

Da der behandles mange personoplysninger i forbindelse med elevfordeling, har STIL i konstruktionen af elevfordelingsmekanismen og de tilhørende systemer været særligt opmærksomme på princippet om dataminimering i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles. De forskellige systemkomponenter modtager, behandler og videresender alene de data, som er helt nødvendige for at kunne gennemføre den ønskede administration.

Konkrete eksempler herpå er følgende:

– Når regioner og institutioner skal vurdere om elever kan få ønsker opfyldt, som kan give dem forrang i forbindelse med fordelingen, kan regionen kun tilgå relevante oplysninger på ansøgningen og kun for ansøgere, der søger en institution beliggende i regionen som førsteprioritet (og i enkelte tilfælde som andenprioritet) og kun hvis ansøger har markeret ønske, der kan give forrang, og som regionen har ansvaret for at vurdere. Tilsvarende gælder institutionen.

For så vidt angår den behandling af ikke-følsomme personoplysninger som følge af den foreslåede ordning i forslagets § 15-2, vil behandlingen ske på grundlag af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Formålet med behandlingen vil være at opnå en bedre fordeling af eleverne på institutionerne i henhold til elevfordelingsaftalen og vil således indgå i regionernes og institutionernes myndighedsopgaver.

For så vidt angår den begrænsede behandling af følsomme oplysninger som følge af den foreslåede ordning i forslagets § 15-2, vil behandlingen ske på grundlag af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Formålet med behandlingen vil være at sikre, at elever med særlige behov og forudsætninger bliver fordelt således, at der kan tages hånd om disse udfordringer.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er der mulighed for at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen i forbindelse med bl.a. artikel 6, stk. 1, litra e, om behandling af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlige myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Med de foreslåede bestemmelser i § 15-1, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., indføres der en national særregel for behandling af personoplysninger, der er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Den foreslåede bestemmelse, som omhandler videregivelse af personoplysninger med et specifikt formål til en nærmere angivet kreds af dataansvarlige, vil indebære, at ministeriet og regionerne ikke vil skulle oplyse de registrerede personer om, at der behandles oplysninger om dem i de ovenfor nævnte systemer med henblik på, at ministeriet kan udføre sine opgaver med elevfordeling samt at stille ajourførte og korrekte oplysninger til rådighed for de øvrige registre på ministeriets område, og at regionerne kan udføre deres opgave med elevfordeling. Dette vil indebære en undtagelse til oplysningspligten. Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra c, at artikel 14, stk. 1-4, om oplysningspligt fsva. oplysninger, der ikke er indsamlet hos den registrerede, ikke finder anvendelse, hvis indsamling eller videregivelse udtrykkelig er fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser. Det er ministeriets vurdering, at denne undtagelse til oplysningspligten er anvendelig fsva. det foreslåede § 15-1, stk. 1og 2, idet bestemmelserne omhandler indsamling og videregivelse af personoplysninger med et specifikt formål til en nærmere

angivet kreds af dataansvarlige. Der er dermed tale om indsamling og videregivelse, der bliver udtrykkeligt fastsat i loven.

Det vurderes, at der er mulighed for at indføre den foreslåede bestemmelse i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og dennes rammer for særregler om behandling af personoplysninger. Vurderingen har taget udgangspunkt i de kriterier, som fremgår af betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning i forhold til indførelse af nye nationale særregler for behandling af ikke-følsomme personoplysninger, jf. betænkning nr. 1565, del I – bind 1, side 168 ff.

De afgørelser, som fordelingsmekanismen, jf. § 15-2, vil træffe, er ikke automatiske afgørelser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 22. Der er ikke tale om en behandling af personoplysninger, der er bestemt til at vurdere bestemte personlige forhold. Oplysningerne, der indgår i fordelingsmekanismen, behandles med det formål at fordele elever til en bestemt uddannelsesinstitution. Der foretages automatisk fordeling af elever på uddannelsesinstitutioner efter et lovbestemt regelsæt. Ansøger, der opfylder adgangskravene, har ret til at påbegynde den pågældende uddannelse, men har ikke ret til valg af konkret uddannelsesinstitution.

Der vil være en mindre andel ansøgerne, som efterfølgende fordeles af regionerne (og institutionerne efter afslutning af grundforløbet) uden for den automatiske fordeling, f.eks. ansøgere som kommer efter den centrale fordelingsrunde. Hertil kommer, at der i lovforslaget er indarbejdet en klageadgang, jf. det foreslåede § 18-3, således at Regionsrådet på begæring fra en ansøger eller forældremyndighedens indehaver genoptager sin behandling af ansøgningen, hvis de almindelige forvaltningsretlige betingelser herfor er opfyldt.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at den beskrevne behandling af personoplysninger kan ske inden for rammerne af databeskyttelseslovgivningen.

Der henvises til lovforslagets § 14-2 til 15-9, og bemærkningerne hertil.

Herudover videreføres, opdateres eller introduceres der med de foreslåede bestemmelser i kapitel 11 en række mere generelle datahjemler, dvs. bestemmelser, der regulerer eller medfører behandling af data, herunder personoplysninger, jf. pkt. pkt. 2.11 ovenfor.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at have negative økonomiske konsekvenser for staten ifm. it-understøttelse af den centrale fordelingsmekanisme og nye regler for håndtering af ansøgere til de treårige gymnasiale uddannelser. I implementeringsperioden 2027-2029 udgør de statslige merudgifter hertil mellem ca. 7 og 15 mio. kr. årligt. Fra 2030 og frem udgør de statslige merudgifter ca. 13 mio. kr. årligt (2026-pl).

Lovforslaget vurderes foruden ovenstående at have negative økonomiske konsekvenser for staten ifm. it-understøttelse af øvrige elementer knyttet til den samlede implementering af Aftale om ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse. De økonomiske konsekvenser kan dog ikke regnes særskilt for dette lovforslag, det er ikke muligt at dekomponere udgifterne til it-understøttelse af de enkelte elementer relateret til Aftale om ny erhvervs- og professionsrettet gymnasie-uddannelse på tværs af lovforslag og initiativer.

Lovforslaget vurderes at have negative økonomiske konsekvenser for regionerne ifm. administration og fastsættelse af supplerende lokale fordelingsregler for fordeling af ansøgere til de treårige gymnasiale uddannelser samt nye krav til udarbejdelse af genopretningsplaner. De regionale merudgifter forventes at udgøre ca. 7 mio. kr. i 2030 og ca. 6 mio. kr. årligt fra 2031 og frem (2026-pl).

Lovforslagets økonomiske konsekvenser for regionerne skal forhandles med Danske Regioner

Lovforslaget vurderes at have implementeringskonsekvenser for staten ifm. ændring og tilpasning af eksisterende it-systemer relateret til *Aftale om ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse*.

Lovforslaget vurderes at være forbundet med midlertidigt øgede administrative opgaver på de statsfinansierede selvejende institutioner omfattet af loven ifm. implementering af nye krav til eksempelvis institutionsnavne, nedsættelse af det pædagogiske organ og sikring af forsvarlige forhold på kostafdelinger.

Lovforslaget vurderes at have implementeringskonsekvenser for regionerne ifm. tilpasning til nye opgaver med at kunne pålægge en institution at udarbejde en genopretningsplan samt fastsættelse af supplerende lokale fordelingsregler.

Det er Undervisningsministeriets vurdering, at lovforslaget efterlever de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning og har positive implementeringskonsekvenser for borgerne.

For så vidt angår princip nr. 1 om enkle og klare regler, vil lovforslaget samle de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i én ny fælles institutionslov inden for den offentlige forvaltning. Alle institutioner vil fremadrettet have mulighed for at blivegodkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser inden for kriterierne, der følger af lovgivningen for de pågældende uddannelser. Samtidig vil lovforslaget blandt andet skabe en forenkling og ensretning af reglerne for den lovmæssige tilskudsregulering, og samle de relevante bestemmelser om klageadgang til Undervisningsministeriet m.v. efter loven i et samlet kapitel i den nye institutionslov for at tydeliggøre klageadgangene.

I forhold til princip 3 om at muliggøre automatisk sagsbehandling, vil lovforslaget videreføre de gældende regler for elevfordeling til de gymnasiale uddannelser, der i dag sker via Styrelsen for It og Lærings it-løsning for elevfordeling, dog således, at transportafstand med lovforslaget erstatter transporttid som kriterium, ligesom der med lovforslaget indføres mulighed for fastsættelse af supplerende lokale elevfordelingsregler. Til brug for beregning af transportafstand vil Undervisningsministeriet anvende elevfordelingsmekanismen og tilhørende it-systemer og dermed understøtte en automatisk sagsbehandling.

Lovforslaget vil også i overensstemmelse med princip 5 understøtte tryg og sikker databehandling. Den behandling af personoplysninger, som vil skulle foretages efter lovforslaget vil ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

For så vidt angår princip nr. 6 om anvendelse af offentlig infrastruktur, vil lovforslaget blandt andet understøtte brugen af fællesoffentlig infrastruktur, idet ansøgning om optagelse på f.eks. de gymnasiale uddannelser med lovforslaget kan ske med MitID.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne
Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser

9. Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter

Med dette lovforslag foreslås de nuværende institutionslove for statsfinansierede selvejende institutioner på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet ophævet og samlet i én ny fælles institutionslov. Det fremgår af pkt. 2.5 i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse 18. februar 2925, at alle institutioner under en ny institutionslov fremadrettet vil skulle have mulighed for at blive godkendt til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser inden for de kriterier, der følger af lovgivningen om de pågældende uddannelser.

Med lovforslaget foreslås på den baggrund, at institutionernes opgave er at udbyde uddannelse og undervisning på ungdom- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med dens udbudsgodkendelse. Det vil således fremover bero på lovgivningen om uddannelserne og undervisningen, hvad den enkelte institution vil kunne udbyde. Der vil i uddannelseslovgivningen kunne være forskellige ordninger for udbudsgodkendelser, men alle institutioner vil, jf. ovenfor i udgangspunktet skulle kunne godkendes til at udbyde alle ungdoms- og voksenuddannelser. Hensigten er, at det kan understøtte den større strukturelle omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet med henblik på at understøtte god geografisk dækning af socialt og fagligt og bæredygtige uddannelser på økonomisk bæredygtige institutioner. Det er Undervisningsministeriets vurdering, at dette vil kunne få positive regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.

Med lovforslaget foreslås rammerne for den model for kapacitetsfastsættelse og elevfordeling, der blev etableret ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 og som blev ændret ved lov nr. 157 af 11. februar 2023 og lov nr. 1355 af 29. november 2023, med mindre justeringer videreført. Der ændres således med dette lovforslag ikke ved den stramme kapacitetsstyring, som blev indført ved lov nr. 880 af 21. juni 2022. Minimumskapaciteten på mindst 84 elever, som ligeledes blev indført ved lov nr. 880 af 21. juni 2022, foreslås imidlertid ikke videreført. Erfaringerne fra de seneste års elevfordeling med minimumskapaciteten har, jf. ovenfor i pkt. 3.14.3., vist, at det ikke er muligt med de gældende regler via kapacitetsfastsættelsen at sikre, at små

gymnasier med minimumskapacitet eller derunder, (tilnærmelsesvist) får tildelt et antal elever svarende til den fastsatte kapacitet. Samlet set, er det derfor Undervisningsministeriets vurdering, at denne ændring ikke vil få regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 5. oktober 2026 til den 9. november 2026 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: [Der henvises til høringslisten]

12. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ja, lovforslaget vurderes at medføre varige merudgifter i regionerne på ca. 6 mio. kr. årligt fra 2031 og varige statslige merudgifter på ca. 13 mio. kr. årligt fra 2030 (2026-pl).
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ja, lovforslaget vurderes at medføre statslige merudgifter på mellem ca. 7 og 15 mio. kr. årligt i perioden 2027-2029 (2026-pl).
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1-1

Af § 1, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår, hvilke institutioner der er omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Af § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår, at loven omfatter institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.1.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at loven gælder for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser er omfattet af loven.

Institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser vil ved lovens ikrafttrædelsen være alle institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og alle institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der overgår til at være institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, jf. den foreslåede § 20-6, stk. 1. Nye institutioner, der oprettes efter den foreslåede bestemmelse i § 16-1, eller en privat institution for gymnasiale uddannelser, der overgår efter den foreslåede bestemmelse i § 16-2, vil ligeledes være institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser. Tilsvarende vil være gældende for institutioner, der senere indgår i sammenlægning eller spaltning efter de foreslåede bestemmelser i §§ 16-3 -16-14.

Hvilke uddannelser og hvilken undervisning en institution for ungdoms- og voksenuddannelser kan udbyde vil afhænge af, hvorvidt institutionen efter lovgivningen om den pågældende uddannelse eller undervisning kan udbyde uddannelsen eller undervisningen. Det at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelse vil således ikke i sig selv indebære, at institutionen vil kunne udbyde bestemte uddannelser eller undervisning.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren inden for rammerne i denne lov sørger for en hensigtsmæssig institutionsstruktur af fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i hele landet, som både aktuelt og fremadrettet kan imødekomme landsdækkende, regionale og lokale behov for ungdoms- og voksenuddannelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren inden for rammerne i denne lov vil skulle sørge for en hensigtsmæssig institutionsstruktur. Det vil bero på de aktuelt gældende uddannelsespolitiske målsætninger på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, hvad en hensigtsmæssig institutionsstruktur vil indebære i forhold til at der er fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i hele landet, som både aktuelt og fremadrettet kan imødekomme landsdækkende, regionale og lokale behov for ungdoms- og voksenuddannelser.

Undervisningsministeren vil med det foreslåede have beføjelse til at oprette nye institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, jf. de foreslåede §§ 16-1 og 16-2, og beføjelse til at træffe beslutning om, hvorvidt en institution for ungdoms- og voksenuddannelser skal nedlægges, jf. den foreslåede § 16-15. Undervisningsministerens overvejelser i forbindelse med de nævnte bemyndigelser vil bl.a. bero på de foreliggende oplysninger om de enkelte institutioners forhold med hensyn til faglige, sociale og økonomiske bæredygtighed.

Samtidig vil det være bestyrelserne ved de enkelte selvejende institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, der har beføjelse til at træffe beslutning om, hvorvidt institutionen vil afgive indstilling om at indgå i enten en sammenlægning eller spaltning, jf. de foreslåede §§ 16-3 – 16-14 efter den [31. juli 2030], hvor overgangsperioden efter den foreslåede § 20-7 udløber. Den enkelte institution vil med den foreslåede § 2-3. i sit virke under et og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner skulle medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelsen af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

Det vil derfor bero på en dialogbaseret proces, hvor undervisningsministerens beføjelser må spille sammen med lokale beslutninger, hvordan der løbende sørges for tilvejebringelse af en hensigtsmæssig institutionsstruktur.

De ved fremsættelsen af dette lovforslag gældende uddannelsespolitiske målsætninger på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet følger af 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet af 11. juni 2025, hvorefter der inden 2030 skal ske en større strukturel omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet med henblik på at understøtte god geografisk dækning af socialt og fagligt bæredygtige uddannelser på økonomisk bæredygtige institutioner.

Der er for omlægningen i aftalens pkt. 1.2. opstillet fire centrale pejlemærker, der skal understøtte geografisk dækning af både gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser samt almene voksenuddannelser på økonomisk, fagligt og socialt bæredygtige institutioner. De fire pejlemærker indebærer overordnet 1) konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i byskoler i mindre byområder, 2) konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i mellemstore byområder, 3) konsolidering af udbud af erhvervsuddannelser i områdeskoler og 4) konsolidering af eksisterende voksenuddannelsescentre (VUC).

Omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet frem til 2030 vil indeholde en lokal proces, hvor institutionerne går i dialog med hinanden og eventuelle andre lokale aktører om det kommende uddannelses- og institutionslandskab. Børne- og undervisningsministeren vil efter den foreslåede § 20-7 kunne beslutte, at der skal ske sammenlægning eller spaltning af en institution, og kunne give bestyrelserne et påbud om at udarbejde materiale til brug for forberedelsen af en sammenlægning eller spaltning, hvis det vurderes at være et nødvendigt led i etableringen af et nyt uddannelses- og institutionslandskab. Sammenlægning eller spaltning vil ske efter de foreslåede bestemmelser om ændringer i institutionsstrukturen i kapitel 16.

Efter omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet frem til 2030 vil børne- og undervisningsministeren i medfør af de foreslåede bestemmelser om ændringer i institutionsstrukturen i kapitel 16 kunne understøtte udviklingen af en hensigtsmæssig institutionsstruktur ved etablering af nye institutioner, sammenlægning eller spaltning af bestående institutioner samt ved nedlæggelse af bestående institutioner. Institutionelle ændringer ved sammenlægning eller spaltning vil ske efter indstilling fra bestyrelserne for de berørte institutioner, mens nedlæggelse af en institution vil ske efter høring af bestyrelsen.

Børne- og undervisningsministeren vil løbende i dialog med områdets interessenter, herunder regioner, kommuner og arbejdsmarkedets parter, følge med i, hvorvidt den bestående institutionsstruktur er hensigtsmæssig til de aktuelle uddannelsespolitiske målsætninger og behovene landsdækkende, regionalt og lokalt for udbud af uddannelserne m.v. Børne- og undervisningsministeren vil på den baggrund også kunne have dialog med en eller flere institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser om behovene for institutionelle ændringer, herunder om sammenlægning og spaltning, efter det foreslåede kapitel 16.

Institutionsstrukturen vil med det foreslåede skulle understøtte, at der vil være fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser. Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt en institution er fagligt, socialt og økonomisk bæredygtig samt på de til enhver tid aktuelle uddannelsespolitiske rammer. Beskrivelsen af fagligt, socialt og økonomisk bæredygtighed i det følgende er derfor ikke en endelig eller udtømmende beskrivelse heraf.

Faglig bæredygtighed vil primært skulle vurderes i forhold til de uddannelser og den undervisning, institutionen udbyder. Centrale elementer heri vil være, hvorvidt institutionen dels har ansat eller kan forventes at kunne ansætte pædagogisk personale med de rette kvalifikationer til i overensstemmelse med lovgivningen at gennemføre aktiviteterne med uddannelserne og undervisningen og at understøtte elever, lærlinge og kursister i forbindelse hermed, dels har eller kan forventes at kunne få undervisningslokaler, faglokaler, værksteder, udstyr m.v., som lever op til lovgivningens krav i forhold til de pågældende uddannelser og den pågældende undervisning. Endvidere vil indgå institutionens arbejde med kvalitetssikring af uddannelserne og undervisningen, herunder at uddannelserne og undervisning afsluttes med de forventede kompetencer, hvordan gennemførelse og frafald er for elever, lærlinge og kursister m.v. og hvordan elever, lærlinge og kursister m.v. klarer sig i efterfølgende videre uddannelse eller på arbejdsmarkedet.

Faglig bæredygtighed vil indebære, at en institution i forhold til de uddannelser og den undervisning, den udbyder, selv skal råde over de nødvendige ressourcer til sikring af faglig bæredygtighed. Det kan i visse særlige tilfælde sikres ved forpligtende samarbejde med en eller flere andre institutioner eller virksomheder i nærområdet om fx lærerdækning, gæstelærere, lokaler, udstyr m.v. Det vil endvidere i forbindelse med f.eks. erhvervsuddannelserne kunne indgå, at institutioner har samarbejde med offentlige og

private virksomheder om det lærepladsopsøgende arbejde og formidling af lærepladser til elever og lærlinge.

Social bæredygtighed vil primært skulle vurderes i forhold til, hvorvidt institutionen på de uddannelser og i den undervisning, institutionen udbyder, skaber rammer for, at elever, lærlinge og kursister har eller kan have god trivsel i bred forstand, herunder et inkluderende og chikanefrit miljø med faglige og sociale arrangementer i og uden for normal undervisningstid med henblik på sikring af attraktive ungdomsmiljøer eller voksenpædagogiske miljøer, hvor dette er relevant i forhold til udbud. Der vil i social bæredygtighed bl.a. også indgå, hvordan institutionen arbejder med hold- og klassedannelse, der understøtter social og faglig sammenhængskraft og en balanceret sammensætning af elever, lærlinge og kursister.

Økonomisk bæredygtighed vil primært skulle vurderes i forhold til, hvorvidt institutionen vil være i stand til selvstændigt og kontinuerligt at kunne opfylde sine driftsmæssige behov og strategiske mål (faglige, økonomiske mv.) uden at være afhængig af særlige statslige tilskud. En økonomisk bæredygtig institution skal derfor være i stand til over tid og ved ændring i søgemønstre, elevtilgang, frafald, konjunkturer mv. at tilpasse sine samlede omkostninger til de samlede indtægter og samtidigt opretholde kvaliteten af undervisningen, investere i bygninger, såvel nybyggeri som vedligehold, servicering af gæld m.v. Den løbende økonomiske styring skal derfor kunne adressere institutionens langsigtede økonomiske handlemuligheder i form af fx investeringer, servicering af gæld m.v.

Et element i faglig, social og økonomisk bæredygtighed vil være størrelsen af institutionens aktivitet. For det første er omfanget af aktiviteten central for at sikre et stabilt niveau af finansiering som følge af taxametertilskudsprincippet. For det andet har størrelsen af aktiviteten betydning for mulighederne for at skabe et fagligt miljø for det pædagogiske personale og for elever, lærlinge og kursister, herunder mulighederne for at tilbyde valgfag og lignende i uddannelserne og for at have faglige og sociale arrangementer. Det vil bero på institutionens konkrete eller forventede udbud samt antal uddannelsessteder, hvor stor en aktivitet, der skal til for at understøtte, at institutionen er fagligt, socialt og økonomisk bæredygtig i forhold til de aktuelle uddannelsespolitiske målsætninger.

Der vil skulle være en hensigtsmæssig institutionsstruktur af institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i hele landet, hvilket vil indebære, at institutionsstrukturen skal skabe rammer for, at alle unge og voksne i hele

landet har adgang til ungdoms- og voksenuddannelser, hvor der er eller kan forventes en tilstrækkelig aktivitet til at sikre opretholdelse af et fagligt og socialt relevant tilbud inden for de fastsatte økonomiske rammer for den pågældende uddannelse eller undervisning.

En institutionsgodkendelse som institution for ungdoms- og voksenuddannelse medfører ikke automatisk ret til at udbyde en eller flere uddannelser eller en bestemt undervisning. Det beror på lovgivningen om de enkelte uddannelser eller undervisningen, hvorvidt en institution kan komme i betragtning til at udbyde uddannelsen eller undervisningen. Det vil derfor bero på uddannelseslovgivningen og behovene for uddannelsen eller undervisningen, hvorvidt den udbydes med henblik på dækning af landsdækkende, regionale og lokale behov for uddannelsen eller undervisningen. Det vil fordre en institutionsstruktur for ungdoms- og voksenuddannelser, der aktuelt og fremadrettet kan sikre en landsdækkende, regional og lokal forsyning af ungdoms- og voksenuddannelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 1-2

Af § 1, stk. 5, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at institutionerne er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Af § 4 a, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Dette skal fremgå af institutionens vedtægt.

Det foreslås med *§ 1-2*, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser er statsfinansierede selvejende institutioner inden for den offentlige

forvaltning og skal virke uafhængigt inden for denne lovs rammer og inden for de rammer, som undervisningsministeren fastsætter i medfør af loven.

Det følger af bekendtgørelse nr. 714 af 27. maj 2015 om budget- og bevillingsmæssige forhold og energieffektivisering ved institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutionerne er omfattet af de statslige budget- og bevillingsregler, som er fastsat i Budgetvejledningen, og som vedrører statsfinansierede selvejende institutioner. Bevillingerne til de statslige tilskud institutionerne er endvidere på finansloven omfattet af bevillingstypen statsfinansieret selvejende institution, jf. afsnit 2.11 i Finansministeriets Budgetvejledning 2021 om bevillingstypen statsfinansieret selvejende institution.

Der er således med det foreslåede om, at institutionerne skal være statsfinansierede selvejende institutioner tale om en præcisering af institutionstypen, som ikke i forhold til gældende ret vil indebære nye styringsforhold.

Institutionerne vil således også fremover være organisatorisk placeret uden for det ministerielle hierarki og have en bestyrelse, der er ansvarlig for institutionens samlede virke. Institutionen er således ikke undergivet instruktion fra ministeren, medmindre det direkte er hjemlet i lovgivningen, at ministeren har en instruktionsbeføjelse i et generelt eller konkret anliggende. Det vil endvidere indebære, at staten ikke hæfter for institutionens dispositioner, og institutionens formue er adskilt fra staten. Institutionen har således en selvstændig ejendomsret. Det er først ved ophør af institutionen, at der sker en opgørelse af formuen, hvor evt. nettoformue, der ikke skal bruges til andre vedtægtsbestemte formål, tilfalder staten.

Det foreslåede om, at institutionerne er inden for den offentlige forvaltning, vil indebære, at bl.a. forvaltningsloven, offentlighedsloven, lov om offentligt ansattes ytringsfrihed og ombudsmandsloven vil gælde for alle institutionerne. Særligt med hensyn til offentlighedsloven indebærer dens § 3, at institutionerne som selvejende institutioner ikke vil være omfattet af offentlighedslovens §§ 11 og 12 om retten til dataudtræk og §§ 15-17 om journalisering, postlister og aktiv information. Endvidere vil de særlige bestemmelser for den offentlige forvaltning i databeskyttelseslovgivningen gælde.

Der er i dag omkring 2/3 af de nuværende institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er uden for den offentlige forvaltning. De vil med det foreslåede ændre status og således blive omfattet af forvaltningsloven, offentlighedsloven, lov om offentligt ansattes ytringsfrihed og ombudsmandsloven m.v., jf. ovenfor.

Det foreslåede vil skabe ens vilkår, så elever og medarbejdere på tværs af alle statsfinansierede selvejende institutioner med udbud af ungdoms- og voksenuddannelser sikres de samme rettigheder. Det forhold, at institutionerne er inden for den offentlige forvaltning, vil således have betydning i forhold til bl.a. retssikkerhed for elever og medarbejdere.

Dertil vil der kunne anmodes om aktindsigt uden at være part i en sag, f.eks. vil journalister kunne anmode institutionen om aktindsigt.

Dertil vil institutionerne blive omfattet af Folketingets Ombudsmands kompetence, herunder f.eks. ved spørgsmål om ytringsfrihed for medarbejdere.

Institutionerne vil derimod ikke være omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper.

Det foreslåede om, at institutionerne skal virke uafhængigt, vil endeligt indebære, at institutionerne i deres virke såvel juridisk som økonomisk skal drives og fremstå uafhængigt af andre eksterne parter. Dette vil indebære, at den enkelte institution skal indrette sin virksomhed alene med henblik på at varetage institutionens egen interesse til gavn for deres elever og kursister og, at den ikke må indgå i et styret fællesskab eller på anden måde være styret af uvedkommende eller udefrakommende interesser.

Kravet om institutionens uafhængighed er et selvstændigt krav. Ved vurderingen af konkrete forhold kan der dog efter omstændighederne være forhold, som både er relevante for vurderingen af institutionens uafhængighed og for vurderingen af, om institutionens midler forvaltes i overensstemmelse med den foreslåede § 6-2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 1-3

Det følger af § 2, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og i § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionens navn godkendes af børne- og undervisningsministeren og fastsættes i vedtægten.

Efter gældende praksis skal institutionsnavne være dækkende og retvisende i forhold til institutionens aktiviteter og stedlige placering. Denne vurdering sker med udgangspunkt både i institutionens primære udbud og lokation/lokationerne for institutionens udbud.

Efter gældende praksis er det ikke et krav, at institutionens navn skal være dansk, hvorfor et udenlandsk navn (f.eks. et tysk- eller engelskklingende navn) kan godkendes, hvis det har en særlig begrundelse, f.eks. i institutionens historie, og kan anses for dækkende og retvisende i forhold til institutionens aktiviteter.

Det foreslås i den nye *§ 1-3, stk. 1,* at institutionens navn og et eventuelt supplerende navn skal være godkendt af undervisningsministeren.

Det vil indebære, at institutionens officielle navn er det navn, som undervisningsministeren har godkendt. Navnet skal være godkendt af undervisningsministeren, inden det kan ændres i institutionens vedtægt og anvendes af institutionen. Det er alene det godkendte navn, der vil kunne fremgå af vedtægten. Det indebærer, at eventuelle navne på uddannelsessteder ikke vil være omfattet af krav på godkendelsen.

Det foreslåede vil endvidere medføre, at alle institutioner, der omfattes af den foreslåede lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse mv., vil skulle efterleve de foreslåede krav vedr. institutionsnavne. Det vil således ikke alene være de institutioner, der er omfattet af sammenlægning eller spaltning i forbindelse med omlægningen, som skal have deres navne godkendt efter de nye regler.

Det foreslås i den nye *§ 1-3, stk. 2,* at institutionen navn godkendes efter følgende kriterier, jf. dog stk. 3:
a) Navnet skal være på dansk.
b) Navnet skal være alment genkendeligt.
c) Navnet skal være dækkende og retvisende i forhold til den konkrete institutions aktiviteter og stedlige placering, herunder må navnet ikke kunne

forveksles med navne på andre institutioner, foreninger, selskaber eller lignende.

Med det foreslåede fastsættes i loven kriterierne for, at undervisningsministeren godkender institutionens navn. Institutionens navn skal opfylde alle krav i litra a)-c) for, at undervisningsministeren kan godkende navnet. Historiske navneelementer kan dog uanset litra a)-c) indgå i institutionens navn.

Det foreslåede stk. 2, litra a, vil indebære, at institutionens navn som udgangspunkt skal være på dansk.

Det foreslåede stk. 2, litra b, vil indebære, at institutionens navn skal være alment genkendeligt. Dette svarer til gældende praksis for navnegodkendelse og medfører, at det skal være genkendeligt i sektoren og for den brede befolkning, hvilke aktiviteter institutionen udbyder, og hvor institutionen er placeret.

Det foreslåede stk. 2, litra c, vil indebære, at institutionens navn skal være dækkende og retvisende i forhold til den konkrete institutions aktiviteter og stedlige placering. Dette svarer til gældende praksis. Navnet skal afspejle, at der er tale om en institution inden for den foreslåede lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v., jf. dette lovforslag. Hvis institutionens aktiviteter omfatter mange forskellige uddannelsesudbud og udbydes fra flere forskellige geografiske lokationer, vil det være en konkret vurdering, hvordan institutionens navn bedst muligt afspejler dette. Det vil endvidere være et element i vurderingen af institutionsnavnet, at navnet ikke må være vildledende. Institutionsnavnet kan således afspejle det geografiske område, som institutionen er placeret i. Det kan f.eks. være et område, by, kommune.

Forslaget indebærer, at ord, som er optaget i dansk retskrivning ikke nødvendigvis kan siges at være ”alment genkendelige” og ”dækkende og retvisende i forhold til institutionens aktiviteter”. Det kan f.eks. være tilfældet i institutionsnavne med ordet ”college” som ikke vurderes at leve op til de foreslåede krav om, at institutionsnavne skal være ”alment genkendelige” samt ”dækkende og retvisende i forhold til institutionens aktiviteter”, idet ”college” ikke generelt bruges i folkemunde som betegnelse for uddannelsesinstitutioner på ungdomsuddannelsesniveau i Danmark.

Det foreslås i den nye *§ 1-3, stk. 3,* at historiske navneelementer uanset § 1-3, stk. 2, kan indgå i institutionens navn. Det foreslåede er en videreførelse af gældende praksis, hvilket betyder, at der for institutioner med historiske navneelementer fortsat kan gå indgå kendetegn i navnet, som historisk har været relateret til institutionen f.eks. "katedralskole" eller "statsskole". Det vil være en konkret vurdering, om sådanne navneelementer kan videreføres i det nye navn. Det er ved vurderingen heraf en forudsætning, at det historiske navneelement ikke må sløre synligheden af de oplysninger om institutionens aktivitet og stedlig placering, som skal være opfyldt.

Det foreslås i den nye *§ 1-3, stk. 4,* at institutionens supplerende navn godkendes efter følgende kriterier:
a) Navnet skal være relevant i forhold til institutionens aktiviteter, alment kendt eller knyttet til institutionens historie.
b) Navnet skal stå i en parentes efter institutionens navn.
c) Navnet kan være udenlandsk.

Forslaget indebærer, at institutionen kan have et udenlandsk navn som et supplement til det danske navn, og dette skal være relevant i forhold til institutionens aktiviteter, alment kendt eller knyttet til institutions historie, f.eks. tidligere navne. Et supplerende udenlandske navn kan f.eks. være relevant for institutioner, der har samarbejdsskoler i udlandet eller udbyder IB-uddannelsen. Det supplerende navn kan også være en forkortelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2-1

§ 1, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 1, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om, hvilke uddannelser institutionerne kan udbyde. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til 3.1.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at institutionens opgave er at udbyde uddannelser og undervisning på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med dens tildelte udbud efter lovgivningen om de enkelte uddannelser eller den pågældende undervisning.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger den overordnede ramme for en institution for ungdoms- og voksenuddannelses opgaver som udbud af uddannelser og undervisning på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med dens tildelte udbud efter lovgivningen om de enkelte uddannelser eller den pågældende undervisning.

Det vil bero på lovgivningen om uddannelserne og undervisningen, hvad den enkelte institution vil kunne udbyde. Der vil i uddannelseslovgivningen kunne være forskellige ordninger for tildeling af udbud. Det vil kunne være fastsat, at tildeling af udbud kræver en forvaltningsakt med udbudsgodkendelse, eller det vil kunne være en i lovgivningen fastsat tildeling af udbud, hvorefter en institution kan udbyde eller eventuelt skal udbyde den pågældende uddannelse eller undervisning.

Som eksempel på en bestemmelse, der indebærer, at en institution vil kunne udbyde en bestemt undervisning, kan nævnes § 7 i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, hvorefter en skole kan udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9.-klasseafgangsprøve. Det vil således bero på den enkelte institution for ungdoms- og voksenuddannelses beslutning, hvorvidt den vil udbyde de nævnte adgangskurser.

Som eksempel på en bestemmelse, der indebærer, at en institution vil skulle ansøge om en godkendelse for at få tildelt et udbud af en uddannelse, kan næves § 18, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, hvorefter undervisningsministeren godkender efter ansøgning, hvilke institutioner der kan udbyde grund- og hovedforløb på en erhvervsuddannelse.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at institutionen desuden med udgangspunkt i sit udbud af uddannelser og undervisning kan varetage videns- og formidlingsopgaver.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne med udgangspunkt i de uddannelser og den undervisning, som de har fået tildelt udbud af, kan varetage videns- og formidlingsopgaver.

Det kan f.eks. være opgaver som videnscenter i forbindelse med erhvervsuddannelser med særlige statslige tilskud med henblik på at varetage en videnscenterfunktion, som andre institutioner med udbud af erhvervsuddannelser kan gøre brug af.

Aktiviteterne med videns- og formidlingsopgaver vil også kunne gennemføres som indtægtsdækket virksomhed, jf. den foreslåede § 2-7, under forudsætning af, at den pågældende aktivitet ikke er tilskudsfinansieret.

Det foreslås i *§ 2-1, stk. 2,* at institutionens opgaver kan omfatte varetagelse for en anden institution omfattet af denne lov af udlagt uddannelse og undervisning på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet i overensstemmelse med den anden institutions udbudsgodkendelser efter lovgivningen om de enkelte uddannelser eller den pågældende undervisning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institutions opgaver kan omfatte gennemførelse af udlagt uddannelse og undervisning for en anden institution, hvor det er muligt for den anden institution efter lovgivningen om den pågældende uddannelse eller undervisning at udlægge varetagelsen af uddannelsen og undervisningen.

Det foreslås i *§ 2-1, stk. 3,* at institutionens opgaver endvidere kan omfatte udbud af uddannelse eller undervisning i henhold til lovgivningen på en anden ministers område.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institution for ungdoms- og voksenuddannelsers opgaver kan omfatte uddannelse eller undervisning i henhold til lovgivningen på en anden ministers område. Det kan f.eks. være uddannelse i dansk som andetsprog (danskuddannelse), jf. lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., jf. lovbekendtgørelse nr. 448 af 16. april 2026, hvor en institution for ungdoms- og voksenuddannelser vil kunne have en driftsaftale med en kommunalbestyrelse om udbud af danskuddannelse, jf. nævnte lovs § 10, stk. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2-2

§ 1, stk. 1, 5.-7. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om overenskomst om gennemførelse af undervisning efter folkeskoleloven mellem en kommunalbestyrelse og en institution for erhvervsrettet uddannelse, der

udbyder erhvervsuddannelse. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til 3.2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 2-2,* at en institution, der udbyder erhvervsuddannelse, efter overenskomst med en kommunalbestyrelse kan varetage opgaver med undervisning i henhold til folkeskoleloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institution for ungdoms- og voksenuddannelse, der udbyder erhvervsuddannelse, vil kunne varetage opgaver med undervisning i henhold til folkeskoleloven, hvis en kommunalbestyrelse har indgået en overenskomst med institutionen herom.

Det vil bero på bestemmelserne i folkeskoleloven, hvilken undervisning en sådan overenskomst vil kunne omfatte. De nærmere krav til indholdet og rammerne for sådan en overenskomst vil følge af bestemmelserne i folkeskoleloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2-3

Af § 1, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og af § 1, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at institutionen i sit samlede virke under et og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner skal medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

Det foreslås i *§ 2-3,* at institutionen i sit samlede virke under et og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner skal medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål.

Der er tale om en uændret videreførelse af de gældende bestemmelser i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede vil indebære en fortsat tydelig forpligtelse for institutionerne til i deres samlede virke (dvs. under ét) at medvirke til et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem. Det samlede virke vil indebære, at en vurdering af en institutions forhold skal ske på grundlag af den samlede balance i institutionens aktiviteter. Det er således kun, hvor den samlede effekt af en institutions beslutninger gør, at det bliver kontraproduktivt i forhold til de nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, at beslutningerne kan vurderes at være i modstrid med bestemmelsen. Det kan for eksempel være, hvis en institution, der udbyder to uddannelser, ensidigt tilrettelægger sine aktiviteter med henblik på at få flere elever på den ene uddannelse fremfor den anden, selvom de nationale uddannelsesmålsætninger tilsiger det omvendte. Eller hvis en institution ensidigt prioriterer at højne visse elevers faglige niveau og trivsel og ikke fremme alle elevers faglige niveau og trivsel.

Den foreslåede videreførte bestemmelse tydeliggør, at institutionerne har et ansvar og en forpligtelse til at samarbejde om og i fællesskab løfte de uddannelses- og institutionspolitiske opgaver og udfordringer i et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem. Dette ansvar er normeret i lovgivningen om de institutionelle forhold og om de enkelte uddannelser som institutionen udbyder, men bestemmelsen fremhæver, at institutionen også forventes at gå ind og bidrage til løsningen af den samlede uddannelsesopgave med udgangspunkt i sit udbud, herunder i samarbejde med andre institutioner.

Institutionen vil skulle gøre dette og i øvrigt i det hele selvstændigt varetage sine opgaver inden for de rammer og vilkår herfor, som følger af loven, anden lovgivning om den undervisning og den eller de uddannelser, som institutionen ifølge tildelte udbudsgodkendelse skal tilbyde, regler fastsat i medfør af loven eller den nævnte anden lovgivning, og i øvrigt inden for de rammer og vilkår for institutionens varetagelse af sine opgaver, som børne- og undervisningsministeren træffer beslutning om i medfør af loven eller den nævnte anden lovgivning.

Bestyrelsen på den enkelte institution vil herefter, udover at være forpligtet på de konkrete uddannelsesformål for de enkelte uddannelser, som institutionen udbyder, også skulle inddrage hensyn til, hvordan opfyldelsen af de konkrete uddannelsesformål sker henset til de nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, der er opstillet for de pågældende områder. Bestyrelsen vil således f.eks. ikke særligt kunne fremme en enkelt uddannelse

blandt flere institutionen udbyder, hvis de nationale uddannelsespolitiske målsætninger er anderledes, selvom det isoleret set for den enkelte institution kan være det mest hensigtsmæssige. Med det foreslåede vil det også fremover være tydeligt, at bestyrelserne kan og skal inddrage de målsætninger, som opstilles for de enkelte uddannelser i lovgivningen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2-4

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.2. om regler om elevrådet mv., for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 2-4* at Institutionen skal sørge for attraktive ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber for elever og kursister. Det foreslåede indebærer, at institutionen er forpligtet til at fremme ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber. Med forslaget understreges vigtigheden af, at institutionen skal sikre, at elever og kursister trives fagligt og socialt via fællesskaber. Dette kan f.eks. ske med, at institutionen inddrager elevrådet.

Forslaget skal derfor ses i sammenhæng med forslag til §§ 5-2 -5-9 om elevrådet. Det følger heraf bl.a., at bestyrelsen og lederen af institutionen skal inddrage elevrådet, efter at beslutningen om sammenlægning eller spaltning af en institution er truffet. Dette skal sikre, at eleverne bliver hørt og kan have input over deres faglige- og socialt fællesskab på tværs af uddannelser.

Institutionernes forpligtelse til at fremme ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber, vil endvidere indebære, at institutioner inden for rammerne i uddannelseslovene og denne lov skal understøtte dette. Det vil også inden for de nævnte rammer kunne være ved f.eks. at understøtte relevante klubber og udvalg m.v. drevet af institutionens elever, lærlinge og kursister, herunder ved at stille ledige lokaler og faciliteter til rådighed, eller på anden vis understøtte fællesskaber, som er relevante for de unges sociale og/eller faglige trivsel.

Et andet element i at fremme ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer vil være ved, at institutionen sikrer gode rammer for institutionens elever, lærlinge og kursisters ophold på institutionen i forbindelse med uddannelse el-

ler undervisning eller på kostafdelinger. Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø indebærer, at institutionens elever, lærlinge og kursister har ret til et godt undervisningsmiljø. Der er endvidere i flere uddannelseslove fastsat udtrykkelige bestemmelser om ordens- og studieregler, hvorfor der ikke i den nye institutionslov er fundet behov for indsættelse af en bestemmelse om ordensregler på institutionerne. En institution inden for den offentlige forvaltning vil som udgangspunkt kunne fastsætte ulovregulerede ordensreglementer, de såkaldte anstaltsanordninger, hvor der fastlægges almindelige normer for god opførsel på institution og for, hvordan overtrædelser kan håndhævelse, herunder sanktioneres ved f.eks. udelukkelse fra ophold på institutionen.

Med henblik på sikring af det attraktive ungdoms- og voksenuddannelsesmiljø vil institutionen således uden for de områder, der er omfattet af de i uddannelseslovgivningen krævede studie- og ordensregler med baggrund i den enkelte uddannelses eller undervisnings behov og rammer, kunne fastsætte generelle retningslinjer om fremme af god ro og orden på institutionen, brug af lokaler, procedurer for elever, lærlinge og kursisters samt andre brugere og gæsters færdsel på institutionens område og anvendelse af institutionens lokaler m.v., så længe sådanne generelle retningslinjer ligger inden for institutionens formål og funktion, herunder med hensyn til institutionens drift, herunder til sikring af ro og orden. Sådanne ordensregler i form af anstaltsanordninger må forudsættes udarbejdet med inddragelse af elevrådet og kommunikeres effektivt til de berørte elever, lærlinge og kursister m.fl., herunder så der sikres forståelse blandt elever, lærlinge og kursister m.fl. for nødvendigheden af at overholde sådanne ordensregler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2-5

Af § 37 c i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at institutioner, der er godkendt til udbud af uddannelsen til merkantil studentereksamen eller uddannelsen til teknisk studentereksamen, jf. § 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).

Af § 1, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan godkende, at

de institutioner, der er nævnt i stk. 1, kan udbyde International Baccalaureate (IB).

Bestemmelserne foreslås videreført med sproglige tilpasninger.

Det foreslås således, at *stk. 1* affattes, så undervisningsministeren kan godkende, at en institution, der udbyder uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen, kan udbyde uddannelsen til International Baccalaureate (IB).

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren også fremover på baggrund af en konkret ansøgning om udbud vil kunne godkende, at en institution udbyder uddannelsen til International Bacalaureate (IB).

En godkendelse vil være betinget af, at institutionerne bliver godkendt af IBO.

Ved eventuelt kommende godkendelser af IB-uddannelsen vil der blandt andet blive lagt vægt på, at det nye udbud bidrager til geografisk spredning på landsplan, at det nye udbud understøtter udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft, og at det nye udbud er økonomisk bæredygtigt, dvs. at det nye udbud ikke udtynder grundlaget for eksisterende IB-udbud i regionen.

Generelt vil det blive vurderet, om institutionen kan forvalte sit ansvar i forhold til de aktiviteter, som den i øvrigt udbyder.

Endvidere vil der blive lagt vægt på eventuelt samarbejde med nærliggende uddannelsesinstitutioner og internationalt orienterede virksomheder.

Det forudsættes, at undervisningen hovedsageligt skal foregå i Danmark.

Det bemærkes endeligt, at regionsrådene skal afgive begrundede indstillinger til undervisningsministeren om den stedlige placering i regionerne af nye IB-uddannelsessteder, jf. § 13-2.

Godkendelsen vil være stedligt placeret.

En eventuel beslutning om godkendelse af flere end de 16 nuværende offentlige udbydere forudsætter fornyet drøftelse i aftalekredsen, jf. aftale af 20. november 2014, jf. pkt. 3.2.2 ovenfor.

Det foreslås i *stk. 2,* at for udbud af uddannelsen til International Baccalureate (IB) finder § 61, stk. 1 og 3-5, § 61 a og § 61 b i lov om de gymnasiale uddannelser tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at elever på International Baccalureate (IB) vil være omfattet af de samme regler om adgang til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i forbindelse med undervisningen som elever og kursister i de gymnasiale uddannelser, dog med undtagelse af muligheden for at udbyde IB-uddannelsen som et forlænget forløb.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2-6

Af § 4 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelsen nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan godkende oprettelse af kostafdelinger ved institutioner for uddannelsen til almen studentereksamen, hvis der efter ministerens skøn er behov herfor. Nedlæggelse af kostafdelinger kan kun ske efter børne- og undervisningsministerens beslutning og efter høring af institutionens bestyrelse. På en kostafdeling med elever på uddannelsen til almen studentereksamen kan tillige optages kursister fra et hf-kursus tilknyttet samme institution.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om optagelsen og fordelingen af kostelever og om elevbetalingen for kostophold.

Af § 18 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud til kostafdelinger, hvis disse
1) drives af en institution godkendt efter loven eller af en anden selvejende institution og
2) er bolig for deltagere i tilskudsberettigede uddannelser.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at tilskud efter stk. 1 udgøres af taxametertilskud, der ydes ud fra den enkelte kostafdelings antal kostårselever og en takst pr. kostårselev. Taksterne pr. kostårselev fastsættes på de årlige finanslove for forskellige grupper af deltagere i uddannelse. Deltagere, der betaler fuld pris for benyttelse af kostafdelingen i henhold til regler fastsat efter stk. 2, indgår ikke i tilskudsberegningen. Der kan derudover ydes grundtilskud, der fastsættes på de årlige finanslove.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om opgørelse af kostårselever for forskellige grupper af deltagere efter stk. 3.

Det foreslås, at *stk. 1* affattes, så undervisningsministeren kan beslutte at godkende, at en institution opretter og driver en eller flere kostafdelinger med tilbud om kost og logi til elever, lærlinge og kursister i tilskudsberettigede uddannelser.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at undervisningsministeren også fremover vil have mulighed for at godkende, at en institution opretter og driver en eller flere kostafdelinger med kost og logi til elever, lærlinge og kursister i tilskudsberettigede uddannelser. Initiativet til en godkendelse kan komme fra den til enhver tid siddende undervisningsminister såvel som fra institutionen. Det bemærkes i den forbindelse, at undervisningsministeren ikke har en egentlig forsyningsforpligtelse i forhold til etablering af kostafdelinger.

Undervisningsministerens godkendelse vil være baseret på en vurdering af, om der er et sagligt og begrundet behov for en kostafdeling på den pågældende institution eller det pågældende uddannelsessted.

Reglerne for oprettelse af kostafdelinger harmoniseres med det foreslåede, således at undervisningsministeren kan godkende oprettelse af eventuelle nye kostafdelinger på institutioner, hvor der vurderes at være et begrundet og varigt behov, og hvor kostafdelingen vurderes at kunne etableres, uden at institutionen øger deres økonomiske risikoprofil væsentligt f.eks. gennem større bygningsinvesteringer.

I en godkendelsesproces vil der bl.a. blive lagt vægt på, om institutionens forventede elevgrundlag er tilstrækkeligt, om faciliteterne er rimelige i forhold til indlogering af elever, samt om institutionen udbyder uddannelser, som kun udbydes få steder i landet. Ligesom der vil skulle findes konkret

finansiering til oprettelse af nye kostafdelinger med tilskud, jf. også det foreslåede § 7-2, stk. 2.

Godkendelsen vil være stedligt placeret.

I overensstemmelse med de almindelige tilbagekaldelsesregler vil en godkendelse kunne tilbagekaldes, såfremt undervisningsministeren vurderer, at vilkårene eller forudsætningerne for godkendelsen, jf. også det foreslåede stk. 3, ikke (længere) er til stede.

Det foreslås med bestemmelsens *stk. 2,* at nedlæggelse af en kostafdeling kun kan ske efter godkendelse af undervisningsministeren.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at en institution ikke af egen drift kan nedlægge en godkendt kostafdeling. Nedlæggelsen forudsætter en godkendelse fra undervisningsministeren. I praksis vil en godkendelse til nedlæggelse af en kostafdeling således være baseret på en indstilling fra institutionen. Hvis institutionens kosttilbud benyttes af elever, lærlinge eller kursister fra en eller flere andre institutioner, vil indstillingen skulle vedlægges en udtalelse fra disse institutioner.

Det foreslås med bestemmelsens *stk. 3,* at institutionen skal sikre, at der er forsvarlige forhold for elever, lærlinge og kursister, herunder ordnede beboelsesforhold, opsyn og forplejning.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at institutionerne skal sikre, at der er adgang til egen bolig, bad, toilet og fællesarealer. Det forudsættes, at bygningerne og indretningen heraf lever op til kravene i bygningsreglementet.

Kravet om egen bolig vil indebære, at den enkelte elev, kursist eller lærling skal have adgang til et værelse, hvor vedkommendes personlige ejendele kan opbevares. Kravet udelukker ikke, at elever, lærlinge og kursister kan få tildelt et værelse til deling.

Kravet om adgang til toilet- og badefaciliteter vil indebære, at faciliteterne indrettes under hensyn til kostelevernes køn og blufærdighed. Dette krav udelukker ikke, at elever kan henvises til faciliteter til deling.

For allerede etablerede kostafdelinger tages der udgangspunkt i de eksisterende fysiske forhold, således at så få institutioner som muligt vil skulle foretage ændringer for at kunne leve op til kravene.

Institutionerne vil endvidere skulle sikre, at der er opsyn med kosteleverne, herunder nattevagt. Opsynet skal være tilpasset elevernes alder og behov. Det forhold, at eleverne er over 18 år, fritager dog ikke fra ansvarligt opsyn. Kostelever, herunder elever med særlige udfordringer, skal have adgang til voksenkontakt, når behovet opstår, og institutionerne skal derfor sikre, at der er tilstrækkeligt personale til stede til at varetage denne opgave hele døgnet. Det forudsættes endvidere, at kostpersonalet besidder de nødvendige kompetencer til at understøtte elevernes trivsel, udvikling og deltagelse i kostafdelingens fællesskaber.

Institutionerne skal endvidere sikre, at kosten lever op til gældende regulering om krav hertil.

Det foreslås med bestemmelsens *stk. 4,* at undervisningsministeren fastsætter regler om adgangen til kostafdelinger og om betaling for ophold på kostafdelinger.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at undervisningsministeren (via delegation Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) fortsat ved bekendtgørelse kan fastsætte regler om adgangen til kostafdelinger og om betaling for ophold på kostafdelinger.

Bemyndigelsen forventes udmøntet således, at elever på hhx og htx fra 2030 og frem omfattes af de samme vilkår som elever på stx i dag. Dvs. at alle elever på gymnasiale uddannelser stx, hhx og htx fra 2030 vil kunne optages med statstilskud på en kostafdeling, såfremt de bor mere end fem kvarters transporttid fra den nærmeste institution med den ønskede uddannelse eller er vurderet frafaldstruede.

Endvidere vil reglerne for egenbetaling på kostafdelinger fra 2030 blive harmoniseret på tværs af de gymnasiale uddannelser, så egenbetalingen for alle gymnasiale elever fremover beregnes og fastsættes af institutionen. Elever under 18 år vil fortsat kunne udløser statstilskud til nedsættelse af egenbetalingen.

Bemyndigelsen vil i lighed med i dag kunne anvendes til at sikre visse elevgrupper forrang til optagelse på kostafdelingen.

De bekendtgørelsesfastsatte regler for adgangen til kostafdelingen og betaling for ophold på kostafdelingen for elever på erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne, herunder landbrugselever, foreslås på nuværende tidspunkt videreført uændret. Dette vil dog kunne ændres på et senere tidspunkt, hvis dette måtte blive vurderet hensigtsmæssigt. For institutioner, der udbyder flere typer af ungdomsuddannelser vil dette indebære, at de vil skulle optage elever på de gymnasiale uddannelser (stx, hhx, htx) efter ét sæt regler og elever på erhvervsuddannelserne efter ét andet sæt regler.

Som led i etableringen af nye kommende uddannelser vil bemyndigelsen ligeledes kunne anvendes til at fastsætte regler for sådanne elevers adgang til kostafdelinger og egenbetaling for ophold på kostafdelinger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2-7

Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, generelle bestemmelser om institutionernes adgang til udbud af indtægtsdækket virksomhed, men institutionerne har inden for rammerne i lovgivningen, herunder budgetvejledningen, adgang til at gennemføre indtægtsdækket virksomhed. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.2.4.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 2-7*, at institutionen indenfor rammerne i budgetvejledningen og lovgivningen i øvrigt kan gennemføre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse kan udbyde aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed, hvis det kan ske indenfor rammerne i budgetvejledningen og lovgivningen i øvrigt.

Den generelle regulering af indtægtsdækket virksomhed er i budgetvejledningen, som institutionerne vil være omfattet af som statsfinansierede selvejende institutioner, jf. den foreslåede § 6-1, stk. 1. Af budgetvejledningen fremgår bl.a., at de indtægtsdækkede aktivitetsområder skal være naturlige udløbere af institutionens almindelige virksomhed.

Den indtægtsdækkende virksomhed i form af undervisningsaktiviteter, som institutionerne vil kunne gennemføre, skal dermed være naturlige udløbere af de uddannelser og den undervisning, som institutionen udbyder inden for rammerne i de forestående bestemmelser i § 2-1. Det følger heraf, at undervisningsaktiviteter vil udgøre den primære aktivitet, som en institution for ungdoms- og voksenuddannelse kan gennemføre som indtægtsdækket virksomhed.

En institution for ungdoms- og voksenuddannelse vil dermed som indtægtsdækket virksomhed bl.a. kunne gennemføre aktiviteter i form af skræddersyede kurser, særlige forløb og lignende med udgangspunkt i de lovregulerede tilskudsfinansierede uddannelser og den lovregulerede tilskudsfinansierede undervisning, som institutionen udbyder.

Det kan være fastlagt i lovgivningen, at en institution kan udbyde en bestemt aktivitet som indtægtsdækket virksomhed. Det kan f.eks. være særligt tilrettelagte forløb i forbindelse med særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, jf. § 5, stk. 6, i lov om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (stuloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1077 af 11. august 2023.

En institution vil ikke kunne udbyde lovregulerede uddannelser og undervisning som indtægtsdækket virksomhed – og dermed parallelt med den tilsvarende tilskudsfinansierede aktivitet – hvis der ikke er en særlig hjemmel hertil. Sådan særlig hjemmel findes f.eks. i den foreslåede § 7-8, stk. 3, om udbud af erhvervsuddannelser som indtægtsdækket virksomhed til visse udenlandske elever og lærlinge eller i lov om udbud af ungdomsuddannelser i udlandet, jf. lovbekendtgørelse nr. 146 af 6. februar 2017, hvorefter en institution vil kunne få godkendt udbud af gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser i udlandet som særskilt indtægtsdækket virksomhed.

Det vil kræve hjemmel, hvis en institution skal undlade at opkræve betaling i forbindelse med aktiviteter, der er omfattet af budgetvejledningens regler om indtægtsdækket virksomhed. Der vil f.eks. i den foreslåede § 6-

11 blive hjemlet en adgang til ikke at opkræve vederlag for at bistå virksomheder og enkeltpersoner med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. i forbindelse med tilmelding til arbejdsmarkedsuddannelser.

Det kan være fastsat i lovgivningen, at en institution skal gennemføre en aktivitet som indtægtsdækket virksomhed. Som eksempel kan nævnes tilfælde, hvor en institution efter den foreslåede § 2-8 varetager administrative opgaver for en eller andre uddannelsesinstitutioner i et administrativt fællesskab efter leverandørmodellen, hvor institutionen varetager opgaven mod vederlag.

Den foreslåede bestemmelse i § 6-12 i kapitel 6 om rammer for institutionernes økonomiske dispositioner vil indebære, at institutionen ved gennemførelse af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.5.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2-8

Af § 2, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at en institution efter aftale med en eller flere andre institutioner omfattet af § 1, stk. 1, og institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om maritime uddannelser, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Tilsvarende fremgår det af § 33 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at en institution for erhvervsrettet uddannelse, jf. § 1, stk. 1, efter aftale med andre institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om maritime uddannelser, lov om institutioner for almen-

gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen efter aftale med en eller flere institutioner omfattet af denne lov og institutioner omfattet af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om maritime uddannelser, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver for en eller flere af de nævnte andre uddannelsesinstitutioner i et administrativt fællesskab.

Der er med det foreslåede tale om en videreførelse af § 2 lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 33 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede vil indebære, at der også fremover vil være hjemmel til, at statsfinansieret selvejende institutioner, kan varetage administrative opgaver for andre selvejende uddannelsesinstitutioner i et administrativt fællesskab og/eller indgå i et administrativt fællesskab med de selvejende uddannelsesinstitutioner nævnt i den foreslåede bestemmelse.

Administrative fællesskaber vil også fremover skulle kunne etableres efter både leverandør- og samarbejdsmodellen. Der gælder intet geografisk nærhedskrav til det administrative fællesskab. Institutionerne kan dermed samarbejde, uanset hvor den enkelte institution er beliggende. Samarbejde kan dermed ske både lokalt, regionalt og på tværs af landet.

I et administrativt fællesskab efter leverandørmodellen kan en institution mod vederlag varetage sådanne administrative opgaver for en anden uddannelsesinstitution, som institutionen også varetager for institutionen selv. Denne aktivitet er indtægtsdækket virksomhed og skal derfor følge kravene herfor, herunder blandt andet i forhold til prisfastsættelsen af vederlaget. Der vil også fremover ved bekendtgørelse, jf. den foreslåede bemyndigelse i stk. 2, blive fastsat regler om administrative fællesskaber efter leverandørmodellen, herunder blandt andet kravene til institutionernes aftale herom.

I et administrativt fællesskab efter samarbejdsmodellen kan en institution indgå i et samarbejde med en eller flere andre uddannelsesinstitutioner om varetagelsen af administrative opgaver, som er fælles for institutioner i samarbejdet. Der udpeges en værtsinstitution for hver opgave i det administrative fællesskab. Der kan således godt være flere værtsinstitutioner inden for ét administrativt fællesskab, ligesom en institution på samme tid godt kan være værtsinstitution for flere forskellige opgaver.

Institutionerne i et administrativt fællesskab efter samarbejdsmodellen afholder i fællesskab omkostningerne til varetagelse af de administrative fællesskaber. Det betyder, at værtsinstitutionen ikke modtager vederlag for varetagelsen af de administrative opgaver, men alene omkostningsdækkes, idet værtsinstitutionen ikke må have en indtjening på at være værtsinstitution. Denne aktivitet er derfor ikke indtægtsdækket virksomhed. Der vil også fremover ved bekendtgørelse, jf. den forslåede bemyndigelse i stk. 2, blive fastsat nærmere regler om administrative fællesskaber efter samarbejdsmodellen, herunder blandt andet om kravene til institutionernes aftale herom.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionens aftaler med andre uddannelsesinstitutioner efter stk. 1.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren bemyndiges til også fremover at kunne fastsætte regler om de administrative fællesskaber. Bekendtgørelsen vil som i dag indeholde en standardsamarbejdsaftale, som vil skulle anvendes som aftalegrundlag for parter, der samarbejder efter samarbejdsmodellen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-1

Det følger af § 7, stk. 1, 1. pkt. i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 18, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen har den overordnede ledelse af institutionen.

Gældende bestemmelser, som uddyber implikationerne heraf, findes endvidere i § 7, stk. 2, i A-standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet

uddannelse, jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt i § 7, stk. 2, i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og § 7, stk. 2, i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-1, stk. 1,* at bestyrelsen har ansvaret for institutionen.

Den foreslåede bestemmelse er en justeret videreførelse af § 7, stk. 1, 1. pkt. i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 18, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., der begge fastsætter, at bestyrelsen har den overordnede ledelse af institutionen.

Den ændrede formulering er ikke udtryk for en realitetsændring, men skal alene ses som en præcisering af, at bestyrelsen i princippet kan behandle og resolvere i et hvilket som helst ledelsesmæssigt anliggende.

Det forhold, at institutionen tillige har en af bestyrelsen ansat leder, som har ansvar for den daglige ledelse, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-18, indebærer dog, det vil stride mod den foreslåede bestemmelses formål, hvis bestyrelsen permanent involverer sig i den daglige ledelse i en sådan udstrækning, at lederens stilling i realiteten tømmes for indhold. Det forudsættes således, at arbejdsdelingen mellem bestyrelsen og lederen anskuet over tid danner et mønster, hvor bestyrelsen generelt varetager den overordnede ledelse, og hvor dens involvering i den daglige ledelse har undtagelsens karakter.

Den foreslåede bestemmelse indebærer også, at bestyrelsen over for børne- og undervisningsministeren er ansvarlig for institutionens drift, herunder for forvaltningen af de statslige tilskud, jf. kapitel 7, og for, at de uddannelser og den undervisning, som institutionen udbyder, er i overensstemmelse med den lovgivning, der gælder for uddannelserne og undervisnin-

gen. Det forhold, at der generelt bør opretholdes en vis rollefordeling mellem bestyrelsen og lederen, fritager således ikke bestyrelsen for ansvaret for de dispositioner, der typisk træffes af lederen.

Det foreslås i *§ 3-1, stk. 2, 1. pkt.,* at bestyrelsen fastlægger institutionens målsætning, strategi og budget.

Den foreslåede bestemmelse, der indebærer, at bestyrelsen på kort og på langt sigt fastlægger institutionens målsætning og strategi for uddannelserne, institutionens budget samt det årlige program for dens virksomhed, uddyber indholdet af den foreslåede bestemmelse i § 3-1, stk. 1, og er en videreførelse af den gældende retstilstand, idet tilsvarende regulering følger af standardvedtægternes § 7, stk. 2.

Bestyrelsen for en institution træffer inden for rammerne af institutionens udbudsgodkendelse beslutning om dens nærmere uddannelsesudbud og om iværksættelse af øvrige uddannelsesaktiviteter som indtægtsdækket virksomhed og anden relevant aktivitet.

Indbefatter institutionens udbudsgodkendelse erhvervsrettede uddannelser, påhviler det bestyrelsen inden for rammerne af institutionens udbudsgodkendelse at arbejde for, at institutionens udbud af erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse i videst muligt omfang tilgodeser behovet for relevant uddannelse hos uddannelsessøgende og virksomheder.

Det foreslås, at bestyrelsen fastlægger institutionens budget. Bestyrelsens forpligtelse hertil er et almindeligt udslag af bestyrelsens overordnede ledelsesansvar og fremgår i dag udtrykkelig af § 7, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt af § 7, stk. 2, i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og § 7, stk. 2, i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre.

Som følge af den forudsatte arbejdsdeling mellem bestyrelsen og lederen vil den praktiske arbejdsgang normalt være, at sidstnævnte indstiller udkast til budget til bestyrelsens godkendelse.

Det foreslås i *§ 3-1, stk. 2, 2. pkt.,* at bestyrelsen godkender institutionens regnskab. Bestyrelsens forpligtelse hertil er et almindeligt udslag af bestyrelsens overordnede ledelsesansvar og fremgår i dag udtrykkelig af § 7, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt af § 7, stk.

2, i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og § 7, stk. 2, i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 3-2

Det følger af § 9, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen ansætter og afskediger lederen og efter indstilling fra lederen godkender ansættelse og afskedigelse af institutionens øvrige personale. Det følger endvidere af § 9, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for lederens virksomhed og kan bemyndige lederen til i et nærmere bestemt omfang at udøve beføjelser, der er tillagt bestyrelsen. Endvidere følger det af § 9, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at beslutning om m suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål træffes af institutionens bestyrelse.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-2, stk. 1, 1. pkt.,* at bestyrelsen ansætter og afskediger lederen.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 9, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *§ 3-2, stk. 1, 2. pkt.,* at bestyrelsen kan fastsætte nærmere retningslinjer for lederens virksomhed og bemyndige lederen til i et nærmere fastlagt omfang og under bestyrelsens ansvar at udøve de beføjelser, der er tillagt bestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 9, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Adgangen til at delegere beføjelser til lederen omfatter i princippet alle anliggender, hvor bestyrelsens beslutninger ikke er underlagt et delegationsforbud, sådan som det er tilfældet med den foreslåede bestemmelse i § 3-2, stk. 2, 2. pkt. Dog må det forudsættes, at delegationsadgangen administreres på en sådan måde, at den normale arbejdsdeling mellem bestyrelsen og lederen, hvor førstnævnte har fokus på den overordnede ledelse og sidstnævnte på den daglige, ikke forrykkes.

Den foreslåede bestemmelse vil som hidtil navnlig have henblik på, at bestyrelsen kan bemyndige lederen til at ansætte og afskedige personale m.v., jf. bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 3-2, stk. 2, 1. pkt.

Bestyrelsen kan ikke ved bemyndigelse fraskrive sig ansvaret for institutionen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-1, stk. 1.

Det foreslås i *§ 3-2, stk. 2, 1. pkt.,* at bestyrelsen ansætter og afskediger institutionens øvrige personale.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 9, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Bestyrelsen vil som hidtil kunne delegere til lederen til at ansætte og afskedige personale m.v., men ikke til at træffe beslutning om suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-2, stk. 2, 2. pkt.

Det foreslås i *§ 3-2, stk. 2, 2. pkt.,* at bestyrelsen ikke kan bemyndige lederen til at træffe beslutning om suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål. Suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørsleder og ikendelse af disciplinærstraf er juridiske begreber knyttet til tjenestemandsretten.

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdet af § 9, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

§ 3-3

Det fremgår af § 5, stk. 2, 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at bestyrelsen vælger en formand blandt de medlemmer, der er udefrakommende.

Det følger endvidere af § 12, stk. 1, i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og § 12, stk. 1, i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen blandt de udefrakommende medlemmer vælger sin formand, og – hvis man vælger at have en sådan – sin næstformand.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-3,* at bestyrelsen blandt de udefra kommende medlemmer, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-7, stk. 2, vælger sin formand og næstformand.

Den foreslåede bestemmelse viderefører den gældende retstilstand med den forskel, at det foreslås at gøre valg af næstformand obligatorisk, dels af regelforenklingsgrunde, dels og navnlig for at sikre kontinuitet i bestyrelsens arbejde og en klar stedfortræderfunktion for formanden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

§ 3-4

En række bestemmelser om bestyrelsens arbejdsform og beslutningsprocedurer følger af A-standardvedtægten for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er udstedt

med hjemmel i § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 3-4,* indeholder en række bestemmelser om bestyrelsens arbejdsform og beslutningsprocedurer.

De pågældende bestemmelser viderefører med enkelte præciseringer og tilføjelser i alt væsentligt de gældende regler, som er nedfældet i standardvedtægterne.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 1, 1. pkt.,* at formanden og i dennes fravær næstformanden indkalder til og leder bestyrelsens møder.

Den foreslåede bestemmelse gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 2, 1. pkt., bortset at affattelsen afspejler, at valgfriheden med hensyn til, om der skal vælges en næstformand foreslås ophævet.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 1, 2. pkt.,* at indkaldelse til bestyrelsens første møde i dens funktionsperiode foretages af det medlem, der længst har været medlem af bestyrelsen, eller, hvis flere har været medlem lige længe, af det ældste af disse.

Den foreslåede bestemmelse er ny og har til formål at sikre, at bestyrelsen rent faktisk bliver konstitueret og kommer i gang, også i situationer hvor der endnu ikke er valgt en formand eller etableret interne procedurer.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 1, 3. pkt.,* at bestyrelsen holder mindst fire møder årligt.

Den foreslåede bestemmelse, som bidrager til at sikre en løbende og systematisk ledelse, gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 2, 2. pkt.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 1, 3. pkt.,* at møde endvidere skal afholdes, når mindst 2 bestyrelsesmedlemmer fremsætter krav herom.

Den foreslåede bestemmelse, som giver et mindretal mulighed for at få behandlet presserende eller kritiske spørgsmål og dermed styrker den interne kontrol og balance i bestyrelsesarbejdet, gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 2, 3. pkt.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 2, 1.pkt.,* at bestyrelsen beslutningsdygtig, når mindst halvdelen af de stemmeberettigede medlemmer er fysisk eller digitalt til stede.

Den foreslåede bestemmelse gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 3, 1. pkt., men med den tilføjelse, at digital tilstedeværelse udtrykkelig anføres som en mulighed. Justeringen har til formål at gøre bestyrelsesarbejdet mere fleksibelt, effektivt og robust. Når medlemmerne kan deltage online og muligheden herfor fremgår klart af lovgivningen, falder risikoen for afbud pga. rejseafstand, sygdom og tidsmæssige konflikter i kalenderen.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 2, 2. pkt.,* at afgørelser træffes ved simpel stemmeflerhed, jf. dog den foreslåede bestemmelse i § 3-4, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 3, 2. pkt.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 2, 3. pkt.,* at formandens og i dennes fravær næstformandens stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Den foreslåede bestemmelse gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 3, 3. pkt., bortset fra at affattelsen afspejler, at valgfriheden med hensyn til, om der skal vælges en formand foreslås ophævet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-4 ovenfor.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 3,* at til beslutning om ændring af vedtægten, om køb, salg eller pantsætning af fast ejendom og om indstilling til børne- og undervisningsministeren om sammenlægning eller spaltning, jf. §§ 16-3 og 16-9, kræves, at mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer stemmer herfor.

Den foreslåede bestemmelse gentager indholdet af en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 4, bortset fra at affattelsen afspej-

ler, at bestyrelsen, jf. de foreslåede bestemmelser i §§ 16-3 og 16-6, fremover ikke kan vedtage sammenlægning eller spaltning, men alene vedtage indstilling til børne- og undervisningsministeren herom.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 4, 1. pkt.,* at bestyrelsens beslutninger optages i et referat, der underskrives af de tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer.

Den foreslåede bestemmelse gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 5, 1. pkt., bortset fra at affattelsen er ændret fra "samtlige bestyrelsesmedlemmer" til det mere præcise: "de tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer".

Bestemmelsen er rent ordensmæssig i den forstand, at den sikrer dokumentation og korrekt referat og mulighed for at markere uenighed, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-1f, stk. 4, 2. pkt. Hvis et medlem af bestyrelsen nægter at underskrive referatet, f.eks. som følge af personlig uenighed i en beslutning, mister beslutningen ikke sin gyldighed, så længe beslutningen er truffet korrekt af en beslutningsdygtig bestyrelse under iagttagelse den foreskrevne procedure. En behørig fremgangsmåde vil sådanne tilfælde være at notere i referatet at medlemmet har nægtet at underskrive, angive vedkommendes begrundelse eller mangel på samme og lade de øvrige bestyrelsesmedlemmer underskrive. Et bestyrelsesmedlem kan således ikke nedlægge veto mod en beslutning ved at nægte at underskrive referatet.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 4, 2. pkt.,* at et bestyrelsesmedlem, der ikke er enig i bestyrelsens beslutning, har ret til at få sin mening ført til referat.

Den foreslåede bestemmelse gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 5, 2. pkt. Bestemmelsen tjener navnlig til at dokumentere dissens, beskytte bestyrelsesmedlemmet mod ansvar og sikre et korrekt beslutningsgrundlag. Bestemmelsen omfatter således også retlige indsigelser mod beslutningens gyldighed, da sådanne indsigelser netop kan være afgørende for et bestyrelsesmedlems ansvar. Hvis bestyrelsen nægter at optage en dissens, kan bestyrelsesmedlemmet sikre sig ved skriftligt at dokumentere sin indsigelse.

Det foreslås i *§ 3-4, stk. 5,* at bestyrelsens mødemateriale, herunder dagsordener og referater, skal være offentligt tilgængelige.

Den foreslåede bestemmelse gentager en tilsvarende regel i de nævnte tre standardvedtægters § 12, stk. 6, 1. pkt., og skal sikre gennemsigtighed om bestyrelsens arbejde.

Den forslåede bestemmelse indebærer dog hverken en pligt eller en ret til at offentliggøre sager, dokumenter eller oplysninger, der er omfattet af lovgivningens bestemmelser om tavshedspligt, f.eks. følsomme personoplysninger og forretningshemmeligheder. Ligeledes vil der ikke gælde en pligt, men dog en ret til herudover at undtage personsager og sager, hvori indgår oplysninger om kontraktforhandlinger med private eller tilsvarende forhandlinger med offentlige samarbejdspartnere, fra offentliggørelsen, hvis det på grund af sagens beskaffenhed eller omstændighederne i øvrigt findes nødvendigt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

§ 3-5

Det følger af § 7, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 18 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke.

§ 14 i standardvedtægterne for institutioner for erhvervsrettet uddannelse henholdsvis institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, jf. bekendtgørelse nr. 749 og 750 af 29. juni 2012, opstiller en række krav til forretningsordenens indhold.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 1,* at bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sit virke.

Den foreslåede bestemmelse viderefører den tilsvarende regel i § 7, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 18 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 3-5, stk. 2,* som gentager § 14, stk. 1, i de ovennævnte tre standardvedtægter, fastlægger forretningsordenens minimumsindhold.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 2, nr. 1,* at forretningsordenen som minimum skal fastlægge retningslinjer for arbejdsdelingen mellem på den ene side bestyrelsen og den anden side institutionens leder, herunder med angivelse af muligheder for delegation

Den foreslåede bestemmelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 1, i de ovennævnte tre standardvedtægter. Bestemmelsen har til formål at sikre klarhed om, hvem der træffer hvilke beslutninger, hvem der har ansvar for hvad, og hvornår bestyrelsen skal involveres.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 2, nr. 2,* at forretningsordenen som minimum skal fastlægge procedurer for stillingtagen til institutionens administration, herunder regnskabsfunktionen, den interne kontrol, it, organisering og budgettering, samt institutionens løn- og personalepolitik.

Den foreslåede bestemmelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 2, i de ovennævnte tre standardvedtægter. Bestemmelsen har henblik på at understøtte en forsvarlig administrativ og økonomisk styring ved at sikre, at bestyrelsen fastlægger procedurer for tilsyn med institutionens centrale administrative funktioner.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 2, nr. 3,* at forretningsordenen som minimum skal fastlægge procedure for fremskaffelse af oplysninger, der er nødvendige for opfyldelse af bestyrelsens opgaver samt for bestyrelsens drøftelser om bestyrelsens kompetenceprofil.

Den foreslåede bestemmelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 3, i de ovennævnte tre standardvedtægter. Bestemmelsen har til formål at sikre, at bestyrelsen både er tilstrækkeligt informeret og kompetencemæssigt rustet til at udøve sit ansvar.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 2, nr. 4,* forretningsordenen som minimum skal fastlægge procedure for opfølgning på planer, interne og eksterne evalueringer, rapporter om institutionens uddannelsesresultater, budgetter, rapporter om institutionens likviditet, aktivitetsudvikling, finansieringsforhold, pengestrømme m.v.

Den foreslåede bestemmelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 4, i de ovennævnte tre standardvedtægter. Bestemmelsen har henblik på at sikre, at bestyrelsen løbende følger op på institutionens faglige resultater og økonomiske situation.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 2, nr. 5,* at forretningsordenen som minimum skal fastlægge procedure for og indhold af revisionsprotokol m.v.

Den foreslåede bestemmelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 5, i de ovennævnte tre standardvedtægter.

Revisionsprotokollen vil typisk indeholde bl.a. revisors bemærkninger, revisors beskrivelse af risici og fejl og mangler samt revisors anbefalinger. Den foreslåede bestemmelse skal bidrage til at sikre, at bestyrelsen modtager disse oplysninger, forholder sig til dem og følger op på dem, så økonomiske risici og svagheder i den interne kontrol håndteres.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 2, nr. 6,* at forretningsordenen som minimum skal fastlægge procedure for gennemgang af perioderegnskaber og lignende i løbet af regnskabsåret og herunder vurdering af budgettet og afvigelser herfra.

Den foreslåede bestemmelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 6, i de ovennævnte tre standardvedtægter. Bestemmelsen har til formål at sikre, at bestyrelsen løbende fører tilsyn med institutionens økonomiske udvikling og reagerer på afvigelser fra budgettet.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 2, nr. 7,* at forretningsordenen som minimum skal fastlægge procedure for fremskaffelse af det nødvendige grundlag for revision.

Den foreslåede bestemmelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 1, nr. 7, i de ovennævnte tre standardvedtægter. Bestemmelsen har til formål at sikre, at revisionen faktisk kan gennemføres på et korrekt og tilstrækkeligt grundlag, ved at bestyrelsen drager omsorg for, at revisor får adgang til de oplysninger og forklaringer m.v., der er nødvendige for, at revisor kan udføre sit arbejde på betryggende måde.

Den foreslåede bestemmelse i *§ 3-5, stk. 3,* skal sikre, at nedsættelsen af et forretningsudvalg ikke modvirker hensynet til klarhed, ansvarlighed og magtbalance i bestyrelsesarbejdet.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 3, 1. pkt.,* at nedsætter bestyrelsen af sin midte et forretningsudvalg, skal rammerne for dets nedsættelse, sammensætning og funktion fastlægges i forretningsordenen.

Den foreslåede bestemmelse, der viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 2, 1. pkt., i de ovennævnte tre standardvedtægter, bidrager til

gennemsigtighed og forudsigelighed i bestyrelsens arbejde og gør det tydeligt for dens medlemmer og omverdenen, hvilken rolle udvalget har.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 3, 2. pkt.,* at formanden og næstformanden er fødte medlemmer af forretningsudvalget.

Den foreslåede bestemmelse, som er ny, også i forhold til de ovennævnte tre standardvedtægter, har til formål at sikre kontinuitet og sammenhæng mellem bestyrelsens ledelsesfunktion og udvalgets arbejde.

Det foreslås i *§ 3-5, stk. 3, 3. pkt.,* at forretningsudvalget alene kan tillægges beslutningskompetence i spørgsmål af forberedende karakter.

Den foreslåede bestemmelse, der i justeret affattelse viderefører en tilsvarende bestemmelse i § 14, stk. 2, 2. pkt., i de ovennævnte tre standardvedtægter, har to hovedformål.

For det første opstiller den foreslåede bestemmelse et værn mod, at den indholdsmæssige tyngde i bestyrelsens virksomhed flyttes væk fra den samlede bestyrelse. Hvis for meget trækkes ind i et forretningsudvalg, risikerer man, at den samlede bestyrelse gradvist reduceres til et forum, der orienteres og godkender, snarere end et forum, der reelt drøfter og beslutter. Heri vil dels ligge en risiko for, at den i bestyrelsen værende sagkundskab, ikke bringes i tilstrækkelig anvendelse, dels en risiko for nedsat involvering hos medlemmer af bestyrelsen, der ikke har sæde i forretningsudvalget. Hvis for meget trækkes ind i et forretningsudvalg, vil det også svække bestyrelsens kontrolfunktion. Hvis institutionens drift de facto håndteres i et samspil mellem forretningsudvalget og den daglige leder, får de medlemmer af bestyrelsen, der ikke har sæde i udvalget, vanskeligere ved at udfordre grundlaget for beslutningerne.

For det andet hindrer den foreslåede bestemmelse, at et smidigt arbejdende forretningsudvalg, måske tilmed under en ”arbejdende” bestyrelsesformands aktive ledelse, i realiteten udhuler den daglige leders funktion. Uanset at bestyrelsen i princippet er beføjet til at tage ethvert spørgsmål op til behandling og træffe beslutning herom, og uanset at den daglige leder ikke har nogen forbeholdt kompetence i forhold til bestyrelsen, forudsætter ledelseskonstruktionen med en bestyrelse og en leder, at den daglige ledelse som udgangspunkt varetages af lederen, og at bestyrelsens involvering typisk har karakter af overordnet stillingtagen, uden at den dog i noget tilfælde er afskåret fra konkret indgriben. Hvis der over tid udvikler sig en

praksis, hvor forretningsudvalget løbende tager stilling til forhold af driftsmæssig eller disponerende karakter, vil det i realiteten forskyde ledelsesfunktionen og tømme den daglige leders lovfæstede ansvar for indhold. Den foreslåede bestemmelse bidrager til at modvirke, at modvirke en sådan bevægelse ved at fastholde, at udvalgets rolle er forberedende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.5.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 3-6

§ 16 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 5 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om institutionens ledelse. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionens bestyrelse består af 6-12 stemmeberettigede medlemmer og to ikke stemmeberettigede medlemmer. De stemmeberettigede medlemmer skal være myndige.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsen skal bestå af 6-12 stemmeberettigede medlemmer og 2 ikke stemmeberettigede medlemmer. Rammen for antallet af stemmeberettigede medlemmer vil kunne fraviges efter den foreslåede § 3-15, stk. 1.

Alle stemmeberettigede medlemmer skal være myndige. Baggrunden for, at medlemmer med stemmeret skal være myndige, dvs. over 18 år, er, at personer, der ikke er myndige, ikke kan tillægges det retlige ansvar, der er forbundet med beslutningskompetencen. Der vil ikke være krav om, at eleven, kursisten eller lærlingen der, jf. det foreslåede § 3-12, ikke har stemmeret, er myndig.

Det foreslås i *stk. 2,* at bestyrelsens funktionsperiode er fire år løbende fra førstkommende 1. maj efter, at valg til kommunalbestyrelser har været afholdt.

Det foreslåede vil indebære, at bestyrelsens funktionsperiode er fast. Det vil være den afgående bestyrelses ansvar at sikre, at der i passende tid før

funktionsperiodens udløb tages kontakt til de udpegningsberettigede organisationer m.v. ifølge vedtægten med henblik på nyudpegning til den kommende funktionsperiode.

Den afgående bestyrelse kan i den forbindelse overveje, hvorvidt der er sket ændringer i institutionens forhold, der bør medføre en ændring af kredsen af de udpegningsberettigede. Den afgående bestyrelse skal i den forbindelse også påse, at kravene til bestyrelsens sammensætning med hensyn til medlemmer udpeget af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer vil være opfyldt ved den kommende udpegning, jf. den foreslåede § 3-9. I så fald må der foretages en vedtægtsændring i overensstemmelse med § 4-1, stk. 3.

Det foreslås i *stk. 3,* at ved institutioner, der oprettes i funktionsperioden, eller som omfattes af sammenlægninger eller spaltninger med deraf følgende ændringer i bestyrelsens sammensætning, er funktionsperioden resten af perioden efter stk. 2.

Det foreslåede vil indebære, at funktionsperioden for en bestyrelse for en nyoprettet institution eller en bestyrelse for en institution, hvor der er sket institutionsomlægning enten ved sammenlægning eller spaltning, alene sidder resten af den fireårige periode, der måtte være fra den 1. maj efter, at valg til kommunalbestyrelsen har været afholdt. Hvis f.eks. en sammenlægning sker midt i funktionsperioden, afkortes overgangsperioden således med den del af funktionsperioden, der er forløbet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-7

§ 16, stk. 2 og 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 5, stk. 2-4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om institutionens ledelse. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-3, stk. 1,* at bestyrelsen sammensættes således, at flertallet af stemmeberettigede medlemmer er udefrakommende, primært fra in-

stitutionens lokalområde. De udefrakommende stemmeberettigede medlemmer udpeges af de udpegningsberettigede inden for rammerne i §§ 3-6 – 3-14, der er fastsat i institutionens vedtægt.

Det foreslåede vil indebære krav om, at flertallet af bestyrelsens stemmeberettigede medlemmer er udefrakommende, primært fra institutionens lokalområde. De udpegningsberettigede skal derfor primært have tilknytning til institutionens lokalområde. Bestyrelsen vælger en formand og en næstformand blandt de udefra kommende medlemmer.

Det foreslås i s*tk. 2,* at de udefrakommende medlemmer udpeges i deres personlige egenskab og tilsammen skal have: 1) Kompetencer, der bidrager til at fremme institutionens aktuelle og fremadrettede virke. 2) Erfaringer i forhold til det arbejdsmarked eller den videre uddannelse institutionens udbud af uddannelser og undervisning har sigte på. 3) Erfaring med uddannelsesudvikling, kvalitetssikring, ledelse, organisation og økonomi, herunder vurdering af budgetter og regnskaber. 4) Erfaring fra grundskolesektoren.

Med den foreslåede bestemmelse fastslås, at de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer udpeges i deres personlige egenskab, og kompetencekravene til de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer. Det foreslåede vil indebære, at de foreninger, organisationer, institutioner m.v., der tillægges udpegningsret i institutionens vedtægt, forventes at kunne udpege personer, der tilsammen har disse kompetencer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-8

§ 16, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 5, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om kommunal repræsentation. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-8,* at ét udefrakommende medlem udpeges af en kommunalbestyrelse eller flere kommunalbestyrelser i forening eller af regionsrådet.

Det foreslåede vil indebære, at der i vedtægten skal være tillagt udpegningsret til et eller flere kommunalbestyrelser i forening eller til regionsrådet. De pågældende kommunalbestyrelser eller regionsrådet vil skulle være angivet med navn i vedtægten. Det er ikke et krav, at det udefrakommende medlem, som udpeges af kommunalbestyrelsen eller af regionsrådet, er medlem heraf.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-9

§ 5, stk. 4, 3. pkt. i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om ligelig repræsentation af arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer i institutionens bestyrelse. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at de udefrakommende medlemmer, der udpeges af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, skal være ligeligt repræsenteret i bestyrelsen.

Det foreslåede vil indebære, at der skal være paritet mellem de bestyrelsesmedlemmer, der udpeges af arbejdsmarkedets parter.

Det foreslås i *stk. 2,* at hvis en institution har udbud af erhvervsuddannelser, jf. lov om erhvervsuddannelser, eller arbejdsmarkedsuddannelser, jf. lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., den 1. august før det år, hvor funktionsperioden for en bestyrelse begynder, jf. § 3-6, stk. 3, skal en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer udpege udefrakommende medlemmer til bestyrelsen inden for rammerne i stk. 3 og 4.

Det foreslåede vil indebære, at der til bestyrelsen for en institution, som den 1. august før det år, hvor funktionsperioden for bestyrelsen begynder har udbud af erhvervsuddannelse eller arbejdsmarkedsuddannelse ved den efterfølgende nye funktionsperiode skal have udpeget udefrakommende medlemmer til bestyrelsen af en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer. Rammerne herfor følger af det foreslåede stk. 3 og 4.

Det foreslås i *stk. 3,* at hvis en institution har haft en tilskudsudløsende aktivitet på erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser, jf. stk. 4,

der samlet udgør: 1) Mellem 5 pct. til 25 pct. af institutionens samlede tilskudsudløsende aktivitet skal to udefrakommende medlemmer udpeges af henholdsvis en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer. 2) Mellem 25 pct. til 50 pct. af institutionens samlede tilskudsudløsende aktivitet skal fire udefrakommende medlemmer udpeges af henholdsvis en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer. 3) Større end 50 pct. af institutionens samlede tilskudsudløsende aktivitet skal fire eller seks udefrakommende medlemmer udpeges af henholdsvis en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.

Det foreslåede vil indebære, at det er institutionens samlede tilskudsudløsende aktivitet, der er afgørende for, hvor mange udefrakommende medlemmer fra henholdsvis arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne, der skal udpeges. Repræsentation afhænger således af omfanget af, institutionens uddannelsesudbud.

Det foreslås i *stk. 4,* at opgørelsen af den i stk. 3 nævnte tilskudsudløsende aktivitet sker på baggrund af institutionens aktivitet i regnskabsåret to år før det år, hvor funktionsperioden for en bestyrelse begynder, jf. § 3-6, stk. 3. For nye institutioner eller institutioner, der indgår i sammenlægning eller spaltning, jf. kapitel 16, fastsætter undervisningsministeren den tilskudsudløsende aktivitet nævnt i stk. 3.

Det foreslåede vil indebære, at opgørelsen af den tilskudsudløsende aktivitet sker på baggrund af institutionens aktivitet to år før det år, hvor funktionsperioden for en bestyrelse begynder. Udenlandske elever på erhvervsuddannelser, der ikke indgår i tilskudsberegningen, tælles således ikke med.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-10

§ 16, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 5, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om udpegningsberettigede. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-10,* at ét udefrakommende medlem udpeges af en eller flere institutioner for videregående uddannelse.

Det foreslåede vil indebære, at ét udefrakommende medlem udpeges af én institution for videregående uddannelse eller af flere institutioner for videregående uddannelse i forening. Den eller de videregående uddannelsesinstitutioners navn eller navne vil skulle fremgå af institutionens vedtægt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-11

Der er ikke i gældende ret eksplicitte bestemmelser om bestyrelses mulighed for selvsupplering, men det er forudsat i lovbemærkninger, at bestyrelsesmedlemmer udpeget ved selvsupplering kun kan genudpeges én gang. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at et mindretal af de udefrakommende medlemmer af en bestyrelse kan udpeges ved selvsupplering, hvor de stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget til den tiltrædende bestyrelse, i forening og i overensstemmelse med vedtægtens regler herom senest en måned inde i bestyrelsens funktionsperiode udpeger det antal udefrakommende medlemmer af bestyrelsen, der ifølge vedtægten skal udpeges ved selvsupplering. Der kan højst udpeges 4 medlemmer ved selvsupplering.

Det foreslåede vil indebære, at et mindretal af de udefrakommende medlemmer af bestyrelsen vil kunne udpeges ved selvsupplering. Det foreslåede vil endvidere indebære, at der maksimalt kan udpeges 4 medlemmer ved selvsupplering. Den foreslåede tidsfrist er begrundet i, at bestyrelsen hurtigst muligt skal være funktionsdygtig og at de først kan konstituere sig, når bestyrelsen er fuldtallig.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at der maksimalt kan udpeges 4 medlemmer ved selvsupplering. Dette uanset, om der er givet tilladelse til fravigelse med hensyn til antallet af stemmeberettigede medlemmer af bestyrelsen efter den foreslåede § 3-15.

Selvsupplering vil sige, at de stemmeberettigede medlemmer af bestyrelsen i forening udpeger et eller flere yderligere medlemmer til bestyrelsen med henblik på at sikre bestyrelsens samlede kompetencer.

Fremgangsmåden vil være, at de stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget af den tiltrædende bestyrelse, i forening og i overensstemmelse med vedtægtens regler herom udpeger det yderligere antal udefrakommende medlemmer af bestyrelsen, der ifølge vedtægten skal udpeges ved selvsupplering. Hvis der bruges selvsupplering i forbindelse med sammensætning af bestyrelsen, vil fremgangsmåden i bestemmelsen således skulle anvende. Det er således de nævnte medlemmer af den tiltrædende bestyrelse, og ikke den afgående bestyrelse, der skal foretage udpegningen.

Selvsuppleringens formål er at give de udpegede medlemmer mulighed for at supplere bestyrelsen med bestemte kompetencer ved at udpege konkrete personer, som har disse kompetencer.

Der vil ikke i denne forbindelse kunne udpeges en arbejdsgiver- eller arbejdstagerorganisation, da dette vil indebære, at repræsentationen af arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer ikke er ligelig og således ikke i overensstemmelse med paritetskravet i § 3-9.

Der vil i lighed med, hvad der gælder i dag, og hvad der også foreslås at gælde fremover for øvrige bestyrelsesmedlemmer ikke være begrænsning på antal udpegningsperioder. Bestyrelsesmedlemmer udpeget ved selvsupplering vil således kunne genudpeges efter en funktionsperiodes udløb.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved bestyrelsens beslutning om selvsupplering efter stk. 1 skal der være flertal af udefrakommende medlemmer.

Det foreslåede vil indebære, at en bestyrelses beslutning om at selvsupplere sig ikke må indebære, at de udefrakommende medlemmer kommer i mindretal.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-12

§ 16, stk. 4, 2. og 3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366

af 5. marts 2026, og § 5, stk. stk. 5, 2. og 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om udpegning af elevrepræsentanter til bestyrelsen. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 3-12,* at institutionens råd for elever, lærlinge og kursister, jf. § 5-2, blandt institutionens elever, lærlinge og kursister udpeger to medlemmer til institutionens bestyrelse, hvoraf et medlem har stemmeret.

Det foreslåede vil indebære, at rådet for elever, lærlinge og kursister blandt deltagere i uddannelse udpeger et medlem med stemmeret og et medlem uden stemmeret. Det er institutionens råd for elever, lærlinge og kursister, der tager stilling til, hvilket af de udpegede medlemmer skal have stemmeret. Medlemmet med stemmeret skal være myndigt, dvs. over 18 år. De udpegede medlemmer skal som repræsentanter for institutionens elever mv. være indskrevet på en uddannelse ved institutionen i overensstemmelse med reglerne herom.

Det medlem, der er udpeget uden stemmeret, har samme rettigheder og pligter i forbindelse med bestyrelsesarbejdet, bortset fra, at de ikke har stemmeret. De har således taleret på samme måde som medlemmerne med stemmeret, adgang til oplysninger i samme omfang osv.

Hvis den elevrepræsentant, der har stemmeret, har forfald til et bestyrelsesmøde, vil den elevrepræsentant, der ikke har stemmeret, ikke kunne stemme i stedet for vedkommende.

Bestyrelsens medlemmer udpeges personligt og elevrepræsentanter uden stemmeret kan ikke fungere som suppleanter for dem med stemmeret, herunder udøve deres stemmeret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-13

§ 16, stk. 4, 1. og 4. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 5, stk. stk. 5, 1. og 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026,

indeholder regler om muligheder for fravigelser. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionens medarbejdere blandt institutionens medarbejdere udpeger to medlemmer til institutionens bestyrelse, hvoraf et medlem har stemmeret.

Det foreslåede vil indebære, at medarbejderne på institutionen udpeger to medarbejdere til institutionens bestyrelse af og blandt institutionens medarbejdere, hvoraf det ene har stemmeret. Det er medarbejderne, der ved udpegningen tager stilling til, hvilket af de to udpegede medlemmer, der skal have stemmeret. Ved medarbejdere forstås ansatte på institutionen, der ikke har ledelsesfunktion.

Det medlem, der er udpeget uden stemmeret, har samme rettigheder og pligter i forbindelse med bestyrelsesarbejdet, bortset fra, at det ikke har stemmeret. Det har således taleret på samme måde som medlemmerne med stemmeret, adgang til oplysninger i samme omfang osv.

Hvis den medarbejderrepræsentant, der har stemmeret, har forfald til et bestyrelsesmøde, vil den medarbejderrepræsentant, der ikke har stemmeret, ikke kunne stemme i stedet for vedkommende.

Bestyrelsens medlemmer udpeges personligt og medarbejderrepræsentanter uden stemmeret kan ikke fungere som suppleanter for dem med stemmeret, herunder udøve deres stemmeret.

Det foreslås i *stk. 2,* at medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer er beskyttet mod afskedigelse og anden forringelse af forholdene på samme måde som tillidsrepræsentanter inden for vedkommende eller tilsvarende område.

Det foreslåede vil indebære en beskyttelse for de medarbejderudpegede bestyrelsesmedlemmer, der forventeligt vil medføre skærpede krav til årsag og proces for afskedigelse og forflyttelse samt et længere varsel.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-14

§ 17 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 5, stk. 7-8, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om generel habilitet for bestyrelsesmedlemmer. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at følgende personer ikke kan være medlemmer af bestyrelsen: 1) Personer der udlejer ejendomme m.m. til institutionen. 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen. 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der er omfattet af nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2. 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, der er omfattet af nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der er omfattet af nr. 2.

Det foreslåede vil indebære, at de i bestemmelsen oplistede personer ikke vil kunne være medlem af institutionens bestyrelse.

Bestemmelsen vil skulle sikre, at personer, der på forskellig vis er økonomisk involveret i eller økonomisk afhængig af driften af institutionen eller i øvrigt indgår i rådgivende funktioner for sådanne personer, og som derfor inhabile i en række situationer, hvor der skal træffes beslutninger i bestyrelsen, ikke kan være medlemmer af en institutions bestyrelse.

Med det foreslåede ønskes at skabe sikkerhed for, at bestyrelsens medlemmer alene varetager institutionens interesser som uddannelsesinstitution, idet bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig må sidde i bestyrelsen for institutioner m.v., der repræsenterer interesser, der kan være modsatrettede.

Dette omfatter navnlig udleje af ejendomme, dele af ejendomme m.m. eller repræsentanter for udlejer. Begrebet udleje tilsigter også at omfatte udleje i form af leasing. Forbuddet i det forslåede omfatter alle former for udlejere, bortset fra egentlige kommunale, regionale og statslige ejere af ejendomme m.m. Statslige og kommunale selskaber, virksomheder og lignende vil ligesom private selskaber, selvejende institutioner, m.v. være omfattet af det foreslåede.

Med terminologien ”kontrollerer” i stk. 1, nr. 2, menes egentlig økonomisk styringsmæssig kontrol med udlejer. Med styringsmæssig kontrol tænkes

på situationer, hvor udlejer er i et over/underordnelsesforhold til fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.

Med ansatte i ledende stillinger, jf. stk. 1, nr. 4, tænkes på personer, der har fuldmagt til at handle på udlejers vegne eller som i øvrigt som følge af ansættelsesforholdet har indflydelse på udlejers dispositioner i forhold til lejer. Følgelig vil feks. servicemedarbejdere på rengørings- eller kantineområdet ikke være omfattet af forbuddet.

Det foreslås i *stk. 2,* at stk. 1 ikke gælder, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inkl. prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inkl. installationer.

Det foreslåede vil indebære en undtagelse til stk. 1, idet det her fastsættes, at personer, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, vil kunne sidde i bestyrelsen, hvis lejen er under den i bestemmelsen fastsatte procentgrænse. Det foreslåede indebærer en bagatelgrænse med hensyn til en udlejningsaktivitets betydning for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet, da det antages, at udlejning af lokaler m.v. i meget begrænset omfang ikke indebærer en risiko for, at bestyrelsesmedlemmerne ikke varetager institutionens tarv. I dette tilfælde må det pågældende bestyrelsesmedlems habilitet vurderes efter forvaltningsloven, når spørgsmål om udlejningsforholdet behandles i bestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-15

§ 16, stk. 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 5, stk. 10, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om muligheder for fravigelser. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren i særlige tilfælde kan tillade fravigelse af § 3-6, stk. 1, med hensyn til antallet af stemmeberettigede medlemmer i en bestyrelse, eller fravigelse af § 3-6, stk. 2 og 3, med hensyn til funktionsperioden for en bestyrelse, herunder i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren i særlige tilfælde kan tillade fravigelse af antallet af udefrakommende stemmeberettigede medlemmer i en bestyrelse ligesom der kan ske fravigelse i forhold til funktionsperioden i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner.

Med særlige tilfælde tænkes der f.eks. på sammenlægninger og spaltninger, hvor det i en overgangsperiode kan være hensigtsmæssigt med større bestyrelse. Fravigelser med hensyn til funktionsperioden kan ske i forbindelse med f.eks. sammenlægning eller spaltning, hvor bestyrelsen ellers vil få en meget kort funktionsperiode frem til påbegyndelsen af en ny funktionsperiode.

Bestemmelsen kan anvendes i forbindelse med sammenlægninger af institutioner, hvor kravet til størrelsen kan fraviges og overstige 12 medlemmer i en overgangsperiode på 4-8 år.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren i særlige tilfælde kan tillade fravigelse fra § 3-8 og § 3-9, herunder af hensyn til det arbejdsmarked, som institutionens udbud af uddannelser og undervisning er rettet mod, og under hensyn til uddannelsesinstitutionens samlede udbud.

Det foreslåede vil indebære, at der f.eks. vil kunne ske fravigelse i tilfælde, hvor kommunerne eller regionerne er arbejdsgiver, og hvor det derfor kan være hensigtsmæssigt med flere kommunale eller regionale bestyrelsesmedlemmer. Der vil i sådanne tilfælde heller ikke være private arbejdsgiverorganisationer i samme omfang som arbejdstagerorganisationer.

Det foreslås i *stk. 3,* at institutionen skal offentliggøre tilladelser efter stk. 1 og 2 på institutionens hjemmeside sammen med institutionens vedtægt, jf. § 3-1, stk. 3.

Det foreslåede vil indebære, at de af Undervisningsministeriet meddelte tilladelser skal offentliggøres af institutionen på institutionens hjemmeside sammen med institutionens vedtægt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-16

Af § 5 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at udefrakommende

bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer som dem, bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelse skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen giver medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om kompetencebeskrivelser for bestyrelsesuddannelsen.

Der har ikke været tilsvarende bestemmelse i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

Det foreslås, at bestemmelsen fra lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse i tilrettet version videreføres.

§ 3-16, stk. 1, foreslås affattet således, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse inden for de første 12 måneder efter vedkommendes udpegning til bestyrelsen eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer som dem, bestyrelsesopgaven forudsætter.

§ 3-16, stk. 2, foreslås affattet således, at bestyrelsen giver elev- og medarbejderrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse.

§ 3-16, stk. 3, foreslås affattet således, at institutionen afholder udgifterne til den bestyrelsesuddannelse eller del heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode.

Baggrunden for forslaget er ønsket om professionelle og effektive bestyrelser med kompetencer inden for bestyrelsernes uddannelsesudbud.

Det foreslåede stk. 1, vil indebære, at de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer vil skulle have gennemført en bestyrelsesuddannelse eller forpligte sig hertil, medmindre de måtte have opnået tilsvarende kompetencer andetsteds fra. Med tilsvarende kompetencer andetsteds fra menes f.eks. kompetencer fra bestyrelsespost i anden uddannelsesinstitution, i en virksomhed,

i en interesseorganisation eller i en fagforening. Der kan også være tale om erhvervserfaring i form af f.eks. ledelseserfaring fra andre institutioner, virksomheder, interesseorganisationer eller tilsvarende, eller at bestyrelsesmedlemmet har erfaring fra en politisk styret organisation f.eks. kommunalbestyrelse eller regionsråd.

Den anførte frist vil indebære, at der er en 12-måneders frist for, hvornår man som bestyrelsesmedlem vil skulle have gennemført bestyrelsesuddannelsen. Som noget nyt vil bestyrelsesuddannelsen skulle være gennemført inden for de 12 første måneder efter vedkommendes udpegning til bestyrelsen mod hidtil inden for de først 12 måneder af funktionsperioden.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at bestyrelsen giver elev- og medarbejderrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse. Registrering af fravær for elevrepræsentanter, der deltager i bestyrelsesuddannelse i undervisningstiden, vil følge fraværsreglerne for de respektive uddannelsesområder.

Det foreslåede stk. 3, vil indebære, at det slås fast, at udgifterne til bestyrelsesuddannelsen eller dele heraf, som et bestyrelsesmedlem deltager i under sin funktionsperiode, dækkes af institutionen.

Der vil i lighed med i dag blive udarbejdet en vejledning om bestyrelseskursus. Vejledningen om bestyrelseskursus er tidligere drøftet med leder- og bestyrelsesforeninger på det erhvervsrettede uddannelsesområde under Undervisningsministeriets ressort. Vejledningen i et opdateret format vil tilsvarende blive drøftet med leder- og bestyrelsesforeninger på det almengymnasiale område.

Det vil være bestyrelsen som kollektiv og ikke det enkelte bestyrelsesmedlem selv, der vil skulle vurdere, om hvert enkelt medlem lever op til lovens krav om bestyrelsesuddannelse eller tilsvarende kompetencer. Dette helt i lighed med, at bestyrelsen tilser efterlevelse af lovens øvrige krav til bestyrelsens sammensætning m.v. Modsat vurderingen ved bestyrelsens sammensætning er det dog vigtigt, at bestyrelsen er opmærksom på, at bestyrelsesuddannelseskravet gælder individuelt for bestyrelsens medlemmer. Vurderingen af hvert bestyrelsesmedlems eventuelle uddannelsesbehov skal dermed foretages uafhængigt af de øvrige bestyrelsesmedlemmers kompetencer. Et bestyrelsesmedlem kan således ikke undtages fra bestyrelsesuddannelse, fordi det vurderes, at bestyrelsens øvrige medlemmer besidder tilstrækkelige og relevante kompetencer.

De vejledende kompetenceprofiler for bestyrelsesmedlemmer vil kunne indgå som rettesnor for bestyrelsen ved vurderingen af bestyrelsesmedlemmernes kompetencer og eventuelle behov for bestyrelsesuddannelse.

Bestyrelsernes efterlevelse af krav om bestyrelsesuddannelse eller tilsvarende kompetencer vil være underlagt ministeriets generelle tilsyn med institutionerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-17

Af § 16, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at der kan ydes vederlag til medlemmerne af bestyrelsen, herunder til medlemmer uden stemmeret, efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Af § 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at institutionen kan yde bestyrelsen særskilt vederlag efter nærmere regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Det foreslås, at bestemmelserne videreføres.

Det foreslås, at *§ 3-17* affattes således, at institutionen kan yde bestyrelsen særskilt vederlag efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren.

Det foreslåede indebærer en bemyndigelse for undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren til at fastsætte regler om, at institutionen kan yde bestyrelsen særskilt vederlag.

Bemyndigelsen foreslås anvendt til at videreføre bekendtgørelse nr. 826 af 28. april 2021, dog således, at beløbsgrænserne for bestyrelsesvederlaget harmoniseres til samme niveau, som der i dag gælder for institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Dette med henblik på at understøtte, at institutionerne kan tiltrække bestyrelsesmedlemmer med de rette kompetencer.

Det foreslås i *stk. 2,* at bestyrelsesmedlemmernes rejseudgifter og øvrige udgifter i forbindelse med hvervet afholdes af institutionen efter reglerne om godtgørelse af udgifter ved tjenesterejser i staten.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære en uændret videreførelse af den gældende retstilstand.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-18

Det fremgår af § 24 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionens leder har den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at institutionens leder påser, 1) at uddannelserne gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, 2) at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige, 3) at det af bestyrelsen godkendte budget overholdes, og 4) at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

Det fremgår af § 13 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionens daglige ledelse varetages af en leder, der påser, 1) at uddannelserne gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, 2) at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige, 3) at det af bestyrelsen godkendte budget overholdes, og 4) at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 2, at lederen afgiver forslag til program for institutionens virksomhed i det kommende år til bestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 1* at institutionens leder har ansvaret for den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse.

Det foreslåede vil indebære, at det også fremover vil være institutionens leder, der har den daglige ledelse af institutionen og er ansvarlig for institutionens virksomhed over for institutionens bestyrelse. Det indebærer, at lederen, under overholdelse af bestyrelsens beslutninger og retningslinjer, blandt andet har ansvaret for den daglige pædagogiske og uddannelses-

mæssige ledelse, der skal sikre så høj en kvalitet i undervisningen som mulig, og den daglige økonomiske ledelse, der skal sikre, at institutionens midler bruges hensigtsmæssigt og anvendes inden for formålet. Derudover har lederen ansvaret for den daglige ledelse inden for personaleadministration, drift m.v., hvilket eksempelvis kan indbefatte arbejdsfordeling, personaleudvikling m.v. Ansvaret omfatter også lokal ledelsesforankring på de uddannelsessteder, der hører til institutionen, og at den daglige ledelse aktivt tager ansvar for, at der er den fornødne pædagogiske kvalitet i undervisningen på alle uddannelsessteder.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionens leder varetager sin daglige ledelse af institutionen således, at 1) uddannelserne tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, 2) de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige, 3) bestyrelsens godkendte budget overholdes og 4) institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer

Der er med det foreslåede tale om en justeret videreførelse af § 24 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 13 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede vil indebære, at der også fremover fremgår en oplistning af de opgaver, som institutionens leder påser, nemlig at uddannelserne og undervisning gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, at de undervisningsmæssige forhold er forsvarlige, at det af bestyrelsen godkendte budget overholdes, og at institutionens virksomhed i øvrigt er i overensstemmelse med bestyrelsens beslutninger og retningslinjer.

Den daglige ledelse omfatter således såvel pædagogisk ledelse som den administrative ledelse.

Det bemærkes, at beskrivelsen af de opgaver, som lederen skal påse, ikke er udtømmende.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.6. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3-19

Af § 25 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse fremgår det, at lederen af en institution, der udbyder ud-

dannelsen til almen studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for den pågældende uddannelses fagrække, jf. dog stk. 3.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at hvis en leder ikke har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, skal undervisningen til almen studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen organiseres i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, jf. dog stk. 3.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at ledere af voksenuddannelsescentre, der udbyder uddannelsen til hf-eksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen samt hf-enkeltfag, og som er ansat før den 1. august 2004, er ikke omfattet af kravene i stk. 1 og 2 om undervisningskompetence.

Det følger af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende [2005-06, 1. samling], tillæg A, side 6082, spalte 2, at "[b]estemmelsen skal ses i lyset af bestemmelsen i § 6, der åbner mulighed for, at statslige selvejende uddannelsesinstitutioner kan sammenlægges med andre uddannelsesinstitutioner med den foreslåede indsættelse". Med udgangspunkt heri har det generelt været antaget, at stk. 2 om muligheden for at organisere den almengymnasiale undervisning i en afdeling under ledelse af en afdelingsleder, der har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, hvis institutionens leder ikke har det, alene tilkommer institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., der er et resultat af en sammenlægning.

Der gælder ikke et tilsvarende kompetencekrav for ledere af en institution omfattet af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der udbyder uddannelsen til merkantil studentereksamen eller uddannelsen til teknisk studentereksamen. Det gør der heller ikke, selvom en sådan institution opnår udbud af almengymnasial uddannelse – enten pga. en sammenlægning eller ved en ny udbudsgodkendelse.

§ 25 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, jf. ovenfor, foreslås videreført i ændret skikkelse, så kompetencekravet fremover omfatter øverste leder eller en relevant mellemleder på alle institutioner, der udbyder gymnasiale uddannelser.

§ 3-19, stk. 1 foreslås affattet således, at lederen af en institution, der udbyder 3-årig uddannelse til almen studentereksamen, merkantil studentereksamen eller teknisk studentereksamen, 2-årig uddannelse til almen studentereksamen eller uddannelsen til hf-eksamen, skal have undervisningskompetence i et eller flere fag inden for disse uddannelsers fagrække, jf. dog stk. 2.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at der fremover som udgangspunkt vil være krav om undervisningskompetence hos institutionens leder på alle institutioner omfattet af denne lov, som har udbud af de i bestemmelsen nævnte gymnasiale uddannelser. Undervisningskompetencen kan være inden for den af institutionen udbudte gymnasiale uddannelses fagrække, men der vil ikke fremover være krav herom. Undervisningskompetencen kan således være opnået inden for ethvert gymnasialt fag.

Det foreslås med *stk. 2,* at hvis en leder ikke har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence, skal den gymnasiale undervisning organiseres under ledelse af én, der har den i stk. 1 nævnte undervisningskompetence.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at i de tilfælde, hvor lederen ikke opfylder kravet om undervisningskompetence, skal den gymnasiale undervisning organiseres under ledelse af én, der skal opfylde kravet om gymnasial undervisningskompetence. Det vil ikke være en betingelse for anvendelsen af stk. 2, at institutionen er resultatet af en sammenlægning. At organisere den gymnasiale undervisning under én med gymnasial undervisningskompetence, hvis institutionens leder ikke har det, vil dog ikke være en mulighed for institutioner, hvis udbud alene består af gymnasial uddannelse.

Det foreslås med *stk. 3*, at hvis institutionen udbyder erhvervsuddannelse, arbejdsmarkedsuddannelse eller almene voksenuddannelser, skal den, der har ansvar for den løbende pædagogiske og didaktiske udvikling af uddannelserne, have pædagogiske ledelseskompetencer mindst svarende til et modul af 10 ECTS-point eller 1/6 årsværk i en diplomuddannelse i pædagogisk ledelse. For ledere af almene voksenuddannelser kan kravet fraviges, hvis de har undervisningskompetence i mindst ét af tilbuddene.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at den i dag bekendtgørelsesfastsatte regel om pædagogiske ledelseskompetencer for erhvervsuddannelserne lovfastsættes. På den måde understreges behovet for at sikre, at erhvervsuddannelseslærernes opgaver om fælles tilrettelæggelse af helhedsorienteret, praksisnær og differentieret undervisning er ledelsesunderstøttet, således at

den pædagogiske leder har et fagligt fundament for dels at stille krav til dels at understøtte lærergruppens pædagogiske arbejde. For arbejdsmarkedsuddannelserne og almen voksenuddannelse vil der være tale om et nyt krav, der understreger vigtigheden af, at ledere har indsigt i pædagogik og didaktik. For ledere af forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne er der tale om en præcisering af nuværende lovfastsatte krav om at have forudsætninger for ledelse af tilbuddene.

Formålet er at sikre, at ledere, der er ansvarlige for pædagogiske forhold, herunder undervisningen, har pædagogiske kompetencer til f.eks. at varetage dialogen med lærerne herom, træffe pædagogiske beslutninger på et pædagogisk fagligt grundlag, kan varetage dokumentation af undervisningen i den lokale undervisningsplan, drøfte spørgsmål af pædagogisk karakter med det lokale uddannelsesudvalg og andre interessenter m.v.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.7 i de almindelige bemærkninger samt de specielle bemærkninger til § 20-3, stk. 3.

Til § 3-20

Det følger af § 16 i A-standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 2, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt af § 16 i standardvedtægten for gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og § 16 i standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der er udstedt med hjemmel i § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at institutionen tegnes af bestyrelsens formand og institutionens leder i forening eller – hvis bestyrelsen har en næstformand – af en af disse i forening med næstformanden.

Det foreslås i *§ 3-20, at* institutionen tegnes af bestyrelsens formand og institutionens leder i forening eller af en af disse i forening med næstformanden.

Den foreslåede bestemmelse viderefører § 16 i de tre ovennævnte standardvedtægter, bortset fra at affattelsen afspejler, at valgfriheden med hensyn til, om der skal vælges en formand foreslås ophævet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-1e ovenfor.

Dispositioner, der kræver tegningsret, er væsentlige dispositioner, der forpligter institutionen over for tredjemand, f.eks. pantsætning, lånoptagelse, køb og salg af fast ejendom og indgåelse af større kontrakter i øvrigt. Udenfor falder dispositioner, der ligger inden for sædvanlig drift, f.eks. indkøb af kontorartikler og mindre driftsaftaler (rengøring o.l.).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.8 i de almindelige bemærkninger.

Til § 4-1

De gældende regler om institutionernes vedtægter følger af § 2, stk.4 og § 2, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt af § 1, stk. 5 og 7, og § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Ifølge § 4, stk. 2, 3. pkt. i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 3, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., kan børne- og undervisningsministeren fastsætte nærmere regler om vedtægtens indhold, herunder i en af ministeren udstedt standardvedtægt.

Denne bemyndigelse er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse ved bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Begge bekendtgørelser foreskriver, at vedtægten indeholder meget detaljerede regler, herunder i betydeligt omfang ufravigelig regulering, inklusive gentagelse af lovregler.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 4-1, stk. 1,1. pkt.,* at institutionens bestyrelses sammensætning fastsættes i en vedtægt.

Også efter gældende ret indeholder vedtægten lokalt fastsatte, institutionsspecifikke bestemmelser om bestyrelsens sammensætning, jf. §§ 4-6 i A-standardvedtægten for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. bilag 1 til bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt §§ 4-6 i standardvedtægten for

gymnasieskoler og hf-kurser inden for den offentlige forvaltning og §§ 4-6 standardvedtægten for voksenuddannelsescentre, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Med den foreslåede bestemmelse etableres der imidlertid en væsentlig anderledes retstilstand end den gældende, idet det foreslås, at institutionens vedtægt fremover, bortset fra de praktisk fornødne identifikationsoplysninger (normalt institutionens navn og cvr-nr.), udelukkende skal udgøres af lokal regulering i form af institutionsspecifikke regler om bestyrelsens sammensætning.

Det foreslås endvidere i *§ 4-1, stk. 1, 2. pkt.,* at vedtægten uden for de i § 16-1, stk. 2, § 16-2, stk. 3, § 16-6, stk. 1, og § 16-12, stk. 1, nævnte tilfælde fastsættes af bestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at vedtægten fastsættes af bestyrelsen, undtagen ved oprettelse, ved en privat institution for gymnasiale uddannelsers overgang til institution for ungdoms- og voksenuddannelse, ved sammenlægning og ved spaltning, i hvilke fire tilfælde vedtægten fastsættes af undervisningsministeren.

Det foreslås i *§ 4-1, stk. 2,* at bestyrelsen, når den foreslåede bestemmelse i § 3-9, stk. 4, kræver det, vedtager ændring af vedtægten i overensstemmelse hermed, jf. dog den foreslåede bestemmelse i stk. 3.

Bestemmelsen omhandler den situation, hvor udviklingen i den tilskudsudløsende årselevsaktivitet på erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser kræver en anderledes repræsentation af medlemmer udpeget af henholdsvis en eller flere arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, jf. den foreslåede bestemmelse i § 3-5, stk. 4.

Uanset at ændringen er påkrævet, vil vedtægtsændringen stadig kræve, at mindst 2/3 af samtlige stemmeberettigede bestyrelsesmedlemmer stemmer herfor, idet der kan tænkes flere lovlige udfald.

Det foreslås i *§ 4-1, stk. 3,* at har bestyrelsen indhentet undervisningsministerens tilladelse til fravigelse af de foreslåede bestemmelser i §§ 3-6, 3-8 eller 3-9, jf. § 3-15, stk. 1 og 2, kan bestyrelsen vedtage ændring af institutionens vedtægt i overensstemmelse hermed.

Der henvises til bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 3-15.

Det foreslås i *§ 4-1, stk. 4,* at undervisningsministeren fastsætter regler om vedtægters indhold, herunder i form af en standardvedtægt, og om institutionens frist for at bringe institutionens vedtægt i overensstemmelse med de fastsatte regler.

Bestemmelsen vil blive udmøntet ved en bekendtgørelse om standardvedtægt for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse. Standardvedtægten vil få et sådant indhold, at institutionens vedtægt, bortset fra de praktisk fornødne identifikationsoplysninger (normalt institutionens navn og cvr-nr.), udelukkende vil udgøres af lokal regulering i form af institutionsspecifikke regler om bestyrelsens sammensætning.

Vedtægten vil således ikke indeholde gengivelse af lovbestemmelser, herunder ikke gentage bestemmelserne i de foreslåede §§ 3-1 – 3-5 og § 3-20. Vedtægten vil heller ikke levne plads til beskrivende eller refererende stof, herunder eksempelvis bestemmelser, der omhandler aftale om varetagelse af nærmere bestemte administrative opgaver for andre uddannelsesinstitutioner, eller bestemmelser om formue og nedlæggelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4-2

Det foreslås i *§ 4-2, stk. 1,* at institutionens vedtægt skal offentliggøres på institutionens hjemmeside på internettet sammen med angivelse af offentliggørelsesdatoen. Vedtægten kan tidligst træde i kraft ved offentliggørelsen.

Den foreslåede bestemmelse viderefører inden for konteksten af den nye lov reglerne i § 2, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 1, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Når det følger af det foreslåede *2. pkt.,* at vedtægten tidligst kan træde i kraft ved offentliggørelsen, skal dette forstås således, at den blotte offentliggørelse på hjemmesiden uden angivelse sammesteds af, hvornår offentliggørelsen er sket, jf. 1. pkt., ikke vil være tilstrækkeligt. Ligeledes skal den foreslåede regel forstås således, at ikrafttræden ikke er mulig, hvis de foreslåede bestemmelser i § 4, stk. 1 eller 2, er forsømt overholdt.

Det foreslås i *§ 4-2, stk. 2,* at det i de i § 16-1, stk. 2, § 16-2, stk. 2, § 16-4, stk. 2, og § 16-7, stk. 2, nævnte tilfælde skal datoen for børne- og undervisningsministerens fastsættelse af vedtægten anføres sammen med offentliggørelsen, jf. stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse viderefører inden for konteksten af den nye lov reglerne i § 2, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 1, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *§ 4-2, stk. 3,* at i de i § 4-1, stk. 1, 2. pkt., nævnte tilfælde skal datoen for bestyrelsens vedtagelse anføres i tilknytning til offentliggørelsen, jf. stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse viderefører inden for konteksten af den nye lov reglerne i § 2, stk. 6, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 1, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5-1

Det fremgår af § 26, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at institutionen nedsætter et pædagogisk råd, der omfatter institutionens leder, afdelingsledere og alle institutionens lærere. Det fremgår af § 26, stk. 2 og 3, at det pædagogiske råd er rådgivende for institutionens leder og selv fastsætter sin forretningsorden og vælger sin formand. Det fremgår af § 26, stk. 4, at børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om pædagogiske råd.

Med hjemmel i § 26, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., er der fastsat regler i bekendtgørelse nr. 76 af 23. januar 2007 om pædagogisk råd på institutioner, der udbyder almengymnasial uddannelse eller almen voksenuddannelse (bekendtgørelsen om pædagogisk råd). Det følger af § 1 i bekendtgørelsen om pædagogisk råd, at institutionen nedsætter et pædagogisk råd, der omfatter

institutionens leder, eventuelle afdelingsledere samt alle de lærere, der underviser på institutionen. Det følger af § 2, at det pædagogiske råd er rådgivende for institutionens leder i pædagogiske spørgsmål, og at institutionens leder beslutter, hvilke spørgsmål lederen vil forelægge for det pædagogiske råd.

Det følger af § 3, at det pædagogiske råd selv fastsætter sin forretningsorden og vælger selv sin formand, samt at forretningsordenen indeholder bestemmelser om, i hvilket omfang den del af institutionens ledelse, der ikke er omfattet af § 1, institutionens teknisk-administrative personale og institutionens elever/kursister kan deltage i det pædagogiske råds møder og øvrige arbejde.

Det følger af §§ 4 og 5, at institutionens leder beslutter, hvilke ressourcer der afsættes til det pædagogiske råds møder og øvrige arbejde, samt at det pædagogiske råd afholder mindst ét møde hvert skoleår i forbindelse med institutionens planlægning af skoleåret.

Det følger af § 6, at hvis en statslig selvejende institution med almengymnasial uddannelse eller almen voksenuddannelse sammenlægges med en institution for erhvervsrettet uddannelse, og den sammenlagte institution godkendes efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, gælder bekendtgørelsen kun for den eller de dele af den sammenlagte institution, der varetager almengymnasial uddannelse eller almen voksenuddannelse.

Det foreslås i *§ 5-1, stk. 1, 1. pkt.,* at institutionens leder nedsætter et pædagogisk organ og fastsætter, hvordan det skal organiseres.

Det foreslåede vil medføre, at alle institutioner, vil være omfattet af kravet om at nedsætte et pædagogisk organ. Når institutionen har afdelinger, kan institutionens leder vælge at oprette et pædagogisk organ på de enkelte afdelinger. Det foreslåede vil dermed medføre fleksibilitet i forhold til organiseringen af det pædagogiske organ, uanset institutionernes størrelse, uddannelsessammensætning og antallet af afdelinger på forskellige adresser.

Det foreslåede vil også indebære, at institutionens leder fastsætter, hvordan organet skal organiseres, herunder ift. organets størrelse, mødefrekvens, dagsordener m.v. Samtidigt vil institutionens leder også kunne fastsætte, i hvilket omfang den øvrige del af institutionens ledelse, institutionens teknisk-administrative personale og institutionens elever/kursister kan deltage

i det pædagogiske organs møder og øvrige arbejde. Institutionens leder kan også vælge at lade det pædagogiske organ selv fastsætte sin forretningsorden og vælge sin formand. Det vil i en forretningsorden kunne f.eks. fastsættes, at det pædagogiske råd vil skulle samarbejde med det lokale uddannelsesudvalg om rådgivning i pædagogiske spørgsmål i relation til institutionens udbud af erhvervsuddannelser. Dette vil medføre, at institutionens leder vil have den nødvendige fleksibilitet i organiseringen.

Det foreslås i *§ 5-1, stk. 1, 2. pkt.,* at det pædagogiske organ omfatter institutionens leder og de af lærerkollegiet valgte lærerrepræsentanter. Lærerkollegiet aftaler sin egen repræsentation i det pædagogiske organ. Det skal ske med demokratisk forankring i det samlede lærerkollegium.

Det foreslås i *§ 5-1, stk. 2, 1. pkt.,* at det pædagogiske organ er rådgivende for institutionens leder i pædagogiske spørgsmål. Det svarer til gældende § 26, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., og § 2, stk. 1, i bekendtgørelsen om pædagogisk råd. Herved understøttes en stærk pædagogisk-didaktisk praksis på tværs af institutionens virke.

Det foreslås i *§ 5-1, stk. 2, 2. pkt.,* at institutionens leder deltager i organets møder. Det foreslås endvidere svarende til § 2, stk. 2, og § 4 i bekendtgørelsen om pædagogisk organ, at institutionens leder beslutter, hvilke spørgsmål lederen vil forelægge for det pædagogiske organ, samt hvilke ressourcer der afsættes til det pædagogiske organs møder og øvrige arbejde.

Det foreslås i *§ 5-1, stk. 3,* at institutionens leder kan delegere ansvaret for det pædagogiske organ til den leder, der har det pædagogiske ansvar for den eller de uddannelser som det pædagogiske organ vedrører.

Det foreslåede vil medføre, at lederen kan uddelegere sin kompetence til en anden leder, som har det pædagogiske ansvar.

Det foreslåede vil medføre, at bemyndigelsesbestemmelsen i § 26, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. foreslås afskaffet, og de relevante regler i bekendtgørelsen om pædagogisk råd bliver overført til den foreslåede § 5-1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5-2

Det følger af § 27, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at ved hver institution for uddannelsen til almen studentereksamen og uddannelsen til hf-eksamen har eleverne ret til at danne et elevråd, og på institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen og uddannelsen til almen voksenuddannelse har kursisterne ret til at danne et kursistråd. Elevrådet eller kursistrådet udpeger repræsentanter for eleverne eller kursisterne til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever/kursister i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevers og kursisters deltagelse ville stride mod anden lovgivning. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om valg til elevråd og kursistråd, om rådenes virksomhed og om bestyrelsens forpligtelse over for dem.

Det følger af § 27, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv., at på institutioner, der udbyder flere uddannelser, nedsættes ét elev- eller kursistråd.

Det følger af § 35 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at der nedsættes et råd for deltagere i uddannelse ved hver institution for erhvervsrettet uddannelse. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om valg af rådene og disses virksomhed. Rådet udpeger repræsentanter for deltagere i uddannelse til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for deltagerne i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor deltagernes deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Det følger af [forarbejderne, jf. Folketidende 2001-2002, tillæg, L 179, at ” Bestemmelsen om nedsættelse af råd med repræsentation fra deltagere i uddannelse videreført fra erhvervsskoleloven - berører primært deltagere i grunduddannelse. Bestemmelsen vedrører indflydelse på spørgsmål af betydning for deltagerne i uddannelse, og høring af centrale råd vil ikke være pligtig for ministeren i forbindelse med fastsættelse af regler herom. Sådanne råd vil allerede i dag være nedsat på erhvervsskolerne, og det er hensigten, at institutionerne efter eventuelle sammenlægninger og spaltninger skal sikre sig, at rådene videreføres i det nødvendige omfang i forhold til deltagerne i uddannelserne.”

Med hjemmel i § 27 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. og i § 35 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er der fastsat regler om elevråd mv. i bekendtgørelse nr. 2367 af 10. december 2021 om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det følger af bekendtgørelsens § 4, at elevrådet gennem samarbejde med bestyrelsen, lederen og øvrige personalegrupper varetager elevernes fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser på institutionen. Det følger også bl.a. af bekendtgørelsens § 4, at elevrådet gennem samarbejde med bestyrelsen, lederen og øvrige personalegrupper varetager elevernes fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser på institutionen, og at elevrådet har ret til at afgive indstillinger om de forhold, der er nævnt.

Det foreslås i *§ 5-2, stk. 1,* at elever, lærlinge, kursister og øvrige deltagere i den undervisning og i de uddannelser, som institutionen udbyder, har ret til at danne et elevråd, som i sit virke skal være baseret på demokratiske principper. Gennem elevrådet kan eleverne m.fl. varetage deres fælles undervisningsmæssige, faglige, kulturelle, personlige og økonomiske interesser over for institutionen.

Det svarer med redaktionelle justering til gældende § 27, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv., § 35, stk. 1, 1. pkt. i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og bekendtgørelsens § 4, stk. 1.

Det foreslåede vil medføre, at eleverne mv. på institutionen har ret til at få indflydelse på deres uddannelse og deres skole gennem et råd, som skal virke på demokratisk vis. Ved væsentlige demokratiske principper forstås fri og lige adgang til rådet, dets møder og andre arrangementer, samt fri og lige rettigheder i elevrådet, herunder dets regler om valg og valgbarhed til rådets evt. styrende organer.

Det foreslås i *§ 5-2, stk. 2,* at overholder elevrådet ikke demokratiske principper, kan bestyrelsen suspendere elevrådet, indtil der foreligger sikkerhed for, at elevrådet igen kan virke på grundlag af demokratiske principper.

Det medfører, at en eventuel suspension af elevråd vil være omfattet af de sædvanlige forvaltningsretlige skridt forud for en eventuel suspension.

Det foreslås i *§ 5-2, stk. 3,* at elevrådet samarbejder med bestyrelsen, lederen, det undervisende personale og øvrige personalegrupper om varetagelsen af sine opgaver. Elevrådet kan fremsætte forslag og afgive indstillinger til bestyrelsen og lederen om de forhold, der er nævnt i stk. 1. Det svarer med justeringer til bekendtgørelsens § 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. § 5-3

Der henvises til de almindelige bemærkninger 3.4.2 for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 5-3, stk. 1,* at rådet kan udpege repræsentanter til udvalg m.v., som institutionen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for elever i almindelighed. Dette gælder dog ikke udvalg m.v., hvor elevers deltagelse ville stride mod anden lovgivning.

Bestemmelsen er en justeret videreførelse af § 27, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. og § 35 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse samt § 6 i bekendtgørelse nr. 2367 af 10. december 2021 om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *§ 5-3, stk. 2,* at elevrådet endvidere kan udpege undervisningsmiljørepræsentanter og repræsentanter til arbejdsmiljøgrupper, jf. § 4, stk. 1 og 2, i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø. Bestemmelsen er en videreførelse af bekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Det følger bl.a. af § 4, stk. 1 og 2, i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, at elever, studerende og andre deltagere har ret til at vælge undervisningsmiljørepræsentanter til at varetage deres interesser over for uddannelsesstedets ledelse med hensyn til opfyldelse af et godt uddannelsesmiljø. Eleverne m.fl. kan vælge to repræsentanter til hver sikkerheds-

gruppe, der er dannet på uddannelsesstedet i henhold til lov om arbejdsmiljø, og som beskæftiger sig med spørgsmål af betydning for undervisningsmiljøet.

Det foreslås i *§ 5-3, stk. 3,* at elevrådet på institutioner, der udbyder flere uddannelser eller har flere uddannelsessteder, kan nedsætte faste elevudvalg for de enkelte udbud af uddannelser eller uddannelsessteder. Bestemmelsen er en justeret videreførelse af bekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. § 5-4

Der henvises til de almindelige bemærkninger 3.4.2 for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 5-4, stk. 1,* at elevrådsarbejde, jf. §§ 5-2 og 5-3, er ulønnet. Dette svarer til § 10, stk. 1 i bekendtgørelse om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *§ 5-4, stk. 2,* at deltagelse i elevrådsmøder og i møder i forbindelse med repræsentation som nævnt i § 5-3, i undervisningstiden sidestilles med deltagelse i undervisningen og ikke kan registreres som fravær. Dette svarer til bekendtgørelsens § 10, stk. 2, 1. pkt.

Det foreslås i *§ 5-4, stk. 3,* at elevrådet i tilfælde af, at lederen vurderer, at dette er nødvendigt, aftaler mødernes tidsmæssige placering og udstrækning med lederen. Dette svarer med visse justeringer til bekendtgørelsens § 10, stk. 2, 2. pkt.

Det foreslåede vil indebære, at elevrådsmødernes tidsmæssige placering og udstrækning skal aftales med lederen, dog kun i de situationer, hvor lederen vurderer, at det er nødvendigt. Dette er en afvigelse fra gældende ret, hvorefter dette altid skal aftales med lederen. Dette giver mere råderum til elevrådet, og samtidig kan lederen hjælpe elevrådet, hvis det vurderes nødvendigt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. § 5-5

Der henvises til de almindelige bemærkninger 3.4.2 for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 5-5, stk. 1, 1. pkt.,* at bestyrelsen og lederen skal samarbejde med elevrådet. For at styrke den demokratiske forståelse blandt eleverne m.fl. medvirker bestyrelsen og lederen sammen med elevrådet til at udbrede kendskabet til elevdemokrati, blandt eleverne m.fl.

Det foreslåede vil medføre, at det er op til bestyrelsen og lederen, hvordan samarbejdet skal udføres. Dette kan ske via de årlige ordinære elevmøder, andre elevmøder samt elevrådets funktioner og opgavevaretagelse. Dette svarer med visse justeringer til § 16 i bekendtgørelse nr. 2367 af 10. december 2021 om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *§ 5-5, stk. 1, 2. pkt.,* at elevråd for at fremme demokratiopfattelse skal sikres bistand fra en af institutionens medarbejdere, som skal understøtte elevrådets arbejde.

Formålet med denne bestemmelse er at sikre samarbejde medlem institutionen og elevrådet, ved at institutionerne skal udpege en medarbejder, som skal hjælpe elevrådet i deres arbejde om at fremme demokratiopfattelse. Forslaget er en del af udmøntning af epx-aftalen.

Det foreslås i *§ 5-5, stk. 2,* at lederen skal opfordre eleverne m.fl. til at danne elevråd, hvis de ikke allerede benytter denne ret. Har institutionen ikke et elevråd, bistår lederen interesserede elever med at udarbejde et forslag til elevrådsvedtægt med henblik på at holde et elevmøde. Dette svarer med visse justeringer til bekendtgørelsens § 15.

Det foreslås i *§ 5-5, stk. 3,* at bestyrelsen og lederen skal inddrage elevrådet efter, at beslutning om sammenlægning eller spaltning af en institution er truffet. Dette vil medføre, at elevrådet skal inddrages i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af en institution. Forslaget er en del af udmøntning af epx-aftalen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. § 5-6

Der henvises til de almindelige bemærkninger 3.4.2 for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 5-6, stk. 1,* at institutionen yder elevrådet tilskud til elevrådsarbejdet, herunder eventuelle udgifter til medlemskab af organisationer eller deltagelse i arrangementer af elevdemokratisk karakter. Bestyrelsen fastsætter tilskuddets størrelse under hensyntagen til et budgetforslag fra elevrådet. Elevrådet kan have andre indtægter end institutionens tilskud.

Dette svarer med visse justeringer til § 17 i bekendtgørelse nr. 2367 af 10. december 2021 om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *§ 5-6, stk. 2,* at institutionen stiller et egnet lokale og kontorfaciliteter til rådighed for elevrådet. Institutionen stiller endvidere et egnet lokale til rådighed til brug for kulturelle, oplysende og organisatoriske møder i regi af elevrådsarbejdet, herunder elevmøder. Bestyrelsen fastsætter mål og rammer for, hvordan og i hvilket omfang lokalerne kan benyttes.

Dette svarer med visse justeringer til bekendtgørelsens § 18.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. § 5-7

Der henvises til de almindelige bemærkninger 3.4.2 for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 5-7, stk. 1,* at elevrådets medlemmer vælges på et årligt ordinært elevmøde, hvortil alle elever m.fl. på institutionen skal indbydes og have adgang med stemmeret. Tidspunktet for afholdelse af det årlige ordinære elevmøde kan dog fraviges i visse tilfælde. Det kan fastsættes i elevrådsvedtægten, at det ordinære elevmøde afholdes særskilt for hvert uddannelsessted eller uddannelse.

Dette svarer med visse ændringer til § 8 i bekendtgørelse nr. 2367 af 10. december 2021 om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddan-

nelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det foreslåede vil indebære, at tidspunktet for afholdelse af det årlige ordinære elevmøde kan fraviges i visse tilfælde. Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag til § 5-7, stk. 2, hvorefter tidspunktet for afholdelse af det ordinære elevmøde og elevrådets funktionsperiode for institutionens erhvervsuddannelser skal fremgå i vedtægten. Det skyldes, at erhvervsuddannelser er vekseluddannelser, hvor eleven eller lærlingen skifter mellem skoleophold og oplæring og dermed alene er på uddannelsesstedet i nogle uger ad gangen. Dermed kan der være tilfælde, hvor det er vanskeligt at afholde disse møder for denne gruppe af elever.

Det foreslås i *§ 5-7, stk. 2,* at alle elever m.fl. på institutionen har valgret og er valgbare til elevrådet under alle skole- og praktikperioder eller oplæringsperioder. Tidspunktet for afholdelse af det ordinære elevmøde og elevrådets funktionsperiode for institutionens erhvervsuddannelser fastsættes i elevrådsvedtægten.

Dette svarer med visse ændringer til bekendtgørelsens § 9.

Det foreslåede vil indebære en præcisering af reguleringen, for så vidt angår elevråd på en institutions erhvervsuddannelser. Erhvervsuddannelser er vekseluddannelser, hvor eleven eller lærlingen skifter mellem skoleophold og oplæring og er dermed på uddannelsesstedet i nogle uger ad gangen. Det foreslås derfor, at tidspunktet for afholdelse af det ordinære elevmøde og elevrådets funktionsperiode fastsættes i elevrådsvedtægten, så der kan tages hensyn til disse forhold. Det foreslås endvidere som følge heraf, at det kan fastsættes i elevrådsvedtægten, at det ordinære elevmøde afholdes særskilt for hvert uddannelsessted eller uddannelse, jf. forslag til § 5-7, stk. 1. 3. pkt.

Det foreslås i *§ 5-7, stk. 3,* at et elevråd fungerer indtil næste ordinære elevmøde, eller indtil et nyt elevråd er valgt på et ekstraordinært elevmøde for resten af perioden indtil næste ordinære elevmøde. Hvis alle medlemmer af et elevråd træder tilbage, skal bestyrelsen opfordre eleverne m.fl. til at vælge et nyt elevråd for resten af perioden indtil det næste årlige ordinære elevmøde.

Dette svarer med visse justeringer til bekendtgørelsens § 8, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. § 5-8

Der henvises til de almindelige bemærkninger 3.4.2 for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 5-8, stk. 1, 1. pkt.,* at elevrådet udarbejder og vedtager en elevrådsvedtægt, jf. dog § 5-5, stk. 2, 2. pkt.

Det foreslåede vil medføre, at elevrådet selv skal udarbejde et forslag til elevrådets vedtægter. Bestemmelsen svarer med visse justeringer til § 11, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 2367 af 10. december 2021 om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *§ 5-8, stk. 1, 2. pkt.,* at elevrådets vedtægter skal indeholde rådets størrelse, fremgangsmåde ved valg af medlemmer og økonomi. Bestemmelsen svarer med ændringer til elevrådets bekendtgørelsens § 12.

Det foreslåede vil indebære, at elevrådets vedtægter skal indeholde bestemmelser om:

1) Elevrådets størrelse.

2) Fremgangsmåden ved valg af elevrådsmedlemmer. Her vil det også være relevant eventuelt at fastsætte fremgangsmåden ved valg af suppleanter, herunder eventuelt om fast repræsentation for forskellige uddannelser eller uddannelsessteder.

3) Elevrådets økonomi. Her vil det også være relevant at fastsætte bestemmelser om elevrådets regnskabsaflæggelse.

Forslaget vil endvidere indebære, at elevrådet kan indeholde øvrige bestemmelser. Det kan f.eks. indeholde yderligere bestemmelser om:

1) Afholdelse af det årlige ordinære elevmøde, herunder hvornår mødet senest skal holdes, frister for indkaldelse til mødet og for indgivelse af forslag til behandling på mødet samt faste dagsordenspunkter.

2) Afholdelse af øvrige elevmøder, herunder frister for indkaldelse til mødet og for indgivelse af forslag til behandling på mødet.

3) Fremgangsmåden ved vedtægtsændringer.

4) Elevrådets nedsættelse af faste råd for enkelte institution eller uddannelsessted på institutionen samt om valg til sådanne råd og deres sammensætning og opgaver.

5) Elevrådets nedsættelse af faste udvalg samt om valg til sådanne udvalg og deres sammensætning og opgaver.

6) Elevrådets udpegning af undervisningsmiljørepræsentanter, jf. § 5-3, stk. 2.

Det foreslåede vil medføre, at det vil være op til sikre, at det nærmere indhold af dets vedtægter afspejler behovene på den givne institution.

Det foreslås i *§ 5-8, stk. 2,* at beslutning om ændring af elevrådsvedtægten skal vedtages på to på hinanden følgende elevrådsmøder for at være gældende. Bestemmelsen svarer til bekendtgørelsens § 11, stk. 2.

Det foreslås i *§ 5-8, stk. 3,* at elever m.fl., der ikke er medlemmer af elevrådet, kan stille forslag til ændring af elevrådsvedtægten. Elevrådet skal tage stilling til sådanne forslag. Bestemmelsen svarer til bekendtgørelsens § 11, stk. 3.

Det foreslås i *§ 5-8, stk. 4,* at elevrådet fastsætter efter behov selv sin forretningsorden. Bestemmelsen svarer til bekendtgørelsens § 14.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5-9

Der henvises til de almindelige bemærkninger 3.4.2 for så vidt angår gældende ret.

Det foreslås i *§ 5-9, stk. 1,* at der forud for det ordinære elevmøde skal være foretaget regnskabsmæssig revision af elevrådets regnskab af to regnskabskyndige personer, der er udpeget af elevrådet og institutionens leder i forening. Dette svarer med visse justeringer til § 13 i bekendtgørelse nr. 2367 af 10. december 2021 om elevråd ved institutioner for almengymnasial uddannelse, almen voksenuddannelse, erhvervsrettet uddannelse eller forberedende grunduddannelse samt private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-1

§ 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om, at børne- og undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte nærmere regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem. Der er i medfør af bestemmelser fastsat regler om budget- og bevillingsmæssige forhold ved institutionerne i bekendtgørelse nr. 714 af 27. maj 2015 om budget- og bevillingsmæssige forhold ved institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse som ændret ved bekendtgørelse nr. 1377 af 30. september 2022 og bekendtgørelse nr. 254 af 3. februar 2026. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionerne er omfattet af budgetvejledningens regler om statsfinansierede selvejende institutioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser vil være omfattet af de til enhver tid gældende regler i budgetvejledningen om statsfinansierede selvejende institutioner, jf. den gældende budgetvejledning 2021 pkt. 2.11. Det vil indebære, at institutionerne vil være omfattet af budgetvejledningens generelle regler i pkt. 2.1 til 2.5, medmindre andet fremgår af de specifikke bestemmelser i pkt. 2.11.5 i budgetvejledningen.

Der vil yderligere kunne fastsættes fravigelser fra budgetvejledningens regler om statsfinansierede selvejende institutioner i anmærkningerne til finanslovforslaget, jf. Budgetvejledning 2021 pkt. 2.2.8, hvorefter der med Finansministeriets tilslutning i et særligt afsnit kan anføres særlige bevillingsbestemmelser, som kan supplere eller fravige budgetvejledningens almindelige bevillingsregler.

Det foreslås i *stk. 2,* at hvis en institution eller flere institutioner i forening har iværksat et projekt, hvor den estimerede samlede totaludgift ved iværksættelsen var under forelæggelsesgrænsen i budgetvejledningen, skal bestyrelsen for institutionen eller bestyrelserne for institutionerne straks ori-

entere undervisningsministeren, hvis den samlede totaludgift efter projektets iværksættelse overskrider eller forventes at overskride forelæggelsesgrænsen. Orienteringen skal indeholde en redegørelse for årsagen til den forhøjede samlede totaludgift, og projektet skal herefter behandles i overensstemmelse med budgetvejledningens regler.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne vil skulle orientere undervisningsministeren, hvis de har iværksat et projekt, hvor udgifterne efterfølgende viser sig at overskride den i budgetvejledningen for den pågældende projekttype fastsætte forelæggelsesgrænse.

Der er i den gældende budgetvejledning 2021 pkt. 2.11.5.4 og pkt. 2.11.5.5 om statsfinansierede selvejende institutioner fastsat forelæggelsesgrænser for bygge- og anlægsprojekter og it-projekter, men den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle forelæggelsesgrænser i den til enhver tid gældende budgetvejledning.

Orienteringen af undervisningsministeren vil skulle ske straks efter, at en institution er blevet bekendt med overskridelsen. Det vil være bestyrelsens ansvar, at orienteringen sker straks, og bestyrelsen skal således have sikret, at den daglige ledelse på institutionen er instrueret i at foretage sådan en orientering straks efter, at overskridelsen er konstateret.

Orienteringen vil skulle sikre, at undervisningsministeren kan iværksætte de i budgetvejledningen forskrevne procedurer ved efterfølgende overskridelse af en forelæggelsesgrænse. Hvis det fremgår af budgetvejledningen, at institutionerne ved en overskridelse af en forelæggelsesgrænse skal afvente behandlingen af sagen, skal institutionen indstille det projekt, som den økonomiske disposition vedrører, indtil projektet er behandlet i overensstemmelse med de gældende forelæggelsesregler.

Det er i den gældende budgetvejledning 2021 pkt. 2.11.5.4 om statsfinansierede selvejende institutioner fastsat, at Finansudvalget skal orienteres ved overskridelsen af forelæggelsesgrænsen for bygge- og anlægsprojekter For it-projekter er det i den gældende budgetvejledning 2021 pkt. 2.11.5.5 om statsfinansierede selvejende institutioner fastsat, at it-projektet ved overskridelse af forelæggelsesgrænsen skal risikovurderes i Statens It-råd og forelægges Finansudvalget snarest muligt og senest 3 måneder efter, at institutionen er blevet bekendt med fordyrelsen, og inden det føres videre.

Det foreslås i *stk. 3,* at undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at institutionerne helt eller delvist er omfattet af regler for statsinstitutioners

virksomhed, herunder om institutionernes indberetninger i forbindelse med sådanne regler.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren, hvor det ikke følger af budgetvejledningens regler om statsfinansierede selvejende institutioner, vil kunne fastsætte regler, hvorefter institutionerne helt eller delvist vil være omfattet af regler for statsinstitutioners virksomhed, herunder om institutionernes indberetninger i forbindelse med sådanne regler.

Det foreslåede skal sikre, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse i lighed med statsinstitutioner, der indgår i det almindelige ministerielle hierarki, vil kunne blive omfattet af de samme regler, som gælder for statsinstitutioners virksomhed. Det kan f.eks. være ordningerne på bygningsområdet, hvis der stilles særlige krav til energiforbruget i bygningerne, herunder til tiltag til reduktion af forbrug, og indberetninger om energiforbruget.

Der vil kunne fastsættes regler om institutionernes indberetninger i forbindelse med sådanne regler. Det vil kunne være regler om, at institutionerne skal følge de indberetningsregler, der er i reglerne for statsinstitutioners virksomhed, men der vil også kunne fastsættes supplerende indberetningsregler særligt for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse.

Det foreslås i *stk. 4,* at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsætte regler om institutionernes budget- og bevillingsmæssige forhold. Det kan f.eks. være regler om forpligtelser til at orientere undervisningsministeren om visse økonomiske dispositioner, der ikke er omfattet af forelæggelsesordningerne i budgetvejledningen, herunder at indstille det projekt, som den økonomiske disposition vedrører, indtil dispositionen er behandlet i overensstemmelse med de gældende forelæggelsesregler. Det kan også være fastsættelse af regler, der begrænser institutionernes adgang til at foretage økonomiske dispositioner generelt eller i særlige situationer, herunder fastsættelse af en godkendelsesordning for sådanne dispositioner eller dispositioner over en vis beløbsgrænse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-2

§ 11, stk. 1, og § 14 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 21, stk. 1, og § 29 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om den overordnede forvaltning af institutionernes midler. Bestyrelsen skal forvalte midlerne, så de bliver til størst mulig gavn for institutionens formål, og midlerne må alene komme institutionens formål til gode. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 6-2,* at institutionens midler alene må komme institutionens opgaver, jf. kapitel 2, til gode, og bestyrelsen skal forvalte institutionens midler til størst mulig gavn for opgaverne.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institutions midler alene må komme institutionens opgaver til gode, og at det er bestyrelsens ansvar at sikre, at institutionens midler forvaltes til størst mulig gavn for opgaverne.

Ved institutionens opgaver forstås de opgaver, som institutionen kan varetage inden for rammerne af denne lov, herunder det foreslåede kapitel 2, samt de uddannelser og den undervisning, som institutionen varetager efter de love, der regulerer de enkelte uddannelser og den undervisning, som institutionen konkret varetager.

Indtægtsdækket virksomhed i form af f.eks. ikke-regulerede kurser m.v. vil kunne falde inden for de opgaver, som institutionen kan varetage inden for rammerne af denne lov, jf. § 2-7.

Bestemmelsen beskriver den overordnede ramme for bestyrelsens håndtering af institutionens økonomiske forvaltning og omfatter alle økonomiske dispositioner fra enkeltstående driftsdispositioner til omfattende, langsigtede kapitaldispositioner. Der skal ved forvaltningen af institutionens midler tages både langsigtede uddannelses- og undervisningshensyn og hensyn til aktuelle elever, lærlinge, kursister og andre deltagere i uddannelse og undervisning, aftagere og ansatte. Disse hensyn skal varetages inden for rammerne for de opgaver, som institutionen varetager inden for rammerne i kapitel 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-3

§ 22, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 37, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om institutionernes dispositionsfrihed over statslige tilskud og andre indtægter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.1.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at institutionen inden for rammerne i denne lov og institutionens opgaver, jf. kapitel 2, frit disponerer over de samlede statslige tilskud efter denne lov og over øvrige indtægter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen disponerer frit over de samlede statslige tilskud efter denne lov og over øvrige indtægter inden for rammerne i denne lov og sine opgaver, jf. det foreslåede kapitel 2. Institutionerne er således ikke underlagt samme styring som de loftbelagte udgifter i stat, kommune og regioner, men vil være omfattet af rammerne i denne lov, herunder bl.a. dispositionsregler i de til enhver tid gældende budget- og bevillingsreger, jf. den foreslåede § 6-1, og de flerårige investeringsrammer efter den foreslåede § 6-4. I det omfang de gældende budget- og bevillingsreger, jf. budgetvejledningen, indebærer krav om forelæggelse af større bygge- og anlægsprojekter samt it-projekter for Finansudvalget vil det indebære en begrænsning af institutionernes dispositionsfrihed.

Med den foreslåede bestemmelse vil de statslige tilskud som udgangspunkt blive ydet som bloktilskud og uden opdeling i lønudgifter og andre udgifter og uden personalerammer. Bloktilskudsprincippet vil også som udgangspunkt omfatte tilskud, som vil blive ydet af andre offentlige myndigheder end staten, herunder f.eks. kommunalbestyrelser i henhold til den foreslåede § 7-13. Om tilskud, der ikke er omfattet af bloktilskudsprincippet, henvises til § 6-3, stk. 2, og bemærkningerne hertil nedenfor.

Den dispositionsfrihed, som bloktilskudsprincippet vil indebære, vil give den enkelte institution mulighed for fleksibelt at udnytte lærerkræfter, lokaler m.v. samt mulighed for selvstændigt at disponere over de samlede

tilskud til de tilskudsberettigede uddannelser, andre institutionsformål, bygninger m.v.

Institutionens dispositionsfrihed vil skulle udøves inden for rammerne af de til enhver tid gældende bevillingsforudsætninger, herunder de flerårige investeringsrammer efter den foreslåede § 6-4, og dispositionsregler og i overensstemmelse med de bestemmelser, som er fastsat for de enkelte uddannelser og opgaver.

Bloktilskudsprincippet skal i sammenhæng med institutionernes status som statsfinansierede selvejende institutioner og den deraf følgende decentralisering af beslutningskompetencen til de enkelte uddannelsesinstitutioner samt medvirke til at give institutionerne økonomisk dispositionsfrihed og et selvstændigt økonomisk ansvar og dermed skabe incitament for institutionerne til at anvende ressourcerne optimalt.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at det er en betingelse, at institutionen overholder de bestemmelser, der gælder for de enkelte uddannelser og opgaver.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det er en tilskudsbetingelse, at institutionen overholder lovgivningen om den uddannelse eller den undervisning, hvortil der ydes tilskud. Det er endvidere en tilskudsbetingelse, at institutionen overholder lovgivningen om de opgaver, som institutionen varetager udover uddannelse og undervisning som f.eks. vejledning, realkompetencevurderinger eller administrative opgaver og driftsopgaver for at understøtte driften af institutionen og dens uddannelses- og undervisningsaktiviteter.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.,* at det endvidere er en betingelse, at institutionen gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det er en tilskudsbetingelse, at institutionen gennemfører den uddannelsesaktivitet, kostafdelingsaktivitet eller anden aktivitet, som tilskuddene er betinget af. Det vil indebære, at institutionen skal have gennemført aktiviteten, dvs. have udbudt det, aktiviteten vedrører, og have gennemført aktiviteten i det omfang, der er ydet tilskud hertil.

Tilskudsadministrationen bygger på, at institutionen indberetter korrekte oplysninger om den gennemførte aktivitet, og der sker efterfølgende regu-

lering, hvis tilskudsindberetningen ikke har været korrekt. I forhold til taxametertilskud vil der derfor som udgangspunkt alene ske en regulering af institutionens tilskud, men hvor en institution har oppebåret et grundtilskud, der er betinget af gennemførelsen af en bestemt aktivitet, eller har indberettet aktivitet, der ikke er gennemført eller ikke svarer til det, som følger af uddannelseslovgivningen, vil betingelserne i stk. 1, 2. og 3. pkt., ikke have været opfyldt.

Hvor en institution ikke har overholdt betingelserne, vil undervisningsministeren i medfør af den foreslåede § 12-3 kunne iværksætte en tilskudsmæssig sanktion. Det fremgår af den foreslåede § 12-3, at ministeren kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis for institutioner, der bl.a. ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, påbud eller bestemmelserne i de uddannelseslove, hvor tilskud ydes i henhold til denne lov.

Det foreslås i *stk. 1, 4. pkt.,* at institutionen kan opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til institutions- og undervisningsformål.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institution vil kunne opspare tilskud til anvendelse i følgende finansår til de formål, som tilskuddene er ydet til. De frie muligheder for opsparing giver dels en nødvendig konsolidering i budgetteringen, dels mulighed for opsparing til investering m.v.

Det foreslås i *stk. 2* at tilskud, der efter § 7-9, § 7-10, § 7-12 eller § 7-14 er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, ikke er omfattet af stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statslige tilskud og kommunale eller regionale tilskud efter de nævnte bestemmelser ikke vil være omfattet af bloktilskudsprincippet og den deraf følgende dispositionsfrihed i stk. 1, hvis de er ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales. En forudsætning herom kan for de statslige tilskuds vedkommende være fastlagt i bevillingsforudsætningerne på de årlige finanslove, men såvel for statslige som kommunale og regionale tilskud vil sådan en forudsætning altid kunne stilles som et vilkår for udbetalingen af det pågældende tilskud til institutionen.

Det foreslåede omfatter statslige tilskud, der er ydet som særlige tilskud til bestemte formål eller til forsøgs- og udviklingstilskud samt til iværksættelse af nye uddannelser efter den foreslåede § 7-9 eller til institution i en særlig vanskelig økonomisk situation eller i forbindelse med en sammenlægning eller spaltning efter den foreslåede § 7-10. Endvidere omfatter det kommunale tilskud til anlægsudgifter efter den foreslåede § 7-12 og regionale tilskud efter den foreslåede § 7-14.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-4

§ 22, stk. 3 og 4, og § 26, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 37, stk. 3 og 4, og § 42, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om investeringsrammer for institutioner, herunder pålæg om tilpasning, udskydelse eller standsning af investeringer, og om indberetning af investeringsbudgetter og regnskabstal. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at undervisningsministeren kan påbyde en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren kan påbyde en institution at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove. Det vil medføre, at der er mulighed for politisk prioritering af investeringsomfanget på det statsfinansierede selvejeområde indenfor den flerårige investeringsramme, der fastsættes på de årlige finanslove. Undervisningsministeren vil med bestemmelsen have mulighed for at påbyde den enkelte institution et konkret investeringsloft. De statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område vil ud over institutioner for ung-

doms- og voksenuddannelser omfattet af denne lov også omfatte institutioner for forberedende grunddannelse omfattet af lov om institutioner for forberedende grunddannelse.

De investeringer, som undervisningsministeren vil kunne påbyde en institution for ungdoms- og voksenuddannelse at tilpasse, udskyde eller standse, er samtlige af institutionens investeringer, der gennemføres i et givent år og enten i samme år eller på et senere tidspunkt bliver aktiveret i institutionens balance.

Omfattet af investeringsrammen vil være nyinvesteringer. Nyinvesteringer omfatter køb eller opførelse af nye aktiver, der aktiveres i institutionens balance. Det gælder f.eks. køb eller opførelse af en ny bygning, tilbygning af en ny fløj, ombygning af en eksisterende bygning og bygningsforbedringer i forbindelse med renoveringer og vedligeholdelsesarbejder, men også køb af f.eks. nyt inventar og it-udstyr. Køb af eksisterende (ikke-nyopførte) bygninger, brugt udstyr og brugt inventar vil ikke indgå som led i de investeringer, der er omfattet af investeringsrammen, men vil skulle indberettes af hensyn til mulighederne for den regnskabsmæssige afstemning mellem institutionens investeringsramme og de regnskabsførte investeringer, jf. det foreslåede stk. 2. Ligeledes vil private donationer til institutionernes investeringer blive fratrukket i forbindelse med opgørelsen af institutionernes investeringer, da det ikke er hensigten, at private donationer til institutionerne skal indgå i investeringsrammen.

I tilfælde af, at indberetningerne, jf. det foreslåede stk. 2, viser et samlet investeringsniveau, der er højere end den tildelte investeringsramme for det igangværende år, eller et af de kommende år for hvilke der er fastsat en investeringsramme, vil der på Undervisningsministeriets initiativ blive iværksat en proces med henblik på tilpasning mellem den udmeldte ramme og de indmeldte investeringsbudgetter.

En proces om tilpasning af investeringer vil først og fremmest ske gennem dialog mellem institutionerne og Undervisningsministeriet, hvor institutionerne anmodes om at revurdere deres investeringsbudgetter med henblik på frivilligt at tilpasse, udskyde eller standse investeringsprojekter. En tilpasningsproces vil kunne indledes, når der er offentliggjort en flerårig investeringsramme, og der via institutionernes indberetning af investeringsbudgetter er overblik over de planlagte investeringer i perioden. En i starten af 2027 indledt tilpasningsproces vil således kunne påvirke investeringsmulighederne frem til 2030.

Såfremt der ikke kan opnås tilstrækkelig reduktion ved, at én eller flere institutioner frivilligt vælger at tilpasse, udskyde eller standse investeringer budgetteret i de efterfølgende år, vil ministeriet efter forhandling med de enkelte institutioner foretage en prioritering af sektorens samlede indmeldte investeringer.

Prioriteringen vil skulle ske på baggrund af fastlagte kriterier, som dog vil rumme et vist skøn, der udmeldes til institutionerne.

Der vil bl.a. kunne lægges vægt på kriterier som samfundsøkonomiske hensyn, herunder f.eks. de afledte omkostninger ved f.eks. at standse et projekt (tab af allerede foretagne investeringer), en vurdering af alternativomkostninger (f.eks. omkostninger ved at tilvejebringe lokalekapacitet eller anlæg gennem lejemål), projektets økonomiske bæredygtighed (mulige besparelser ved investeringen f.eks. på drift eller energiudgifter), graden af ekstern finansiering m.v.

Hertil kommer institutionspolitiske hensyn, herunder væsentlige hensyn til institutionernes udvikling (f.eks. realisering af sammenlægninger eller samling af udbudssteder eller realisering af satsninger inden for fagområder med særlig væsentlig betydning).

Desuden vil regionale hensyn, herunder hensynet til udbudsforpligtelsen, kunne indgå som kriterium i prioriteringen.

I forlængelse af forhandlingerne med de relevante institutioner vil Undervisningsministeriet kunne udmelde resultatet til institutionerne som en institutionsspecifik investeringsramme. Det vil være hensigten, at en institution inden for den tildelte individuelle ramme vil kunne vælge selv at prioritere investeringerne og således fortsat kan disponere over, hvilke investeringer der gennemføres inden for rammen. Den institutionsspecifikke ramme vil således ikke være bundet til de investeringer, som ministeriet har prioriteret, medmindre en sådan binding konkret skulle blive udmeldt sammen med investeringsrammen.

I tilfælde af, at en institution ikke efterlever et givent påbud fra ministeriet om at tilpasse, udskyde eller standse institutionens investeringer, vil bestemmelserne i den foreslåede § 12-a om iværksættelse en tilskudsmæssig sanktion eller § 12-4 indgriben over for institutionens ledelse kunne finde anvendelse.

Det fremgår af den foreslåede § 12-3, at ministeren kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis for institutioner, der bl.a. ikke følger bestemmelserne i denne lov.

Det fremgår af den foreslåede § 12-4, at hvis en institutions bestyrelse ikke efterkommer påbud fra undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte, enten at bestyrelsens opgaver eller del heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren offentliggør de flerårige investeringsrammer. Dette vil ske som led i orienteringen af institutionerne i forbindelse med den almindelige finanslovsproces.

Det foreslås i *stk. 2,* at institutionen efter anmodning fra undervisningsministeren skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal i et af ministeren fastlagt format.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen efter anmodning fra undervisningsministeren skal indberette investeringsbudgetter og regnskabstal i et af ministeren fastlagt format. Det kan f.eks. være ved udfyldelse af et skema, herunder eventuelt et elektronisk skema.

De indberettede investeringsbudgetter og regnskabstal skal bidrage både til den årlige fastsættelse af den flerårige investeringsramme og til, at Undervisningsministeriet kan følge investeringsniveauet tæt, herunder med henblik på evt. at udstede påbud efter det foreslåede stk. 1, 1. pkt., til en institution om at tilpasse, udskyde eller standse investeringer, såfremt de samlede budgetterede investeringer for de statsfinansierede selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område overstiger den flerårige investeringsramme.

Den nærmere administration af ordningen om investeringsrammer vil blive fastlagt af undervisningsministeren og vil løbende kunne justeres, hvis der er behov derfor. Det er forventningen, at institutionerne som udgangspunkt

vil blive pålagt to gange årligt at indberette femårige løbende investeringsbudgetter til Undervisningsministeriet. Investeringsbudgetterne vil skulle indeholde forventede udgifter til nybyggeri, inventar, køb af eksisterende byggeri m.v. fordelt på år. Institutionerne vil som udgangspunkt blive pålagt samtidig at indberette regnskabstal, der gør status på den regnskabsmæssige overholdelse af investeringsrammerne. Regnskabstallene vil skulle indeholde afholdte udgifter til nybyggeri, inventar, udstyr, køb af eksisterende byggeri m.v. for regnskabsåret (dvs. det foregående år).

Samtlige investeringer vil skulle indberettes opdelt på investeringer i eksisterende aktiver og nye aktiver uanset finansieringskilde. Også investeringer, der helt eller delvist finansieres af donationer fra fonde eller andre institutioner m.v., herunder fra EU, vil skulle indgå i indberetningerne. Desuden vil de samlede donationer til institutionen skulle indberettes.

På baggrund af de samlede indberetninger beregner ministeriet, hvor meget der skal tælles med under rammen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-5

§ 23 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 40 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om rammerne for løn- og ansættelsesvilkår for institutionernes personale. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1* at institutionen skal følge de af finansministeren fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne vil være forpligtet til at følge de af Finansministeriet fastsatte og aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for personalet.

Bestemmelsen berører ikke institutionens opgaver og beslutninger med oprettelse af stillinger og heraf følgende beslutninger om personaleforbrug og -sammensætning og om ansættelse og afskedigelse.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren efter bemyndigelse fra finansministeren kan fastsætte nærmere regler om ansættelsesvilkår for det personale ved institutionen, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren efter bemyndigelse fra finansministeren kan fastsætte regler om ansættelsesvilkår for det personale ved institutionen, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår.

Det bemærkes, at de gældende regler i bekendtgørelse nr. 522 af 18. juni 1992 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved erhvervsskoler, skolehjem, private seminarier, handelshøjskoler, handelshøjskoleafdelinger og teknika og i bekendtgørelse nr. 101 af 1. februar 2007 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og kostafdelinger foreslås opretholdt ved den foreslåede § 19-1, stk. 4, nr. 1 og 2, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat med hjemmel i denne lovs § 6-5, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-6

§ 13 i lov nr. 590 af 24. juni 2005 om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love som ændret ved lov nr. 575 af 9. juni 2006 indeholder bestemmelser om forholdene for det personale ved institutioner omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der ved kommunalreformen overgik til ansættelse ved institutionerne fra amtskommunerne.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at bestemmelserne i § 10, stk. 1, og §§ 19-25 i lov om tjenestemænd finder anvendelse på det personale ved institutionerne, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de nævnte bestemmelser i lov om tjenestemænd vil gælde for ansatte, der er ansat på tjenestemandslignende vilkår.

Tjenestemandslovens § 10, stk. 1, indebærer, at tjenestemanden samvittighedsfuldt skal overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, som stillingen kræver. Tjenestemandslovens §§ 19-25 indeholder bestemmelser om suspension, disciplinærforfølgning og injuriesøgsmål.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at § 21, stk. 4, i tjenestemandsloven gælder for medlemmer af institutionernes bestyrelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at § 21, stk. 4, i tjenestemandsloven gælder for medlemmer af institutionernes bestyrelser.

Bestemmelsen indebærer, at bestyrelsesmedlemmer på institutionerne – som hidtil - vil være omfattet af pligten efter tjenestemandslovens § 21, stk. 4, til at give møde under forhør og afgive forklaring i en disciplinær undersøgelse vedrørende en ansat på institutionen.

Det foreslås i *stk. 2,* at i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner efter kapitel 16 overgår personale ansat som tjenestemænd, jf. stk. 4, og det personale ved institutionerne, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår, til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at personale ansat som tjenestemænd overført fra amtskommunerne i forbindelse med kommunalreformen eller ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår ved sammenlægning eller spaltning af institutioner efter kapitel 16 overgår til ansættelse under den nye ansættelsesmyndighed på vilkår, der i øvrigt svarer til de hidtidige vilkår.

Det foreslås i *stk. 3,* at institutionen, hvortil personale, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår, er overført, afholder lønudgifter og indbetaler pensionsbidrag til den pensionsordning, der gælder for personalet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det vil være institutionen, hvortil personale, der er ansat på vilkår svarende til tjenestemandsvilkår, er overført, der vil skulle afholde lønudgifter og indbetaler pensionsbidrag til den pensionsordning, der gælder for personalet.

Det foreslås i *stk. 4,* at for tjenestemænd ansat ved institutionerne, som i henhold til lovgivningen om kommunalreformen blev overført til en selvejende institution omfattet af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse gælder § 13 i lov nr. 590 af 24. juni 2005 om ændring af lov om institutioner for uddannelsen til studentereksamen, lov om institutioner for uddannelsen til højere forberedelseseksamen, lov om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om voksenuddannelsescentre og forskellige andre love som ændret ved lov nr. 575 af 9. juni 2006.

Til § 6-7

§ 24 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 38 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om sociale klausuler som betingelse for modtagelse af statstilskud. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren ved ydelse af tilskud efter § 7-1 og § 7-2 kan stille vilkår, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (sociale klausuler).

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren kan stille krav til institutionerne om varetagelse af sociale hensyn, som fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats som betingelse for at modtage tilskud. En sådan »social klausul« vil indebære krav om, at institutionen som tilskudsmodtager påtager sig at ville handle for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt inden for formålene i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

En social klausul må ikke få negative konsekvenser for undervisningen. For at sikre kvaliteten af uddannelserne skal de sædvanlige bestemmelser om specifikke krav til uddannelsesmæssige og faglige kvalifikationer hos det pædagogiske personale derfor stadig overholdes.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren kan fastsætte regler om sociale klausuler efter stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om sociale klausuler, der fremmer formålet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Reglerne vil bl.a. kunne indeholde krav om, at institutionerne skal udarbejde en plan, der beskriver, hvordan uddannelsesinstitutionen vil handle for at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt, og krav om udarbejdelse af en opgørelse om antallet af personer, der er ansat på særlige vilkår.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-8

§ 17 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 22 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om krav om institutionernes indgåelse af aftaler på markedsvilkår. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 6-8,* at aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens aftaler af økonomisk betydning skal indgås på vilkår, der ikke er ringere end markedsvilkår. Det vil omfatte alle aftaler som f.eks. aftaler om køb af varer og tjenesteydelser, aftaler om leje af transportmidler eller andet udstyr og aftaler om leje eller brug af lokaler m.v. Vilkårene må gerne være bedre for institutionen end sædvanlige markedsvilkår. Hvis der sker ændringer i markedsvilkårene på det område, en aftale vedrører, vil institutionen være forpligtet til at søge urimelige aftalevilkår ændret eller, når aftalen udløber, undlade at forny aftalen på uændrede vilkår. Undladelse heraf kan føre til, at Undervisningsministeriet må gribe ind f.eks. ved at benytte den foreslåede § 12-2 om påbud eller § 12-3 om tilskudsmæssige sanktioner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-9

§ 24 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 38 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om krav om institutionernes anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler. Der er i bekendtgørelse nr. 1676 af 14. december 2018 om sociale klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud på visse selvejende uddannelsesinstitutioner under Undervisningsministeriet fastsat nærmere regler om hvilke kontrakter, der er omfattet. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen ved udbud og efterfølgende kontraktindgåelser anvender klausuler om uddannelses- og praktikaftaler eller senest ved kontraktindgåelsen på institutionens hjemmeside offentliggør sin begrundelse for at undlade dette ved de i nr. 1 og 2 angivende kontrakter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil være pligt for institutionerne til at stille klausuler om uddannelses- og praktikaftaler i forbindelse med udbud og efterfølgende kontraktindgåelse, hvis det er et udbud omfattet af nr. 1 og 2 og i overensstemmelse med de udbudsretlige regler.

Ved en klausul om uddannelses- og praktikaftaler forstås et krav i et udbud om, at den leverandør, der vinder opgaven, skal påtage sig at ansætte en eller flere lærlinge eller at overflytte allerede ansatte lærlinge hos leverandøren til brug for udførelse af kontrakten. Det skal dog fremhæves, at en klausul om uddannelses- og praktikaftaler ikke alene vil kunne omfatte lærlinge omfattet af lov om erhvervsuddannelser. Det skyldes, at det følger af EU-retlige principper, at leverandøren har ret til at ansætte elever fra sit hjemland eller andre EU-lande omfattet af uddannelsesordninger, som svarer til de danske uddannelsesordninger, som klausulen er baseret på.

For udbudsforretninger, der er omfattet af nr. 1 og 2, vil et eventuelt fravalg af at stille sådanne klausuler altid skulle forklares. Denne forklaring vil skulle være udarbejdet senest i forbindelse med indgåelsen af den pågældende kontrakt. Forklaringen vil skulle fremgå af uddannelsesinstitutionens hjemmeside. Begrundelsen vil f.eks. kunne være, at der ikke er mangel på praktikpladser inden for det uddannelsesområde, som er relevant for den konkrete kontrakt, eller at det ikke vil være proportionalt at stille en social klausul i kontrakten. Har institutionen indgået en frivillig partnerskabsaftale med henblik på at skaffe praktikpladser inden for det eller de

områder, som er relevante for den konkrete kontrakt, kan det også være en forklaring på, hvorfor institutionen ikke anvender en social klausul.

Institutionerne vil alene være forpligtet til at stille krav om klausuler om uddannelses- og praktikaftaler, hvis det er lovligt i henhold til de udbudsretlige regler, herunder EU-udbudsreglerne.

Hvis et konkret udbud (og efterfølgende kontraktindgåelse) ikke falder ind under nr. 1 og 2 om de omfattede udbud, vil den ordregivende institution ikke skulle anvende »følg- eller forklar-princippet«. Institutionen vil i disse tilfælde således ikke skulle forklare, hvorfor udbuddet ikke indeholder en klausul om uddannelses- og praktikaftaler. Det bemærkes, at selvom et konkret udbud ikke falder ind under kriterierne for de omfattede udbud, vil institutionen ikke være afskåret for at anvende en klausul i udbuddet, hvis dette i øvrigt er inden for de juridiske rammer.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1,* at kravet omfatter bygge- og anlægskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum seks måneder og en kontraktværdi på mindst fem mio. kr. eksklusiv moms eller minimum fire mio. kr. i lønsum.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kravet om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler vil omfatte bygge- og anlægskontrakter af det nævnte omfang, som institutionen indgår.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2,* at kravet omfatter tjenesteydelseskontrakter, hvor kontrakten udføres i Danmark, som har en varighed på minimum seks måneder, indeholder et driftselement som f.eks. rengøring eller kantinedrift, og har en kontraktværdi på mindst fem mio. kr. eksklusiv moms eller minimum fire mio. kr. i lønsum.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kravet om anvendelse af klausuler om uddannelses- og praktikaftaler vil omfatte tjenesteydelseskontrakter af det nævnte omfang, som institutionen indgår.

Det foreslås i *stk. 2,* at institutionen skal gennemføre en kontraktopfølgning for at sikre, at kontraktkravene til anvendelse af klausuler efter stk. 1 er overholdt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen i forbindelse med kontrakter omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2, vil skulle sikre sig, at leverandørerne overholder de stillede klausuler om uddannelses- og praktikaftaler.

Kontraktopfølgning vil f.eks. være relevant i forbindelse med leverandørernes brug af lærlinge eller andre elever i overensstemmelse med de stillede klausuler om uddannelses- og praktikaftaler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-10

Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, generelle bestemmelser om institutionernes afsætning af varer og tjenesteydelser

Det fremgår af § 66 g, stk. 2, 2. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at skoleoplæring kan tilrettelægges med produktion af varer og levering af tjenesteydelser, som efter samråd med det lokale uddannelsesudvalg kan afsættes på vilkår, som ikke udgør urimelig konkurrence over for private udbydere af tilsvarende varer og ydelser.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 6-10,* at institutionen ved afsætning af varer og tjenesteydelser, der bliver produceret i forbindelse med uddannelse eller undervisning, hvortil der ydes tilskud efter kapitel 7, og som ifølge lovgivningen om uddannelsen eller undervisningen må afsættes, skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence, hvor der ifølge lovgivningen om uddannelsen eller undervisningen, hvortil der ydes tilskud efter det foreslåede kapitel 7, må ske afsætning af varer og tjenesteydelser, der bliver produceret i forbindelse med uddannelse eller undervisning.

Det foreslåede vil ikke indebære en udvidelse af institutionens adgang til at afsætte varer og tjenesteydelser, der bliver produceret i forbindelse med uddannelse eller undervisning.

Kravet om, at institutionen skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence vil være svarende til det krav, der gælder for institutionen ved gennemførelse af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed efter den foreslåede § 6-12. Kravene vil medvirke til at sikre, at der ikke ved afsætning af varer og tjenesteydelser, der vil blive produceret i forbindelse med uddannelse eller undervisning, kan ske urimelig konkurrence over for andre private eller offentlige udbydere af tilsvarende varer og ydelser. Det må ikke skjules for aftagerne af de pågældende varer eller tjenesteydelser, at der er tale om varer og tjenesteydelser, der er lavet i en undervisningssammenhæng.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-11

Det fremgår af § 2 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at en uddannelsesinstitution, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser, ikke er forpligtet til at opkræve vederlag for at bistå virksomheder og enkeltpersoner med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. i forbindelse med tilmeldingen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 6-11,* at en institution, der udbyder arbejdsmarkedsuddannelser, ikke er forpligtet til at opkræve vederlag for at bistå virksomheder og enkeltpersoner med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. i forbindelse med tilmeldingen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen ikke vil være forpligtet til at opkræve vederlag for at bistå virksomheder og enkeltpersoner med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. i forbindelse med tilmeldingen til arbejdsmarkedsuddannelser. Institutionen vil således i forbindelse med tilmeldingen kunne bistå virksomheder og enkeltpersoner med at foretage opgaver med tilmelding og ansøgning om godtgørelse m.v. Det foreslåede vil indebære en fravigelse af de budgetretlige rammer for institutioners virksomhed, der ellers ville indebære, at institutionen skal tage sig betalt efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed, hvis institutionen præsterer en ydelse, der rækker ud over den fornødne vejledning og bistand i forbindelse med tilmeldingen, f.eks. hvis de med fuldmagt fra en virksomhed eller en enkeltperson overtager opgaven med tilmelding.

Ordningen vil omfatte enhver bistand til såvel selve tilmeldingen som til ansøgning om VEU-godtgørelse og dermed beslægtede midler, der stammer fra det offentlige eller fra andre kilder, der er tilvejebragt på solidarisk grundlag, dvs. kompetencefonde og lignende, der tilvejebringes med hjemmel i overenskomsterne.

Det bemærkes, at den gældende bestemmelse herom i § 2 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. foreslås ophævet med det samtidig fremsatte [følgelovforslag].

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-12

Det fremgår af § 36 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionerne ved udbud af kurser og andre aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence.

Det fremgår desuden af § 11 i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, at uddannelsesinstitutionerne ved udbud af uddannelsesaktiviteter skal iagttage principperne for god markedsføringsskik og ved udbud af uddannelsesaktiviteter som indtægtsdækket virksomhed ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 6-12,* at institutionen ved gennemførelse af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen ved gennemførelse af aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed skal følge god markedsføringsskik og ikke må påføre andre ubillig priskonkurrence. Det vil indebære, at en institution med eventuelle aktiviteter som indtægtsdækket virksomhed ikke stiller andre udbydere på markedet overfor urimelig konkurrence.

Institutionerne vil med den foreslåede § 2-7 have adgang til at gennemfører aktiviteter som indtægtsdækkede virksomhed under de betingelser, der

er fastsat herom i budgetvejledningen og lovgivningen i øvrigt. Med den foreslåede bestemmelse skal det ske under hensyn til bl.a. andre private eller offentlige kursusudbydere på markedet, hvor institutionerne skal være opmærksomme på god markedsføringsskik og på ikke at påføre andre ubillig konkurrence.

Bestemmelsen vedrører alene aktiviteter, der gennemføres som indtægtsdækket virksomhed, og som ikke er omfattet af andre særlige regler om markedsføring som f.eks. bestemmelserne i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. nr. 383 af 16. marts 2026.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-13

§ 11, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 21, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om institutionernes forpligtelse til at vedligeholde bygninger efter en flerårig plan og sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan er forpligtet til at sikre de nødvendige bygninger og lokaler, aktuelt og fremadrettet, til gennemførelsen af institutionens aktiviteter og til at sikre, at aktiviteterne foregår i egnede lokaler med faciliteter, udstyr m.v., som er i en forsvarlig standard og stand.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelsen for institutionen vil skulle udarbejde en plan for at sikre de nødvendige rammer for institutionens bygninger, faciliteter udstyr m.v., herunder at disse er egnede til undervisningsbrug.

Institutionen vil efter det foreslåede skulle have en af bestyrelsen godkendt flerårsplan for sikring af de nødvendige bygninger og lokaler i forhold til både de aktuelle og de fremadrettede behov herfor. Endvidere skal institutionen sikre, at aktiviteterne foregår i egnede lokaler med faciliteter, udstyr m.v., som er i en forsvarlig standard og stand.

Planen skal både tage højde for de aktuelle behov i det kommende år og de fremadrettede behov på sigt. Blandt elementerne i overvejelserne om en flerårsplan vil være både den forventede udvikling i antallet af ansøgere til institutionens uddannelser og undervisning samt bestyrelsens overvejelser eller forventninger om ændringer i institutionens udbud. Endvidere kan indgå forhold omkring udvikling af uddannelserne, herunder f.eks. ændringer i forhold til, hvad en tidssvarende standard vil indebære.

Det bemærkes, at de nødvendige bygninger vil kunne være både bygninger, som institutionen ejer, og bygninger som den lejer. Tilsvarende vil kravet om at sikre, at aktiviteter foregår i egnede lokaler med faciliteter, udstyr m.v., som er i en forsvarlig standard og stand, omfatte såvel lokaler i bygninger som institutionen ejer, som lejede lokaler.

Det forudsættes, at der sker en årlig opdatering af flerårsplanen. Arbejdet med flerårsplanen vil kunne ske i sammenhæng med de investeringsbudgetter, som institutionen vil skulle udarbejde, hvor undervisningsministeren beder om det efter den foreslåede § 6-4, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2,* at institutionen er forpligtet til at vedligeholde de bygninger, den ejer, på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen skal have en flerårsplan for vedligeholdelsen af de bygninger, den ejer.

Det forudsættes, at der sker en årlig opdatering af flerårsplanen. Arbejdet med flerårsplanen vil kunne ske i sammenhæng med de investeringsbudgetter, som institutionen vil skulle udarbejde, hvor undervisningsministeren beder om det efter den foreslåede § 6-4, stk. 2.

Med hensyn til lejede bygninger vil vedligeholdelse bero på den indgående lejekontrakt, der skal være i indgået på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, jf. den foreslåede § 6-7. Lejede bygninger er derfor ikke omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-14

Der er ikke i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, bestemmelser om institutionernes udlejning af bygninger og lokaler. Det ligger uden for institutionernes formål at drive udlejningsvirksomhed, og institutionerne kan efter praksis alene udleje eventuelt overskydende bygningskapacitet i en kortere midlertidig periode. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.8 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at institutionen kan udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner omfattet af denne lov eller lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, hvis institutionen i en periode har overskydende bygningskapacitet, og institutionen vurderer, jf. den i § 6-13, stk. 1, nævnte flerårige bygningsplan, at institutionen efter en periode igen vil få behov for at anvende den pågældende bygningskapacitet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen kan udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner i en periode, hvor institutionen efter den i § 6-13, stk. 1, foreslåede flerårige bygningsplan, ikke selv har behov for bygningskapaciteten. Ved overskydende bygningskapacitet forstås bygninger og lokaler, som institutionen i en periode ikke har behov for til institutionens egne uddannelses- og undervisningsformål indenfor de opgaver, som institutionen varetager. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor institutionen, som følge af ændringer i antallet af ansøgere, i en periode har et lavere antal elever end tidligere, men hvor prognoser over det forventede antal fremtidige ansøgere viser, at der igen vil blive behov for den fulde bygningskapacitet.

Institutionens mulighed for at udleje overskydende bygningskapacitet i en længere periode til en anden institution vil dermed være baseret på, hvad tidshorisonten i henhold til den flerårige plan vurderes at være for, at institutionen igen selv skal anvende den pågældende bygningskapacitet.

Det vil endvidere skulle indgå i vurderingen heraf, hvor bygningskapaciteten er placeret i forhold til institutionens øvrige bygningskapacitet, som fortsat anvendes af institutionen selv, og hvilke muligheder der er for at udskille den pågældende bygningskapacitet med henblik på et frasalg.

Hvis udsigten til institutionens eget brug er for usikker eller tidsmæssigt for langt ude i fremtiden, skal den pågældende bygningskapacitet søges afhændet.

Institutionen skal sikre sig, at udlejningen bl.a. sker i overensstemmelse med bestemmelserne om uafhængighed og anvendelse af institutionens midler i den foreslåede § 6-16, samt på vilkår, der ikke stiller institutionen ringere end sædvanlige markedsvilkår, jf. den foreslåede § 6-8. Da begge parter i lejeaftalen vil være institutioner omfattet af loven eller omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, vil dette indebære, at lejeaftalen skal indgås på sædvanlige markedsvilkår.

Det foreslås i *stk. 2*, at institutionen midlertidigt kan udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner omfattet af denne lov, institutioner omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse eller andre.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at gældende praksis, hvorefter en institution kan udleje midlertidigt overskydende kapacitet ud i en kortere midlertidig periode, videreføres. Denne mulighed for udleje omfatter, i modsætning til udleje efter stk. 1, også udleje til andre end institutioner omfattet af denne lov og institutioner omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Det kan f.eks. være andre skoler og uddannelsesinstitutioner, kommuner eller virksomheder.

Det følger af gældende praksis, at en kortere midlertidig periode som udgangspunkt vil være en periode på op til ét år. Hvis institutionen efter udløbet af denne udlejningsperiode mod forventning fortsat ikke har behov for at anvende bygningskapaciteten, skal institutionen forsøge at afhænge bygningskapaciteten, medmindre udlejning kan ske i henhold til stk. 1.

Institutionen kan fortsætte den midlertidige udleje, mens bygningskapaciteten forsøges afhændet. Institutionen skal ved sådan udlejning bl.a. sikre sig, at lejemålet ikke vil være til hinder for, at afhændelsen af den pågældende bygningskapacitet kan ske på sædvanlige markedsvilkår, jf. kravet i den foreslåede § 6-8 om, at aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.,* at undervisningsministeren skal godkende aftaler om udlejning omfattet af stk. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren skal godkende aftaler om udlejning omfattet af stk. 1 og 2. Det vil ved godkendelse bl.a. skulle påses, at udlejningen alene sker i den periode, der er tilladt efter henholdsvis stk. 1 og 2. Det vil endvidere skulle påses, at udlejningen i øvrigt sker i overensstemmelse med de almindelige bestemmelser i loven, herunder bestemmelserne om uafhængighed og anvendelse af institutionens midler i de foreslåede § 1-2 og § 6-2, samt på vilkår, der ikke stiller institutionen ringere end sædvanlige markedsvilkår, jf. den foreslåede § 6-8.

Det bemærkes, at kravet om undervisningsministerens godkendelse i den foreslåede bestemmelse i 1. pkt. ikke vil omfatte institutionernes udlejning efter stk. 4, af ledig bygningskapacitet i form af lokaler, faciliteter m.v., som f.eks. en idrætshal, i tidsrum, hvor institutionen ikke selv har brug for den pågældende bygningskapacitet til egen undervisning m.v.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.,* at undervisningsministeren kan meddele en institution eller grupper af institutioner hel eller delvist fritagelse for godkendelseskravet i 1. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at børne- og undervisningsministeren kan meddele en institution eller grupper af institutioner hel eller delvist fritagelse for godkendelseskravet i 1. pkt. således, at visse former for udledning ikke er omfattet af godkendelseskravet. En sådan fritagelse fra godkendelseskravet kan f.eks. afgrænses i forhold til institutionernes geografiske placering, deres udbud eller størrelse eller i forhold til omfanget af det udlejede i forhold til institutionens samlede bygningskapacitet.

Det foreslås i *stk. 4*, at institutionen til andre institutioner omfattet af denne lov, institutioner omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse eller andre i en længere periode kan udleje institutionens bygningskapacitet i tidsrum, hvor institutionen ikke selv benytter den, såfremt den pågældende bygningskapacitet fortsat primært benyttes af institutionen selv, og institutionen med rimelig frist igen vil kunne råde over den fulde bygningskapacitet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne kan udleje lokaler, faciliteter m.v., som f.eks. en idrætshal, til hinanden i tidsrum, hvor den udlejende institution ikke selv har brug for dem til egen undervisning

m.v. Det er en forudsætning for sådan udleje, at udlejningen sker på vilkår, der sikrer, at institutionen inden for en rimelig frist selv vil kunne råde fuldt ud over lokalerne m.v. igen, hvis der bliver behov herfor til institutionens egne uddannelses- og undervisningsformål. Det er endvidere en forudsætning, at institutionen selv fortsat er den primære bruger af den pågældende bygningskapacitet, og at udlejningen dermed sker i et forholdsmæssigt begrænset omfang.

Aftaler om sådan udlejning vil i øvrigt være omfattet af de almindelige bestemmelser i loven, herunder bestemmelserne om uafhængighed og anvendelse af institutionens midler i de foreslåede § 1-2 og § 6-2, samt kravet i den foreslåede § 6-8 om, at aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionen end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Det foreslås i *stk. 5*, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionernes aftale om udleje efter stk. 1, 2 og 4.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om institutionernes aftale om udleje efter stk. 1, 2 og 4, herunder krav om, at sådanne aftaler skal indeholde konkrete vilkår, der skal sikre, at udlejningen sker i overensstemmelse med bl.a. bestemmelserne om uafhængighed og anvendelse af institutionens midler i de foreslåede §§ 1-2 og 6-2, samt kravet om sædvanlige markedsvilkår, jf. den foreslåede § 6-8.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-15

§ 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om, at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsatte regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem. Der er i medfør heraf udstedt bekendtgørelse nr. 1954 af 14. december 2020 om optagelse af lån m.v. og om strategi for finansiel risikostyring for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende

grunduddannelse, der bl.a. i § 5 indeholder regler om strategi for finansiel risikostyring. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.3.9 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at institutionens bestyrelse skal have fastlagt en skriftlig strategi for institutionens finansielle risikostyring, som bestyrelsen og institutionen er forpligtet til at forvalte institutionens midler i overensstemmelse med.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens bestyrelse skal have fastlagt en skriftlig strategi for institutionens finansielle risikostyring, der omfatter bl.a. størrelsen af institutionens likviditetsberedskab og placeringen af likvide midler, størrelsen og karakteren af institutionens langfristede gæld, herunder med hensyn til fastlæggelsen af løbetid og renterisiko, samt om institutionens flerårige budgetlægning m.v.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at bestyrelsen mindst hvert tredje år skal behandle og godkende strategien på ny.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens bestyrelse mindst hver tredje år skal tage stilling til institutionens strategi for finansiel risikostyring. Det foreslåede er ikke til hinder for, at bestyrelsen tager stilling til strategien med kortere mellemrum, og det må forudsættes, at bestyrelsen vil genoverveje strategien, hvis udefrakommende forhold skulle give anledning dertil, eller der sker ændringer i forudsætningerne for strategien, som f.eks. hvis institutionen skifter pengeinstitut eller lignende.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at strategien efter stk. 1 skal følge en skabelon, som børne- og undervisningsministeren fastlægger.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens strategi for finansielle risikostyring skal udarbejdes i en skabelon, som undervisningsministeren fastlægger.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.,* at skabelonen offentliggøres på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at skabelonen offentliggøres på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-16

§ 11, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 21, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om institutionernes anbringelse af likvide midler. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.9 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at likvide midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, under hensyntagen til sikkerheden skal anbringes på en eller flere af de i bestemmelsen angivne måder.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institutions likvide midler, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, under hensyntagen til sikkerheden skal anbringes på en eller flere af de i bestemmelsens foreslåede nr. 1-4 angivne måder, der udgør en udtømmende liste over mulige steder til anbringelse af institutionens ikke-driftsrettede midler.

Bestemmelsen omfatter både tilskudsmidler og midler, der er tilgået institutionen på anden måde, f.eks. via indtægtsdækket virksomhed. Med det foreslåede sikres det langsigtede skole- og uddannelseshensyn, idet risikobetonede pengeanbringelser vil kunne bringe institutionens økonomi i fare, herunder betyde tab af offentlige tilskud.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1,* at likvide midler kan anbringes som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen kan anbringe likvide midler på konti i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2,* at likvide midler kan anbringes i fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, KommuneKredit eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen kan anbringe likvide midler i fondsaktiver udstedt af de angivne udstedere. Fondsaktiver vil skulle forstås i overensstemmelse med definitionen i § 3, nr. 32, i lov

om kapitalmarkeder, jf. lovbekendtgørelse nr. 1493 af 18. november 2025, hvorefter et fondsaktiv er et dematerialiseret omsætteligt værdipapir, der er registreret i en værdipapircentral (CSD).

Det foreslås i *stk. 1, nr. 3,* at likvide midler kan anbringes i fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune eller region står som udsteder eller garant.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen kan anbringe likvide midler i fondsaktiver eller gældsbreve udstedt eller garanteret af den danske stat eller en dansk kommune eller region.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 4,* at likvide midler kan anbringes i værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen kan anbringe likvide midler i værdipapirer fra et EU/EØS-medlemsland, som efter deres art og sikkerhed kan sidestilles med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 2,* at institutionerne ikke må anbringe likvide midler i investeringsforeningsbeviser, andelsbeviser eller aktier bortset fra den konkrete type af aktier eller andelsbeviser, der er anført i stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne ikke må anbringe likvide midler i investeringsbeviser og kun må anbringe likvide midler i aktier eller andelsbeviser i de konkrete tilfælde, der fremgår af bestemmelsens stk. 3.

Forbuddet omfatter også beviser i investeringsforeninger, der alene investerer i danske obligationer, jf. bemærkningerne i forbindelse med indsættelsen af en bestemmelse med et indhold svarende til det foreslåede i den dagældende lov om erhvervsskole ved lov nr. 246 af 5. april 2001 om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner m.v. (Bygningstaxameterreguleringer, anbringelse af likvide midler, oplysningspligt, elektronisk kommunikation på SU-området og digital signatur m.m.), jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A, side 3476, jf. side 3474.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.,* at institutionen uanset bestemmelsen i stk. 2, under størst mulig hensyntagen til sikkerheden i fornødent omfang kan anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier

i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen, uanset forbuddet mod placering af midler i aktier, kan anbringe likvide midler i andelsbeviser med begrænset hæftelse eller i aktier i det pengeinstitut, som institutionen bruger som sin sædvanlige bankforbindelse, og i andelsbeviser med begrænset hæftelse i forsyningsvirksomheder m.m., hvis institutionen derved opnår økonomiske fordele, f.eks. gennem køb af andelsbeviser i et lokalt energianlæg, eldistributionsselskab eller vandværk. For institutioner med landbrug vil det også f.eks. kunne være i andelsbaserede grovvareselskaber.

Med det foreslåede vil det være muligt for institutionen, som led i den daglige drift, for at opnå en bedre bankrente for indestående af driftsmidler i et pengeinstitut (f.eks. på en kassekredit), at købe en eller flere aktier eller andelsbeviser i et pengeinstitut efter de sædvanlige tilbud herom inden for bankvæsenet, dog ikke flere end det er nødvendigt for at opnå fordelen. Investering i aktier eller andelsbeviser i et pengeinstitut skal ske på en sådan måde, at risikoen for tab minimeres bedst muligt. Institutionen skal foretage en økonomisk risikovurdering af det pågældende aktie eller andelsbevis, før midlerne placeres. Institutionen skal vurdere, om det kan opnå en bedre forrentning af sine indeståender på kort og lang sigt, og om man kan opnå gebyrfrihed eller gebyrnedsættelse i forhold til, hvad andre kunder i pengeinstitutter kan opnå for den tilsvarende ydelse, samt den fordel der kan være i det forhold, at man er en fast og kendt kunde.

På tilsvarende måde får institutionen mulighed for, at den, som led i den daglige drift, binder et forholdsmæssigt lille beløb i et værk eller lignende, f.eks. en vindmølle, der leverer elektricitet til institutionen, såfremt investeringen giver institutionen en bedre pris for nødvendige leverancer eller andre ydelser til dækning af den almindelige institutionsdrift.

For at minimere risikoen ved en eventuel gældsforpligtelse er det alene muligt for institutionen at anbringe likvide midler i andelsbeviser i pengeinstitutter og forsyningsvirksomheder m.m., der er organiseret med begrænset hæftelse.

Det forudsættes, at der alene anskaffes det antal aktier eller andelsbeviser, der er nødvendige for at opnå fordelen.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.,* at andelsbeviserne og aktierne skal afhændes, hvis institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere opnår den økonomiske fordel.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen, hvis den ikke længere opnår en fordel ved ejerskabet af andelene eller aktierne, skal afhænde disse. I den situation, hvor institutionen skifter pengeinstitut eller ikke længere får leveret varer fra den pågældende forsyningsvirksomhed m.m., og der således ikke er en økonomiske fordel ved ejerskabet, der er forbundet med et kundeforhold, men det alene er en investering, skal aktier eller andele afhændes hurtigst muligt på sædvanlige markedsvilkår.

Det foreslås i *stk. 4,* at likvide midler, jf. stk. 1 og 3, ikke må anbringes i andet end danske kroner eller euro.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen alene må anbringe likvide midler i danske kroner eller euro. Det foreslåede skal sikre, at institutionernes anbringelse af likvide midler, der ikke er nødvendige for den daglige drift, ikke indebærer en valutakursrisiko. Institutionerne afskæres således fra at placere likvide midler på en måde, der vil kunne indebære en væsentlig kursrisiko i forhold til danske kroner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-17

§ 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om, at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsatte regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem. Der er i medfør heraf udstedt bekendtgørelse nr. 1954 af 14. december 2020 om optagelse af lån m.v. og om strategi for finansiel risikostyring for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende grunduddannelse, der bl.a. i § 2 indeholder regler om optagelse af lån og finansielle instrumenter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.9 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen alene kan indgå aftaler om optagelse af lån og finansielle instrumenter, der er nævnt i oplistningen i bestemmelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne ikke må indgå aftale om optagelse af andre typer lån eller indgå aftaler om andre finansielle instrumenter end de i bestemmelsen oplistede.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte indgåelse af nye aftaler om lån og finansielle instrumenter. Aftaler som er indgået før lovens ikrafttrædelse vil således kunne løbe videre på det aftalte grundlag.

Det foreslås i *nr. 1,* at institutionerne kan indgå aftaler om fastforrentede eller variabelt forrentede bank- eller realkreditlån, herunder almindelige kassekreditter, hos pengeinstitutter eller realkreditinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS). Aftaler om fast rente eller renteloft i mere end fem år skal til enhver tid kunne indfries til kurs 105 eller derunder i aftalens løbetid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionernes låneaftaler med pengeinstitutter eller realkreditinstitutter ikke må indeholde vilkår om fast rente for en periode på fem år eller herover, hvis lånet ikke i aftalens løbetid kan indfries til højst kurs 105. Det vil indebære, at i tilfælde af f.eks. rentefald skal institutionen kunne opsige eller omlægge aftaler og lån, der er indgået med et højere renteniveau.

Det foreslås i *nr. 2,* at institutionerne kan indgå aftaler om fastforrentede eller variabelt forrentede lån med en løbetid på fem år eller derunder ydet af andre långivere end pengeinstitutter eller realkreditinstitutter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne vil kunne træffe aftale om lån også med andre långivere end pengeinstitutter og realkreditinstitutter, når sådanne lån har en løbetid, der ikke overstiger fem år. Sådanne lån vil f.eks. kunne optages i forbindelse med køb af udstyr med ejendomsforbehold (dvs. køb på afbetaling).

Det foreslås i *nr. 3,* at institutionerne kan træffe aftaler om fastforrentede eller variabelt forrentede lån med en løbetid på over fem år ydet af andre långivere end pengeinstitutter eller realkreditinstitutter, hvis lånet på forhånd er godkendt af undervisningsministeren.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne vil skulle indhente undervisningsministerens forhåndsgodkendelse, hvis de påtænker at indgå aftaler om lån, der har en løbetid på mere end fem år, med andre långivere end pengeinstitutter og realkreditinstitutioner.

Det foreslås i *nr. 4,* at institutionerne vil kunne optage forhåndslån og byggekreditter i pengeinstitutter i forbindelse med nybyggeri, ombygning og renovering m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne vil have adgang til at optage lån i pengeinstitutter med henblik på at finansiere udgifterne ved nybyggeri, ombygning og renovering m.v. i perioden indtil byggeriet eller renoveringen er færdiggjort, og institutionen dermed har mulighed for at optage lån med pant i det færdige byggeri.

Det foreslås i *stk. 2,* at institutionen ikke må optage lån eller indgå aftale om finansielle instrumenter i andet end danske kroner eller euro, jf. stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne alene kan optage lån og indgå låneaftaler i danske kroner og euro, og at institutionerne således afskæres fra at optage lån, der vil kunne indebære en væsentlig kursrisiko i forhold til danske kroner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-18

§ 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om, at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsatte regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem. Der er i medfør heraf udstedt bekendtgørelse nr. 1954 af 14. december 2020 om optagelse af lån m.v. og om strategi for finansiel risikostyring for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende grunduddannelse, der bl.a. i § 3 indeholder regler om optagelse af afdragsfrie lån. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.9 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen ikke kan indgå aftaler om lån, hvor lånet er afdragsfrit i hele eller dele af lånets løbetid, jf. dog stk. 2 og 3, bortset fra lån med en løbetid på et år eller derunder samt almindelige kassekreditter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen ikke uden godkendelse fra undervisningsministeren, jf. stk. 2, vil kunne indgå aftaler om lån, hvor lånet er afdragsfrit i hele eller dele af lånets løbetid. Undtaget er dog lån med op til ét års løbetid, der indfries ved udløb, samt almindelige kassekreditter.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren efter ansøgning fra institutionens bestyrelse kan godkende optagelse af lån med tidsbegrænset afdragsfrihed, som er begrundet i en økonomisk genopretning af institutionen eller i, at institutionen har et helt særligt investeringsbehov.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren efter ansøgning kan godkende optagelse af lån med tidsbegrænset afdragsfrihed, når dette indgår i en plan for økonomisk genopretning af institutionen eller optages i forbindelse med et helt særligt investeringsbehov f.eks. i forbindelse med ganske særlige bygningsmæssige forhold.

Ved vurdering af, hvorvidt en institution kan få godkendelse til at optage lån med afdragsfrihed vil f.eks. kunne indgå institutionens egenkapitalforhold, dens driftsøkonomiske forhold, det afdragsfrie låns andel af institutionens samlede gæld samt hvorvidt institutionen har udarbejdet en plan for afdrag af den samlede gæld.

Det foreslås i *stk. 3,* at afdragsfrihed, jf. stk. 1, ikke omfatter kortvarig betalingshenstand, der svarer til almindeligt anvendte betalingsfrister, ved optagelse af lån samt ved køb af varer og tjenesteydelser, herunder bygge- og anlægsopgaver.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kun egentlige låneaftaler af længere varighed er omfattet af forbuddet mod afdragsfrihed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6-19

§ 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 39, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om, at undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren kan fastsatte regler om bl.a. institutionernes budget- og bevillingssystem. Der er i medfør heraf udstedt bekendtgørelse nr. 1954 af 14. december 2020 om optagelse af lån m.v. og om strategi for finansiel risikostyring for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almene voksenuddannelser, institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for forberedende grunduddannelse, der bl.a. i § 4 indeholder regler om optagelse af lån hos danske myndigheder. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.6.1.9 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 6-19,* at lån m.v., som institutionen indgår aftale om med en eller flere danske myndigheder, ikke er omfattet af § 6-16, stk. 1, og § 6-17, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at f.eks. de midlertidige likviditetslån, jf. den foreslåede § 7-10, stk. 1, der ydes i forbindelse med genopretningen af en nødlidende institutions økonomi, vil kunne ydes med afdragsfrihed.

Endvidere vil bestemmelsen indebære, at der vil kunne aftales fornyelse af eksisterende rente- og afdragsfrie statslige og kommunale lån, hvorved lånene videreføres.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.3.9. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-1

Den gældende regulering af grundtilskud til institutioner for erhvervsrettet uddannelse er i § 15, stk. 2, og for så vidt kostafdelinger ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse i § 18, stk. 3, 4. pkt., i lov institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og for grundtilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse i § 30, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren yder institutionen ét eller flere grundtilskud.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren yder en institution ét eller flere grundtilskud.

Grundtilskud vil være tilskud, der skal medvirke til at dække basale driftsudgifter, som alle institutioner eller uddannelsessteder vil have uanset størrelse.

Grundtilskud vil bl.a. være med til at muliggøre opretholdelsen af mindre institutioner, uddannelsessteder, aktiviteter eller udbud i en finmasket national og lokal institutionsstruktur. Afhængig af udformningen på de årlige finanslove af ordningerne for grundtilskud vil grundtilskuddene således kunne bevirke, at der foretages en omfordeling til fordel for mindre institutioner, uddannelsessteder, aktiviteter eller udbud som kompensation for deres relativt højere enhedsomkostninger.

Grundtilskud vil bl.a. kunne fastlægges som enten aktivitetsuafhængige grundtilskud, som budgetteres som en enhedstakst, eller aktivitetsafhængige grundtilskud, som budgetteres med flere takster afhængigt af størrelsen af en given aktivitet.

Grundtilskud vil kunne ydes til institutionen som sådan, dvs. f.eks. et grundtilskud pr. institution, men der vil også for grundtilskud kunne fastsættes et beregningsgrundlag således, at ydelsen af et grundtilskud er knyttet til f.eks. et uddannelsessted, en bestemt aktivitet eller et bestemt udbud med henblik på at dække de basale driftsudgifter, som alle institutioner vil have til driften af et uddannelsessted, en bestemt aktivitet eller et bestemt udbud. En institution vil således f.eks. kunne modtage flere grundtilskud afhængigt af, hvor mange uddannelsessteder, aktiviteter eller udbud institutionen samlet har. En bestemt aktivitet kan f.eks. være driften af en kostafdeling og et bestemt udbud kan f.eks. være et grundtilskud knyttet til udbud af en bestemt uddannelse eller et bestemte fag.

Størrelsen af grundtilskud vil kunne variere ud fra institutionens, uddannelsesstedets, aktivitetens eller udbuddets geografiske placering. Der kan ligeledes for grundtilskud, eventuelt flere grundtilskud under et, også fastsættes et maksimum for, hvor meget grundtilskud vil kunne udgøre f.eks. i forhold til det samlede antal elever, lærlinge og kursister på en institution eller et uddannelsessted.

For nye institutioner eller i forbindelse med sammenlægninger og spaltninger vil der for aktivitetsafhængige grundtilskud, hvis de beror på aktivitet i forudgående finansår, kunne fastlægges på de årlige finanslove, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte et aktivitetsgrundlag for beregningen af sådanne grundtilskud. Der vil i forbindelse med sammenlægninger og spaltninger også kunne ydes en institution ét grundtilskud i en overgangsperiode, hvorefter det bortfalder.

Grundtilskuddene ydes med henblik på opretholdelse af institutionens aktiviteter i finansåret eller det uddannelsessted, den aktivitet eller det udbud, der er grundlag for grundtilskuddene.

Det vil bero på den enkelte institutions forhold sammenholdt med de rammer, der er fastsat på årlige finanslove, hvilke og hvor store grundtilskud den enkelt institution vil modtage.

Det foreslås i *stk. 2,* at rammer for grundtilskud efter stk. 1 fastsættes på de årlige finanslove, herunder størrelse og beregningsgrundlag.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, rammer, herunder størrelse og beregningsgrundlag, for grundtilskud efter stk. 1 fastsættes på de årlige finanslove.

Det vil således være på de årlige finanslove, at grundtilskudsmodellen for det pågældende finansår fastlægges, herunder hvilken grundtilskud, der kan ydes, og deres størrelse og beregningsgrundlag.

Det vil i rammerne kunne fastsættes, at et grundtilskud beregnes på grundlag af forholdene i et grundlagsår eller på grundlag af flere år, der danner grundlag for udbetaling af det pågældende grundtilskud i f.eks. 3 år, inden der igen foretages en ny beregning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-2

Den gældende regulering af taxametertilskud til institutionerne er i flere forskellige love.

§§ 15, 15 c, 18, 18 b, 18 c, 19 og 37 c i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, §§ 30,

33, 33 b, 34, 34 a og § 49 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, §§ 19, 19 b, 19 c og 19 e i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, §§ 19 og 27 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, § 6 i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, og § 10 f, stk. 1, i lov om kommunal indsats for unge under 25 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 387 af 17. marts 2026, indeholder regler om taxametertilskud til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og institutioner for erhvervsrettet uddannelse. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren yder institutionen ét eller flere taxametertilskud til de uddannelser og den undervisning, som institutionen er tildelt udbud af ministeren efter en række angivende love.

Det foreslås i *nr. 1,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til uddannelser og undervisning efter avu-loven.

Det foreslås i *nr. 2,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til uddannelser og undervisning efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Det foreslås i *nr. 3,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til uddannelser og undervisning efter lov om de gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *nr. 4,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til uddannelser og undervisning efter lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslås i *nr. 5,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til uddannelser og undervisning efter lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten.

Det foreslås i *nr. 6,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til uddannelser og undervisning efter § 2-3 om International Baccalaureate (IB).

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at børne- og undervisningsministeren yder en institution for ungdoms- og voksenuddannelse taxametertilskud, hvor rammerne, herunder størrelsen og aktivitetsenheden, fastsættes på de årlige finanslove, jf. det foreslåede stk. 3.

Taxametertilskuddene ydes med henblik på gennemførelse af institutionens aktiviteter i finansåret med den uddannelse eller den undervisning

‚det pågældende tilskud vedrører. For nye institutioner eller i forbindelse med sammenlægninger og spaltninger vil det for taxametertilskud, hvis de beror på aktivitet i forudgående finansår, kunne fastlægges på de årlige finanslove, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte et aktivitetsgrundlag for beregningen af sådanne taxametertilskud. Tilsvarende vil gælde ved opstarten af et nyt uddannelses- eller undervisningstilbud, hvortil institutionen ikke tidligere har fået taxametertilskud.

Uddannelse og undervisning vil være de aktiviteter, der følger af de i de foreslåede nr. 1-6 nævnte uddannelseslove. Det omfatter udover selve undervisningen efter de nævnte uddannelseslove også de aktiviteter, som er nødvendige for undervisning, f.eks. screening med henblik på indplacering på rette niveau ved undervisningen eller gennemførelse af prøver og eksamen, herunder også for selvstuderende.

Særligt for lov om erhvervsuddannelser bemærkes det, at skoleoplæring efter kapitel 7 a i lov om erhvervsuddannelser og uddannelser efter regler fastsat efter den i det samtidig fremsatte lovforslag [følgelovforslaget] foreslående § 68 a i lov om erhvervsuddannelser også vil være omfattet af den foreslåede nr. 4.

Et tildelt udbud fra ministeren indebærer, at det skal være uddannelse og undervisning, hvor institutionen af undervisningsministeren har fået tildelt udbud. Formen for tildelingen af udbud vil bero på den pågældende uddannelseslov. En tildeling af et udbud kan være en særskilte forvaltningsakt fra undervisningsministeren eller en lovbestemt ret i den pågældende uddannelseslov, hvorefter institutionen kan udbyde den pågældende uddannelse eller undervisning.

Taxametertilskud er tilskud, der ydes på baggrund af en gennemført aktivitet og som skal medvirke til at dække udgifter ved den pågældende aktivitet.

Taxametertilskuddene ydes ud fra en takst fastsat på den årlige finanslov og antallet af den for det pågældende tilskud fastsatte aktivitetsenhed, der f.eks. kan være en elev, der er undervist i et bestemt tidsrum eller en elev, der har gennemført en bestemt aktivitet som f.eks. screening med henblik på indplacering på rette niveau ved undervisningen, gennemførelse af en prøve eller eksamen, herunder gennemførelse af en prøve eller eksamen for selvstuderende, eller en elev, der har bestået et bestemt fag på et bestemt niveau eller færdiggjort en hel uddannelse. En aktivitetsenhed kan

også være en klasse eller et hold på en bestemt uddannelse eller undervisning.

Der vil kunne ydes taxametertilskud for et fastsat antal elever på en given uddannelse eller undervisning, herunder i en klasse eller et hold, uanset det faktiske antal elever. Det kan f.eks. være skyggeelevtilskud for uddannelser med en lille elevtilgang, der fastsættes for at bevare den pågældende uddannelse eller sikre opretholdelsen af uddannelsen på institutioner i udkantsområder. Skyggeelevtilskud kan også fastsættes for særlige klasser eller hold, der udbydes som særligt tilrettelagte forløb for elever eller kursister med nedsat psykisk funktionsevne som f.eks. særlige uddannelsestilbud for elever og kursister med autisme spektrum forstyrrelser.

Der vil kunne ydes flere tilskud for den samme aktivitet med f.eks. et tilskud til fællesudgifter, et tilskud til bygningsudgifter og et tilskud til undervisningsudgifter, men hvor beregningen af de enkelte tilskud er forskellig, så et tilskud f.eks. beregnes på baggrund af tidligere aktivitet i tidligere finansår og et andet tilskud beregnes på baggrund af aktivitet i finansåret. Der vil endvidere kunne fastsættes særlige tilskud afhængig af aktivitetens tilrettelæggelsesform. Det kan f.eks. være et reduceret tilskud, hvor aktiviteten er gennemført som fjernundervisning.

Størrelsen af de enkelte taxametertilskud til uddannelserne og undervisningen fastsættes på de årlige finanslove, jf. det foreslåede stk. 3, og vil kunne variere f.eks. ud fra institutionens eller uddannelsesstedets geografiske beliggenhed. Der kan for et tilskud således f.eks. fastsættes en regionaliseringsfaktor med henblik på at imødekomme regionale forskelle i forhold til prisniveau til fremskaffelse og vedligeholdelse af bygningsmassen. Der kan også fastsættes, at størrelsen af taksten for et tilskud f.eks. beror på institutionens eller uddannelsesstedets størrelse således at tilskud er større, hvis antallet af elever eller kursister ikke overstiger et fastsat antal.

Taxametertilskud tilskud ydes ud fra de kriterier, der er fastlagt på de årlige finanslove, hvorfor alle institutioner omfattet af loven, der opfylder kriterierne for det pågældende tilskud, vil modtage de pågældende tilskud. Det vil på de årlige finanslovene kunne fastsættes, at et taxametertilskud alene ydes vedrørende aktivitet på en institution eller en gruppe af institutioner.

Rammerne for de aktivitetsafhængige tilskud, der fastlægges på de årlige finanslove vil udgøre de generelle kriterier for udbetalingen af taxametertilskuddene.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren yder institutionen ét eller flere taxametertilskud til en række angivende aktiviteter, som institutionen har tildelt udbud af fra ministeren eller kan udbyde efter en række angivende love.

Det foreslås i *nr. 1,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til aktiviteter efter avu-loven med individuel kompetencevurdering.

Det foreslås i *nr. 2,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til aktiviteter efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. med vurdering af basale færdigheder eller individuel kompetencevurdering.

Det foreslås i *nr. 3,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til aktiviteter efter lov om kommunal indsats for unge under 25 år med brobygning og introduktionskurser.

Det foreslås i *nr. 4,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til aktiviteter efter lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *nr. 5,* at bestemmelsen vil omfatte taxametertilskud til aktiviteter efter § 2-6 om kostafdelinger.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren yder institutionen taxametertilskud, hvor rammerne, herunder størrelsen og aktivitetsenheden, fastsættes på de årlige finanslove, jf. det foreslåede stk. 3.

Taxametertilskuddene ydes med henblik på gennemførelse af institutionens aktiviteter i finansåret af de aktiviteter det pågældende tilskud vedrører, og som er oplistet i de foreslåede nr. 1-5. For nye institutioner eller i forbindelse med sammenlægninger og spaltninger vil der for taxametertilskud, hvis de beror på aktivitet i forudgående finansår kunne fastlægges på de årlige finanslove, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte et aktivitetsgrundlag for beregningen af sådanne taxametertilskud. Tilsvarende vil gælde ved opstarten af et nyt uddannelses- eller undervisningstilbud, hvortil institutionen ikke tidligere har fået taxametertilskud.

Taxametertilskud er tilskud, der ydes på baggrund af en gennemført aktivitet, og som skal medvirke til at dække udgifter ved den pågældende aktivitet.

Taxametertilskuddene ydes ud fra en takst fastsat på den årlige finanslov og antallet af den for det pågældende tilskud fastsatte aktivitetsenhed. Det vil bero på den enkelte aktivitet, hvilke aktivitetsenheder, der fastsættes. En aktivitetsenhed kan f.eks. kan være en elev, der har gennemført en individuel kompetencevurdering eller deltaget i brobygning og introduktionskurser i et bestemt tidsrum. For aktiviteter efter lov om pædagogikum i de gymnasiale uddannelser vil aktivitetsenheden f.eks. kunne være årspædagogikumkandidater og på kostafdelinger kunne være den enkelte kostelev eller en kostårselev, der er en elev, der har boet på kostafdelingen i en bestemt periode.

Der vil kunne ydes flere tilskud for den samme aktivitet f.eks. med et tilskud til fællesudgifter, et tilskud til bygningsudgifter og et tilskud til undervisningsudgifter, men hvor beregningen af de enkelte tilskud er forskellig, så et tilskud f.eks. beregnes på baggrund af tidligere aktivitet i tidligere finansår og et andet tilskud beregnes på baggrund af aktivitet i finansåret.

Størrelsen af de enkelte tilskud fastsættes på de årlige finanslove, jf. det foreslåede stk. 3, men vil kunne variere f.eks. ud fra institutionens eller uddannelsesstedets geografiske beliggenhed. Der kan for et tilskud således f.eks. fastsættes en regionaliseringsfaktor med henblik på at imødekomme regionale forskelle i forhold til prisniveau til fremskaffelse og vedligeholdelse af bygningsmassen. Der kan også fastsættes, at størrelsen af taksten for et tilskud f.eks. beror på institutionens eller uddannelsesstedets størrelse således at tilskud er større, hvis antallet af elever eller kursister ikke overstiger et fastsat antal.

Taxametertilskud tilskud ydes ud fra de kriterier, der er fastlagt på de årlige finanslove, hvorfor alle institutioner omfattet af loven der opfylder kriterierne for det pågældende tilskud, vil modtage de pågældende tilskud. Det vil på de årlige finanslovene kunne fastsættes, at et taxametertilskud alene ydes vedrørende aktivitet på en institution eller en gruppe af institutioner.

Rammerne for de aktivitetsafhængige tilskud, der fastlægges på de årlige finanslove, vil udgøre de generelle kriterier for udbetalingen af taxametertilskuddene.

Det foreslås i *stk. 3,* at rammer for taxametertilskud efter stk. 1 og 2, fastsættes på de årlige finanslove, herunder den aktivitetsenhed og den eller de

takster tilskuddet ydes på grundlag af samt grundlaget for opgørelsen af den tilskudsudløsende aktivitet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at rammerne for de enkelte taxametertilskud fastsættes på de årlige finanslove, hvor der skal fastsættes den aktivitetsenhed og den eller de takster tilskuddet ydes på grundlag af samt grundlaget for opgørelsen af den tilskudsudløsende aktivitet.

Sammensætningen af taxametertilskud efter de foreslåede stk. 1 og 2 – tilskuddenes art – til institutionerne vil med den foreslående bestemmelse fremover blive fastsat på de årlige finanslove. Det er således på de årlige finanslove, at det fastlægges, hvorvidt der til en uddannelse ydes flere taxametertilskud til f.eks. fællesudgifter, bygningsudgifter og undervisningsudgifter eller et enhedstaxameter.

Grundlaget for opgørelsen af aktivitet for taxametertilskud efter de foreslåede stk. 1 og 2 vil blive fastlagt på de årlige finanslove. Det skal således for de enkelte taxametertilskud på de årlige finanslove fremgå, med hvilken aktivitetsenhed tilskuddet beregnes. Det kan f.eks. være en elev, der er undervist i et bestemt tidsrum eller en elev, der har gennemført en bestemt aktivitet som f.eks. screening med henblik på indplacering på rette niveau ved undervisningen, gennemførelse af en prøve eller eksamen, herunder gennemførelse af en prøve eller eksamen for selvstuderende, eller en elev, der har bestået et bestemt fag på et bestemt niveau eller færdiggjort en hel uddannelse. En aktivitetsenhed kan også være en klasse eller et hold på en bestemt uddannelse eller undervisning.

Der vil endvidere på de årlige finanslove skulle fastlægges størrelsen af de takster, hvormed taxametertilskud ydes i det pågældende finansår.

Undervisningsministeriet vil efter den foreslåede § 7-11 på baggrund af den årlige finanslov udarbejde en tilskudsinstruks og et takstkatalog, hvor de enkelte tilskud vil være nærmere beskrevet med hensyn til tilskudsart, størrelse af takster, aktivitetsenhed, opgørelsesmetoder for aktivitetsenhederne, herunder tælleprincipper og eventuelle tælledage for opgørelsen, udbetaling, rammer for tilskuddene og krav til aktiviteten.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.,* at takster for de enkelte taxametertilskud efter stk. 1 og 2 kan fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser, undervisning eller aktiviteter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at takster for de enkelte taxametertilskud efter stk. 1 og 2 kan fastlægges på de årlige finanslove for grupper af uddannelser, undervisning eller aktiviteter. Det foreslåede vil indebære, at der på områder, hvor der f.eks. er mange uddannelser på de årlige finanslove, ikke behøves fastsat en takst for hver enkelt uddannelse, men der kan fastsættes en takst for grupper af uddannelser.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.,* at hvor taksterne er fastsat for grupper af uddannelser, undervisning eller aktiviteter træffer undervisningsministeren beslutning om placering af den enkelte uddannelse, undervisning eller aktivitet i de på finansloven fastsatte grupper.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hvor der efter det foreslåede 1. pkt. på de årlige finanslove alene er fastsat en takst for en gruppe af uddannelser, undervisning eller aktiviteter, så vil undervisningsministeren skulle træffe beslutning om placering i de på finansloven fastsatte grupper af den enkelte uddannelse, undervisning eller aktivitet

Det foreslås i *stk. 5,* at undervisningsministeren i løbet af finansåret kan henføre nyoprettet uddannelse, undervisning eller aktivitet til eksisterende takster for de taxametertilskud, der ydes efter stk. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hvis der i løbet af et finansår oprettes en ny uddannelse, undervisning eller aktivitet, vil undervisningsministeren kunne henføre den nye uddannelse, undervisning eller aktivitet til en eksisterende takst for de taxametertilskud, der ydes efter stk. 1 og 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-3

§ 49 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om nedsættelse af taxametertilskud til almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

§ 19, stk. 9, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, indeholder regler om særlige tilskudsregler for uddannelser med lille tilgang. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

§ 6, stk. 6, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om udbud af åben uddannelse uden tilskud, men som indtægtsdækket virksomhed. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.3.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren for kursister i almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag omfattet af regler fastsat i henhold til § 8-17 skal nedsætte en eller flere takster pr. aktivitetsenhed, der er fastsat på de årlige finanslove, for de taxametertilskud, der ydes efter § 7-2, stk. 1, nr. 1 og 3, med det beløb, hvormed deltagerbetalingen er forhøjet for de pågældende kursister

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren for de kursister i almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag, der skal betale en forhøjet deltagerbetaling efter den foreslåede § 8-17, skal nedsætte institutionens tilskud pr. aktivitetsenhed med det beløb, hvormed deltagerbetalingen er forhøjet for de pågældende kursister.

Det foreslås i *stk. 2,* at for erhvervsuddannelser med en lille tilgang, hvor det ud fra erhvervsmæssige hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen som selvstændig uddannelse på en eller flere institutioner i landet, kan der på de årlige finanslove fastsættes særlige ordninger for de taxametertilskud, der ydes efter § 7-2, stk. 1, nr. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der på de årlige finanslove kan fastsættes særlige tilskudsordninger for erhvervsuddannelser, hvis der på en erhvervsuddannelse er en lille tilgang af elever og lærlinge samt ud fra erhvervsmæssige hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen som selvstændig uddannelse på en eller flere institutioner i landet. Udformningen af sådanne særlige ordninger vil bero på de årlige finanslove. Det kan både udformes som taxametertilskud, hvor der gives et mindste tilskud uanset antal elever eller lærlinge i form af et såkaldt skyggeelevtilskud, men det kan også udformes anderledes. De særlige tilskudsordninger kan udformes så de omfatter alle udbud af de pågældende erhvervsuddannelser, men kan også begrænses til udbud af de pågældende erhvervsuddannelser på bestemte institutioner.

Det bemærkes, at indretningen af særlige tilskudsordninger for erhvervsuddannelser med lille tilgang sker efter indstilling fra Rådet for Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, jf. det samtidig fremsatte følgelovforslag.

Det foreslås i *stk. 3,* at det på de årlige finanslove kan fastsættes, at uddannelse eller undervisning efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser udbydes som indtægtsdækket virksomhed uden tilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det for uddannelse eller undervisning efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser kan bestemmes på de årlige finanslove, at uddannelsen eller undervisningen skal udbydes af institutionen som indtægtsdækket virksomhed uden tilskud.

Der vil således ikke blive ydet statslige tilskud for sådan uddannelse eller undervisning, men institutionen vil skulle opkræve betaling hos de pågældende efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed, jf. den foreslåede § 2-4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger om nedsættelse af taxametertilskud til almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag og til pkt. 3.7.3.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger om særlige tilskudsregler for erhvervsuddannelser med lille tilgang.

Til § 7-4

Der er i § 18 c, stk. 3, i lov institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, § 30, stk. 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 19 c, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, bestemmelser om sociale tilskud på baggrund af andelen af frafaldstruede elever.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren kan yde institutionen ét eller flere sociale tilskud vedrørende elever, lærlinge og kursister på uddannelser omfattet af to love.

Det foreslås i *nr. 1,* at bestemmelsen vil omfatte sådanne sociale tilskud til uddannelser omfattet af lov om de gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *nr. 2,* at bestemmelsen vil omfatte sådanne sociale tilskud til uddannelser omfattet af lov om erhvervsuddannelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil kunne ydes sociale tilskud til en institution på baggrund af de på de årlige finanslove for sådanne tilskud fastlagte rammer. Den foreslåede bestemmelse vil omfatte uddannelser, hvorfor enkeltfagsundervisning m.v. ikke vil være omfattet af muligheden for sociale tilskud. Det vil ligeledes skulle fastlægges på de årlige finanslove om ét socialt tilskud opgøres på hele institutionen under et eller eventuelt for de enkelte uddannelsessteder, hvis institutionen har flere uddannelsessteder.

De konkrete kriterier for rammerne for sociale tilskud og beregningen her af, hvilke uddannelser, der er omfattet af ordningen, vil blive fastlagt på de årlige finanslove, jf. det foreslåede stk. 2.

Det kan f.eks. være et socialt tilskud, der beror på andelen af frafaldstruede elever, lærlinge og kursister på en eller flere bestemt uddannelser omfattet af lov om de gymnasiale uddannelser og lov om erhvervsuddannelser på institutionen eller et uddannelsessted. Frafaldstruede elever, lærlinge og kursister vil f.eks. kunne defineres ud fra deres grundskolekarakterer, hvor en elev, kursist eller lærling defineres som frafaldstruet, hvis vedkommendes fuldførelsessandsynlighed ligger under landsgennemsnittet på den pågældende uddannelse estimeret på baggrund af grundskolekarakterer.

Det kan f.eks. være et socialt tilskud der udløses, hvis institutionens eller et uddannelsessteds andel af frafaldstruede elever, lærlinge og kursister på bestemte uddannelser overstiger fastlagte grænser. Der kan også fastsættes forskellige takster afhængig af institutionens eller et uddannelsessteds andel af frafaldstruede elever, lærlinge og kursister.

Tilskud efter den foreslåede § 7-4 indgå ikke i den betaling, der skal beregnes og opkræves hos kommunen og anden aktør efter lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 1030 af 13. marts 2026. Der henvises til det samtidig fremsatte lovforslag [følgelovforslaget – paragraf 16 om betalingsloven].

Det foreslås i *stk. 2,* at rammer for tilskud efter stk. 1 fastsættes på de årlige finanslove, herunder takster for de sociale tilskud og grundlaget for opgørelsen af tilskudsudløsende elever, lærlinge og kursister.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at rammerne for de enkelte sociale tilskud fastsættes på de årlige finanslove, hvor der skal fastsættes de enkelte tilskud, deres takster og grundlaget for opgørelsen af tilskudsudløsende elever, lærlinge og kursister.

Det vil i rammerne kunne fastsættes, at de sociale tilskud beregnes på grundlag af forholdene i et grundlagsår eller på grundlag af flere år, der danner grundlag for udbetaling af sociale tilskud i f.eks. 3 år, inden der igen foretages en ny beregning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-5

§ 15 b, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 30 b, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og indeholder regler om afskæring af tilskud ved gennemsnitlig for høj klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.5.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 1,* at en institution som betingelse for at opnå tilskud til gymnasiale fuldtidsuddannelser skal sikre, at der fra den første opgørelse af klassekvotienter maksimalt er en gennemsnitlig klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, institutionen udbyder.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der for de gymnasiale fuldtidsuddannelser vil være en tilskudsbetingelse om, at den gennemsnitlig klassekvotient ikke overstiger 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, institutionen udbyder.

Ved de gymnasiale fuldtidsuddannelser forstås i forhold til gældende lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1106 af 12. sep-

tember 2025, den toårige uddannelse til almen studentereksamen, den treårige uddannelse til almen studentereksamen, herunder pre-IB, den toårige uddannelse til hf-eksamen, den treårige uddannelse til merkantil studentereksamen og den treårige uddannelse til teknisk studentereksamen, herunder pre-IB.

Tilskudsbetingelsen vil være gældende fra den første opgørelse af klassekvotienter. Den gennemsnitlige klassekvotient vil herefter skulle opgøres på de enkelte klassetrin hver for sig. Der vil blive fastsat rammer om opgørelsestidspunktet i henhold til den foreslåede stk. 4. Opgørelsestidspunktet vil f.eks. kunne være i forbindelse med indberetninger af aktiviteten til brug for beregningen af de statslige tilskud.

Klasseloftet vil omfatte alle en institutions gymnasiale fuldtidsuddannelser og opgøres for den tilskudsmodtagende institution under ét. Det er hensigten, at klasseloftet skal opgøres og beregnes på hvert klassetrin for hver af de uddannelser, institutionen udbyder. Klasser, der oprettes for en særlig målgruppe som led i forsøg eller med særlige tilrettelæggelser i form af længere forløb (f.eks. de fireårige tilrettelæggelser af de treårige uddannelser), påtænkes ikke at skulle indgå i beregningen af den gennemsnitlige klassekvotient for de ordinære klasser, men at skulle opgøres for sig selv. Sådanne særlige klasser vil typisk være mindre end de ordinære klasser, hvorfor en samlet beregning af klassekvotienten kunne give større ordinære klasser end ved en beregning af de ordinære klasser for sig selv. Institutionens klassekvotient skal opgøres på tværs af udbudssteder etc., hvis en institution har flere forskellige udbudssteder.

Til illustration af den påtænkte beregningsmetode kan anføres, at hvis en institution således har 10 stx-klasser på 1. år med 281 elever, 10 stx-klasser på 2. år med 265 elever og 9 stx-klasser på 3. år med 249 elever vil klasseloftet på 1. år overskrides med en gennemsnitlig klassekvotient på 28,1, mens det overholdes på 2. og 3. år med en gennemsnitlig klassekvotient på henholdsvis 26,5 og 27,7.

Hvis en institution ikke overholder tilskudsbetingelsen, må den ved oprettelse af en eller flere nye klasser bringe den gennemsnitlige klassekvotient ned på 28,0 eller derunder. Hvis der ikke oprettes flere klasser, vil Undervisningsministeriet kunne håndhæve betingelsen om overholdelse af det fleksible klasseloft ved brug af bestemmelserne om påbud og tilskudsmæssige sanktioner i de foreslåede § 12-2 og § 12-3.

Eventuelle tilskudsmæssige sanktioner som følge af manglende overholdelse af tilskudsbetingelsen vil alene kunne rettes mod taxametertilskud til institutionens udbud af gymnasiale fuldtidsuddannelser, da betingelsen alene vil være gældende for at opnå tilskud til gymnasiale fuldtidsuddannelser. Taxametertilskud til andre uddannelser vil således ikke kunne omfattes af en tilskudsmæssig sanktion som følge af en overtrædelse af klasseloftet.

Det foreslås i *stk. 2*, at en institution uanset tilskudsbestemmelserne i denne lov ikke modtager taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 3, fra Undervisningsministeriet til uddannelse af elever, der er optaget ud over den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hvis en institution har en højere gennemsnitlig klassekvotient end 28,0, afskæres institutionens taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, nr. 3, til de gymnasiale fuldtidsuddannelser, for så vidt angår de elever, der er optaget ud over den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0. De pågældende elever vil således ikke indgå i beregningen af taxametertilskud til de gymnasiale fuldtidsuddannelser. En overskridelse af klasseloftet vil ikke ændre ved elevernes ret til at kunne fuldføre deres gymnasiale uddannelse ved den pågældende institution.

Om opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient for institutionen henvises til bemærkningerne til stk. 1.

Det foreslås i *stk. 3,* at undervisningsministeren kan fravige den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 således, at en institution i særlige tilfælde uanset stk. 1 og 2 kan have en højere gennemsnitlig klassekvotient end 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren i særlige tilfælde kan fravige den gennemsnitlige klassekvotient på 28,0 således, at en institution uanset det foreslåede stk. 1 og 2 kan have en højere gennemsnitlig klassekvotient end 28,0 på hvert klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Fravigelse af den foreslåede stk. 1 om tilskudsbetingelsen og den foreslåede stk. 2 om tilskudsafskæringen vil skulle ske på baggrund af på forhånd fastsætte objektive kriterier for de særlige tilfælde, der fastsættes af under-

visningsministeren efter den foreslåede stk. 4. De fastsatte objektive kriterier vil skulle danne baggrund for en decentral administration af fravigelsesadgangen, så konstateringen af, hvorvidt der er grundlag for en beslutning om fravigelse træffes af den institution, der er tættest på den elev, hvis forhold begrunder en fravigelse.

Der vil kunne være særlige tilfælde begrundet både i forholdene ved uddannelsesforløbets start og forholdene under uddannelsesforløbet, hvor det vil være meget ressourcekrævende, eller hvor en fastholdelse af det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever vil kunne bringe enkelte elever i en vanskelig situation, hvis der ikke ved optagelse og fordelingen af eleverne kunne tages højde for særlige forhold.

Ved uddannelsesforløbets start vil der f.eks. kunne være behov for at kunne fravige det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever, hvor regionerne ved fordeling af ansøgere og elever efter det foreslåede kapitel 15 afviger fra den for institutionen fastlagte kapacitet på en måde, der gør det uforholdsmæssigt vanskeligt for institutionen at fastlægge en klassedannelse. Det vil tilsvarende være tilfældet, hvor en institutions fastlagte kapacitet bliver hævet med henblik på at kunne optage eleven efter en genoptagelsessag efter den foreslåede § 15-6, stk. 4.

Under uddannelsesforløbet vil der f.eks. kunne blive behov for at kunne fravige det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever for elever, der kommer til inde i uddannelsesforløbet, f.eks. pga. tilflytning, deltagelse i udvekslingsophold, at de skal gå et år om (omgængere) eller er blevet bortvist fra en anden institution.

Der vil også kunne være blive behov for at kunne fravige det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever for elever, der har behov for en særlig individuel tilrettelæggelse, hvis de ikke indgår i en særlig klasse oprettet med henblik på det særlige forløb. Baggrunden herfor er, at en enkeltelevs særlige forhold ikke bør indebære, at der skal ske en ændring af øvrige elevers bestående klasser.

Der vil ved fravigelse i særlige tilfælde kunne fastsættes vilkår for fravigelsen af klasseloftet. Det kan f.eks. være vilkår om, at lærerstøtten pr. elev skal være den samme uanset klassestørrelsen, dvs. der vil skulle tilføjes ekstra lærerressourcer, hvis loftet for klassekvotienten overskrides. Det vil være institutionens bestyrelses ansvar, at de ekstra lærerressourcer afsættes og anvendes efter en plan bestyrelsen har taget stilling til.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.,* at børne- og undervisningsministeren fastsætter de konkrete rammer for opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, herunder om beregningen af klassekvotienten og opgørelsestidspunktet, og for fravigelser i særlige tilfælde efter stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren fastsætter de konkrete rammer for opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, herunder om beregningen af klassekvotienten og opgørelsestidspunktet, og for fravigelser i særlige tilfælde efter stk. 3.

De konkrete rammer vil bl.a. omfatte opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient i de gymnasiale fuldtidsuddannelser, der vil skulle laves på baggrund af antal elever i de enkelte klasser. Der er ikke i lov om de gymnasiale uddannelser fastlagt et entydigt klassebegreb. Det er således overladt de enkelte institutioner at fastlægge rammerne for klassedannelsen inden for uddannelsesreglernes rammer. Forvaltningen af tilskudsbetingelse og -afskæring gør det derfor nødvendigt at fastsætte regler om et særligt funktionelt klassebegreb til brug for tilskudsforvaltningen.

Der vil f.eks. kunne tages udgangspunkt i den gruppering af elever, der har det i alle de gymnasiale fuldtidsuddannelser obligatoriske fag dansk A sammen. En institution, der har indrettet sig på en sådan måde, at en definition baseret på elever på faget dansk A konkret ikke vil være retvisende for klassedannelsen, vil så skulle gøre opmærksom herpå ved sin indberetning om overholdelse af tilskudsbetingelsen. Det vil i de konkrete rammer kunne fastlægges, at institutionsrevisoren, jf. den foreslåede § 10-2, stk. 4, 2. pkt., skal påse overholdelsen af det fleksible klasseloft og attesterer indberetningen.

De konkrete rammer vil omfatte opgørelsen af klassekvotienten, herunder dens beregning. Beregningen kan f.eks. ske ved, at den gennemsnitlige klassekvotient opgøres for de enkelte uddannelser hver for sig og for hvert klassetrin. Klasser, der oprettes for en særlig målgruppe som led i forsøg eller med særlige tilrettelæggelser i form af længere forløb (f.eks. de fireårige tilrettelæggelser af de treårige uddannelser eller ASF-klasser), vil ikke skulle indgå i beregningen af den gennemsnitlige klassekvotient for de ordinære klasser, men skulle opgøres for sig selv. Sådanne særlige klasser vil typisk være mindre end de ordinære klasser, hvorfor en samlet beregning af klassekvotienten kunne give større ordinære klasser end ved en

beregning af de ordinære klasser for sig selv. For en institution, der har flere udbudssteder med udbud af gymnasiale fuldtidsuddannelser, vil opgørelsen af den gennemsnitlige klassekvotient skulle omfatte alle udbudsstederne under ét.

De konkrete rammer vil endvidere omfatte opgørelsestidspunktet for den gennemsnitlige klassekvotient. Det vil f.eks. kunne fastlægges i rammerne, at den første opgørelse skal ske samtidig med den første indberetning af aktiviteten til brug for beregningen af de statslige taxametertilskud. Det bemærkes, at efter den første opgørelse skal tilskudsbetingelsen løbende være opfyldt, hvorfor der som udgangspunkt ikke vil være behov for særlige rammer for yderligere opgørelser. Den gennemsnitlige klassekvotient skal dog løbende opgøres på tælledage til brug for fastlæggelsen af de statslige taxametertilskud.

Med hensyn til fravigelsesadgangen i stk. 3 fastsættes der udover de konkrete kriterier for afgræsningen af særlige tilfælde også rammer for den lokale stillingtagen til, om kriterierne for særlige tilfælde er opfyldt, der kontrolleres af institutionsrevisoren, jf. den foreslåede § 10-2, stk. 2, efterfølgende indberettes til Undervisningsministeriet til brug for tilskudsforvaltningen og tilsyn. Det vil være muligt at fastsætte rammer for brugen af stk. 3, der indebærer, at en institution skal indhente forudgående godkendelse hos Undervisningsministeriet før den henfører en elev til at være omfattet af særlige tilfælde efter den foreslåede stk. 3 i forbindelse med sin indberetning om overholdelse af tilskudsbetingelsen.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.,* at de i 1. pkt. nævnte rammer kan fastsættes i en eller flere tilskudsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de rammer som undervisningsministeren skal fastsætte i medfør af det foreslåede 1. pkt. vil kunne fastsættes i en eller flere tilskudsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Det foreslåede skal ses i sammenhæng med det foreslåede i § 7-11 om tilskudsinstrukser om tilskudsadministrationen, hvori rammerne for det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever indgår.

Undervisningsministeren vil med det foreslåede kunne udarbejde generelle konkrete rammer for administrationen af det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever. Rammerne vil kunne omfatte alle eller grupper af institutioner.

De generelle konkrete rammer i instrukser, der omfatter alle eller grupper af institutioner vil blive offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.5.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-6

§ 30, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om afskæring af tilskud til kursister med videregående uddannelser på almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag.

§ 6, stk. 5, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om afskæring af tilskud til kursister med videregående uddannelser på arbejdsmarkedsuddannelser og en række uddannelsesaktiviteter efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.5.2.

Det foreslås i *§ 7-6,* at kursister med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til de i nr. 1-5 angivende uddannelser.

Ved videregående uddannelse vil skulle forstås en kort (erhvervsakademiuddannelse og VVU), mellemlang (universitetsbachelor, professionsbacheloruddannelse og diplomuddannelse) samt en kandidat- og masteruddannelse, der er afsluttet med et afgangsprojekt eller eksamen. Ved vurderingen af, hvorvidt en uddannelse anses som en videregående uddannelse, vil der skulle lægges uddannelsens aktuelle niveaumæssige indplacering til grund. Det vil for eksempel sige en uddannelse, der på gennemførelsestidspunktet var en erhvervsfaglig uddannelse, men nu er en videregående uddannelse, indplaceres som en videregående uddannelse.

Det foreslås i *nr. 1,* at kursister med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag.

Med det foreslåede videreføres afskæringen af tilskud til kursister med videregående uddannelser på almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag svarende til det, som hidtil har været gældende efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kursister med videregående uddannelser på almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til almen voksenuddannelse og hf-enkeltfag. Personer med en videregående uddannelse vil kunne optages, men institutionen skal opkræve fuld deltagerbetaling for dem, jf. den foreslåede § 8-16, stk. 2.

Det foreslås i *nr. 2,* at kursister med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til arbejdsmarkedsuddannelser efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. bortset fra arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet.

Med det foreslåede videreføres afskæringen af tilskud til kursister med videregående uddannelser på arbejdsmarkedsuddannelser m.v. bortset fra arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet.

Ved arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet forstås arbejdsmarkedsuddannelser, der er henført til EVE-gruppen for arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet. Afgrænsningen af, hvilke arbejdsmarkedsuddannelser, der skal anses for social- og sundhedsuddannelser, vil ske efter indstilling fra efteruddannelsesudvalget til børne- og undervisningsministeren. Efteruddannelsesudvalget nedsættes af arbejdsmarkedets parter, jf. § 5 i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kursister med videregående uddannelser på arbejdsmarkedsuddannelser ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til arbejdsmarkedsuddannelser m.v. bortset fra arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet. Personer med en videregående uddannelse vil kunne optages, men institutionen skal opkræve fuld deltagerbetaling for dem, jf. de foreslåede § 8-10, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 3,* at kursister med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til enkeltfag på erhvervsuddannelserne efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser.

Med det foreslåede videreføres den gældende afskæring af tilskud til kursister med videregående uddannelser på enkeltfag på erhvervsuddannelserne efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Reguleringen af sådanne enkeltfag vil dog fremadrettet være i § 68 c i lov om erhvervsuddannelse, jf. § 9, nr. 9, i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.).

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kursister med videregående uddannelser på enkeltfag på erhvervsuddannelserne efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til enkeltfag på erhvervsuddannelserne efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Personer med en videregående uddannelse vil kunne optages, men institutionen skal opkræve fuld deltagerbetaling for dem, jf. den foreslåede § 8-10, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 4,* at kursister med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til deltidsuddannelser efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra.

Med det foreslåede videreføres afskæringen af tilskud til kursister med videregående uddannelser på deltidsuddannelser efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra samt afskæringen af tilskud til kursister med videregående uddannelser på deltidsuddannelser ved social- og sundhedsuddannelserne efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og enkeltfag herfra.

Reguleringen af sådanne deltidsuddannelser og enkeltfag vil dog fremadrettet være i § 68 c i lov om erhvervsuddannelse, jf. § 9, nr. 9, i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.).

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kursister med videregående uddannelser på deltidsuddannelser efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til deltidsuddannelser efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra. Personer med en videregående uddannelse vil kunne optages, men institutionen skal opkræve fuld deltagerbetaling for dem, jf. den foreslåede § 8-10, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 5,* at kursister med en videregående uddannelse ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, til enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser.

Med det foreslåede videreføres afskæringen af tilskud til kursister med videregående uddannelser på enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Reguleringen af sådanne enkeltfag vil dog fremadrettet være i § 68 c i lov om erhvervsuddannelse, jf. § 9, nr. 9, i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.).

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kursister med videregående uddannelser på enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter § 68 c i lov om erhvervsuddannelser ikke indgår i beregningen af taxametertilskud efter

den foreslåede § 7-2, stk. 1, til enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Personer med en videregående uddannelse vil kunne optages, men institutionen skal opkræve fuld deltagerbetaling for dem, jf. den foreslåede § 8-10, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-7

§ 30 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.5.3. Afskæring af tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

§ 6, stk. 5, 3. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om afskæring af tilskud til kursister på arbejdsmarkedsuddannelser, disses eventuelle delmål og enkeltfag, hvor undervisningen gennemføres i fængsler eller arresthuse efter aftale mellem Danmarks Fængsler og en godkendt udbyder og der alene kan deltage indsatte. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.5.5. Afskæring af tilskud til arbejdsmarkedsuddannelser

Det foreslås i *stk. 1,* at kursister omfattet af § 7-13, stk. 1, ikke indgår i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 1, til almen voksenuddannelse.

Med det foreslåede videreføres afskæringen af tilskud til kursister på almen voksenuddannelse under 18 år, der er omfattet af den foreslåede § 7-14, stk. 1, hvorefter bopælskommunen betaler tilskud efter en enhedstakst, der er fastsat på de årlige finanslove, vedrørende kursister omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven, som ikke er fyldt 18 år på det første dag af undervisningsmodulet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kursister på almen voksenuddannelse under 18 år ikke indgår i beregningen af statslige af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 1, samtidig med institutionen modtager kommunalt tilskud efter den foreslåede § 7-14, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i *stk. 2,* at kursister omfattet af § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. ikke indgår i beregningen af aktivitetsafhængige taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1, til arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse.

Med det foreslåede videreføres afskæringen af tilskud til kursister på arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, jf. § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kursister på arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, hvor undervisningen gennemføres i fængsler eller arresthuse efter aftale mellem Danmarks Fængsler og en godkendt udbyder og der alene kan deltage indsatte, ikke indgår i beregningen af statslige af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1, samtidig med institutionen opkræver fuld deltagerbetaling efter den foreslåede § 8-10, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.5.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-8

§ 15, stk. 5-7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 19, stk. 2-4, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, indebærer, at udenlandske deltagere (elever og lærlinge) i erhvervsuddannelser kun kan indgå i beregningen af tilskud til institutionerne, hvis de opfylder et af de angivende krav i bestemmelserne. For udenlandske elever eller lærlinge, der ikke opfylder et af kravene sker udbud af erhvervsuddannelser som indtægtsdækket virksomhed. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.5.4. Afskæring af tilskud til udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser.

Det foreslås i *stk. 1,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser kun kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 4, eller stk. 2, nr. 5, hvis de opfylder en af de angivende betingelser.

Det foreslås i *nr. 1,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der er meddelt opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1-3, § 8, stk. 1 eller 2, eller § 9 c, stk. 2, nr. 1 eller 2, tidsubegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark, kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1.

Det bemærkes, at i de gældende bestemmelser i § 15, stk. 5, nr. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 2, nr. 1, i lov om erhvervsuddannelser henvises til § 9 c, stk. 3, nr. 1 eller 2, i udlændingeloven. Idet udlændingelovens § 9 c er blevet ændret ved § 1 i lov nr. 1700 af 30. december 2024 er den rette henvisning § 9 c, stk. 2, nr. 1 eller 2, hvorfor det foreslåede indebærer en opdatering af henvisningen.

Det foreslås i *nr. 2,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, eller § 9 c, stk. 1, som følge af en familiemæssig tilknytning til en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3, eller § 8, stk. 1 eller 2, kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 3,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, som medfølgende barn af en udlænding, som dels er statsborger i et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union eller omfattet af EØS-aftalen, dels er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, jf. dog stk. 2, kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 4,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 5,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der er udvekslet med danske deltagere efter aftale mellem institutionen og en institution i udlandet, kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 6,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler,

som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere, kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1.

Det foreslås i *nr. 7,* at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 6 eller 7, og de, inden de blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af nr. 1-6, kan indgå i beregningen af aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1.

Det bemærkes, at i de gældende bestemmelser i § 15, stk. 5, nr. 7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 19, stk. 2, nr. 7, i lov om erhvervsuddannelser henvises til § 9 i, stk. 5 og 6, i udlændingeloven. Idet udlændingelovens § 9 i er blevet ændret ved § 4 i lov nr. 754 af 20. juni 2025 er den rette henvisning § 9 i, stk. 6 og 7, hvorfor det foreslåede indebærer en opdatering af henvisningen.

Med det foreslåede videreføres afskæringen af tilskud til udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser bortset fra udenlandske elever og lærlinge, der opfylder betingelserne i nr. 1-7.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, ikke indgår i beregningen af statslige aktivitetsafhængige tilskud efter § 7-2, stk. 1, nr. 4, eller stk. 2, nr. 5, medmindre de opfylder de nævnte betingelser. Afskæringen omfatter taxametertilskud til uddannelser efter lov om erhvervsuddannelser og til ophold på kostafdelinger.

Det foreslåede vil endvidere medføre, at de udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser, der indgår i tilskudsberegningen, efter en række andre regler sidestilles med andre elever og lærlinge, der er omfattet af tilskudsberegningen.

De vil efter lov om erhvervsuddannelser § 66 k, stk. 4, få ret til skoleoplæringsydelse efter § 66 k, stk. 1, og der vil gælde samme regler for refusion af lønudgifter m.v. efter § 66 k, stk. 2, og for tilskud til virksomheder efter § 66 k, stk. 3, som der gælder for andre udlændinge, der er omfattet af tilskudsberegningen. Tilsvarende gælder med hensyn til reglerne om tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgs udgifter til svendeprøver og reglerne om økonomisk støtte til værktøj, værnemidler, befordring og lignende, jf. § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser.

Efter § 17 b i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag er det ligeledes en betingelse for lønrefusion efter kapitel 2, refusion af udgifter efter kapitel 2 a, befordringstilskud efter kapitel 3, for mobilitetsfremmende ydelser efter kapitel 4 og for at indgå i opgørelsen af praktikårselever og tilskud efter § 21 j, at eleven eller lærlingen opfylder de nævnte betingelser.

Det foreslås i *stk. 2,* at en udenlandsk elev og lærling er omfattet af stk. 1, nr. 3, uanset at forælderens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a ophører efter tidspunktet for påbegyndelsen af uddannelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser indgår i tilskudsberegningen selv om forældrenes opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a ophører efter tidspunktet for påbegyndelsen af uddannelsen.

Det foreslås i *stk. 3,* at institutionens udbud af erhvervsuddannelser til eller indkvartering på kostafdeling af andre udenlandske elever og lærlinge end dem, der er nævnt i stk. 1 og 2, sker som indtægtsdækket virksomhed.

Det foreslåede vil indebære, at en institutions udbud af uddannelse, herunder den almindelige undervisning og prøver, til de udenlandske elever og lærlinge, som ikke vil være tilskudsberettigede efter det foreslåede stk. 1, vil ske som indtægtsdækket virksomhed efter budgetvejledningens regler herom. Disse elever og lærlinge vil kunne optages enten enkeltvis eller på hold, der er særligt tilrettelagt af for eksempel de pågældendes hjemland, en udenlandsk eller dansk virksomhed eller en udenlandsk eller dansk organisation.

Tilsvarende vil en institutions indkvartering på en kostafdeling af udenlandske elever og lærlinge, som ikke vil være tilskudsberettigede efter det foreslåede stk. 1, ske som indtægtsdækket virksomhed efter budgetvejledningens regler herom.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.5.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-9

Det fremgår af § 20 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 31 i lov om institutioner

for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren bl.a. kan tilskud til udviklings- og forsøgsvirksomhed eller til andre særlige formål samt til iværksættelse af nye uddannelser ved institutionerne.

§ 7 i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026 indebærer, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud samt på vilkår fastsat efter forhandling med finansministeren lån og statsgaranti for oprettelse af lån til gennemførelsen af forsøgs- og udviklingsarbejde og til køb af apparatur og undervisningsmateriel i forbindelse hermed.

Tekstanmærkning nr. 235 ad § 20.78.03. på finansloven for 2026 indebærer, at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud med henblik på, at institutioner, der er voksenuddannelsescentre, kan opretholde driften af økonomisk udfordrede afdelinger.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises ad særlige tilskud til bestemte formål til pkt. 3.7.1.1.6.1. Tilskud til forsøg og udvikling m.v. og ad tilskud for forsøg og udvikling m.v. til pkt. 3.7.1.1.6.2. Tilskud til forsøg og udvikling m.v.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren kan yde en institution tilskud til bestemte formål.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren kan yde en institution tilskud til bestemte formål. Det vil både kunne være tilskud, der ydes til alle institutioner til et bestemt formål, og tilskud, der ikke ydes til alle institutioner til et bestemt formål.

Tilskud til bestemte formål vil skulle fastlægges på de årlige finanslove, jf. også det foreslåede stk. 3.

Det kan f.eks. være tilskud til alle eller grupper af institutioner med et bestemt uddannelsesudbud til indkøb af bestemte former for undervisningsmidler som eksempelvis bøger eller værktøj til værksteder.

Det kan også være tilskud til enkelte institutioner til en institutions merudgifter ved fredede bygninger eller tilskud til aflønning af medarbejdere, som en institution har overtaget i forbindelse med kommunalreformen.

Det kan endvidere være tilskud begrundet i en institutions eller et uddannelsessteds særlig beliggenhed, hvor der er specielle forhold, der ligger udover det, som håndteres ved grundtilskud efter den foreslåede § 7-1. Det kan f.eks. være et tilskud begrundet i en institutions særlige geografiske placering som eksempelvis Campus Bornholm eller udgifter ved opretholdelse af en institutions uddannelsessteder.

Der vil også på de årlige finanslove kunne fastlægges tilskud til en institutions varetagelse af nærmere bestemte og særlige opgaver som f.eks. videnscenter, klimaerhvervsskoler eller lignende inden for et uddannelsesområde eller en bestemt institutions udbud af en særlig uddannelse

Tilskud til bestemte formål vil kunne ydes både til driftsudgifter og anlægsudgifter og vil kunne ydes som engangstilskud, som tilskud i en tidsbegrænset periode eller som tilskud indtil videre.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren kan yde en institution tilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed samt til iværksættelse af nye uddannelser.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren kan yde institutioner tilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed på institutioner. Det vil bl.a. kunne være tilskud med henblik på gennemførelse af forsøgs- og udviklingsvirksomhed i henhold til uddannelseslovgivningen for de uddannelser, der udbydes af institutionen, men er ikke begrænset til sådan forsøgs- og udviklingsvirksomhed. Der vil endvidere kunne ydes tilskud til særlige udgifter til udvikling af nye uddannelser og etablering af forsøgshold, der ikke i alle tilfælde vil kunne rummes inden for de ordinære tilskudssatser.

Tilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed samt til iværksættelse af nye uddannelser vil kunne ydes som engangstilskud eller som tilskud i en tidsbegrænset periode, men ikke som varige tilskud henset til, at forsøgs- og udviklingsvirksomhed samt til iværksættelse af nye uddannelser vil være tidsbegrænset.

Det foreslås i *stk. 3,* at rammer for tilskud efter stk. 1 og 2 fastsættes på de årlige finanslove.

Det foreslåede vil indebære, at der på de årlige finanslove skal fastsættes rammer for tilskud efter stk. 1 og 2.

Rammerne vil kunne omfatte både fastsættelse af tilskud til specifikke institutioner og fastsættelse af generelle rammer, hvorefter børne- og undervisningsministeren skal udmønte tilskuddene. En sådan udmøntning vil kunne ske på baggrund af ansøgninger fra institutionerne eller ud fra objektive kriterier som f.eks. alle institutioner, hvis beliggenhed opfylder kriterierne, eller alle institutioner, der har et bestemt udbud etc.

Det vil både for tilskud efter stk. 1 og 2 kunne bestemmes, at tilskuddene ikke er omfattet af bloktilskudsprincippet, jf. det foreslåede § 6-3, stk. 2, hvorefter tilskud efter bl.a. § 7-9 kan ydes under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales.

Der henvises i øvrigt ad tilskud til bestemte formål til pkt. 3.7.3.1.6.1 og ad tilskud til forsøg og udvikling til pkt. 3.7.3.1.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-10

Det fremgår af § 15, stk. 8, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 30, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til nødlidende institutioner.

Det fremgår af § 15, stk. 9, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 30, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan yde tilskud og lån i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner. Det fremgår videre af § 30, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at der kan ydes tilskud ved en institutions overtagelse af elever efter § 9, stk. 2.

Det fremgår af § 15, stk. 11, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 30, stk. 9, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån til nødlidende institutioner eller i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.1.6.3. Tilskud til nødlidende institutioner og ved sammenlægning eller spaltning af institutioner.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren kan yde lån og tilskud til en institution, der efter ministerens skøn er kommet i en særlig vanskelig økonomisk situation. Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger ministerens krav til omlægning af institutionens virksomhed med henblik på genopretning af institutionens økonomi.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren vil kunne yde lån og tilskud til institutioner, der er i en særlig vanskelig økonomisk situation.

Det vil bero på ministerens skøn, hvorvidt en institution er i en særlig vanskelig økonomisk situation. Det forhold, at en institution er i en særlig vanskelig økonomisk situation indebærer ikke, at institutionen har et krav på lån eller tilskud. I undervisningsministerens vurdering af, hvorvidt en institution skal have lån eller tilskud vil kunne indgå, hvorvidt institutionen kan indgå i en hensigtsmæssig institutionsstruktur af fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner aktuelt og fremadrettet, jf. i øvrigt den foreslåede § 1-1, stk. 2.

Lån og tilskud ydes med henblik på at genoprette institutionens økonomi og dermed sikre dens fortsatte virke.

Lånet eller tilskuddet er betinget af, at institutionen følger undervisningsministerens krav om en tilpasning af institutionens samlede udgifter i forhold til aktivitet og faktiske indtægter. Institutionen skal i så tilfælde udarbejde en handlingsplan for genopretningen af institutionens økonomiske situation. Det vil bero på den enkelte institutions økonomiske situation og forhold, hvilke krav ministeren konkret vil stille.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren kan yde lån og tilskud i forbindelse med sammenlægning eller spaltning af institutioner efter kapitel 16 og i forbindelse med en institutions overtagelse af elever efter § 16-15, stk. 3.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren i forbindelse med en sammenlægning eller spaltning af institutioner omfattet af loven vil kunne yde lån og tilskud med henblik på dækning af engangsudgifterne ved sammenlægning eller spaltning eller henblik på at medvirke til en økonomisk rekonstruktion i forbindelse med en sammenlægning eller spaltning. Der vil endvidere med det foreslåede kunne ydes lån eller tilskud i forbindelse med, at en institution overtager elever i forbindelse med nedlæggelse af en anden institution.

Det vil bero på undervisningsministerens skøn, hvorvidt der skal ydes tilskud eller lån efter bestemmelsen, og hvad størrelsen heraf i givet fald skal være.

Det foreslås til *stk. 3,* at Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån efter stk. 1 og 2.

Det foreslåede vil indebære, at Udbetaling Danmark varetager administrative opgaver af finansiel og regnskabsmæssig karakter vedrørende lån til institutioner i en særlig vanskelig økonomisk situation eller lån i forbindelse med sammenlægninger eller spaltninger.

Det vil være opgaver med udbetaling af lånet, modtagelse af indbetaling af renter og afdrag, ved manglende betaling af renter og afdrag rykning af debitor og orientering af ministeriet, forvaltningen af gældsbreve, udarbejdelse af opgørelser over restgælden m.v. og regnskabsmæssige opgaver i forhold til statsregnskabets poster om lånene.

Det er undervisningsministeren, der træffer afgørelse om ydelse af lånene og de konkrete lånevilkår, herunder om udsættelse af tilbagebetalingen. Det vil være Undervisningsministeriet, der udarbejder gældsbreve samt eventuelle allonger til gældsbreve og overdrager originaldokumenterne til Udbetaling Danmark, ligesom ministeriet straks vil skulle orientere Udbetaling Danmark, hvis ministeren grundet institutionens økonomiske situation giver udsættelse med indbetaling af rater på en institutions lån inden for samme finansår eller efterfølgende finansår og derved ændrer i lånevilkårene.

Det foreslås i *stk. 4,* at rammer for lån og tilskud efter stk. 1 og 2 fastsættes på de årlige finanslove.

Det foreslåede vil indebære, at der på de årlige finanslove fastsættes rammer for lån og tilskud, herunder f.eks. for rammerne for fastsættelse af vilkårene for ydelse af lån og afvikling heraf med hensyn til rente og afdragsperiode. Undervisningsministeren vil inden for de fastsætte rammer skulle fastsætte de konkrete vilkår.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.1.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-11

§ 15, stk. 4, § 15 c, stk. 2, § 18, stk. 4, § 18 c, stk. 5, § 19, stk. 1, stk. 3, stk. 4, 3. pkt., og stk. 5, 3. pkt., og § 25, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, § 30, stk. 11, § 33, 3. pkt., § 35 og § 39 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, § 19, stk. 11, og § 19 c, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, 3. pkt., i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 961 af 16. august 2024, § 27, stk. 3, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, og § 6, stk. 7, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 117 af 31. januar 2024, indeholder regler om rammerne for tilskuddene til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og institutioner for erhvervsrettet uddannelse, herunder fastsættelse af regler om tilskud.

Der er fastsat regler om tilskud i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsuddannelse uddannelse m.v.

Der er fastsat regler om tilskud til de almengymnasiale uddannelser, almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til 3.7.1.1.7. Generelle vilkår for statslige tilskud.

Det foreslås i *1. pkt.,* at undervisningsministeren fastsætter de konkrete tilskudsvilkår for tilskud efter §§ 7-1, 7-2, 7-3, 7-4, 7-9 og 7-10, herunder om opgørelsen af aktivitet til brug for beregning af tilskud, om aktivitetsindberetninger af tilskudsudløsende aktivitet, om regulering af forskud og kontrol af udbetalte tilskud.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren fastsætter de konkrete tilskudsvilkår for tilskud efter §§ 7-1, 7-2, 7-3, 7-4, 7-9 og 7-10, herunder om opgørelsen af aktivitet til brug for beregning af tilskud, om aktivitetsindberetninger af tilskudsudløsende aktivitet, om regulering af for meget udbetalt forskud og kontrol af udbetalte tilskud.

De overordnede rammer for de statslige tilskud til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser fastlægges på de årlige finanslove, hvor de

enkelte grundtilskud efter § 7-1, taxametertilskud efter § 7-2 og særlige tilskud efter § 7-3 vil blive fastlagt med hensyn til hvilke tilskud, der skal ydes og størrelsen af tilskuddene samt principperne for opgørelse af aktivitet for de tilskud, der ydes på baggrund af institutionernes aktivitet. Tilsvarende vil der på de årlige finanslove blive fastlagt rammer for de formålsbestemte statslige lån og tilskud til institutionerne efter §§ 7-9 og 7-10.

De konkrete tilskudsvilkår for tilskuddene, herunder for opgørelse af aktiviteten som f.eks. fastlæggelsen af beregningen af de enkelte aktivitetsenheder, de konkrete tælledage, frister for indberetning af aktiviteten, beregning af forskudsvis udbetaling og kontrol af udbetalte tilskud vil med det foreslåede skulle fastlægges af undervisningsministeren.

De konkrete tilskudsvilkår vil være en udmøntning og udfyldning af de rammer, der er fastlagt på de årlige finanslove for de enkelte tilskud, jf. de foreslåede § 7-1, stk. 2, § 7-2, stk. 3 og 4, § 7-3, stk. 3, stk. 2 og 3, § 7-4, stk. 2, § 7-9, stk. 3, og § 7-10, stk. 4.

Det vil også i de konkret tilskudsvilkår for tilskud efter §§ 7-9 og 7-10 kunne fastlægges, at tilskuddene ikke er omfattet af blottilskudsprincippet, jf. den foreslåede § 6-3, stk. 2, men ydet under forudsætning af, at uforbrugte midler tilbagebetales, hvor det ikke er fastlagt i bevillingsforudsætningerne på de årlige finanslove.

Det foreslås i *2. pkt.,* at de i 1. pkt. nævnte tilskudsvilkår kan fastsættes i en eller flere tilskudsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de tilskudsvilkår som undervisningsministeren skal fastsætte i medfør af det foreslåede 1. pkt. vil kunne fastsættes i en eller flere tilskudsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Undervisningsministeren vil med det foreslåede kunne udarbejde en eller flere generelle tilskudsinstruks for tilskud eller grupper af tilskud. Det kan f.eks. være instrukser for tilskud til bestemte uddannelser eller for konkrete tilskud. En tilskudsinstruks vil kunne omfatte alle eller grupper af institutioner eller der vil kunne fastsættes konkrete tilskudsvilkår. F.eks. vil tilskudsvilkårene for grundtilskud og taxametertilskud typisk blive fastsat i generelle instrukser gældende for alle modtagere af disse tilskud, mens der for de formålsbestemte statslige lån og tilskud til institutionerne efter omstændighederne vil kunne være tale om tilskudsvilkår rettet til en bestemt

institution. Der vil for de formålsbestemte statslige lån og tilskud til institutionerne også kunne fastsættes generelle instrukser for f.eks. tilskud til forsøgs- og udviklingsvirksomhed, som vil være gældende for de institutioner, der modtager de konkrete tilskud.

De generelle tilskudsvilkår i instrukser, der omfatter alle eller grupper af institutioner vil blive offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside, mens specifikke tilskudsvilkår, der kun er rettet til en institution, vil blive meddelt konkret til den pågældende institution i forbindelse med tildelingen af det pågældende tilskud eller lån.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-12

§ 16 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 32 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om kommuners adgang til at yde tilskud til institutionerne.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.2.1. Kommunale tilskud til institutioners anlægsudgifter.

Det foreslås i *stk. 1,* at kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til en institutions anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en kommunalbestyrelse kan beslutte at yde en institution tilskud til anlægsudgifter ved etablering eller senere udbygning. Det kan f.eks. være i forbindelse med, at en ny institution etableres, eller at en eksisterende institution flytter til en ny ejendom, etablerer et nyt uddannelsessted eller gennemfører udbygning eller anden bygningsmæssig tilpasning af sine eksisterende bygninger.

Ved et tilskud udbetaler kommunen et egentligt økonomisk beløb til institutionen. Anden form for økonomisk støtte kan derimod f.eks. være, at kommunen sælger en ejendom til institutionen med et nedslag i prisen, så ejendommen sælges under sædvanlig markedsværdi.

Ved tilskud foreslås dermed som hidtil udover egentlige kontante tilskud fra kommunalbestyrelsen også, at en kommunalbestyrelse kan sælge en ejendom til en institution med et nedslag i prisen, hvorved ejendommen sælges under markedsværdi.

Det er ved både tilskud og anden form for økonomisk støtte en forudsætning, at der er tale om en engangsydelse, da kommunen fortsat ikke må yde hverken tilskud eller anden form for økonomisk støtte til dækning af institutionens driftsudgifter.

Muligheden for at yde en institution tilskud, er ikke begrænset til den kommune, hvori den institution eller det uddannelsessted under institutionen, hvortil anlægstilskuddet konkret skal anvendes, er beliggende. En kommunalbestyrelse kan således beslutte at yde et anlægstilskud til etablering eller udbygning af en institution eller et uddannelsessted af institutionen, der er beliggende i en anden kommune, hvis den pågældende institution eller uddannelsesstedet har eller forventes at få betydning for uddannelsestilbuddene for kommunens borgere.

Det foreslås i *stk. 2,* at kommunalbestyrelsen ikke uden særlig lovhjemmel kan yde tilskud til en institutions driftsudgifter eller lån til driftsudgifter eller anlægsudgifter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunalbestyrelsen ikke uden særlig lovhjemmel kan yde f.eks. tilskud til institutionens driftsudgifter som f.eks. løbende lejeudgifter. Kommunalbestyrelsen vil endvidere ikke kunne yde lån til en institution, herunder f.eks. stille garanti eller sikkerhed for et lån, som institutionen optager hos en bank eller et realkreditinstitut.

Den foreslåede bestemmelse i § 7-13 om kommunalt tilskud til kursister omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven og ordningen efter lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 598 af 16. maj 2019, er derimod eksempler på særlige lovhjemler, hvorefter en kommunalbestyrelse kan yde tilskud til en institutions driftsudgifter.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.8.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-13

§ 30 a, stk. 1, 3 og 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler, hvorefter almen voksenuddannelse for kursister under 18 år, der efter avu-lovens § 2, stk. 2, modtager undervisning efter avu-loven finansieres af kommunale tilskud til institutionen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.2.2. Kommunale tilskud til almen voksenuddannelse for kursister under 18 år.

Det foreslås i *stk. 1,* at for kursister omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven, som ikke er fyldt 18 år på den første dag af undervisningsmodulet, betaler bopælskommunen tilskud efter en enhedstakst, der fastsættes på de årlige finanslove.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at udgifter vedrørende undervisning af unge under 18 år, der er omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven, skal afholdes af bopælskommunen. Ved bopælskommunen forstås den kommune, hvor kursisten på den første dag i undervisningsmodulet er tilmeldt folkeregistret.

Der vil på de årlige finanslove blive fastsat en enhedstakst, som kommunerne skal betale for de unge under 18 år på avu. Enhedstaksten vil blive fastsat under hensyn til, at den ikke skal dække udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms. Udgifterne til ikke-fradragsberettiget indkøbsmoms vil kunne refunderes i henhold til momskompensationsordning, jf. den foreslåede § 9-2.

Enhedstaksten vil skulle dække de aktivitetsafhængige taxametertilskud efter den foreslåede § 7-2, stk. 1, nr. 1, deltagerbetaling samt betaling for undervisningsmidler. Med hensyn til undervisningsmidler er hjemlen til opkrævning af betaling herfor på almen voksenuddannelse ikke aktuelt udmøntet.

Hvis kursisten ikke er fyldt 18 år på den første dag i undervisningsmodulet, vil kommunen skulle afholde udgiften til undervisningsmodulet, også selvom en del af modulet finder sted, efter kursisten er fyldt 18 år. Det kommunale tilskud til almen voksenuddannelse udløses efter en individuel tælledag for hvert fag, som kursisten følger. Placering af tælledagene vil være svarende til de tælledage, der gælder for de statslige taxametertilskud.

Det er alene kursistens alder på første dag af undervisningsmodulet, der har betydning, og ikke alderen på tælledagen. Kommunalbestyrelsen skal alene

betale for kursister, der ville have udløst statslige taxametertilskud, hvis der havde været tale om en ordinær kursist. Hvis kursisten derimod er fyldt 18 år på den første dag i undervisningsmodulet, vil kursisten være en ordinær kursist, hvortil der ydes tilskud efter de almindelige regler, dvs. statslige taxametertilskud, ligesom de almindelige bestemmelser om deltagerbetaling finder anvendelse.

Det foreslås i *stk. 2,* at institutionen beregner og opkræver betaling af tilskud eller bevilling til uddannelse af de personer, der er nævnt i stk. 1, hos bopælskommunen på grundlag af antal aktivitetsenheder efter den takst, jf. stk. 1, der er fastsat på de årlige finanslove.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at uddannelsesinstitutioner, der for ordinære elever er berettigede til at modtage tilskud eller bevilling fra Undervisningsministeriet, vil skulle beregne og opkræve betaling af tilskud eller bevilling for personer under 18 år omfattet af § 2, stk. 2, i avu-loven. Betalingen af tilskud sker på grundlag af antal aktivitetsenheder efter de enhedstakster, der er fastsat på finansloven i det pågældende år. Der vil blive brugt den samme aktivitetsenhed som fastlægges på de årlige finanslove i forhold til de statslige tilskud. Opkrævningen sker hos kursistens bopælskommune.

Det foreslås i *stk. 3,* at undervisningsministeren fastsætter regler om administration af ordningen, herunder om tilmelding, anvendelse af tilmeldingsblanket med oplysning om den uddannelsessøgendes personnummer, beregning og opkrævning af betaling, betalingsfrister samt offentliggørelse af takster.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der fastsættes regler om kommunal betaling for almen voksenuddannelse for unge under 18. Heri vil blive fastsat regler om kommunalbestyrelsens tilmelding af kursisterne, anvendelse af tilmeldingsblanket med oplysninger om den uddannelsessøgendes personnummer, beregning og opkrævning af betaling, betalingsfrister samt offentliggørelse af taksterne.

Der vil blive fastsat regler for kommunalbestyrelsens tilmelding af unge under 18 år til almen voksenuddannelse, herunder med krav om anvendelse af en standardtilmeldingsblanket. Uddannelsesinstitutionen skal ved tilmeldingen have oplyst den uddannelsessøgendes personnummer af kommunalbe-

styrelsen. Der vil blive fastsat regler om, at beregningen sker ud fra enhedstaksten fastsat på finansloven, og at opgørelsen af årskursister sker efter samme regler, som gælder for ordinære årskursister.

Betalingsfristen aftales mellem uddannelsesinstitutionen og kommunalbestyrelsen i forbindelse med tilmeldingen til uddannelsesforløbet. Der vil dog i reglerne kunne fastsættes en senest betalingsfrist under hensyntagen til den tilskudsudløsende tælledag. Enhedstaksten vil blive offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside i takstkataloget.

Det forventes, at reglerne vil svare til gældende bekendtgørelse nr. 688 af 2. juli 2009 om betaling for kursister under 18 år ved påbegyndelsen af almen voksenuddannelse.

Indhentning af oplysninger fra institutionerne om aktivitet omfattet af ordningen vil ske i henhold til § 11-1.

Det bemærkes, at de statslige tilskud til institutionerne for kursister under 18 år, hvor undervisningen finansieres af kommunale tilskud til institutionen, er afskåret, jf. den foreslåede § 7-6, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.8.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-14

§ 34 a, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 10, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om regionale formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud til institutionerne.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7.1.2.3. Regionale tilskud til institutionerne.

Det foreslås i *stk. 1,* at regionsrådet efter ansøgning fra en institution kan yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til bl.a. efteruddannelse, information, udvikling af fag, valgfag og mere specialiserede studieretninger til de ungdomsuddannelser, der er nævnt i § 13-1, stk. 2, og til almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne samt tilskud til udvikling af en institution i et landdistrikt eller udkantsområde.

Med det foreslåede kan regionsrådet fortsat efter ansøgning fra en institution yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til de samme formål som hidtil.

Det foreslås i *stk. 2,* at på Bornholm varetages regionsrådets opgave efter stk. 1 dog af kommunalbestyrelsen.

Med det foreslåede er det på Bornholm som hidtil kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune, der kan yde formåls- og tidsbestemte udviklingstilskud, herunder anlægstilskud, til de samme formål som hidtil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-15

§ 18 a, stk. 1 og 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 17. marts 2026, og § 44, stk. 1 og 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 17. marts 2026, indeholder regler om ydelse af særlige tilskud til specialpædagogisk bistand og fastsættelse af regler herom.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7A.1.1. Tilskud til specialpædagogisk bistand.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til dækning af en institutions afholdte udgifter til specialpædagogisk bistand til elever, lærlinge og kursister, der skal have tilbud herom efter 1) avu-loven, 2) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., 3) lov om de gymnasiale uddannelser, 4) lov om erhvervsuddannelser, 5) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten eller 6) § 2-5 om International Baccalaureate (IB).

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til dækning af en institutions afholdte udgifter til tilbud om specialpædagogisk bistand, hvor elever, lærlinge og kursister skal have tilbud om specialpædagogisk bistand efter bestemmelserne herom i lovgivningen om de enkelte uddannelser.

Specialpædagogisk bistand er særligt tilrettelagte støtte samt hjælpemidler og anden bistand, der skal være et individuelt tilrettelagt supplement til

den almindelige undervisning, og som skal sikre, at elever, lærlinge og kursister kan opfylde uddannelsens mål på baggrund af deres særlige uddannelsesforudsætninger og ikke undervisning, der skal afhjælpe generelt mangelfulde skolemæssige forudsætninger. Den specialpædagogiske støtte skal som hidtil efter behov således blandt andet omfatte særligt tilrettelagte undervisningsforløb, tegnsprogstolkning og skrivetolkning, hjælpemidler og instruktion i brug af særligt udformede undervisningsmaterialer, personlig assistance og sekretærhjælp samt særligt vilkår for og arbejdsformer under prøver og eksaminer. De særlige tilskud vil f.eks. kunne ydes som refusion af institutionernes faktisk afholdte og dokumenterede udgifter til tilbud om specialpædagogisk bistand efter 1) avu-loven, 2) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., 3) lov om de gymnasiale uddannelser, 4) lov om erhvervsuddannelser, 5) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten eller 6) § 2-5 om International Baccalaureate (IB).

Tilskudsordningen vil indebære, at en institution vil kunne få dækning af afholdte udgifter til specialpædagogisk bistand som elever, lærlinge og kursister skal have efter uddannelseslovgivningen og som institutionen har afholdt udgifter til.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at institutionens ansøgning om tilskud efter stk. 1 skal indgives til Undervisningsministeriet ved anvendelse af den digitale løsning, som ministeriet stiller til rådighed (digital selvbetjening).

Det foreslåede vil medføre, at Undervisningsministeriet vil skulle modtage ansøgninger om tilskud til specialpædagogisk bistand digitalt fra institutionerne.

Administrationen af ordningen forventes henlagt fra Undervisningsministeriet til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, hvorfor det vil være styrelsen, der modtager, behandler og afgør institutionernes ansøgninger om tilskud til afholdte udgifter til specialpædagogisk bistand.

Det foreslås i *, stk. 2, 2. pkt.,* at institutionen på tilsvarende vis skal modtage afgørelser og meddelelser vedrørende ansøgningen via den digitale løsning.

Det foreslåede vil medføre, at uddannelsesinstitutionerne vil få adgang til afgørelser og meddelelser vedrørende ansøgningen i den digitale løsning, som ministeriet stiller til rådighed.

Det foreslås i *stk. 3,* at undervisningsministeren fastsætter regler om administrationen af de særlige tilskud efter stk. 1 og om den digitale selvbetjeningsløsning efter stk. 2, herunder om indhold og udformning af ansøgninger, frister for indgivelse af ansøgninger, indhentede oplysninger og sagkyndige udtalelser, frister for indgivelse af sagkyndige udtalelser og oplysninger og udbetaling og tilbagebetaling af tilskud.

Med det foreslåede vil undervisningsministeren skulle fastsætte regler om administrationen af de særlige tilskud til institutionen til dækning af udgifter til specialpædagogisk bistand til elever, lærlinge og kursister, der har krav herpå efter uddannelseslovgivningen.

Der vil kunne fastsættes regler om frister for indgivelse af ansøgninger, frister for indgivelse af indhentede oplysninger og frister for indgivelse af sagkyndige udtalelser. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om krav til indhold i en ansøgning og om sagkyndige udtalelser. Der vil ikke blive indhentet flere oplysninger fra institutioner end det, der vil være nødvendigt for at kunne behandle og vurdere de indgivne ansøgninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7A.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7-16

§ 18 d i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 17. marts 2026, og § 44 b i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 17. marts 2026, indeholder regler om, at der som betingelse for at modtage tilskud til specialpædagogisk bistand kan stilles krav om anvendelse af centralt koordinerede indkøbsaftaler.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.7A.1.. Tilskud til specialpædagogisk bistand.

Det foreslås i *, stk. 1,* at undervisningsministeren ved ydelse af tilskud efter § 7-15, stk. 1, til institutionerne kan stille krav om, at institutionerne anvender en eller flere centralt koordinerede indkøbsaftaler om levering af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand ved køb af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand til elever, lærlinge og kursister, der skal have tilbud om specialpædagogisk bistand efter: 1) avu-loven, 2) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., 3) lov om

de gymnasiale uddannelser, 4) lov om erhvervsuddannelser, 5) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og 6) § 2-5 om International Baccalaureate (IB).

Det foreslåede vil medføre, at institutionerne, såfremt de har ansøgt om tilskud hertil, ved køb af varer eller tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand til elever, lærlinge og kursister, der er berettigede til specialpædagogisk bistand, vil skulle anvende en eller flere centralt koordinerede indkøbsaftaler.

Der er ikke i gældende lovgivning bestemmelser om adgang til frit leverandørvalg for modtagere af specialpædagogisk bistand.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at undervisningsministeren (efter delegation Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) efter procedurereglerne i udbudsloven vil kunne indgå en indkøbsaftale om levering af ydelser inden for specialpædagogisk bistand med flere leverandører. Institutioner, der har ansøgt om tilskud hertil, vil være forpligtede til at anvende en centralt koordineret indkøbsaftale ved køb af varer eller tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand til elever, der er berettigede til specialpædagogisk bistand.

Det foreslås i *stk. 2,* at elever, lærlinge og kursister, der modtager specialpædagogisk bistand, kan frit vælge mellem de leverandører, der er omfattet af centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1.

Det foreslåede vil betyde, at elever, lærlinge og kursister, der modtager specialpædagogisk bistand, frit kan vælge mellem de leverandører, der er omfattet af centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1. De omfattede ydelser er aktuelt tegnsprogs- og skrivetolkning. Andre områder vil kunne komme til, hvis der på et senere tidspunkt viser sig et behov.

Det foreslås i *stk. 3,* at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om institutionernes forpligtelse til at anvende centralt koordinerede indkøbsaftaler efter stk. 1, herunder om proceduren og fremgangsmåden for anvendelsen heraf.

Der vil med den foreslåede bemyndigelse kunne fastsættes nærmere regler om institutionernes forpligtelse til at anvende centralt koordinerede indkøbsaftaler. Der vil kunne fastsættes regler om proceduren og fremgangsmåden for anvendelsen af aftaler på de enkelte områder, herunder krav til leverandørernes egnethed, det vil sige erfaringer og kvalifikationer, for at

være med i ordningen, som herefter skal udgøre det leverandørgrundlag, der kan vælges ud fra.

Der vil med den foreslåede bestemmelse blive etableret grundlag for en ordning, hvorved institutioner, der ansøger om tilskud forpligtes til at anvende centralt koordinerede indkøbsaftaler, således at elever, lærlinge og kursister, der er berettiget til at modtage specialpædagogisk bistand, frit vil kunne vælge mellem de leverandører, der er omfattet af indkøbsaftalerne.

Der vil i udbudsmaterialet skulle indarbejdes vilkår, der dels skal sikre leveringsikkerheden og dels skal søge at begrænse risikoen for eventuelle påvirkninger af prissætningen og derved underminering af markedet med efterfølgende risiko for konkurs. Dette kan eksempelvis ske ved at opstille mindstekrav til økonomisk og finansiel formåen i udbuddet, ved at fastsætte minimumspriser, ved at fastsætte krav om en garanti, ved kontraktretligt at regulere adgang til økonomiske nøgletal hos leverandørerne m.v. Vilkårene vil skulle være proportionale for den konkrete indkøbsaftale.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere indebære, at centralt koordinerede indkøbsaftaler om levering af varer og tjenesteydelser til brug for specialpædagogisk bistand, der indgås af andre offentlige ordregivende myndigheder, herunder Statens Indkøb og Statens og Kommunernes Indkøbsservice A/S (SKI), i relevant omfang vil kunne finde anvendelse. I det omfang, der indgås aftaler på tværs af sektorområder, vil der med bestemmelsen ligeledes være mulighed for tilslutning til disse centralt koordinerede indkøbsaftaler.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7A.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-1

Det fremgår af § 19 a, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, at

skoleundervisningen er vederlagsfri.

Efter § 8 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, er elever, der som led i et kombinationsforløb under forberedende grunduddannelse, jf. § 23 i lov om forberedende grunduddannelse, deltager i arbejdsmarkedsuddannelser, fritaget fra at betale deltagerbetaling.

§ 46, stk. 1, § 47 a, stk. 1 og 2, og § 47 b i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om, at undervisningen er vederlagsfri. Bemyndigelserne er udnyttet i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag.

Efter lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026, er deltagelse i undervisning efter loven, der udbydes af voksenuddannelsescentre og driftsoverenskomstparter, samt deltagelse i prøver vederlagsfri.

§ 10, stk. 9, i lov om integrationsgrunduddannelse (igu), jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 16. april 2026, bemyndiger udlændinge-, integrations- og boligministeren til at fastsætte nærmere regler om betaling for deltagelse i integrationsuddannelse i henhold til anden lovgivning, herunder om udlændingens fritagelse fra betaling af deltagerbetaling.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at deltagelse i de uddannelser og den undervisning, herunder prøver, syge- og omprøver og anden bedømmelse, hvortil institutionen modtager tilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2, er vederlagsfri, medmindre krav om deltagerbetaling m.v. følger af denne eller anden lov.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at deltagelse i uddannelse og undervisning på institutioner, der modtager tilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2, vil være vederlagsfri, medmindre andet er eller bliver fastsat i lov.

Den foreslåede bestemmelse vil være en samlet gengivelse af de hidtidige bestemmelser om vederlagsfrihed i lov om erhvervsuddannelser, lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten.

Med den foreslåede bestemmelse vil vederlagsfriheden omfatte deltagelse i uddannelse, undervisning og prøver, herunder syge- og omprøver og anden bedømmelse. Det foreslåede vil gælde for både elever, lærlinge kursister og

selvstuderende, for så vidt angår selvstuderende dog ikke for selve uddannelsen og undervisningen, som de ikke kan deltage i som selvstuderende.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om frister vedrørende deltagerbetaling m.v. efter dette kapitel samt om, hvilke oplysninger der skal indgives ved tilmelding, herunder om tidligere uddannelse og arbejdsmarkedstilknytning.

Ministeren vil med det foreslåede ikke kunne fastsætte regler i bekendtgørelse om deltagerbetaling i almindelighed og vil således ikke kunne fastsætte regler om f.eks., hvilke former for uddannelse og undervisning med tilhørende prøver, der vil være eller ikke være omfattet af deltagerbetaling, eller om hvad deltagerbetaling vil kunne omfatte. Ministeren vil heller ikke kunne fastsætte regler om forholdsmæssig nedsættelse af deltagerbetaling ved kortere varighed af uddannelse, undervisning eller prøver m.v., om deltagerbetalingens størrelse eller om tilbagebetaling på bekendtgørelsesniveau.

For så vidt angår fastsættelse af regler om tilbagebetaling henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 8-19, stk. 4.

Med den foreslåede bemyndigelse vil ministeren i bekendtgørelsesform kunne fastsætte regler om frister vedrørende deltagerbetaling m.v., samt krav om hvilke oplysninger der skal indgives ved tilmelding om bl.a. tidligere uddannelse og arbejdsmarkedstilknytning.

I medfør af den foreslåede bemyndigelse vil ministeren f.eks. kunne fastsætte regler om, at en ansøger til et gymnasialt suppleringskursus (gsk) eller en ansøger til et supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen, jf. lovforslagets § 8-15, i forbindelse med tilmeldingen skal oplyse, hvornår vedkommende har aflagt sin adgangsgivende eksamen. Dermed vil den ansøgte institution kunne vurdere, om ansøgeren skal betale deltagerbetaling.

Det foreslås i stk. 2, *2. pkt.,* at fastsættelse for arbejdsmarkedsuddannelser m.v. sker efter høring af Rådet for Voksen- og Efteruddannelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren ikke vil kunne fastsætte regler i medfør af den foreslåede bemyndigelse i stk. 2, 1. pkt., før Rådet for Voksen- og Efteruddannelse er blevet hørt.

Hvad angår fastsættelse af regler for erhvervsuddannelser efter høring af Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser henvises til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt nærmere til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-2

§ 8, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse med senere ændringer, samt § 47, stk. 6, 1. pkt., og § 48, stk. 3, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om deltagerbetaling.

§ 10, stk. 9, i lov om integrationsgrunduddannelse (igu), jf. lovbekendtgørelse nr. 466 af 16. april 2026, bemyndiger udlændinge-, integrations- og boligministeren til at fastsætte nærmere regler om betaling for deltagelse i integrationsuddannelse i henhold til anden lovgivning, herunder om fravigelse af krav om indbetaling af deltagerbetaling som betingelse for at kunne deltage i undervisning.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at forudgående betaling af deltagerbetaling m.v. efter denne eller anden lov er en forudsætning for deltagelse i uddannelse, undervisning, prøver, herunder syge- og omprøver og anden bedømmelse, og for selvstuderendes deltagelse i prøve, herunder syge- og omprøve og anden bedømmelse, jf. dog stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at det vil være en forudsætning for deltagelse i uddannelse og undervisning med tilhørende prøver m.v. efter dette lovforslag, at deltagerbetaling, hvor der er krav herom, er betalt til institutionen forud for den givne aktivitets begyndelse.

Dette vil dog kunne fraviges på Udlændinge- og Integrationsministeriets område i medfør af regler fastsat i henhold til § 10, stk. 9, i lov om integra-

tionsgrunduddannelse (igu). Det foreslås i stk. 1, *2. pkt.,* at forudgående betaling dog ikke er en forudsætning for deltagelse i ekskursioner, jf. § 8-20, eller for udlevering af undervisningsmidler, jf. § 8-21.

Det foreslåede vil indebære, at en elev, lærling eller kursist vil kunne deltage i uddannelse og undervisning, herunder ekskursioner, med tilhørende prøver, selv om institutionen har opkrævet betaling for deltagelse i en ekskursion eller for undervisningsmidler, og vedkommende ikke har betalt herfor. Tilsvarende vil det foreslåede indebære, at en elev, lærling eller kursist, der ikke har erlagt opkrævet betaling for undervisningsmidler, vil kunne få undervisningsmidlerne udleveret.

Det foreslås i *stk. 2,* at betaling af deltagerbetaling for en elev, lærling eller kursist, der er omfattet af § 1, stk. 2, i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i medfør § 2, stk. 5, i samme lov, kan ske efter, at eleven, lærlingen eller kursisten har påbegyndt uddannelse, undervisning, prøver, herunder syge- og omprøver eller anden bedømmelse.

Med det foreslåede vil det ikke være en forudsætning for en elev, lærling eller kursist, som er omfattet af den foreslåede stk. 2, at betaling af deltagerbetaling sker forud for den pågældende aktivitets begyndelse. Erlæggelse af deltagerbetaling vil i stedet skulle ske inden for den frist, der fremgår af betalingsaftalen mellem den pågældende kommune og institution, jf. herved § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 512 af 16. maj 2017 om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m. (betalingsbekendtgørelsen).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-3

§ 19 a i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, indeholder regler om deltagerbetaling m.v.

§ 8, stk. 5, og § 8 a, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om deltagerbetaling m.v., herunder bemyndigelser til børne- og

undervisningsministeren til i bekendtgørelsesform at fastsætte regler om deltagerbetalingen, bl.a. om størrelsen.

Bemyndigelserne er udnyttet i bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse med senere ændringer.

§§ 46, 47, 47 a, 48 og 49 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder bestemmelser om deltagerbetaling m.v., herunder bemyndigelser til børne- og undervisningsministeren til at fastsætte regler om deltagerbetaling m.v., bl.a. om størrelsen. Det fremgår af § 37 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at § 46, stk. 1-8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., gælder for undervisning efter lov om gymnasiale uddannelser.

Bemyndigelserne er udmøntet i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag med senere ændringer.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 8-3,* at størrelsen af deltagerbetaling m.v. efter denne lov fastsættes på de årlige finanslove, jf. dog §§ 8-11 og 8-12.

Med den foreslåede bestemmelse vil der være hjemmel til at fastsætte størrelsen af deltagerbetaling m.v. på finansloven i de tilfælde, hvor der i denne lov vil blive fastsat regler om opkrævning af deltagerbetaling m.v.

Den foreslåede fastsættelse på finansloven vil medføre, at nye satser for deltagerbetaling m.v. vil træde i kraft pr. 1. januar det pågældende finansår for alle de former for deltagerbetaling m.v., der vil være omfattet af dette lovforslags kapitel 8, med undtagelse af aftalte beløb for særlig tilrettelæggelse efter den foreslåede § 8-11 og for gennemførelse af undervisningen med færre deltagere efter den foreslåede § 8-12.

Ved »m.v.« forstås det beløb, der efter lovforslagets § 8-13 under visse betingelser vil kunne opkræves af en arbejdsgiver for udeblivelse eller fra-

melding af tilmeldte kursister, betaling for en elevs rejse, ophold og forplejning i forbindelse med et udlandsophold, jf. lovforslagets § 8-14, betaling for ekskursioner efter lovforslagets § 8-20, betaling for undervisningsmidler efter lovforslagets § 8-21 og gebyr for fornyelse eller udstedelse af identifikationskort, uddannelseskort, studiekort eller lign. efter den foreslåede § 8-22.

Det tillæg, der efter lovforslagets § 8-11 vil kunne opkræves for særlig tilrettelæggelse, vil blive fastsat af den enkelte institution, og den tillægspris, en institution efter lovforslagets § 8-12 vil kunne opkræve for gennemførelse af uddannelse eller undervisning med færre deltagere, end det annoncerede mindstekrav vil blive fastsat ved aftale mellem institutionen og arbejdsgiveren. Der henvises nærmere til disse bestemmelser og bemærkningerne til dem.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-4

Om gældende ret henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 8-3.

Det foreslås i *stk. 1,* at deltagerbetalingen m.v. dækker den uddannelse eller undervisning, som en elev, lærling eller kursist er tilmeldt, og den eller de prøver og anden bedømmelse, der er knyttet til den pågældende uddannelse eller undervisning, inkl. eventuelle syge- eller omprøver, for selvstuderende dog kun prøver, inkl. eventuelle syge- eller omprøver, og anden bedømmelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institution ikke vil kunne opkræve deltagerbetaling af hverken elever, lærlinge, kursister eller selvstuderende ud over den allerede betalte i tilfælde af om- eller sygeprøve for den pågældende uddannelse eller undervisning eller prøver m.v. knyttet dertil.

Det foreslås i *stk. 2,* at Undervisningsministeriet umiddelbart efter en finanslovs vedtagelse offentliggør størrelsen af de fastsatte beløb på sin hjemmeside.

Det vil i praksis blive Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, der varetager denne offentliggørelse, jf. herved § 1, stk. 1, nr. 10, i bekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2025 om Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Med det foreslåede vil de berørte elever kunne orientere sig på styrelsens hjemmeside om et eventuelt fastsat maksimum.

Med det foreslåede vil de berørte borgere, herunder virksomheder, kunne orientere sig om størrelsen af den deltagerbetaling m.v., de vil skulle betale.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-5

§ 48, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om betaling pr. fag på almen voksenuddannelse, hvilket er nærmere udmøntet i § 2 i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag, som desuden i §§ 3 og 4 indeholder regler om betaling pr. hf-enkeltfag.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 8-5,* at forhøjelsen af deltagerbetalingen på hf-enkeltfag og almen voksenuddannelse efter § 8-17, stk. 1, fastsættes pr. fag og ikke må være højere, end at den samlede deltagerbetaling er mindre end deltagerbetalingen for kursister med en videregående uddannelse efter § 8-16, stk. 2.

Ved »videregående uddannelse« forstås uddannelser, der bygger oven på gymnasiale eller erhvervsfaglige uddannelser. De udbydes af universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier eller de kunstneriske og maritime uddannelsesinstitutioner.

Der er forskellige typer og niveauer af videregående uddannelser, f.eks. bachelor- og kandidatuddannelser, professionsbacheloruddannelser, erhvervsakademiuddannelser og maritime uddannelser.

Med det foreslåede vil der for personer, der modtager efterløn eller aldersbetinget pension, ikke på finansloven kunne fastsættes en forhøjet deltagerbetaling, der er lige så høj som eller overstiger den deltagerbetaling, som personer med en videregående uddannelse skal betale. Der henvises herved til bemærkningerne til lovforslagets § 8-17.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-6

§ 19 a, stk. 2-5, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, § 37 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, samt § 46, stk. 3-6, og § 49 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om deltagerbetaling for ekskursioner m.v.

I disse regler om deltagerbetaling m.v. er bl.a. indeholdt et krav om, at forhøjelse eller nedsættelse af deltagerbetalingen som følge af satsregulering bekendtgøres af børne- og undervisningsministeren, hvilket er sket ved bekendtgørelse nr. 290 af 10. marts 2025 om regulering af beløb for elevers deltagerbetaling ved ekskursioner m.v. på ungdomsuddannelserne.

Hverken lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, avu-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 603 af 23. maj 2019, eller § 48 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. indeholder særskilte regler om betaling for deltagelse i ekskursioner.

Lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026, indeholder ikke bestemmelser om ekskursioner.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.4.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at der for ekskursioner m.v., jf. § 8-20, ikke kan indgå betaling for udgifter, der vedrører undervisningen eller lærernes deltagelse.

Med den foreslåede bestemmelse vil deltagerbetalingen alene kunne angå eleverne, lærlingene og kursisternes egen deltagelse.

Det foreslås i *stk. 2,* at der ikke på de årlige finanslove kan fastsættes en betaling for deltagelse i ekskursioner m.v., der overstiger 50 kr. i 1998-niveau pr. påbegyndt døgn pr. elev, lærling eller kursist, hvis deltagelse skal være omfattet af Undervisningsministeriets regler om mødepligt.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der ikke på de årlige finanslove vil kunne fastsættes en deltagerbetaling, der overstiger det angivne beløb, hvis der skal være mødepligt til ekskursioner m.v.

Der foreslås samtidig i § 60 i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 18. juni 2026, fastsat regler om mødepligt til ekskursioner. hvorefter elever og kursister ikke kan udelukkes fra en ekskursion på grund af manglende erlæggelse af deltagerbetaling og om pligt til at tilbyde alternativ undervisning. Der henvises herved til § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil i det samtidigt fremsatte forslag lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.)

Det foreslås i *stk. 3,* at rabat ydet i form af frirejser eller el.lign. skal komme samtlige deltagere til gode og fratrækkes den fastsatte deltagerbetaling, uanset om denne overstiger 50 kr. i 1998-niveau pr. påbegyndt døgn pr. elev, lærling eller kursist.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at eventuel rabat til frirejser el.lign. vil blive modregnet i alle deltageres pris.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-7

§ 19 a, stk. 6-8, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, samt § 46, stk. 3-6, og § 49 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om deltagerbetaling for undervisningsmidler.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 8-7, 1. pkt.,* at der for undervisningsmidler, jf. § 8-21, på de årlige finanslove maksimalt kan fastsættes et beløb på 2.500 kr. for hele uddannelsen for den enkelte elev, lærling eller kursist i en gymnasial uddannelse på heltid eller en erhvervsuddannelses grundforløb på heltid.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der for den enkelte elev, lærling eller kursist i de nævnte heltidsuddannelser ikke på finansloven vil kunne fastsættes et beløb, der er højere end de 2.500 kr., for hele uddannelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-8

Efter § 19 a, stk. 9, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, skal en skole opkræve deltagerbetaling på 120 kr. pr. fag for deltagelse i undervisning og prøver, som udbydes i medfør af § 7. Efter § 7 kan en skole udbyde adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9.-klasseafgangsprøve.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 8-8,* at institutionen opkræver betaling pr. fag for deltagelse i adgangskurser i fagene dansk, dansk som andetsprog og matematik på niveau med folkeskolens 9.-klasseafgangsprøve, jf. § 7 i lov om erhvervsuddannelser.

Med det foreslåede vil udgangspunktet om, at deltagelse i uddannelse og undervisning med tilhørende prøver på Undervisningsministeriets område er vederlagsfri, jf. pkt. 3.8.1.1 i de almindelige bemærkninger, blive fraveget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-9

§ 8, stk. 1, § 8 a, stk. 1 og 2, og § 9 i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om uddannelsesinstitutionens opkrævning af betaling for deltagelse i undervisningen inkl. prøver og anden bedømmelse.

Deltagerbetalingen er nærmere reguleret i bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1529 af 5. december 2025 om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. indeholder i § 18, stk. 2 og 8, regler om afkortet uddannelsestid.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen opkræver betaling for deltagelse i 1) arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. §§ 1, 2 og 10, i lov herom, jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, dog ikke for deltagelse i Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu), jf. lovens § 26, og 2) enkeltfag fra en erhvervsuddannelse i det omfang, faget i henhold til § 2, stk. 5, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse.

Med det foreslåede vil udgangspunktet om, at deltagelse i uddannelse og undervisning med tilhørende prøver på Undervisningsministeriets område er vederlagsfri, jf. pkt. 3.8.1.1 i de almindelige bemærkninger, blive fraveget.

Med det foreslåede vil udbyderen skulle opkræve betaling for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser, herunder for deltagelse i enkeltfag fra en erhvervsuddannelse, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse.

Kommunalbestyrelsen afholder alle udgifter til Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (tamu), hvis en kursist er henvist i medfør af § 1, stk. 2, i lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 380 af 13. marts 2026. Der vil således ikke blive opkrævet deltagerbetaling af den enkelte kursist i så tilfælde.

Det foreslås i *stk. 2,* at deltagerbetalingen reduceres forholdsmæssigt, hvis uddannelsestiden afkortes i henhold til regler herom fastsat i medfør af § 27, stk. 5, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Med det foreslåede vil aktivitetens faktiske varighed blive afspejlet i deltagerbetalingen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-10

§ 8, stk. 4, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om opkrævning af fuld deltagerbetaling for kursister med en videregående uddannelse, dog ikke for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet. For indsatte i et fængsel eller arresthus opkræver institutionen fuld deltagerbetaling af Kriminalforsorgen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at en kursist med en videregående uddannelse betaler fuld deltagerbetaling, dvs. den deltagerbetaling, der er fastsat på de årlige finanslove, jf. § 8-3, tillagt det beløb, som institutionen beregner at ville have modtaget i taxametertilskud for kursisten efter § 7-2, stk. 1 og 2, jf. dog 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en kursist med en videregående uddannelse vil skulle betale en højere deltagerbetaling end en kursist uden en sådan uddannelse, idet sidstnævnte alene vil skulle betale den deltagerbetaling, der foreslås fastsat på de årlige finanslove for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelse.

Det vil med det foreslåede være den enkelte institution, der beregner det beløb, som en kursist vil skulle betale oven i den deltagerbetaling, der vil blive fastsat på de årlige finanslove.

Det foreslås i stk. 1, *2. pkt.,* at en deltager med en videregående uddannelse ikke betaler fuld deltagerbetaling for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en deltager med en videregående uddannelse alene skal betale den deltagerbetaling, der fastsættes på de årlige finanslove efter § 8-3, for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser inden for social- og sundhedsområdet.

Det foreslås i *stk. 2,* at Danmarks Fængsler betaler fuld deltagerbetaling for en deltager, der er omfattet af § 13 a i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Danmarks Fængsler vil skulle erlægge fuld deltagerbetaling til institutionen. Danmarks Fængsler vil således skulle betale et beløb svarende til fuld deltagerbetaling, dvs. den fastsatte deltagerbetaling tillagt det, som den afholdende institution beregner at ville have fået i taxametertilskud for den enkelte kursist. Der vil ikke blive opkrævet deltagerbetaling af den enkelte kursist.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-11

§ 8 a, stk. 2, jf. stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder for arbejdsmarkedsuddannelser m.v. regler om tillæg af et beløb for særlig tilrettelæggelse, en bemyndigelse til ministeren til fastsættelse af et loft for beløbet samt krav om specifikation i annonceringen af udbud, jf. lovens § 3, stk. 8, af, hvad tillægget dækker.

Efter § 5 i bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling for erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse med senere ændringer fastsættes loftet for det tillæg til deltagerbetalingen, som uddannelsesinstitutionerne kan fastlægge efter lovens § 8 a, stk. 2, på de årlige finanslove.

Efter § 8 a, stk. 2, 3. pkt., i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, skal institutionen i annonceringen, jf. lovens § 3, stk. 8, af udbuddet af en uddannelse eller et enkeltfag med deltagerbetaling med tillæg, specificere, hvad tillægget dækker.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at institutionen oven i den deltagerbetaling, der er fastsat efter § 8-3, kan opkræve et tillæg som betaling for en særlig tilrettelæggelses- eller afholdelsesform.

Med det foreslåede vil institutionen – i praksis den godkendte udbyder eller den udbyder, som undervisningen eller aktiviteten er udlagt til, jf. § 16, stk. 4 og 6, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., - kunne opkræve en tillægspris for særlig tilrettelæggelse eller afholdelse af arbejdsmarkedsuddannelser m.v.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at institutionen ved annoncering af udbuddet af uddannelse eller undervisning specificerer, hvad et tillæg efter stk. 1 dækker.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den godkendte udbyder eller den udbyder, som undervisningen eller aktiviteten er udlagt til, vil have pligt til at specificere, hvad tillægsprisen dækker.

Det foreslås i stk. 2, *2. pkt.,* at tillæggets størrelse helt eller delvis kan dække den afholdende udbyders meromkostninger ved den særlige tilrettelæggelses- og afholdelsesform.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at institutionen ikke vil kunne opkræve et beløb, der overstiger de meromkostninger, institutionen har ved en særlig tilrettelæggelse eller afholdelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-12

§ 10 b i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om muligheden for den såkaldte tompladsordning, dvs. en tillægspris for at gennemføre undervisningen med færre deltagere, end det antal deltagere, der er krævet ved annonceringen af undervisningen eller aktiviteten inden for en arbejdsmarkedsuddannelse m.v.

En sådan tillægspris efter 1. pkt. kan tidligst aftales fem dage før første undervisningsdag og kan helt eller delvis dække institutionens meromkostninger ved at gennemføre undervisningen med færre deltagere.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at institutionen kan aftale med en arbejdsgiver, at denne betaler en tillægspris for, at uddannelsen eller undervisningen

gennemføres med færre kursister end det antal kursister, der i annonceringen af undervisningen eller uddannelsen er angivet som minimum for gennemførelse (tompladsordning).

Med den foreslåede bestemmelse vil udbyderen kunne indgå en aftale om en tompladsordning med en arbejdsgiver, der ønsker uddannelsen eller undervisningen gennemført, uanset at der er få tilmeldte i forhold til det annoncerede krav om antal kursister.

Det foreslås i stk. 1, *2. pkt.,* at der tidligst kan indgås en sådan aftale fem dage før første uddannelses- eller undervisningsdag.

En aftale om tillægspris for færre kursister vil med det foreslåede ikke kunne indgås tidligere end fem dage før første undervisning, f.eks. ikke i forbindelse med indgåelse af aftale om deltagelse i uddannelsen eller undervisningen.

Det foreslås i *stk. 2,* at tillægsprisen efter stk. 1 ikke må overstige, hvad institutionen ville have fået i taxametertilskud for det antal kursister, der mangler i forhold til det annoncerede minimumskrav.

Det vil med det foreslåede være op til de parter, der indgår aftale om en tillægspris, om tillægsprisen fuldt ud skal kompensere institutionen for et mindre antal kursister.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-13

§ 10 a i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, indeholder regler om opkrævning af betaling fra en arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende for en tilmeldt deltagers udeblivelse eller framelding uden lovligt forfald.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen - det vil i praksis sige den godkendte udbyder eller den udbyder, som undervisningen eller aktiviteten er udlagt

til, jf. § 16, stk. 4 og 6, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. - kan opkræve det beløb, der er fastsat på finansloven, af en arbejdsgiver, der har tilmeldt en kursist, som uden lovligt forfald udebliver fra første dag af uddannelsen, undervisningen, prøven, inkl. syge- eller omprøve, eller bedømmelsen, eller som framelder sig senere end en uge før første dag, jf. dog stk. 3.

Den foreståede bestemmelse vil medføre, at en institution, der er godkendt som udbyder af arbejdsmarkedsuddannelser m.v., eller som undervisningen eller aktiviteten er udlagt til, vil kunne opkræve betaling for udeblivelse på førstedagen eller for sen framelding, hvis kursisten ikke har lovligt forfald.

Med det foreslåede vil et beløb for udeblivelse eller for sen framelding alene kunne opkræves af arbejdsgivere og ikke af kursister, der selv har tilmeldt sig.

Det vil med det foreslåede ikke være et krav, at bestyrelsen har truffet beslutning om det omhandlede tilmeldingsvilkår, jf. herved pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Ved »lovligt forfald« forstås lovligt forfald, som dette forstås i den pågældendes ansættelsesforhold, herunder anden lovgivning som f.eks. ferieloven, relevant overenskomst og individuel ansættelseskontrakt samt eventuel praksis eller kutymer på det pågældende ansættelsesområde.

Lovligt forfald vil typisk kunne være f.eks. kursistens egen eller barns sygdom, barsel eller adoption.

Det foreslås i *stk. 2,* at tilmeldingsvilkåret, jf. stk. 1, skal gælde alle arbejdsgivere og alle de arbejdsmarkedsuddannelser m.v., som udbyderen er godkendt til at udbyde.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at et eventuelt tilmeldingsvilkår ikke vil kunne fastsættes, medmindre det gælder generelt for alle arbejdsgivere, der tilmelder kursister til arbejdsmarkedsuddannelse hos udbyderen, og for alle de arbejdsmarkedsuddannelser m.v., som udbyderen er godkendt til at udbyde.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.,* at en arbejdsgiver, der erstatter en udeblevet eller frameldt kursist med en anden kursist, eller som betaler tillægspris, jf. § 8-12, ikke skal betale for udeblivelsen eller frameldingen.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at udbyderen i et sådant tilfælde ikke vil kunne opkræve et beløb efter stk. 1. Det bemærkes herved, at udbyderen ikke vil lide tab, selv om en af de kursister, en arbejdsgiver har tilmeldt, uden lovligt forfald udebliver eller framelder sig for sent, idet udbyderen enten ikke vil lide noget tab, fordi der sendes en anden kursist, eller fordi udbyderen vil få den aftalte tillægspris af arbejdsgiveren.

Det foreslås i stk. 3, *2. pkt.,* at det samme gælder, når undervisningen eller aktiviteten aflyses på udbyderens foranledning, medmindre udbyderen aflyser på grund af kursisters udeblivelse på første undervisningsdag.

Med den foreslåede bestemmelse vil udbyderen få et beløb efter stk. 1, hvis aflysningen skyldes forhold, der ikke kan tilskrives udbyderen. Udbyderen vil omvendt ikke få et sådant beløb, hvis aflysningen kan tilskrives udbyderen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-14

§ 46, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om betaling for egen rejse, eget ophold og egen forplejning i forbindelse med et udlandsophold efter § 67, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at en elev, der har tilmeldt sig en særlig ordning efter § 67, stk. 1, i lov om de gymnasiale uddannelser, kan afkræves betaling for egen rejse, eget ophold og egen forplejning i forbindelse med dette udlandsophold.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at eleven vil kunne opkræves betaling for udgifter til egne behov, som ikke vedrører uddannelsen eller undervisningen i udlandet.

Det vil kunne være udgifter, som eleven eller elevens forældre ville have haft derhjemme, hvis eleven ikke deltog i udlandsopholdet, som f.eks. udgifter til kost og fritidsfornøjelser, herunder f.eks. sightseeing, der ikke indgår som en del af undervisningen, og fester.

Det vil endvidere kunne være udgifter til f.eks. transporten til og fra udlandet og for sundhedsforsikring under udlandsopholdet.

Det foreslås i stk. 1, *2. pkt.,* at der på de årlige finanslove vil kunne fastsættes et maksimum for det beløb, en elev kan afkræves for et udlandsophold efter 1. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der på finansloven kan fastsættes et maksimum, såfremt der er politisk ønske herom.

Det foreslås i stk. 1, *3. pkt.,* at Undervisningsministeriet umiddelbart efter en finanslovs vedtagelse offentliggør størrelsen af et maksimum fastsat efter 2. pkt. på sin hjemmeside.

Det vil i praksis blive Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, der varetager denne offentliggørelse, jf. herved § 1, stk. 1, nr. 10, i bekendtgørelse nr. 1210 af 9. oktober 2025 om Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Med det foreslåede vil de berørte elever kunne orientere sig på styrelsens hjemmeside om et eventuelt fastsat maksimum.

Det foreslås i *stk. 2,* at der ikke kan kræves betaling af eleven for udgifter, der vedrører uddannelsen eller undervisningen eller lærernes deltagelse.

Med det foreslåede vil institutionen ikke kunne kræve betaling af eleven for udgifter til uddannelsen eller undervisningen eller lærernes deltagelse.

Det foreslås i *stk. 3,* at hjælp til afholdelse af omkostninger, der er forbundet med uddannelsen eller undervisningen i udlandet, skal komme samtlige deltagere til gode, medmindre der er tale om rabatter, legater el. lign., der efter givers bestemmelse er ydet til bestemte af deltagerne.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at f.eks. et legat fra en fond vil skulle komme alle deltagere til gode, medmindre legatet udtrykkeligt er givet til en eller flere elever.

Ved »deltagere« forstås elever og undervisere, der deltager i udlandsopholdet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-15

§ 47 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om vederlagsfri undervisning og prøver m.v. for kursister på gymnasiale suppleringskurser (gsk) og supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen samt om betingelserne herfor.

Bestemmelsen indeholder videre regler om vederlagsfri undervisning for kursister på gymnasiale indslusningskurser for fremmedsprogede (gif).

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *1. pkt.,* at uddannelsen eller undervisningen med tilhørende prøver er vederlagsfri for en kursist på gymnasiale suppleringskurser (gsk) og supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen, jf. § 65, stk. 2 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser, hvis undervisningen er påbegyndt senest den 1. oktober i det kalenderår, der er to år efter det kalenderår, hvor den adgangsgivende eksamen er afsluttet.

Med den foreslåede bestemmelse vil uddannelsen eller undervisningen med tilhørende prøver for kursister på gsk og supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller højere forberedelseseksamen som udgangspunkt være vederlagsfri. Kursisterne vil alene skulle betale for deltagelse, hvis de ikke påbegynder undervisningen inden for den angivne frist. Der vil således være tale om en modifikation til udgangspunktet om, at deltagelse i uddannelse og undervisning med tilhørende prøver på Undervisningsministeriets område er vederlagsfri, jf. pkt. 3.8.1.1 i de almindelige bemærkninger.

For en kursist på gymnasiale indslusningskurser for fremmedsprogede (gif) vil den foreslåede bestemmelse, som ikke vil omfatte gif, medføre, at

uddannelsen eller undervisningen med tilhørende prøver vil være ubetinget vederlagsfri.

Det foreslås i *2. pkt.,* at uddannelsen eller undervisningen med tilhørende prøver skal være afsluttet senest ét år efter, at undervisningen er påbegyndt.

Med den foreslåede bestemmelse vil kursisterne på gsk og supplerende overbygningsforløb til en hf-eksamen eller højere forberedelseseksamen skulle betale deltagerbetaling, hvis de ikke afslutter uddannelsen eller undervisningen med tilhørende prøver rettidigt.

For kursister på gif vil den foreslåede bestemmelse medføre, at aflæggelse vil være vederlagsfri, uanset hvornår kursisterne aflægger prøverne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-16

§§ 47 og 48 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om deltagerbetaling for kursister på hf-enkeltfag og almen voksenuddannelse for deltagelse i undervisning og prøver samt for selvstuderende om betaling for deltagelse i prøver.

Nærmere regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag med senere ændringer.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at en hf-enkeltfagskursist og en kursist på almen voksenuddannelse betaler for deltagelse i alle fag i uddannelser eller undervisning, hvortil institutionen modtager tilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2, og som kursisten tilmelder sig, selvstuderende dog kun for prøver, jf. § 8-4, stk. 1.

Med det foreslåede vil udgangspunktet om, at deltagelse i uddannelse og undervisning med tilhørende prøver på Undervisningsministeriets område

er vederlagsfri, jf. pkt. 3.8.1.1 i de almindelige bemærkninger, blive fraveget.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en kursist på hf-enkeltfag og almen voksenuddannelse vil skulle betale for at deltage i uddannelse eller undervisning med tilhørende prøver, selvstuderende dog kun for deltagelse i prøver, jf. lovforslagets § 8-4, stk. 1.

Almen voksenuddannelse i fængsler og arresthuse finansieres dog fuldt ud af Danmarks Fængsler, jf. lovforslagets § 8-16, stk. 3, der således betaler et beløb svarende til fuld deltagerbetaling, dvs. den fastsatte deltagerbetaling tillagt det, som den afholdende institution beregner at ville have fået i taxametertilskud for den enkelte kursist. Der vil således ikke blive opkrævet deltagerbetaling af den enkelte kursist.

En kursist, der deltager i almen voksenuddannelse uden at være fyldt 18 år, vil ikke blive opkrævet deltagerbetaling, idet det foreslås, at kommunalbestyrelsen betaler tilskud til institutionen. Der henvises herved nærmere til lovforslagets § 7-13 og bemærkningerne til denne bestemmelse.

Tilsvarende regler vil ikke blive fastsat for gymnasiale ungdomsuddannelser (de 3-årige uddannelser til almen studentereksamen (stx), merkantil studentereksamen (hhx) og teknisk studentereksamen (htx), den 2-årige uddannelse til hf-eksamen (hf med eller uden overbygning) eller for den 2-årige stx, der vil være vederlagsfri, jf. lovforslagets § 8-1.

Det foreslås i *stk. 2,* at en hf-enkeltfagskursist og en kursist på almen voksenuddannelse med en videregående uddannelse betaler fuld deltagerbetaling, , dvs. den deltagerbetaling, der er fastsat på de årlige finanslove, jf. § 8-3, tillagt det beløb, som institutionen beregner at ville have modtaget for kursisten i taxametertilskud efter § 7-2, stk. 1 og 2.

Begrebet »videregående uddannelse« er forklaret i bemærkningerne til lovforslagets § 8-5, hvortil henvises.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en kursist med en videregående uddannelse vil skulle betale en højere deltagerbetaling end en kursist uden en sådan uddannelse, idet sidstnævnte alene vil skulle betale den deltagerbetaling, der foreslås fastsat på de årlige finanslove for deltagelse i uddannelse og undervisning.

Det vil med det foreslåede være den enkelte institution, der beregner det beløb, som en kursist vil skulle betale oven i den deltagerbetaling, der vil blive fastsat på de årlige finanslove.

Det foreslås i *stk. 3,* at Danmarks Fængsler betaler fuld deltagerbetaling, jf. stk. 1, for en kursist, der deltager i almen voksenuddannelse eller hertil knyttede prøver i fængsler eller arresthuse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Danmarks Fængsler vil skulle betale fuld deltagerbetaling til institutionen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 8-17

§ 49 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om forhøjet deltagerbetaling på almen voksenuddannelse eller hf-enkeltfag for kursister, der modtager efterløn eller en aldersbetinget pension.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at en hf-enkeltfagskursist og en kursist på almen voksenuddannelse, som modtager efterløn eller aldersbetinget pension, betaler forhøjet deltagerbetaling i form af fuld deltagerbetaling efter § 8-16, stk. 1, tillagt en forhøjelse, jf. dog stk. 2, medmindre vedkommende har haft en arbejdsmarkedstilknytning på mere end otte timer om ugen i gennemsnit i de sidste 12 uger før tilmelding til uddannelse, undervisning eller prøve.
Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at kursister på efterløn eller aldersbetinget pension vil skulle betale en forhøjet deltagerbetaling i forhold til andre kursister på hf-enkeltfag og almen voksenuddannelse.

Ved »aldersbetinget pension« forstås pension, der forudsætter en given alder for at være berettiget til pensionen. Det kan f.eks. være folkepension efter lov om social pension, tillægspension efter lov om Arbejdsmarkedets

Tillægspension, der forudsætter opnået folkepensionsalder, samt privattegnede alderspensioner gennem et pensionsselskab eller et pengeinstitut som f.eks. ratepension, livrenter, kapitalpensioner og alderspensioner.

Andre former for pension efter lov om social pension, der ikke udelukkende er aldersbetingede, vil ikke være omfattet af »aldersbetinget pension« i nærværende lovforslags forstand. Kursister, der modtager sådanne pensioner, vil således ikke blive opkrævet forhøjet deltagerbetaling. Det vil f.eks. kunne være pensioner, der efter lov om social pension kan gives et antal år før folkepensionsalderen og er betinget af langvarig anciennitet på arbejdsmarkedet som f.eks. tidlig pension, populært kaldet Arne-pension, og seniorpension, der yderligere forudsætter varigt nedsat arbejdsevne.

Pensioner, der ikke primært er aldersbetingede, men begrundede i andre forhold vil ikke være omfattet af »aldersbetinget pension«, og kursister, der modtager sådan pension, vil ikke med det foreslåede blive opkrævet forhøjet deltagerbetaling. Det vil f.eks. gælde førtidspension, der, om end lov om social pension indeholder visse alderskrav vedrørende førtidspension, gives på grund af varigt nedsat arbejdsevne af et sådant omfang, at de pågældende personer ikke vil kunne blive selvforsørgende.

Det foreslås i *stk. 2,* at en kursist, som modtager efterløn eller aldersbetinget pension, og som har en videregående uddannelse, ikke betaler den forhøjede deltagerbetaling efter stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at en kursist med videregående uddannelse, der modtager efterløn eller aldersbetinget pension, ikke vil skulle betale både fuld deltagerbetaling efter lovforslagets § 8-16, stk. 2, og forhøjet deltagerbetaling efter stk. 1 i den foreslåede § 8-17.

Begrebet »videregående uddannelse« er forklaret i bemærkningerne til lovforslagets § 8-3, hvortil henvises.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-18

§ 8, stk. 5, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, og § 9 i bekendtgørelse nr. 1372 af 12. december 2019 om deltagerbetaling ved erhvervsrettet

voksen- og efteruddannelse med senere ændringer indeholder regler om tilbagebetaling af deltagerbetaling.

§ 47, stk. 2-5, § 47 b og § 48, stk. 4-5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, samt §§ 11, 13, 14 og 15 i bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag med senere ændringer indeholder regler om tilbagebetaling af deltagerbetaling.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 8-18,* at institutionen efter anmodning betaler deltagerbetalingen tilbage til en elev, lærling, kursist eller selvstuderende uden videregående uddannelse efter reglerne i § 8-19.

Det foreslåede vil indebære, at en elev, lærling eller kursist, der beder om tilbagebetaling, som ikke har en videregående uddannelse vil kunne få sin deltagerbetaling tilbagebetalt efter reglerne i lovforslagets § 8-19.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-19

Om gældende ret henvises til bemærkningerne til § 8-18.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.*, at en elev, lærling, kursist eller selvstuderende for at få tilbagebetaling efter § 8-18 skal have dokumenteret, at vedkommende har betalt deltagerbetalingen og har opfyldt et af kravene i stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at tilbagebetaling vil være betinget af, at eleven, lærlingen, kursisten eller den selvstuderende har dokumenteret, at vedkommende har betalt sin deltagerbetaling, og af at den vedkommende har opfyldt et af kravene i det foreslåede stk. 2.

Det foreslås i stk. 1, *2. pkt.*, at vedkommende først efter deltagelse i uddannelse, undervisning eller prøver, der er dækket af deltagerbetalingen, må have opfyldt det pågældende krav i stk. 2.

En elev, lærling, kursist eller selvstuderende vil med det foreslåede kun kunne få sin deltagerbetaling tilbagebetalt, hvis vedkommende først efter deltagelsen i den undervisning og prøver, som deltagerbetalingen dækker, opfylder det givne krav i stk. 2.

Det foreslåede vil tillige indebære, at deltagerbetalingen ikke vil blive tilbagebetalt i tilfælde af, at deltagelse afbrydes før undervisningens afslutning.

Det foreslås i stk. 1, 3. *pkt.,* at tilbagebetalingen sker uden tillæg af renter og med fradrag af det tilskud til deltagerbetaling, der er ydet i henhold til lov om statens uddannelsesstøtte eller lov om statens voksenuddannelsesstøtte.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at eleven, lærlingen, kursisten eller den selvstuderende ikke vil få tilbagebetalt et større beløb, end vedkommende selv har betalt i deltagerbetaling.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 1,* at tilbagebetaling efter stk. 1 sker til en hf-enkeltfagskursist eller selvstuderende uden en videregående uddannelse, som a) får bevis for en fuld højere forberedelseseksamen sammenstykket af hf-enkeltfag, jf. § 41 i lov om de gymnasiale uddannelser, b) får bevis for bestået prøve i hvert fag i en fagpakke, der er adgangsgivende til et bredt videregående uddannelsesområde på især erhvervsakademier eller professionshøjskoler, jf. § 37, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, eller c) er optaget til skoleundervisning i en erhvervsuddannelses hovedforløb med eux, og som deltager i hf-enkeltfag på C-niveau, jf. § 4, stk. 3, i lov om erhvervsfaglig studentereksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux) m.v., der indgår i adgangsgrundlaget til hovedforløbet med eux.

Begrebet »videregående uddannelse« er forklaret i bemærkningerne til lovforslagets § 8-5, hvortil henvises.

Med den foreslåede opremsning i stk. 2, nr. 1, vil en kursist eller selvstuderende på hf-enkeltfag kunne få sin deltagerbetaling tilbagebetalt som foreslået i stk. 1, hvis vedkommende får bevis for en fuld højere forberedelseseksamen sammensat af hf-enkeltfag eller for at have bestået alle fag i en fagpakke, der er adgangsgivende til en erhvervsakademiuddannelse som f.eks. jordbrugsteknolog eller designteknolog eller til en professionsbacheloruddannelse som f.eks. lærer eller sygeplejerske.

Det foreslås i stk. 2, *nr. 2,* at tilbagebetaling efter stk. 1 sker til en elev, lærling, kursist eller selvstuderende, som a) får bevis for at have bestået kernefag, jf. avu-lovens § 5, stk. 1, på de niveauer, der kræves for at starte på skoleundervisningen i hovedforløbet som erhvervsuddannelse for voksne efter i henhold til regler fastsat i medfør af § 4, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser om erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent eller om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent, eller b) deltager i enkeltfag, som er grundfag på C-niveau fra en erhvervsuddannelse, med bestående adgangskrav til hovedforløbet, og efterfølgende afslutter 2. del af et grundforløb i en erhvervsuddannelse som led i et eux-forløb.

Med det foreslåede nr. 2 vil en elev, lærling, kursist eller selvstuderende kunne få sin deltagerbetaling tilbagebetalt, hvis vedkommende efter deltagelse i de relevante fag fra almen voksenuddannelse eller fra en erhvervsuddannelse på de relevante niveauer lever op til kravene for at starte på skoleundervisningen i hovedforløbet som erhvervsuddannelse for voksne på en af de to assistentuddannelser eller afslutter et grundforløb på en erhvervsuddannelse som led i et eux-forløb. Kravene er angivet i § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 95 af 14. januar 2026 om erhvervsuddannelsen til pædagogisk assistent og § 3, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 96 af 14. januar 2026 om erhvervsuddannelsen til social- og sundhedsassistent.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.,* at undervisningsministeren refunderer institutionen deltagerbetaling, som institutionen har tilbagebetalt til en elev, lærling eller kursist, på baggrund af indberetning fra institutionen om gennemført tilbagebetaling.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det vil være udgiftsneutralt for institutionen at tilbagebetale deltagerbetaling.

Det foreslås i stk. 3, *2. pkt.,* at ministeren fastsætter konkrete rammer for refusionen i en instruks for tilskud m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren fastsætter de konkrete rammer for refusion af deltagerbetaling, herunder om beregningen af refusionen.

Det foreslås i *stk. 4,1. pkt.,* at undervisningsministeren fastsætter regler om, hvilke oplysninger der skal indgives til dokumentation for gennemført uddannelse, undervisning, prøve og bedømmelse og frister for indgivelse

heraf, om frister vedrørende tilbagebetaling, om hvilken institution der skal tilbagebetale deltagerbetaling, samt om refusion til institutionen for tilbagebetaling og om revision.

Ministeren vil med det foreslåede ikke kunne fastsætte regler om tilbagebetaling af deltagerbetaling i almindelighed og vil således ikke kunne fastsætte regler om f.eks., hvilke gennemførte former for gennemført uddannelse, undervisning eller prøver, der vil kunne berettige til tilbagebetaling.

I medfør af den foreslåede bemyndigelse vil ministeren f.eks. skulle fastsætte regler om, hvilke former for dokumentation en institution vil kunne forlange, og om hvorvidt tilbagebetaling vil skulle foretages af den institution, som har modtaget deltagerbetalingen, eller den institution, hvor en sidste prøve er aflagt og bestået.

Om refusion til institutionen for tilbagebetaling af deltagerbetaling vil ministeren f.eks. kunne fastsætte regler om, at refusion sker kvartalsvist på baggrund af institutionens indberetning om gennemført tilbagebetaling.

For så vidt angår revision vil ministeren i medfør af den foreslåede bemyndigelse f.eks. kunne fastsætte regler om, at institutionens indberetning af tilbagebetaling som en forudsætning for ministeriets refusion skal attesteres af institutionens revisor i overensstemmelse med de regler om revision og tilskudskontrol, som institutionen er omfattet af.

Det foreslås i § 4, *2. pkt.,* at undervisningsministeren kan fastsætte regler om anvendelse af blanket.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der kan fastsættes regler om anvendelse af blanket, men at undervisningsministeren ikke er forpligtet til at fastsætte regler herom.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-20

Om gældende ret henvises til bemærkningerne til §§ 8-3 og 8-6.

Det foreslås i *§ 8-20,* at institutionen kan afkræve en elev, lærling eller kursist på en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse, herunder hf-enkeltfag, betaling for deltagelse i ekskursioner m.v., der indgår som en del af uddannelsen eller undervisningen, jf. §§ 8-3 og 8-6.

Ved »ekskursioner m.v.« forstås f.eks. virksomhedsbesøg og besøg på museer, der er arrangeret af institutionen og indgår som en del af undervisningen.

Med det foreslåede vil udgangspunktet om, at deltagelse i uddannelse og undervisning med tilhørende prøver på Undervisningsministeriets område er vederlagsfri, jf. pkt. 3.8.1.1 i de almindelige bemærkninger, blive fraveget.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen vil kunne opkræve betaling for deltagelse i ekskursioner m.v., der er en del af uddannelsen eller undervisningen inden for erhvervsuddannelser og de gymnasiale uddannelser, dvs. de 3-årige uddannelser til hhx, htx og stx samt 2-årigt stx, den 2-årige uddannelse til hf-eksamen og hf-enkeltfag.

Den foreslåede særskilte adgang til at opkræve betaling for deltagelse i ekskursioner vil således ikke gælde for arbejdsmarkedsuddannelser m.v., almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning eller ordblindeundervisning for voksne. I det omfang, der afholdes ekskursioner m.v., vil ekskursioner være omfattet af de almindelige regler om deltagerbetaling inden for disse uddannelser, idet omfang sådanne regler er fastsat.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-21

§ 19 a, stk. 6 og 7, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, indeholder regler om undervisningsmidler.

§ 46, stk. 7 og 8, og § 49 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om betaling for undervisningsmidler.

I bekendtgørelse nr. 1711 af 20. december 2006 om elevers og kursisters betaling for undervisningsmidler i de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne er fastsat nærmere regler.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen vederlagsfrit stiller de undervisningsmidler, der er nødvendige for undervisningen, til rådighed for elever, lærlinge og kursister, jf. dog stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse vil udgangspunktet om, at undervisningsmidler til brug for uddannelse og undervisning på Undervisningsministeriets område er vederlagsfri, jf. nærmere pkt. 3.8.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger, blive fastslået.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at institutionen inden for begrænsningerne i § 8-7, kan beslutte, at elever, lærlinge eller kursister selv i begrænset omfang anskaffer en del af undervisningsmidlerne.

Det vil f.eks. kunne være en elev eller lærlings egne sikkerhedssko til brug i en erhvervsuddannelse.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære en mulighed, men ikke en pligt, for institutionen til at opkræve betaling for undervisningsmidler med de begrænsninger, der vil følge af lovforslagets § 8-7.

Med der foreslåede vil udgangspunktet om vederlagsfri undervisningsmidler til dels blive fraveget.

Der vil ikke med det foreslåede være hjemmel til at opkræve gebyrer af elever, lærlinge og kursister ved for sen aflevering af udlånte undervisningsmidler eller til at nægte udlevering af andre undervisningsmidler på grund af for sen aflevering.

Spørgsmål om erstatning for bortkomne undervisningsmidler forventes løst ud fra dansk rets almindelige regler om erstatning uden for kontrakt, jf. herved ombudsmandens udtalelse om lignende spørgsmål på folkeskoleområdet (2012-01-07; j.nr. 2010-4473-7109).

Det foreslås i stk. 2, *2. pkt.,* at undervisningsmidler, som en elev, lærling eller kursist selv har afholdt udgifterne til, forbliver vedkommendes ejendom.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen ikke vil kunne kræve undervisningsmidler, som en elev, lærling eller kursist har betalt for, afleveret til institutionen, når vedkommende holder op på institutionen.

Det foreslås i *stk. 3,* at institutionen, hvor institutionen har truffet beslutning efter *stk. 2,* kan beslutte, at betaling for fotokopier til undervisningsbrug fastsættes som en gennemsnitsbetaling for institutionens elever, lærlinge og kursister eller for grupper af elever, lærlinge og kursister på en institution.

Den foreslåede bestemmelse vil give en institution mulighed for at fastsætte en gennemsnitsbetaling for fotokopier, hvis institutionen i henhold til det foreslåede stk. 2 har besluttet, at elever, lærlinge eller kursister selv anskaffer undervisningsmidler i begrænset omfang.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8-22

Der er på ministeriets område alene i § 46, stk. 4, i lov om forberedende grunduddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 420 af 27. marts 2026, mulighed for, at en institution, der udsteder identifikationskort, studiekort og lign., kan opkræve gebyr for udstedelse og fornyelse, herunder ved bortkomst, af sådanne kort.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.8.1.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 8-22,* at en institution, der udsteder identifikationskort, uddannelseskort, studiekort eller lign. som bevis for, at en elev, lærling eller kursist er indskrevet på den undervisning og de uddannelser, som institutionen udbyder, kan opkræve gebyr for udstedelse og fornyelse heraf, herunder hvis kortet er bortkommet.

Det må lægges til grund, at institutionerne ikke vil have behov for at udstede identifikationskort, studiekort eller lign. til selvstuderende, der typisk ikke vil opholde sig på institutionen til andet end prøver eller prøveforberedelse som f.eks. en spørgetime forud for en prøve, og den foreslåede bestemmelse vil derfor ikke omfatte selvstuderende.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionen får mulighed for at opkræve gebyr af elever, lærlinge og kursister for udstedelse og fornyelse, herunder ved bortkomst, af identifikationskort, studiekort og lign.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.8.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9-1

§ 21 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, § 36, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, § 19, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, § 6 a, stk. 1, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, og stk. 1, i tekstanmærkning nr. 206 ad 20.72.41 og 20.72.42 til finansloven for 2026, indeholder regler om, at tilskud og fuld deltagerbetaling ikke omfatter dækning af udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.9.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13 ikke ydes til dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13 ikke ydes til dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Taksterne for de statslige tilskud efter loven og taksten for de kommunale tilskud efter den foreslåede § 7-13 vil således blive fastsat på de årlige finanslove under hensyntagen til, at de ikke kan dække institutionernes udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven. Det skal ses på baggrund af, at institutionerne i stedet kompenseres for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som institutionerne afholder ved køb af varer og tjenesteydelser, efter den foreslåede § 9-2.

Det bemærkes, at tilskud, der ikke ydes til dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven vil kunne udbetales efter takster fastsat på de årlige finanslove, der indeholder tilskud til dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven. Det vil f.eks. kunne være tilfældet med udbetaling af tilskud til institutioner, der modtager tilskud vedrørende aktivitet hos driftsoverenskomster med forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordlindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026.

Det foreslås i *stk. 2,* at fuld deltagerbetaling efter § 8-10 eller § 8-16, stk. 2, ikke omfatter dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at fuld deltagerbetaling efter § 8-10 eller § 8-16, stk. 2, ikke omfatter dækning af institutionens udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven.

Det foreslåede vil indebære, at uddannelsesaktiviteter med fuld deltagerbetaling vil være ligestillet med tilskudsfinansierede uddannelsesaktiviteter i forhold til momskompensationsordningen. Institutionerne vil således ikke skulle foretage en foretage en særskilt opgørelse af grundlaget for momskompensation i forhold til disse uddannelsesaktiviteter, der også vil være omfattet af momskompensationsordningen efter den foreslåede § 9-2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.9.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9-2

§ 21 a, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, § 36, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, § 19, stk. 6, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, § 6 a, stk. 2, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, og stk. 2, i tekstanmærkning nr. 206 ad 20.72.41 og 20.72.42 til finansloven for 2026, indeholder regler om momskompensation vedrørende køb af varer og tjenesteydelser omfattet af momskompensationsordningen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.9.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 9-2,* at undervisningsministeren kompenserer institutionen for udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionen afholder ved køb af varer og tjenesteydelser til en række angivende aktiviteter.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren kompenserer institutionerne for udgifter til betaling af afgifter i henhold til

momsloven, som efter momsloven ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som institutionen afholder ved køb af varer og tjenesteydelser til de angivende aktiviteter.

Institutionernes indtægtsdækkede virksomhed vil ikke være omfattet af momskompensationsordningen.

Det foreslås i *nr. 1,* at bestemmelsen vil omfatte varer og tjenesteydelser som bruges ved uddannelser, undervisning og aktiviteter, til hvilke der ydes statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens uddannelser, undervisning og aktiviteter, til hvilke der ydes statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13, vil være omfattet af momskompensationsordningen. Det vil, for så vidt angår uddannelser og undervisning, både omfatte uddannelser og undervisning, som institutionen direkte selv modtager statslige tilskud til, og uddannelser og undervisning, der af en anden institution er udlagt til institutionen, og hvortil der er ydet statslige tilskud efter denne lov. Aktiviteter vil være de aktiviteter som institutionen modtager tilskud til som f.eks. kompetencevurdering, brobygning, introduktionskurser, pædagogikum og kostafdelinger.

Det foreslås i *nr. 2,* at bestemmelsen vil omfatte varer og tjenesteydelser, som bruges ved undervisningsaktiviteter, hvor der opkræves fuld deltagerbetaling efter § 8-10, stk. 1, eller § 8-16, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens undervisningsaktiviteter, hvor der opkræves fuld deltagerbetaling, i henhold til momskompensationsordningen vil være sidestillet med institutionens uddannelser, undervisning og aktiviteter, til hvilke der ydes statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13. Derved vil institutionerne ikke skulle foretage en særskilt opgørelse af grundlaget for momskompensation i forhold til disse uddannelsesaktiviteter.

Det foreslås i *nr. 3,* at bestemmelsen vil omfatte varer og tjenesteydelser som bruges ved aktiviteter, der relaterer sig til et administrativt fællesskab efter § 2-8.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at udgifter, som en institution afholder som værtsinstitution i et administrativt fællesskab, jf. den foreslå-

ede § 2-8, efter samarbejdsmodellen, omfattes af momskompensationsordningen. Det gælder således også, selvom aktiviteterne i det administrative fællesskab vedrører en privat institution for gymnasiale uddannelser, der i øvrigt ikke er omfattet af momskompensationsordningen.

Et administrativt fællesskab efter leverandørmodellen er derimod momspligtig, idet salg af administrative ydelser i modsætning til undervisningsvirksomhed ikke er momsfritaget i henhold til momslovens bestemmelser.

Det foreslås i *nr. 4,* at bestemmelsen vil omfatte varer og tjenesteydelser, som bruges ved uddannelsesaktiviteter, til hvilke der ydes betaling efter lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens undervisningsaktiviteter, hvortil der opkræves betaling efter lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., i henhold til momskompensationsordningen vil være sidestillet med institutionens uddannelser, undervisning og aktiviteter, til hvilke der ydes statslige tilskud efter denne lov og kommunale tilskud efter § 7-13.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.9.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9-3

§ 21 a, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, § 36, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, § 19, stk. 7, i lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, § 6 a, stk. 3, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 383 af 16. marts 2026, og stk. 3, i tekstanmærkning nr. 206 ad 20.72.41 og 20.72.42 til finansloven for 2026, indeholder regler om rammerne for momskompensation, herunder fastsættelse af regler herom.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.9.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 9-3, 1. pkt.,* at undervisningsministeren fastsætter de konkrete vilkår for udbetaling af momskompensation efter § 9-2, herunder om

opgørelsen af momskompensation, regulering af forskud og kontrol af udbetalt momskompensation.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren fastsætter de konkrete vilkår for udbetaling af momskompensation efter § 9-2, herunder om opgørelsen af momskompensation og om regulering og kontrol af udbetalt momskompensation, samt om der skal etableres en a conto-ordning for udbetaling af momskompensation.

De overordnede rammer for momskompensationsordningen følger af § 9-2, hvor det er fastlagt, at der sker kompensation af udgifter til betaling for afgift i henhold til momsloven, som ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret, og som institutionen afholder ved køb af varer og tjenesteydelser omfattet af § 9-2, nr. 1-4.

De konkrete vilkår for momskompensationen, herunder for opgørelse af momskompensation og om regulering og kontrol af udbetalt momskompensation, vil med det foreslåede skulle fastlægges af børne- og undervisningsministeren. Vilkårene vil bl.a. omfatte rammerne for beregning og indberetning af de momsudgifter, som institutionen har afholdt, frister for institutionernes indberetninger og om regulering og kontrol af udbetalt momskompensation for udbetaling af momskompensation. Med hensyn til udbetalingen af momskompensation vil undervisningsministeren kunne etablere en a conto-ordning for udbetaling af momskompensation, hvorved der løbende udbetales et a conto beløb som kompensation for afholdte udgifter til momstilsvar, der ved finansårets afslutning reguleres op eller ned til beløbet for de faktisk afholdte udgifter.

Det foreslås i *§ 9-3, 2. pkt.,* at de i 1. pkt. nævnte vilkår kan fastsættes i en eller flere momskompensationsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at vilkår for udbetaling af momskompensation, som undervisningsministeren skal fastsætte i medfør af det foreslåede 1. pkt., vil kunne fastsættes i en eller flere momskompensationsinstrukser for en institution eller grupper af institutioner.

Undervisningsministeren vil med det foreslåede kunne udarbejde en eller flere generelle momskompensationsinstrukser. En momskompensationsinstruks vil kunne omfatte alle eller grupper af institutioner, eller der vil kunne fastsættes konkrete vilkår for en bestemte institution.

De generelle vilkår i instrukser, der omfatter alle eller grupper af institutioner, vil blive offentliggjort på Undervisningsministeriets hjemmeside, mens specifikke vilkår for momskompensation, der kun er rettet mod en institution, vil blive meddelt konkret til den pågældende institution.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.9.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10-1

§ 26, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 42, stk. 1 og 5, 1. og 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om regnskaber ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse. Det er i medfør af bestemmelserne i bekendtgørelse om anvendelse af statens regnskabsvæsen m.v. for uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets ressortområde fastsat, at institutionerne er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v. og regler fastsat i medfør af loven.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.10.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at institutionen er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse vil være omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 116 af 19. februar 2018.

Det vil også omfatte de regler som finansministeren i medfør af lov om statens regnskabsvæsen m.v. fastsætter om statsfinansierede selvejende institutioners regnskaber.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at institutionens regnskabsår er finansåret.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at regnskabsåret for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse skal være finansåret.

For en institution, der efter forslagets § 16-1 oprettes i løbet af et finansår, vil det første regnskabsår løbe fra tidspunktet for institutionens oprettelse i finansåret til udgangen af finansåret.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.,* at ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab, der underskrives af bestyrelsen og institutionens leder.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelsen og institutionens leder skal underskrive det udarbejdede årsregnskab. De konkrete krav til årsregnskabets indhold og opbygning vil blive fastsat i henhold til lov om statens regnskabsvæsen m.v. Årsregnskabet forventes, som hidtil, som minimum at bestå af en resultatopgørelse og balance, der indgår i en samlet årsrapport for institutionen.

Der vil i medfør af den foreslåede § 11-1 kunne fastsættes regler om institutionernes indberetning af årsregnskab og årsrapport til Undervisningsministeriet.

Det foreslås i *stk. 3,* at bestyrelsens medlemmer sammen med årsregnskabet skal afgive en erklæring om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. 3-14.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelsens medlemmer sammen med årsregnskabet skal afgive en erklæring om, at de opfylder betingelserne for at være medlemmer af bestyrelsen, jf. 3-14. Med det foreslåede skal bestyrelsesmedlemmerne i forbindelse med, at de underskriver årsregnskabet, jf. det foreslåede stk. 2, også underskrive en erklæring om, at de opfylder habilitetsbestemmelsen i den foreslåede § 3-14. Det foreslåede skal understrege vigtigheden af medlemmernes habilitet og sikre, at medlemmerne udover de løbende overvejelser, de må gøre sig derom, mindst en gang om året i forbindelse med årsregnskabets underskrivelse må overveje deres habilitet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.10.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10-2

§ 26, stk. 3 og 4, 1. pkt., og § 27, 1. og 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 42, stk. 3 og 4, 1. pkt., og § 43, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om regnskaber ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse. Det er i medfør af bestemmelserne i bekendtgørelse om anvendelse af statens regnskabsvæsen m.v.

for uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets ressortområde fastsat, at institutionerne er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v. og regler fastsat i medfør af loven.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.10.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at institutionens regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at regnskaberne for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse skal revideres af Rigsrevisionen i henhold til § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at rigsrevisor og undervisningsministeren kan i henhold til § 9, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en af institutionens bestyrelse udpeget institutionsrevisor.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at rigsrevisor og børne- og undervisningsministeren henhold til § 9, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. kan aftale, at revisionsopgaver varetages i et nærmere fastlagt samarbejde mellem rigsrevisor og en af institutionens bestyrelse udpeget institutionsrevisor.

Det foreslåede vil ikke indebære dobbelt revision, idet institutionsrevisorens primære opgaver i relation til institutionens bestyrelse og Undervisningsministeriet ikke er de samme som dem, Rigsrevisionen skal varetage. Institutionsrevisorens primære opgaver i relation til årsregnskabet for en institution for ungdoms- og voksenuddannelse vil være den finansielle revision og den løbende forvaltningsrevision, der ofte kan udføres i samme arbejdsgang som den finansielle revision, mens Rigsrevisionen indskrænker sig til et tilsyn og efter omstændighederne supplerende revision.

Begrundelsen for ordningen med en institutionsrevisor er, at der med lovforslaget pålægges en institutions bestyrelse et væsentligt selvstændigt ansvar og en tilsvarende udvidet beslutningskompetence. Dette betyder, at der må stilles krav om en revision, som er målrettet en statsfinansieret selvejende institution. Det drejer sig dels om løbende gennemgang og kontrol af regnskaberne (controller-funktion), dels om den rådgivning og vejledning af bestyrelsen i økonomiske og andre spørgsmål, som er en væsentlig del af

institutionsrevisionens rolle på andre uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets områder. En tilfredsstillende løsning af disse opgaver forudsætter en institutionsrevision, som kan indgå i en tæt og hyppig dialog med institutionens bestyrelse og administration.

Det forudsættes, at Undervisningsministeriet ligeledes vil kunne kræve en løbende gennemgang og kontrol af regnskaberne, herunder ikke mindst kontrol af institutionens tilskudsgrundlag.

Institutionsrevisorens controller-funktion er sammen med de årsregnskabsaflæggelser, som lovforslaget vil indebære, og som indsendes til Undervisningsministeriet sammen med revisionsprotokollater samt revisorerklæringer om tilskudsgrundlaget, en væsentlig forudsætning for, at ministeriet kan varetage tilsynet med institutionen på betryggende måde. Institutionsrevisoren er således offentlighedens tillidsrepræsentant i forhold til vurderingen af institutionens regnskaber og tilskudsindberetninger m.v.

Institutionsrevisionens ansvar over for bestyrelsen og ministeriet begrænses ikke af det forhold, at Rigsrevisionen reviderer institutionens regnskaber i henhold til lov om revisionen af statens regnskaber m.m., ligesom Rigsrevisionens eventuelle bemærkninger m.v. til institutionens regnskaber ikke kan fritage institutionsrevisionen for ansvar. Rigsrevisionen vil efter det foreslåede bevare det overordnede revisionsmæssige ansvar.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at bestyrelsen udpeger en institutionsrevisor, som skal være statsautoriseret eller registreret revisor.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den institutionsrevisor, som bestyrelsen udpeger, skal være statsautoriseret eller registreret revisor, jf. kravene for brugen af disse betegnelser i revisorloven.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.,* at bestyrelsen underretter rigsrevisor og undervisningsministeren om den udpegede institutionsrevisor og om skift af institutionsrevisor.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelsen skal underrette rigsrevisor og undervisningsministeren om den udpegede institutionsrevisor og om skift af institutionsrevisor. Underretningen forudsættes at ske umiddelbart efter bestyrelsens beslutning med henblik på at sikre, at Rigsrevisionen og Undervisningsministeriet til enhver tid er bekendt med, hvem der varetager opgaven som institutionsrevisor.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.,* at i tilfælde af skift af institutionsrevisor skal den tiltrædende institutionsrevisor rette henvendelse til den fratrædende institutionsrevisor, der har pligt til at oplyse grundene til fratrædelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en tiltrædende institutionsrevisor altid skal rette henvendelse til den fratrædende institutionsrevisor med henblik på at få oplyst grundene til fratrædelsen. Det foreslåede skal sikre, at den tiltrædende institutionsrevisor er bekendt med, hvorvidt der er forhold, som bør give anledning til betænkeligheder ved at påtage sig opgaven.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.,* at bestyrelsen påser, at institutionsrevisoren opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelsen skal påse, at institutionsrevisoren opfylder bestemmelserne om uafhængighed i revisorlovens kapitel 4 om revisors uafhængighed.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.,* at bestyrelsen endvidere påser, at institutionsrevisor ikke samtidig er revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institutionsrevisor ikke samtidig må være revisor for udlejer af institutionens faste ejendomme, dele af en ejendom, skibe og lignende fysiske rammer for institutionens undervisnings- og uddannelsesaktiviteter eller for selskaber, fonde m.fl., der kontrollerer udlejer af den faste ejendom m.m. Det foreslåede vil også omfatte, hvis en institution for ungdoms- og voksenuddannelse har et udlejningsforhold til en anden institution for ungdoms- og voksenuddannelse, jf. den foreslåede § 6-13. Kravet gælder også i forhold til offentlige udlejere.

Den foreslåede bestemmelse udelukker ikke, at en revisor er institutionsrevisor, selv om en anden selvstændig revisor i samme (landsdækkende) revisionsfirma er revisor for udlejer. Det vil være afgørende for forbuddet i stk. 3, 2. pkt., om udlejers revisor har instruktionsbeføjelse over for institutionens revisor. Er det tilfældet, må revisor ikke være institutionsrevisor.

Bestyrelsen kan f.eks. sikre sig ved jævnligt at indhente en erklæring eller redegørelse fra institutionsrevisoren om grundlaget for revisors vurdering af sin uafhængighed i forhold til kravene i stk. 3. 1. og 2. pkt.

Kravene til institutionsrevisors habilitet hænger sammen med, at det er centralt for Undervisningsministeriet, at institutionsrevisor er uafhængig af modstående hensyn, da de er ministeriets garanter for, at institutionen forvalter de betydelige statslige tilskud, der ydes, forsvarligt og hensigtsmæssigt. Institutionsrevisor må ved sin revision alene vurdere en disposition ud fra institutionens interesser, herunder påse, at institutionens aftaler af økonomisk betydning er indgået på markedsvilkår.

Det foreslås i *stk. 3, 3. pkt.,* at 2. pkt. ikke gælder, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inklusiv prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inklusiv installationer.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en institutionsrevisor samtidig må være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der kontrollerer udlejer, hvis lejen udgør 2,0 pct. eller derunder af institutionens samlede ejendomsudgifter inklusiv prioritetsrenter og afskrivning på bygninger inklusiv installationer.

Med det foreslåede vil der være en bagatelgrænse for, hvornår en institutionsrevisor vil blive inhabil som følge af et udlejningsforhold. Bagatelgrænsen er fastsat ud fra, at den vedrører en ubetydelig del af institutionens lokaler og af institutionens lejeudgift vurderet i relation til institutionens størrelse og hertil svarende lokaleforbrug. Bestemmelsen svarer til den bagatelgrænse, der foreslås indført med hensyn til inhabilitet for bestyrelsesmedlemmer i forhold til udlejer, jf. den foreslåede § 3-10, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.,* at undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor fastsætter regler om institutionsrevisorens revisionsopgaver.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren efter forhandling med rigsrevisor fastsætter regler om institutionsrevisorens revisionsopgaver.

Reglerne om institutionsrevisorens revisionsopgaver vil nærmere fastlægge rammerne for de opgaver, som institutionsrevisoren skal varetage i det nærmere fastlagte samarbejde mellem rigsrevisor og institutionsrevisor efter en aftale mellem rigsrevisor og undervisningsministeren i henhold til § 9, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. efter den foreslåede § 10-2, stk. 1, 2. pkt.

Der vil kunne fastsættes regler om overordnede rammer for revisionsopgaver som f.eks., at revisionen skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber m.v. og ifølge Standarder for Offentlig Revision. Der vil endvidere også kunne fastsættes regler om konkrete revisionsopgaver som f.eks. undersøgelser af institutionens eksisterende forretningsgange og gennemførelse af løbende forvaltningsrevision samt om institutionsrevisorens orienteringspligter overfor bestyrelsen, Rigsrevisionen og Undervisningsministeriet. Der vil desuden kunne fastsættes regler om institutionsrevisors adgang til oplysninger og bistand fra institutionen, som er nødvendige for udførelsen af revisionsopgaverne.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.,* at undervisningsministeren endvidere kan fastsætte regler om institutionsrevisorens kontrol af oplysninger til brug ved beregning af tilskud efter kapitel 7, opgørelse af momskompensation efter kapitel 9 eller tilsyn med institutionen, herunder opfølgning med institutionens overholdelse af loven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren endvidere kan fastsætte regler om institutionsrevisorens kontrol af oplysninger til brug ved beregning af tilskud efter kapitel 7, opgørelse af momskompensation efter kapitel 9 eller tilsyn med institutionen.

Der vil kunne fastsættes regler om institutionsrevisorens opgaver i forbindelse med kontrol af institutionens tilskudsgrundlag, herunder f.eks. opgørelse af den aktivitet, der ligger til grund for tilskudsberegningen, og opgaver med kontrol af grundlaget for momskompensation.

Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at institutionsrevisoren i forbindelse med revisionen af institutionens årsregnskab skal påse institutionens overholdelse af loven og regler fastsat i henhold hertil. Det kan f.eks. være, at institutionsrevisoren ved revisionen af årsregnskabet påser, om institutionen overholder kravet i den foreslåede § 6-15 om, at institutionen skal have en skriftlig strategi for finansiel risikostyring, og hvorvidt institutionen følger strategien.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10-3

§ 26, stk. 4, 2. pkt., og § 27, 4., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 42, stk. 4, 2. pkt., og § 43, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om pålæg til institutionerne om skift af intern revisor.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.10.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at rigsrevisor kan påbyde bestyrelsen at udpege en anden institutionsrevisor til at udføre institutionsrevisorens opgaver, hvis den udpegede institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til § 10-2, stk. 4, udstedte regler om institutionsrevisorens revisionsopgaver eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som institutionsrevisor.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at rigsrevisor vil kunne give et påbud til bestyrelsen for en institution for ungdoms- og voksenuddannelser, om at udpege en anden institutionsrevisor til at udføre institutionsrevisorens opgaver, hvis den udpegede institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene i de i henhold til § 10-2, stk. 4, udstedte regler om institutionsrevisorens revisionsopgaver eller i øvrigt ikke opfylder pligterne som institutionsrevisor.

I de tilfælde, hvor rigsrevisor giver et påbud efter bestemmelsen forudsættes det, at rigsrevisor vil orientere undervisningsministeren om det givne påbud.

Hvis bestyrelsen ikke efterkommer rigsrevisors påbud om at skifte revisor, kan børne- og undervisningsministeren bruge lovens forskellige sanktionsbestemmelser i kapitel 12, herunder den foreslåede § 12-7, hvorefter der kan iværksættes tilskudsmæssige sanktioner, hvis en institution ikke følger et påbud om at skifte institutionsrevisor, eller den foreslåede § 12-8, stk. 1, hvorefter ministeren kan beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren.

Det foreslås i *stk. 2,* at opfylder en institutionsrevisor ikke på tilfredsstillende måde kravene til revision i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, eller tilsidesætter institutionsrevisoren i øvrigt sine pligter som revisor, kan undervisningsministeren påbyde bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden institutionsrevisor.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren i en række tilfælde kan påbyde bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist at udpege en anden institutionsrevisor. Bestemmelsen giver ministeren hjemmel til at gribe ind over for institutionen i form af krav om udskiftning af institutionsrevisor, hvis denne ikke overholder kravene til revision. Bestemmelsen forventes alene at blive benyttet i tilfælde, hvor ministeriet vurderer, at en institutionsrevisor har tilsidesat sine forpligtelser som offentlighedens repræsentant i en sådan grad, at ministeriet ikke kan fæste lid til revisors indberetninger og dermed institutionens tilskudsgrundlag. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor revisor overser kritisable forhold eller undlader at omtale dem i revisionsprotokollatet.

I de tilfælde, hvor undervisningsministeren giver et påbud efter bestemmelse vil rigsrevisor blive orienteret om det givne påbud.

Hvis bestyrelsen ikke efterkommer undervisningsministerens påbud om at skifte revisor, kan ministeren bruge lovens forskellige sanktionsbestemmelser i kapitel 12, herunder den foreslåede § 12-7, hvorefter der kan iværksættes tilskudsmæssige sanktioner, hvis en institution ikke følger et påbud om at skifte institutionsrevisor, eller den foreslåede § 12-8, stk. 1, hvorefter ministeren kan beslutte at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren.

Det bemærkes, at det foreslåede ikke ændre ved, at der efter revisorlovens bestemmelser kan klages til revisornævnet over, at en revisors udførelsen af opgaver omfattet af revisorloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.10.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11-1

Det fremgår af § 31, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne, herunder ved institutionsbesøg, om uddannelserne, deltagere i uddannelse, personalet, udstyret, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 5, stk. 7 og 8, til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Det fremgår af § 31, stk. 1, 2. pkt., at ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i

elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger. Efter § 31, stk. 1, 3. pkt., kan ministeren fastsætte nærmere regler herom.

Det fremgår af § 31, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionen og Børne- og Undervisningsministeriet, mellem institutionen og andre offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner omfattet af Børne- og Undervisningsministeriets lovgivning samt mellem institutionen og brugerne af institutionen, herunder om anvendelsen af digital signatur.

Det fremgår af § 54, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, som ændret ved § 20 i lov nr. 719 af 20. juni 2025, at børne- og undervisningsministeren kan indhente alle oplysninger fra institutionerne, herunder ved institutionsbesøg, om uddannelserne, elever, kursister, personale, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler, institutionernes drift i øvrigt og om bestyrelsens medlemmer, jf. § 17, til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik. Det fremgår af § 54, stk. 1, 2. pkt., at ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol og sikkerhedsforanstaltninger. Efter § 54, stk. 1, 3 pkt., kan børne- og undervisningsministeren fastsætte regler herom.

Det fremgår af § 54, stk. 4, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og Børne- og Undervisningsministeriet og mellem institutionerne og andre offentlige myndigheder og uddannelsesinstitutioner omfattet af Børne- og Undervisningsministeriets lovgivning, herunder om anvendelse af digital signatur. Det fremgår af § 54, stk. 4, 2. pkt., at børne- og undervisningsministeren endvidere kan fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem institutionerne og brugerne af disse institutioner, herunder om anvendelse af digital signatur.

Det foreslås i *§ 11-1, 1. pkt.,* at undervisningsministeren til brug for varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet kan indhente

enhver oplysning fra institutionerne og andre relevante parter, der varetager eller bidrager til opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Det foreslås i *§ 11-1, 2. pkt.,* at ministeren kan bestemme, at sådanne oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger.

Formålet med bestemmelsen er at fastsætte en oplysningspligt for institutionerne og andre relevante parter, der varetager eller bidrager til opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, i de tilfælde hvor undervisningsministeren anmoder om oplysninger til brug for varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren vil kunne indhente enhver oplysning fra institutionerne og andre relevante parter, der varetager eller bidrager til opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, som ministeren skønner nødvendig til brug for varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Institutionerne og andre relevante parter, der varetager eller bidrager til opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, vil herefter være forpligtede til at levere oplysningerne til Undervisningsministeriet.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse for undervisningsministerens indhentning af oplysninger til brug for varetagelse af opgaver på hele ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Bestemmelsens anvendelsesområde omfatter således både indhentning af oplysninger efter nærværende lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. og efter indholdslovene på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, dvs. lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 13. marts 2026, som ændret ved § 1 i lov nr. 2152 af 27. november 2021, lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 624 af 18. juni 2026 med senere ændringer, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 364 af 4. marts 2026, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 17. juni 2026, som ændret ved § 10 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, og lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, jf. lovbekendtgørelse nr. 382 af 13. marts 2026.

Nærværende lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. og indholdslovene på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet indeholder i nogle tilfælde supplerende bestemmelser om oplysningspligt eller særskilte bestemmelser om oplysningspligt ved særlige forhold.

Der foreslås f.eks. fastsat særskilte bestemmelser om oplysningspligt i forbindelse med elevfordeling, jf. nærmere lovforslagets kapitel 15 og bemærkningerne hertil.

Som eksempel på en supplerende bestemmelse om oplysningspligt kan nævnes § 18, stk. 5, i lov om erhvervsuddannelser, hvoraf det bl.a. følger, at børne- og undervisningsministeren kan indhente oplysninger om uddannelserne, undervisningen, eleverne og lærlingene, lærerne og skolens drift i øvrigt til brug for tilsyn med uddannelserne og undervisningen efter denne lov. Derudover følger det af § 28, stk. 1, 1. pkt., i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., at børne- og undervisningsministeren kan indhente oplysninger om uddannelserne, undervisningen, vurderinger af basale færdigheder i læsning, skrivning, stavning, regning eller matematik og vejledning i tilknytning hertil, individuelle kompetencevurderinger efter denne lov, deltagerne, lærerne og institutionens drift i øvrigt til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemførelse af tilsyn og udarbejdelse af statistik.

Ved nærværende lovforslag fastsættes således en overordnet oplysningspligtsbestemmelse, som giver undervisningsministeren en generel adgang til at indhente oplysninger til brug for varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet.

Der vil f.eks. kunne være tale om oplysninger om institutionerne, herunder bl.a. stamoplysninger og oplysninger om institutionernes drift og uddannelsessteder. Der vil ligeledes kunne være tale om oplysninger om uddannelserne, undervisningen, udstyr, huslejeaftaler, aftaler om ejendomskøb og andre aftaler samt oplysninger på individniveau om elever, kursister, deltagere i uddannelse, personale og bestyrelsens medlemmer, herunder oplysninger som institutionerne måtte være i besiddelse af, til afdækning af om en person ikke kan være medlem af bestyrelsen.

Oplysningerne vil kunne afkræves fordelt på en institutions enkelte uddannelsessteder. For en nærmere definition af »uddannelsessteder« henvises til pkt. 3.1.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der vil ligeledes kunne være tale om indhentning af oplysninger, som institutionerne eller andre relevante parter, der varetager eller bidrager til opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, har indhentet fra Det Centrale Personregister.

Undervisningsministeren vil kunne indhente oplysninger til brug for varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Dette kunne f.eks. være til brug for fastlæggelse af tilskud, gennemgang af årsregnskaber, gennemførelse af tilsyn, administrative formål, udarbejdelse af statistik samt udvikling og drift af it-systemer, databaser og registre.

Undervisningsministeren kan ligeledes foranstalte besøg på institutionerne i forbindelse med indhentelse af oplysninger og gennemførelse af tilsyn. Institutionsbesøg kan aflægges på institutionens adresser, og hvor institutionen i øvrigt måtte have aktivitet. Institutionsbesøg kan bl.a. benyttes i forbindelse med oplysning af en sag eller for at følge udviklingen på et område som led i det generelle tilsyn. Indhentelse af oplysninger ved institutionsbesøg vil især være relevant i tilfælde, hvor oplysningerne ikke kan tilvejebringes på anden vis, f.eks. tilfælde, hvor det tilsynsmæssigt er fornødent at overvære undervisning, eller tilfælde, hvor det tilsynsmæssigt vurderes at være mest hensigtsmæssigt eller nødvendigt at tilvejebringe oplysninger ved dialog, observation eller besigtigelse på stedet. Det vil bero på de konkrete omstændigheder, hvilke konsekvenser en institutions manglende afgivelse af oplysninger i forbindelse med tilsynsbesøg vil medføre i henhold til lovens sanktionsbestemmelser.

Det er desuden nødvendigt for Styrelsen for It og Lærings drift og vedligeholdelse af it-systemer, databaser og registre på Undervisningsministeriets område, at Styrelsen for It og Læring kan indhente oplysninger, herunder stamoplysninger, fra institutionerne og andre relevante parter, der varetager eller bidrager til opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Det kan f.eks. være til brug for Undervisningsministeriets uddannelses- og tilskudsadministrative systemer, som understøtter udveksling af data mellem institutioner og Undervisningsministeriet om blandt andet aktivitetsdata til beregning og udbetaling af tilskud.

Det kan også være til brug for f.eks. Eksamensdatabasen eller Institutionsregistret. Institutionsregistret indeholder stamoplysninger om uddannelses- og undervisningsinstitutioner omfattet af lovgivningen på bl.a. Under-

visningsministeriets område og er en autoritativ kilde for så vidt angår oplysninger om institutionerne i registret. Enhver institutionsenhed tildeles en nøgle, som anvendes i en række andre it-systemer, hvorfor det er vigtigt, at de relevante data findes.

I tilfælde af en institutions ophør eller udspaltning af en del af institutionen vil institutionens data kunne overdrages til en anden institution i henhold til nærværende lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v., herunder bestemmelserne om f.eks. udbud, spaltning og sammenlægning, samt øvrig lovgivning. Undervisningsministeren vil i medfør af det foreslåede § 11-1, 1. pkt., ligeledes kunne indhente oplysninger fra den ophørte institution, eller fra den institution hvor udspaltning er sket, til brug for varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, herunder med henblik på at sikre at de berørte elever kan færdiggøre deres uddannelse efter institutionens ophør m.v.

Samtidig vil undervisningsministeren efter bestemmelsen kunne indhente oplysninger fra andre relevante parter, der efter nærværende lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. eller indholdslovene på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet m.v. varetager eller bidrager til en eller flere opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Det kan f.eks. være driftsoverenskomstparter, regionerne eller de faglige udvalg.

Det foreslåede § 11-1, 2. pkt., vil medføre, at ministeren kan bestemme, at oplysninger efter det foreslåede 1. pkt. skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske, samt fastsætte krav til kontrol- og sikkerhedsforanstaltninger.

Herved vil undervisningsministeren kunne sikre, at indberetning af oplysninger til Undervisningsministeriet sker i overensstemmelse med det format m.v., som ministeriet ønsker, at data indberettes i. Derudover vil det kunne skabe klarhed over de nærmere vilkår for Styrelsen for It og Lærings indhentning af data.

Den gældende § 31, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 54, stk. 4, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. videreføres ikke med nærværende lov, da Undervisningsministeriet generelt er overgået til digital forvaltning, og behovet i øvrigt anses for dækket af den foreslåede § 11-1, 2. pkt., og øvrig lovgivning.

Manglende overholdelse af undervisningsministerens fastsatte vilkår og krav efter den foreslåede § 11-1, 2. pkt., vil kunne blive mødt med sanktioner efter lovens kapitel 12 (§ 12-3).

Til § 11-2

Det fremgår af § 31, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at institutionerne eller grupper af institutioner skal anvende fælles administrative systemer sammen med andre institutioner. Det fremgår af § 31, stk. 2, 2. pkt., at ministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Der er til eksempel i medfør af § 31, stk. 2, 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse fastsat regler om institutionernes anvendelse af bestemte administrative systemer, som nærmere fastlægges i IEU-instruksen, i bekendtgørelse nr. 506 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v.

Det fremgår af § 54, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, som ændret ved § 20 i lov nr. 719 af 20. juni 2025, at børne- og undervisningsministeren kan bestemme, at institutionerne eller grupper af institutioner skal anvende fælles administrative systemer sammen med andre institutioner. Det fremgår af § 54, stk. 2, 2. pkt., at ministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Der er til eksempel i medfør af § 54, stk. 2, 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fastsat regler om institutionernes anvendelse af bestemte administrative systemer, som nærmere fastlægges i AGV-instruksen, i bekendtgørelse nr. 505 af 15. maj 2023 om tilskud m.v. til institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *§ 11-2,* at institutionerne eller grupper af institutioner efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse skal anvende fælles administrative it-systemer.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en smidig og sikker udveksling af data mellem institutionernes it-systemer og Undervisningsministeriets it-systemer i forbindelse med varetagelse af opgaver på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, og at informationssikkerhedsniveauet er tilstrækkeligt.

Den foreslåede bestemmelse vil være en justeret videreførelse af gældende ret og medføre, at institutionerne eller grupper af institutioner efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse vil skulle anvende fælles administrative it-systemer.

Med den foreslåede ordning vil undervisningsministeren således kunne pålægge institutionerne eller grupper af institutioner at anvende fælles administrative it-systemer. Eksempler på fælles administrative it-systemer vil kunne være Navision Stat, Statens Lønsystem eller lignende.

Undervisningsministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse ligeledes kunne fastlægge de nærmere vilkår og krav for institutionernes eller grupper af institutioners anvendelse af fælles administrative it-systemer.

Til § 11-3

Det fremgår af § 31, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren ved institutionernes anvendelse af forskellige administrative systemer kan fastsætte krav hertil.

Det fremgår af § 54, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, som ændret ved § 20 i lov nr. 719 af 20. juni 2025, at børne- og undervisningsministeren ved institutionernes anvendelse af forskellige administrative systemer kan fastsætte krav hertil.

Det foreslås i *§ 11-3,* at institutionerne ved anvendelse af forskellige administrative it-systemer skal opfylde krav efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionerne ved anvendelse af forskellige administrative it-systemer vil skulle opfylde eventuelle krav efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse, herunder krav til at

det alene er disse forskellige administrative systemer, der anvendes til at indberette data til Styrelsen for It og Læring.

Ved institutionernes anvendelse af »forskellige administrative it-systemer« forstås tilfælde, hvor institutionerne ikke er pålagt at anvende fælles administrative it-systemer i medfør af den foreslåede § 11-2.

Undervisningsministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne fastlægge konkrete vilkår og krav for institutionernes anvendelse af forskellige administrative it-systemer.

Bestemmelsen forventes brugt til at fastsætte krav til studieadministrative it-systemer i form af en systemrevisionserklæring. Dette vil være for at sikre, at de administrative it-systemer, som institutionerne selv vælger at benytte, har tilsvarende funktionaliteter og sikkerhedsforanstaltninger, som sikrer kompatibilitet med de af Undervisningsministeriets systemer, som institutionerne er pålagt at anvende efter den foreslåede § 11-2. F.eks. således at de studieadministrative systemer kan indrapportere elevaktivitet til Undervisningsministeriets systemer på en forsvarlig og sikker vis og i det korrekte dataformat.

Til § 11-4

Det fremgår af § 33 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionerne skal sikre, at informationer om institutionerne efter børne- og undervisningsministeren nærmere bestemmelse på en lettilgængelig måde er oplyst på institutionernes hjemmeside på internettet. Regler om offentliggørelse af bl.a. institutionens vedtægt samt navne på bestyrelsens medlemmer er fastsat i bekendtgørelse nr. 749 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det fremgår af § 55, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, som ændret ved § 20 i lov nr. 719 af 20. juni 2025, at institutionerne skal sikre, at informationer om institutionerne på en lettilgængelig måde er oplyst på institutionernes hjemmesider på internettet. Det fremgår af § 55, stk. 1, 2. pkt., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom. Regler om offentliggørelse af bl.a. institutionens

vedtægt samt navne på bestyrelsens medlemmer er fastsat i bekendtgørelse nr. 750 af 29. juni 2012 om standardvedtægt for institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, ligesom regler om offentliggørelse af oplysninger om deltagerbetaling på institutionens hjemmeside fremgår af bekendtgørelse nr. 911 af 18. juni 2020 om deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag med senere ændringer.

Det følger af bemærkningerne til § 33 i forslag nr. L 179 til lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, og til § 55, stk. 1, i forslag nr. L183 til lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, at bestemmelserne vedrører informationer om institutionerne, som ikke er omfattet af den pligtmæssige tilgængeliggørelse i lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v. Det drejer sig således om forhold vedrørende institutionens rammer i modsætning til institutionens virke. Informationerne kan f.eks. være institutionens vedtægt og bestyrelsens sammensætning.

Det foreslås i *§ 11-4,* at institutionerne skal sikre, at informationer om institutionerne efter undervisningsministeren nærmere bestemmelse på en lettilgængelig måde er oplyst på institutionernes hjemmeside på internettet.

Formålet med bestemmelsen er at sikre gennemsigtighed og åbenhed om institutionernes administrative rammer, herunder vedrørende institutionens vedtægt og bestyrelsessammensætning.

Den foreslåede bestemmelse vil være en uændret videreførelse af den gældende ordning og medføre, at institutionerne vil skulle sikre, at informationer om institutionerne efter undervisningsministeren nærmere bestemmelse på en lettilgængelig måde er oplyst på institutionernes hjemmeside på internettet.

Den foreslåede ordning vil fortsat vedrøre informationer om institutionerne, som ikke er omfattet af den pligtmæssige tilgængeliggørelse i lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 810 af 20. juni 2018. Det drejer sig således om forhold vedrørende institutionens rammer i modsætning til institutionens virke og vil f.eks. kunne være informationer om institutionens vedtægt og bestyrelsens sammensætning.

Til § 12-1

Det følger af § 50, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 355 af 5. marts 2026, og § 29, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren fører tilsyn med institutionerne.

Tilsynet omfatter såvel institutionernes overholdelse af de relevante institutionslove som de regler, der er fastsat i medfør heraf, herunder regler om institutionernes økonomiske og administrative forhold.

Det følger endvidere af § 51 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 28 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at hvis det af revisionsprotokollen for en institution fremgår, at der er sket lovovertrædelser eller konstateres forhold, der strider mod god forvaltningsskik i forbindelse med forvaltningen af institutionens midler, skal ministeren snarest iværksætte foranstaltninger til genoprettelse af en lovlig og forsvarlig forvaltning. Det samme gælder, hvis ministeren på anden måde bliver bekendt med de nævnte forhold.

Det foreslås i *§ 12-1,* at undervisningsministeren fører tilsyn med institutionen.

Tilsynet vil omfatte institutionernes efterlevelse af den foreslåede lov, regler fastsat i medfør heraf samt de vilkår, der knytter sig til institutionernes modtagelse og anvendelse af statslige tilskud, herunder både generelle tilskudsvilkår og konkrete vilkår fastsat ved afgørelser over for den enkelte institution. Tilsynet vil endvidere omfatte institutionernes efterlevelse af påbud, indskærpelser og øvrige tilsynsreaktioner meddelt i medfør af loven. Tilsynet retter sig således mod overholdelsen af retligt bindende regler og afgørelser og omfatter i den forbindelse både retlige og faktiske forhold.

Tilsynet må endvidere ses i sammenhæng med den øvrige regulering, som institutionerne er underlagt. Institutionerne vil fortsat være omfattet af almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder navnlig reglerne i forvaltningsloven om bl.a. inhabilitet, partshøring og begrundelse, samt de uskrevne grundsætninger om saglighed, proportionalitet og ligebehandling. De generelle principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5 vil skulle iagttages, herunder kravet om dataminimering.

Der lægges med den foreslåede bestemmelse op til, at ministeren skal kunne udøve et bredt forvaltningsskøn over, hvordan tilsynet nærmere skal føres.

Det vil f.eks. kunne rummes inden for den foreslåede bestemmelse, hvis man vælger at ordne tilsynet som et overvejende reaktivt tilsyn, dvs. et tilsyn, hvor tilsynsskridt overvejende iværksættes, hvis revisionsrapporter, borgerhenvendelser, presseomtale, kendte risikomønstre fra nyligt afsluttede tilsyn o.l. giver anledning til relevant bekymring om, at institutionen ikke opfylder lovens krav. Ligeledes kan man, hvis man af eksempelvis ressourcemæssige grunde ønsker at holde tilsynsaktiviteten på et minimum, operere med relativt høje bekymringstærskler, således at tilsynstiltag som udgangspunkt alene iværksættes i tilfælde, hvor der er forholdsvis klare indikationer af væsentlige problemer med institutionens forvaltning. Tilsynet må dog aldrig tilrettelægges på en måde, der gør det strukturelt usandsynligt, at væsentlige problemer bliver opdaget. Det vil f.eks. være utilstrækkeligt, hvis tilsynsaktiviteten indrettes således, at tilsynsskridt alene iværksættes, hvis ministeriet forud har modtaget en konkret klage over institutionen. Ligeledes vil det ikke være i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse at undlade opfølgning i tilfælde, hvor det af en revisionsprotokol fremgår, at institutionen ifølge revisors vurdering har gjort sig skyldig i lovovertrædelser, tilsidesættelse af god forvaltningsskik eller uacceptable dispositioner i øvrigt, og opfølgningen vil ikke kunne afbrydes, før de forhold, hvor til der er henvist i revisionsprotokollen, er kortlagt, og de foranstaltninger, der måtte være påkrævet til en genopretning af en lovlig og forsvarlig forvaltning, er iværksat.

Det vil også falde inden for rammerne af den foreslåede bestemmelse, hvis man måtte ønske at give tilsynsførelsen et større omfang, f.eks. således at der ved siden af et reaktivt tilsyn med relativt lave bekymringstærskler også gøres udstrakt brug af mere opsøgende tilsynsinstrumenter, f.eks. tematiske tilsyn og indikatorbaserede tilsyn rettet mod et forholdsvis stort antal institutioner, og hvor de samme forhold undergives tilbagevendende tilsyn i en forholdsvis tæt kadence. Et sådant mere omfattende tilsyn må dog aldrig drives så vidt, at de udfoldede tilsynsbestræbelser kommer i et klart misforhold til det forventede udbytte, herunder beslaglægger unødige ressourcer hos den tilsynsførende myndighed eller hos de institutioner, der føres tilsyn med.

Ligesom det vil være muligt at lade tilsynsopgavens volumen variere afhængig af den samlede ressourceprioritering, vil der ved den indbyrdes

prioritering af de forskellige tilsynsområder lovligt kunne differentieres med hensyn til intensitet, hyppighed, metode osv. Det betyder også, at tilsyn som udgangspunkt slet ikke anvendes i tilfælde, hvor en generel forebyggende eller opfølgende vejledningsindsats må antages at kunne opfylde formålet lige så effektivt. Den organisatoriske beslutning om tilsynsopgavens rette volumen og tilsynsområdernes indbyrdes vægt kan lovligt afspejle politiske prioriteringer, så længe disse holdes inden for, hvad der samtidig kan opfylde almindelige forvaltningsretlige krav om saglighed. Det vil f.eks. som udgangspunkt være lovligt at fokusere særligt på institutioner med en bestemt udbudsprofil eller geografisk beliggenhed som led i en politisk motiveret bestræbelse for at fremme bestemte uddannelsestypers appel til ungdommen eller opmuntre dele af ungdommen til at uddanne sig, herunder i nærmere angiven retning. Konkret vil dette kunne manifestere sig ved, at man for de relevante institutioners vedkommende i højere grad baserer tilsynsaktiviteten på opsøgende tilsynstiltag, eller ved at reaktivt tilsyn iværksættes på baggrund af lavere bekymringstærskler, end der ellers opereres med.

Der vil i praksis ikke altid kunne trækkes en helt klar linje mellem tilsyn med en institution i medfør af institutionslovgivningen og tilsynet med en uddannelse i medfør af uddannelseslovgivningen, og det ovenfor beskrevne handlerum for tilsynets omfang og tilrettelæggelse vil ikke kunne fortrænge de udtrykkeligt fastsatte eller forudsatte tilsynsforpligtelser, som den til enhver tid gældende uddannelseslovgivning måtte foreskrive.

De uddannelseslove, som aktuelt vil få relevans for de herhenhørende institutioner, er AVU-loven. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og ordblindetesten, lov om de gymnasiale uddannelser, lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. samt lov om erhvervsuddannelse, og alle med undtagelse af sidstnævnte indeholder tilsynsbestemmelser. Ingen af de pågældende love indeholder tilsynsbestemmelser, som forudsætter en tilsynsaktivitet, som overstiger det ovenfor beskrevne minimum.

Den foreslåede bestemmelse viderefører de gældende bestemmelser i § 29, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 50, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

De gældende bestemmelser i § 51 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 28 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse bliver ikke videreført, da bestemmelserne vurderes overflødige. Bestemmelsernes indhold må anses som fuldt ud indeholdt i den almindelige tilsynsforpligtelse, som allerede følger af de gældende bestemmelser i § 29, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 50, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

Undervisningsministerens adgang til at føre tilsyn i medfør af de tilsvarende bestemmelser i § 29, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 50, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er i dag i medfør af det forvaltningsretlige over- og underordnelsesforhold delegeret til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, og en sådan delegation vil også i fremtiden være en mulighed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 12-2

Det følger af § 50, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at finder børne- og undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Endvidere følger det af § 29, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at finder børne- og undervisningsministeren, at en institutions virksomhed ikke er i overensstemmelse med lovgivningen eller de regler eller aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til lovgivningen, kan ministeren udstede påbud til institutionen om at ændre den pågældende virksomhed.

Det foreslås i *§ 12-2,* at undervisningsministeren kan give en institution påbud om at berigtige nærmere angivne forhold, som ikke er i overensstemmelse med

1) denne lov, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
2) avu-loven, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,

3) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
4) lov om de gymnasiale uddannelser, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
5) lov om erhvervsuddannelser, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil, og
6) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at etablere hjemmel til, at undervisningsministeren kan udstede påbud til institutioner, hvis virksomhed ikke er i overensstemmelse med denne lov eller regler fastsat i medfør heraf eller med de øvrige love og regler, der er omfattet af bestemmelsen.

De i nr. 2-6 nævnte love regulerer sådanne uddannelser, som kan indgå i en institutions udbudsgodkendelse. Når den gældende bestemmelses henvisning til lov om åben uddannelse ikke er videreført, hænger det sammen med, at det følger af den foreslåede § 12, nr. 5 i [følgelovforslaget], at uddannelser og uddannelsesaktiviteter på Undervisningsministeriets område udgår af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at ministeren ikke alene er henvist til vejledende udtalelser eller henstillinger, men råder over et bindende tilsynsinstrument i form af påbud og dermed direkte kan gennemtvinge, at ulovlige forhold bringes til ophør.

Påbud efter den foreslåede bestemmelse vil typisk være den første tilsynsforanstaltning, som bringes i anvendelse, når det konstateres, at en institution ikke administrerer i henhold til loven selv herunder regler, der er fastsat i henhold hertil, eller de omtalte uddannelseslove, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil. Mere indgribende tilsynsforanstaltninger m.v. er reguleret i de foreslåede bestemmelser i §§ 12-3 og 12-4.

Den foreslåede bestemmelse er en nyaffattet videreførelse af § 50, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 29, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Bestemmelsen afviger sprogligt fra § 50, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. ved ikke

kun at henvise til institutionsloven selv, men ved tillige udtrykkelig at opregne de love, som regulerer de uddannelser, der kan indgå i en institutions udbudsgodkendelse. Endvidere afviger den forslåede bestemmelse fra § 29, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse derved, at sidstnævnte ikke indskrænker sig til at henvise til relevante uddannelseslove, men derimod henviser generelt til "lovgivningen". I praksis er der imidlertid ingen realitetsforskel, idet det på den ene side er en institutionel forpligtelse at overholde indholdet af de uddannelseslove, som gælder for institutionens uddannelser, og på den anden side følger af det forvaltningsretlige specialitetsprincip, at en institutions manglende overholdelse af lovgivning, som falder uden for Undervisningsministeriets ressort, f.eks. kloakerings- eller brandregler, ikke naturligt falder ind under ministerens tilsynsforpligtelse.

Som i § 50, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 29, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse henvises der ikke blot til lovene selv, men også til regler, som er udstedt i henhold hertil. Opretholdelsen af denne præcisering beror på, at der er tale om bebyrdende afgørelser, hvilket tilsiger, at lovgrundlaget ikke efterlader tvivl.

Både § 50, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 29, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse henviser endvidere til aftaler, som er indgået i henhold til loven henholdsvis lovgivningen. Da der herved i første række har været sigtet til finansministeren fastsatte eller aftalte bestemmelser om løn- og ansættelsesvilkår, herunder om pensionsforhold, for det personale, der er ansat ved institutionen, og da disse forhold er en fuldt integreret del af loven selv, jf. den foreslåede bestemmelse i § 6-3, kan henvisningen til aftaler i henhold til loven virke forvirrende, hvorfor den ikke er videreført.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-3

Det følger af § 52 stk. 1, 1. og 2. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at børne- og undervisningsministeren over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. §

40, indsatsaftaler, jf. § 53, eller ministerens påbud, jf. § 50, stk. 2, kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis, og at det samme gælder for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i lov om de gymnasiale uddannelser, avu-loven eller lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og regler fastsat i medfør af disse love eller børne- og undervisningsministerens påbud efter § 70, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser. Endvidere følger det af § 30, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- børne- og undervisningsministeren over for institutioner, der ikke følger bestemmelserne i denne lov eller regler fastsat i medfør heraf, regler eller aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. § 23, stk. 1, eller ministerens påbud, jf. § 29, stk. 2, kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis.

Det foreslås i *§ 12-3,* at børne- og undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis over for en institution, der ikke overholder

1) denne lov, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
2) avu-loven, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
3) lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
4) lov om de gymnasiale uddannelser, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
5) lov om erhvervsuddannelser, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil,
6) lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten, herunder regler, der er fastsat i henhold hertil.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at etablere hjemmel til, at børne- og undervisningsministeren kan tillægge det tilskudsmæssige konsekvenser, hvis en institution ikke overholder denne lov eller regler fastsat i medfør heraf de øvrige love og regler, der er omfattet af bestemmelsen.

De i nr. 2-6 nævnte love regulerer sådanne uddannelser, som kan indgå i en institutions udbudsgodkendelse. Når den gældende bestemmelses henvisning til lov om åben uddannelse ikke er videreført, hænger det sammen

med, at det følger af den foreslåede § 12, nr. 5 i [følgelovforslaget], at uddannelser og uddannelsesaktiviteter på Undervisningsministeriets område udgår af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

Bestemmelsen giver således mulighed for en hårdere sanktion for manglende regelefterlevelse end udstedelse af påbud efter den foreslåede bestemmelse i § 12-2.

Om en overtrædelse af de pågældende regler alene skal mødes med påbud eller tillige med tilskudsmæssige konsekvenser som beskrevet, vil afhænge af en konkret proportionalitetsvurdering, f.eks. om den ulovlige forvaltnings uoverensstemmelse med retsgrundlaget er stor eller lille, om den er iværksat med overlæg eller som følge af en misforståelse, og om institutionen før har gjort sig skyldig i overtrædelser eller ikke. Hvis et påbud alene vurderes at kunne rette betryggende op på forholdet, vil tilskudsmæssige sanktioner efter den foreslåede bestemmelse normalt ikke komme på tale uden for mere graverende tilfælde.

Hvis et meddelt påbud efter den foreslåede bestemmelse i § 12-2, et meddelt påbud efter dem foreslåede bestemmelse i § 12-5 eller et meddelt påbud efter § 70, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser ikke efterleves, eller hvis indsatsaftale efter den foreslåede bestemmelse i § 12-6 ikke opfyldes af den pågældende institution, vil en tilskudsmæssig sanktion efter den foreslåede bestemmelse i § 12-3 typisk kunne komme på tale. Det samme vil gælde i tilfælde, hvor en institution gør sig skyldig i en alvorlig tilsidesættelse af en forpligtelse efter de foreslåede bestemmelser i kapitel 11 (Institutionernes oplysningsforpligtelser m.v.), f.eks. hvis en institution nægter at udlevere oplysninger, som er søgt indhentet efter den foreslåede bestemmelse efter § 11-1, eller undlader at udlevere sådanne oplysninger efter at være blevet rykket for dem.

Den foreslåede bestemmelse er en nyaffattet videreførelse af § 52 stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og indebærer ingen realitetsændring i forhold hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-4

Det fremgår af § 20, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 10, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at hvis en institutions bestyrelse ikke efterkommer påbud fra børne- og undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt. Endvidere følger det af § 20, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 10, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren, hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og i forbindelse hermed kan indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

Det foreslås i *§ 12-4, stk. 1,* at hvis en institutions bestyrelse ikke efterkommer påbud fra børne- og undervisningsministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan ministeren beslutte,

1) at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren, eller
2) at bestyrelsen træder tilbage, således at en ny bestyrelse skal udpeges efter reglerne i institutionens vedtægt.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af § 20, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 10, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslås endvidere i *§ 12-4, stk. 2,* at undervisningsministeren, hvis bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage, og i forbindelse hermed kan indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt.

De foreslåede bestemmelser vil indebære, at undervisningsministeren, når en bestyrelse ikke efterkommer påbud fra ministeren om berigtigelse af nærmere angivne forhold, kan beslutte at sætte institutionen under større eller mindre grad af administration og dermed fratage bestyrelsen dens opgaver eller dele heraf.

Ministeren kan også beslutte, at bestyrelsen skal træde tilbage og dermed pålægge de udpegende myndigheder og organisationer at udpege nye medlemmer.

I situationer, hvor institutionens økonomiske situation på grund af bestyrelsens handlinger eller undladelser har antaget en sådan karakter, at institutionen trues af lukning, vil ministeren uden varsel omgående kunne gribe ind og afsætte bestyrelsen. Ministeren vil herefter have mulighed for at sætte institutionen under direkte administration af ministeriet, således at ministeriet påtager sig ansvaret for institutionens videreførelse, indtil en ny bestyrelse er nedsat. Udpegning af en ny bestyrelse skal ske, så snart det midlertidige styre har udført sin opgave. Ministeriet træffer beslutning herom.

Bestemmelserne forventes kun brugt i meget sjældne tilfælde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-5

Af § 30 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at Børne- og undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens arbejde. Når resultatet af analysen foreligger for bestyrelsen, sender bestyrelsen straks afrapporteringen herom til ministeren. Bestyrelsen sender tillige snarest derefter og senest inden en frist, som ministeren fastsætter, sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. Bestyrelsen offentliggør afrapporteringen og sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil, når ministeren har besluttet dette. Indtil da er materialet fortroligt.

Der har ikke været tilsvarende bestemmelse i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026.

Det foreslås, at bestemmelsen fra lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse videreføres.

§ 12-5 foreslås affattet således, at undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens

arbejde. Når resultatet af analysen foreligger for bestyrelsen, sender bestyrelsen straks afrapporteringen herom til ministeren. Bestyrelsen sender tillige snarest derefter og senest inden en frist, som ministeren fastsætter, sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. Bestyrelsen offentliggør afrapporteringen og sine eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil, når ministeren har besluttet dette. Indtil da er materialet fortroligt.

Baggrunden for forslaget er ønsket om professionelle og effektive bestyrelser med kompetencer inden for bestyrelsernes uddannelsesudbud.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at undervisningsministeren kan træffe afgørelse om at pålægge en bestyrelse at iværksætte og gennemføre en ekstern analyse af bestyrelsens samlede arbejde eller nærmere bestemte dele af bestyrelsens arbejde.

Ministeren kan i et sådan påbud fastsætte nærmere vilkår for en sådan analyse, herunder at ministeren skal godkende de nærmere vilkår og rammer for analysen, herunder honoreringen for analysen, samt hvem analysen skal foretages af. Analysen vil f.eks. kunne udarbejdes af en advokat, revisor eller konsulent. Det vil i den sammenhæng blive påset, at analysen gennemføres på et sagligt og upartisk grundlag, så der ikke foreligger forhold, som vil være egnet til at vække tvivl om analysens kvalitet og pålidelighed. Inden analysen færdiggøres, vil bestyrelsen skulle have mulighed for over for den, der gennemfører analysen, at fremkomme med sine bemærkninger herom.

Bestyrelsens eventuelle bemærkninger vil skulle fremgå af den endelige afrapportering om analysen. Det samme gælder de eventuelle ændringer, som bestyrelsens eventuelle bemærkninger måtte give anledning til at foretage af den, der gennemfører analysen.

Det foreslåede 2. og 3. pkt. vil indebære, at bestyrelsen straks, når den endelige afrapportering om analysen foreligger for bestyrelsen, skal sende denne til ministeren. Skulle bestyrelsen på det tidspunkt have bemærkninger til indholdet af afrapporteringen, sender den samtidig eller snarest disse til ministeren. Ministeren kan fastsætte en frist herfor.

Det er vigtigt, at institutionens forskellige interessenter og offentligheden gives indsigt i analysen og bestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil, uden at dette skal bero på, at der anmodes om aktindsigt heri.

Det foreslåede 4. pkt. vil derfor indebære, at bestyrelsen forpligtes til at offentliggøre afrapporteringen om analysen og sine egne eventuelle supplerende oplysninger og bemærkninger hertil. For at give mulighed for, at et behov for, at ministeren i sit tilsyn med bestyrelsen kan få lejlighed til at forholde sig til, om der er grundlag for at reagere tilsynsmæssigt over for bestyrelsen og i givet fald hvordan, inden bestyrelsen offentliggør materialet om analysen, foreslås det ud fra de principper, som undtagelsesbestemmelsen i § 33, nr. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen bygger på, at ministeren fastsætter tidspunktet for offentliggørelsen, således at materialet indtil da er fortroligt, jf. det foreslåede 5. pkt. Ministeren vil efter forslaget være forpligtet til at fastsætte et tidspunkt for offentliggørelsen, som ligger så tæt på det tidspunkt, hvor ministeren har modtaget afrapporteringen og bestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil, som muligt og så snart ministeren kan forventes at have kunnet tage stilling til, om materialet giver anledning til en tilsynsmæssig reaktion. Ministeren vil efter forslaget ikke kunne udtrække det tidsrum, der skal gå, inden materialet skal offentliggøres af bestyrelsen, længere end en undtagelse fra aktindsigt efter § 33, nr. 2, i lov om offentlighed i forvaltningen ville kunne begrunde.

Resultatet af analysen vil sammen med bestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil kunne indgå i ministerens vurdering af, om der skal træffes tilsynsmæssig afgørelse om anvendelse af en eller flere af de sanktioner over for bestyrelsen eller institutionen, som institutions- og uddannelseslovgivningen hjemler, herunder afsættelse af bestyrelsen.

Såfremt undervisningsministeren på grundlag af analysen og eventuelt andre relevante oplysninger eksempelvis konkluderer, at bestyrelsen ved sine dispositioner bringer institutionens videreførelse i fare, kan ministeren efter § 12-4 beslutte, at bestyrelsen straks træder tilbage, og kan i forbindelse hermed indsætte et midlertidigt styre, indtil der er udpeget en ny bestyrelse efter reglerne i institutionens vedtægt. Bestemmelsen vil ikke afskære ministeren fra at træffe en sådan beslutning, hvis der uden en analyse, som bestyrelsen er blevet pålagt at få foretaget, er det fornødne grundlag herfor, f.eks. på grundlag af en vurdering, som ministeren kan foretage på grundlag af andre tilgængelige oplysninger. Det kan bl.a. være oplysninger fra institutionens revisor eller oplysninger fra bestyrelsen eller medlemmer af bestyrelsen. Det samme gælder eventuel anvendelse af andre sanktioner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-6

De gældende regler om børne- og undervisningsministerens adgang til at pålægge bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis kvaliteten af institutionens undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig, findes i § 53 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 336 af 5. marts 2026, og § 30 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.12 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *§ 12-6, stk. 1,* at undervisningsministeren kan påbyde bestyrelsen for en institution at indgå en indsatsaftale med ministeren, hvis det konstateres, at kvaliteten af en institutions undervisning eller uddannelse er utilstrækkelig.

Den foreslåede bestemmelse viderefører de gældende bestemmelser i § 53, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Indsatsaftaler skal anvendes målrettet til at rette op på afgrænsede specifikke kvalitetsproblemer på enkeltinstitutioner eller inden for et institutionsområde. Formålet er at forpligte bestyrelsen til at opnå bedre kvalitet og resultater.

En indsatsaftale indgås mellem Undervisningsministeriet og institutionsbestyrelsen. Formålet er at forpligte bestyrelsen til at iværksætte nærmere angivne foranstaltninger for at rette op på utilfredsstillende uddannelses- eller institutionskvalitet.

Undervisningsministeren kan i særlige tilfælde efter konkret vurdering yde tilskud til institutionerne til gennemførelse af initiativer, som indgår i en indsatsaftale.

Det foreslås i *§ 12-6, stk. 2,* at der i indsatsaftalen bl.a. fastsættes mål for kvaliteten af undervisningen eller uddannelsen og de foranstaltninger, der er nødvendige for at rette op på den utilstrækkelige kvalitet.

Den foreslåede bestemmelse viderefører de gældende bestemmelser i § 53, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen

voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Formuleringen af en indsatsaftale sker i dialog med institutionen, og den skal fastsætte de mål og initiativer, som institutionen skal iværksætte for at udvikle undervisnings- og uddannelseskvaliteten.

Rationalet i indsatsaftalerne er, at institutionerne får ansvar for at stille forslag til egnede initiativer til forbedring af undervisnings- og uddannelseskvaliteten, der kan indgå i en indsatsaftale, og ansvar for at initiativerne iværksættes og forbedringerne realiseres. Dette er i overensstemmelse med den høje grad af selvstændig dispositionsfrihed, som institutionerne er givet som selvejende institutioner for at sikre, at institutionens dispositioner er optimale i forhold til lokale problemstillinger og løsningsmuligheder.

Det foreslås i *§ 12-6, stk. 3,* at undervisningsministeren kan fratage en institution eller et uddannelsessted på en institution adgangen til at optage elever efter § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser og § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, hvis institutionen har fået påbudt en indsatsaftale med ministeren, jf. stk. 1 og 2.

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdet af de gældende bestemmelser i § 53, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Ministeren vil i henhold til den foreslåede bestemmelse på baggrund af en konkret vurdering kunne vælge at fratage institutionen adgangen til at optage elever efter enkelte eller alle de nævnte bestemmelser. Den omstændighed, at institutionen har fået pålagt en indsatsaftale efter den foreslåede bestemmelse i § 12-6, stk. 1, indebærer således ikke, at er ministeren uden videre er beføjet til at fratage institutionen den omhandlede adgang. Det vil være en betingelse, at tiltaget konkret vurderes påkrævet, og det forudsættes, at ministeren løbende vurderer, om tiltaget fortsat er påkrævet.

Bestemmelserne i § 7, stk. 1, nr. 8, § 9, stk. 1, nr. 9, § 11 og § 12, stk. 1 og 3, i lov om de gymnasiale uddannelser og § 5, stk. 2 og 3, og § 5 a, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser, hvortil der henvises, omhandler alle adgangen til optagelse på baggrund af vejledningssamtaler, standardiseret vurdering eller centralt stillede prøver. Bestemmelsen vil således betyde, at der herefter ikke kan ske optagelse af elever på disse institutioner på baggrund

af vejledningssamtaler, standardiseret vurdering eller centralt stillede prøver.

Den foreslåede bestemmelse om fratagelse af adgangen til at optage elever på baggrund af vejledningssamtaler, standardiseret vurdering eller centralt stillede prøver ændrer ikke på de pågældende elevers mulighed for eller krav på at blive optaget, hvis de opfylder adgangsforudsætningerne. Det har derimod betydning for, hvilken institution de bliver optaget på. Den foreslåede bestemmelse vil ikke forringe ansøgernes muligheder for at blive optaget på en ungdomsuddannelse. Eleverne vil således, såfremt de opfylder adgangsforudsætningerne, skulle optages på en anden institution.

Hensigten med bestemmelsen er at bidrage til, at elever med lav faglighed får bedre muligheder for at hæve deres faglige niveau, da de i så fald ikke optages på en institution, der har vanskeligt ved at levere trygge rammer eller et højt fagligt niveau.

I forbindelse med ministerens udarbejdelse af et eventuelt påbud om, at en institution eller et uddannelsessted på en institution vil skulle ophøre med at optage elever ved optagelsesprøve, standardiseret vurdering eller vejledningssamtale, vil ministeren skulle tage hensyn til elevernes transportafstand ved optag på en anden institution f.eks. i forhold til afgrænsning af, hvilke elever der ikke optages.

Det foreslås i *§ 12-6, stk. 4,* at undervisningsministeren kan nedlægge en institution, jf. § 16-10, hvis den ikke inden for en 3-årig periode har indfriet de fastsatte mål i den med ministeren indgåede indsatsaftale, jf. stk. 1 og 2. Ministeren kan endvidere træffe afgørelse om sammenlægning eller spaltning af en institution. Ved sammenlægning eller spaltning af institutionen i medfør af denne bestemmelse udøver ministeren på bestyrelsens vegne de beføjelser, som bestyrelsen har i medfør af §§ 16-3–16-14.

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdet af de gældende bestemmelser i § 53, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

En eventuel nedlæggelse af en institution vil bl.a. medføre behov for håndtering af forhold omkring omplacering af elever, jf. den foreslåede bestemmelse i § 12-6, stk. 5. Desuden skal ske afskedigelse af institutionens leder og øvrige personale. Der skal ligeledes ved institutionens nedlæggelse forestås likvidation af institutionen.

Der er tale om en meget indgribende foranstaltning, og det er derfor alene hensigten, at sanktionen skal finde anvendelse i særlig grove tilfælde.

Det foreslås i *§ 12-6, stk. 5,* at hvis en institution nedlægges, sammenlægges eller spaltes i medfør af stk. 4, kan børne- og undervisningsministeren pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den nedlagte, sammenlagte eller spaltede institution.

Den foreslåede bestemmelse viderefører indholdet af de gældende bestemmelser i § 53, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 a, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Bestemmelse vil indebære, at enhver elev, der berøres af nedlæggelse, har mulighed for at fortsætte sin uddannelse på en anden institution.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til 12-7

Det fremgår af § 53 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 30 c, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en genopretningsplan, hvis institutionen eller en afdeling under institutionen i 3 på hinanden følgende år ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet til den pågældende gymnasiale uddannelse.

Af bestemmelsernes stk. 2 fremgår, at genopretningsplanen skal indeholde konkrete mål og indsatser for genopretningen.

Af bestemmelsernes stk. 3 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren efter høring af regionsrådet, jf. respektivt § 11, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 b, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan nedlægge en institution eller en afdeling, hvis institutionen eller afdelingen

senest 2 år efter genoprettelsesplanens iværksættelse ikke har opnået førsteprioritetsansøgere til den pågældende gymnasiale uddannelse på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet.

Efter bestemmelsernes stk. 4 fremgår, at hvis en institution eller en afdeling nedlægges i medfør af stk. 3, kan børne- og undervisningsministeren pålægge en eller flere institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den nedlagte institution eller afdeling.

Det fremgår af § 11, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 b, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at regionsrådet efter høring af den berørte institution afgiver indstilling til børne- og undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller en afdeling bør nedlægges, hvis den efter iværksættelse af en genopretningsplan, jf. respektivt § 53 a eller § 30 c, de efterfølgende to år ikke har opnået en andel af førsteprioritetsansøgere på mindst halvdelen af institutionens eller afdelingens fastsatte kapacitet til den eller de pågældende uddannelser.

Det foreslås, at § 53 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og 30 c i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse videreføres i ændret form, så det fremover er det enkelte regionsråd, der har kompetencen til at pålægge bestyrelsen for en institution at udarbejde en genopretningsplan, så kriteriet for, hvornår og på hvilken indikation der skal træffes beslutning om, hvorvidt der skal udarbejdes en genopretningsplan, justeres, og således at § 11, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 b, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse indarbejdes.

Det foreslås således, at det af den foreslåede *§ 12-7, stk. 1,* fremgår, at regionsrådet skal træffe beslutning om, hvorvidt bestyrelsen for en institution med udbud af gymnasiale uddannelser skal pålægges at udarbejde en genopretningsplan, hvis institutionens eller et uddannelsessteds andel af tildelte ansøgere, der ved seneste fordeling havde institutionen eller uddannelsesstedet som førsteprioritet, er mindre end 70 pct. Andelen opgøres pr. uddannelse.

Der er tale om en ændret videreførelse af § 53 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og

§ 30 c, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, derved at en institution fortsat kan pålægges at udarbejde en genopretningsplan.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at det fremover vil være regionsrådet, der har kompetencen til at give bestyrelsen for en institution et pålæg om at udarbejde en genopretningsplan, hvis institutionen ikke formår at tiltrække tilstrækkeligt med førsteprioritetsansøgere. Stk. 1, 1. pkt., vil endvidere indebære, at regionsrådet vil skulle træffe beslutning om, hvorvidt bestyrelsen for en institution skal pålægges at udarbejde en genopretningsplan, hvis det konstateres, at institutionen eller en af dens uddannelsessteder for en given gymnasial uddannelse et år ikke har opnået en andel af tildelte ansøgere, der har institutionen som førsteprioritet, på minimum 70 pct. Ved tildelte ansøgere forstås ansøgere, der tildeles institutioner eller uddannelsessteder som led i den centrale elevfordelingsrunde, dvs. ansøgere fordelt i den it-understøttede fordelingsmekanisme, jf. § 15-4, eller ufordelte ansøgere fordelt af regionen, jf. § 15-5.

Hvis en institution ikke formår at tiltrække tilstrækkeligt med førsteprioritetsansøgere, jf. det anførte kriterium, vil regionsrådet således skulle undersøge, om det vil være hensigtsmæssigt og nødvendigt at pålægge institutionen at udarbejde en genopretningsplan allerede første år, hvor institutionen ikke opfylder kriteriet. Regionsrådet vil i den forbindelse skulle vurdere institutionen som helhed, det vil sige tage højde for synergi mellem de enkelte uddannelsesudbud. Overvejelser i forhold til demografi og uddannelsesdækning bør ligeledes indgå i vurderingen. Regionen vil samtidig skulle overveje, om der alene er tale om en midlertidig tilstand, der vil kunne ændre sig uden iværksættelse af en genopretningsplan, eller om det vil være mere relevant at iværksætte andre tiltag først. Andre tiltag end en genopretningsplan kan f.eks. være en dialog med institutionen omkring muligheden for at blive profilgymnasium. I vurderingen af, hvorvidt der skal iværksættes en genopretningsplan, vil der også f.eks. kunne indgå overvejelser om andelen af eftertilmeldere på institutionen, hvorved der kan være en større søgning til institutionen eller uddannelsesstedet, end andelen af førsteprioritetsansøgere umiddelbart vil indikere.

Regionsrådet er ikke forpligtet til at pålægge en institution en genopretningsplan.

Det bemærkes, at kriteriet for, hvornår der skal træffes beslutning om udarbejdelse af en genopretningsplan, er det samme kriterie, som kan udløse

krav om regionsrådets stillingtagen til, om der skal fastsættes supplerende lokale regler, jf. lovforslagets § 15-7.

Det foreslåede stk. 1, 2. pkt. vil indebære, at der vil blive taget udgangspunkt i den enkelte gymnasiale uddannelse, opgjort for det enkelte år og for den enkelte institution eller uddannelsessted.

Undervisningsministeriet ved Styrelsen for It og Læring udarbejder årligt en oversigt til regionerne over de institutioner, der opfylder kriteriet i stk. 1, når elevfordelingen til det pågældende skoleår er afsluttet, og sender til regionen.

Det foreslås som *stk. 2,* at genopretningsplanen skal indeholde konkrete mål og indsatser for genopretningen. Der er tale om en uændret videreførelse af § 53 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 c, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Med det foreslåede stk. 2 fastsættes målene for den indholdsmæssige ramme for genopretningen via konkrete mål og indsatser. Heri kan indgå vurdering af campusdannelse, fagudbud, ansøgning om nye udbud på samme adresse, muligheden for at arbejde frem mod at blive godkendt som profilgymnasium, tættere samarbejde med folkeskolerne i området, samarbejde om lærerkræfter eller andet. En institution, der skal udarbejde en genopretningsplan, vil – med afsæt i institutionens egne databaserede analyser og strategiske refleksioner – skulle fastsætte en række mål, der skal være styrende for de indsatser og initiativer, som institutionen planlægger at iværksætte for at imødegå det aktuelle udfordringsbillede, som tegnes. Det skal fremgå af planen, hvordan indsatserne forventes implementeret (tidsplan), samt hvordan planens enkelte elementer forventes organisatorisk forankret, og hvordan medarbejdere samt elever inddrages. Derudover skal det angives, hvordan der i løbet af perioden bliver evalueret og fulgt op på indsatserne og initiativerne. De mål og indsatser, der arbejdes med, skal bidrage til at styrke den faglige udvikling samt lærings- og studiemiljøet som helhed. Endvidere kan det indgå som en del af genopretningen, at der iværksættes indsatser med fokus på faglig udvikling og pædagogiske tiltag samt indsatser til forbedring af læringsmiljø og elevtrivsel. Regionsrådet følger løbende op på, hvordan det går med genopretningsplanen.

Det foreslås som *stk. 3,* at regionsrådet efter høring af den berørte institution og tidligst to år efter genopretningsplanens iværksættelse afgiver indstilling til undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller uddannelsessted bør nedlægges, hvis den efter iværksættelse af genopretningsplanen, jf. stk. 1 og 2, fortsat ikke har opnået den i stk. 1 forudsatte andel af tildelte ansøgere.

Der er tale om en ændret videreførelse af § 11, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 b, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at regionsrådet på baggrund af en løbende opfølgning på genopretningsplanen og institutionens arbejde med denne, tidligst to år efter genopretningsplanens iværksættelse afgiver en indstilling til undervisningsministeren om, hvorvidt en institution eller et uddannelsessted bør nedlægges, hvis den fortsat ikke formår at tiltrække tilstrækkeligt med førsteprioritetsansøgere, jf. det anførte kriterie. Overvejelser i forhold til demografi og uddannelsesdækning bør bl.a. indgå i indstillingen, som den berørte institution skal høres over. Hvor iværksættelse af genopretningsplanen har vedrørt et bestemt udbud eller et uddannelsessted under en institution, vil en indstilling alene kunne knytte sig til det pågældende udbud eller til det pågældende uddannelsessted. I praksis vil en indstilling om nedlæggelse af et uddannelsesudbud blive håndteret som en indstilling om tilbagekaldelse af en udbudsgodkendelse.

Det foreslås endvidere som *stk. 4,* at undervisningsministeren efter indstilling fra regionsrådet, jf. stk. 3, kan nedlægge en institution eller et uddannelsessted, hvis institutionen eller uddannelsesstedet efter genoprettelsesplanens iværksættelse fortsat ikke har opnået den i stk. 1 forudsatte andel af tildelte ansøgere.

Der er tale om en ændret videreførelse af § 53 a, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § § 30 c, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at undervisningsministeren efter indstilling fra regionsrådet kan nedlægge en institution. Hvor der er tale om en institution med flere uddannelsessteder eller uddannelsesudbud, vil et udbud såvel som uddannelsessted kunne nedlægges. Det er en forudsætning for nedlæggelsen, at regionsrådet har afgivet indstilling, og at institutionen eller uddannelsesstedet i en periode på to år fra genopretningsplanens

iværksættelse fortsat ikke har opnået en andel af tildelte ansøgere til en given gymnasial uddannelse, der har institutionen eller uddannelsesstedet som førsteprioritet, på minimum 70 pct. Ministeren vil på baggrund af regionens indstilling kunne træffe beslutning om at nedlægge institutionen, uddannelsesstedet eller udbuddet, hvis betingelserne herfor er opfyldt, uanset om regionen har indstillet, at institutionen, uddannelsesstedet eller udbuddet nedlægges eller ikke nedlægges. I praksis vil nedlæggelse af et uddannelsesudbud ske i form af tilbagekaldelse af udbudsgodkendelsen.

Det foreslås endelig som *stk. 5,* at hvis en institution eller et uddannelsessted nedlægges i medfør af stk. 4, kan undervisningsministeren pålægge en eller flere institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den nedlagte institution eller uddannelsessted. Der er tale om en uændret videreførelse af § 53 a, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30 c, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede stk. 5 vil indebære, at hvis undervisningsministeren nedlægger en institution efter stk. 4, så vil undervisningsministeren kunne pålægge en eller flere andre institutioner at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt deres uddannelse på den nedlagte institution. Af hensyn til eleverne vil der i relevant omfang være tale om institutioner i den nedlagte institutions nærområde.

Det henvises i øvrigt til pkt. 3.12.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-8

Det følger af § 52, stk. 1, 3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 30, 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for en institution, som er begæret erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er fare for, at en institutions virksomhed må indstilles.

Det foreslås i *§ 12-8,* at undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde for en institution, som er begæret erklæret konkurs eller taget under rekonstruktionsbehandling, eller når der i øvrigt er fare for, at en institutions virksomhed må indstilles.

Den foreslåede bestemmelse er således en videreførelse de gældende bestemmelser i § 52, stk. 1, 3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Bestemmelsen giver ministeren adgang til at tilbageholde eller lade statstilskud bortfalde i tilfælde, hvor en institution er insolvent eller i en sådan økonomisk situation, at der er nærliggende risiko for, at institutionens virksomhed må indstilles.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at offentlige tilskud alene anvendes til institutioner, som er i stand til at videreføre deres virksomhed på økonomisk forsvarlig måde og opretholde den uddannelsesaktivitet, hvortil tilskuddene ydes.

Adgangen til at tilbageholde eller lade tilskud bortfalde er navnlig begrundet i hensynet til at beskytte offentlige midler mod at indgå i dækning af institutionens almindelige kreditorforpligtelser i tilfælde af konkurs eller rekonstruktionsbehandling. Bestemmelsen skal endvidere sikre, at staten kan reagere hurtigt i situationer, hvor der er risiko for sammenbrud i institutionens drift, herunder af hensyn til elevernes mulighed for at gennemføre deres uddannelse under stabile forhold.

Bestemmelsen giver ministeren et skønsmæssigt grundlag for at vurdere, om fortsat tilskudsudbetaling vil være forsvarlig under hensyn til institutionens konkrete økonomiske situation og mulighederne for at videreføre driften.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-9

Det følger af § 52, stk. 1, 4. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 30, 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at børne- og undervisningsministeren kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller hvis tilskudsberegningen har været fejlagtig.

Det foreslås i *§ 12-9,* at undervisningsministeren kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller hvis tilskudsberegningen har været fejlagtig.

Den foreslåede bestemmelse er således en videreførelse af de gældende bestemmelser i § 52, stk. 1, 4. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, 3. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Bestemmelsen indebærer, at ministeren kan kræve allerede udbetalte tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller hvis der i øvrigt er sket fejl ved tilskudsberegningen.

Bestemmelsen har til formål at sikre, at offentlige tilskud udbetales på et korrekt og lovligt grundlag, og at institutionerne alene modtager de tilskud, som de efter lovgivningen er berettigede til. Bestemmelsen skal samtidig beskytte statskassen mod uberettigede udbetalinger og understøtte tilliden til det statslige tilskuds- og bevillingssystem.

Tilskudsberegningen på området er i vidt omfang baseret på oplysninger indberettet af institutionerne selv, herunder om aktivitet, elevtal og øvrige forhold af betydning for tilskudsfastsættelsen. Der kan forekomme tilfælde, hvor tilskud er beregnet på grundlag af urigtige eller ufuldstændige oplysninger eller som følge af administrative eller tekniske fejl hos enten institutionen eller myndighederne. Bestemmelsen giver ministeren adgang til at korrigere sådanne fejl ved at kræve uberettiget udbetalte beløb tilbagebetalt.

Adgangen til tilbagesøgning ville efter omstændighederne også kunne følge af almindelige retsgrundsætninger om tilbagebetaling af beløb erlagt uden retsgrundlag (condictio indebiti). Det er imidlertid fundet hensigtsmæssigt udtrykkeligt at fastsætte hjemmel hertil i loven af hensyn til retssikkerhed, klarhed og administrativ forudsigelighed.

Bestemmelsen omfatter både tilfælde, hvor fejlen kan tilregnes institutionen, og tilfælde, hvor fejlen skyldes forhold hos myndighederne. Det vil ved udøvelsen af skønnet kunne indgå, om institutionen var eller burde være bekendt med fejlen, herunder om institutionen har været i god tro om tilskuddets størrelse. Ved anvendelsen af bestemmelsen forudsættes de almindelige principper om condictio indebiti fortsat at indgå i vurderingen, herunder hensynet til modtagerens gode eller onde tro, fejlens karakter,

tidsforløbet samt institutionens mulighed for at have indrettet sig i tillid til udbetalingen.

Selv om bestemmelsen er formuleret som en adgang for ministeren til at kræve tilbagebetaling, forudsættes bestemmelsen administreret under hensyn til de almindelige bevillings- og statsretlige principper. Har en institution modtaget tilskud uden fornøden hjemmel, vil udgangspunktet derfor være, at beløbet skal kræves tilbagebetalt. Bestemmelsen indebærer således alene et begrænset administrativt skøn med hensyn til, om et tilbagebetalingskrav skal gøres gældende.

Skønnet forudsættes navnlig udøvet i relation til tilbagebetalingskravets praktiske gennemførelse, herunder under hensyn til kravets størrelse sammenholdt med administrationsomkostningerne ved tilbagesøgningen, tidspunktet for kravets fremsættelse, fastsættelse af betalingsfrist, afdragsordninger eller modregning i fremtidige tilskud. Ved tilrettelæggelsen af tilbagebetalingsordningen vil der endvidere kunne lægges vægt på institutionens gode eller onde tro, fejlens karakter, tidsforløbet samt institutionens mulighed for at have indrettet sig i tillid til udbetalingen.

Derimod forudsættes bestemmelsen som udgangspunkt ikke at give adgang til generelt at undlade tilbagesøgning af uberettiget udbetalte tilskud alene som følge af sådanne subjektive forhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-10

Det følger af § 52, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at børne- og undervisningsministeren kan modregne for meget udbetalt tilskud i kommende tilskudsudbetalinger.

Det foreslås i *§ 12-10,* at undervisningsministeren kan modregne for meget udbetalt tilskud i kommende tilskudsudbetalinger.

Den foreslåede bestemmelse viderefører således de gældende bestemmelser i § 52, stk. 2., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 30, 4. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Bestemmelsen præciserer ministerens adgang til administrativ modregning i tilfælde, hvor der er konstateret et tilbagebetalingskrav vedrørende tidligere udbetalte tilskud. Adgangen til modregning ville efter omstændighederne også kunne støttes på almindelige obligationsretlige og forvaltningsretlige principper om modregning mellem gensidige økonomiske krav. Det er imidlertid fundet hensigtsmæssigt udtrykkeligt at fastsætte hjemmel hertil i loven af hensyn til klarhed og administrativ forudsigelighed.

Modregning efter bestemmelsen forudsætter, at der foreligger et konstateret og opgjort krav på tilbagebetaling af uberettiget udbetalte tilskud. Modregning vil kunne ske i fremtidige tilskudsudbetalinger efter loven og kan gennemføres helt eller delvist afhængigt af kravets størrelse og institutionens økonomiske forhold.

Ved administrationen af bestemmelsen forudsættes almindelige forvaltningsretlige principper iagttaget, herunder proportionalitetsprincippet og kravet om saglig forvaltning. Der vil ved tilrettelæggelsen af modregningen kunne tages hensyn til institutionens likviditetsmæssige situation og mulighederne for at videreføre driften, herunder gennem en gradvis modregning over flere tilskudsperioder, hvis dette efter en konkret vurdering findes forsvarligt og foreneligt med hensynet til en korrekt forvaltning af offentlige midler. Bestemmelsen giver derimod ikke hjemmel til endeligt at eftergive krav på tilbagebetaling af uberettiget udbetalte tilskud uden særskilt hjemmelsgrundlag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12-11

Det følger af § 23 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 12 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, revisorer eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af børne- og undervisningsministeren.

Det foreslås i *§ 12-11,* at beslutning om at anlægge retssag mod bestyrelsesmedlemmer, ledere, institutionsrevisor eller andre i anledning af tab påført institutionen kan træffes af bestyrelsen eller af undervisningsministeren.

Den foreslåede bestemmelse viderefører således de gældende bestemmelser i § 23 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 12 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Hjemmelen svarer til § 41 i lov om erhvervsdrivende fonde og lov om fonde og visse foreninger og vedrører som i fondslovene alene erstatningssøgsmål i anledning af skade, som er tilføjet institutionen. Ministeren vurderer på baggrund af tabets størrelse og den udviste adfærd, om søgsmål skal anlægges i det enkelte tilfælde. Søgsmålsadgangen tænkes normalt kun anvendt i grovere tilfælde.

Bestemmelsen indebærer ikke en skærpelse af bestyrelsesmedlemmers ansvars- og hæftelsesforhold. For bestyrelsesmedlemmer gælder dansk rets almindelige erstatningsregler, og bestyrelsesmedlemmerne hæfter ikke personligt for institutionens økonomiske forpligtigelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13-1

Der er tale om en justeret videreførelse af hhv. § 10 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 34 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.13.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at *§ 13-1* affattes således, at regionsrådet koordinerer den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdoms- og voksenuddannelser, jf. stk. 2, herunder for så vidt angår den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på uddannelserne med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret uddannelsestilbud til unge og voksne i regionen. Regionsrådet koordinerer endvidere fordelingen af elever på uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen. Regionsrådets koordinering sker i samarbejde med alle selvejende institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere

ungdoms- eller voksenuddannelser i regionen, bortset fra private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Der er tale om en justeret videreførelse af hhv. § 10, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede vil indebære, at regionsrådet også fremover vil skulle varetage de koordinerende funktioner, som de blev tillagt i forbindelse med kommunalreformen i 2005-2006.

Det foreslås som *stk. 2,* at koordineringen omfatter: 1) uddannelsen til almen studentereksamen, 2) uddannelsen til hf-eksamen, 3) uddannelsen til merkantil studentereksamen, 4) uddannelsen til teknisk studentereksamen, 5) grundforløbene i erhvervsuddannelserne, 6) almen voksenuddannelse, 7) forberedende voksenundervisning og 8) ordblindeundervisning for voksne.

Der er med det foreslåede tale om en oplistning af de uddannelser, som er omfattet af regionsrådets koordinering, jf. det foreslåede § 13-1, stk. 1. Det bemærkes, at for så vidt angår uddannelsen til almen studentereksamen vedrører koordineringen den treårige uddannelse til almen studentereksamen (og således ikke den toårige uddannelse til almen studentereksamen).

Det foreslås som *stk. 3,* at de institutioner, der er godkendt til at udbyde en eller flere af de i stk. 2 nævnte uddannelser i regionen, samarbejder med regionsrådet og med andre institutioner, der udbyder uddannelserne, om den i stk. 1 nævnte koordinering i regionalt forankrede samarbejder, jf. § 13-3 og 13-4.

Det foreslåede vil indebære en forpligtelse for institutionerne til at samarbejde med regionsrådet om koordineringen af de enkelte uddannelsesområder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.13.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13-2

Der er tale om en justeret videreførelse af hhv. § 11 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 34 b i lov om institutioner

for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.13.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at *§ 13-2,* affattes, så regionsrådet afgiver indstilling til undervisningsministeren om den stedlige placering af nye uddannelsessteder i regionen for de i § 13-1, stk. 2, nr. 1-5, nævnte uddannelser samt hf-enkeltfag og for uddannelsen til International Baccalaureate.

Det foreslåede vil indebære, at regionsrådet også fremover afgiver indstilling til undervisningsministeren om den stedlige placering af nye uddannelsessteder i regionen for de i § 13-1, stk. 2, nr. 1-5, nævnte uddannelser og for uddannelsen til International Baccalaureate. De i § 13-1, stk. 2, nr. 1-5 nævnte uddannelser er uddannelsen til almen studentereksamen, uddannelsen til hf-eksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen, uddannelsen til teknisk studentereksamen og grundforløbene i erhvervsuddannelserne.

Bestemmelsen har sammenhæng med den foreslåede § 14-2, hvorefter undervisningsministeren godkender den stedlige placering af uddannelsessteder for de nævnte uddannelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.13.1 i de almindelige bemærkninger.

Til 13-3

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at en institution, der udbyder den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen, uddannelse til merkantil studentereksamen eller uddannelse til teknisk studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, skal indgå i et eller flere gymnasiesamarbejder med andre institutioner, der udbyder en af disse uddannelser. En institution omfattet af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser med udbud af den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen kan deltage i samarbejdet, i det omfang regionsrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

Det fremgår af § 14, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at gymnasiesamarbejdet nedsættes af regionsrådet. Institutionerne inddrages i at fastsætte samarbejdets geografiske afgrænsning.

Det fremgår af § 14, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at gymnasiesamarbejdet består af 1 eller 2 repræsentanter for regionsrådet og 1 repræsentant for hver institution eller afdeling i det geografiske område. Regionsrådet har formandskabet for gymnasiesamarbejdet og stiller sekretariatsmæssig betjening til rådighed.

Det fremgår af § 14, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at regionsrådets koordinering skal omfatte koordinering af et tilstrækkeligt og varieret udbud af studieretninger og valgfag og i øvrigt understøtte regionsrådets koordinering af den samlede indsats, jf. § 10, stk. 1. Herudover fastsætter regionsrådet det nærmere indhold af gymnasiesamarbejdet.

Det fremgår af § 14, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om gymnasiesamarbejdet og om regionsrådets udøvelse af dets beføjelse efter stk. 2-4.

Bestemmelsen kom ind i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedrørende kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Det foreslås, at bestemmelsen videreføres, dog således at "gymnasie" udgår af "gymnasiesamarbejde", "afdeling" ændres til "uddannelsessted", hvor dette er nævnt, og bemyndigelsen til at fastsætte regler om gymnasiesamarbejdet og om regionsrådets beføjelse efter stk. 2-4 udgår.

Det foreslås i *§ 13-3, stk. 1,* at en institution, der udbyder den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen, uddannelse til merkantil studentereksamen eller uddannelse til teknisk studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, skal indgå i et eller flere samarbejder med andre institutioner, der udbyder en af disse uddannelser. En institution omfattet af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser med udbud af

den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen eller den 2-årige uddannelse til hf-eksamen kan deltage i samarbejdet, i det omfang regionsrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære en fortsat pligt for institutioner, der er godkendt til at udbyde den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen, uddannelsen til merkantil studentereksamen, uddannelsen til teknisk studentereksamen og den 2-årige uddannelse til hf-eksamen til at indgå i samarbejdet med andre institutioner, der er godkendt til at udbyde en af disse uddannelser. Institutioner omfattet af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser med udbud af den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen eller uddannelse til hf-eksamen gives mulighed for at deltage i samarbejdet i det omfang, de ønsker dette, og i det omfang regionsrådet vurderer, at det er hensigtsmæssigt.

Det foreslås i *§ 13-3, stk. 2,* at samarbejdet nedsættes af regionsrådet. Institutionerne inddrages i at fastsætte samarbejdets geografiske afgrænsning.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at det også fremover er regionsrådet, der nedsætter samarbejdet, og som med inddragelse af de omfattede institutioner fastsætter, hvordan samarbejdet geografisk skal afgrænses i den enkelte region. Samarbejdet skal omfatte alle institutioner og uddannelsessteder inden for et geografisk område, hvor uddannelsesstederne ligger i en passende geografisk afstand, herunder også i forhold til de unge uddannelsessøgendes bopæl. En institution skal indgå i flere samarbejder, hvis den har afdelinger beliggende i flere geografiske områder. Det forudsættes, at regionsrådet til institutionerne udmelder en procedure for institutionernes inddragelse.

Det foreslås i *§ 13-3, stk. 3,* at samarbejdet består af 1 eller 2 repræsentanter for regionsrådet og 1 repræsentant for hver institution eller uddannelsessted i det geografiske område. Regionsrådet har formandskabet for samarbejdet og stiller sekretariatsmæssig betjening til rådighed.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at samarbejdet også fremover består af 1-2 repræsentanter for regionsrådet samt 1 repræsentant for hver institution i det geografiske område. Hvis institutionen har flere uddannelsessteder, deltager én repræsentant for institutionen pr. uddannelsessted i det geografiske område. Regionsrådet har formandskabet og stiller sekretariatsmæssig betjening til rådighed. Herved rammesættes kredsen af deltagere i samarbejdet og den formelle organisering af samarbejdet.

Det foreslås i *§ 13-3, stk. 4,* at regionsrådets koordinering af samarbejdet skal omfatte koordinering af et tilstrækkeligt og varieret udbud af studieretninger og valgfag og i øvrigt understøtte regionsrådets koordinering af den samlede indsats, jf. § 13-1. Herudover fastsætter regionsrådet det nærmere indhold af samarbejdet.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at regionsrådet også fremover fastsætter det nærmere indhold af samarbejdet. Samarbejdet skal dog omfatte koordinering af et tilstrækkeligt og varieret tilbud af studieretninger og valgfag. Samtidig skal samarbejdet understøtte regionsrådets koordinering af den samlede indsats, jf. loven § 10, stk. 1. Regionsrådet fastsætter som anført rammerne for samarbejdet, og der vil således kunne samarbejdes om andre spørgsmål end de ovenfor anførte. Samarbejdet vil f.eks. tillige kunne omfatte drøftelser af ansøgninger om særlige profiler, transportforbindelser, information om uddannelser, vejledning og kvalitetsudvikling m.v. Samarbejdet har en koordinerende funktion og er rådgivende i forhold til regionsrådet og regionsrådets beslutninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.13.2 i de almindelige bemærkninger.

Til §13-4

Det fremgår af § 34 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at institutionerne samarbejder med andre institutioner, der er godkendt efter loven, og andre uddannelsesinstitutioner i et lokalt fællesskab. Samarbejdet har til formål at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud. Samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser. Som led i samarbejdet danner institutionerne et lokalt fælles samarbejdsforum, som mødes mindst en gang hvert kvartal.

Det fremgår af § 15, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366, at 5. marts 2026, at voksenuddannelsescentrene samarbejder med andre voksenuddannelsescentre, institutioner godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og andre uddannelsesinstitutioner i et lokalt fællesskab. Samarbejdet har til formål at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud. Samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser.

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at som led i samarbejdet danner institutionerne et lokalt fælles samarbejdsforum, som mødes mindst en gang hvert kvartal og mindst to gange om året med regionsrådet, jf. § 10, stk. 2.

Det foreslås i *§ 13-4, stk. 1,* at en institution, der udbyder en eller flere erhvervsuddannelser, samarbejder med andre institutioner omfattet af loven, der udbyder en eller flere erhvervsuddannelser, i lokale samarbejder.

Det foreslåede vil indebære, at institutioner med udbud af en eller flere erhvervsuddannelser forpligtes til i lokale samarbejder at samarbejde med andre institutioner med tilsvarende udbud.

Det foreslås i *§ 13-4, stk. 2,* at en institution, der udbyder almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning eller ordblindeundervisning for voksne, skal indgå i lokale samarbejder med andre institutioner omfattet af loven, der udbyder almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Det foreslåede vil indebære, at institutioner, der udbyder almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne forpligtes til at samarbejde med andre institutioner med tilsvarende udbud.

Det foreslås i *§ 13-4, stk. 3,* at samarbejdet, jf. stk. 1 og 2, har til formål at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud. Samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser.

Der er med det foreslåede tale om en formålsbeskrivelse for samarbejderne efter stk. 1 og 2, hvoraf fremgår, at samarbejderne har til formål at sikre, at institutionerne udnytter deres ressourcer bedst muligt, og at de informerer og vejleder samordnet om deres samlede uddannelsesudbud.

De regionalt forankrede samarbejder skal bidrage til og understøtte en koordination og samarbejde mellem institutioner, så der skabes et velfungerende og sammenhængende udbud af uddannelser inden for det pågældende område.

Det, at samarbejdet kan angå udbuddet af uddannelser, vil ikke indebære, at institutionerne kan dele et udbud.

Det foreslås i *§ 13-4, stk. 4,* at som led i samarbejdet danner institutionerne et lokalt fælles samarbejdsforum, som mødes mindst én gang hvert kvartal og for institutioner omfattet af stk. 2 mindst to gange om året med regionsrådet.

Det foreslåede vil indebære, at institutionerne som led i samarbejdet danner et lokalt fælles samarbejdsforum. Dette samarbejdsforumskal mødes mindst én gang hvert kvartal, og for så vidt angår institutioner med udbud af almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne skal samarbejdsforummet mindst to gange om året mødes med regionsrådet. Tilsvarende krav om inddragelse af regionsrådet i samarbejde efter denne bestemmelse gør sig ikke gældende for institutioner med udbud af en eller flere erhvervsuddannelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.13.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 14-1

Det fremgår af § 8, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, som affattet ved § 1, nr. 1, i lov nr. 1355 af 29. november 2023 vedr. afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v., at børne- og undervisningsministeren sikrer kapacitet til de almengymnasiale uddannelser i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne efter kapitel 2 i lov om de gymnasiale uddannelser, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en almengymnasial uddannelse, kan fuldføre denne.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter den samlede kapacitet på landsplan og for de fem regioner for hver af de fire gymnasiale ungdomsuddannelser og pre-ib. Det bemærkes, at antallet af regioner blev ændret fra fem til fire ved § 20 i lov nr. 719 af 20. juni 2025.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at regionsrådet inden for rammerne af børne- og undervisningsministerens beslutning efter stk. 2 og efter indstilling fra institutionerne og, hvor det er relevant, i dialog med naboregionerne, tildeler hver institution eller afdeling en kapacitet for hver enkelt gymnasial uddannelse og pre-ib på den pågældende institution eller afdeling. Større kapacitetstilpasninger i nedadgående retning på enkeltinstitutioner eller afdelinger skal ske gradvis.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at hver institution, hvis institutionen ikke har afdelinger, eller hver afdeling mindst skal have en kapacitet på 84 elever. Børne- og undervisningsministeren kan efter indstilling fra et regionsråd tillade, at regionsrådet fastsætter minimumskapaciteten, jf. 1. pkt., til færre elever, hvis det vurderes at være nødvendigt for at opretholde tilstrækkelig uddannelsesdækning i et geografisk område, herunder i andre geografiske områder. På institutioner eller afdelinger med flere gymnasiale uddannelser opgøres minimumskapaciteten samlet for de gymnasiale uddannelser.

Af bestemmelsens stk. 5 fremgår det, at regionsrådet efter ansøgningsfristens udløb skal tilpasse institutionernes eller afdelingernes kapacitet, hvis det er nødvendigt.

Af bestemmelsens stk. 6 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om koordinering af undervisningstilbuddet i bestemte fag, der er nødvendige for optagelse til videregående uddannelse, og pålægge institutionerne at oprette undervisning i sådanne fag.

Af bestemmelsens stk. 7 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kapacitetsfastsættelsen, herunder om procedure, tildeling af overkapacitet, gradvis indfasning af større kapacitetstilpasninger og institutionernes indstilling om kapacitet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke hensyn regionsrådene skal tage i forbindelse med fastsættelse af de enkelte institutioners og afdelingers kapacitet, hvilken periode institutionernes og afdelingernes kapacitet fastsættes for, og regionsrådets efterfølgende tilpasning af institutionernes og afdelingernes kapacitet, herunder institutionernes og afdelingernes indberetninger til regionen om ledig kapacitet.

Det foreslås i *§ 14-1, stk. 1,* at undervisningsministeren sikrer kapacitet til de fire gymnasiale ungdomsuddannelser i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne efter kapitel 2 i lov om de gymnasiale uddannelser, kan optages, og at alle, der har påbegyndt en gymnasial ungdomsuddannelse, kan fuldføre denne.

Det foreslåede er fsva. det almengymnasiale område en videreførelse af den bestemmelse, som blev fastsat i lov om almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. i 2007 som led i de amtskommunale gymnasieskolers overgang til statsligt regi ved kommunalreformen i 2007, og som blev videreført ved lov nr. 880 af 21. juni 2022 og senest ved lov

nr. 1355 af 29. november 2023, hvorefter stx og hf er omfattet af ministerens forpligtelse til at sikre kapaciteten.

På det erhvervsgymnasiale område er der tale om en udvidelse af undervisningsministerens forpligtelse således, at forpligtelsen fremover tillige omfatter de erhvervsgymnasiale uddannelser (hhx og htx) og dermed samtlige gymnasiale ungdomsuddannelser. Dette foreslås som en naturlig konsekvens af sammenskrivningen af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og ud fra et hensyn til ligestilling af uddannelserne.

Det foreslåede stk. 1 vil således indebære, at de 3-årige uddannelser til teknisk, merkantil og almen studentereksamen og 2-årig hf er omfattet af ministerens forpligtelse til at sikre kapaciteten.

Det foreslås i *§ 14-1, stk. 2,* at undervisningsministeren fastsætter den samlede kapacitet på landsplan og for de fire regioner for hver af de fire gymnasiale ungdomsuddannelser samt pre-ib.

Kapaciteten vil blive fastsat for hver af de af elevfordelingen omfattede fire gymnasiale ungdomsuddannelser (3-årige uddannelser til teknisk, merkantil og almen studentereksamen og 2-årig hf) samt pre-ib, så kapaciteten svarer til det forventede antal førsteprioritetsansøgere på landsplan for hver af de gymnasiale ungdomsuddannelser samt pre-ib. Der vil dog i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen bl.a. skulle tages hensyn til muligheden for at danne hele klasser, og derfor vil den fastsatte kapacitet ikke komme til at svare præcist til det forventede antal ansøgere. Det forventede antal ansøgere til hver uddannelse vil blive vurderet på baggrund af de seneste års søgetal kombineret med viden om den demografiske udvikling m.v. 2-årig stx er ikke omfattet af elevfordeling og derfor ikke omfattet af kapacitetsfastsættelse.

I kapacitetsfastsættelsen vil undervisningsministeren tage højde for, at de erhvervsgymnasiale uddannelser (hhx og htx) vil få en vis forrang i form af en mindre overkapacitet. I den samlede kapacitet vil der på den baggrund blive indarbejdet en mindre overkapacitet til de erhvervsgymnasiale uddannelser i form af, at kapaciteten fastsættes en smule højere end det forventede antal 1.-prioritetsansøgere til disse uddannelser.

Ud over at fastsætte kapaciteten på landsplan vil undervisningsministeren fastsætte kapaciteten for hver af de omfattede uddannelser mellem de fire

regioner. Antallet af elevpladser (kapaciteten) i de enkelte regioner vil ligeledes blive vurderet på baggrund af de senere års søgetal i kombination med viden om den demografiske udvikling samt ud fra viden om de konkrete uddannelsessteder i regionen, herunder forventet frafald m.v.

Når det konkrete ansøgertal er kendt efter ansøgningsfristens udløb den 1. marts, kan der være behov for at tilpasse kapaciteten i op- eller nedadgående retning, f.eks. hvis de faktiske søgetal afviger markant fra de regionale kapacitetsrammer, undervisningsministeren har fastsat for den samlede kapacitet for hver region. Ministeriet kan i disse tilfælde efter ansøgningsfristen foretage justeringer af de udmeldte regionale kapacitetsrammer. Regionerne vil derefter skulle lave opfølgende op- eller nedjusteringer i forhold til de enkelte uddannelsessteder, jf. det foreslåede stk. 4.

Det foreslåede er en uændret videreførelse af § 8, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som affattet senest ved § 1, nr. 1, i lov nr. 1355 af 29. november 2023 vedr. afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v., dog er antallet af regioner ændret til fire som følge af § 20 i lov nr. 719 af 20. juni 2025.

Det foreslås som *stk. 3, 1. pkt.,* at regionsrådet inden for rammerne af undervisningsministerens beslutning efter stk. 2 efter indstilling fra institutionerne og, hvor det er relevant i dialog med naboregionerne, fastsætter en kapacitet for hver enkelt gymnasial uddannelse og pre-ib på den pågældende institution eller det pågældende uddannelsessted.

Det foreslåede stk. 3, 1. pkt., vil indebære, at regionsrådet inden for den regionale kapacitet, som undervisningsministeren har besluttet at fastsætte for regionen efter stk. 2, efter indstilling fra institutionerne i regionen tildeler hver institution eller hvert uddannelsessted i regionen en kapacitet for hver af de omfattede gymnasiale uddannelser og pre-ib på institutionen eller uddannelsesstedet. Kapaciteten fastsættes for institutionen, hvis institutionen ikke har uddannelsessteder, og ellers for hvert uddannelsessted.

Der vil være en lang række forhold, som regionerne for at sikre en stram kapacitetsstyring i relevant omfang skal tage hensyn til, når de fastsætter de enkelte institutioners eller uddannelsesstеders kapacitet. Regionerne vil bl.a. skulle tage hensyn til det samlede antal ansøgere i et geografisk område sammenholdt med antallet af uddannelsessteder i området. Det vil også skulle indgå i regionernes vurdering, om der er uddannelsessteder,

som gennem de seneste år har haft et markant fald eller stigning i antallet af 1.-prioritetsansøgninger, og om der er uddannelsessteder, som er meget overansøgte eller underansøgte i forhold til deres kapacitet.

Regionerne vil også skulle tage hensyn til ansøgernes frie valg og dermed i videst muligt omfang en opfyldelse af ansøgernes førsteprioriterede ønske.

Regionerne vil endvidere skulle tage hensyn til institutionernes og uddannelsesstedernes bygningsmasse, herunder også for at sikre den bedst mulige udnyttelse af de gymnasiale institutioners fysiske rammer. Regionerne vil i den forbindelse også skulle tage hensyn til, hvor mange ansøgere og elever, der forventes at falde fra uddannelsen før eller efter uddannelsesstart. Hensynet til bygningsmasse og forventet frafald kan ske i dialog med institutionerne, eksempelvis i institutionernes indstillinger om ønsket kapacitet m.v. til regionerne.

Regionerne vil bl.a. skulle fastsætte kapaciteten med udgangspunkt i uddannelsesstedernes typiske klassestørrelse og under hensyntagen til det fleksible klasseloft. Regionerne vil samtidig skulle tage højde for, at der kan være uddannelsessteder, som har særlige klasser med færre elever. Der tages hensyn til klasser for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF-klasser), da disse har en særskilt kapacitet.

Regionerne vil også i relevant omfang skulle tage hensyn til, at der på uddannelsessteder med kostafdeling vil skulle være kapacitet til både kostelever og dagelever, hvis dagseleverne ellers vil få langt til nærmeste alternative uddannelsessted.

Regionerne vil endvidere ved kapacitetsfastsættelsen skulle sikre, at der er plads på 2-årig hf på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere VUC), hvis ansøgeren har ønsket det som 1.-prioritet og eventuelt 2.-prioritet, hvis der inden for 45 minutters transporttid fra ansøgerens bopæl er flere institutioner med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere VUC) med 2-årig hf.

Derudover vil regionerne skulle tage hensyn til en vis stabilitet i kapaciteterne, jf. nærmere nedenfor.

Der vil endvidere kunne være andre forhold, herunder lokale forhold, som regionerne forventes at skulle tage hensyn til ved kapacitetsfastsættelsen på de enkelte uddannelsessteder.

De mange elementer, som regionerne forventes at ville skulle tage hensyn til, kan i visse tilfælde være modsatrettede, når regionerne skal forholde sig til den samlede kapacitet på regionsniveau, og det er ikke alle hensyn, som er relevante for alle uddannelsessteder. Regionerne vil således skulle anlægge en samlet helhedsvurdering i forbindelse med fastsættelse af kapaciteten på de enkelte uddannelsessteder inden for de rammer og prioriteringer, som forventes at blive fastsat af undervisningsministeren i medfør af det foreslåede stk. 6.

Regionernes kapacitetsfastsættelse for det enkelte uddannelsessted vil skulle ske efter indstilling fra de berørte institutioner. Institutionerne vil i forbindelse med indstillingen kunne informere om faktuelle oplysninger af betydning for kapacitetsfastsættelsen, herunder maksimal kapacitet ud fra bygningsmæssige forhold. Det er regionerne, som fastsætter kapaciteten på det enkelte uddannelsessted, og regionerne vil således ikke være bundet af institutionernes indstillinger ud over, at de ikke kan tildele et uddannelsessted flere elever, end institutionen har angivet fysisk at have plads til, dog skal regionerne tage højde for forventet frafald m.v., jf. afsnittet ovenfor om de hensyn, som regionerne skal lægge vægt på. Det foreslås i stk. 6, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om institutionernes indstillinger.

I de tilfælde, hvor kapacitetsfastsættelsen på et eller flere uddannelsessteder kan have betydning for kapacitetsfastsættelsen på et eller flere uddannelsessteder i en anden region, f.eks. fordi uddannelsesstederne grænser op til en anden region, eller hvis ansøgernes søgemønstre i ikke ubetydeligt omfang går på tværs af regionsgrænser, skal de implicerede regioner gå i dialog med hinanden omkring kapacitetsfastsættelsen på relevante uddannelsessteder.

Kapaciteten, som regionerne vil skulle fastsætte, vil som udgangspunkt skulle fastlægges ud fra en hensyntagen til at sikre en vis stabilitet i kapaciteterne for derved at styrke institutionernes planlægningshorisont.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.,* at større kapacitetstilpasninger i nedadgående retning på enkeltinstitutioner eller uddannelsessteder skal ske gradvist.

Hvis regionerne vurderer, at der skal ske en større kapacitetstilpasning på en institution eller et uddannelsessted, så institutionen eller uddannelsesstedet forholdsmæssigt vil få et stort fald i antallet af elever, vil dette

skulle ske gradvist over to eller eventuelt flere år, så institutionen ikke oplever en stor kapacitetsnedgang fra det ene år til det andet. Det foreslås i stk. 6, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om, hvornår regionerne vil skulle foretage en gradvis tilpasning af kapaciteten.

Det foreslåede er en uændret videreførelse af § 8, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som affattet senest ved § 1, nr. 1, i lov nr. 1355 af 29. november 2023 vedr. afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v., dog således, at bemærkningerne er præciseret på baggrund af de løbende fortolkninger af reglerne.

Det foreslås som *stk. 4,* at regionsrådet efter ansøgningsfristens udløb skal tilpasse institutionernes eller uddannelsesstedernes kapacitet, hvis det er nødvendigt.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at regionerne vil skulle tilpasse de enkelte uddannelsessteders kapacitet, hvis der er behov herfor, når de konkrete søgetal til et skoleår er kendt omkring marts måned. Elevfordelingsmodellen er baseret på, at der i det store hele bliver fastsat en kapacitet, som samlet set svarer til det faktiske antal ansøgere. Inden ansøgerne søger om optagelse senest den 1. marts, vil uddannelsesstederne have fået tildelt en kapacitet af regionerne på baggrund af det forventede antal 1.-prioritetsansøgere på de enkelte uddannelser i regionen. Hvis det efter ansøgningsfristen viser sig, at antallet af forventede 1.-prioritetsansøgere afviger fra det faktiske antal 1.-prioritetsansøgere i regionen, er der behov for, at regionerne tilpasser kapaciteten, inden fordelingsmekanismen fordeler eleverne. Der vil kunne være behov for at tilpasse kapaciteten i op- eller nedadgående retning, f.eks. hvis de faktiske søgetal afviger markant fra de regionale kapacitetsrammer, undervisningsministeren har fastsat for den samlede kapacitet for hver region. Ministeriet kan i disse tilfælde (efter ansøgningsfristen) foretage korrektioner af de udmeldte regionale kapacitetsrammer, jf. det foreslåede stk. 2, hvorefter regionerne skal lave op- eller nedjusteringer i forhold til de enkelte uddannelsessteder.

Regionerne vil endvidere kunne hæve kapaciteten på et uddannelsessted med en eller flere ansøgere, hvis en genoptagelse eller klage i forlængelse heraf efter § 18-3 i loven munder ud i, at en ansøger skal have plads på et konkret uddannelsessted, og uddannelsesstedet ikke har ledige pladser inden for den fastsatte kapacitet.

Yderligere vil regionerne kunne hæve kapaciteten for at skabe plads til en omgænger på et konkret uddannelsessted, der ikke har ledige pladser til den pågældende inden for den fastsatte kapacitet.

Det foreslåede stk. 4 vil tillige indebære, at regionerne efter første uge af november efter en konkret vurdering vil kunne hæve en institutions eller et uddannelsessteds kapacitet med en eller flere elever, hvis institutionen eller uddannelsesstedet anmoder regionen herom for at kunne optage en ansøger, som søger om optagelse efter dette tidspunkt, jf. bemærkningerne til § 15-6. Regionerne vil endvidere kunne hæve kapaciteten i perioden frem til og med første uge i november for at få plads til en elev eller ansøger omfattet af § 14 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Regionerne vil også kunne hæve kapaciteterne på de enkelte institutioner eller uddannelsessteder efter §§ 15-5 og § 15-6 i loven. Regionernes fordeling af ansøgere og elever efter disse bestemmelser forudsætter, at institutionerne og uddannelsesstederne løbende til og med første uge af november måned orienterer den region, hvori uddannelsesstedet er beliggende, om ledige pladser på uddannelsesstedet inden for uddannelsesstedets kapacitet. Ledige pladser kan f.eks. opstå, hvis den centrale fordelingsmekanisme ikke har kunnet fordele ansøgere til uddannelsesstedet inden for 45 minutters transporttid, hvis ansøgere, som har fået reserveret en foreløbig plads, ikke opfylder adgangsforudsætningerne til uddannelsen, eller hvis ansøgere eller elever i øvrigt før eller efter uddannelsesstart falder fra uddannelsen, fordi de ombestemmer sig eller lignende. Det foreslås i stk. 6, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler herom.

Det foreslåede er en uændret videreførelse af § 8, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som affattet senest ved § 1, nr. 1, i lov nr. 1355 af 29. november 2023 vedr. afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.

Det foreslås i *stk. 5,* at undervisningsministeren kan fastsætte regler om koordinering af undervisningstilbuddet i bestemte fag, der er nødvendige for optagelse til videregående uddannelse, og pålægge institutionerne at oprette undervisning i sådanne fag.

Det foreslåede er, for så vidt angår det almengymnasiale område, en uændret videreførelse af § 8, stk. 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som affattet senest ved § 1,

nr. 1, i lov nr. 1355 af 29. november 2023 vedr. afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.

Bemyndigelsen er aktuelt ikke udmøntet.

På det erhvervsgymnasiale område er der tale om en udvidelse af undervisningsministerens beføjelse, således at bemyndigelsen fremover tillige omfatter de erhvervsgymnasiale uddannelser og dermed samtlige gymnasiale ungdomsuddannelser. Dette foreslås som en naturlig konsekvens af sammenskrivningen af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og ud fra et hensyn til ligestilling af uddannelserne.

Det foreslås endeligt i *stk. 6,* at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om regionernes kapacitetsfastsættelse, herunder om procedurer, tildeling af overkapacitet, gradvis indfasning af større kapacitetstilpasninger og institutionernes indstilling om kapacitet. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, hvilke hensyn regionsrådene skal tage i forbindelse med fastsættelse af de enkelte institutioners og uddannelsesstеders kapacitet, hvilken periode institutionernes og uddannelsesstedernes kapacitet fastsættes for, og regionsrådets efterfølgende tilpasning af institutionernes og uddannelsesstedernes kapacitet, herunder institutionernes og uddannelsesstedernes indberetninger til regionen om ledig kapacitet.

Bemyndigelsen er aktuelt udmøntet i bekendtgørelse nr. 871 af 23. juni 2025 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser, der forventes videreført med relevante ændringer som følge af nærværende lovforslag.

Det foreslåede stk. 6 vil indebære, at undervisningsministeren bl.a. kan fastsætte nærmere regler om procedure. Der kan bl.a. fastsættes regler om, hvornår og hvordan institutionerne skal afgive indstilling om kapaciteten for institutionens uddannelsessteder til regionerne, herunder om at regionerne kan fastsætte proceduren herfor, samt hvornår uddannelsesstedernes kapacitet kan blive tilpasset, efter søgetallet er kendt. Der vil i den forbindelse også kunne blive fastsat regler om, at institutionerne og uddannelsesstederne løbende skal indberette ledig kapacitet til regionerne med henblik på, at regionerne kan fordele ansøgere og elever efter §§ 15-5 og 15-6 i loven.

Ministeren vil også kunne fastsætte nærmere regler om tildeling af overkapacitet til de erhvervsgymnasiale uddannelser. Der vil bl.a. kunne fastsættes regler om, hvordan regionerne skal fordele overkapaciteten mellem de erhvervsgymnasiale uddannelsessteder i regionen.

Den foreslåede bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler om gradvis indfasning af større kapacitetstilpasninger i nedadgående retning, kan bl.a. blive udmøntet i regler om, hvor stor kapacitetsnedgangen kan være om året.

Ministeren vil derudover kunne fastsætte regler om institutionernes indstilling om kapacitet, herunder om at institutionerne får mulighed for at informere om faktuelle oplysninger af betydning for kapacitetsfastsættelse, som bl.a. maksimal kapacitet ud fra de bygningsmæssige forhold, og at regionerne, hvis institutionen ikke afgiver indstilling, eller denne ikke er fyldestgørende, kan fastsætte kapaciteten uden indstilling.

Med den foreslåede hjemmel til at kunne fastsætte regler om, hvilke hensyn regionerne skal tage i forbindelse med fastsættelse af de enkelte uddannelsesteders kapacitet, kan der bl.a. fastsættes regler om, at regionerne bl.a. skal inddrage de hensyn, som er nævnt i bemærkningerne til det foreslåede stk. 3. Det vil sige bl.a. regler om, at regionerne ved fastsættelse af det enkelte uddannelsessteds kapacitet i relevant omfang skal tage hensyn til : a) det samlede antal ansøgere i et område sammenholdt med antallet af uddannelsessteder/institutioner i området, b) institutionernes bygningsmasse m.v., c) at der på uddannelsessteder med kostafdeling er kapacitet til både kostelever og dagelever, hvis dageleverne ellers vil få langt til nærmeste alternative uddannelsessted, d) om der er institutioner, som gennem de seneste år har haft et markant fald eller stigning i antallet af 1.-prioritetsansøgninger, og e) om der er uddannelsessteder, som er meget overansøgte eller underansøgte i forhold til deres kapacitet. Der vil bl.a. også kunne fastsættes regler om, at regionerne vil skulle tage hensyn til ansøgernes frie valg og dermed i videst muligt omfang en opfyldelse af ansøgernes først prioriterede ønske, at regionerne kan inddrage det som et hensyn, at der skal være fokus på at understøtte institutioner og uddannelsessteder i tyndtbefolkede områder, jf. lovforslagets § 14-1, stk. 6. Samtidig vil regionerne skulle overveje, om kapaciteten, såfremt de fysiske rammer tillader det, skal hæves på institutionen med det samme antal pladser, således at lokale ansøgere ikke fortrænges af ansøgere til reservationspladser. Endelig vil der også kunne fastsættes regler om andre hensyn, som regionerne skal inddrage. Samtidig vil der kunne fastsættes regler om, hvordan

regionerne skal vægte disse hensyn i forhold til hinanden og eventuelt i forhold til andre hensyn. Ministeren vil endvidere kunne fastsætte regler for regionernes efterfølgende tilpasning af uddannelsesstedernes kapacitet. Der vil herunder kunne blive fastsat regler om, hvornår og hvordan regionerne, efter at søgetallet er kendt, vil kunne tilpasse de enkelte uddannelsessteders kapaciteter.

Det foreslåede er en uændret videreførelse af § 8, stk. 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., som affattet senest ved § 1, nr. 1, i lov nr. 1355 af 29. november 2023 vedr. afskaffelse af forældreindkomst som kriterium for elevfordeling m.v.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.14.1 i de almindelige bemærkninger.

Til § 14-2

Af § 11 a, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og § 34 d, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, fremgår det, at regionsrådet kan godkende en institution efter denne lov til, at institutionen eller en afdeling under institutionen er et profilgymnasium. Til et profilgymnasium kan ansøgere, der er relevante for profilen, opnå forrang til at få reserveret en foreløbig plads på institutionen eller afdelingen som profilelev. En institution eller afdeling skal have en særlig stærk profil for at blive godkendt som profilgymnasium. Regionsrådet kan ved godkendelsen og løbende fastsætte og ændre et loft over institutionens eller afdelingens andel af profilelever. Regionsrådet kan tilbagekalde en godkendelse efter 1. pkt.

Af bestemmelsernes stk. 2 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte et loft over andelen af profilelever på en institution eller afdeling, ændre loftet over andelen af profilelever, som regionsrådet har fastsat, suspendere optaget af profilelever på institutionen eller afdelingen i et eller flere år eller tilbagekalde institutionens godkendelse som profilgymnasium.

Af bestemmelsernes stk. 3 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler for institutionernes ansøgning og regionsrådets

godkendelse til profilgymnasium, herunder om kriterier og vilkår for godkendelse, loft for antal profilelever, tilbagekaldelse af godkendelse, krav til faglige rammer og frister.

Det foreslås, at det i en ny *§ 14-2, stk. 1,* fastsættes, at regionsrådet, jf. stk. 2, kan godkende en institution efter denne lov til, at institutionen eller et uddannelsessted er et profilgymnasium. Til et profilgymnasium kan ansøgere, der er relevante for profilen, opnå forrang til at få reserveret en foreløbig plads på institutionen eller uddannelsesstedet som profilelev.

Det foreslåede stk. 1, *1. pkt.,* vil indebære, at beføjelsen til at godkende profilgymnasier også fremover ligger hos regionsrådet. Det er op til de enkelte regioner, hvor mange profilgymnasier, der godkendes. Godkendelsen vil knytte sig til et specifikt gymnasialt uddannelsesudbud. Hvor udbuddet foregår på et uddannelsessted under en institution, vil godkendelsen knytte sig til det pågældende uddannelsessted.

Det foreslåede stk. 1, *2. pkt.,* vil indebære, at ansøgere, der er relevante for den særlige profil, kan få reserveret en foreløbig plads forud for andre ansøgere. Der kan i første omgang kun tildeles en foreløbig plads, idet man først efter afslutningen af folkeskolens afgangseksamen ved, om adgangsforudsætningerne er opfyldt.

Det foreslås med *stk. 2,* at regionsrådet kan godkende et profilgymnasium, jf. stk. 1, hvis godkendelsen bidrager til at sikre elevgrundlaget i et tyndt befolket område eller hvis godkendelsen bidrager til at skabe en mere balanceret elevsammensætning på en institution i et byområde, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. En institution eller uddannelsessted skal have en særlig stærk faglig profil eller vurderes at være i gang med at opbygge en særlig stærk faglig profil for at blive godkendt som profilgymnasium. Regionsrådet kan ved godkendelsen og løbende fastsætte og ændre et loft over institutionens eller uddannelsesstedets andel af profilelever. Regionsrådet kan tidsbegrænse og tilbagekalde en godkendelse efter 1. pkt.

Det foreslåede stk. 2, 1. pkt., vil indebære, at en godkendelse ud over de hidtidige betingelser enten skal bidrage til at sikre elevgrundlaget i et tyndtbefolket område, eller til at skabe en mere balanceret elevsammensætning, hvis der er tale om en institution i et byområde, der har problemer med elevsammensætningen. I tyndt befolkede områder skal regionsrådet

således vurdere, om godkendelsen vil bidrage til, at institutionen kan tiltrække flere ansøgere og dermed sikre elevgrundlaget på institutionen. Ved tyndtbefolkede områder forstås bl.a. oplands- og landkommuner, jf. Danmarks Statistiks kategorisering af Kommuner. I byområder skal regionsrådet foretage en vurdering af, om godkendelsen kan bidrage til at skabe en mere balanceret elevsammensætning på en institution, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer på institutionen. Det kan dreje sig om såvel den institution, der søger profilgodkendelsen som en anden institution i lokalområdet. Faglige udfordringer forbundet med elevsammensætningen kan f.eks. være i form af ringe fagligt udbytte, hvilket bl.a. kan komme til udtryk i elevernes karakterer. Pædagogiske og sociale udfordringer kan f.eks. være i form af ringe deltagelse i gymnasiets sociale liv, demokratiske og frivillige aktiviteter, negativ social kontrol m.v. Institutionen vil skulle sandsynliggøre, at elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer på institutionen eller på en eller andre institutioner i lokalområdet ved f.eks. udtalelser fra skolens ledelse om oplevede udfordringer baseret på bl.a. observationer, tilgængelig forskning eller ved data fra eller oplysninger om forhold omfattet af Undervisningsministeriets kvalitetsindikatorer.

Det foreslåede stk. 2, 2. pkt., vil indebære, at en institution eller et uddannelsessted skal have en særligt stærk faglig profil eller vurderes at være i gang med at opbygge en særlig stærk faglig profil for at kunne blive godkendt til profilgymnasium. Med en særlig stærk faglig profil forstås en profil inden for et fagligt område f.eks. musik, naturvidenskab eller sprog, der ikke findes tilsvarende på andre institutioner eller uddannelsessteder i nærheden. Det kan f.eks. være et gymnasium, som udbyder og prioriterer at oprette stærke naturvidenskabelige studieretninger med flere naturvidenskabelige fag på A-niveau for at opnå en særlig stærk faglig profil inden for netop dette felt. Det er institutionen selv, der skal ansøge om godkendelse og godtgøre, at den har en særlig stærk faglig profil eller er i gang med at opbygge en sådan. For at en institution kan vurderes at være i gang med at opbygge en særlig stærk faglig profil, skal det underbygges og sandsynliggøres, at institutionen inden for en kortere periode eller årrække får udviklet profilen til et stærkt og veletableret uddannelsestilbud inden for et fagligt område med tilknytning til en eller flere studieretninger. Godkendelsen vil kunne betinges af, at institutionen inden for en nærmere angiven tidsperiode vil have opbygget en særlig stærk faglig profil.

Det foreslåede stk. 2, 3. pkt., vil indebære, at regionsrådet ved godkendelsen og løbende kan fastsætte et loft over institutionens eller uddannelsesstedets andel af profilelever. Et loft vil f.eks. kunne fastsættes, hvis andelen af profilelever risikere at bliver så høj, at der ikke er plads til ansøgere bosat i lokalområdet, og disse ansøgere dermed får uforholdsmæssigt langt til nærmeste alternative uddannelsesudbud.

Det foreslåede stk. 2, 4. pkt., vil indebære, at regionsrådet kan tilbagekalde en institutions godkendelse til at være profilgymnasium. En tilbagekaldelse af en tidligere godkendt profilstatus vil bl.a. kunne ske, hvis regionsrådet i et byområde vurderer, at institutionens profilstatus er uhensigtsmæssig i forhold til målsætningen om, at godkendelsen skal bidrage til at sikre en mere balanceret elevsammensætning på institutionen eller på andre institutioner i lokalområdet.

Det foreslås endvidere som *stk. 3,* at undervisningsministeren kan fastsætte et loft over andelen af profilelever på en institution eller et uddannelsessted, ændre loftet over andelen af profilelever, som regionsrådet har fastsat, suspendere optaget af profilelever på institutionen eller uddannelsesstedet i et eller flere år eller tilbagekalde institutionens godkendelse som profilgymnasium. Der er tale om en uændret videreførelse af § 11 a, stk. 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 d, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at undervisningsministeren får et redskab til at gribe ind, hvis ministeren vurderer, at et gymnasium ikke fungerer efter hensigten.

Endelig foreslås som *stk. 4,* at undervisningsministeren kan fastsætte regler for institutionernes ansøgning og regionsrådets godkendelse til profilgymnasium, herunder om kriterier og vilkår for godkendelse, loft for antal profilelever, tidsbegrænsning og tilbagekaldelse af godkendelsen samt krav til faglige rammer og frister. Der er tale om en videreførelse af § 11 a, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og § 34 d, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, dog således at "tidsbegrænsning" er tilføjet præciserende.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler for ordningen. Bemyndigelsen vil blandt andet kunne anvendes til at fastsætte vilkår for en godkendelse, herunder bl.a. regler om

krav til og vilkår for den faglige profil, en institution vil skulle have eller være i gang med at opbygge for at kunne blive godkendt som profilgymnasium. Der vil endvidere bl.a. kunne fastsættes regler om loft for antal profilelever, tidsbegrænsning og tilbagekaldelse af profilgodkendelsen og håndtering af nuværende profilgymnasier. Bemyndigelsen vil ligeledes kunne anvendes til at fastsætte regler om procedure, herunder f.eks. hvornår regionsrådet senest vil skulle have indmeldt et profilgymnasium til Undervisningsministeriet og tidspunkt for regionens fastsættelse af eventuelt loft for institutionens andel af profilelever og eventuel tilbagekaldelse af en godkendelse, samt til at det enkelte regionsråde kan fastsætte lokale procedurer for ansøgning om at blive profilgymnasium.

Det henvises i øvrigt til pkt. 14.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 15-1

Af § 11 b i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at Styrelsen for It og Læring til brug for elevfordeling indhenter oplysninger på individniveau om personnummer, institutionsnummer, uddannelse, klassetrin, klassebetegnelse, tilrettelæggelsen af elevens undervisningsforløb og start- og slutdato hos institutionen og oplysninger om cpr-id, navn, registrerede forældre, adresse og beskyttelse af navn og adresse hos Det Centrale Personregister og Danmarks Adresseregister.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at de i stk. 1 nævnte oplysninger, som er nødvendige for regionernes opgaver i henhold til §§ 11 a, 11 c, 11 j, 11 k og 12, videregives til regionerne.

Det foreslås, at bestemmelsen videreføres , så det i en ny *§ 15-1, stk., 1. pkt.,* fastsættes, at Styrelsen for It og Læring til brug for elevfordeling indhenter oplysninger på individniveau om personnummer, institutionsnummer, uddannelse, klassetrin, klassebetegnelse, tilrettelæggelsen af elevens undervisningsforløb, start- og slutdato hos institutionerne og oplysninger om cpr-id, navn, forældremyndighedsindehavere, adresse og beskyttelse af navn og adresse hos Det Centrale Personregister og Danmarks Adresseregister.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at Styrelsen for It og Læring også fremover til brug for elevfordeling indhenter oplysninger på individniveau om personnummer, institutionsnummer, uddannelse, klassetrin, klassebetegnelse, tilrettelæggelsen af elevens undervisningsforløb, start- og slutdato hos institutionerne og oplysninger om cpr-id, navn, beskyttelse af navn og adresse, forældremyndighedsindehavere og adresse hos Det Centrale Personregister og Danmarks Adresseregister.

Formålet med indsamlingen er først og fremmest, at data kan videregives til regionerne til brug for elevfordeling.

Oplysningerne vil også bidrage til at sikre korrekte stamoplysninger for elever på Undervisningsministeriets ressort, således at Styrelsen for It og Læring bedre kan understøtte de opgaver, som Undervisningsministeriet har som ressortmyndighed. De indsamlede oplysninger vil komme ind i et stamdataregister (administrativt benævnt Elevdatabasen).

Elevdatabasen indeholder en afgrænset mængde af data. Data for elever indberettes fra institutionernes studieadministrative systemer og er p.t. som følgende: Personnummer, institutionsnummer, uddannelse, klassetrin og klassebetegnelse, tilrettelæggelsen af elevens undervisningsforløb, herunder særligt tilrettelagte undervisningsforløb og start- og slutdato.

Endvidere er nogle persondata også klassificeret som stamdata. Disse data hentes gennem CPR-registeret: cpr-id (en unik identifikation af en person, der ikke ændres, selvom personnummeret måtte blive ændret som følge af misbrug af personnummer eller juridisk kønsskifte), navn, eventuelle oplysning om beskyttelse af navn og adresse, forældremyndighedsindehavere, og adresse, herunder oplysninger omfattet af § 15-1, stk. 1, 2. pkt. Der tilføjes forældremyndighedsindehavere, hvis eleven ikke er myndig på tidspunktet for underskrivelsen af ansøgningen. Oplysning om forældre slettes årligt, når ansøgningsperioden afsluttes. Før data slettes, overføres det til statistikberedskabet til brug for evaluering af elevfordelingen.

Det foreslås i *§ 15-1, stk. 1, 2. pkt.,* som noget nyt, at adresser samkøres med Social- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder og liste over KUO-områder, hvis regionsrådet jf. § 15-7, har truffet beslutning om supplerende lokale elevfordelingsregler.

Det foreslåede 2. pkt. vil indebære, at der er et retligt grundlag for at samkøre adresser, jf. bestemmelsens 1. pkt., med Social- og Boligministeriets liste over udsatte boligområder og liste over KUO-områder med henblik på

at anvende denne oplysning i de tilfælde, hvor regionrådet har truffet beslutning om og har fastsat supplerende lokale elevfordelingsregler. Ordningen vil indebære, at det markeres på ansøgerniveau, om ansøgerens bopæl ligger i et udsat boligområde.

De generelle principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5 vil blive iagttaget, herunder kravet om dataminimering. Samkøring vil således alene ske i de tilfælde, hvor regionsrådet har truffet beslutning om at fastsætte supplerende lokale elevfordelingsregler.

Styrelsen for It og Læring er dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i henhold til det foreslåede § 15-1.

Det foreslås som *§ 15-1, stk. 2,* at de i stk. 1 nævnte oplysninger, som er nødvendige for regionernes opgaver i henhold til §§ 14-2, 15-2, 15-5 til15-9 og 19-4, videregives til regionerne.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at de i stk. 1 nævnte oplysninger, som er nødvendige for regionernes opgaver i henhold til §§ 14-2, 15-2, 15-5 til 15-9 og 18-3, også fremover videregives til regionerne. Regionerne vil bl.a. kunne anvende data til brug for elevfordeling i en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser eller klagesagsbehandling.

Inden Styrelsen for It og Læring videregiver oplysningerne til elevfordeling i en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, udarbejder styrelsen et datagrundlag til brug for elevfordeling. Datagrundlaget indeholder stamoplysninger om ansøgerne, deres ansøgningsdata og deres transporttid og transportafstand til de gymnasiale uddannelser.

Styrelsen for It og Læring behandler i datagrundlaget stamoplysninger om ansøgere, ansøgningsdata (herunder eksempelvis prioriteter, søgte uddannelsessteder, søgte uddannelser, vurdering af forrang) og deres transporttid og transportafstand. Styrelsen for It og Læring er dataansvarlig for den behandling, der foregår i datagrundlaget.

Formålet med behandlingen af oplysningerne i datagrundlaget er, at data klargøres til at komme ind i den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser.

Se nærmere om den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, under bemærkningerne til den foreslåede § 15-2.

Når oplysninger, som er nødvendige for regionernes opgaver i henhold til §§ 14-2, 15-2, 15-5 til 15-9 og 19-4, videregives til regionerne, vil regionerne blive dataansvarlige for de videregivne oplysninger.

Fordelingsmekanismen vil sørge for den endelige fordeling af eleverne. Regionerne er som nævnt dataansvarlige for denne fordeling, jf. det foreslåede § 15-2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.1 og pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15-2

Af § 11 c i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at Styrelsen for It og Læring som databehandler stiller en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, til rådighed for regionerne til brug for fordeling af ansøgere til de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og teknisk studentereksamen, den 2-årige uddannelse til hf-eksamen og pre-ib. Styrelsen for It og Læring udvikler og driver fordelingsmekanismen på regionernes vegne. Regionerne er dataansvarlige for behandlingen af de indlæste personoplysninger i fordelingsmekanismen og kan i opgaveløsningen bl.a. behandle ansøgernes personnumre med henblik på en entydig identifikation.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at Styrelsen for It og Læring handler som databehandler alene efter dokumenteret instruks fra regionerne, for så vidt angår fordelingsmekanismen. Styrelsen skal sikre, at it-løsningen for systemet til elevfordeling opfylder forordningens krav til databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår, at Styrelsen for It og Læring efter anmodning fra regionerne skal give tilstrækkelige oplysninger til, at regionerne kan påse, at der er truffet de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår, at Styrelsen for It og Læring efter forhandling med Danske Regioner fastsætter nærmere regler om regionernes opgaver og ansvar som dataansvarlige, jf. stk. 2, og om styrelsens opgaver og ansvar som databehandler.

Det foreslås, at bestemmelsen videreføres uændret.

Det foreslås således med *§ 15-2, stk. 1,* at Styrelsen for It og Læring som databehandler stiller en central it-understøttet fordelingsmekaniske, Den Koordinerede tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser til rådighed for regionerne til brug for fordeling af ansøgere til de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og teknisk studentereksamen, den 2-årige uddannelse til hf-eksamen og pre-ib. Styrelsen for It og Læring udvikler og driver fordelingsmekanismen på regionernes vegne. Regionerne er dataansvarlige for behandlingen af de indlæste personoplysninger i fordelings-mekanismen og kan i opgaveløsningen bl.a. behandle ansøgernes personnumre med henblik på en entydig identifikation.

Det foreslåede § 15-2, stk. 1, vil indebære, at Styrelsen for It og Læring også fremover som databehandler stiller en central it-understøttet fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, til rådighed for regionerne til brug for fordeling af ansøgere til de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og teknisk studentereksamen og den 2-årige uddannelse til hf-eksamen samt pre-ib. Styrelsen for It og Læring udvikler og driver fordelingsmekanismen på regionernes vegne. Regionerne er dataansvarlige for behandlingen af de indlæste personoplysninger i fordelingsmekanismen og kan i opgaveløsningen behandle elevers personnumre med henblik på en entydig identifikation.

Det vil fortsat være sådan, at ansøgerne samtidig med ansøgning til de gymnasiale uddannelser søger om eventuel optagelse på andre ungdomsuddannelser eller 10. klasse via det fælles optagesystem for ungdomsuddannelser (Optagelse.dk).

Det er Styrelsen for It og Læring, som på vegne af regionerne driver og vedligeholder fordelingsmekanismen.

Regionerne vil således også fremover være dataansvarlige for den behandling af personoplysninger, der foregår i den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdoms-

uddannelser, som består af it-systemerne Optagelse.dk samt Fordelingsmekanismen, med det formål at fordele eleverne på de gymnasiale ungdomsuddannelser.

Modellen forudsætter data, som behandles i datagrundlaget og Elevdatabasen, jf. § 15-1. Styrelsen for It og Læring vil være dataansvarlige for denne behandling.

For så vidt angår Optagelse.dk, er der tale om et it-system, der bruges til mange forskellige formål, herunder også ansøgning til erhvervsuddannelserne og 10. klasse. Regionerne vil som hidtil kun være dataansvarlige for den behandling af personoplysninger i Optagelse.dk, der foretages med det formål at fordele elever på de gymnasiale ungdomsuddannelser. Regionerne vil herved også fremover skulle sikre, at behandlingen af oplysningerne om de unge sker i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder også i forhold til korrekt håndtering af de registreredes rettigheder.

Regionerne vil i lighed med i dag have opgaven med at koordinere elevfordelingen. Derfor vil regionerne også fremover være dataansvarlige for den behandling af personoplysninger, fordelingen afstedkommer. Styrelsen for It og Læring driver og vedligeholder på vegne af regionerne den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme, der ved hjælp af en algoritme fordeler eleverne.

Den faktiske fordeling af eleverne ud fra bl.a. deres uddannelsesønsker, som består af en kombination af en uddannelse og en institution eller et uddannelsessted, vil i langt de fleste tilfælde ske ved hjælp af fordelingsmekanismen. Regionerne vil efter det forslåede § 15-2, stk. 1, som nævnt også fremover have dataansvaret for den behandling af personoplysninger, der foregår i den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme. Ufordelte ansøgere og eftertilmeldere vil af regionerne blive fordelt ved hjælp af Optagelse.dk.

Fordeling af elever til gymnasiale ungdomsuddannelser på bestemte institutioner og uddannelsessteder vil i lighed med i dag udgøre forvaltningsretlige afgørelser og skal derfor ledsages af en begrundelse, hvis ansøger ikke får fuldt ud medhold, dvs. hvis ansøger ikke har fået nogen af sine prioriteter opfyldt. Dette svarer til gældende ret. Regionerne vil kunne aftale med Styrelsen for It og Læring i henhold til det foreslåede § 15-2, stk.

4, at styrelsen skal bistå regionerne med udtræk af data til brug for regionernes udarbejdelse af begrundelser til ansøgere.

Fordelingsmekanismen er opbygget som en algoritme, som fordeler de ansøgere til de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og teknisk studentereksamen og den 2-årige uddannelse til hf-eksamen samt pre-ib, som har søgt om optagelse i optagelse.dk inden ansøgningsfristen. "Ufordelte" ansøgere vil blive fordelt af regionerne via Optagelse.dk. Det er som hidtil forventningen, at fordelingen af ansøgerne i fordelingsmekanismen vil finde sted i perioden fra slutningen af marts til slutningen af maj måned med henblik på uddannelsesstart efter sommerferien det pågældende år. Ansøgerne får ved afslutningen af den centrale fordeling reserveret en foreløbig plads på uddannelsesstedet, da endelig optagelse først kan ske, når det i perioden fra ultimo juni til primo august bliver afklaret, om ansøgeren opfylder adgangsforudsætningerne for at blive optaget på uddannelsen.

Den algoritme, der bliver anvendt, er regelbaseret og dermed ikke baseret på, hvad der normalt betragtes som kunstig intelligens. Der er ikke tale om prediktive metoder, profilering eller lignende. Ansøgerne bliver fordelt til de prioriterede institutioner ud fra på forhånd fastlagte og objektive kriterier gennem stepvise sorteringer af ansøgningerne, og den enkelte ansøgers vej i algoritmen mod dennes endelige fordeling kan dokumenteres fuldt ud og er fuldt reproducerbar på de samme ansøgerdata.

Fordelingen af ansøgerne i fordelingsmekanismen sker samtidig for alle ansøgere til de omfattede gymnasiale uddannelser. Fordelingsmekanismen sikrer, at der kan tages mest muligt hensyn til ansøgernes ønsker og prioriteter, uanset hvor i landet ansøgerne bor, og hvor i landet de har prioriteret uddannelsesønsker. Fordelingen vil ske på baggrund af de regler for fordeling af ansøgere, som fremgår af de foreslåede bestemmelser i §§ 15-4 til 15-5.

Fordelingen vil ikke omfatte omgængere, som går 1.g eller 1.hf. Disse elever er allerede optaget og har en uddannelsesplads, og de vil derfor ikke skulle indgive en ansøgning, som vil indgå i fordelingen i fordelingsmekanismen.

Fordelingen af eleverne foregår som nævnt i dele af Optagelse.dk og Fordelingsmekanismen.

Optagelse.dk vil som hidtil skulle modtage nye og/eller ændrede oplysninger om ansøgere i 9.-10. klasse og ansøgere uden institutionel tilknytning fra Elevdatabasen.

Fordelingsmekanismen modtager oplysninger fra Optagelse.dk og datagrundlaget og vil muliggøre fordeling af elever efter transportafstand.

Det fastsættes som hidtil ved forhandling imellem Styrelsen for It og Læring og Danske Regioner, hvilke oplysninger der bliver behandlet til brug for elevfordeling, og hvordan oplysningerne vil blive behandlet. Se hertil det foreslåede § 15-2, stk. 4, om bemyndigelse til efter forhandling mellem Styrelsen for It og Læring og Danske Regioner at fastsætte instruks.

Det foreslås med *§ 15-2, stk. 2,* at Styrelsen for It og Læring som databehandler alene handler efter dokumenteret instruks fra regionerne for så vidt angår fordelingsmekanismen. Styrelsen skal sikre, at it-løsningen for systemet til elevfordeling opfylder forordningens krav til databeskyttelse gennem design og databeskyttelse gennem standardindstillinger.

Det fastslås med stk. 2, at Styrelsen for It og Læring i opgaveløsningen også fremover alene vil kunne handle efter dokumenteret instruks fra regionerne. Oplysningerne i fordelingsmekanismen anvendes således til regionernes formål i forhold til elevfordeling, mens styrelsens opgave i den sammenhæng alene er at behandle oplysningerne i den centrale fordelingsmekanisme på regionernes vegne, så regionerne herfra kan trække de fornødne oplysninger til brug for indsatsen. Styrelsen skal i den sammenhæng træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger i den centrale fordelingsmekanisme hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, og mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Styrelsen skal i den forbindelse også sikre, at it-løsningen for elevfordelingsmekanismen indrettes i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens krav til databeskyttelse gennem design og standardindstillinger.

Det foreslås med *§ 15-2, stk. 3,* at Styrelsen for It og Læring efter anmodning fra regionerne skal give tilstrækkelige oplysninger til, at regionerne kan påse, at der er truffet de i stk. 2 nævnte tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at Styrelsen for It og Læring som databehandler efter anmodning fra regionerne også fremover vil skulle give tilstrækkelige oplysninger til, at regionerne kan kontrollere, at de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger er iværksat korrekt.

Det foreslås med *§ 15-2, stk. 4,* at Styrelsen for It og Læring efter forhandling med Danske Regioner fastsætter nærmere regler om regionernes opgaver og ansvar som dataansvarlige, jf. stk. 1, og om styrelsens opgaver og ansvar som databehandler.

Som anført stiller databeskyttelsesforordningen artikel 28, stk. 3, krav om, at en databehandlers behandling af personoplysninger skal være reguleret af en kontrakt eller andet retligt bindende dokument i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret. Det foreslås derfor med stk. 4, at Styrelsen for It og Læring også fremover bemyndiges til efter forhandling med Danske Regioner at fastsætte nærmere regler om regionernes opgaver og ansvar som dataansvarlige efter stk. 1 og 2, og om styrelsens opgaver og ansvar som databehandler.

Bemyndigelsen i § 15-2, stk. 4, er udmøntet ved bekendtgørelse nr. 448 af 2. maj 2024 om opgaver og ansvar for regionerne som dataansvarlige og for Styrelsen for It og Læring som databehandler i forbindelse med den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme, Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser, og i de dele af Optagelse.dk, der anvendes til elevfordeling.

Der er således allerede i dag fastsat nærmere regler, der – i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 28, stk. 3, – regulerer regionernes og styrelsens opgaver og ansvar som henholdsvis dataansvarlige og databehandler, herunder også hvilke oplysninger der skal behandles og hvordan, så regionerne ikke alle vil skulle indgå individuelle enslydende databehandleraftaler med Styrelsen for It og Læring. Det forventes også fremover at være Styrelsen for It og Læring, der står for den daglige drift af fordelingsmekanismen. Formålet med fastsættelse af en instruks ved forhandling er, at Danske Regioner vil kunne have en dialog med Styrelsen for It og Læring om, hvor meget af opgaveløsningen styrelsen skal stå for på regionernes vegne. Det er ved forhandling af instruksen eksempelvis aftalt, at Styrelsen for It og Læring skal bistå regionerne med iagttagelse af registreredes rettigheder, og i hvilket omfang regionerne skal have adgang til oplysningerne i fordelingsmekanismen. Ligesom det er fastsat, at Sty-

relsen for It og Læring er ansvarlig for at iagttage kravet i databeskyttelsesforordningens artikel 32 om behandlingssikkerhed, hvorefter Styrelsen for It og Læring skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, og mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med Europa-Parlamentets og Rådets forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og med databeskyttelsesloven. Den foreslåede bestemmelse og den allerede udstedte bekendtgørelse udgør det af databeskyttelsesforordningen krævede retlige dokument, som regulerer databehandlerens behandling af personoplysninger. Udmøntningen vil således som hidtil ske i overensstemmelse med de konkrete krav, som følger af databeskyttelsesforordningen. At reguleringen er sket i bekendtgørelsesform giver bl.a. mulighed for at ajourføre det retlige dokument i tilfælde af ændret praksis eller ændret fortolkning af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, uden at dette medfører et krav om nye databehandleraftaler for regionerne hver især.

Det foreslåede § 15-2, stk. 2, 3 og 4, vil samlet set indebære, at kravet om et retligt bindende dokument om relationen mellem regionerne som dataansvarlige og Styrelsen for It og Læring som databehandler er løftet til loven, så der skabes tydelighed om databehandlerrelationen. Herved sikres, at der ikke opstår tvivl om parternes roller som henholdsvis dataansvarlig og databehandler i forhold til behandlingen af de unges personoplysninger, og for så vidt angår ansøgere under 18 år, deres forældremyndighedsindehavere, ligesom de enkelte regioner også fremover vil undgå den administrative belastning, at de hver især skal indgå en særskilt (enslydende) databehandleraftale med Styrelsen for It og Læring.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15-3

Af § 11 g i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår, at ansøgerne fordeles i fordelingsmekanismen, jf. stk. 2-4 og § 11 h. Førsteprioritetsønsker søges imødekommet før andenprioritetsønsker, som søges imødekommet før tredjeprioritetsønsker, som søges

imødekommet før fjerdeprioritetsønsker, mens fjerdeprioriteter og efterfølgende prioriteter er sidestillede.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en gymnasial ungdomsuddannelse på en bestemt institution eller afdeling, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres førsteprioritet, og i visse tilfælde, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller afdelingen som deres andenprioritet. Ansøgere, som får forrang, kan få reserveret plads på en institution eller afdeling forud for øvrige ansøgere med samme prioritet, jf. regler fastsat i medfør af stk. 4.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at for ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej. Og af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om procedure, forrang for visse elevgrupper og opgørelse af transporttid.

Det foreslås, at bestemmelsen i vid udstrækning videreføres uændret.

Det foreslås som *stk. 1,* at ansøgerne fordeles i fordelingsmekanismen, jf. stk. 2-4 og § 15-4, førsteprioritetsønsker søges imødekommet før andenprioritetsønsker, som søges imødekommet før tredjeprioritetsønsker, som søges imødekommet før fjerdeprioritetsønsker, mens fjerdeprioriteter og efterfølgende prioriteter er sidestillede.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at der også fremover lægges stor vægt på ansøgernes prioriteringer. På de første tre prioriteter anvender modellen en fordelingsmekanisme baseret på "priority matching", hvor en højere prioritet får plads forud for en lavere prioritet. Det betyder, at alle førsteprioriteter får plads forud for andenprioriteter og derfor først fordeles på alle uddannelsessteder, og derefter fordeles anden- henholdsvis tredjeprioriteter på de resterende ledige pladser. De pladser, som fyldes op med førsteprioriteter, udgår af den samlede pulje, og de ansøgere, som ikke fik opfyldt deres førsteprioritetsønske, har dermed reduceret mulighed for at blive optaget på en af ansøgerens efterfølgende prioriteter. Fordelingsmekanismen vil således forsøge at placere en ansøger på det førsteprioriterede ønske, hvis dette er muligt, jf. de foreslåede regler om forrang for visse elevgrupper i bestemmelsens stk. 3 og om placering af ansøgere efter § 15-4. For uddannelsesstederne betyder det, at pladserne først vil blive forsøgt fyldt op med ansøgere, som har prioriteret uddannelsesstedet som førsteprioritet.

En ansøger, som ikke får plads på sin førsteprioritet, vil fordelingsmekanismen forsøge at placere på ansøgerens andenprioritet, hvis dette er muligt, jf. de foreslåede regler om forrang for visse elevgrupper i bestemmelsens stk. 3 og om placering af ansøgere efter § 15-4. For uddannelsesstederne betyder det, at de, forudsat de har flere ledige pladser, når førsteprioritetsansøgerne har fået plads, vil blive forsøgt fyldt op med ansøgere, som har prioriteret uddannelsesstedet som andenprioritet. Tilsvarende gør sig gældende for tredjeprioriteterne.

Anvendelse af fordelingsmekanismen "priority matching" på de tre første prioriteter sikrer, at ansøgernes prioriteter, herunder førsteprioritetsønsker, vægtes meget højt i fordelingen.

For de efterfølgende prioriteter, dvs. for fjerdeprioriteten og eventuelt efterfølgende prioriteter, anvender fordelingsmodellen en fordelingsmekanisme baseret på "deferred acceptance", hvor ansøgerne, i modsætning til priority matching, ikke udvælges direkte på baggrund af den angivne prioritet. I stedet vil ansøgerne blive ligestillet på deres fjerdeprioritet og eventuelt efterfølgende prioriteter, når det skal vurderes, hvilke ansøgere eventuelt ledige pladser på det enkelte uddannelsessted skal tildeles. Ansøgernes ønsker vil imidlertid stadig blive forsøgt opfyldt i prioriteret rækkefølge.

Det foreslås som *stk. 2, 1. pkt.,* at ansøgere kan opnå forrang til at blive optaget på en gymnasial ungdomsuddannelse på en bestemt institution eller et bestemt uddannelsessted, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller uddannelsesstedet som deres førsteprioritet, og i visse tilfælde, hvis ansøgerne har angivet institutionen eller uddannelsesstedet som deres andenprioritet.

Det foreslåede stk. 2, 1. pkt., vil indebære, at muligheden for, at visse elevgrupper kan få forrang til at blive optaget på en gymnasial ungdomsuddannelse på et bestemt uddannelsessted, videreføres. Det kan f.eks. være forrang til at blive optaget på et uddannelsessted, som er godkendt som profilgymnasium, jf. den foreslåede § 14-2 i lovforslaget, for ansøgere, som opfylder profilforudsætningerne på det pågældende uddannelsessted.

Det foreslås i bestemmelsen, at en ansøger i visse tilfælde også skal kunne få forrang til sin andenprioritet. Det er ikke hensigten, at alle de elevgrupper, som vil kunne opnå forrang til deres førsteprioritet, også skal kunne opnå forrang på deres andenprioritet. Dette kan imidlertid være relevant

for ansøgere, som f.eks. er afhængige af at få plads på et bestemt uddannelsessted, for at kunne gennemføre uddannelsesforløbet, eller som i væsentlig grad vil få forbedret deres muligheder for at gennemføre uddannelsen, hvis de får forrang. Det kunne eksempelvis være en ansøger, som ønsker forrang til et uddannelsessted med kostplads, fordi ansøgerens personlige forhold gør, at pågældende kun kan gennemføre uddannelsen eller i væsentlig grad vil få forbedret muligheden for at gennemføre uddannelsen, hvis pågældende kan bo på uddannelsesstedet. Det kunne f.eks. også være en ansøger, der ønsker optagelse på et særligt tilrettelagt forløb for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser, og som opfylder kriterierne herfor. Det vil være en forudsætning for, at sådanne ansøgere kan opnå forrang på deres andenprioritet, at de også har ønsket førsteprioriteten med samme forrang, men uden at have fået plads på det pågældende uddannelsessted.

Det foreslås som *stk. 2, 2. pkt.,* at ansøgere, som får forrang, kan få reserveret plads på en institution eller et uddannelsessted forud for øvrige ansøgere med samme prioritet, jf. regler fastsat i medfør af stk. 4.

Det foreslåede stk. 2, 2. pkt., vil indebære, at en ansøger, som får forrang til at få reserveret en foreløbig plads på en gymnasial ungdomsuddannelse på et bestemt uddannelsessted, i fordelingsmekanismen også fremover vil få reserveret en plads på uddannelsesstedet forud for andre ansøgere med samme prioritet, som har prioriteret uddannelsesstedet, og som ikke har forrang til at få plads. Det foreslås på den baggrund, at det også fremover er en forudsætning for at kunne opnå forrang, at ansøgeren har angivet et uddannelsessted, der ønskes opnået forrang til, som sin førsteprioritet. Hvis f.eks. en ansøger, som opfylder kriterierne for at få en kostplads, har angivet et stx-uddannelsessted uden kostafdeling som førsteprioritet, og et stx-uddannelsesstedmed kostafdeling som andenprioritet, vil ansøgeren ikke kunne opnå forrang til at få plads på sin andenprioritet.

Det foreslås, at undervisningsministeren også fremover bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om forrang for visse elevgrupper, herunder hvilke elevgrupper, som kan opnå forrang, hvem der kan få forrang til både første- og andenprioritet, og hvem der afgør, om en ansøger skal have forrang, jf. neden for i stk. 4.

Det foreslås som *stk. 3,* at for ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at fordelingsmekanismen heller ikke fremover kan fordele ansøgere til en institution eller et uddannelsessted, hvor ansøgeren får mere end 45 minutters transporttid hver vej, med mindre ansøgeren selv har ønsket uddannelsesstedet, jf. lovforslagets § 15-4, stk. 2. Bestemmelsen vil endvidere indebære, at regionen heller ikke kan fordele ansøgere til et uddannelsessted, hvor ansøgeren får mere end 45 minutters transporttid hver vej, medmindre ansøgeren selv har ønsket uddannelsesstedet, jf. lovforslagets §§ 15-5 og 15-6.

Hvis ansøgeren selv har prioriteret et uddannelsessted, som ligger mere end 45 minutters transporttid fra ansøgerens bopæl, kan fordelingsmekanismen, jf. lovforslagets §§ 15-4, eller regionen, jf. §§ 15-5 og 15-6, godt placere ansøgeren på uddannelsesstedet, selvom det medfører mere end 45 minutters transporttid.

Ligeledes vil regionen kunne fordele en ansøger efter § 15-5 til en institution eller et uddannelsessted med den først prioriterede uddannelse, hvor transporttiden er mere end 45 minutter, selv om ansøgeren ikke selv har prioriteret institutionen eller uddannelsesstedet, hvis der ikke ligger en institution eller et uddannelsessted med den pågældende uddannelse inden for 45 minutters transporttid, jf. bemærkningerne lovforslagets § 15-5.

Transporttid opgøres som den estimerede rejsetid fra ansøgerens bopæl til uddannelsesstedets adresse (vejpunkt til vejpunkt) med enten offentlig transport eller cykel. Rejsetiden vil blive opgjort i hele minutter. Det er den af de to transportformer, der har den korteste estimerede transporttid, der lægges til grund for den maksimale transporttid, jf. lovforslagets § 15-4, og ved regionens fordeling af ansøgere efter § 15-5 og 15-6.

Transporttiden vil blive beregnet fra ansøgerens bopæl til uddannelsesstedets adresse om morgenen og fra uddannelsesstedets adresse til ansøgerens bopæl om eftermiddagen. Ved beregning af transporttid med offentlig transport beregnes rejsetiden som en samlet rejsetid fra ansøgeren forlader sin adresse til ansøgeren er nået frem til uddannelsesstedets adresse, inklusiv ventetid undervejs.

Til brug for beregning af transporttid med cykel eller offentlig transport vil Undervisningsministeriet anvende it-værktøjer, der beregner de mest optimale ruter og estimerer rejsetiden via disse ruter.

Det foreslås, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, hvordan transporttiden nærmere skal opgøres, jf. bestemmelsens stk. 4.

Endelig foreslås som *stk. 4,* at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om procedure, forrang for visse elevgrupper, opgørelse af bopæl, transporttid og transportafstand.

Bemyndigelsen er allerede i dag udmøntet ved bekendtgørelse nr. 870 af 23. juni 2025 om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære, at undervisningsministeren som hidtil bl.a. vil kunne fastsætte regler om procedure, herunder bl.a. hvornår ansøgerne får besked om fordelingen og hvilken region, der fordeler elever uden dansk folkeregisteradresse.

Bestemmelsen vil endvidere indebære, at undervisningsministeren som i dag bl.a. kan fastsætte regler om, hvilke elevgrupper der skal kunne opnå forrang, hvem der i givet fald kan få forrang til både første- og andenprioritet, hvilke studieretninger der skal kunne gives forrang til, fordi de betragtes som sjældne, hvem der afgør, om en ansøger skal have forrang, hierarkiet mellem forrangseleverne, dokumentationskrav i forbindelse med forrang, konsekvenser af ikke at angive ønske om forrang i forbindelse med ansøgningen samt procedure ved vurdering af ansøgernes forrang, herunder hvis der er flere ansøgere med forrang, end der er pladser.

Der vil bl.a. som i dag kunne fastsættes regler om, at følgende elevgrupper skal kunne opnå forrang: Profilelever, ansøgere til pre-ib, ansøgere til ASF-klasser, ansøgere til forlængede forløb (dvs. Team Danmark ansøgere, ansøgere til hf i kombination med landbrug/søfart, ansøgere, der samtidig er optaget på musikalsk grundkursus (MGK) eller på et uddannelsesforløb inden for andre kunstneriske udtryksformer end musik som f.eks. billedkunst), ansøgere med handicap (hovedsageligt fysiske handicap), ansøgere til sjældne studieretninger og kostelever. Det vil endvidere som i dag kunne fastsættes regler om, at ansøgere, som af en kommunal eliteidrætsorganisation eller en af KL udpeget kommunal instans er vurderet at have status som eliteidrætsudøver, skal kunne opnå forrang. For så vidt angår sjældne studieretninger vil der kunne fastsættes regler om, hvilke studieretninger, der i relation til forrang vurderes at være sjældne.

Der vil endvidere som i dag kunne fastsættes regler om, at ansøgere til de gymnasiale uddannelser, som er på forlængede forløb, fordi de på grund af funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder er forhindret i at følge undervisningen på normal vis, jf. § 61, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser, kan få forrang til at blive optaget på et uddannelsessted, som etablerer særlige klasser for elever på sådanne forløb. Tilsvarende vil der som i dag kunne fastsættes regler om, at ansøgere med funktionsnedsættelse eller tilsvarende svære vanskeligheder med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, jf. § 61, stk. 1, vil kunne få forrang til at blive optaget på et uddannelsessted, som etablerer særlige klasser for elever på sådanne forløb. Derudover vil der som i dag kunne fastsættes regler om, at ansøgere over 20 år skal kunne opnå forrang til at blive optaget på 2-årig hf på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)).

Undervisningsministeren vil med den foreslåede bestemmelse som i dag have mulighed for at tilføje yderligere elevgrupper, som kan opnå forrang, eller fjerne elevgrupper, så disse ikke længere kan opnå forrang, hvis dette vurderes at være hensigtsmæssigt. Ministeren vil endvidere ligesom i dag kunne fastsætte regler om, at Undervisningsministeriet vil kunne beslutte, at særlige elevgrupper i en begrænset periode kan opnå forrang, hvis det sker som led i et forsøg godkendt af ministeriet.

Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsens stk. 2, er det hensigten, at det også fremover kun er nogle forrangsgrupper, som i givet fald skal kunne opnå forrang til både deres første- og andenprioritet. Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte regler herom. Der vil bl.a. som i dag kunne fastsættes regler om, at ansøgere, som ønsker forrang til et uddannelsessted med kostplads, ansøgere til en plads i en ASF-klasse og ansøgere over 20 år til 2-årig hf på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)), vil kunne opnå forrang til både deres første- og andenprioritet, forudsat begge prioriteter er henholdsvis kostafdelinger, ASF-klasser og en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)). Reglerne vil også kunne omfatte andre forrangsgrupper.

Undervisningsministeren vil også kunne fastsætte regler om, hvem der skal afgøre, om en ansøger kan få forrang. Det er bl.a. som i dag hensigten at fastsætte regler om, at forrang for nogle elevgrupper afgøres af regionerne

og for nogle elevgrupper af lederen på de uddannelsessteder, som ansøgeren ønsker at få forrang til. Der vil endvidere kunne fastsættes regler om, at andre instanser eller myndigheder skal kunne vurdere forrang for visse elevgrupper. Tillige vil der kunne fastsættes regler om, hvornår ansøgernes ansøgning senest skal være modtaget og underskrevet, for at have mulighed for kunne opnå forrang.

Bestemmelsen vil desuden kunne anvendes til, at undervisningsministeren kan fastsætte regler om opgørelse af bopæl, herunder bl.a. på hvilken konkret dato og på hvilket tidspunkt, opgørelsen finder sted.

Bestemmelsen vil endvidere indebære, at undervisningsministeren vil kunne fastsætte regler om opgørelse af transporttid. Det er bl.a. hensigten at fastsætte regler om, hvordan offentlig transport skal afgrænses, herunder om der skal anvendes transporttid på cykel og/eller gang fra bopælen til det offentlige transportmiddel, og at der alene indgår transport, som kører i rutefart. Det er endvidere bl.a. hensigten at fastsætte regler om, på hvilken dag og hvilke tidspunkter transporttiden skal beregnes, og hvad der lægges til grund, hvis der ikke kan beregnes en korrekt transporttid for en ansøger, f.eks. fordi ansøgeren ikke har en kendt adresse. Ligeledes vil bemyndigelsen kunne benyttes til at fastsætte regler om, hvilket tidspunkt oplysninger om folkeregisteradresse indhentes fra cpr. Undervisningsministeren vil inden for rammerne af bestemmelsen løbende kunne justere reglerne, hvis det viser sig, at transporttiden kan beregnes på en mere hensigtsmæssig måde.

Endelig vil bemyndigelsen som noget nyt kunne anvendes til at fastsætte regler om opgørelse af transportafstand. En ensartet opgørelse er nødvendig for, at transportafstand kan benyttes i den centrale fordelingsmekanisme. Det er derfor bl.a. hensigten, at der fastsættes regler om afgrænsningen af færdselsnettet, og hvad der skal lægges til grund, hvis der ikke kan beregnes en korrekt transportafstand for en ansøger, f.eks. fordi ansøgeren ikke har en kendt adresse. Ligeledes vil bemyndigelsen kunne benyttes til at fastsætte regler om, på hvilket tidspunkt oplysninger om folkeregisteradresse indhentes fra CPR. Undervisningsministeren vil inden for rammerne af bestemmelsen løbende kunne justere reglerne, hvis det viser sig, at transportafstanden kan beregnes på en mere hensigtsmæssig måde.

Fordeling af ansøgere vil ske med udgangspunkt i deres adresse i CPR-registeret. Bestemmelsen vil tillige indebære, at undervisningsministeren

også fremover vil kunne fastsætte regler om håndtering af ansøgere, der forventer at flytte mellem fordelingen og uddannelsesstart m.v.

Der vil ikke nødvendigvis være sammenhæng mellem ruter anvendt til at finde den korteste transporttid, jf. § 15-3, stk. 3, og for at finde den korteste transportafstand, jf. f.eks. § 15-4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.1 og 3.15.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15-4

Af § 11 h i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at alle ansøgere, som har prioriteret en institution eller afdeling som førsteprioritet, får reserveret en plads på institutionen eller afdelingen, hvis institutionen eller afdelingen ikke har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller afdelingen har kapacitet til at optage. Hvis en institution eller afdeling har flere førsteprioritetsansøgere, end den har kapacitet til, får en ansøger, der har kortere transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transporttid. Hvis to eller flere ansøgere har samme transporttid og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller afdelingen, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller afdelingen. Ansøgere, som ikke får reserveret en foreløbig plads på deres førsteprioritet, fordeles så vidt muligt til en plads på et efterfølgende prioriteret uddannelsesønske, jf. § 11 g, stk. 2. 2. og 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved fordeling af ansøgere til efterfølgende prioriteter.

Af bestemmelsen stk. 2 fremgår det, at ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. stk. 1, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen, dog inden for maksimalt 45 minutter, jf. § 11 g, stk. 4. Børne- og undervisningsministeren kan beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til en institution eller afdeling efter 1. pkt.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at på institutioner og uddannelsessteder får alle ansøgere, som har prioriteret en institution eller et uddannelsessted som

førsteprioritet, reserveret en plads på institutionen eller uddannelsesstedet, hvis institutionen eller uddannelsesstedet ikke har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller uddannelsesstedet har kapacitet til at optage.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at der ved placering af ansøgere efter 1. pkt. kun tages udgangspunkt i de ansøgere, som har prioriteret uddannelsesstedet som førsteprioritet. Hvis uddannelsesstedet samlet set har flere ansøgere, end den har kapacitet til at optage, så vil alle førsteprioritetsansøgere fortsat få reserveret plads på uddannelsesstedet, hvis antallet af førsteprioritetsansøgere ikke overstiger uddannelsesstedets kapacitet.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at hvis en institution eller et uddannelsessted har flere førsteprioritetsansøgere, end institutionen eller uddannelsesstedet har kapacitet til, så får en ansøger, der har kortere transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet, reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transportafstand.

Det foreslåede stk. 1, 2. pkt., som regulerer, hvilke ansøgere der skal reserveres plads til, hvis uddannelsessteder er overansøgte, vil indebære, at det vil være de ansøgere, som har kortest transportafstand, som først får reserveret plads inden for uddannelsesstedets fastsatte kapacitet.

Transportafstanden opgøres som afstanden via færdselsnettet fra ansøgerens bopæl til uddannelsesstedets adresse (vejpunkt til vejpunkt). Transportafstanden vil blive opgjort i hele meter.

Til brug for beregning af transportafstand vil Undervisningsministeriet anvende it-værktøjer, der beregner den korteste rute og estimerer transportafstanden via denne rute.

Det foreslås, at undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, hvordan transportafstande nærmere skal opgøres, jf. den foreslåede § 15-3, stk. 4, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.,* at hvis to eller flere ansøgere har samme transportafstand, og der ikke er kapacitet til at reservere plads til dem alle på institutionen eller uddannelsesstedet, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller uddannelsesstedet.

Der vil blive knyttet et lodtrækningsnummer til hver prioritet (hvert uddannelsesønske), som vil finde anvendelse, hvis lodtrækning bliver aktuelt.

Det foreslås i *stk. 1, 4. pkt.,* at ansøgere, som ikke får reserveret en foreløbig plads på deres førsteprioritet, så vidt muligt fordeles til en plads på et efterfølgende prioriteret uddannelsesønske, jf. § 15-3, stk. 2. De ansøgere, som har længst transportafstand, og som derfor ikke får reserveret plads på uddannelsesstedet, eller som taber lodtrækningen, vil således blive forsøgt placeret på deres andenprioritet efter samme principper, som gælder for førsteprioritet og så fremdeles, jf. den foreslåede bestemmelse i § 15-3, stk. 2. Ansøgernes ønsker vil således blive forsøgt opfyldt i prioriteret rækkefølge.

Det foreslås i *stk. 1, 5. pkt.,* at 2. og 3. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved fordeling af ansøgere til de efterfølgende prioriteter.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at ansøgere, som ikke får reserveret plads på et af deres uddannelsesønsker, jf. stk. 1, får reserveret plads på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller uddannelsessted med ledig kapacitet, hvor ansøgeren vil få kortest transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet, dog indenfor maksimalt 45 minutters transporttid, jf. § 15-3, stk. 3.

Det kan forekomme, at en ansøger til uddannelsessteder ikke vil kunne få reserveret plads på en af sine prioriteter, fordi alle de prioriterede afdelinger er overansøgte, og andre ansøgere har kortere transportafstand til de pågældende afdelinger end ansøgeren selv.

I disse tilfælde vil det foreslåede indebære, at den centrale fordelingsmekanisme vil forsøge at placere ansøgeren på et ikke-prioriteret uddannelsessted på den uddannelse, som ansøgeren har prioriteret som sin førsteprioritet. Fordelingsmekanismen vil således ikke kunne placere ansøgeren på et ikke-prioriteret uddannelsessted på en anden uddannelse end den, ansøgere har angivet som sin førsteprioritet – heller ikke selvom ansøgeren måtte have prioriteret den anden uddannelse som sin 2. eller en efterfølgende prioritet.

Den centrale fordelingsmekanisme vil kun kunne placere ansøgeren på et ikke-prioriteret uddannelsessted, hvis det pågældende uddannelsessted har ledig kapacitet, og hvis det er inden for maksimalt 45 minutters transporttid.

Hvis der er flere ikke-prioriterede uddannelsessteder med ledig kapacitet inden for 45 minutters transporttid, vil fordelingsmekanismen som overvejende hovedregel reservere plads til ansøgeren på det uddannelsessted,

hvor ansøgeren vil få kortest transportafstand fra bopælen til uddannelsesstedet.

Hvis der til et uddannelsessted er en eller flere ansøgere med samme transportafstand målt i hele meter, og ingen af dem har prioriteret uddannelsesstedet, vil fordelingen blive afgjort ved lodtrækning.

Hvis der ikke er ledig kapacitet på et ikke-prioriteret uddannelsessted på den uddannelse, ansøgeren har angivet på sin førsteprioritet, inden for 45 minutters transporttid, vil det være ansøgerens bopælsregion, som skal finde en plads til ansøgeren, jf. den foreslåede § 15-5 og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.,* at undervisningsministeren kan beslutte, at der ikke skal fordeles ansøgere til en institution eller et uddannelsessted efter 1. pkt.

Hvis der er flere ikke-prioriterede uddannelsessteder med ledig kapacitet inden for 45 minutters transporttid, vil fordelingsmekanismen som overvejende hovedregel reservere plads til ansøgeren på det uddannelsessted, hvor ansøgeren vil få kortest transportafstand fra bopælen til uddannelsesstedet. Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren i særlige tilfælde vil kunne beslutte at afvige herfra, fordi der er enkelte institutioner eller uddannelsessteder, hvor særlige forhold gør sig gældende, og hvor det på den baggrund ikke vil være meningsfuldt at fordele ansøgere til, hvis ansøgerne ikke selv har ønsket dette. Det kunne f.eks. være en institution, som kun udbyder hf som et forlænget forløb, dvs. over tre år i stedet for to år, i kombination med landbrug eller søfart eller lignende tilfælde. Listen med de institutioner og uddannelsessteder, som undervisningsministeren beslutter, at der ikke skal fordeles ansøgere til, er i dag bekendtgørelsesfastsat.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.1 og 3.15.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15-5

Af § 11 j i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, fordeler de ansøgere, som ikke er blevet fordelt i den centrale fordelingsmekanisme efter § 11 h.

Af bestemmelsens stk. 2, fremgår det, at regionsrådet fordeler ansøgerne, jf. stk. 1, til en af ansøgeren prioriteret institution eller afdeling med ledig kapacitet i den af ansøgeren prioriterede rækkefølge. Hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. 1. pkt., skal regionsrådet fordele ansøgerne til den uddannelse, den enkelte ansøger har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling med ledig kapacitet, hvor ansøgeren har kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Regionsrådet kan kun placere ansøgeren efter 2. pkt. på en institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. 1.-3. pkt., skal regionsrådet hæve kapaciteten på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller afdeling, hvor ansøgeren får kortest transporttid fra bopælen til institutionen eller afdelingen. Regionsrådet kan dog i særlige tilfælde hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling inden for maksimalt 45 minutters transporttid. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne, hvis de nærmeste institutioner eller afdelinger fra ansøgerens bopæl ligger i en tilstødende region.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår, det, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår regionsrådet kan hæve kapaciteten på en anden institution eller afdeling end den, hvor ansøgeren har kortest transporttid, jf. stk. 2, 4. pkt.

Det foreslås, at bestemmelsen i vid udstrækning videreføres uændret, dog således transporttid ændres til transportafstand, hvor dette er relevant.

Det foreslås, at det i en ny *§ 15-5, stk. 1,* fastsættes, at regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, fordeler de ansøgere, som ikke er blevet fordelt i den centrale fordelingsmekanisme efter §§ 15-4.

Der forventes også fremover at være et antal ansøgere, som den centrale fordelingsmekanisme ikke kan fordele til et af ansøgernes prioriterede uddannelsessteder eller på et ikke-prioriteret uddannelsessted med den uddannelse, ansøgeren har prioriteret som sin førsteprioritet inden for den maksimale transporttid på 45 minutter (’ufordelte ansøgere’). Det foreslåede vil indebære, at det er regionsrådene, som skal fordele disse ansøgere.

Det foreslås, at det i *stk. 2, 1. pkt.,* fastsættes, at regionsrådet fordeler ansøgerne, jf. stk. 1, til en af ansøgeren prioriteret institution eller uddannelsessted med ledig kapacitet i den af ansøgeren prioriterede rækkefølge.

Det foreslåede stk. 2, 1. pkt., vil indebære, at regionen som i dag skal fordele ansøgeren til en af ansøgerens prioriteter, hvis der er ledig kapacitet på en af disse prioriteter, så ansøgeren får den højest mulige prioritet opfyldt. Hvis der er ledig kapacitet på det førstprioriterede uddannelsesønske (kombination af uddannelse og institution eller uddannelsessted), skal regionsrådet fordele ansøgeren til denne institution eller dette uddannelsessted. Hvis der ikke er ledig kapacitet på det førstprioriterede uddannelsesønske, skal regionsrådet fordele ansøgeren til det andenprioriterede uddannelsesønske, hvis der er ledig kapacitet på dette uddannelsesønske, og så fremdeles.

Det foreslås, at det i *stk. 2, 2. pkt.* fastsættes, at hvis der ikke er plads på en institution eller et uddannelsessted, jf. 1. pkt., skal regionsrådet fordele ansøgerne til den uddannelse, den enkelte ansøger har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller det uddannelsessted med ledig kapacitet, hvor ansøgeren har kortest transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet.

Det foreslåede stk. 2, 2. pkt. vil indebære, at hvis der ikke er ledig kapacitet på en af ansøgerens prioriteter, skal regionsrådet som hidtil placere ansøgeren på en institution eller et uddannelsessted med ledig kapacitet på den uddannelse, som ansøgeren har angivet som førsteprioritet. Hvis der er flere institutioner eller uddannelsessteder med ledige pladser på den pågældende uddannelse, skal regionsrådet fordele ansøgeren til den institution eller det uddannelsessted, hvor ansøgeren får kortest transportafstand.

Det foreslås, at det det i *stk. 3, 3. pkt.,* fastsættes, at regionsrådet kun kan placere ansøgeren efter 2. pkt. på en institution eller et uddannelsessted inden for maksimalt 45 minutters transporttid.

Det foreslåede stk. 3, 3. pkt. vil indebære, at regionen som hidtil kun vil kunne placere en ansøger på en institution eller et uddannelsessted efter 2. pkt. inden for maksimalt 45 minutters transporttid.

Det foreslås, at det i *stk. 2, 4. pkt.,* fastsættes, at hvis der ikke er plads på en institution eller afdeling, jf. 1.-3. pkt., skal regionsrådet hæve kapaciteten på den uddannelse, ansøgeren har ønsket som førsteprioritet, på den institution eller på det uddannelsessted, hvor ansøgeren får kortest transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet.

Det foreslåede stk. 2, 4. pkt., vil indebære, at hvis regionen ikke kan placere en ansøger på en prioriteret institution eller uddannelsessted eller på

en institution eller et uddannelsessted med den førstprioriterede uddannelse på en institution eller et uddannelsessted med ledig kapacitet inden for maksimalt 45 minutter, så skal regionen hæve kapaciteten på en institution eller et uddannelsessted med den uddannelse, ansøgeren har som førsteprioritet. Hvis der ikke er en institution eller et uddannelsessted med den førstprioriterede uddannelse inden for 45 minutters transporttid, vil regionen skulle placere ansøgeren på den nærmeste institution eller det nærmeste uddannelsessted, selv om dette medfører en længere transporttid end 45 minutter, og selv om ansøgeren ikke nødvendigvis selv har prioriteret denne institution eller uddannelsessted. Hvis der kun er én institution eller et uddannelsessted med den førstprioriterede uddannelse inden for 45 minutters transporttid, vil regionen ligeledes skulle hæve kapaciteten på denne institution eller dette uddannelsessted. Hvis der er to eller flere institutioner eller uddannelsessteder med den førstprioriterede uddannelse inden for 45 minutter, vil regionen som udgangspunkt skulle hæve kapaciteten på den institution eller det uddannelsessted, hvor ansøgeren får kortest transporttid.

Det foreslås i *stk. 2, 5. pkt.,* at regionsrådet i særlige tilfælde kan hæve kapaciteten på en anden institution eller et andet uddannelsessted inden for maksimalt 45 minutters transporttid.

Det foreslåede stk. 2, 5. pkt., vil indebære, at regionen i særlige tilfælde vil kunne hæve kapaciteten på en anden institution eller uddannelsessted end der, hvor ansøgeren får kortest transportafstand. Det foreslås i stk. 3, at undervisningsministeren får bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om, hvornår regionsrådet kan hæve kapaciteten på en anden institution eller et andet uddannelsessted, end den hvor ansøgeren får kortest transportafstand.

Det foreslås i *stk. 2, 6. pkt.,* at regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne, hvis de nærmeste institutioner eller uddannelsessteder fra ansøgerens bopæl ligger i en tilstødende region.

Det foreslåede vil indebære, at hvis ansøgeren er bosat, så mulige institutioner eller uddannelsessteder inden for 45 minutters transporttid ligger i andre regioner, er ansøgerens bopælsregion forpligtet til at samarbejde med den eller de tilstødende regioner om at finde plads til ansøgeren.

Det foreslås endvidere som *stk. 3,* at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår regionsrådet kan hæve kapaciteten på en anden institution eller et andet uddannelsessted, end den hvor ansøgeren har kortest transportafstand, jf. stk. 2, 5. pkt.

Bemyndigelsen er i dag udmøntet ved bekendtgørelse nr. 871 af 23. juni 2025 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser.

Der vil som i dag bl.a. kunne fastsættes nærmere regler om, at regionerne, når de skal hæve kapaciteten på en institution eller et uddannelsessted for at få plads til en ansøger, kan lade andre hensyn veje tungere, end at ansøgeren skal placeres på den institution eller det uddannelsessted, hvor ansøgeren får kortest transportafstand. Det kan f.eks. været hensynet til institutionernes eller uddannelsesstedets klassedannelse og det fleksible klasseloft eller hensynet til at sikre, at ansøgere til 2-årig hf, som er 20 år eller mere, får plads på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)), hvis ansøgeren har ønsket 2-årig hf på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)) som førsteprioritet. Det kan endvidere være et hensyn til særlige lokale forhold af betydning for de enkelte ansøgere. Der vil kunne fastsættes regler om andre hensyn, som regionerne kan lægge vægt på.

Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede § 15-5, vil de gældende regler, som giver mulighed for, at institutionen kan fravige det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever, hvis regionen ved fordeling af ansøgere og elever til institutionen eller uddannelsesstedet efter §§ 15-5 og 15-6 afviger fra den for institutionen fastlagte kapacitet på en måde, der gør det uforholdsmæssigt vanskeligt for institutionen at fastlægge en klassedannelse i overensstemmelse med reglerne om det fleksible klasseloft, blive videreført. Samtidig vil de allerede bekendtgørelsesfastsatte fravigelsesmuligheder ligeledes inden for rammerne af de relevante lovbestemmelser kunne justeres, hvis det vurderes nødvendigt som følge af elevfordelingsmodellen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.1 og 3.15.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15-6

Af § 11 k i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, fremgår det, at regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, fordeler til og med første hele uge af november de ansøgere, hvis ansøgning ikke er indgået i fordelingsrunden efter §§ 11 h og 11 j, og de ansøgere og elever, som bliver optaget på eller skifter til en gymnasial uddannelse frem til og med første uge af november. 1. pkt. gælder dog ikke for ansøgere og elever, som bliver optaget efter § 14 eller § 14 b i lov om de gymnasiale uddannelser.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at fordelingen nævnt i stk. 1 skal ske inden for rammerne af institutionernes eller afdelingernes kapacitet til en af ansøgerens eller elevens prioriterede uddannelsesønsker eller til den uddannelse, ansøgeren eller eleven har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller afdeling inden for 45 minutters transporttid. Regionsrådet kan hæve kapaciteten på en institution eller afdeling, hvis det er nødvendigt eller i ganske særlige tilfælde for at tildele disse ansøgere og elever plads. Regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne og eleverne, hvis de nærmeste institutioner eller afdelinger fra ansøgerens og elevens bopæl ligger i en tilstødende region.

Det foreslås, at bestemmelsen i vid udstrækning videreføres uændret.

Det foreslås, at det i en ny *§ 15-6, stk. 1, 1. pkt.,* fastsættes, at regionsrådet i den region, hvor ansøgeren har bopæl, til og med første hele uge af november fordeler de ansøgere, hvis ansøgning ikke er indgået i fordelingsrunden efter §§ 15-4 og 15-5, og de ansøgere og elever, som bliver optaget på eller skifter til en gymnasial uddannelse frem til og med første uge af november. 1. pkt. gælder dog ikke for ansøgere og elever, som bliver optaget efter § 14 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Fordeling af ansøgere efter de foreslåede bestemmelser i §§ 15-4 og 15-5 forudsætter, at ansøgernes ansøgninger er indgået i den centrale fordelingsrunde. I lighed med i dag vil der være en gruppe af ansøgere og elever, som ikke er blevet fordelt i den centrale fordelingsrunde, f.eks. fordi de først har ansøgt om optagelse efter fordelingen, eller fordi de undervejs i optagelsesprocessen eller efterfølgende ombestemmer sig eller lignende.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære, at regionsrådet også fremover vil skulle fordele disse ansøgere og elever til og med første hele uge af no-

vember måned. Første uge af november er foreslået videreført som skæringstidspunkt, fordi det svarer til det tidspunkt, hvor grundforløbet afsluttes på de 3-årige uddannelser til almen, merkantil og teknisk studentereksamen, jf. § 20, stk. 1 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at 1. pkt., ikke gælder for ansøgere og elever, som bliver optaget på et uddannelsessted efter § 14 i lov om de gymnasiale uddannelser.

Det foreslåede stk. 1, 2. pkt., vil indebære, at regionerne heller ikke fremover vil skulle fordele ansøgere, som bliver optaget efter § 14 i lov om de gymnasiale uddannelser. Denne bestemmelse regulerer elevers ret til at skifte uddannelse og institution uden tab af tid inden afslutning af grundforløbet i en 3-årig gymnasial uddannelse. Baggrunden for, at det foreslås videreført, at disse elever ikke skal fordeles af regionerne, er, at § 14 i lov om de gymnasiale uddannelser giver eleverne en ret til, når visse forudsætninger er opfyldt, at skifte uddannelse og institution. Ledelsen på den enkelte institution eller det enkelte uddannelsessted kan optage en sådan elev, hvis uddannelsesstedet har ledig plads inden for uddannelsesstedets fastsatte kapacitet.

Det følger af regler uden for dette lovforslag, at det efter første uge i november vil være ledelsen på den enkelte institution eller uddannelsessted, som kan optage en ansøger, hvis uddannelsesstedet har ledig plads inden for uddannelsesstedets fastsatte kapacitet. Det foreslås i lovforslagets § 14-1 videreført, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om regionernes efterfølgende tilpasning af institutionernes og uddannelsesstedernes kapacitet, samt om procedure herfor. Regler herom er i dag fastsat ved bekendtgørelse nr. 871 af 23. juni 2025 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser. Der vil som hidtil kunne fastsættes regler om, at, at hvis uddannelsesstedet ikke har ledig plads inden for den fastsatte kapacitet, skal uddannelsesstedet rette henvendelse til regionerne, som vil skulle vurdere, om kapaciteten på uddannelsesstedet skal hæves, så den pågældende ansøger kan få plads, eller om ansøgeren skal henvises til et andet uddannelsessted inden for maksimal transporttid på 45 minutter. Optagelse på uddannelsesstedet eller institutionen forudsætter herefter, at ledelsen på institutionen eller uddannelsesstedet vurderer, at ansøgeren opfylder forudsætningerne for at blive optaget efter reglerne i lov om de gymnasiale uddannelser. Tilsvarende gælder frem til og med første uge af november tillige for optagelse af en elev omfattet af § 14

i lov om de gymnasiale uddannelser, hvis institutionerne ikke har plads inden for den fastsatte kapacitet.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at fordelingen som nævnt i stk. 1 skal ske inden for institutionernes eller uddannelsesstedernes kapacitet til en af ansøgernes eller elevernes prioriterede uddannelsesønsker eller til den uddannelse, ansøgeren eller eleven har ønsket som førsteprioritet, på en institution eller et uddannelsessted inden for 45 minutters transporttid.

Det foreslåede stk. 2, 1. pkt. vil indebære, at regionerne også fremover så vidt muligt vil skulle fordele ansøgerne og eleverne til ledige pladser inden for de enkelte uddannelsers fastsatte kapacitet. Det vil være regionerne, der vurderer, hvilket uddannelsessted disse ansøgere og elever skal fordeles til. Regionerne vil herunder kunne tage hensyn til ansøgerens eller elevens eventuelt ønskede prioriteter. Ansøgeren er imidlertid ikke sikret en plads på en ønsket prioritet, heller ikke selvom der måtte være plads på et prioriteret uddannelsessted.

Regionerne vil ved fordelingen af eftertilmeldere, som er 20 år eller over, og som har søgt 2-årig hf på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)), skulle tilstræbe at fordele dem til en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)) inden for 45 minutters transporttid, i det omfang det er muligt. Disse ansøgere vil ikke være sikret en plads på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)), hvis det ikke er muligt for regionerne at tildele dem en sådan plads.

Hvis ansøgeren eller eleven ikke får plads på et prioriteret uddannelsessted, vil regionerne inden for den maksimale transporttid på 45 minutter skulle fordele ansøgeren eller eleven til et uddannelsessted med den uddannelse, som ansøgeren eller eleven har prioriteret som førsteprioritet. Regionerne vil således ikke kunne placere ansøgeren på et ikke-prioriteret uddannelsessted på en anden uddannelse end den, ansøgere har angivet som sin førsteprioritet.

Regionerne vil løbende fordele disse ansøgere og elever indtil første hele uge af november, dog tidligst efter fordelingen efter §§ 15-4 og 15-5 er afsluttet, og regionerne har overblik over, hvilke uddannelsessteder der har ledig kapacitet.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.,* at regionsrådet kan hæve kapaciteten på en institution eller et uddannelsessted, hvis det er nødvendigt eller i ganske særlige tilfælde for at tildele disse ansøgere og elever plads.

Det foreslåede stk. 2, 2. pkt., vil indebære, at regionsrådet, efter det har fyldt eventuelle ledige pladser op inden for de kapaciteter, som uddannelsesstederne har fået fastsat, også fremover kan hæve kapaciteten med det nødvendige antal elever på en eller flere uddannelsessteder, hvis det er nødvendigt for at tildele disse ansøgere og elever plads inden for maksimal transporttid. Regionerne vil, hvis det vurderes mest hensigtsmæssigt i forhold til den samlede kapacitetsfastsættelse på uddannelsesstederne i regionen, bl.a. kunne tage hensyn til at samle flere af disse ansøgere og elever på en eller flere bestemte uddannelsessteder, så de pågældende uddannelsessteder får så mange elever, at uddannelsesstedet kan få grundlag for at oprette en ekstra klasse på uddannelsesstedet. Undervisningsministeriet vil også fremover stille de nødvendige oplysninger til rådighed for regionerne, så regionerne allerede i forbindelse med fastsættelse af kapacitet på de enkelte uddannelsessteder vil kunne gå i dialog med udvalgte institutioner med henblik på at sikre, at der efterfølgende kan sikres tilstrækkelig kapacitet på de institutioner, som erfaringsmæssigt har en stor andel af disse ansøgere og elever.

Regionerne vil endvidere, i det omfang det er muligt, i forbindelse med overvejelse om at hæve et uddannelsessteds kapacitet ud over den fastsatte kapacitet, også fremover skulle tage hensyn til institutionens og uddannelsesstedets mulighed for at overholde reglerne om det fleksible klasseloft. Som det fremgår af bemærkningerne til det foreslåede § 15-5, vil de gældende regler, som giver mulighed for, at institutionen kan fravige det fleksible klasseloft på gennemsnitligt 28 elever, hvis regionen ved fordeling af ansøgere og elever til institutionen eller uddannelsesstedet efter §§ 15-5 og 15-6 afviger fra den for institutionen fastlagte kapacitet på en måde, der gør det uforholdsmæssigt vanskeligt for institutionen at fastlægge en klassedannelse i overensstemmelse med reglerne om det fleksible klasseloft, blive videreført. Samtidig vil de allerede bekendtgørelses fastsatte fravigelsesmuligheder ligeledes inden for rammerne af de relevante lovbestemmelser kunne justeres, hvis det vurderes nødvendigt som følge af elevfordelingsmodellen.

Regionerne vil hertil i ganske særlige tilfælde som hidtil kunne hæve kapaciteten på en institution eller et uddannelsessted, hvor det vil være hensigtsmæssigt, selvom der findes ledig kapacitet på en anden institution

med ansøgerens først prioriterede uddannelse inden for en transporttid på 45 minutter. Det vil eksempelvis kunne dreje sig om tilfælde, hvor en ansøger, der er 20 år eller over, har søgt 2-årigt hf på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)), men hvor der kun er ledige pladser på et alment gymnasium. I et sådan tilfælde vil regionsrådet, hvis det efter et samlet skøn findes hensigtsmæssigt, kunne hæve kapaciteten på en institution med et stærkt voksenpædagogisk læringsmiljø (tidligere et voksenuddannelsescenter (VUC)), på trods af at der findes ledige pladser på et alment gymnasium inden for en transporttid på 45 minutter fra ansøgerens bopæl.

Bestemmelsen tænkes primært anvendt i forhold til ansøgere til den 2-årige uddannelse til hf-eksamen, men det kan ikke udelukkes, at der vil kunne opstå tilsvarende særlige tilfælde, hvor det vil være hensigtsmæssigt at anvende bestemmelsen i forhold til ansøgere til de treårige gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.,* at regionsrådet samarbejder med naboregionerne om fordelingen af ansøgerne og eleverne, hvis de nærmeste institutioner eller uddannelsessteder fra ansøgerens og elevens bopæl ligger i en tilstødende region.

Regionsrådet skal ved placering af ansøgere og elever, som ikke er indgået i den centrale fordelingsmekanisme, tage hensyn til, at ansøgeren ikke får mere end 45 minutters transporttid, hvis ansøgeren placeres på et ikke-prioriteret uddannelsessted. Hvis ansøgeren er bosat, så mulige uddannelsessteder inden for 45 minutters transporttid ligger i andre regioner, er ansøgerens bopælsregion forpligtet til at samarbejde med den eller de tilstødende regioner om at finde plads til ansøgeren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.1 og 3.15.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15-7

Der er tale om en ny bestemmelse.

Det foreslås med *§ 15-7, stk. 1,* at regionsrådet skal træffe beslutning om, hvorvidt der skal fastsættes supplerende lokale regler for fordeling af ansøgere, jf. § 15-8, stk. 1, hvis: 1) En institutions eller uddannelsessteds andel

af tildelte ansøgere, der ved seneste fordeling havde institutionen eller uddannelsesstedet som førsteprioritet, er mindre end 70 pct. Andelen opgøres pr. uddannelse, eller 2) Bestyrelsen for en institution anmoder regionsrådet om at fastsætte supplerende lokale regler.

Det foreslås med bestemmelsens *stk. 2,* at det er en forudsætning for, at regionsrådet kan beslutte at fastsætte supplerende lokale regler efter stk. 1, at det kan sandsynliggøres, at elevsammensætningen på institutionen eller på et uddannelsessted under institutionen giver eller vil give anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

Med *stk. 3* foreslås det, at regionsrådet kan træffe beslutning om at fastsætte supplerende lokale regler for fordeling af ansøgere, jf. § 15-8, hvis regionsrådet kan sandsynliggøre, at elevsammensætningen på en institution eller et uddannelsessted giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

Det foreslåede stk. 1 vil indebære, at regionsrådet får pligt til at overveje, om der skal fastsættes supplerende lokale fordelingsregler, hvis en institution eller et uddannelsessted kun i ringe grad formår at tiltrække førsteprioritetsansøgere som defineret i stk. 1, nr. 1, eller hvis bestyrelsen for en udfordret institution anmoder regionsrådet herom. Regionsrådet vil således skulle træffe beslutning om, hvorvidt der skal fastsættes supplerende lokale regler, hvis en af disse to forudsætninger er opfyldt. Det vil imidlertid, jf. det foreslåede stk. 2, være en forudsætning for at fastsætte supplerende lokale fordelingsregler, at det kan sandsynliggøres, at elevsammensætningen på institutionen eller uddannelsesstedet giver eller vil give anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer.

For så vidt angår stk. 1, nr. 1, vil regionsrådet være forpligtet til at overveje, om der skal fastsættes supplerende lokale fordelingsregler i relation til en institution eller et uddannelsessted, hvis andelen af tildelte ansøgere med institutionen eller uddannelsesstedet som førsteprioritet (opgjort pr. uddannelse) er mindre end 70 procent. Kriteriet sætter fokus på de institutioner/uddannelsessteder, der tildeles et stort antal ansøgere i den centrale fordelingsrunde, som ikke har institutionen/uddannelsesstedet som førsteprioritet. Kriteriet opgøres på institutions-/uddannelsesstedsniveau for de enkelte uddannelser og sammenholder antallet af førsteprioritetsansøgere til den enkelte uddannelse på institutionen/uddannelsesstedet med det antal ansøgere, som fordeles til den pågældende uddannelse på institutionen/ud-

dannelsesstedet i den centrale fordelingsrunde. Ved tildelte ansøgere forstås ansøgere, der tildeles institutioner eller uddannelsesstedet som led i den centrale elevfordelingsrunde, dvs. ansøgere fordelt i den it-understøttede fordelingsmekanisme, jf. § 15-4., eller ufordelte ansøgere fordelt af regionen, jf. § 15-5.

Undervisningsministeriet ved Styrelsen for It og Læring udarbejder årligt en oversigt til regionerne over de institutioner, der opfylder kriteriet i stk. 1, nr. 1, når elevfordelingen til det pågældende skoleår er afsluttet, og sender til regionen. Regionsrådet vil være forpligtet til af egen drift at overveje, om der skal fastsættes supplerende lokale regler i forhold til de institutioner, som fremgår af oversigten.

Kriteriet i stk. 1, nr. 1, er det samme kriterium, som kan udløse krav om stillingtagen til, om der skal udarbejdes en genopretningsplan, jf. lovforslagets § 12-7. Brugen af supplerende lokale regler vil således kunne indgå som et led i en samlet genopretningsplan for institutionen.

Det foreslåede stk. 1, nr. 2, vil indebære, at regionsrådet får pligt til at overveje, om der skal fastsættes supplerende lokale fordelingsregler, hvis bestyrelsen for en udfordret institution anmoder regionsrådet herom. Det er således ikke i denne sammenhæng en forudsætning, at der er tale om en institution, der kun i ringe grad er i stand til at tiltrække ansøgere, jf. kriteriet i stk. 1, nr. 1.

Det enkelte regionsråd beslutter selv procedurerne for, hvornår en institution, der ønsker supplerende lokale fordelingsregler fastsat, senest skal anmode regionen herom, så regionsrådene kan overholde øvrige centralt fastsatte frister. Regionsrådet beslutter ligeledes, i hvilket omfang institutionen allerede i forbindelse med anmodningen skal kunne sandsynliggøre, at elevsammensætningen på institutionen giver eller vil give anledning faglige, pædagogiske og sociale udfordringer.

Det foreslåede stk. 2 vil indebære, at det, både for så vidt angår stk. 1, nr. 1, og stk. 1, nr. 2, er en forudsætning for, at regionsrådet kan beslutte at fastsætte supplerende lokale elevfordelingsregler, at det kan sandsynliggøres af regionsrådet i samarbejde med institutionen/uddannelsesstedet, at elevsammensætningen på institutionen/uddannelsesstedet som helhed (dvs. på tværs af forskellige udbud) giver eller vil give anledning til udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter. Det er således ikke en forudsætning, at der er tale om allerede konstaterede udfordringer, hvis det

kan sandsynliggøres, at elevsammensætningen vil give udfordringer, hvis ikke der iværksættes supplerende lokale fordelingsregler. Faglige udfordringer forbundet med elevsammensætningen kan f.eks. være i form af ringe fagligt udbytte, hvilket bl.a. kan komme til udtryk i elevernes karakterer. Pædagogiske og sociale udfordringer kan f.eks. være i form af ringere deltagelse i gymnasiets sociale liv, demokratiske og frivillige aktiviteter, negativ social kontrol m.v. Det er efter forslaget en betingelse for, at der kan fastsættes supplerende lokale fordelingsregler, at det sandsynliggøres, at de konstaterede eller forventede udfordringer har sammenhæng med elevsammensætningen på den pågældende institution eller det pågældende uddannelsessted. Det kan f.eks. ske i form af udtalelser fra institutionens ledelse om oplevede udfordringer baseret på bl.a. observationer, tilgængelig forskning eller ved data fra og oplysninger om forhold omfattet af Undervisningsministeriets kvalitetsindikatorer. Det er herefter regionsrådet, der træffer beslutning om, hvorvidt sandsynlighedskravet er opfyldt.

Hvis kriteriet i stk. 1, nr. 1, er opfyldt, eller bestyrelsen for en udfordret institution anmoder herom, jf. stk. 1, nr. 2, og regionsrådet, jf. stk. 2, vurderer, at elevsammensætningen på institutionen giver eller vil give anledning til udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter, vil regionsrådet kunne fastsætte supplerende lokale regler efter § 15-8. Regionsrådet vil imidlertid ikke være forpligtet hertil.

Opgaven for Regionsrådet med at sandsynliggøre, at der foreligger faglige pædagogiske eller sociale udfordringer grundet elevsammensætningen, og derefter fastsættelse af supplerende lokale fordelingsregler vil skulle foregå i overensstemmelse med gældende databeskyttelseslovgivning. Det vil uændret være regionsrådet, der er dataansvarlig.

Det vil være op til regionsrådet, hvordan og på hvilket grundlag data med henblik på at sandsynliggøre, at elevsammensætningen vil medføre faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer, tilvejebringes. De data og oplysninger, der stilles til rådighed fra Undervisningsministeriets kvalitetsindikatorer, er statistiske data, der ikke gør det muligt at identificere enkeltpersoner, hvorimod de oplysninger, som tilvejebringes gennem ledelsens observationer til brug for sandsynlighedskravet, vil kunne omfatte personoplysninger. I sidstnævnte tilfælde kan der være tale om en behandling af personoplysninger, som skal behandles i overensstemmelse med reglerne herom i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at regionsrådet får mulighed for af egen drift at fastsætte supplerende lokale fordelingsregler, uanset om en institution eller et uddannelsessted opfylder kriteriet i stk. 1, nr. 1, eller om bestyrelsen for en institution anmoder herom. Det er en forudsætning for, at regionsrådet kan fastsætte supplerende lokale regler efter denne bestemmelse, at regionsrådet kan sandsynliggøre, at elevsammensætningen på institutionen giver anledning til udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter. Det er således i denne sammenhæng ikke tilstrækkeligt på samme måde som efter stk. 2, at det kan sandsynliggøres, at elevsammensætningen vil give anledning til udfordringer. Der skal derimod være tale om allerede konstaterede udfordringer. For nærmere om, hvad der ligger i kravet om, at det skal kunne sandsynliggøres, at elevsammensætningen giver anledning til udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter, henvises til ovennævnte bemærkninger til § 15-7, stk. 2.

Det foreslåede har sammenhæng med §§ 15-8, 15-9 og 15-10 nedenfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 15-8

Der er tale om en ny bestemmelse.

Det foreslås med *§ 15-8, stk. 1,* at regionsrådet, jf. § 15-7, stk. 1 og 3, kan fastsætte supplerende lokale regler på en eller flere uddannelser på en eller flere institutioner eller uddannelsessteder i regionen, der indeholder nedenstående elementer eller en kombination heraf, såfremt reglerne er egnede til at løse eller imødegå de konkrete udfordringer af faglig, pædagogisk eller social karakter: 1) Loft over andelen af ansøgere fra bestemte typer af boligområder. 2) Reservation af pladser til ansøgere fra bestemte typer af boligområder.

Det foreslås med bestemmelsens *stk. 2,* at ansøgere, der opfylder betingelserne for at få plads i en ASF-klasse eller på pre-ib, ikke omfattes af et loft eller en reservationsplads.

Hvis forudsætningerne for at fastsætte supplerende lokale fordelingsregler er til stede, jf. § 15-7, stk. 1 eller 3, og regionsrådet beslutter at iværksætte sådanne, skal de pågældende regler fastsættes i medfør af det foreslåede *stk. 1.*

Det foreslåede stk. 1 vil for det første indebære, at de supplerende lokale fordelingsregler ikke alene vil kunne omfatte den eller de institutioner eller uddannelsessteder, der har eller forventes at få faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer med elevsammensætningen, men også vil kunne omfatte institutioner, som ikke selv har eller forventes at få sådanne udfordringer, hvis det er nødvendigt. Regionsrådet skal imidlertid sikre, at reglerne ikke omfatter flere institutioner end nødvendigt for at nå formålet med reglerne. Hvis problemstillingen går på tværs af regionsgrænser, vil regionsrådene have pligt til at samarbejde om eventuel fastsættelse af supplerende lokale fordelingsregler.

Stk. 1 vil endvidere indebære, at det er en forudsætning for at anvende de enkelte elementer i stk. 1 i form af loft og reservation af pladser, at de er egnede til at afhjælpe de(n) konkrete udfordring(er), som er baggrunden for at fastsætte de supplerende lokale fordelingsregler. Samtidig skal regionsrådets anvendelse af de enkelte elementer ske under hensyn til, at det skal have den mindst mulige påvirkning på førsteprioritetsopfylden for ansøgere fra lokalområdet.

Regionsrådene vil i medfør af stk. 1 kunne anvende tiltag i form af fastsættelse af loft eller reservation af plads i forhold til ansøgere fra en bestemt type boligområde.

Regionsrådets mulighed for at fastsætte loft over andelen af ansøgere fra bestemte typer af boligområder følger af stk. 1, nr. 1. Regionsrådet har i medfør heraf mulighed for at fastsætte et loft over andelen af elever fra en særlig type boligområde på en eller flere institutioner. Med et loft angives således den maksimale andel ansøgere fra en bestemt type boligområde, der kan få plads på institutionen som led i den centrale it-understøttede fordeling, uanset om ansøgeren selv har prioriteret institutionen eller ej. Regionsrådet skal udmelde loftet som et antal elevpladser. Loftet kan suppleres med, at ansøgere fra det pågældende boligområde samtidig får forrang til de pladser, som er tilknyttet loftet, forudsat ansøgeren selv har søgt den pågældende institution. Loftet kan evt. sættes til nul et givent år, hvis der på den pågældende institution i forvejen er en andel af elever fra den pågældende type boligområde, som overskrider loftet. Hvis regionsrådet f.eks. vurderer, at de faglige, pædagogiske og sociale udfordringer med elevsammensætningen vil kunne imødegås, hvis andelen af elever fra en bestemt type boligområde maksimalt udgør f.eks. 10 procent på institutionen som

helhed, og andelen på 2. og 3. årgang i forvejen samlet set udgør 10 procent eller derover, vil regionsrådet det pågældende år kunne fastsætte et loft på nul for andelen af ansøgere fra den pågældende type boligområde.

Regionsrådets mulighed for at reservere pladser til ansøgere fra bestemte typer af boligområder følger af stk. 1, nr. 2 (reservationspladser). Ved reservationspladser forstås, at der på en eller flere institutioner, eksempelvis institutioner med høj søgning, reserveres plads til ansøgere fra en særlig type boligområde. Ansøgere fra den særlige type boligområde har mulighed for at opnå forrang til de reserverede pladser, hvis de søger institutionen. Hvis reservationspladserne ikke blive fyldt op med ansøgere fra det omfattede boligområde, fyldes pladserne op med øvrige ansøgere. Regionsrådet skal indmelde reservationspladserne som et antal elevpladser til Styrelsen for It og Læring. I de tilfælde, hvor regionsrådet anvender reservationspladser, skal regionsrådet samtidig overveje, om kapaciteten, såfremt de fysiske rammer tillader det, skal hæves på institutionen med det samme antal pladser, således at lokale ansøgere ikke fortrænges af ansøgere til reservationspladser.

De ovenfor nævnte tiltag i form af loft og reservation af pladser vil kunne anvendes som supplerende lokale fordelingsregler enten alene eller i kombination, men regionen vil ikke kunne anvende andre tiltag. Ved at anvende en kombination af loft og reservation af pladser på flere udbud i et afgrænset område kan der evt. sigtes efter en mere ligelig fordeling af ansøger fra en bestemt type af boligområde mellem de pågældende udbud. Der vil dog kun kunne anvendes ét tiltag et givent år på en given uddannelse på en given institution, dvs. at der ikke på samme institution på samme uddannelse vil kunne anvendes både loft og reservationspladser.

Ved boligområder forstås henholdsvis udsatte boligområder og almene boligområder, hvor reglerne om kombineret udlejning kan anvendes (KUO-områder) jf. almenboligloven. Social- og Boligstyrelsen offentliggør hvert år den 1. december en liste over udsatte boligområder samt en liste over KUO-områder. Ved fastsættelse og anvendelse af supplerende lokale elevfordelingsregler tages der udgangspunkt i den offentliggjorte liste over henholdsvis udsatte boligområder og KUO-områder, der er gældende pr. 1 december det pågældende år. Udsatte boligområder er afgrænset som almene boligområder, der er præget af en høj andel beboere uden beskæftigelse, høj kriminalitet, lavt uddannelsesniveau og lav indkomst. KUO-områder er afgrænset som almene boligområder, der er præget af en høj andel beboere uden beskæftigelse. Der vil kunne fastsættes supplerende lokale

fordelingsregler, som på konkrete institutioner anvender enten udsatte boligområder eller KUO-områder eller en kombination heraf, men der vil kun kunne fastsættes ét samlet loft for samme uddannelse på samme institution. Der vil således ikke kunne fastsættes ét loft for KUO-ansøgere og et andet loft for ansøgere fra udsatte boligområder på samme uddannelse på samme institution.

Supplerende lokale fordelingsregler kan fastsættes for et år af gangen, men kan forlænges, hvis forudsætningerne herfor fortsat er tilstede. Det vil skulle fremgå af de supplerende lokale fordelingsregler, hvilke institutioner og uddannelser, der er omfattet af reglerne.

Uanset om der fastsættes supplerende lokale fordelingsregler skal ansøgerne fortsat angive de prioriteter, som ansøgerne ønsker, og der vil stadig i videst muligt omfang skulle tages hensyn til disse prioriteter. Ansøgernes ønsker vil således fortsat blive forsøgt imødekommet i prioriteret rækkefølge, således at førsteprioriteter går forud for andenprioriteter, der går forud for tredjeprioriteter, der går forud for fjerdeprioriteter og efterfølgende prioriteter, jf. § 15-3, stk. 1, 2. pkt. Samtidig må der højst være en transporttid på 45 minutter hver vej for ansøgere, som ikke får opfyldt et prioriteret ønske, jf. § 15-3, stk. 3.

Med fastsættelse af supplerende lokale fordelingsregler vil regionsrådet imidlertid kunne supplere og dermed fravige de generelle fordelingsregler i § 15-4 og reglerne om forrang fastsat i medfør af § 15-3, stk. 4. Supplerende lokale fordelingsregler vil f.eks. kunne betyde, at en ansøger, som ikke har ønsket en institution, vil kunne få en plads på institutionen på grund af de supplerende fordelingsregler, samtidig med at en anden ansøger, som har ønsket samme institution som førsteprioritet, ikke får plads på institutionen. De supplerende fordelingsregler vil kunne begrænse, hvilke institutioner ansøgerne kan få plads på, og eventuelt udelukke dem fra at få plads på bestemte institutioner et givet år.

Ved afgørelse af hvilke ansøgere fra en bestemt type boligområde, der skal have plads inden for et loft eller på en reservationsplads, såfremt der ikke er plads til alle ansøgere, anvendes transportafstanden mellem ansøgerens bopæl og institutionen eller uddannelsesstedet. En ansøger, der har kortere transportafstand fra bopælen til institutionen eller uddannelsesstedet, får således reserveret en foreløbig plads forud for en ansøger med længere transportafstand. Hvis to eller flere ansøgere har den samme transportaf-

stand, og der ikke er plads til dem alle inden loftet eller reservationspladserne, bliver der trukket lod om, hvilke ansøgere der får reserveret plads på institutionen eller uddannelsesstedet. Det svarer til fordelingen af ansøgere i den it-understøttede fordelingsmekanisme efter de generelle fordelingsregler, jf. § 15-4, 2. og 3. pkt.

Supplerende lokale fordelingsregler finder anvendelse ved fordelingen i den centrale it-understøttede fordelingsmekanisme. Regionerne vil imidlertid have mulighed for at tage højde for de supplerende lokale fordelingsregler i forbindelse med fordeling af ufordelte ansøgere, jf. § 15-5, og eftertilmeldere, jf. § 15-6, i det omfang det er muligt og vurderes hensigtsmæssigt af regionen. Regionen vil imidlertid fortsat skulle placere ufordelte ansøgere og eftertilmeldere på en prioriteret institution eller på en institution med den førsteprioriterede uddannelse inden for den maksimale transporttid på 45 minutter.

For at kunne fastsætte de nødvendige regler vil der kunne foretages simulering på baggrund af sidste års data.

Det foreslåede *stk. 2* vil indebære, at visse ansøgere ikke indgår i beregning af et eventuelt loft eller eventuelle reservationspladser på en institution.

Konkret drejer det sig om ansøgere, der opfylder betingelserne for at få plads på et særligt tilrettelagte forløb for elever med autismespektrumforstyrrelser (ASF-klasser), hvortil der ydes et på finansloven fastlagt taxametertilskud, jf. § 7-2, stk. 1, nr. 3, og ansøgere, der opfylder betingelserne for at på plads på det forberedende år for elever til International Baccalaureate (IB) (benævnt pre-ib), jf. § 69, stk. 2, i lov om de gymnasiale uddannelser.

Klasser for elever med Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF-klasser) er særskilt reguleret både i forhold til antallet af klasser og deres placering, samt hvor mange elever, der er i disse klasser. Klasserne er tilrettelagt for denne særlige elevgruppe, og pladserne i ASF-klasserne kan kun blive optaget af ansøgere, som har et behov for en sådan plads. Pre-ib er en særlig tilrettelæggelse af 1.g. på stx og htx, så elever på pre-ib efter 1.g enten kan gå videre i 2. g, såfremt de opfylder betingelserne for optagelse på en 3-årig gymnasial uddannelse, eller på international baccalaureaute (IB). Pre-ib udbydes på institutioner, som samtidig er godkendt til at udbyde ib. Der

bliver fastsat en særskilt kapacitet til pre-ib, og pladserne på pre-ib kan kun optages af elever, som ønsker en sådan særlig tilrettelæggelse.

I det omfang, der på en institution er særligt tilrettelagte forløb for elever med autismespektrumforstyrrelser (ASF-klasser) eller pre-ib, vil ansøgere, der opfylder betingelserne for at opnå en plads herpå, ikke indgå i beregning af et eventuelt loft eller eventuelle reservationspladser på institutionen.

Det foreslåede har sammenhæng med §§ 15-7 ovenfor og § 15-9 og 15-10 nedenfor.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.15.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 15-9

Der er tale om en ny bestemmelse.

Det foreslås med *§ 15-9,* at regionsrådet i helt særlige tilfælde begrundet i lokale forhold kan fastsætte supplerende lokale regler for fordeling af ansøgere, hvor ansøgere bosat i udvalgte kommuner, postnumre eller sogne får forrang på en eller flere uddannelser på udvalgte institutioner.

Det foreslåede *§ 15-9* vil indebære, at regionsrådet i helt særlige tilfælde kan fastsætte supplerende lokale fordelingsregler relateret til lokale problemstillinger, hvor der gives mulighed for forrang til en eller flere uddannelser på udvalgte institutioner for ansøgere med bopæl i udvalgte områder. Ved udvalgte områder forstås kommuner, postnumre eller sogne. Ansøgere, som er bosat i de udvalgte områder, kan få forrang til de pågældende uddannelser på de specifikke institutioner, hvis de har angivet institutionen som deres førsteprioritet, ellers bortfalder forrangen.

Med denne regel vil regionsrådet f.eks. få mulighed for at give ansøgere bosat i et bestemt postnummer forrang til en eller flere uddannelser på en bestemt institution, hvis ansøgere i det pågældende postnummer har langt til nærmeste institution, og på grund af transportafstandskriteriet risikerer at blive fortrængt fra en plads på deres nærmeste institution af andre ansøgere, som har kortere afstand til institutionen, men som samtidig har andre alternative institutioner inden for den maksimale transporttid på 45 minutter.

Det er imidlertid ikke hensigten, at forrangen skal kunne anvendes alene med det formål at forbeholde "lokale" gymnasier til "lokale" ansøgere, hvis disse ansøgere har et andet rimeligt alternativ. Det vil derfor være en forudsætning for, at regionen kan anvende forrangen lokalt, at regionen vurderer, at der vil være en væsentlig risiko for, at de pågældende ansøgere ikke vil kunne få plads på den pågældende uddannelse inden for 45 minutter, uden at regionen derved ville skulle hæve de endelige kapaciteter på disse institutioner.

Hvis problemstillingen går på tværs af regionsgrænser, vil regionsrådene have pligt til at samarbejde om eventuel fastsættelse af supplerende lokale fordelingsregler.

Det vil skulle fremgå af de supplerende lokale fordelingsregler, hvilke uddannelser på hvilke specifikke institutioner og uddannelsessteder der gives forrang til. Det vil ligeledes skulle fremgå, hvilke områder (kommuner, postnumre eller sogne) ansøgerne skal være bosat i, for at kunne få forrang.

Det foreslåede har sammenhæng med §§ 15-7 og 15-8 ovenfor og § 15-10 nedenfor.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 3.15.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 15-10

Der er tale om en ny bestemmelse.

Det foreslås med *§ 15-10,* at regionrådet senest den 7. december indberetter til Undervisningsministeriet, hvilke uddannelser på hvilke institutioner eller uddannelsessteder der er omfattet af supplerende lokale fordelingsregler, jf. § 15-7, 15-8 og 15-9. Samtidig offentliggør regionen, hvilke uddannelser på hvilke institutioner eller uddannelsessteder, der er omfattet af supplerende lokale fordelingsregler, og informerer de mulige ansøgere om virkningen heraf.

Det foreslåede § 15-10 vil indebære, at regionsrådet senest den 7. december skal indberette sin beslutning om at fastsætte supplerende lokale forde-

lingsregler til Undervisningsministeriet. Det skal fremgå af indberetningen, hvilke uddannelser på hvilke institutioner der er omfattet af de supplerende lokale regler. For så vidt angår supplerende lokale regler fastsat i medfør af § 15-8 skal det hertil fremgå, hvilke typer af boligområder reglerne gælder for, samt andelen af ansøgere omfattet af et eventuelt loft eller reservation af pladser på den enkelte uddannelse på den enkelte institution. Andelen skal angives i antal ansøgere til Styrelsen for It og Læring. Det skal endvidere fremgå, om ansøgerne skal have forrang til de pladser, der er knyttet til et eventuelt loft. For så vidt angår supplerende lokale regler fastsat i medfør af § 15-9 skal det fremgå, hvilke kommuner, postnumre eller sogne, ansøgerne skal være bosat i, for at kunne få forrang.

Det foreslåede § 15-10 vil endvidere indebære, at regionsrådet senest den 7. december skal offentliggøre sin beslutning om at fastsætte supplerende lokale fordelingsregler og informere de mulige ansøgere om reglerne og virkningen heraf. I informationsindsatsen ligger der også en vejledningsindsats. Ansøgerne skal kende de supplerende elevfordelingsregler inden de søger. Ansøgningsperioden løber typisk fra januar til marts. Med den foreslåede frist vil ansøgerne på ansøgningstidspunktet således være bekendt med et eventuelt loft på en given institution eller et givet uddannelsessted.

Det foreslåede har sammenhæng med §§ 15-7, 15-8 og 15-9 ovenfor.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 3.15.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 16-1

§ 2, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om undervisningsministerens godkendelse af nye institutioner for erhvervsrettet uddannelse. § 3, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om undervisningsministerens oprettelse af nye institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren kan oprette en ny institution for at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. den foreslåede § 1-1, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren vil kunne oprette en ny institution omfattet af loven for at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur. Det følger af den foreslåede § 1-1, stk. 2, at undervisningsministeren inden for rammerne i denne lov sørger for en hensigtsmæssig institutionsstruktur af fagligt, socialt og økonomisk bæredygtige institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i hele landet, som både aktuelt og fremadrettet kan imødekomme landsdækkende, regionale og lokale behov for ungdoms- og voksenuddannelser.

Ved oprettelse af en ny institution vil der afhængig af de konkrete forhold kunne være en periode, hvor bestyrelsen forbereder opstart af institutionens aktiviteter, herunder ved ansættelse af det nødvendige personale og tilvejebringelse af institutionens fysiske rammer.

En afdækning af behovet for en ny institution kan både igangsættes på undervisningsministerens eget initiativ og på baggrund af henvendelser til undervisningsministeren fra lokale interessenter, der giver grundlag for at foretage en sådan afdækning.

Det er dog alene undervisningsministeren, som kan træffe beslutning om, at der er behov for oprettelsen af en ny institution, og det er dermed alene undervisningsministeren, som kan tage initiativet til selve oprettelsen. Der vil, inden ministeren træffer beslutning om oprettelse af en ny institution, som udgangspunkt ske inddragelse af de lokale interessenter, herunder f.eks. regionsrådet og de bestående institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser i området. Formålet med inddragelsen vil være at afdække, om de bestående institutioner vil kunne sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, herunder eventuelt ved at medvirke i institutionelle ændringer, jf. de foreslåede §§ 16-3 - 16-8 om sammenlægning og §§ 16-9 - 16-14 om spaltning, uden at der oprettes en ny institution.

En nyoprettet institution for ungdoms- og voksenuddannelse vil ikke være omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren fastsætter en ny institutions vedtægt, jf. § 4-1, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den første vedtægt for en nyoprettet institution vil blive fastsat af undervisningsministeren. Vedtægten vil skulle være udarbejdet i overensstemmelse med de regler, der i øvrigt gælder for vedtægter for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, herunder bl.a. for sammensætning af bestyrelsen. Hvis der oprettes en institution i løbet af den fireårige funktionsperiode for bestyrelsen efter den foreslåede § 3-6, stk. 2, følger det af den foreslåede § 3-6, stk. 4, at funktionsperioden for den første bestyrelse for den nyoprettede institution er resten af den igangværende fireårige funktionsperiode.

Senere ændringer af vedtægten vil skulle ske i henhold til de almindelige regler herom, jf. den foreslåede § 4-1, hvorefter institutionens vedtægt fastsættes af bestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-2

§ 3, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om private institutioner for gymnasiale uddannelsers overgang til at være en selvejende institution omfattet af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en privat institution for gymnasiale uddannelser, jf. lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, kan godkende, at institutionen overgår til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelser efter denne lov, hvis det vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse vil undervisningsministeren som hidtil have adgang til at godkende, at en privat institution for gymnasiale uddannelser, jf. lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, overgår til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelser efter denne lov. En sådan overgang vil betyde, at den tidligere private institution for

gymnasiale uddannelser kommer til at indgå i opfyldelsen af undervisningsministerens forpligtelse til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. den foreslåede § 1-1, stk. 2, og med hensyn til at sikre kapacitet til de gymnasiale uddannelser i et sådant omfang, at alle ansøgere, der opfylder optagelsesbetingelserne, kan optages, jf. den foreslåede § 14-1, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det er bestyrelsen for den private institution for gymnasiale uddannelser, som indgiver indstilling om undervisningsministerens godkendelse af overgangen. Undervisningsministeren vil i relation hertil fortsat kunne stille vilkår for godkendelsen samt indhente supplerende materiale til brug for vurderingen af bestyrelsens indstilling.

En privat institution for gymnasiale uddannelser, der overgår til at være omfattet af denne lov, vil blive omfattet af de optagelsesregler til uddannelserne, der gælder for institutioner omfattet af loven, og som indgår i den offentlige forsyning af uddannelserne, og kan derfor ikke længere som private institutioner for gymnasiale uddannelser bestemme, hvilke elever der skal optages på institutionens uddannelser. Tilsvarende vil lovens regler om deltagerbetaling, jf. det foreslåede kapitel 8, være gældende for eleverne og kursisterne.

En privat institution for gymnasiale uddannelser, der overgår til at være omfattet af loven, vil også blive omfattet af de foreslåede bestemmelser om nedlæggelse af en institution og anvendelse af tiloversblevne nettoformue ved institutionens nedlæggelse.

En institution for ungdoms- og voksenuddannelser, der er etableret ved, at en privat institution for gymnasiale uddannelser overgår til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelser efter denne lov, vil ikke være omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper, bortset fra ved institutionens nedlæggelse i forhold til anvendelsen af eventuelt tiloversbleven nettoformue hidrørende fra den tidligere private institution for gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *stk. 2,* at der på datoen for overgangen fra en privat institution for gymnasiale uddannelser til en institution for ungdoms- og voksenuddannelser skal ske en opgørelse af den private institution for gymnasiale uddannelsers formue.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der på datoen for overgangen fra en privat institution for gymnasiale uddannelser til en institution for ungdoms- og voksenuddannelser skal ske en opgørelse af den private institution for gymnasiale uddannelsers formue.

Denne opgørelse skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 16-16, stk. 6, hvorefter formue, der hidrører fra en privat institution for gymnasial uddannelse, anvendes til de fastsatte formål i vedtægten for den private institution for gymnasial uddannelse. Baggrunden herfor er, at en privat institution for gymnasiale uddannelses overskydende midler ved dens nedlæggelse med undervisningsministerens godkendelse skal anvendes til skolevirksomhed, der støttes i henhold til lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. § 2, stk. 2, 3. pkt., i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 388 af 18. marts 2026.

Det nævnte finder dog ikke anvendelse, hvis der for en privat institution for gymnasiale uddannelser er vedtægtsbestemmelser godkendt før den 1. august 2012 om anvendelse af overskydende midler, der indebærer, at midlerne skal anvendes til andre vedtægtsbestemte formål, jf. § 6, stk. 3, i lov nr. 271 af 27. marts 2012 om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser), lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Forenkling af proceduren for godkendelse af vedtægtsændringer m.v.).

Med det foreslåede sikres, at der foreligger en opgørelse af den private institution for gymnasial uddannelsers formue ved overgangen til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelser. Ved en senere solvent nedlæggelse af institutionen vil en del af en eventuelt tiloversbleven nettoformue kunne anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne herom i vedtægten for den tidligere private institution for gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *stk. 3,* at undervisningsministeren fastsætter vedtægten ved overgangen fra en privat institution for gymnasiale uddannelser til en institution for ungdoms- og voksenuddannelser.

Med den foreslåede bestemmelse vil undervisningsministeren ved en privat institution for gymnasiale uddannelsers overgang til en institution for ungdoms- og voksenuddannelser fastsætte institutionens vedtægt.

Vedtægten vil skulle være i overensstemmelse med de regler, der i øvrigt gælder for vedtægter for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, herunder bl.a. for sammensætning af bestyrelsen. Det vil være undervisningsministeren, der fastsætter vedtægten, men det forventes som udgangspunkt at ske på baggrund af et udkast fra bestyrelsen for den private institution for gymnasiale uddannelser, der ønsker at overgå til at blive en institution for ungdoms- og voksenuddannelser.

Senere ændringer af vedtægten vil skulle ske i henhold til de almindelige regler herom, jf. den foreslåede § 4-1, stk. 1, hvorefter institutionens vedtægt fastsættes af bestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-3

§ 4, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om undervisningsministerens godkendelse på baggrund af en indstilling fra institutionernes bestyrelse af en sammenlægning af to eller flere institutioner. § 6, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om undervisningsministerens godkendelse på baggrund af en indstilling fra institutionernes bestyrelse om en sammenlægning af to eller flere institutioner af en sammenlægning af to eller flere institutioner. Der er endvidere i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner fastsat nærmere regler herom.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at bestyrelserne for to eller flere institutioner omfattet af denne lov i fællesskab kan afgive indstilling til undervisningsministeren om sammenlægning af de deltagende institutioner til én fortsættende institution omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelserne for to eller flere institutioner omfattet af denne lov i fællesskab kan afgive indstilling til undervisningsministeren om sammenlægning af de deltagende institutioner til én fortsættende institution omfattet af denne lov.

Det vil være bestyrelsernes beslutning, hvorvidt de vil indgive en indstilling. Indgivelsen af indstillingen kan ske i forlængelse af dialog med undervisningsministeren om de institutionelle forhold i institutionens lokalområde og behov for eventuelle institutionelle forandringer på området.

Undervisningsministeren vil ikke være bundet af bestyrelsernes indstilling og vil kunne gå i dialog med institutionerne om andre løsninger, hvis ministeren vurderer, at den påtænkte sammenlægning ikke sikrer en hensigtsmæssig institutionsstruktur.

Undervisningsministeren kan indtil den [31. juli 2030] beslutte, at der skal ske en sammenlægning eller en spaltning af en eller flere institutioner omfattet af denne lov, hvis hensynet til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål tilsiger det, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed, jf. den foreslåede § 20-7. Undervisningsministeren kan således træffe beslutning herom, uden at der foreligger en indstilling fra institutionernes bestyrelser.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde en redegørelse for, hvordan sammenlægningen bidrager til en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2, og en sammenlægningsredegørelse, der som minimum består af det materiale, som fremgår af den foreslåede § 16-3, stk. 2, nr. 2, litra a-g.

Bestyrelserne har ansvaret for, at indstillingen indeholder fyldestgørende og tilstrækkeligt materiale, og indstillingen skal underskrives af de deltagende institutioners bestyrelser i forening. Det er i relation hertil ikke tilstrækkeligt, at indstillingen underskrives i henhold til tegningsreglen i institutionernes vedtægt.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 1,* at bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde en redegørelse for, hvordan sammenlægningen bidrager til en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelserne som et element i beslutningen om at indgå i en sammenlægning skal foreholde sig til og kunne redegøre for, hvordan sammenlægningen vil bidrage til en hensigtsmæssig institutionsstruktur. Undervisningsministeren kan alene godkende en indstilling om sammenlægning, hvis sammenlægningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur,

jf. den foreslåede § 1-1, stk. 2, og den foreslåede § 16-7, stk. 1, nr. 1. Bestyrelsernes redegørelse, jf. den foreslåede § 16-3, stk. 2, nr. 1, vil udgøre et centralt element i grundlaget for ministerens skøn.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 2,* at bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde en sammenlægningsredegørelse, der som minimum består af a) en redegørelse for den fortsættende institutions aktiviteter, økonomi, administration, organisation, it-forhold og bygningsmæssige forhold, b) resultatet af en undersøgelse af eksistensen af eventuelle aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner, c) et udkast til en vedtægt for den fortsættende institution, jf. § 4-1, d) et begrundet forslag til navn for den fortsættende institution, jf. § 1-3, e) en redegørelse for, om sammenlægningen skal gennemføres som en sammenlægning uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-4, eller under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte, f) en redegørelse for, hvorvidt den fortsættende institution oprettes som en ny institution, jf. § 16-8, stk. 2, eller om en af de deltagende institutioner videreføres som den fortsættende institution, jf. § 16-8, stk. 3, og g) en redegørelse for, hvornår sammenlægningen skal have virkning fra.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra a*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af sammenlægningsredegørelsen skal udarbejde en redegørelse, som skal omfatte den fortsættende institutions aktiviteter, økonomi, administration, organisation, it-forhold og bygningsmæssige forhold.

Bestyrelserne vil bl.a. skulle redegøre for, hvordan den fortsættende institution efter sammenlægningen vil kunne varetage de opgaver, som de deltagende institutioner hidtil har varetaget, samt for de økonomiske, organisatoriske og administrative perspektiver ved sammenlægningen, herunder f.eks. mulighederne for en mere effektiv varetagelse af opgaverne eller for investeringer i sikring eller udbygning af institutionens opgaver i forhold til såvel den overordnede institutionsstruktur som de lokale behov. Redegørelsen skal også forholde sig til, hvordan institutionernes it-forhold påvirkes af sammenlægningen.

Bestyrelserne vil desuden skulle redegøre for den fortsættende institutions bygningsmæssige forhold, herunder redegøre for bestyrelsens vurdering af institutionens fremtidige kvadratmeterbehov og behovet for gennemførelse af eventuelle tilpasninger i de bygningsmæssige forhold, herunder de økonomiske konsekvenser herved.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra b*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af sammenlægningsredegørelsen skal redegøre for resultatet af en undersøgelse af eksistensen af eventuelle aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner.

Bestyrelsen vil som følge heraf skulle redegøre for, hvorvidt den påtænkte sammenlægning indebærer, at der udløses forpligtelser over for tredjemand som følge af sammenlægningen, eller om den fortsættende institution overtager forpligtelser fra en eller flere af de deltagende institutioner over for tredjemand. Det vil skulle fremgå af redegørelsen, hvordan bestyrelserne vil håndtere sådanne forpligtelser.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra c*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af sammenlægningsredegørelsen skal medsende et udkast til en vedtægt for den fortsættende institution, jf. § 4-1. Undervisningsministeren fastsætter på baggrund heraf vedtægten for den fortsættende institution ved sammenlægningen, jf. den foreslåede § 16-6.

Vedtægtsudkastet vil skulle være udarbejdet i overensstemmelse med de regler, der i øvrigt gælder for vedtægter for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, herunder bl.a. for sammensætning af bestyrelsen, jf. den foreslåede § 4-1. Hvis sammenlægningen sker i løbet af den fireårige funktionsperiode for bestyrelsen efter den foreslåede § 3-6, stk. 2, følger det af den foreslåede § 3-6, stk. 3, at funktionsperioden for bestyrelsen for den fortsættende institution vil være resten af den igangværende fireårige funktionsperiode. Undervisningsministeren vil i forbindelse med en sammenlægning kunne godkende fravigelser med hensyn til bestyrelsens størrelse og funktionsperioden, jf. den foreslåede § 3-15, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra d*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af sammenlægningsredegørelsen skal medsende et begrundet forslag til navn for den fortsættende institution, jf. § 1-3.

Bestyrelserne vil således i fællesskab skulle indstille et forslag til et navn for den fortsættende institution, og bestyrelserne vil skulle begrunde, hvorfor bestyrelserne vurderer, at navneønsket opfylder kriterierne for navne i den foreslåede § 1-3.

Der vil blive fastsat et format for indstilling om navn, som bestyrelserne skal anvende ved udarbejdelse af det begrundede forslag til navn.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra e*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af sammenlægningsredegørelsen skal redegøre for, om sammenlægningen skal gennemføres som en sammenlægning uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-4, eller under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte.

Ved en sammenlægning efter de almindelige regler om skyldnerskifte (debitorskifte) vil et skifte af skyldner (debitor) fra de deltagende institutioner til den fortsættende institution som udgangspunkt kræve samtykke fra de deltagende institutioners kreditorer. Hvis sammenlægningen gennemføres under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte, vil bestyrelsernes redegørelse skulle være vedlagt fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation for, at bestyrelserne har indhentet samtlige kreditorers samtykke til sammenlægningen.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra f*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af sammenlægningsredegørelsen skal redegøre for, hvorvidt den fortsættende institution oprettes som en ny institution, jf. § 16-8, stk. 2, eller om en af de deltagende institutioner videreføres som den fortsættende institution, jf. § 16-8, stk. 3.

Bestyrelsen vil skulle begrunde sit valg, og hvis en af de deltagende institutioner videreføres som den fortsættende institution, vil det skulle fremgå af redegørelsen, hvilken institution der videreføres.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra g*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af sammenlægningsredegørelsen skal redegøre for, hvornår sammenlægningen skal have virkning fra.

En sammenlægning kan både godkendes med tilbagevirkende kraft, f.eks. til den 1. januar i det igangværende finansår, eller med fremadrettet virkning, f.eks. fra den 1. januar i det kommende finansår.

Bestyrelserne vil i fællesskab skulle beslutte, hvornår sammenlægningen skal have virkning fra, og redegørelsen skal indeholde en begrundelse for den valgte dato.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-4

Det fremgår af § 4, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at sammenlægning og spaltning efter stk. 1 og 2 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at sammenlægning og spaltning efter stk. 1 og 2 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, *nr. 1* og *2,* at hvis det fremgår af bestyrelsernes fælles indstilling, at en sammenlægning skal gennemføres uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-3, stk. 2, nr. 2, litra e, skal der udarbejdes en økonomisk erklæring om den påtænkte sammenlægning bestående af:

1) En redegørelse for den fortsættende institutions økonomiske forhold.

2) En redegørelse for, hvorvidt kreditorerne i hver af de deltagende institutioner, må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter sammenlægningen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kreditorernes retsstilling ved sammenlægningen afdækkes, og erklæringen har betydning for, hvorvidt bestyrelserne som en del af sammenlægningens forberedelse skal indrykke en bekendtgørelse om den planlagte sammenlægning i Statstidende, jf. den foreslåede § 16-5. Der skal alene udarbejdes én samlet økonomisk erklæring for sammenlægningen, som omfatter alle kreditorer i alle de deltagende institutioner.

Det foreslås i *stk. 2*, at den i stk. 1 nævnte erklæring skal udarbejdes af og være underskrevet af institutionsrevisorerne, jf. § 10-2, stk. 2, i de deltagende institutioner. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 10-2, stk. 2, for nærmere om institutionsrevisorerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-5

Der er i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner i § 2, stk. 5, regler om kreditorernes stilling ved sammenlægninger, hvis deres mulighed for fyldestgørelse forringes ved sammenlægningen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at antages det i den § 16-4, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved sammenlægningen, skal bestyrelserne for de deltagende institutioner indrykke en bekendtgørelse om den planlagte sammenlægning i Statstidende, hvor det anføres, at kreditorerne inden for fire uger kan anmelde deres fordringer til den institution, der er debitor, hvis fordringerne er stiftet forud for bekendtgørelsen i Statstidende, og hvis der ikke er stillet betryggende sikkerhed for fordringerne.

Formålet med bestemmelsen er at sikre retstillingen for kreditorerne i de deltagende institutioner, hvor sammenlægningen gennemføres uden kreditorernes samtykke. Bestemmelsen finder dermed ikke anvendelse for sammenlægninger, som gennemføres under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte.

Det foreslås i *stk. 2,* at anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan der forlanges betryggende sikkerhed.

Betryggende sikkerhed kan f.eks. være, at der stilles en bankgaranti. Det vil dog altid være en konkret vurdering i forhold til fordringens type og størrelse, hvad der udgør betryggende sikkerhed.

Det foreslås i *stk. 3,* at bestyrelserne for de deltagende institutioner i sammenlægningen skal orientere undervisningsministeren, når bekendtgørelse i Statstidende er sket, jf. stk. 1, og når der er taget stilling til eventuelt anmeldte fordringer fra kreditorerne, jf. stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelserne skal sende en orientering til undervisningsministeren umiddelbart efter offentliggørelsen i Statstidende af bekendtgørelsen om den planlagte sammenlægning. Denne orientering skal være vedlagt dokumentation for, at bekendtgørelsen er offentliggjort.

Bestyrelserne skal endvidere sende en orientering til undervisningsministeren, når der er taget stilling til eventuelt anmeldte fordringer fra kreditorerne. Denne orientering skal indeholde en redegørelse for, hvordan hver af de anmeldte fordringer vil blive håndteret, og være vedlagt dokumentation for, at de berørte kreditorer har samtykket til denne håndtering.

Hvis der ikke er anmeldt fordringer ved udløbet af fristen på de fire uger, skal bestyrelserne sende en orientering til undervisningsministeren om dette umiddelbart efter fristens udløb.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-6

Det fremgår af § 4, stk. 2, 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 2, 5. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren fastsætter en vedtægt, jf. § 4-1, stk. 1, for den fortsættende institution.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den første vedtægt for den fortsættende institution vil blive fastsat af undervisningsministeren. Vedtægten vil skulle være udarbejdet i overensstemmelse med de regler, der i øvrigt gælder for vedtægter for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, herunder bl.a. for sammensætning af bestyrelsen. Hvis sammenlægningen gennemføres i løbet af den fireårige funktionsperiode for bestyrelsen efter den foreslåede § 3-6, stk. 2, følger det af den foreslåede § 3-6, stk. 3, at funktionsperioden for den første bestyrelse for den fortsættende institution er resten af den igangværende fireårige funktionsperiode.

Senere ændringer af vedtægten vil skulle ske i henhold til de almindelige regler herom, jf. den foreslåede § 4-1, stk. 1, hvorefter institutionens vedtægt fastsættes af bestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 2*, at der i vedtægten for den fortsættende institution skal optages bestemmelser, der sikrer videreførelse af eventuelle vedtægtsbestemte formål og rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved sammenlægningen.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at vedtægtsbestemte formål og rettigheder til en institutions formue ikke fortabes for rettighedshaveren som følge af, at institutionen indgår i en sammenlægning, medmindre det følger af det vedtægtsbestemte formål eller den vedtægtsbestemte rettighed, at formålet eller rettigheden ophører ved en sammenlægning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-7

Det følger af § 4, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere institutioner, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til almen studentereksamen, bestyrelsen for en eller flere institutioner for uddannelsen til hf-eksamen og hf-enkeltfag samt bestyrelsen for en eller flere institutioner for almen voksenuddannelse m.v. kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Videre følger det af lovens § 4, stk. 3, 1. pkt., at det er en betingelse for at opnå tilladelse efter stk. 1 og 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Det følger endvidere af § 6, stk. 1, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en eller flere af de institutioner, der er omfattet af lovens § 1, stk. 1, og bestyrelsen for en eller flere institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan godkende, at to eller flere af institutionerne sammenlægges til én institution, som godkendes til at udbyde uddannelser efter en eller flere love. Videre følger det af lovens § 6, stk. 3, 1. pkt., at det er en betingelse for at opnå godkendelse efter stk. 1 og 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan godkende en indstilling efter § 16-3, hvis 1) sammenlægningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2, 2) der ikke ved sammenlægningen sker indskrænkninger i bestående rettigheder, 3) eventuelle anmeldte fordringer fra kreditorer er afgjort, jf. § 16-5, hvor sammenlægningen gennemføres uden kreditorernes samtykke, og 4) der er udpeget en bestyrelse i overensstemmelse med den fortsættende institutions vedtægt, jf. § 16-6, stk. 1, og udpeget en institutionsrevisor, jf. § 10-2, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil samlet medføre, at forholdene i stk. 1, nr. 1-4, skal være opfyldt, før undervisningsministeren kan godkende en indstilling om sammenlægning.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 1,* vil medføre, at undervisningsministeren skal vurdere, hvorvidt sammenlægningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. den foreslåede § 1-1, stk. 2. Der henvises i relation hertil til de specielle bemærkninger til § 1-1, stk. 2.

Formålet med bestemmelsen i *stk. 1, nr. 2,* er at sikre, at retstillingen for rettighedshavere, der har en rettighed i relation til en eller flere af de deltagerende institutioner, ikke forringes ved sammenlægningen. Der er tale om et objektivt kriterium, som bl.a. relaterer sig til de foreslåede § 16-3, stk. 2, nr. 2, litra b), § 16-4, stk. 1, nr. 2, og § 16-5. Det er således en forudsætning for ministerens godkendelse af en indstilling om sammenlægning, at det på baggrund af indstillingens materiale kan fastslås positivt, at der ikke ved sammenlægningen sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Formålet med bestemmelsen i *stk. 1, nr. 3,* er at sikre kreditorernes retstilling forud for sammenlægningens godkendelse, hvor sammenlægningen gennemføres uden kreditorernes samtykke, og hvor det antages i den § 16-4, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse fra institutionsrevisor, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved sammenlægningen. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 3, er således ikke relevant, hvis sammenlægningen gennemføres efter de almindelige regler om skyldnerskifte, eller hvis institutionsrevisor i den § 16-4, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse vurderer, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse ikke forringes ved sammenlægningen.

Ved "eventuelle anmeldte fordringer fra kreditorer er afgjort" forstås, at eventuelle fordringer, som er anmeldt af kreditorer i henhold til bekendtgørelsen i Statstidende efter den foreslåede § 16-5, stk. 1, er håndteret i overensstemmelse md den foreslåede § 16-5, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 4,* vil medføre, at bestyrelserne for de deltagende institutioner i fællesskab forud for sammenlægningens godkendelse skal have afdækket, hvilke konkrete personer der skal udgøre den første bestyrelse for den fortsættende institution. Dette skal ske i overensstemmelse med bestemmelserne om den fortsættende institutions første bestyrelse i den fortsættende institutions vedtægt. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-6, stk. 1, for nærmere herom.

Tilsvarende skal bestyrelserne for de deltagende institutioner i fællesskab forud for sammenlægningens godkendelse beslutte, hvem der skal være institutionsrevisor for den fortsættende institution.

Det er således en forudsætning for ministerens godkendelse af en indstilling om sammenlægning, at indstillingen indeholder sådan information om den første bestyrelse for den fortsættende institution og institutionsrevisor for den fortsættende institution.

Det foreslås i *stk. 2*, at når undervisningsministeren har godkendt sammenlægningen, jf. stk. 1, indrykkes der en bekendtgørelse i Statstidende om sammenlægningen. Undervisningsministeren skal orienteres, når bekendtgørelse i Statstidende er sket.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det ved en sammenlægning med fremadrettet virkning, jf. de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-8, stk. 1, er bestyrelserne for de deltagende institutioner, som i fællesskab skal indrykke en bekendtgørelse i Statstidende om sammenlægningen.

Ved en sammenlægning med tilbagevirkende kraft, jf. de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-8, stk. 1, er det den første bestyrelse for den fortsættende institution, som skal indrykke en bekendtgørelse i Statstidende om sammenlægningen.

Der skal i begge tilfælde sendes en orientering til undervisningsministeren umiddelbart efter offentliggørelsen i Statstidende af bekendtgørelsen om sammenlægningen. Denne orientering skal være vedlagt dokumentation for, at bekendtgørelsen er offentliggjort.

Det foreslås i *stk. 3*, at der på datoen for sammenlægningens virkning skal ske en opgørelse af formuen for hver af de deltagende institutioner. Datoen for sammenlægningens virkning vælges af bestyrelserne for de deltagende institutioner og skal fremgå af sammenlægningsredegørelsen, jf. den foreslåede § 16-3, stk. 2, litra g.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at det dokumenteres, hvilken formue hver af de deltagende institutioner indgår i sammenlægningen med. Formueopgørelsen kan bl.a. blive relevant ved institutionens eventuelle senere nedlæggelse, jf. bestemmelserne om anvendelse af institutionens nettoformue ved nedlæggelse i den foreslåede § 16-16.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-8

Det fremgår af § 4, stk. 1, 5. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver og gæld til den fortsættende institution. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 1, 4. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at ved sammenlægningen opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at når sammenlægningen er godkendt af undervisningsministeren, jf. § 16-7, stk. 1, anses aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser for at overgå eller for at være overgået til den fortsættende institution pr. den dato for sammenlægningen, som fremgår af sammenlægningsredegørelsen, jf. § 16-3, stk. 2, nr. 2, litra g.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser anses for at overgå eller for at være overgået til den fortsættende institution pr. den dato for sammenlægningen, som fremgår af sammenlægningsredegørelsen. Dette betyder i praksis, at overgangen af aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser enten sker på et tidspunkt,

som ligger efter ministerens godkendelse af sammenlægningen (godkendelse med fremadrettet virkning) eller på et tidspunkt, som ligger før ministerens godkendelse (godkendelse med tilbagevirkende kraft).

Et sådant skæringstidspunkt for sammenlægningens retsvirkning har bl.a. regnskabsmæssig betydning, idet det første regnskabsår for en fortsættende institution, hvor sammenlægningen godkendes med tilbagevirkende kraft til f.eks. den 1. januar i det igangværende regnskab, dermed vil være det igangværende finansår.

Hvis en sammenlægning godkendes med tilbagevirkende kraft, hvilket oftest er tilfældet i praksis, til f.eks. den 1. januar i det igangværende finansår, vil den fortsættende institution anses for at være etableret som en juridisk enhed fra dette tidspunkt, og dermed de facto så snart ministeren har godkendt sammenlægningen. Det betyder, at den fortsættende institution fra datoen for ministerens godkendelse er etableret og skal agere som en samlet juridisk enhed i henhold til den nye vedtægt, som samtidig er fastsat for den fortsættende institution.

Bestyrelserne for de deltagende institutioner skal derfor i direkte forlængelse af ministerens godkendelse af sammenlægningen underskrive og datere vedtægten for den fortsættende institution, så denne vedtægt kan danne grundlag for driften af den fortsættende institution, herunder først og fremmest konstitueringen af den fortsættende institutions første bestyrelse.

Hvis en sammenlægning godkendes med fremadrettet virkning til f.eks. den 1. januar i det følgende finansår, vil den fortsættende institution først blive etableret som juridisk enhed fra dette tidspunkt. Det betyder, at de deltagende institutioner fortsat er selvstændige, uafhængige juridiske enheder frem til denne dato, og at institutionerne, herunder institutionernes bestyrelse og daglige ledelse, skal agere som sådan frem til denne dato.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved en sammenlægning, hvor den fortsættende institution oprettes som en ny institution, opløses alle de deltagende institutioner uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der ved sammenlægningen oprettes en helt ny institution, som også er en helt ny juridisk enhed. Det vil

derfor være en del af etableringen af den nye fortsættende institution, at institutionen bl.a. skal registreres i CVR-registeret og i undervisningsministeriets register over institutioner.

Det foreslås i *stk. 3*, at ved en sammenlægning, hvor en af de deltagende institutioner er den fortsættende institution, opløses de øvrige deltagende institutioner uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til den fortsættende institution.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en af de deltagende institutioner er den fortsættende institution, og at denne institution som juridiske enhed danner den juridiske institutionsretlige ramme for den fortsættende institution. Dette betyder bl.a., at den fortsættende institution som udgangspunkt viderefører den pågældende deltagende institutions registrering i CVR-registeret samt i Undervisningsministeriets register over institutioner med de eventuelle ændringer, som en sammenlægning med de øvrige deltagende institutioner måtte medføre.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-9

Det fremgår af § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade, at en institution, der er godkendt efter loven, ved spaltning overdrager sine aktiver og gæld som helhed eller en del heraf til en eller flere selvejende uddannelsesinstitutioner. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 2, 1.-3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution kan godkende en spaltning af institutionen. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som helhed til flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner. Endvidere kan en bestyrelse tage beslutning om en spaltning, ved hvilken institutionen overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til en eller flere bestående eller nye selvejende uddannelsesinstitutioner.

Der er endvidere i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner fastsat nærmere regler om spaltning.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at bestyrelserne for to eller flere institutioner omfattet af denne lov i fællesskab kan afgive indstilling til undervisningsministeren om spaltning af en afgivende institution, hvorved den afgivende institution enten overdrager sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som en helhed til flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov eller overdrager en del af sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelserne for to eller flere institutioner omfattet af denne lov i fællesskab kan afgive indstilling til undervisningsministeren om spaltning af en afgivende institution enten ved en fuld spaltning af institutionen eller ved en grenspaltning af en del af institutionen. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-14 for nærmere om sondringen mellem en fuld spaltning og en grenspaltning.

Det vil være bestyrelsernes beslutning, hvorvidt de vil afgive en indstilling. Afgivelsen af indstillingen kan ske i forlængelse af dialog med undervisningsministeren om de institutionelle forhold i institutionens lokalområde og behov for eventuelle institutionelle forandringer på området.

Undervisningsministeren vil ikke være bundet af bestyrelsernes indstilling og vil kunne gå i dialog med institutionerne om andre løsninger, hvis ministeren vurderer, at den påtænkte spaltning ikke sikrer en hensigtsmæssig institutionsstruktur.

Undervisningsministeren kan indtil den [31. juli 2030] beslutte, at der skal ske en sammenlægning eller en spaltning af en eller flere institutioner omfattet af denne lov, hvis hensynet til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål tilsiger det, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed, jf. den foreslåede § 16-15. Undervisningsministeren kan således træffe beslutning herom, uden at der foreligger en indstilling fra institutionernes bestyrelser.

Det foreslås i *stk. 2*, at bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde1) en redegørelse for, hvordan spaltningen bidrager til en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2, og 2) en spaltningsredegørelse, der som

minimum består af det materiale, som fremgår af den foreslåede § 16-9, stk. 2, nr. 2, litra a-g.

Bestyrelserne har ansvaret for, at indstillingen indeholder fyldestgørende og tilstrækkeligt materiale, og indstillingen skal underskrives af de deltagende institutioners bestyrelser i forening. Det er i relation hertil ikke tilstrækkeligt, at indstillingen underskrives i henhold til tegningsreglen i institutionernes vedtægt.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 1,* at bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde en redegørelse for, hvordan spaltningen bidrager til en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelserne som et element i beslutningen om at indgå i en spaltning skal foreholde sig til og kunne redegøre for, hvordan spaltningen vil bidrage til en hensigtsmæssig institutionsstruktur. Undervisningsministeren kan alene godkende en indstilling om spaltning, hvis spaltningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. den foreslåede § 1-1, stk. 2, og den foreslåede § 16-13, stk. 1, nr. 1. Bestyrelsernes redegørelse, jf. den foreslåede § 16-9, stk. 2, nr. 1, vil udgøre et centralt element i grundlaget for ministerens skøn.

Det foreslås i *stk. 2, nr. 2,* at bestyrelsernes fælles indstilling skal indeholde en spaltningsredegørelse, der som minimum består af a) en redegørelse for de efter spaltningen fortsættende institutioners aktiviteter, økonomi, administration, organisation, it-forhold og bygningsmæssige forhold, b) resultatet af en undersøgelse af eksistensen af eventuelle aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner, c) et udkast til en vedtægt for de fortsættende institutioner, jf. § 4-1, d) et begrundet forslag til navn for hver af de fortsættende institutioner, jf. § 1-3, e) en redegørelse for, om spaltningen skal gennemføres som en spaltning uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-10, eller under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte, f) en redegørelse for, hvorvidt spaltningen skal gennemføres ved overdragelse af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som en helhed til flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov eller ved overdragelse af en del af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov, og g) en redegørelse for, hvornår spaltningen skal have virkning fra.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra a*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af spaltningsredegørelsen skal udarbejde en redegørelse, som skal omfatte de efter spaltningen fortsættende institutioners aktiviteter, økonomi, administration, organisation, it-forhold og bygningsmæssige forhold.

Bestyrelserne skal bl.a. redegøre for, hvordan de fortsættende institutioner efter spaltningen vil kunne varetage de opgaver, som de deltagende institutioner hidtil har varetaget, samt for de økonomiske, organisatoriske og administrative perspektiver ved spaltningen, herunder f.eks. mulighederne for en mere effektiv varetagelse af opgaverne eller for investeringer i sikring eller udbygning af institutionernes opgaver i forhold til såvel den overordnede institutionsstruktur som de lokale behov. Redegørelsen skal også forholde sig til, hvordan institutionernes it-forhold påvirkes af spaltningen.

Bestyrelserne vil desuden skulle redegøre for de fortsættende institutioners bygningsmæssige forhold, herunder redegøre for bestyrelsens vurdering af de deltagende institutioners fremtidige kvadratmeterbehov og behovet for gennemførelse af eventuelle tilpasninger i de bygningsmæssige forhold, herunder de økonomiske konsekvenser herved.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra b*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af spaltningsredegørelsen skal redegøre for resultatet af en undersøgelse af eksistensen af eventuelle aktuelle rettigheder og berettigede forventninger om ydelser fra en eller flere af de deltagende institutioner.

Bestyrelserne skal som følge heraf redegøre for, hvorvidt den påtænkte spaltning indebærer, at der udløses forpligtelser over for tredjemand som følge af spaltningen, eller om de fortsættende institutioner overtager forpligtelser fra en eller flere af de deltagende institutioner over for tredjemand. Det skal fremgå af redegørelsen, hvordan bestyrelserne vil håndtere sådanne forpligtelser.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra c*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af spaltningsredegørelsen skal medsende et udkast til en vedtægt for de fortsættende institutioner, jf. § 4-1. Undervisningsministeren fastsætter på baggrund heraf vedtægten for de fortsættende institutioner ved spaltningen, jf. den foreslåede § 16-12.

Der skal udarbejdes et vedtægtsudkast for hver af de fortsættende institutioner og dermed både for den afgivende og den eller de modtagende institutioner. Vedtægtsudkastet skal være udarbejdet i overensstemmelse med de regler, der i øvrigt gælder for vedtægter for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, herunder bl.a. for sammensætning af bestyrelsen, jf. den foreslåede § 4-1. Hvis spaltningen sker i løbet af den fireårige funktionsperiode for bestyrelsen efter den foreslåede § 3-6, stk. 2, følger det af den foreslåede § 3-6, stk. 3, at funktionsperioden for bestyrelserne for de fortsættende institutioner er resten af den igangværende fireårige funktionsperiode. Undervisningsministeren vil i forbindelse med en spaltning kunne godkende fravigelser med hensyn til bestyrelsens størrelse og funktionsperioden, jf. den foreslåede § 3-11, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra d*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af spaltningsredegørelsen skal medsende et begrundet forslag til navn for hver af de fortsættende institutioner, jf. § 1-3.

Bestyrelserne for de fortsættende institutioner skal således indstille et forslag til et navn for hver af de fortsættende institutioner, og bestyrelserne skal for hvert navneønske begrunde, hvorfor bestyrelserne vurderer, at navneønsket opfylder kriterierne for navne i den foreslåede § 1-3.

Der vil blive fastsat et format for indstilling om navn, som bestyrelserne skal anvende ved udarbejdelse af det begrundede forslag til navn.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra e*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af spaltningsredegørelsen skal redegøre for, om spaltningen skal gennemføres som en spaltning uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-10, eller under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte.

Ved en spaltning efter de almindelige regler om skyldnerskifte (debitorskifte) vil et skifte af skyldner (debitor) fra den afgivende institution til den eller de modtagende fortsættende institutioner som udgangspunkt kræve samtykke fra de deltagende institutioners kreditorer. Hvis spaltningen gennemføres under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte, skal bestyrelsernes redegørelse være vedlagt fyldestgørende og tilstrækkelig dokumentation for, at bestyrelserne har indhentet samtlige kreditorers samtykke til spaltningen.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra f*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af spaltningsredegørelsen skal redegøre for, hvorvidt

spaltningen skal gennemføres ved overdragelse af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som en helhed til flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov eller ved overdragelse af en del af den afgivende institutions aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov.

Bestyrelserne skal således redegøre for, om der indgives indstilling om spaltning af en afgivende institution ved en fuld spaltning af institutionen eller ved en grenspaltning af en del af institutionen. Bestyrelsen skal begrunde sit valg. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-14 for nærmere om sondringen mellem en fuld spaltning og en grenspaltning.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2, nr. 2, litra g*, vil medføre, at bestyrelserne som en del af spaltningsredegørelsen skal redegøre for, hvornår spaltningen skal have virkning fra.

En spaltning kan både godkendes med tilbagevirkende kraft f.eks. til den 1. januar i det igangværende finansår eller med fremadrettet virkning f.eks. fra den 1. januar i det kommende finansår.

Bestyrelserne skal i fællesskab beslutte, hvornår spaltningen skal have virkning fra, og redegørelsen skal indeholde en begrundelse for den valgte dato.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-10

Det fremgår af § 4, stk. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at sammenlægning og spaltning efter stk. 1 og 2 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at sammenlægning og spaltning efter stk. 1 og 2 kan gennemføres uden kreditorernes samtykke.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, *nr. 1* og *2,* at hvis det fremgår af bestyrelsernes fælles indstilling, at en spaltning skal gennemføres uden kreditorernes samtykke, jf. § 16-9, stk. 2, nr. 2, litra e, skal der udarbejdes en økonomisk erklæring om den påtænkte spaltning bestående af:

1) En redegørelse for de fortsættende institutioners økonomiske forhold.

2) En redegørelse for, hvorvidt kreditorerne i hver af de deltagende institutioner må antages at være tilstrækkeligt sikrede efter spaltningen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kreditorernes retstilling ved spaltningen afdækkes, og erklæringen har betydning for, hvorvidt bestyrelserne som en del af spaltningens forberedelse skal indrykke en bekendtgørelse om den planlagte spaltning i Statstidende, jf. den foreslåede § 16-11. Der skal alene udarbejdes én samlet økonomisk erklæring for spaltningen, som omfatter alle kreditorer i alle de deltagende institutioner.

Det foreslås i *stk. 2*, at den i stk. 1 nævnte erklæring skal udarbejdes af og være underskrevet af institutionsrevisorerne, jf. § 10-2, stk. 2, i de deltagende institutioner. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 10-2, stk. 2, for nærmere om institutionsrevisorerne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-11

Der er i bekendtgørelse nr. 929 af 19. november 2002 om sammenlægning og spaltning af visse uddannelsesinstitutioner i § 6, stk. 5, regler om kreditorernes stilling ved spaltninger, hvis deres mulighed for fyldestgørelse forringes ved sammenlægningen.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at antages det i den § 16-10, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved spaltningen, skal bestyrelserne for de deltagende institutioner indrykke en bekendtgørelse om den planlagte spaltning i Statstidende, hvor det anføres, at kreditorerne inden for fire uger kan anmelde deres fordringer til den institution, der er debitor, hvis fordringerne er stiftet forud for bekendtgørelsen i Statstidende, og hvis der ikke er stillet betryggende sikkerhed for fordringerne.

Formålet med bestemmelsen er at sikre retstillingen for kreditorerne i de deltagende institutioner, hvor spaltningen gennemføres uden kreditorernes samtykke. Bestemmelsen finder dermed ikke anvendelse for spaltninger, som gennemføres under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte.

Det foreslås i *stk. 2,* at anmeldte fordringer, der er forfaldne, kan forlanges indfriet, og for anmeldte fordringer, der er uforfaldne, kan der forlanges betryggende sikkerhed.

Betryggende sikkerhed kan f.eks. være, at der stilles en bankgaranti. Det vil dog altid være en konkret vurdering i forhold til fordringens type og størrelse, hvad der udgør betryggende sikkerhed.

Det foreslås i *stk. 3,* at bestyrelserne for de deltagende institutioner i spaltningen skal orientere undervisningsministeren, når bekendtgørelse i Statstidende er sket, jf. stk. 1, og når der er taget stilling til eventuelt anmeldte fordringer fra kreditorerne, jf. stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelserne skal sende en orientering til undervisningsministeren umiddelbart efter offentliggørelsen i Statstidende af bekendtgørelsen om den planlagte spaltning. Denne orientering skal være vedlagt dokumentation for, at bekendtgørelsen er offentliggjort.

Bestyrelserne skal endvidere sende en orientering til undervisningsministeren, når der er taget stilling til eventuelt anmeldte fordringer fra kreditorerne. Denne orientering skal indeholde en redegørelse for, hvordan hver af de anmeldte fordringer vil blive håndteret, og være vedlagt dokumentation for, at de berørte kreditorer har samtykket til denne håndtering.

Hvis der ikke er anmeldt fordringer ved udløbet af fristen på de fire uger, skal bestyrelserne sende en orientering til undervisningsministeren om dette umiddelbart efter fristens udløb.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-12

Det fremgår af § 4, stk. 2, 2. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at ministeren

godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 2, 5. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at ministeren godkender den sammenlagte eller spaltede institutions vedtægt.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren fastsætter en vedtægt, jf. § 4-1, stk. 1, for de fortsættende institutioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den første vedtægt for de fortsættende institutioner efter spaltningen vil blive fastsat af undervisningsministeren. Vedtægten vil skulle være udarbejdet i overensstemmelse med de regler, der i øvrigt gælder for vedtægter for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, herunder bl.a. for sammensætning af bestyrelsen. Hvis spaltningen gennemføres i løbet af den fireårige funktionsperiode for bestyrelsen efter den foreslåede § 3-6, stk. 2, følger det af den foreslåede § 3-6, stk. 3, at funktionsperioden for den første bestyrelse efter spaltningen for hver af de fortsættende institutioner er resten af den igangværende fireårige funktionsperiode.

Senere ændringer af vedtægten vil skulle ske i henhold til de almindelige regler herom, jf. den foreslåede § 3-1, stk. 1, hvorefter institutionens vedtægt fastsættes af bestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 2*, at der i vedtægten for de fortsættende institutioner skal optages bestemmelser, der sikrer videreførelse af eventuelle vedtægtsbestemte formål og rettigheder til en deltagende institutions formue, hvis rettigheden ikke ophører ved spaltningen.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at vedtægtsbestemte formål og rettigheder til en institutions formue ikke fortabes for rettighedshaveren som følge af, at institutionen indgår i en spaltning, medmindre det følger af det vedtægtsbestemte formål eller den vedtægtsbestemte rettighed, at formålet eller rettigheden ophører ved en spaltning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-13

Det fremgår af § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade, at en institution, der er godkendt efter loven, ved spaltning overdrager sine aktiver og gæld som helhed eller en del heraf til en eller flere selvejende uddannelsesinstitutioner. Videre fremgår det af lovens § 4, stk. 3, 1. pkt., at det er en betingelse for at opnå tilladelse efter stk. 1 og 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Det fremgår endvidere af § 6, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution kan godkende en spaltning af institutionen. Videre fremgår det af lovens § 6, stk. 3, 1. pkt., at det er en betingelse for at opnå godkendelse efter stk. 1 og 2, at der ved sammenlægningen eller spaltningen ikke sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at undervisningsministeren kan godkende en indstilling efter § 16-9, hvis 1) spaltningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2, 2) der ikke ved spaltningen sker indskrænkninger i bestående rettigheder, 3) eventuelle anmeldte fordringer fra kreditorer er afgjort, jf. § 16-11, hvor spaltningen gennemføres uden kreditorernes samtykke, og 4) der for hver af de fortsættende institutioner er udpeget en bestyrelse i overensstemmelse med den fortsættende institutions vedtægt, jf. § 16-12, stk. 1, og udpeget en institutionsrevisor, jf. § 10-2, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil samlet medføre, at forholdene i stk. 1, nr. 1-4, skal være opfyldt, før undervisningsministeren kan godkende en indstilling om spaltning.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 1,* vil medføre, at undervisningsministeren skal vurdere, hvorvidt spaltningen efter ministerens skøn vil medvirke til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. den foreslåede § 1-1, stk. 2. Der henvises i relation hertil til de specielle bemærkninger til § 1-1, stk. 2.

Formålet med bestemmelsen i *stk. 1, nr. 2,* er at sikre, at retstillingen for rettighedshavere, der har en rettighed i relation til en eller flere af de deltagerende institutioner, ikke forringes ved spaltningen. Der er tale om et objektivt kriterium, som bl.a. relaterer sig til de foreslåede § 16-9, stk. 2, nr. 2, litra b), § 16-10, stk. 1, nr. 2, og § 16-11. Det er således en forudsætning for ministerens godkendelse af en indstilling om spaltning, at det på baggrund af indstillingens materiale kan fastslås positivt, at der ikke ved spaltningen sker indskrænkninger i bestående rettigheder.

Formålet med bestemmelsen i *stk. 1, nr. 3,* er at sikre kreditorernes retsstilling forud for spaltningens godkendelse, hvor spaltningen gennemføres uden kreditorernes samtykke, og hvor det antages i den § 16-10, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse fra institutionsrevisor, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse forringes ved spaltningen. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 3, er således ikke relevant, hvis spaltningen gennemføres efter de almindelige regler om skyldnerskifte, eller hvis institutionsrevisor i den § 16-10, stk. 1, nr. 2, nævnte redegørelse vurderer, at kreditorernes mulighed for fyldestgørelse ikke forringes ved spaltningen.

Ved "eventuelle anmeldte fordringer fra kreditorer er afgjort" forstås, at eventuelle fordringer, som er anmeldt af kreditorer i henhold til bekendtgørelsen i Statstidende efter den foreslåede § 16-11, stk. 1, er håndteret i overensstemmelse md den foreslåede § 16-11, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 4,* vil medføre, at bestyrelserne for de deltagende institutioner forud for spaltningens godkendelse skal have afdækket, hvilke konkrete personer der skal udgøre den første bestyrelse efter spaltningen for hver af de fortsættende institutioner. Dette skal ske i overensstemmelse med bestemmelserne om de fortsættende institutioners første bestyrelse i de fortsættende institutioners vedtægt. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-12, stk. 1, for nærmere herom.

Tilsvarende vil bestyrelserne for de deltagende institutioner forud for spaltningens godkendelse skulle beslutte, hvem der skal være institutionsrevisor for hver af de fortsættende institutioner.

Det er således en forudsætning for ministerens godkendelse af en indstilling om spaltning, at indstillingen indeholder sådan information om den første bestyrelse efter spaltningen for hver af de fortsættende institutioner og institutionsrevisor for hver af de fortsættende institutioner.

Det foreslås i *stk. 2*, at når undervisningsministeren har godkendt spaltningen, jf. stk. 1, indrykkes der en bekendtgørelse i Statstidende om spaltningen. Undervisningsministeren skal orienteres, når bekendtgørelse i Statstidende er sket.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det ved en spaltning med fremadrettet virkning, jf. de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-14, stk. 1, er bestyrelserne for de deltagende institutioner, som i fællesskab skal indrykke en bekendtgørelse i Statstidende om spaltningen.

Ved en spaltning med tilbagevirkende kraft, jf. de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16-14, stk. 1, er det de første bestyrelser efter spaltningen for de fortsættende institutioner, som skal indrykke en bekendtgørelse i Statstidende om spaltningen.

Der skal i begge tilfælde sendes en orientering til undervisningsministeren umiddelbart efter offentliggørelsen i Statstidende af bekendtgørelsen om spaltningen. Denne orientering skal være vedlagt dokumentation for, at bekendtgørelsen er offentliggjort.

Det foreslås i *stk. 3*, at der på datoen for spaltningens virkning skal ske en opgørelse af formuen for hver af de deltagende institutioner. Datoen for spaltningens virkning vælges af bestyrelserne for de deltagende institutioner og skal fremgå af spaltningsredegørelsen, jf. den foreslåede § 16-9, stk. 2, litra g.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er, at det dokumenteres, hvilken formue hver af de deltagende institutioner indgår i spaltningen med. Formueopgørelsen kan bl.a. blive relevant ved institutionens eventuelle senere nedlæggelse, jf. bestemmelserne om anvendelse af institutionens nettoformue ved nedlæggelse i den foreslåede § 16-16.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-14

Det fremgår af § 4, stk. 2, 1. pkt., i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen kan tillade, at en institution, der er godkendt efter loven, ved spaltning overdrager sine aktiver og gæld som helhed eller en del heraf til en eller flere selvejende uddannelses-

institutioner. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 2, 1.-3. pkt., i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for en institution kan godkende en spaltning af institutionen. Ved spaltningen overdrages aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser som helhed til flere bestående eller nystiftede selvejende uddannelsesinstitutioner. Endvidere kan en bestyrelse tage beslutning om en spaltning, ved hvilken institutionen overdrager en del af sine aktiver og forpligtelser til en eller flere bestående eller nye selvejende uddannelsesinstitutioner.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at når spaltningen er godkendt af undervisningsministeren, jf. § 16-13, stk. 1, anses aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser for at overgå eller for at være overgået fra den afgivende institution til den eller de fortsættende institutioner pr. den dato for spaltningen, som fremgår af spaltningsredegørelsen, jf. § 16-9, stk. 2, nr. 2, litra g.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser anses for at overgå eller for at være overgået fra den afgivende institution til den eller de fortsættende institutioner pr. den dato for spaltningen, som fremgår af spaltningsredegørelsen. Dette betyder i praksis, at overgangen af aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser enten sker på et tidspunkt, som ligger efter ministerens godkendelse af spaltningen (godkendelse med fremadrettet virkning) eller på et tidspunkt, som ligger før ministerens godkendelse (godkendelse med tilbagevirkende kraft).

Et sådant skæringstidspunkt for spaltningens retsvirkning har bl.a. regnskabsmæssig betydning, idet det første regnskabsår for de fortsættende institutioner, hvor spaltningen godkendes med tilbagevirkende kraft til f.eks. den 1. januar i det igangværende regnskab, dermed vil være det igangværende finansår.

Hvis en spaltning godkendes med tilbagevirkende kraft til f.eks. den 1. januar i det igangværende finansår, vil de fortsættende institutioner anses for at være etableret som juridiske enheder fra dette tidspunkt, og dermed de facto så snart ministeren har godkendt spaltningen. Det betyder, at de fortsættende institutioner fra datoen for ministerens godkendelse er etableret

og skal agere som nye eller tilpassede juridiske enheder i henhold til de nye vedtægter, som samtidig er fastsat for de fortsættende institutioner.

Bestyrelserne for de deltagende institutioner skal derfor i direkte forlængelse af ministerens godkendelse af spaltningen underskrive og datere vedtægten for hver af de fortsættende institutioner, så disse vedtægter kan danne grundlag for driften af de fortsættende institutioner, herunder først og fremmest konstitueringen af de fortsættende institutioners første bestyrelse efter spaltningen.

Hvis en spaltning godkendes med fremadrettet virkning til f.eks. den 1. januar i det følgende finansår, vil de fortsættende institutioner først blive etableret som nye eller tilpassede juridiske enheder fra dette tidspunkt. Det betyder, at de deltagende institutioner fortsat er selvstændige, uafhængige og uændrede juridiske enheder frem til denne dato, og at institutionerne, herunder institutionernes bestyrelse og daglige ledelse, skal agere som sådan frem til denne dato.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved en spaltning, hvorved den afgivende institution overdrager alle sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til flere andre bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov, opløses den afgivende institution uden likvidation ved overdragelsen til de modtagende institutioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der gennemføres en fuld spaltning af den afgivende institution, som bliver helt opløst ved spaltningen. Spaltning vil dermed altid ske ved overdragelse af institutionens aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til minimum to andre bestående eller nyoprettede institutioner.

Det foreslås i *stk. 3*, at ved en spaltning, hvorved den afgivende institution overdrager en del af sine aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser til en eller flere bestående eller nyoprettede institutioner omfattet af denne lov, består den afgivende institution ved overdragelsen til den eller de modtagende institutioner.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der gennemføres en grenspaltning af den afgivende institution, som dermed består ved spaltningen. En grenspaltning kan både ske til en enkelt anden bestående eller nyoprettet institution eller til flere bestående eller nyoprettede institutioner.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-15

§ 2, stk. 2 og 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 5, stk. 1 og 2, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om nedlæggelse af henholdsvis institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse. Der er endvidere i standardvedtægterne for institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse obligatoriske vedtægtsbestemmelser om likvidationsudvalg ved nedlæggelse af en institution.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren efter høring af bestyrelsen kan beslutte at nedlægge en institution, hvis der ikke længere er behov for institutionen til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. § 1-1, stk. 2, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed. Undervisningsministeren kan endvidere uden høring af bestyrelsen beslutte at nedlægge en institution, hvis det kan fastslås, at institutionen på grund af sin økonomiske situation ikke kan fortsætte sin virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det er undervisningsministeren, der vil kunne beslutte at nedlægge en institution.

Hvis beslutningen om nedlæggelse er begrundet i, at det vurderes, at der ikke længere er behov for institutionen til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, jf. den foreslåede § 1-1, stk. 2, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed, vil der forinden skulle foretages en høring af bestyrelsen for den institution, der overvejes nedlagt. Før en nedlæggelse af en institution vil der således typisk have været overvejelser om andre løsningsmodeller, herunder sammenlægning eller spaltning.

Ved beslutning om, at en institution skal nedlægges, fordi der ikke længere er behov for institutionen til at sikre en hensigtsmæssig institutionsstruktur, vil vurderingen være baseret på, at institutionen ikke længere lever op til kriterierne i den foreslåede § 1-1, stk. 2.

Hvis det objektivt kan fastslås, at institutionen på grund af sin økonomiske situation ikke kan fortsætte sin virksomhed, f.eks. fordi bestyrelsen for institutionen har indgivet egenbegæring om konkurs, kan undervisningsministeren træffe beslutning om nedlæggelse uden høring af institutionens bestyrelse.

En institution for ungdoms- og voksenuddannelse vil ikke være omfattet af fondsretten eller fondsretlige principper, og der vil ved nedlæggelse af en institution alene være et fondsretligt aspekt med hensyn til anvendelse af de midler, der skal anvendes i overensstemmelse med vedtægtsbestemte formål, jf. den foreslåede § 16-11, stk. 4 og 6.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at institutionens nedlæggelse ved en solvent likvidation forestås af et likvidationsudvalg på tre medlemmer, der udpeges af bestyrelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelsen skal udpege et likvidationsudvalg på tre medlemmer, hvis børne- og undervisningsministeren har besluttet, at en institution skal nedlægges, og nedlæggelsen kan ske som en solvent likvidation.

Likvidationsudvalget vil overtage bestyrelsens opgaver under likvidationen af institutionen, og det vil dermed være likvidationsudvalgets opgave at sikre institutionens anliggender under likvidationen. Likvidationsudvalget vil bl.a. skulle sørge for at realisere institutionens aktiver samt opgøre og afvikle institutionens forpligtelser for derigennem at omsætte institutionens driftsmidler og øvrige aktiver til en kontantformue, der kan anvendes under iagttagelse af den foreslåede § 16-9 og eventuelt vedtægtsbestemte formål i institutionens vedtægt.

Institutionens uddannelses- og undervisningsaktivitet vil af likvidationsudvalget udelukkende kunne fortsættes i den udstrækning, som er nødvendig for en rimelig afvikling af institutionen, herunder med hensyntagen til gennemførelsen igangværende undervisning og uddannelse for elever, lærlinge og kursister.

Likvidationsudvalget vil ikke kunne beslutte at drive institutionen videre i en anden form, men skal gennemføre en likvidation af institutionen.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.,* at institutionens bestyrelse fungerer, indtil likvidationsudvalget er nedsat.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestyrelsen skal fungere, indtil den har nedsat et likvidationsudvalg, hvis undervisningsministeren har besluttet, at en institution skal nedlægges, og nedlæggelsen kan ske som en solvent likvidation.

Det foreslås i *stk. 3,* at ved en institutions nedlæggelse kan undervisningsministeren påbyde andre institutioner omfattet af denne lov at optage alle eller en del af de elever, lærlinge eller kursister, der har påbegyndt eller er tilmeldt en uddannelse eller undervisning, som den nedlagte institution har udbudt med tilskud efter § 7-2, stk. 2, eller driften af en kostafdeling som den nedlagte institution har drevet med tilskud efter § 7-2, stk. 3, nr. 5.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren, hvis en institution for ungdoms- og voksenuddannelse bliver nedlagt efter den forslåede stk. 1 vil kunne påbyde en eller flere andre institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser at optage alle eller en del af de elever, lærlinge og kursister, der er i gang med en påbegyndt uddannelse eller undervisning eller tilmeldt uddannelse eller undervisning, der har været udbudt af nedlagte institution med tilskud efter § 7-2, stk. 2. Udgangspunktet vil være, at elever, lærlinge og kursister bør overføres klasse- eller holdvis, herunder med samme studieretning, til andre institutioner, men det vil efter omstændighederne på de institutioner, hvortil elever, lærlinge og kursister overføres, kunne være nødvendigt at opdele klasse og hold, fordi det vil kunne være vanskeligt for en enkelt institution at optage en meget stor gruppe elever, lærlinge og kursister ud over dem, der i forvejen er på institutionen.

Bestemmelsen vil indebære, at enhver elev, lærling eller kursist, der berøres af nedlæggelse, vil have mulighed for at fortsætte sin uddannelse eller undervisning på en anden institution.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16-16

§ 3 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og § 5, stk. 3 og 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om anvendelsen af institutionens nettoformue ved nedlæggelse.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.16.1.3i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at ophører en institution ved nedlæggelse, jf. § 16-15, stk. 1, tilfalder institutionens eventuelle tiloversblevne nettoformue statskassen, jf. dog stk. 2 og 6.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutionens eventuelle tiloversblevne nettoformue ved nedlæggelse tilfalder statskassen. Bestemmelsen er en følge af, at staten ikke kan disponere over en selvejende institutions formue, fordi selvejende institutioner er beskyttet af grundlovens § 73 mod indgreb i ejendomsretten, medmindre der er hjemmel hertil i institutionens vedtægter eller i den lov, i henhold til hvilken institutionen er oprettet.

Den foreslåede bestemmelse vil i sammenhæng med det foreslåede stk. 2 indebære, at tilvækst i institutionens formue hidrørende fra perioden efter 31. december 2026, bortset fra gaver skænket til institutionen [den 1. januar 2027] eller senere, i tilfælde af institutionens ophør tilfalder statskassen.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at gaver skænket til institutionen den [1. januar 2027] eller senere tilfalder statskassen, medmindre andet følger af dansk rets almindelige regler.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at gaver efter denne dato skænket til institutionen vil tilfalde statskassen. Det følger af dansk rets almindelige regler, at gaver skal anvendes i overensstemmelse med gavegivers ønsker, således at staten i tilfælde af institutionens ophør kun overtager gaver, hvor dette ikke er i strid med gaveløftet, eller hvis gavegiver ikke har fremsat et ønske til de formål, der er fastsat i vedtægten for institutionen.

Hvis nedlæggelse af institutionen sker ved konkurs, afvikles institutionen i henhold til reglerne i konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 9.

november 2024. De foreslåede bestemmelser i stk. 2-6 om fordeling af institutionens eventuelle nettoformue vil dermed alene gælde ved nedlæggelse, der sker som en solvent likvidation.

Det foreslås i *stk. 2,* at hvis der er dækning i den tiloversblevne nettoformue, anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. [31. december 2026] efter stk. 3-5, hvis nettoformuen eller dele heraf hidrører fra en institution for erhvervsrettet uddannelse, der pr. 31. december 2006 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at nettoformuen, som hidrører fra en institution for erhvervsrettet uddannelse, der pr. 31. december 2006 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, vil blive anvendt til de samme formål, som fremgik af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslåede vil for det første omfatte institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der stadig var godkendt som sådan den 31. december 2026.

For det andet vil det omfatte institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, hvor der er sket en sammenlægning med en institution for erhvervsrettet uddannelse, der pr. 31. december 2006 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorfor dele af nettoformuen hidrører fra en institution for erhvervsrettet uddannelse, der pr. 31. december 2006 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at opgørelsen af formuen sker den 31. december 2026. Der vil skulle foretages en opgørelse af institutionernes aktiver og passiver i forbindelse med årsregnskabet for 2025, og det er denne opgørelse, der vil blive lagt til grund for opgørelsen af formuen. Der vil kunne anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. 31. december 2026 som den vil fremgå af institutionens årsregnskab for 2026, hvorfor der ikke behøves udarbejdes en særlig opgørelse.

Institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der pr. 31. december 2006 var amtskommunale, dvs. social- og sundhedsskoler, men som ved kommunalreformen overgik til at være institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. § 14, stk. 4, 2. pkt., i lov nr. 590 af 24. juni 2005 som ændret ved § 64, nr. 2, i lov nr. 575 af 9. juni 2006, er ikke omfattet af det foreslåede stk. 2. For formue, der hidrører fra en sådan institution, vil eventuel tiloversbleven

nettoformue ved nedlæggelse være omfattet af det foreslåede stk. 1 og tilfalde statskassen. Det svarer til den hidtidige retstilstand efter § 3, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslås i *stk. 3,* at nettoformue opgjort [pr. 31. december 2026], der hidrører fra en institution for erhvervsrettet uddannelse, der pr. 31. december 2006 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, og som der er dækning for i den tiloversblevne nettoformue, anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter børne- og undervisningsministerens bestemmelse, jf. dog stk. 4 og 5.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at nettoformue opgjort pr. [31. december 2026], der hidrører fra en institution for erhvervsrettet uddannelse, som pr. 31. december 2006 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, anvendes til undervisnings- og uddannelsesformål efter børne- og undervisningsministerens bestemmelse. Dette gælder dog efter stk. 4 ikke for formue, der er omfattet af særlige vedtægtsbestemmelser om anvendelsen af formue opgjort ved formueopgørelsen i 1990 eller senere. Det gælder efter stk. 5 heller ikke for formue, der hidrører fra en tidligere amtskommunal institution eller fra en institution for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, og som derfor skal tilfalde statskassen.

Det svarer til den hidtidige retstilstand efter § 1, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 5, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.,* at hvis der er dækning i den tiloversblevne formue fra en institution omfattet af stk. 3, anvendes institutionens nettoformue opgjort pr. 31. december 1990 samt gaver skænket den 1. januar 1991 eller senere frem til den 31. december 2026 i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom til de formål, der er fastsat i den pr. 1. august 2012 gældende vedtægt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at i det omfang, at der er dækning i den tiloversblevne nettoformue, anvendes den del af formuen, der svarer til institutionens nettoformue opgjort pr. 31. december 1990 samt gaver skænket den 1. januar 1991 eller senere frem til den 31. december 2026 i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom, til de formål, der er fastsat i den pr. 1. august 2012 gældende vedtægt.

Det svarer til den gældende ordning. Det fremgår af § 3, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at de enkelte institutioner for erhvervsrettet uddannelse har opgjort nettoformuen pr. 31. december 1990, dog pr. 31. december 1993 for tidligere arbejdsmarkedsuddannelsescentre. Det fremgår videre af den nævnte bestemmelse, at den opgjorte nettoformue samt gaver skænket den 1. januar 1991, dog pr. 31. december 1993 for tidligere arbejdsmarkedsuddannelsescentre, eller senere i form af løsøre, fast ejendom og anlægstilskud til fast ejendom ved institutionens ophør anvendes til de formål, der er fastsat i den pr. 1. august 2012 gældende vedtægt.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.,* at for en institution, hvor opgørelsen af nettoformuen eller dele heraf er sket på en anden dato end 31. december 1990, gælder dog datoen for formueopgørelsen og dagen efter i stedet for datoerne i 1. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at i det omfang opgørelsen af nettoformuen eller dele heraf er sket på en anden dato end 31. december 1990, gælder dog datoen for formueopgørelsen og dagen efter i stedet for datoerne i 1. pkt.

De daværende erhvervsskoler foretog opgørelsen af nettoformuen den 31. december 1990, men opgørelserne for de daværende landbrugsskoler og arbejdsmarkedsuddannelsescentre skete henholdsvis den 31. december 1991 og den 31. december 1993. Der henvises til bemærkningerne til § 3 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. Folketingstidende 2001-02, tillæg A, side 4593.

Det foreslåede vil medføre, at datoerne i 1. pkt. for de daværende landbrugsskoler er 31. december 1991 for formueopgørelsen og 1. januar 1992 eller senere for gaver. For arbejdsmarkedsuddannelsescentre er datoerne i 1. pkt. 31. december 1993 for formueopgørelsen og 1. januar 1994 eller senere for gaver.

Hvis der i en institution er formue, hvor opgørelsen af nettoformuen er sket på en anden dato end 31. december 1990, vil det ligeledes være den dato, der gælder.

Det foreslås i *stk. 5,* at nettoformue, der hidrører fra en institution godkendt efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller fra en institution, der pr. 31. december 2006 var amtskommunal, der ved en sammenlægning eller en spaltninger

indgået i en institution for erhvervsrettet uddannelse i perioden fra den 31. december 2006 til den [31. december 2026], tilfalder statskassen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at i de tilfælde, hvor en institution for erhvervsrettet uddannelse i perioden den 31. december 2006 til den 31. december 2026 er indgået i en sammenlægning eller en spaltning, hvor der er indgået formue fra en institution godkendt efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller fra en institution, der den 31. december 2006 var amtskommunal, tilfalder tiloversbleven formue, der hidrører fra en institution godkendt efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. eller fra en institution, der den 31. december 2006 var amtskommunal, statskassen.

Det svarer til den hidtidige retstilstand efter § 3, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 5, stk. 4, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Det foreslås i *stk. 6,* at formue hidrørende fra en privat institution for gymnasiale uddannelser, jf. opgørelsen efter § 16-2, stk. 2, anvendes til de i vedtægten for den private institution for gymnasiale uddannelser ved overgangen fastsatte formål.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en formue hidrørende fra en privat institution for gymnasiale uddannelser, der overgår til at være en institution for ungdoms- og voksenuddannelse efter denne lov, jf. den foreslåede § 16-2, stk. 1, anvendes til de formål, der var fastsat i vedtægten for den private institution for gymnasiale uddannelser inden overgangen. Det følger af den foreslåede § 16-2, stk. 1, at der skal ske en opgørelse af den private institution for gymnasiale uddannelsers formue ved overgangen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.16.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-1

§ 37, stk. 2, i lov om institutioner for erhvervsuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler om andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder, der er godkendt til at udbyde bestemte uddannelser, med hensyn til økonomisk-administrative forhold.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder, der er godkendt til at udbyde grundforløb eller hovedforløb, jf. 18, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser, eller er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser, disses eventuelle delmål og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, jf. § 16, stk. 1, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., finder § 7-2, § 7-6, § 7-8, § 7-11, § 7-15, § 7-16, § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-7, § 8-8, § 8-9, § 8-10, § 8-11, § 8-12, § 8-13, § 8-18, § 8-19, § 8-20, § 8-21, § 8-22, § 11-1, § 11-2, § 11-3, 12-1, § 12-2, § 12-3, § 12-8, § 12-9, og § 12-10 tilsvarende anvendelse, for så vidt angår de pågældende uddannelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder, der efter bestemmelserne i 18, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser er godkendt til at udbyde grundforløb eller hovedforløb eller § 16, stk. 1, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser, disses eventuelle delmål og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, vil være omfattet af de angivende bestemmelser i loven.

Bestemmelsen fastslår for det første, at en række bestemmelser om tilskud finder tilsvarende anvendelse for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder. Det vil være bestemmelsen i § 7-2, om ydelse af taxametertilskud til uddannelser og undervisning efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsuddannelser samt aktiviteter efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. med vurdering af basale færdigheder eller individuel kompetencevurdering. Det vil være de samme tilskud, som ydes til institutioner omfattet af loven, men på de årlige finanslove vil der kunne fastlægges andre takster for tilskuddene, hvis en tilskudsmodtager ikke er omfattet af en momskompensationsordning. For tilskud til andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder vil endvidere gælde bestemmelserne om afskæring af tilskud til kursister om videregående uddannelser efter § 7-6 og om afskæring af tilskud til visse udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelser efter § 7-8 samt de generelle vilkår for statslige tilskud efter loven efter § 7-11. Med hensyn til tilskud indebærer det foreslåede 2. pkt. dog, at der på de årlige finanslove vil kunne fastsættes, at tilskud efter § 7-2 udbetales i forhold til løbende års aktivitet kvartalsvist bagud, og at der således ikke sker

forskudsudbetaling som til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser.

Bestemmelsen fastslår for det andet, at bestemmelserne i § 7-15 og § 7-16, om tilskud til specialpædagogisk bistand vil finde tilsvarende anvendelse for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder. Elever, lærlinge og kursister på arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser, der gennemføres hos andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder, vil således være omfattet af den samme ordning for tilskud til den specialpædagogiske bistand, de skal have tilbud om efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsuddannelser, som hvis de var elever, lærlinge og kursister på en institution omfattet af loven.

Bestemmelsen fastslår for det tredje, at bestemmelserne i § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-7, § 8-8, § 8-9, § 8-10, § 8-11, § 8-12 og § 8-13, § 8-18, § 8-19, § 8-20, § 8-21, § 8-22, om deltagerbetaling finder tilsvarende anvendelse, hvor elever, lærlinge og kursister deltager i arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser, der gennemføres hos andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder. Det vil således være de samme rammer for deltagerbetaling, der er gældende for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder med udbud efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om erhvervsuddannelser, som for institutioner omfattet af loven.

Bestemmelsen fastslår for det fjerde, at bestemmelserne i § 11-1, § 11-2 og § 11-3 om institutionernes oplysningsforpligtelser finder tilsvarende anvendelse, hvor elever, lærlinge og kursister deltager i arbejdsmarkedsuddannelser og erhvervsuddannelser, der gennemføres hos andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder. De private udbydere vil således være omfattet af de samme bestemmelser som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser om undervisningsministerens adgang til oplysninger, brugen af fælles administrative systemer og opfyldelse af krav ved brugen af forskellige administrative systemer.

Bestemmelsen fastslår for det femte, at en række bestemmelser om tilsyn og sanktion vil finde tilsvarende anvendelse for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder. Det vil være bestemmelsen i § 12-1 om tilsyn, der vil indebære, at undervisningsministeren fører tilsyn med overholdelsen af den pågældende uddannelseslov og de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse. Bestemmelsen i § 12-2 om

påbud vil også finde anvendelse og indebære, at undervisningsministeren vil kunne give andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder påbud om at overholde den pågældende uddannelseslov og regler, der er fastsat i henhold hertil, samt de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder. Hvor andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder ikke overholder den pågældende uddannelseslov og regler, der er fastsat i henhold hertil, samt de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder, vil børne- og undervisningsministeren efter bestemmelsen i § 12-3 kunne tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfald helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Endvidere vil bestemmelsen i § 12-8, om tilbageholdelse eller bortfald af tilskud finde tilsvarende anvendelse, hvis andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder begæres konkurs eller tages under rekonstruktionsbehandling, eller der i øvrigt er fare for, at virksomheden indstilles. Det samme vil bestemmelserne i § 12-9 om tilbagebetaling af tilskud, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller tilskudsberegningen har været fejlagtig, og i § 12-10 om modregning af for meget udbetalt tilskud i kommende tilskudsudbetalinger.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at det på de årlige finanslove kan fastsættes, at tilskud efter § 7-2 udbetales på grundlag af løbende års aktivitet kvartalsvist bagud.

De private udbydere m.v. af erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser vil således, hvis det fastsættes på de årlige finanslove, ikke være omfattet af en anden udbetalingsmodel, end den som gælder for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser.

Det foreslås i *stk. 2,* at en udbyder af erhvervsuddannelser i medfør af § 18, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser kan opkræve betaling for deltagelse i undervisningen m.v. Dette gælder dog kun, hvis udbyderen ikke modtager samme tilskud fra staten som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse.

Det foreslåede er en videreførelse af § 19 a, stk. 10, i lov om erhvervsuddannelser, der ophæves ved § 9, nr. 3, i det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til

almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.). Bestemmelsen indebærer, at disse udbydere har mulighed for at opkræve betaling for deltagelse i undervisningen, prøver m.v. til supplerende dækning af udgifterne, hvis de ikke modtager samme tilskud fra staten som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelse.

Det foreslås i *stk. 3,* at for andre uddannelsesinstitutioner, der er omfattet af ordninger om momskompensation, finder § 9-1, § 9-2 og § 9-3 tilsvarende anvendelse, for så vidt angår tilskud til de pågældende uddannelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at andre uddannelsesinstitutioner, der efter bestemmelserne i § 18, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser er godkendt til at udbyde grundforløb eller hovedforløb eller efter § 16, stk. 1, i lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. er godkendt til at udbyde arbejdsmarkedsuddannelser, disses eventuelle delmål og enkeltfag, der er optaget i en fælles kompetencebeskrivelse, vil være omfattet af den ordning for momskompensation som følger af de foreslåede § 9-1, § 9-2 og § 9-3, for så vidt angår de tilskud, der ydes til de pågældende uddannelser, hvis de i forvejen er omfattet af en momskompensationsordning. Bestemmelsen vil indebære, at uddannelsesinstitutioner under Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet, som f.eks. erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter, der er godkendt til udbud af arbejdsmarkedsuddannelser eller erhvervsuddannelser, og som er omfattet af en momskompensationsordning, vil få tilskud til dækning af udgifter til betaling af afgifter i henhold til momsloven, men i stedet vil kunne få momskompensation.

Det foreslås i *stk. 4*, at undervisningsministeren fastsætter de konkrete vilkår for regnskab og revision heraf over for de enkelte udbydere omfattet af stk. 1.

Det foreslåede vil indebære, at Undervisningsministeriet for de andre udbydere af erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsuddannelser kan fastsætte vilkår for regnskab og revision afhængig af den enkelte udbyders forhold, herunder under hensyntagen til, hvilken regnskaber de i øvrigt aflægger overfor offentlige myndigheder.

Det foreslås i *stk. 5,* at for Professionshøjskolen VIA University Colleges udbud af den 2-årige uddannelse til hf-eksamen (hf med eller uden overbygning) i Nørre Nissum gælder de i stk. 1 nævnte bestemmelser, bortset fra § 8-8, § 8-9, § 8-10, § 8-11, § 8-12 og § 8-13, tilsvarende, ligesom de i stk. 3 nævnte bestemmelser og § 8-14, og stk. 3 gør det.

Det foreslåede vil indebære, at Professionshøjskolen VIA University Colleges udbud af den 2-årige uddannelse til hf-eksamen (hf med eller uden overbygning) i Nørre Nissum omfattes af de nævnte bestemmelser om deltagerbetaling. Udbuddet på Nørre Nissum vil dermed være omfattet af de samme bestemmelser om deltagerbetaling som udbud af den 2-årige uddannelse til hf-eksamen (hf med eller uden overbygning) på institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-2

§ 18 i lov om institutioner for erhvervsuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 17. marts 2026, indeholder regler om kostafdelinger, herunder kostafdelinger, der drives af en anden selvejende institution.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at undervisningsministeren kan beslutte, at der ydes tilskud til Håndværkerskolehjemmet efter § 7, stk. 2, nr. 5, til drift af et tilbud om kost og logi til elever, lærlinge og kursister i tilskudsberettigede uddannelser, jf. § 7-2, stk. 1, nr. 2 og 4.

Det foreslåede indebærer, at undervisningsministeren vil kunne yde tilskud til Håndværkerskolehjemmet svarende til det kostafdelinger omfattet af den foreslåede § 2-3 modtager.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at for driften af sådan et tilbud og tilskud hertil finder § 2-6, stk. 3 og 4, kapitel 6 bortset fra § 6-1, § 7-8, § 7-11, § 9-1, § 9-2, § 9-3, § 11-1, § 11-2, § 11-3, § 12-1, § 12-2, nr. 1, 12-3, nr. 1, § 12-8, § 12-9 og § 12-10 tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Håndværkerskolehjemmet vil være omfattet af de angivende bestemmelser i loven.

Bestemmelsen fastslår for det første, at en række bestemmelser om kostafdelinger finder tilsvarende anvendelse for Håndværkerskolehjemmet. Det vil være bestemmelserne i § 2-6, stk. 3, om krav til en kostafdeling og § 2-6, stk. 4, om fastsættelse af regler om adgangen til kostafdelinger og om betaling for ophold på kostafdelinger.

Bestemmelsen fastslår for det andet, at bestemmelserne i kapitel 6 om institutionernes økonomiske dispositioner finder tilsvarende anvendelse for Håndværkerskolehjemmet bortset fra § 6-1. Det vil indebære, at Håndværkerskolehjemmet er omfattet af bestemmelserne om brugen af institutionens midler, jf. den foreslåede § 6-2, om dispositionsfriheden over de modtagne tilskud og andre indtægter, jf. den foreslåede § 6-3, om investeringslofter, jf. den foreslåede § 6-4, om personalets løn- og ansættelsesvilkår, jf. de foreslåede §§ 6-5 - § 6-7, om indgåelse af aftaler m.v., jf. de foreslåede §§ 6- 8 – 6-12, om institutionernes bygningsmæssige forhold, jf. de foreslåede § 6-13 og § 6-14 og om institutionernes finansielle risikostyring, jf. den foreslåede § 6-15, om placering af likvide midler, jf. den foreslåede § 6-16, og om låntagning, jf. de foreslåede §§ 6-17 – 6-19.

Bestemmelsen fastslår for det tredje, at en række bestemmelser om tilskud finder tilsvarende anvendelse for Håndværkerskolehjemmet. Det vil være bestemmelse i§ 7-8, om afskæring af tilskud til visse udenlandske elever og lærlinge i erhvervsuddannelserne, der bl.a. ikke indgår i beregningen af taxametertilskud til kostafdelinger. Endvidere omfattes Håndværkerskolehjemmet af de generelle vilkår for statslige tilskud efter den foreslåede § 7-11 og bestemmelserne om momskompensation i §§ 9-1 – 9-3.

Bestemmelsen fastslår for det fjerde, at bestemmelserne i § 11-1, § 11-2 og § 11-3 om institutionernes oplysningsforpligtelser finder tilsvarende anvendelse for Håndværkerskolehjemmet, der således vil være omfattet af de samme bestemmelser som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser om undervisningsministerens adgang til oplysninger, brugen af fælles administrative systemer og opfyldelse af krav ved brugen af forskellige administrative systemer.

Bestemmelsen fastslår for det femte, at en række bestemmelser om tilsyn og sanktion vil finde tilsvarende anvendelse for Håndværkerskolehjemmet. Det vil være bestemmelsen i § 12-1 om tilsyn, der vil indebære, at undervisningsministeren vil føre tilsyn med overholdelsen af den pågæl-

dende uddannelseslov og de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse. Bestemmelsen i § 12-2 om påbud vil også finde anvendelse og indebære, at undervisningsministeren vil kunne give Håndværkerskolehjemmet påbud om at overholde den pågældende uddannelseslov og regler, der er fastsat i henhold hertil, samt de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for Håndværkerskolehjemmet. Hvor Håndværkerskolehjemmet ikke overholder de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for Håndværkerskolehjemmet, vil undervisningsministeren efter bestemmelsen i § 12-3 kunne tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfald helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Endvidere vil bestemmelsen i § 12-8 om tilbageholdelse eller bortfald af tilskud finder tilsvarende anvendelse, hvis Håndværkerskolehjemmet begæres konkurs eller tages under rekonstruktionsbehandling, eller der i øvrigt er fare for, at virksomheden indstilles. Det samme vil bestemmelserne i § 12-9 om tilbagebetaling af tilskud, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller tilskudsberegningen har været fejlagtig, og i § 12-10 om modregning af for meget udbetalt tilskud i kommende tilskudsudbetalinger.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren fastsætter de konkrete vilkår for Håndværkerskolehjemmets regnskab og revision heraf

Det foreslåede vil indebære, at Undervisningsministeriet for Håndværkerskolehjemmet vil kunne fastsætte vilkår for regnskab og revision afhængig af de konkrete forhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-3

§ 58, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om børne- og undervisningsministerens tilladelse til Københavns Kommune til at drive en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium og en europaskole.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 1,* at undervisningsministeren kan tillade, at Københavns Kommune driver en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium med en særlig musikalsk profil.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren vil kunne tillade, at Københavns Kommune i tilknytning til folkeskoleafdelingen af Sankt Annæ Gymnasium kan drive en gymnasieafdeling med en særlig musikalsk profil. Gymnasieafdelingen vil således ikke være en fritstående institution, men en del af en samlet kommunal institution under Københavns Kommune, der omfatter både en folkeskoleafdeling og en gymnasieafdeling.

Der er på Sankt Annæ Gymnasium et unikt musikalsk miljø, der omfatter både folkeskoleafdelingen og gymnasieafdelingen, og formålet med en tilladelse vil være, at dette miljø kan opretholdes, så der som hidtil er mulighed for et samlet skoleforløb fra grundskole til gymnasie i den særlige musikalske ramme, der er skabt på Sankt Annæ Gymnasium. Med henblik herpå skal gymnasieafdelingen have en særlig musikalsk profil og vil blive, jf. den foreslåede § 17-4, stk. 2, omfattet af den foreslåede § 14-2, stk. 1, 2. pkt., således at ansøgere til gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium, der er relevante for den musikalske profil, kan opnå forrang til at få reserveret en foreløbig plads på gymnasieafdelingen som profilelev.

Det bemærkes, at gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium ikke vil være omfattet af de foreslåede bestemmelser i § 14-2 om regionsrådets kompetence i forbindelse med godkendelsen af profilgymnasier, hvorfor gymnasieafdelingens status som profilgymnasium i modsætning til andre profilgymnasier ikke vil skulle godkendes af regionsrådet eller kunne tilbagekaldes af regionsrådet.

Det foreslås i *stk. 1, nr. 2,* at undervisningsministeren kan tillade, at Københavns Kommune driver en europaskole.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren vil kunne tillade, at Københavns Kommune driver en europaskole.

Europaskolen vil være en kommunal institution under Københavns Kommune, der er etableret på baggrund af godkendelsen fra Europaskolernes Øverste Råd i Bruxelles. En europaskoles undervisning begynder i børnehaveklassen og afsluttes med en europæisk studentereksamen (EB)

og skal følge de af Europaskolernes Øverste Råd til enhver tid udstukne retningslinjer, herunder fastlagte læreplaner.

Tilladelsen til Københavns Kommune vil omfatte, hvilke sprogsektioner der vil kunne være på europaskolen. Der er aktuelt tre sprogsektioner, dansk og engelsk og fransk. Oprettelse af yderligere sprogsektioner vil forudsætte tilslutning fra undervisningsministeren og vil skulle være baseret på forudgående analyser af elevgrundlag.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-4

§ 58, stk. 2 og 7, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om Københavns Kommunes drift af en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren kan yde tilskud til Københavns Kommunes drift af en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium svarende til det, en institution for ungdoms- og voksenuddannelser ville få i tilskud efter kapitel 7, for den samme aktivitet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren vil kunne yde Københavns Kommune tilskud til drift af en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium svarende til det, en institution for ungdoms- og voksenuddannelser ville få i tilskud efter kapitel 7, for den samme aktivitet.

Der vil således kunne ydes beløbsmæssigt de samme tilskud til Københavns Kommune, som gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium ville have modtaget, hvis den havde været en institution for ungdoms- og voksenuddannelser. Det forudsættes, at Københavns Kommune tilvejebringer den samme dokumentation for den gennemførte aktivitet, som en institution for ungdoms- og voksenuddannelser ville skulle have tilvejebragt, for at få udbetalte tilskuddene.

Tilskud vil blive ydet uden dækning af Københavns Kommunes udgifter til købsmoms, da disse er dækket via den kommunale momsrefusionsordning.

Det foreslås i *stk. 2,* at for driften af en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium finder § 2-4, § 3-19, kapitel 5, § 7-15, § 7-16, § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-10, § 8-11, § 8-12, § 8-13, § 8-14, § 8-15, § 8-16, § 8-17, kapitel 11, § 12-1, § 12-2, nr. 1 og 4, § 12-3, nr. 1 og 4, § 12-9, § 12-10, § 13-1, § 13-3, § 14-1, § 14-2, stk. 1, 2. pkt., § 15-1, § 15-2, § 15-3, § 15-4, § 15-5, § 15-6, § 15-7, § 15-8, § 15-9, § 15-10, og § 19-1 tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium vil være omfattet af de angivende bestemmelser i loven.

Bestemmelsen fastslår for det første, at § 2-4 om, at institutionen skal sikre elever og kursister attraktive ungdoms- eller voksenmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber, finder tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium.

Bestemmelsen fastslår for det andet, at § 3-19 om krav om undervisningskompetence hos lederen af en institution, der udbyder 3-årig uddannelse til almen studentereksamen, finder tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium.

Bestemmelsen fastslår for det tredje, at kapitel 5 om et rådgivende pædagogisk organ og om elevråd finder tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium.

Bestemmelsen fastslår for det fjerde, at bestemmelserne i § 7-15 og § 7-16 om tilskud til specialpædagogisk bistand vil finde tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium. Elever og kursister på gymnasiale uddannelser, der gennemføres på en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium, vil have ret til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter lov om de gymnasiale uddannelser. Undervisningsministeren vil kunne yde Københavns Kommune de samme tilskud dertil, som en institution for ungdoms- og voksenuddannelser ville kunne modtage dertil.

Bestemmelsen fastslår for det femte, at bestemmelserne i § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-7, , § 8-14og § 8-17 om deltagerbetaling finder tilsvarende anvendelse for gymnasiale uddannelser, der gennemføres på en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium. Det vil således være de samme rammer for deltagerbetaling, der er gældende for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium, som for institutioner omfattet af loven.

Bestemmelsen fastslår for det sjette, at bestemmelserne i kapitel 11 om institutionernes oplysningsforpligtelser m.v. finder tilsvarende anvendelse for gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium, der således vil være omfattet af de samme bestemmelser som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser om undervisningsministerens adgang til oplysninger, brugen af fælles administrative systemer og opfyldelse af krav ved brugen af forskellige administrative systemer. Endvidere vil gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium være omfattet af de samme bestemmelser som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser om, at informationer om institutionen på en lettilgængelig måde er oplyst på institutionens hjemmeside på internettet.

Bestemmelsen fastslår for det syvende, at bestemmelserne i en række bestemmelser om tilsyn og sanktion vil finde tilsvarende anvendelse for andre uddannelsesinstitutioner, private udbydere og virksomheder. Det vil være bestemmelsen i § 12-1 om tilsyn, der vil indebære, at undervisningsministeren fører tilsyn med overholdelsen af den pågældende uddannelseslov og de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse. Bestemmelsen i § 12-2, nr. 1 og 4, om påbud vil også finde anvendelse og indebære, at undervisningsministeren vil kunne give en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium påbud om at overholde den pågældende uddannelseslov og regler, der er fastsat i henhold hertil, samt de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium. Hvor gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium ikke overholder den pågældende uddannelseslov og regler, der er fastsat i henhold hertil, samt de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium, vil undervisningsministeren efter bestemmelsen i § 12-3, nr. 1 og 4, kunne tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfald helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Endvidere vil bestemmelse i § 12-9 om tilbagebetaling af tilskud, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller tilskudsberegningen har været fejlagtig, og i § 12-10 om modregning af for meget udbetalt tilskud i kommende tilskudsudbetalinger, kunne finde tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen fastslår for det ottende, at bestemmelserne i § 13-1 og § 13-3 om regional koordinering vil finde tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium. Det foreslåede vil medføre, at en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium vil være omfattet af regionsrådets koordinering af den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af bl.a. de gymnasiale uddannelser og vil skulle indgå i regionalt forankrede samarbejder.

Bestemmelsen fastslår for det niende, at bestemmelserne i § 14-1 om kapacitetssikring for de gymnasiale ungdomsuddannelser og § 14-2, stk. 1, 2. pkt., om forrang for ansøgere, der er relevante for profilen på et profilgymnasium, til en plads på institutionen eller uddannelsesstedet som profilelev vil finde tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium. Det bemærkes, at med det foreslåede § 17-3, nr. 1, vil en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium være et profilgymnasium med en særlig musikalsk profil.

Bestemmelsen fastslår for det tiende, at bestemmelserne i § 15-1, § 15-2, § 15-3, § 15-4, § 15-5, § 15-6, § 15-7, § 15-8, § 15-9 og § 15-10 om elevfordeling vil finde tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium.

Bestemmelsen fastslår for det ellevte, at bestemmelserne i § 19-1 om klage vil finde tilsvarende anvendelse for en gymnasieafdeling på Sankt Annæ Gymnasium.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-5

§ 33 a og § 58, stk. 8, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om tilskud til europaskolen og fastsættelse af et kapacitetsloft for europaskolens sidste tre klassetrin.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren kan yde tilskud til Københavns Kommunes drift af de sidste tre klassetrin på en europaskole.

Rammer for tilskud efter 1. pkt. fastsættes på de årlige finanslove, herunder for taxametertilskud den aktivitetsenhed og den eller de takster, tilskud ydes på grundlag af, samt grundlaget for opgørelsen af den tilskudsudløsende aktivitet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Københavns Kommune fra undervisningsministeren for så vidt angår Europaskolens gymnasiedel (de sidste tre klassetrin) vil kunne modtage tilskud, der er fastlagt på de årlige finanslove.

Det fastlægges på de årlige finanslove, hvilken tilskud der vil kunne ydes til Europaskolens gymnasiedel, herunder om tilskud ydes som grundtilskud eller som taxametertilskud. For taxametertilskud vil der på de årlige finanslove endvidere skulle fastlægges den aktivitetsenhed og den eller de takster, tilskud ydes på grundlag af, samt grundlaget for opgørelsen af den tilskudsudløsende aktivitet. Det vil på de årlige finanslove kunne fastlægges, at tilskuddene helt eller delvist alene ydes på grundlag af elever, hvortil Københavns Kommune ikke i forvejen modtager anden finansiering, herunder tilskud fra EU.

Tilskud vil blive ydet uden dækning af Københavns Kommunes udgifter til købsmoms, da disse er dækket via den kommunale momsrefusionsordning.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren efter høring af Københavns Kommune kan fastlægge et kapacitetsloft for europaskolens sidste tre klassetrin.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren kan fastlægge et kapacitetsloft for Europaskolens sidste tre klassetrin og således derved over for Københavns Kommune blandt andet vil kunne justere den kapacitet, som Europaskolen i forbindelse med etableringen af den retlige ramme for etablering af en europaskole i Danmark tilbage i 2012 var forventet normeret til, jf. det oprindelige lovforslag fra 2012, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 170, som fremsat, side 5 (lov nr. 455 af 7. maj 2013).

Undervisningsministeren vil således ikke være bundet af den i 2012 forventede fastsatte normering. Kapacitetsloftet vil kunne fastsættes for en årrække ad gangen, vil kunne forlænges og justeres, alt afhængigt af det aktuelle behov for internationale skolepladser og under hensyntagen til øv-

rige offentlige gymnasiale udbud. Med den foreslåede mulighed for at fastsætte et kapacitetsloft vil europaskolen være omfattet af en kapacitetsstyring, der har en vis sammenlignelighed med øvrige offentlige gymnasiale uddannelser, der er omfattet af kapacitetsstyring, og det vil kunne medvirke til at modvirke utilsigtede konsekvenser for den generelle optagelses- og fordelingsproces for de offentlige gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *stk. 3,* at undervisningsministeren fastsætter de konkrete tilskudsvilkår for tilskud efter stk. 1, herunder om opgørelsen af aktivitet til brug for beregning af tilskud, om aktivitetsindberetning af tilskudsudløsende aktivitet, om regulering af forskud og kontrol af udbetalte tilskud.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undervisningsministeren fastsætter de konkrete tilskudsvilkår for tilskud efter stk. 1, herunder om opgørelsen af aktivitet til brug for beregning af tilskud, om aktivitetsindberetninger af tilskudsudløsende aktivitet, om regulering af for meget udbetalt forskud og kontrol af udbetalte tilskud.

De overordnede rammer for de statslige tilskud til europaskolen fastlægges på de årlige finanslove.

De konkrete tilskudsvilkår for tilskuddene, herunder for opgørelse af aktiviteten som f.eks. fastlæggelsen af beregningen af de enkelte aktivitetsenheder, de konkrete tælledage, frister for indberetning af aktiviteten, beregning af forskudsvis udbetaling og kontrol af udbetalte tilskud vil med det foreslåede skulle fastlægges af undervisningsministeren.

De konkrete tilskudsvilkår vil være en udmøntning og udfyldning af de rammer, der er fastlagt på de årlige finanslove for de enkelte tilskud.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-6

§ 58, stk. 3, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om europaskolens sidste tre klassetrin.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at for europaskolens sidste tre klassetrin finder § 12-1, § 12-2, nr. 1, § 12-3, nr. 1, § 12-9, § 12-10, § 19-1, i denne lov og,

for så vidt angår ordensregler, § 43 i lov om de gymnasiale uddannelser tilsvarende anvendelse, og for så vidt angår elever med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, §§ 61 – 61 b i lov om de gymnasiale uddannelser tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at europaskolen vil være omfattet af de angivne bestemmelser i loven og i lov om de gymnasiale uddannelser.

Bestemmelsen fastslår for det første, at bestemmelserne i en række bestemmelser om tilsyn og sanktion vil finde tilsvarende anvendelse for europaskolen. Det vil være bestemmelsen i § 2-4om tilsyn, der vil indebære, at undervisningsministeren fører tilsyn med overholdelsen af de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse. Bestemmelsen i § 12-2, nr. 1, om påbud vil også finde anvendelse og indebære, at undervisningsministeren vil kunne give Københavns Kommune som ansvarlig for europaskolen påbud om at overholde de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for europaskolen. Hvor europaskolen ikke overholder de bestemmelser i denne lov, der finder tilsvarende anvendelse for europaskolen, vil undervisningsministeren efter bestemmelsen i § 12-3, nr. 1, kunne tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfald helt eller delvis eller kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Endvidere vil bestemmelse i § 12-9 om tilbagebetaling af tilskud, hvis grundlaget for tilskudsberegningen har været fejlagtigt, eller tilskudsberegningen været fejlagtig, og i § 12-10 om modregning af for meget udbetalt tilskud i kommende tilskudsudbetalinger.

Bestemmelsen fastslår for det andet, at bestemmelserne i § 19-1 om klage vil finde tilsvarende anvendelse for europaskolen.

Bestemmelsen fastslår for det tredje, at for så vidt angår ordensregler vil § 43 i lov om de gymnasiale uddannelser finde tilsvarende anvendelse på europaskolen.

Bestemmelsen fastslår for det fjerde, at bestemmelserne i §§ 61 – 61 b i lov om de gymnasiale uddannelser om elever med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand vil finde tilsvarende anvendelse på europaskolen. Europaskolens elever vil således være omfattet af de samme bestemmelser om adgang til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand som gælder for elever og kursister i de gymnasiale uddannelser.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren kan yde særlige tilskud til Københavns Kommunes udgifter til specialpædagogisk bistand efter stk. 1. For sådanne tilskud finder § 7-15 og § 7-16 tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Københavns Kommunes udgifter til specialpædagogisk bistand på europaskolen vil være omfattet af de angivne bestemmelser i loven, og der således vil kunne udbetales tilskud til kommunen hertil på samme vilkår som til institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-7

§ 58, stk. 4, 5 og 6, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, indeholder regler om europaskolens første ti klassetrin.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at for europaskolens første ti klassetrin finder § 3, stk. 2, 2. pkt., § 12, stk. 2, § 50, stk. 1, nr. 1, og stk. 2-9, og § 52 i lov om folkeskolen tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestemmelserne i § 3, stk. 2, 3. pkt., § 12, stk. 2, og § 50, stk. 1, nr. 1, og stk. 2-9, og § 52 i lov om folkeskolen i relation til specialundervisning og specialpædagogisk bistand, pædagogisk-psykologisk rådgivning, herunder fornøden forældreinddragelse, deltagerbetaling og ordensregler, skal finde tilsvarende anvendelse for de første ti klassetrin. Dette vil indebære, at Europaskolen, for så vidt angår grundskoledelen (de første ti klassetrin), vil skulle give specialundervisning i samme omfang som de fleste almindelige folkeskoler, hvor elever ikke udskilles til specialklasser eller specialskoler, og således bevarer tilhørsforholdet til den almindelige klasse. Henvisningen vil endvidere medføre, at det er de nævnte bestemmelser, der skal finde anvendelse, hvis Københavns Kommune måtte ønske at oprette en SFO i forbindelse med Europaskolen, og at der ikke udover, hvad der er nævnt i de pågældende bestemmelser, vil kunne opkræves deltagerbetaling.

Det foreslås i *stk. 2,* at for hver elev, der er på de første ti klassetrin på Europaskolen, betaler bopælskommunen den faktiske udgift forbundet med elevens undervisning. Betalingsforpligtelsen udløses for elever, der den 5. september i et givet skoleår er optaget på Europaskolen, og som har folkeregisteradresse i en anden kommune end Københavns Kommune. Bopælskommunens betalingsforpligtelse udløses alene for elever, hvortil Københavns Kommune ikke i forvejen modtager tilskud fra EU. Betalingsforpligtelsen gælder for hele skoleåret.

Den foreslående bestemmelse vil medføre, at europaskolens første ti klasser vil være omfattet af en ordning for mellemkommunale udligning, hvor Københavns Kommune vil kunne opkræve en elevs bopælskommune den faktiske udgift forbundet med elevens undervisning på europaskolen. Ordningen vedrører de første ti klassetrin på skolen, som svarer til børnehaveklassen til og med 9. klasse. Bopælskommunens betalingsforpligtelse vil alene kunne udløses på grundlag af elever, hvor Københavns Kommune ikke i forvejen modtager tilskud fra EU.

Det foreslås i *stk. 3,* at afgørelser og beslutninger, der træffes af bestyrelsen for en europaskole eller af Borgerrepræsentationen vedrørende de første ti klassetrin på europaskolen, ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelser om henvisning til eller afslag på specialundervisning kan dog efter bestemmelserne i lov om folkeskolen indbringes for Klagenævnet for Specialundervisning.

Den foreslående bestemmelse vil medføre, at afgørelser og beslutninger vedrørende Europaskolens første ti klassetrin ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelser om henvisning eller afslag på specialundervisning vil dog kunne påklages efter samme bestemmelser som i folkeskolen. Dermed vil klagebestemmelsen og bemyndigelsen for så vidt angår Europaskolens grundskoledel (de første ti klassetrin) svaretil principperne i klagebestemmelserne i kapitel 9 i lov om folkeskolen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17-8

§ 59 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, og tekstanmærkninger på finansloven for 2026 indeholder regler om Sorø Akademis Skole.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.17.1.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1,* at Sorø Akademis Skole er en statsinstitution under Undervisningsministeriet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Sorø Akademis Skole fortsat vil være en statsinstitution under Undervisningsministeriet.

Med det foreslåede vil Sorø Akademis Skole kunne videreføres som et statsligt gymnasium med udbud af gymnasiale uddannelser efter lov om de gymnasiale uddannelser og anden lovgivning om gymnasiale uddannelser samt drift af en kostafdeling for elever og kursister på Sorø Akademis Skole. Med det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af lov om de gymnasiale uddannelser, lov om almen voksenuddannelse og om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse, i uddannelsen til hf-eksamen og i uddannelsen til almen studentereksamen (avu-loven), lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne og Ordblindetesten og forskellige andre love (Ændringer som følge af det nye institutionslandskab for de gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser og skærpet karakterkrav m.v.) vil Sorø Akademis Skole aktuelt kunne udbyde uddannelsen til almen studentereksamen. Der henvises til nævnte lovforslag § 1, nr. 1, med forslag til § 6 c i lov om de gymnasiale uddannelser.

Undervisning m.v. på Sorø Akademis Skole vil være undergivet det samme indholdsmæssige tilsyn med de faglige-pædagogiske forhold, som vil gælde for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser.

Stiftelsen Sorø Akademi stiller vederlagsfrit de bygninger, der bruges Sorø Akademis Skoles virksomhed, til rådighed for staten, der afholder udgiften til driften af Sorø Akademis Skole. Staten står endvidere for den løbende vedligeholdelse, renovering og modernisering af bygningerne, mens Stiftelsen Sorø Akademi afholder egentlige anlægsudgifter vedrørende bygningerne. Ordningen gælder, så længe Sorø Akademis Skole drives af staten som gymnasieskole med kostafdeling under navnet Sorø Akademis Skole.

Det foreslås i *stk. 2,* at for driften af Sorø Akademis Skole finder § 2-4, § 2-6, stk. 3 og 4, § 3-19, kapitel 5, § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-20, § 8-21, § 8-22, § 13-1, § 13-2, § 13-3, § 14-1, § 14-2, kapitel 15 og § 19-1 tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsinstitutionen Sorø Akademis Skole vil være omfattet af de angivne bestemmelser i loven.

Bestemmelsen fastslår for det første, at dels § 2-4 om institutionen skal sikre elever og kursister attraktive ungdoms- eller voksenmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber, vil finde tilsvarende anvendelse for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole, dels at § 2-6, stk. 3 og 4, om krav til en kostafdeling og om fastsættelse af regler om adgangen til kostafdelinger og om betaling for ophold på kostafdelinger vil gøre det. De regler, der fastsættes om adgang til og betaling for ophold på kostafdelinger ved institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, vil dermed finde tilsvarende anvendelse for kostafdelingen på Sorø Akademis Skole.

Bestemmelsen fastslår for det andet, at § 3-19 om krav om undervisningskompetence hos lederen af en institution, der udbyder den 3-årige uddannelse til almen studentereksamen, vil finde tilsvarende anvendelse for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole.

Bestemmelsen fastslår for det tredje, at kapitel 5 om et rådgivende pædagogisk organ og om elevråd vil finde tilsvarende anvendelse for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole.

Bestemmelsen fastslår for det fjerde, at bestemmelserne i § 8-1, § 8-2, § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-20, § 8-21 og § 8-22 om deltagerbetaling finder tilsvarende anvendelse for gymnasiale uddannelser, der gennemføres på statsinstitutionen Sorø Akademis Skole. Det vil således være de samme rammer for deltagerbetaling i forbindelse med gymnasiale uddannelser, der er gældende for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole, som for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser omfattet af loven.

Bestemmelsen fastslår for det femte, at bestemmelserne i § 13-1, § 13-2 og § 13-3, om regional koordinering vil finde tilsvarende anvendelse for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole. Det foreslåede vil medføre, at statsinstitutionen Sorø Akademis Skole vil være omfattet af regionsrådets koordinering af den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af bl.a. de gymnasiale uddannelser og vil skulle indgå i regionalt forankrede samarbejder.

Bestemmelsen fastslår for det sjette, at bestemmelserne i § 14-1 og § 14-2, om kapacitetsstyring og profilgymnasier vil finde tilsvarende anvendelse for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole.

Bestemmelsen fastslår for det syvende, at bestemmelserne i kapitel 15 om elevfordeling vil finde tilsvarende anvendelse for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole.

Bestemmelsen fastslår for det ottende, at bestemmelserne i § 19-1 om klage vil finde tilsvarende anvendelse for statsinstitutionen Sorø Akademis Skole.

Det foreslås i *stk. 3,* at et administrativt fællesskab, jf. § 2-8, for Sorø Akademis Skole kan varetage nærmere bestemte administrative opgaver, som Sorø Akademis Skole overlader til det administrative fællesskab.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at statsinstitutionen Sorø Akademis Skole vil kunne overlade nærmere bestemte administrative opgaver til et administrativt fællesskab efter den foreslåede § 2-8. Sorø Akademis Skole vil dermed have de samme muligheder som institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser med udbud af gymnasiale uddannelser og private institutioner for gymnasiale uddannelser for at indgå aftaler om et administrative fællesskabers varetagelse af opgaver. Ved at indgå i et administrativt fællesskab vil Sorø Akademis Skole have samme mulighed som øvrige udbydere af gymnasiale uddannelser for at opnå administrative stordriftsfordele, herunder på løn- og it-området. Sorø Akademis Skole vil ikke kunne være vært for et administrativt fællesskab.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.17.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18-1

§ 35 a i lov om institutioner for erhvervsuddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, indeholder regler, de tillader fravigelser af loven for institutioner på Bornholm.

Det foreslås i *stk. 1,* at undervisningsministeren efter indstilling for bestyrelserne for de enkelte institutioner kan fravige denne lov med henblik på at skabe særlige muligheder for samarbejde og sammenlægning af institutioner for videregående uddannelser og institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser på Bornholm.

Med det foreslåede videreføres mulighederne for samarbejde og koordination mellem de videregående uddannelsestilbud samt ungdoms- og voksenuddannelsestilbuddene på Bornholm. Uddannelsernes tilstedeværelse på Bornholm er en væsentlig forudsætning for, at udkantsproblemer i form af fraflytning af unge, et lavt uddannelsesniveau og stor arbejdsløshed ikke forstærkes yderligere.

Det foreslåede giver mulighed for samarbejde og sammenlægning af institutioner på tværs af de eksisterende institutioner uafhængig af hvilken lov, de er godkendt efter.

Det foreslås i *stk. 2,* at undervisningsministeren efter indstilling fra bestyrelserne for de enkelte institutioner kan fravige denne lov med henblik på at skabe særlig mulighed for samarbejde mellem og sammenlægning af institutioner for forberedende grunduddannelse og institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser på Bornholm.

Det foreslåede vil indebære, at der fortsat er mulighed for et tættere samarbejde om bl.a. bygningsdriften og sammenlægning af Campus Bornholms og FGU Bornholm.

Det foreslåede vil medføre, at en bestyrelse for en institution for forberedende grunduddannelse og en bestyrelse for en institution for erhvervsrettet uddannelse i fællesskab vil kunne indstille forslag over for undervisningsministeren om at indgå i et samarbejde, der går ud over de almindelige muligheder i § 2-8 om administrative fællesskaber eller en sammenlægning, der går ud over muligheder i kapitel 16.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der skabes mulighed for et tættere samarbejde om bl.a. bygningsdriften for at muliggøre eksempelvis udlejning af Campus Bornholms værksteder, køkkener og teorilokaler mv. til FGU Bornholm. Det foreslåede har ikke til hensigt at skabe særskilt mulighed for, at en bestyrelse for en institution for forberedende grunduddannelse eller en bestyrelse for en institution for erhvervsrettet uddannelse vil kunne foretage tilbygninger med henblik på udlejning.

Forslaget vil videre indebære, at der vil blive mulighed for, at en institution for forberedende grunduddannelse på Bornholm og en institution for erhvervsrettet uddannelse på Bornholm sammenlægges til én institution, såfremt det vurderes at være den mest hensigtsmæssige løsning for varetagelse

af FGU-tilbuddet på Bornholm. Forslaget vil medføre, at sammenlægning vil kunne ske efter indstilling fra bestyrelserne for de enkelte institutioner, og at undervisningsministeren beslutter, efter hvilken institutionslov den sammenlagte institution godkendes. En sammenlægning vil skulle forudsætte, at institutionerne forudgående har forsøgt at løse de udfordringer, som sammenlægningen skal imødekomme, ved tættere samarbejde.

Det foreslåede vil medføre, at ved sammenlægning af en institution for forberedende grunduddannelse på Bornholm og en institution for erhvervsrettet uddannelse på Bornholm opløses institutionerne uden likvidation ved overdragelse af deres aktiver og gæld til den fortsættende institution.

Det foreslåede vil desuden uanset den fortsættende institutions type medføre, at undervisningsministeren vil fastsætte et geografisk dækningsområde for den nye, sammenlagte institution og den geografiske placering af institutionen og de tilhørende skoler inden for dækningsområdet. Det er hensigten, at ministeren vil skulle fastsætte et geografisk dækningsområde og en geografisk placering svarende til det, som den ophørende FGU-institutions område dækkede.

Det foreslåede vil desuden uanset den fortsættende institutions type medføre, at ministeren efter høring af institutionens bestyrelse vil kunne spalte en institution, således at FGU-institutionen udspaltes. Ved spaltningen vil aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser overdrages til en eller flere bestående eller nyoprettede institutioner efter loven.

Det foreslåede vil uanset den fortsættende institutions type indebære, at en sammenlagt institution vil have forbedrede muligheder for samlede løsninger i forhold til bl.a. administration, bygningsdrift og bestyrelsesarbejde. Det foreslåede vil ikke ændre på, at den sammenlagte institution fortsat vil skulle følge de regler om uddannelsernes struktur, indhold og tilrettelæggelse, specialundervisning og specialpædagogisk støtte, prøver og evaluering, underviserkompetencer, optagelsesregler, kapacitetsstyring, studie- og ordensregler, elevråd og tilskud til uddannelserne, som følger af reglerne i de pågældende uddannelseslove.

Det foreslåede vil uanset den fortsættende institutions type medføre, at undervisningsministeren fortsat vil have mulighed for efter høring af institutionens bestyrelse at bestemme, at en eksisterende institution skal oprette nye tilhørende skoler, hvis det er hensigtsmæssigt som følge af et konstateret

eller forventet behov for et ændret geografisk udbud af forberedende grunduddannelse. Ligeledes vil undervisningsministeren fortsat have mulighed for at bestemme, at en af de tilhørende skoler skal nedlægges, hvis der ikke længere er behov herfor, eller hvis de betingelser, som efter denne lov eller forskrifter udstedt i medfør heraf gælder for institutionen, efter en samlet vurdering ikke opfyldes.

Det foreslåede vil desuden uanset den fortsættende institutions type medføre, at undervisningsministeren fortsat vil kunne pålægge en institution at optage alle eller en del af de elever, som har påbegyndt forberedende grunduddannelse på en institution eller en tilhørende skole, der nedlægges.

Til § 19-1

Det følger af § 38 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at klager over en institutions afgørelser kan indbringes for ministeren efter nærmere regler fastsat af børne- og undervisningsministeren. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om klage over afgørelser i forbindelse med prøver, herunder om at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

Det følger af § 56 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at klager over en institutions afgørelser kan indbringes for ministeren efter regler fastsat af børne- og undervisningsministeren. Klage over et voksenuddannelsescenters prøver og bedømmelse af prøver kan indbringes for børne- og undervisningsministeren. Børne- og undervisningsministeren fastsætter regler om klage over et voksenuddannelsescenters prøver og bedømmelse af prøver, herunder om klagefrist.

Det foreslås i § 19 at fastsætte i stk. 1., at efter [nærmere] regler fastsat af undervisningsministeren kan klager over en institutions afgørelser indbringes for ministeren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.18 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19-2

Det følger af § 38 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at afgørelser truffet af styrelsen om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever, lærlinge, kursister og studerende med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 18 a, af eleven, lærlingen, kursisten eller den studerende kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden 4 uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

Det følger af § 57 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at afgørelser truffet af styrelsen om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever og kursister med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 44, stk. 3, af eleven eller kursisten kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden 4 uger efter at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

Det foreslås i § 19-2, at afgørelser truffet af styrelsen om tildeling af tilskud til ekstraudgifter til elever, lærlinge, kursister og studerende med behov for specialpædagogisk bistand, jf. § 7-15, af eleven, lærlingen, kursisten eller den studerende kan indbringes for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter reglerne i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, inden fire uger efter, at vedkommende har fået meddelelse om afgørelsen.

Det foreslåede vil indebære derfor en videreførelse af § 38 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 57 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.18 i lovforslagets almindelige bemærkninger

Til § 19-3

Det følger af § 38 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og af § 57 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at har børne- og undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Børne- og Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om, at afgørelsen ikke kan indbringes for ministeren.

Det følger endvidere af § 1, nr. 12 og 13, i bekendtgørelse nr. 970 af 16. august 2024 om afskæring af klageadgang til ministeren for visse afgørelser truffet af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet eller Styrelsen for It og Læring, som er udstedt med hjemmel i § 38 b, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og af § 57 a i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., at i den udstrækning ministeren har bemyndiget en underliggende myndighed til at træffe afgørelse efter lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. henholdsvis lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, kan afgørelserne ikke indbringes for ministeren.

Det foreslås i *§ 19-3, stk. 1,* at i det omfang undervisningsministeren har bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan styrelsens afgørelser ikke indbringes for ministeren.

Det foreslås endvidere i *§ 19-3, stk. 2,* at undervisningsministeren dog kan fastsætte regler om, at visse typer af afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, i et nærmere bestemt omfang kan indbringes for ministeren. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om adgangen til at klage og fremgangsmåden herved.

Da der ikke påtænkes fastsat regler efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, vil de foreslåede bestemmelser indebære en indholdsmæssig videreførelse af den gældende retstilstand.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.18 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19-4

Af § 12 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. fremgår, at regionsrådet efter anmodning fra en ansøger eller forældremyndighedens indehaver genoptager sin behandling af ansøgningen med henblik på vurdering af, om der er grundlag for at give ansøgeren helt eller delvis medhold. Anmodning om genoptagelse skal indgives, senest 10 kalenderdage efter at afgørelsen om den foreløbige plads er modtaget.

Af bestemmelsens stk. 2 fremgår det, at regionsrådets afgørelse om den foreløbige plads af ansøgeren eller forældremyndighedens indehaver kan påklages til børne- og undervisningsministeren. Påklage kan ikke ske, før genvurdering som nævnt i stk. 1 har fundet sted. Klagen efter 1. pkt. skal indgives senest 10 kalenderdage efter afgørelsens modtagelse til det regionsråd, der har truffet afgørelsen.

Af bestemmelsens stk. 3 fremgår det, at regionsrådet, hvis regionsrådet ikke imødekommer klagen fuldt ud, senest 6 kalenderdage efter klagens indgivelse skal videresende klagen til børne- og undervisningsministeren. Klagen skal ved videresendelsen til børne- og undervisningsministeren være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens afgørelse, og en udtalelse fra regionsrådet med bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Af bestemmelsens stk. 4 fremgår det, at når regionsrådet videresender klagen til børne- og undervisningsministeren, sender regionsrådet samtidig en kopi af sin udtalelse til ansøgeren eller forældremyndighedens indehaver med en frist for at afgive bemærkninger til børne- og undervisningsministeren på 5 dage fra modtagelsen.

Af bestemmelsens stk. 5 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan træffe afgørelse om fastholdelse af regionsrådets afgørelse, om ændring af afgørelsen til fordel for ansøgeren eller om hjemvisning af sagen til regionsrådets fornyede behandling.

Af bestemmelsens stk. 6 fremgår det, at børne- og undervisningsministeren kan efterprøve retlige spørgsmål.

Det fremgår af § 34 a, stk. 6, at § 12 om elevfordeling i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. finder tilsvarende anvendelse for udbud af uddannelsen til almen studentereksamen og udbud af uddannelsen til hf-eksamen samt uddannelsen til merkantil studentereksamen og uddannelsen til teknisk studentereksamen på institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslås, at § 12 videreføres uændret.

Det foreslås, på den baggrund, at § 19-4 affattes således, at det af *§ 19-4, stk. 1,* fremgår, at regionsrådet efter anmodning fra en ansøger eller forældremyndighedens indehaver genoptager sin behandling af ansøgningen til de gymnasiale uddannelser, jf. kap. 15, med henblik på vurdering af, om

der er grundlag for at give ansøgeren helt eller delvist medhold. Anmodning om genoptagelse skal indgives seneste 10 kalenderdage efter, at afgørelsen om den foreløbige plads er modtaget.

Det foreslåede stk. 1, 1. pkt., vil indebære en mulighed for ansøger eller forældremyndighedens indehaver til også fremover at få behandlingen af en ansøgning genoptaget. Regionsrådet forestår genbehandlingen. Det foreslåede stk. 1, 2. pkt., vil indebære en frist på 10 kalenderdage for at anmode om genoptagelse af behandlingen af ansøgningen. Efter de to uger vil muligheden for at anmode om genoptagelse bortfalde.

Med *stk. 2* foreslås det, at regionsrådets afgørelse om den foreløbige plads af ansøgeren eller ansøgerens forældremyndighedsindehaver kan påklages til undervisningsministeren. Påklage kan ikke finde sted, før genvurdering som nævnt i stk. 1 har fundet sted. Klagen skal indgives senest 10 kalenderdage efter afgørelsens modtagelse til det regionråd, der har truffet afgørelsen.

Det foreslåede stk. 2, 1. pkt., vil indebære en mulighed for, at ansøgeren eller ansøgerens forældremyndighedsindehaver også fremover kan klage over regionsrådets afgørelse om den foreløbige plads til undervisningsministeren (ved delegation henlagt til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet). Det foreslåede stk. 2, 2. pkt., vil indebære, at det også fremover er en forudsætning for at klage, at genvurdering som nævnt i stk. 1 har fundet sted. Det foreslåede stk. 2, 3. pkt., vil indebære en frist på 10 kalenderdage efter, at ansøgeren har modtaget afgørelsen, for at klage. Efter de 10kalenderdage vil muligheden for at klage bortfalde. Klagen skal sendes til regionsrådet, men stiles til undervisningsministeren.

Med *stk. 3* foreslås det, at regionsrådet, hvis regionsrådet ikke imødekommer klagen fuldt ud, senest 6 kalenderdage efter klagens indgivelse skal videresende klagen til undervisningsministeren. Klagen skal ved videresendelsen til undervisningsministeren være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens afgørelse, og en udtalelse fra regionsrådet med bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Det foreslåede stk. 3, 1. pkt., vil indebære en forpligtelse for regionsrådet til også fremover at videresende klagen til undervisningsministeren (ved delegation henlagt til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet), hvis ikke regionsrådet imødekommer klagen fuldt ud. Hvis regionsrådet giver klageren medhold, meddeler regionsrådet klager det.

Det foreslåede stk. 3., 2. pkt., vil indebære en forpligtelse for regionsrådet til også fremover at udarbejde en udtalelse med bemærkninger til sagen og klagepunkterne, hvis klagen ikke imødekommes fuldt ud, og klagen på den baggrund skal videresendes til undervisningsministeren. Med udtalelsen sigtes der til afgørelsen i genoptagelsessagen med evt. supplerende oplysninger.

Ved videresendelsen til undervisningsministeren skal klagen foruden regionsrådets udtalelse med bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter også fremover være ledsaget af den påklagede afgørelse, og de dokumenter, der er indgået i sagens afgørelse.

Med *stk. 4* foreslås det, at når regionsrådet videresender klagen til undervisningsministeren, sender regionsrådet samtidig en kopi af sin udtalelse til ansøgeren eller ansøgerens forældremyndighedsindehaver med en frist for at afgive bemærkninger til undervisningsministeren på fem dage fra modtagelsen.

Det foreslåede stk. 4 vil indebære en forpligtelse for regionsrådet til også fremover at give ansøgeren eller ansøgerens forældremyndighedsindehaver lejlighed til at kommentere på regionsrådets udtalelse inden for en frist på fem kalenderdage. Ansøgeren eller ansøgerens forældremyndighedsindehaver sender deres bemærkninger til undervisningsministeren.

Med *stk. 5* foreslås det, at undervisningsministeren kan træffe afgørelse om fastholdelse af regionsrådets afgørelse, om ændring af afgørelsen til fordel for ansøgeren eller om hjemvisning af sagen til regionsrådets fornyede behandling.

Det foreslåede stk. 5 vil indebære, at undervisningsministeren også fremover kan træffe afgørelse om fastholdelse af regionsrådets afgørelse, om ændring af afgørelsen til fordel for ansøgeren eller om hjemvisning af sagen til regionsrådets fornyede behandling. Undervisningsministeren vil ikke kunne ændre afgørelsen til ulempe for ansøgeren.

Med *stk. 6* foreslås det, at undervisningsministeren kan efterprøve retlige spørgsmål.

Det forslåede stk. 6 vil også fremover indebære en afgrænsning af de spørgsmål, som undervisningsministeren vil kunne forholde sig til. Med retlige spørgsmål menes, hvis der med afgørelsen er tilsidesat regler for

elevfordelingen og uddannelsen, regler i forvaltningsloven ikke er overholdt, eller de almindelige forvaltningsretlige principper m.v. ikke er fulgt. Undervisningsministeren vil således ikke forholde sig til skønsmæssige forhold, herunder udfaldet af en lodtrækning.

Uanset udfaldet af genoptagelsessag eller klage, så vil den samlede elevfordelingsproces, dvs. fordelingsmekanismen, jf. det foreslåede §§ 15-3 - 15-4 i lovforslaget, ikke blive kørt igen. Regionsrådet vil dog, jf. det foreslåede § 14-1, kunne hæve kapaciteten på et uddannelsessted, hvis udfaldet af genoptagelsen er, at ansøgeren skal have plads på et konkret uddannelsessted, der ikke har ledige pladser inden for den fastsatte kapacitet. Tilsvarende gælder, hvis ansøgeren får medhold i sin klage, og afgørelsen munder ud i, at ansøgeren skal have plads på et konkret uddannelsessted, der ikke har ledige pladser inden for den fastsatte kapacitet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.18 i lovforslagets almindelige bemærkninger

Til § 20-1

Det foreslås i *stk. 1,* at loven skal træde i kraft den [1. april 2027], dog stk. 2.

Med det foreslåede vil lovens bestemmelse om gennemførelse af sammenlægning og spaltning, herunder bestemmelse om adgang for undervisningsministeren til på eget initiativ at beslutte, at der skal ske institutionelle forandring, træde i kraft den 1. april 2027. Dette skal sikre, at der er rammerne for gennemførelsen af de institutionelle ændringer som proces om nyt uddannelses- og institutionslandskab

Det foreslås i *stk. 2,* at kapitler 1-15 og 17-19 træder i kraft den [1. juli 2027].

Loven får derved fra den [1. juli 2027] virkning for institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser, der den [1. juli 2027] vil være de institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse, der overgår til at være omfattet af loven, jf. den foreslåede § 20-6.

Det foreslås i *stk. 3,* at lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 440 af 21. april 2026, og lov om institutioner for

almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 5. marts 2026, ophæves den 1. juli 2027.

Det foreslås i *stk. 4,* at følgende regler, der er fastsat i henhold til de i stk. 3 nævnte love, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat med hjemmel i denne lov:

1) Bekendtgørelse 522 af 18. juni 1992 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved erhvervsskoler, skolehjem, private seminarier, handelshøjskoler, handelshøjskoleafdelinger og teknika.

2) Bekendtgørelse 101 af 1. februar 2007 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og kostafdelinger.

3) Bekendtgørelse nr. 870 af 23. juni 2025 om ansøgning, elevfordeling og optagelse på de gymnasiale uddannelser.

4) Bekendtgørelse nr. 871 af 23. juni 2025 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser.

Med hensyn til bekendtgørelse nr. 522 af 18. juni 1992 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved erhvervsskoler, skolehjem, private seminarier, handelshøjskoler, handelshøjskoleafdelinger og teknika og bekendtgørelse 101 af 1. februar 2007 om ansættelsesvilkår for tjenestemandslignende ansatte ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse og kostafdelinger med senere ændringer opretholdes de indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat efter den foreslåede § 6-5, stk. 2.

Med hensyn til bekendtgørelse nr. 871 af 23. juni 2025 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser opretholdes de indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat efter den foreslåede § 14-2, stk. 4, vedrørende profilgymnasier og de foreslåede § 15-3, stk. 4, og § 15-5, stk. 3, vedrørende kapacitetsfastsættelse.

Det bemærkes, at med de foreslåede § 20-2, stk. 6, om godkendelse af profilgymnasier og § 20-2, stk. 7, om elevfordeling, så har de foreslåede bestemmelser i lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. først virkning fra 1. januar 2030 vedrørende profilgymnasier og fra optagelse til de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2030-31. De hidtil gældende vil indtil da finder anvendelse.

Det foreslås i *stk. 5,* at følgende regler, der er fastsat i henhold til den i stk. 3, nr. 1, nævnte lov, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af regler fastsat med hjemmel i § 68 b i lov om erhvervsuddannelser:

1) Bekendtgørelse nr. 2185 af 29. november 2021 om erhvervsrettet konstabeluddannelse for kamptropperne i Hæren.

Til § 20-2

Det foreslås i *stk. 1,* at bestemmelsen i § 6-16 om anbringelse af likvide midler skal være opfyldt den 1. januar 2029 eller senest når midlerne kan frigøres med kontraktmæssigt varsel.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser vil have en periode til at bringe deres anbringelse af likvide mider, der ikke er nødvendige for institutionens daglige drift, i overensstemmelse med bestemmelsen, der i modsætning til de gældende bestemmelser indebærer, at likvide midler ikke må anbringes i andet end danske kroner eller euro. Midlerne skal være anbragt i overensstemmelse med de foreslåede bestemmelser senest den 1. januar 2029, medmindre midlerne er kontraktmæssigt bundet, hvor frigørelsen forudsættes at ske hurtigst muligt og senest når midlerne kan frigøres med kontraktmæssigt varsel.

Det er nødvendigt med overgangsordninger med hensyn til institutionernes låntagning idet bestemmelserne i de foreslåede §§ 6-17 og 6-18 vedrører indgåelse af aftaler om lån og således ikke bestående aftaler om lån.

Det foreslås i *stk. 2,* at kapitel 7, § 17-4, stk. 1, og § 17-5 om tilskud har virkning for tilskud til institutionerne fra finansåret 2028 og frem. For tilskud i finansåret 2027 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser efter lovens ikrafttrædelse den [1. juli 2027] vil får tilskud udbetalt i 2027 efter de hidtil gældende regler om tilskuddene. Den nye ordning for administrationen af tilskud til institutionerne vil således først have virkning for tilskud til institutioner fra finansåret 2028 og frem. Tilsvarende vil være gældende med hensyn til tilskud til Københavns Kommune til gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium og europaskolen.

Det foreslås i *stk. 3,* at kapitel 8 om deltagerbetaling har virkning for deltagerbetaling, der betales i finansåret 2028 og frem For deltagerbetaling, der skal betales frem til den 31. december 2027, finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslås i *stk. 4,* at kapitel 10 om regnskab har virkning fra aflæggelse af institutionernes årsregnskaber for 2028 og frem. For aflæggelsen af årsregnskaber for 2027 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslås i *stk. 5,* at § 12-7 om genopretningsplaner har virkning fra den 1. januar 2030. Indtil da finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslås i *stk. 6,* at § 14-2 om godkendelse af profilgymnasier har virkning fra den 1. januar 2030. Indtil da finder de hidtil gældende regler anvendelse. Institutioner, der er godkendt som profilgymnasium efter de hidtil gældende regler opretholder denne status indtil deres godkendelse udløber eller regionsrådet beslutter andet efter § 14-2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de nye bestemmelser i § 14-2 om profilgymnasier først har virkning fra 1. januar 2030. Der vil således først kunne godkendes profilgymnasier efter bestemmelsen med virkning for skoleåret 2031/32.

Det foreslåede indebærer endvidere, at de gymnasier, der af regionsrådene er godkendt som profilgymnasier ved overgangen til de nye regler i 2030, vil opretholde denne status indtil deres godkendelse udløber eller regionsrådet måtte beslutte andet. Særligt med hensyn til gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium vil den med den foreslåede § 17-3. nr. 1, være profilgymnasium med en særlig musikalsk profil, hvorfor regionsrådet ikke vil kunne beslutte andet med hensyn til gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasiums stilling som profilgymnasium.

Det foreslås i *stk. 7,* at kapitel 15 om elevfordeling har virkning fra optagelse til de gymnasiale uddannelser fra skoleåret 2030-31. For elevfordeling til og med skoleåret 2029-30 finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Til § 20-3

Det foreslås i *stk. 1*, at §§ 3-6 – 3-15 om sammensætning af institutionernes bestyrelser ikke finder anvendelse for bestyrelser nedsat pr. 1. maj 2026. For disse bestyrelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at de bestyrelser, der er nedsat pr. 1. maj 2026, ikke skal nykonstitueres i deres funktionsperiode, medmindre de indgår i en sammenlægning eller spaltning, efter de bestemmelser, der følger herom i denne lovs kapitel 16.

Det foreslås i *stk. 2,* at § 3-16 ikke finder anvendelse for udefrakommende medlemmer af bestyrelser, som i medfør af lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er nedsat før den [1. juli 2027]. For sådanne bestyrelsesmedlemmer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at kravet om en bestyrelsesuddannelse efter § 3-16 ikke vil gælde for udefrakommende medlemmer af de eksisterende institutionsbestyrelser, der er nedsat for den [1. juli 2027] på institutioner for erhvervsrettet uddannelse eller institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse. Det foreslåede betyder således, at kravet vil gælde for nye udefrakommende bestyrelsesmedlemmer, som tiltræder i perioden efter lovforslagets ikrafttræden og til udløbet af de nuværende institutionsbestyrelsers funktionsperioder, dvs. efter kommunal- og regionsrådsvalget, der finder sted i 2029. Derefter vil kravet gælde for alle udefrakommende bestyrelsesmedlemmer.

Det foreslås i *stk. 3,* at på institutioner, der forud for 1. juli 2027 var godkendt efter lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, finder kravet om undervisningskompetence i § 3-19, først anvendelse, når stillingen som leder eller en relevant mellemlederstilling skal bestrides af en anden stillingsindehaver end den på tidspunktet for lovens ikrafttrædelse aktuelle stillingsindehaver.

Det foreslåede stk. 3 vil indebære, at ledere og mellemledere ved en institution, der udbyder gymnasial uddannelse, og som er ansat før den 1. juli 2027, ikke vil være omfattet af kravet om undervisningskompetence. Herved etableres der en overgangsordning, så der gives mulighed for indfasning hos institutioner, hvor de relevante ledere i dag ikke har undervisningskompetence.

Til § 20-4

Det foreslås i *stk. 1,* at en institution, der pr. [1. juli 2027] drev kollegievirksomhed som indtægtsdækket virksomhed efter § 15 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan fortsætte hermed.

Det foreslås i *stk. 2,* at stk. 1 også omfatter en institution, der ved en sammenlægning eller spaltning efter kapitel 16 overtager driften af kollegievirksomhed som indtægtsdækket virksomhed.

Til § 20-5

Det foreslås i *stk. 1,* at en institution, der [pr. 31. december 2026] har udlejet overskydende bygningskapacitet efter tekstanmærkning nr. 201 til § 20 på finansloven for 2026, kan opretholde udlejningen uanset § 6-6. Sådanne lejemål er ikke omfattet af bestemmelserne i erhvervslejeloven, jf. erhvervslejelovens § 2.

Det foreslås i *stk. 2,* at en institution, der pr. [pr. 31. december 2026] har udlejet bygninger m.v. til 3. mand efter tekstanmærkning nr. 202 til § 20 på finansloven for 2026, kan opretholde udlejningen.

Det foreslås i *stk. 3,* at stk. 1 og 2 omfatter også en institution, der ved en sammenlægning eller spaltning efter kapitel 16 overtager den bygning m.v. det udlejede er en del af.

Til § 20-6

Det foreslås i *stk. 1,* at institutioner, der er godkendt i de § 19-1, stk. 2, nævnte love, overgår den [1. juli 2027] til at være omfattet af denne lov. Undervisningsministeren kan fastsætte en frist for institutionens fremsendelse af forslag til navn til ministeren, jf. stk. 2 og 3.

Det foreslås i *stk. 2,* at de institutioner, der skal indgå i omlægning som led i det nye uddannelses- og institutionslandskab, ved godkendelse af sammenlægning eller spaltning (som led i det nye uddannelses- og institutionslandskab) får godkendt deres navne og eventuelle supplerende navne efter § 1-3. Det er forventningen, at det nye institutionslandskab og heraf følgende sammenlægning og spaltninger godkendes i 1. kvartal 2028.

Det foreslås i *stk. 3*, at de institutioner, der ikke indgår i omlægning som led i det nye uddannelses- og institutionslandskab, og selv vurderer, at deres navne ikke opfylder kravene efter § 1-3, senest efter den endelige godkendelse af det nye uddannelses- og institutionslandskab, skal indsende deres forslag til navne og eventuelle supplerende navne. Det forventes, at den endelige godkendelse vil være på plads inden 31. maj 2028.

Det foreslåede vil indebære, at de nuværende institutioner for erhvervsrettet uddannelse og institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse den [1. juli 2027] overgår til at være omfattet af denne lov og dermed være institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser inden for den offentlige forvaltning.

Undervisningsministeren vil med det foreslåede kunne fastsætte en frist for institutionens fremsendelse af forslag til navn til ministeren. I takt med proces for godkendelse af sammenlægning eller spaltning af institutioner vil disse institutioner få godkendt deres navne og supplerende navne. De institutioner, som ikke indgår i sammenlægning eller spaltning, og som selv vurderer, at de ikke opfylder de foreslåede regler om institutionsnavne vil have rimelig tid til at indsende deres forslag til nye navne, da der forventes, at der vil ske inden 31. maj 2028.

Overholder en institution ikke de foreslåede regler om institutionsnavne efter § 1-3 kan Undervisningsministeriet indgå dialog med institutionen for at bringe dette i overensstemmelse med de nye regler.

Det foreslås i *stk. 4,* at Håndværkerskolehjemmet, der er godkendt efter § 18, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, ved lovens ikrafttræden overgår til at være omfattet af denne lovs § 17-2.

Det foreslåede vil indebære, at Håndværkerskolehjemmet vil kunne fortsætte som en kostafdeling uden at være tilknyttet en institution for ungdoms- og voksenuddannelser.

Det foreslås i *stk. 5,* at gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium og europaskolen som Københavns Kommune driver efter § 58 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. ved lovens ikrafttræden overgår til at være omfattet af dennes lovs § 17-3.

Det foreslåede vil indebære, at Københavns Kommune ved lovens ikrafttræden fortsat kan drive gymnasieafdelingen på Sankt Annæ Gymnasium og europaskolen idet de nuværende tilladelser hertil efter § 58, stk. 1, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 17. marts 2026, overgår til overgår til at være tilladelser efter den foreslåede § 17-3.

Til § 20-7

Det foreslås i *stk. 1, 1. pkt.,* at undervisningsministeren indtil den [31. juli 2030] kan beslutte, at der uden kreditorernes samtykke skal ske en sammenlægning eller en spaltning af en eller flere institutioner omfattet af denne lov, hvis hensynet til opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål tilsiger det, eller hvis institutionen på grund af sin økonomiske situation skønnes uegnet til at fortsætte sin virksomhed.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren vil kunne beslutte, at en eller flere institutioner omfattet af loven skal indgå i en sammenlægning eller spaltning Bestemmelsen er begrænset til gennemførelse af en sammenlægning eller spaltning inden 1. august 2030 som led i den omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet, der skal gennemføres frem til 2030.

Omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet gennemføres med henblik på implementering af den proces, der er lagt op til i aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse og 1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet med henblik på at understøtte god geografisk dækning af socialt og fagligt bæredygtige uddannelser på økonomisk bæredygtige institutioner. Der vil ved gennemførelsen af omlægningen både skulle tages hensyn til såvel de aktuelle behov for udbud af ungdoms- og voksenuddannelser som de fremadrettede behov, herunder på baggrund af både befolkningsprognoser og forventede uddannelsesmæssige tiltag.

Det forventes, at institutionerne på baggrund af de lokale drøftelser om omlægningen i 2026 og starten af 2027 og undervisningsministerens foreløbige beslutning om nyt institutionslandskab med forhåndstilkendelser om udbudsplaceringer i 1. halvår 2027 vil indsende det fornødne materiale med henblik på gennemførelsen af sammenlægninger og spaltninger. Undervisningsministeren vil tilrettelægge den nærmere proces derfor. Hvis en institution ikke af egen drift indsender sådan et materiale, så kan undervisningsministeren med den forestående bestemmelse kunne pålægge at tilvejebringe det nødvendige materiale, jf. det forslåede stk. 2, med henblik på, at undervisningsministeren kan træffe den endelige beslutning om de

institutionelle ændringer i forbindelse med et nyt uddannelses- og institutionslandskab forventeligt i 2. halvår 2027 eller 1. kvartal af 2028.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.,* at hvis en sammenlægning eller spaltning skal gennemføres uden kreditorernes samtykke finder § 16-4 og § 16-5 eller § 16-10 og § 16-11 finder anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at vil indebære, at hvor en sammenlægning eller spaltning gennemføres uden kreditorernes samtykke, finder § 16-4 og § 16-5 eller § 16-10 og § 16-11 anvendelse med henblik på at sikre

Formålet med bestemmelsen er at sikre retstillingen for kreditorerne i de deltagende institutioner, hvor sammenlægningen eller spaltning gennemføres uden kreditorernes samtykke. Bestemmelsen finder dermed ikke anvendelse for sammenlægninger eller spaltninger, som gennemføres under iagttagelse af de almindelige regler om skyldnerskifte.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.,* at med henblik på gennemførelse af en sammenlægning eller en spaltning efter stk. 1 kan undervisningsministeren påbyde en bestyrelse at tilvejebringe materiale til brug for forberedelsen af en sammenlægning eller spaltning efter stk. 1.

Det foreslåede vil indebære, at undervisningsministeren vil kunne pålægge bestyrelserne at tilvejebringe materiale til brug for forberedelsen af en sammenlægning eller spaltning. Det vil bl.a. indebære, at bestyrelsen for en institution kan pålægges for institutionens regning at lade institutionens revisor udarbejde en erklæring om institutionens økonomiske forhold, herunder om kreditorernes stilling, i forbindelse med en sammenlægning eller spaltning.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.,* at hvis en bestyrelse ikke inden for [3] måneder har efterkommet ministerens påbud efter 1. eller 2. pkt., kan ministeren træffe beslutning efter § 12-4, stk. 1, nr. 1.

Det foreslåede indebærer, at hvor en bestyrelse ikke følger børne- og undervisningsministerens påbud inden for 3 måneder kan ministeren træffe beslutning efter den foreslåede § 12-4, stk. 1, nr. 1, således, at bestyrelsens opgaver eller dele heraf i en periode varetages af personer, der udpeges af ministeren. Det vil kunne komme på tale, hvis en bestyrelse ikke vil tilvejebringe det materiale, der kan danne grundlag for gennemførelsen af en sammenlægning eller spaltning.

Det foreslås i *stk. 3,* at de pligter og rettigheder, der følger af lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse for personalet ved institutioner, der omfattes af sammenlægninger og spaltninger inden den 1. august 2030.

Det foreslåede vil indebære, at lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse finder anvendelse på det personale, der omfattes af sammenlægninger og spaltninger inden den 1. august 2030.

Ved at anvende virksomhedsoverdragelsesloven sikres overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ensartede rettigheder efter loven, herunder blandt andet at de pågældendes ansættelsesvilkår som udgangspunkt skal videreføres uændret med den nye ansættelsesmyndighed som ny part inden for rammerne af de statslige overenskomstregler.

Det er herudover arbejdsgiveren, der har bevisbyrden for at fastslå, at afskedigelsen er sagligt begrundet og ikke kun skyldes selve overdragelsen.

Ønsker overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ikke at overgå til en ny institution, selv om den pågældende er forpligtet til det efter lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, betragtes dette som en egen opsigelse fra medarbejderens side.

Virksomhedsoverdragelsesloven beskytter således de ansatte i den forstand, at der ikke foreligger en saglig grund til at afskedige en medarbejder, alene fordi aktiviteten overdrages. Hvis en medarbejder skal afskediges i forbindelse med en overdragelse, skal dette ske på et rimeligt grundlag.

Efter almindelige ansættelsesretlige regler beror det på en konkret vurdering om en stillingsændring er væsentlig. Er stillingsændringen væsentlig og vil den ansatte, ikke acceptere stillingsændringen må ansættelsesmyndigheden afskedige vedkommende med de rettigheder, der følger deraf.

Ønsker overenskomstansatte medarbejdere m.fl. ikke at overgå til en ny institution, selv om den pågældende har mulighed for det efter lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse, og der ikke er tale om en væsentlig stillingsændring, betragtes dette som en egen opsigelse fra medarbejderens side.

Til § 20-8

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Det bemærkes hertil, at Færøerne og Grønland har overtaget ungdoms- og voksenuddannelsesområdet. Loven vil derfor ikke kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.